

ព្រះ

ព្រះបិតាធម្មបទ

និង

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

អតិថប្បបិតា

បដ្ឋាន, បត្តភាសា

៧

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

៣៧ ២៥១០

អភិធម្មបិដក បញ្ចសុត្តន្ត

បត្តតោ រាគោ

អនុលោមតិកប្បដ្ឋានំ បច្ឆិមំ

ធមោ តស្ស កកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

វិញ្ញត្តិកំ

បដិច្ចារិវា

[១] សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កស-
វិតារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កស-
វិតារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធោ តយោ
ខន្ធធ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធនោ ទ្វេ ខន្ធធ បដិច្ច ទ្វេ
ខន្ធនោ បដិសន្ធិកុលោ សវិតក្កសវិតារំ ឯកំ ខន្ធំ
បដិច្ច តយោ ខន្ធនោ ទ្វេ ខន្ធធ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធនោ ។
សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិតារោ
ខន្ធធ បដិច្ច វិតក្កោ បដិសន្ធិកុលោ សវិតក្កសវិ-
ចារោ ខន្ធធ បដិច្ច វិតក្កោ ។ សវិតក្កសវិ-
ចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ

អភិធម្មបិដក បញ្ចសុត្តន្ត

បត្តតោ

អនុលោមតិកប្បដ្ឋានំ ខាងចុង

សូមមេស្សការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ។

វិញ្ញត្តិកៈ

បដិច្ចារិវៈ

[១] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ
ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ៣ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២
ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធមិ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យ
ខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ វិតក្កៈ
អាស្រ័យខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ
ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បដូយា សវិតក្កសវិតារ ខន្ធ បដិច្ច ចិត្ត-
សមុដ្ឋាន រូប បដិសន្ធិត្តុណោ សវិតក្កសវិតារ ខន្ធ
មរិយ កដត្តារូប ។

[៤] សវិតក្កសវិតារ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិ-
ណោ ច អវិតក្កសវិតារោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុ-
ប្បដូយា សវិតក្កសវិតារ ឯកំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ
ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ទ្វេ
ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ បដិសន្ធិត្តុណោ សវិ-
តក្កសវិតារ ឯកំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ ខន្ធ កដត្តា
ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធ កដត្តា ច
រូបំ ។ សវិតក្កសវិតារ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កសវិតារមត្តោ
ច អវិតក្កសវិតារោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុ-
ប្បដូយា សវិតក្កសវិតារ ខន្ធ បដិច្ច វិតក្កោ
ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ បដិសន្ធិត្តុណោ សវិតក្កស-
វិតារ ខន្ធ បដិច្ច វិតក្កោ កដត្តា ច រូបំ ។
សវិតក្កសវិតារ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតារោ
ច អវិតក្កសវិតារមត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុប្បដូយា

ព្រោះហេតុប្បដូយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធចាំនឡាយ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធចាំនឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដូយ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តា-
រូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី
អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដូយ គឺ វិតក្កៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធចាំន-
ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ វិតក្កៈក្តី កដត្តារូបក្តី
អាស្រ័យខន្ធចាំនឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី
ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដូយ

វិញ្ញាណ បរិច្ចាយ

សវិតក្កសវិតាវ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធ
 វិតក្កោ ច ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធ
 វិតក្កោ ច បដិសន្ធិក្កុលោ សវិតក្កសវិតាវ ឯកំ
 ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធ វិតក្កោ ច ទ្វេ ខន្ធ
 បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធ វិតក្កោ ច ។

[៣] សវិតក្កសវិតាវ ឯកំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតាវ
 ច អវិតក្កវិចារមត្តោ អវិតក្កអវិតាវ ច ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិតាវ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
 តយោ ខន្ធ វិតក្កោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ ទ្វេ ខន្ធ
 បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធ វិតក្កោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ
 បដិសន្ធិក្កុលោ សវិតក្កសវិតាវ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
 តយោ ខន្ធ វិតក្កោ ច កដត្តា ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធ
 បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធ វិតក្កោ ច កដត្តា ច រូបំ ។

[៤] អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារ-
 មត្តោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តំ
 ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធ ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច
 ប្ប ខន្ធ បដិច្ច តយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ
 ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធ ប្ប ខន្ធ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធ ។

វិញ្ញាណ បរិច្ចាយ

គី ខន្ធ ញ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ញ ក្តី
 វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌មិន
 មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បច្ចយ គី ខន្ធ ញ ក្តី វិតក្កៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានបូក អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កៈក្តី
 ចិត្តសមុដ្ឋានបូក អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ញ ក្តី វិតក្កៈក្តី កដត្តាបូក
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កៈក្តី កដត្តាបូក អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ
 គី ខន្ធ ញ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ
 ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ញ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

អវិភត្តាវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តាសវិចារោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា វិភត្តំ បដិច្ច សវិភត្តាស-
 វិចារោ ខន្ធ បដិសន្ធិក្ខណោ វិភត្តំ បដិច្ច សវិភត្តា-
 សវិចារោ ខន្ធ ។ អវិភត្តាវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
 អវិភត្តាអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា
 អវិភត្តាវិចារមត្តោ ខន្ធ បដិច្ច វិចារោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ
 រូបំ វិភត្តំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ
 អវិភត្តាវិចារមត្តោ ខន្ធ បដិច្ច វិចារោ កដត្តា ច
 រូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ វិភត្តំ បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

(៥) អវិភត្តាវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តាសវិ-
 ចារោ ច អវិភត្តាអវិចារោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ហេតុប្បច្ចយា វិភត្តំ បដិច្ច សវិភត្តាសវិចារោ ខន្ធ
 ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ វិភត្តំ
 បដិច្ច សវិភត្តាសវិចារោ ខន្ធ កដត្តា ច រូបំ ។
 អវិភត្តាវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តាវិចារមត្តោ
 ច អវិភត្តាអវិចារោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

ធមិដែលប្រកបដោយវិភក្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិន
 មានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិភក្តៈ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិភក្តៈ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធមិដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ
 ធមិដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
 ប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 មិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិភក្តៈ វិចារៈក្តី
 កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យវិភក្តៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(៦) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ ដែល
 មិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹម
 តែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យវិភក្តៈ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី កដត្តារូបក្តី
 អាស្រ័យវិភក្តៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ
 ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អវិភត្តាវិចារាវុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិចារោ
ក ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា
វិចារោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ
អវិភត្តាវិចារាមត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា
វិចារោ ច កដត្តា ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ
ខន្ធា វិចារោ ច កដត្តា ច រូបំ ។

[៦] អវិភត្តាអវិចារំ ឯម្មំ បដិច្ច អវិភត្តាអវិចារោ
ឯម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិភត្តាអវិចារំ ឯកំ
ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ ទ្វេ
ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ វិចារំ
បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ អវិភត្តា-
អវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដត្តា
ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា កដត្តា ច
រូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ វិចារំ បដិច្ច កដត្តារូបំ ខន្ធេ
បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា វិចារំ បដិច្ច វត្ថុ
វត្ថុំ បដិច្ច វិចារោ ឯកំ មហាក្ខតំ បដិច្ច តយោ
មហាក្ខតា មហាក្ខតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ អវិភត្តាអវិចារំ ឯម្មំ បដិច្ច
សវិភត្តាសវិចារោ ឯម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា

គី ខន្ធ ព ក្តី វិចារក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានបូក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
មិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមវិចារៈ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានបូក្តី
អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ព ក្តី វិចារក្តី កដត្តាបូក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី
វិចារក្តី កដត្តាបូក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែល
មិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ
ខន្ធ ព ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានបូក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិន
មានវិចារៈ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានបូក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ចិត្ត-
សមុដ្ឋានបូ អាស្រ័យវិចារៈ ខន្ធ ព ក្តី កដត្តាបូក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី កដត្តា-
បូ អាស្រ័យខន្ធ ២ កដត្តាបូ អាស្រ័យវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិ-
សន្ធិ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធាន័ឡាយ ខន្ធាន័ឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ វត្ថុ
អាស្រ័យវិចារៈ វិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ មហាក្ខត ព អាស្រ័យមហា-
ក្ខត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានបូ កដត្តាបូ ឧបាទារូប អាស្រ័យមហាក្ខត វត្ថុ
ឡាយ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ
ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អវិភង្គក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច សវិតក្តី សវិចារ ១ ឆ្នាំ ។

អវិភង្គក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច អវិភង្គក្តី វិចារមត្តា ១ ឆ្នាំ ។

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារ បដិច្ច អវិភង្គក្តី វិចារ-

មត្តា ១ ឆ្នាំ បដិសន្ធិក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច អវិភង្គ-

វិចារមត្តា ១ ឆ្នាំ បដិសន្ធិក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច អវិភង្គ-

វិចារមត្តា ១ ឆ្នាំ បដិសន្ធិក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច វិភង្គក្តី ។

(៧) អវិភង្គក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច សវិតក្តី សវិ-

ចារ ១ ឆ្នាំ អវិភង្គក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-

ប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច សវិតក្តី សវិ-

ចារ ១ ឆ្នាំ មហាក្សត្រ បដិច្ច កងត្តារូប ។ អវិ-

ភង្គក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច អវិភង្គក្តី វិចារមត្តា ១ ឆ្នាំ អវិ-

ភង្គក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារ

បដិច្ច អវិភង្គក្តី វិចារមត្តា ១ ឆ្នាំ ចិត្តសមុដ្ឋាន រូប

បដិសន្ធិក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច អវិភង្គក្តី វិចារមត្តា ១ ឆ្នាំ

កងត្តា ១ រូប បដិសន្ធិក្តី រឿង ក្តី បដិច្ច

អវិភង្គក្តី វិចារមត្តា ១ ឆ្នាំ មហាក្សត្រ បដិច្ច កងត្តារូប

គឺ ខ្លួនខ្លួនខ្លួន ដែលប្រកបដោយវិភង្គក្តី ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ

វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គក្តី មានត្រឹមតែវិចារ ។

អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គក្តី មិនមានវិចារ រឿងកើតឡើង ព្រោះ

ហេតុប្បច្ចយា គឺ ខ្លួនខ្លួនខ្លួន ដែលមិនមានវិភង្គក្តី មានត្រឹមតែវិចារ ។

អាស្រ័យវិចារ ខ្លួនខ្លួនខ្លួន ដែលមិនមានវិភង្គក្តី មានត្រឹមតែវិចារ ។

អាស្រ័យវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខ្លួនខ្លួនខ្លួន ដែលមិនមាន

វិភង្គក្តី មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វិភង្គក្តី

អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គក្តី ប្រកបដោយវិចារ គឺ ធម៌មិនមានវិ-

ភង្គក្តី មិនមានវិចារ គឺ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គក្តី មិនមានវិចារ រឿង

កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា គឺ ខ្លួនខ្លួនខ្លួន ដែលប្រកបដោយវិភង្គក្តី

ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កងត្តារូប អាស្រ័យ

មហាក្សត្រ ខ្លួនខ្លួនខ្លួន ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គក្តី មានត្រឹមតែវិចារ គឺ ធម៌

ដែលមិនមានវិភង្គក្តី មិនមានវិចារ គឺ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គក្តី មិន

មានវិចារ រឿងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា គឺ ខ្លួនខ្លួនខ្លួន ដែលមិន

មានវិភង្គក្តី មានត្រឹមតែវិចារ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋាន រូប អាស្រ័យវិចារ ខ្លួនខ្លួន-

ខ្លួនខ្លួនខ្លួន ដែលមិនមានវិភង្គក្តី មានត្រឹមតែវិចារ គឺ កងត្តារូប អាស្រ័យវិចារ ។

អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កងត្តារូប អាស្រ័យមហាក្សត្រ ខ្លួនខ្លួនខ្លួន

បដិច្ចសុទ្ធិក្នុងលោក វត្ថុ បដិច្ច វិនិច្ឆ័យ មហាក្សត្រ បដិច្ច
 ក្នុងក្រុម បដិច្ចសុទ្ធិក្នុងលោក វត្ថុ បដិច្ច អវិភង្គិ-
 វិចារមត្តា ខន្ធ ប វិចារោ ប ។ អវិភង្គិអវិចារ
 ធម្មំ បដិច្ច សវិភង្គិសវិចារោ ច អវិភង្គិវិចារមត្តោ
 ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បដិច្ចសុទ្ធិក្នុងលោក វត្ថុ
 បដិច្ច សវិភង្គិសវិចារោ ខន្ធ ប វិនិច្ឆ័យ ច ។

វិតក្កៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កងក្ការប អាស្រ័យមហា-
 ក្ខត្តាទាំងឡាយ ខន្ធតាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី
 វិចារៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែ
 វិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធតាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(៨) អវិភង្គិអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភង្គិសវិ-
 ចារោ ច អវិភង្គិវិចារមត្តោ ច អវិភង្គិអវិចារោ ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បដិច្ចសុទ្ធិក្នុងលោក វត្ថុ
 បដិច្ច សវិភង្គិសវិចារោ ខន្ធ ប វិនិច្ឆ័យ ច មហា-
 ក្សត្រ បដិច្ច ក្នុងក្រុម ។

(៨) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី
 អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធតាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កងក្ការប
 អាស្រ័យមហាក្ខត្តាទាំងឡាយ ។

(៩) សវិភង្គិសវិចារោ អវិភង្គិអវិចារោ
 ធម្មំ បដិច្ច សវិភង្គិសវិចារោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ហេតុប្បច្ចយា បដិច្ចសុទ្ធិក្នុងលោក សវិភង្គិសវិចារំ
 ឯកំ ខន្ធា វត្ថុក្កា បដិច្ច តយោ ខន្ធា
 ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុក្កា បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

(៩) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធា
 អាស្រ័យ ខន្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធា អាស្រ័យខន្ធា ផង វត្ថុផង ។

សវិតក្កសវិតារាញ អវិតក្កអវិតារាញ ធម្មំ បដិច្ច
អវិតក្កវិតារាមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
បដិសន្ធិក្កណោ សវិតក្កសវិតារា ទន្ទេ ច វត្តញ្ច
បដិច្ច វិតក្កោ ។ សវិតក្កសវិតារាញ អវិតក្កអវិតារាញ
ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិតារា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា សវិតក្កសវិតារា ទន្ទេ ច មហាក្ខតេ ច
បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្កណោ សវិតក្ក-
សវិតារា ទន្ទេ ច មហាក្ខតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

(១០) សវិតក្កសវិតារាញ អវិតក្កអវិតារាញ ធម្មំ
បដិច្ច សវិតក្កសវិតារា ច អវិតក្កអវិតារា ច ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្កណោ សវិតក្ក-
សវិតារា ឯកំ ទន្ទញ្ច វត្តញ្ច បដិច្ច តរយា ទន្ទា
ទន្ទេ ទន្ទេ ច វត្តញ្ច បដិច្ច ទន្ទ ទន្ទា សវិតក្កស-
វិតារា ទន្ទេ ច មហាក្ខតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យខន្ធចាំនឡាយ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្តផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។
ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ
ចាំនឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាក្ខតចាំន-
ឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធចាំនឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈផង មហាក្ខតចាំនឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(១០) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ព្យ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្តផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២
អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្តផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធចាំនឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាក្ខតចាំនឡាយផង ។

សវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្ត
 តត្តវិចារមត្តោ ច អវិត្តវិចារមត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
 ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិកូណោ សវិត្តសវិត្តសវិត្ត
 ច វត្តញ្ច បដិច្ច វិត្តោ សវិត្តសវិត្តសវិត្ត ឧប្ប
 ច មហាក្កតោ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។ សវិត្ត-
 សវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្ត
 សវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្ត
 ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិកូណោ សវិត្តសវិត្តសវិត្ត
 ឧប្បញ្ច វត្តញ្ច បដិច្ច តយោ ឧប្បា វិត្តោ ច ឧ
 ឧប្ប ច វត្តញ្ច បដិច្ច ឧប្ប ឧប្បា វិត្តោ ច ។

(១០) សវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្ត
 បដិច្ច សវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្ត
 អវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្តសវិត្ត

ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី
 មានវិញ្ញាណប្បវេណី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណប្បវេណី
 ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី
 ប្បច្ចយ គឺ វិញ្ញាណប្បវេណី អាស្រ័យឧប្បាណប្បវេណី ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណប្បវេណី
 ដោយវិញ្ញាណប្បវេណី វត្តវេណី ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យឧ
 ប្បាណប្បវេណី ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណប្បវេណី មហាក្កតាណប្បវេណី
 ឧប្បាណប្បវេណី ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណប្បវេណី ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណប្បវេណី
 ដែលមិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិញ្ញាណប្បវេណី ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី
 រើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ឧប្បាណប្បវេណី វិញ្ញាណប្បវេណី អាស្រ័យ
 ឧប្បាណប្បវេណី ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណប្បវេណី វត្តវេណី ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ឧប្បាណប្បវេណី វិញ្ញាណប្បវេណី អាស្រ័យឧប្បាណប្បវេណី វត្តវេណី ។

(១១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណប្បវេណី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី
 អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណប្បវេណី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណប្បវេណី ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

បដិសន្ធិត្តុណោ សវិតត្តសវិចារំ ឯកំ ខន្ធាត្ថំ វត្តុញ្ច
បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិតត្តោ ច ទ្វេ ខន្ធា ច វត្តុញ្ច
បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា វិតត្តោ ច សវិតត្តសវិចារ
ខន្ធា ច មហាក្ខតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

(១២) អវិតត្តវិចារមត្តញ្ច អវិតត្តអវិចារញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច សវិតត្តសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា បដិសន្ធិត្តុណោ វិតត្តញ្ច វត្តុញ្ច បដិច្ច សវិ-
តត្តសវិចារា ខន្ធា ។ អវិតត្តវិចារមត្តញ្ច អវិតត្ត-
អវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិតត្តវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធាត្ថំ
វិចារញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធា ច វិចា-
រញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិត្តុណោ អវិតត្តវិចារ-
មត្តំ ឯកំ ខន្ធាត្ថំ វិចារញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ
ខន្ធា ច វិចារញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិត្តុណោ
អវិតត្តវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធាត្ថំ វត្តុញ្ច បដិច្ច តយោ
ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធា ច វត្តុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

គី ខន្ធាត្ថំ វិតត្តុក្កំ អស្រ័យខន្ធា ដែលប្រកបដោយវិតត្តុៈ
ប្រកបដោយវិចារៈផង វត្តផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធា ក្កំ វិតត្តុក្កំ
អស្រ័យខន្ធា ផង វត្តផង កដត្តារូប អស្រ័យខន្ធាតាំងឡាយ ដែល
ប្រកបដោយវិតត្តុៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាក្ខតាំងឡាយផង ។

(១២) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតត្តុៈប្រកបដោយវិចារៈ អស្រ័យ
ធមិ ដែលមិនមានវិតត្តុៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតត្តុៈ
មិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គី ខន្ធាតាំង-
ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតត្តុៈប្រកបដោយវិចារៈ អស្រ័យវិតត្តុៈផង
វត្តផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធមិ ដែលមិនមានវិតត្តុៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈក្កំ អស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិតត្តុៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ
ដែលមិនមានវិតត្តុៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ
គី ខន្ធាត្ថំ អស្រ័យខន្ធា ដែលមិនមានវិតត្តុៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
ផង វិចារៈផង ខន្ធា អស្រ័យខន្ធា ផង វិចារៈផង ខន្ធា ត
អស្រ័យខន្ធា ដែលមិនមានវិតត្តុៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធា អស្រ័យខន្ធា ផង វិចារៈផង ខន្ធា ត
អស្រ័យខន្ធា ដែលមិនមានវិតត្តុៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្តផង
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធា អស្រ័យខន្ធា ផង វត្តផង ។

អវិ. វិចារមត្តញ្ច អវិ. វិចារមត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច
 អវិ. វិចារមត្តញ្ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតំ ហេតុប្បច្ចយា អវិ.
 វិចារមត្តញ្ច ខន្ធ ច វិចារមត្តញ្ច បដិច្ច ចិត្តស.
 មុដ្ឋានំ រូបំ អវិ. វិចារមត្តញ្ច ខន្ធ ច មហាក្ខតេ
 ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិ. វិចារមត្តញ្ច មហាក្ខតេ
 ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ អ.
 វិ. វិចារមត្តញ្ច ខន្ធ ច វិចារមត្តញ្ច បដិច្ច កដត្តា.
 រូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ អវិ. វិចារមត្តញ្ច ខន្ធ ច
 មហាក្ខតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ
 វិ. វិចារមត្តញ្ច មហាក្ខតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ បដិ.
 សន្ធិក្ខណោ អវិ. វិចារមត្តញ្ច ខន្ធ ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច
 វិចារមត្តញ្ច ។

[១៣] អវិ. វិចារមត្តញ្ច អវិ. វិចារមត្តញ្ច
 ធម្មំ បដិច្ច សវិ. វិចារមត្តញ្ច ច អវិ. វិចារមត្តញ្ច
 ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតំ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណោ
 វិ. វិចារមត្តញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច សវិ. វិចារមត្តញ្ច ខន្ធ
 វិ. វិចារមត្តញ្ច មហាក្ខតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈផង ទើប
 កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិភក្តៈផង
 មហាក្ខតទាំងឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន
 មានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តា-
 រូប អាស្រ័យខន្ធ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង មហាក្ខតទាំង-
 ឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យវិភក្តៈផង មហាក្ខត
 ទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វិចារៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[១៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈផង ទើប
 កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិភក្តៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យវិភក្តៈផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

អវិភង្គវិចារមត្តញ្ច អវិភង្គវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច
 អវិភង្គវិចារមត្តា ច អវិភង្គអវិចារោ ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា អវិភង្គវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធភ្ន
 វិចារញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ
 ទ្វេ ខន្ធវ វិចារញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋា-
 នញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្កណោ អវិភង្គវិចារមត្តំ ឯកំ
 ខន្ធភ្ន វិចារញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដត្តា ច
 រូបំ ទ្វេ ខន្ធវ វិចារញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា កដត្តា
 ច រូបំ បដិសន្ធិក្កណោ អវិភង្គវិចារមត្តំ ឯកំ
 ខន្ធភ្ន វត្តញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិចារោ ច ទ្វេ
 ខន្ធវ វត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា វិចារោ ច ។

[១៤] សវិភង្គសវិចារញ្ច អវិភង្គវិចារមត្តញ្ច
 ធម្មំ បដិច្ច សវិភង្គសវិចារោ ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
 ប្បដ្ឋយា សវិភង្គសវិចារំ ឯកំ ខន្ធភ្ន វិភង្គញ្ច
 បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធវ វិភង្គញ្ច បដិច្ច
 ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្កណោ សវិភង្គសវិចារំ ឯកំ
 ខន្ធភ្ន វិភង្គញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធវ
 វិភង្គញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ សវិភង្គសវិចារញ្ច
 អវិភង្គវិចារមត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិភង្គអវិចារោ ធម្មា

ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិន
 មានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ
 ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 តិ ខន្ធភ្ន ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានបូក្តី អាស្រ័យខន្ធទ ដែលមិនមានវិភង្គៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ខន្ធល ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានបូក្តី អាស្រ័យខន្ធល
 ផង វិចារៈផង ខន្ធភ្ន ក្តី កដត្តាបូក្តី អាស្រ័យខន្ធទ ដែលមិនមាន
 វិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធល
 ក្តី កដត្តាបូក្តី អាស្រ័យខន្ធល ផង វិចារៈផង ខន្ធភ្ន ក្តី វិចារៈក្តី
 អាស្រ័យខន្ធទ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្តផង ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធល ក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យខន្ធល ផង វត្តផង ។

[១៥] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ
 ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមាន
 វិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ
 ខន្ធភ្ន អាស្រ័យខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង
 វិភង្គៈផង ខន្ធល អាស្រ័យខន្ធល ផង វិភង្គៈផង ខន្ធភ្ន អាស្រ័យ
 ខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិភង្គៈផង ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធល អាស្រ័យខន្ធល ផង វិភង្គៈផង ។ ធមិ
 ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធ ច
វិតក្កញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្កណោ
សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធ ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

(១៥) សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កអវិចារោ
ច ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ
ឯកំ ខន្ធន្ទ វិតក្កញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្ត-
សមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធ ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច
ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្កណោ សវិ-
តក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធន្ទ វិតក្កញ្ច បដិច្ច តយោ
ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធ ច វិតក្កញ្ច
បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ ។

(១៦) សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច
អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ធម្មា
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្កណោ សវិតក្ក-
សវិចារំ ឯកំ ខន្ធន្ទ វិតក្កញ្ច វត្តញ្ច បដិច្ច តយោ
ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធ ច វិតក្កញ្ច វត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

វេចារិក្កឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានច្របូ អាស្រ័យខន្ធ
ទាំងខ្លួន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង
កដត្តាច្របូ អាស្រ័យខន្ធទាំងខ្លួន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយ
វិចារៈផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យសន្ធិ ។

(១៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
វេចារិក្កឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានច្របូក្តី
អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង
ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានច្របូក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កៈផង ខន្ធ ៣ ក្តី
កដត្តាច្របូក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
ផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី កដត្តាច្របូក្តី អាស្រ័យ
ខន្ធ ២ ផង វិតក្កៈផង ។

(១៨) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង
វេចារិក្កឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង វត្តផង ក្នុងខណៈ
វិនិច្ឆ័យសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កៈផង វត្តផង ។

អក្ខរក្រមប្រកប អនុលោមត្រីក្យដ្ឋាន

សវិតត្តសវិតារាញ អវិតត្តវិតារាមត្តកា អវិតត្តអវិតា-
 រាញ ធម៌ បដិច្ច អវិតត្តអវិតារា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
 រោតុប្បជ្ជយា សវិតត្តសវិតារា ខន្ធ ច វិតត្តកា
 មហាក្ខតេ ច បដិច្ច ចិត្តសម្មជ្ជានំ រូបំ បដិសន្ធិ-
 ត្តណោ សវិតត្តសវិតារា ខន្ធ ច វិតត្តកា មហា-
 ក្ខតេ ច បដិច្ច កាដត្តារូបំ ។

[១៧] សវិតត្តសវិតារាញ អវិតត្តវិតារាមត្តកា
 អវិតត្តអវិតារាញ ធម៌ បដិច្ច សវិតត្តសវិតារា ច
 អវិតត្តអវិតារា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ រោតុប្បជ្ជយា
 បដិសន្ធិត្តណោ សវិតត្តសវិតារា ឯតំ ខន្ធកា វិ-
 តត្តកា វត្តកា បដិច្ច នយោ ខន្ធកា នយោ ខន្ធ ច
 វិតត្តកា វត្តកា បដិច្ច ឯតោ ខន្ធកា ន្ធ ខន្ធ
 ច វិតត្តកា វត្តកា បដិច្ច ន្ធ ខន្ធកា សវិតត្តស-
 វិតារា ខន្ធ ច វិតត្តកា មហាក្ខតេ ច បដិច្ច
 កាដត្តារូបំ ។

អក្ខរក្រមប្រកប អនុលោមត្រីក្យដ្ឋាន

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
 ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង រឿងកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
 ប្បជ្ជយ គឺ ចិត្តសម្មជ្ជារូប អាស្រ័យខន្ធចំណុយ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង
 កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធចំណុយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈផង វិតក្កៈផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ក្នុងនោះខែបដិសន្ធិ ។

[១៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង រឿងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បជ្ជយ
 គឺ ខន្ធកា អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
 ផង វិតក្កៈផង វត្តផង ក្នុងនោះខែបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធកា
 ផង វិតក្កៈផង វត្តផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិចារៈផង វត្តផង
 កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធចំណុយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈផង វិតក្កៈផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

(១៦) សវិនុត្តសវិនាវំ ធម្មំ បដិច្ចំ សវិនុត្ត-
 សវិនាវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា សវិ-
 នុត្តសវិនាវំ ឯកំ ចន្ទំ បដិច្ចំ នយោ ចន្ទា ទ្វេ
 ខន្ធ បដិច្ចំ ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិត្តុណោ . . . ។ សវិ-
 នុត្តសវិនាវំ ធម្មំ បដិច្ចំ អវិនុត្តវិចារមន្តោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា សវិនុត្តសវិនាវោ ខន្ធ
 បដិច្ចំ វិនុត្តោ បដិសន្ធិត្តុណោ . . . ។

(១៧) សវិនុត្តសវិនាវំ ធម្មំ បដិច្ចំ សវិនុត្ត-
 សវិនាវោ ច អវិនុត្តវិចារមន្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តំ
 អារម្មណាប្បច្ចយា សវិនុត្តសវិនាវំ ឯកំ ចន្ទំ បដិច្ចំ
 នយោ ចន្ទា វិនុត្តោ ច ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ចំ ទ្វេ
 ខន្ធា វិនុត្តោ ច បដិសន្ធិត្តុណោ . . . ។

(២០) អវិនុត្តវិចារមន្តំ ធម្មំ បដិច្ចំ អវិនុត្តវិ-
 ចារមន្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា អវិនុត្ត-
 វិចារមន្តំ ឯកំ ចន្ទំ បដិច្ចំ នយោ ចន្ទា ទ្វេ
 ខន្ធ បដិច្ចំ ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិត្តុណោ . . . ។

(១៨) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ
 ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 អារម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៧ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ . . . ។
 ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណាប្បច្ច័យ
 គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យខន្ធាន់ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈ ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ . . . ។

(១៩) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ
 ៧ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
 ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ . . . ។

(២០) ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណា-
 ប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៧ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹម
 តែវិចារៈ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ . . . ។

អវិភត្តាវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តាសវិចារោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជតិ អាម្មណាប្បច្ចយា វិភត្តំ បដិច្ច សវិភត្តា-
 សវិចារោ ទន្ធា បដិសន្ធិក្កុណោ . . . ។ អវិភត្តាវិ-
 ចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តាអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
 អាម្មណាប្បច្ចយា អវិភត្តាវិចារមត្តោ ទន្ធា បដិច្ច
 វិចារោ បដិសន្ធិក្កុណោ . . ។

(២០) អវិភត្តាវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តា-
 វិចារមត្តោ ច អវិភត្តាអវិចារោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
 អាម្មណាប្បច្ចយា អវិភត្តាវិចារមត្តំ ឯតំ ទន្ធា បដិច្ច
 តយោ ទន្ធា វិចារោ ច ទ្វេ ទន្ធា បដិច្ច ទ្វេ
 ទន្ធា វិចារោ ច បដិសន្ធិក្កុណោ . . . ។

(២២) អវិភត្តាអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តាអវិចា-
 រោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អាម្មណាប្បច្ចយា អវិភត្តាអវិចារំ
 ឯតំ ទន្ធា បដិច្ច តយោ ទន្ធា ទ្វេ ទន្ធា បដិច្ច ទ្វេ
 ទន្ធា បដិសន្ធិក្កុណោ អវិភត្តាអវិចារំ ឯតំ ទន្ធា
 បដិច្ច តយោ ទន្ធា ទ្វេ ទន្ធា បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា បដិ-
 សន្ធិក្កុណោ វត្តំ បដិច្ច ទន្ធា វត្តំ បដិច្ច វិចារោ ។

ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិន
 មានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធាន្តទាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិភក្តៈ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ អា-
 ស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ អាស្រ័យខន្ធាន្តទាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(២១) ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ ដែល
 មិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹម
 តែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាក្តី វិចារៈក្តី
 អាស្រ័យខន្ធា ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ខន្ធា ក្តី វិចារៈ
 ក្តី អាស្រ័យខន្ធា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(២២) ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ
 ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះការម្មណាប្បច្ច័យ
 គឺ ខន្ធា អាស្រ័យខន្ធា ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ខន្ធា ក្តី
 អាស្រ័យខន្ធា ខន្ធា អាស្រ័យខន្ធា ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមាន
 វិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធា ក្តី អាស្រ័យខន្ធា ក្តី ខន្ធាន្ត-
 ទាយ អាស្រ័យវត្ត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វិចារៈ អាស្រ័យវត្ត ។

អវិភត្តិអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តិសវិចារោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណាប្បច្ចយា បដិសន្ធិត្តុលោ វត្ថុំ បដិច្ច
 សវិភត្តិសវិចារោ ខន្ធា ។ អវិភត្តិអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច
 អវិភត្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណាប្បច្ចយា
 វិចារំ បដិច្ច អវិភត្តិវិចារមត្តោ ខន្ធា បដិសន្ធិត្តុលោ
 វិចារំ បដិច្ច អវិភត្តិវិចារមត្តោ ខន្ធា បដិសន្ធិត្តុលោ
 វត្ថុំ បដិច្ច អវិភត្តិវិចារមត្តោ ខន្ធា បដិសន្ធិត្តុលោ
 វត្ថុំ បដិច្ច វិភត្តោ ។

[២៣] អវិភត្តិអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តិវិ-
 ចារមត្តោ ច អវិភត្តិអវិចារោ ព ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ
 អារម្មណាប្បច្ចយា បដិសន្ធិត្តុលោ វត្ថុំ បដិច្ច អវិ-
 ភត្តិវិចារមត្តោ ខន្ធា វិចារោ ប ។ អវិភត្តិអវិចារំ
 ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តិសវិចារោ ច អវិភត្តិវិចារមត្តោ
 ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អារម្មណាប្បច្ចយា បដិសន្ធិត្តុលោ
 វត្ថុំ បដិច្ច សវិភត្តិសវិចារោ ខន្ធា ច វិភត្តោ ច ។

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិន
 មានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
 អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 អារម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈ អាស្រ័យវិចារៈ ខន្ធាងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈ អាស្រ័យវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធាងឡាយ ដែលមិន
 មានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វិភក្តៈ
 អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[២៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមាន
 វិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាងឡាយ
 ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
 មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភក្តៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[២៤] សវិតក្តីសវិចារញ អវិតក្តីអវិចារញ ធម្ម័
 បដិច្ច សវិតក្តីសវិចារពេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អាម្ម-
 ណាប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្តីណោ សវិតក្តីសវិចារំ ឯកំ
 ខន្ធា វត្តញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទេ ខន្ធា ច
 វត្តញ បដិច្ច ទេ ខន្ធា ។ សវិតក្តីសវិចារញ
 អវិតក្តីអវិចារញ ធម្ម័ បដិច្ច អវិតក្តីវិចារមត្តោ
 ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អាម្មណាប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្តីណោ
 សវិតក្តីសវិចារេ ខន្ធា ច វត្តញ បដិច្ច វិតក្តី ។

[២៥] សវិតក្តីសវិចារញ អវិតក្តីអវិចារញ ធម្ម័
 បដិច្ច សវិតក្តីសវិចារពេ ច អវិតក្តីវិចារមត្តោ ច
 ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អាម្មណាប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្តីណោ
 សវិតក្តីសវិចារំ ឯកំ ខន្ធា វត្តញ បដិច្ច តយោ
 ខន្ធា វិតក្តី ច ទេ ខន្ធា ច វត្តញ បដិច្ច
 ទេ ខន្ធា វិតក្តី ច ។

[២៦] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធមិ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្តីៈ
 មិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអាម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា ព
 អាស្រ័យខន្ធា ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈផង វត្តផង
 ក្នុងខណៈវែនបដិសន្ធិ ខន្ធា ២ អាស្រ័យខន្ធា ២ ផង វត្តផង ។ ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្តីៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្តីៈមិនមានវិចារៈផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះអាម្មណាប្បច្ច័យ គឺ វិតក្តីៈ អាស្រ័យខន្ធាចាំផង-
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈផង វត្តផង ក្នុង
 ខណៈវែនបដិសន្ធិ ។

[២៧] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្តីៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្តីៈមិនមានវិចារៈផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះអាម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា ព ក្តី វិតក្តីក្តី
 អាស្រ័យខន្ធា ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈផង វត្តផង
 ក្នុងខណៈវែនបដិសន្ធិ ខន្ធា ២ ក្តី វិតក្តីក្តី អាស្រ័យខន្ធា ២ ផង
 វត្តផង ។

(២៦) អវិភង្គវិចារមត្តញ្ច អវិភង្គអវិចារញ្ច ធម្ម្ន
 បដិច្ច សវិភង្គសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណ-
 ប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណោ វិភង្គញ្ច វត្តញ្ច បដិច្ច
 សវិភង្គសវិចារោ ទន្ធា ។ អវិភង្គវិចារមត្តញ្ច អវិ-
 ភង្គអវិចារញ្ច ធម្ម្ន បដិច្ច អវិភង្គវិចារមត្តា ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណប្បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមត្តំ ឯកំ
 ទន្ធាញ្ច វិចារញ្ច បដិច្ច តយោ ទន្ធា ទ្វេ ទន្ធា
 ច វិចារញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា បដិសន្ធិក្ខណោ អវិ-
 ភង្គវិចារមត្តំ ឯកំ ទន្ធាញ្ច វិចារញ្ច បដិច្ច តយោ
 ទន្ធា ទ្វេ ទន្ធា ច វិចារញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា បដិ-
 សន្ធិក្ខណោ អវិភង្គវិចារមត្តំ ឯកំ ទន្ធាញ្ច វត្តញ្ច
 បដិច្ច តយោ ទន្ធា ទ្វេ ទន្ធា ច វត្តញ្ច បដិច្ច
 ទ្វេ ទន្ធា ។ អវិភង្គវិចារមត្តញ្ច អវិភង្គអវិចារញ្ច
 ធម្ម្ន បដិច្ច អវិភង្គអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្ម-
 ណប្បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ អវិភង្គវិចារមត្ត ទន្ធា
 ច វត្តញ្ច បដិច្ច វិចារោ ។

(២៦) ធម្ម្ន ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារ អស្រ័យធម្ម្ន
 ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារផង ធម្ម្ន ដែលមិនមានវិភង្គមិនមាន
 វិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធានិទ្ធាយ
 ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារ អស្រ័យវិភង្គផង វត្តផង
 ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ។ ធម្ម្ន ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារ
 អស្រ័យធម្ម្ន ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារផង ធម្ម្ន ដែលមិន
 មានវិភង្គមិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធាញ្ច អស្រ័យខន្ធា ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារផង វិចារ
 ផង ខន្ធា អស្រ័យខន្ធា ផង វិចារផង ខន្ធាញ្ច អស្រ័យខន្ធា
 ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ
 ខន្ធា អស្រ័យខន្ធា ផង វិចារផង ខន្ធាញ្ច អស្រ័យខន្ធា
 ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារផង វត្តផង ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ
 ខន្ធា អស្រ័យខន្ធា ផង វត្តផង ។ ធម្ម្ន ដែលមិនមានវិភង្គមិន
 មានវិចារ អស្រ័យធម្ម្ន ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារផង ធម្ម្ន
 ដែលមិនមានវិភង្គមិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្ប-
 ច្ច័យ គឺ វិចារ អស្រ័យខន្ធានិទ្ធាយ ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹម
 តែវិចារផង វត្តផង ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ។

[២៧] អវិភង្គវិចារមត្តញ្ច អវិភង្គវិចារញ្ច ធម្ម្ម
 បដិច្ច អវិភង្គវិចារមត្តោ ច អវិភង្គអវិចារោ ច
 ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា បដិសន្ធិត្តុណោ
 អវិភង្គវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធភ្ន វត្តញ្ច បដិច្ច តយោ
 ខន្ធវា វិចារោ ច ទ្វេ ខន្ធវេ ច វត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ
 ខន្ធវា វិចារោ ច ។

[២៨] សវិភង្គសវិចារញ្ច អវិភង្គវិចារមត្តញ្ច
 ធម្ម្ម បដិច្ច សវិភង្គសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្ម-
 ណាប្បច្ចយា សវិភង្គសវិចារំ ឯកំ ខន្ធភ្ន វិភង្គញ្ច
 បដិច្ច តយោ ខន្ធវា ទ្វេ ខន្ធវេ ច វិភង្គញ្ច បដិច្ច
 ទ្វេ ខន្ធវា បដិសន្ធិត្តុណោ . . . ។ សវិភង្គសវិចារញ្ច
 អវិភង្គវិចារមត្តញ្ច អវិភង្គអវិចារញ្ច ធម្ម្ម បដិច្ច សវិ-
 ភង្គសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា បដិ-
 សន្ធិត្តុណោ សវិភង្គសវិចារំ ឯកំ ខន្ធភ្ន វិភង្គញ្ច
 វត្តញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធវា ទ្វេ ខន្ធវេ ច វិភង្គញ្ច
 វត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធវា ។
 ទ្វេ បច្ចយា សន្និយមវត្តន វិភង្គា ឯកំ
 អនុសាសន វិសាតិ បច្ចយា វិភង្គវត្តន ។

[២៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមវិចារក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភង្គមិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹម
 តែវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គមិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះអារម្មណាប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
 មិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារផង វត្តផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២
 ក្តី វិចារក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្តផង ។

[២៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមាន
 វិភង្គមានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណាប្បច្ចយ គឺ
 ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារផង
 វិភង្គផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិភង្គផង ក្នុងខណៈនៃបដិ-
 សន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមាន
 វិភង្គមានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គ មិនមានវិចារ ផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណាប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ ខន្ធ ១
 ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារផង វិភង្គផង វត្តផង ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិភង្គផង វត្តផង ។
 បច្ច័យ ព័ន្ធិវិ លោកវិចារោយ ដោយផ្លូវនៃការស្វាគ្វាយ
 បច្ច័យ ២៦ ដ៏បស បណ្ឌិត គ្រូវិចារ យាងនិរទេ ។

វិញ្ញាណបដិវារៈ

[២៧] សវិតត្តសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតត្ត-

សវិតារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយោ សវិ-

តត្តសវិតារំ ឯតំ ខន្ធំ បដិច្ច ឧយោ ខន្ធា វត្ថុ

វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយោ បដិសដ្ឋិត្តោលោ សវិតត្តសវិតារំ

ឯតំ ខន្ធំ បដិច្ច ឧយោ ខន្ធា វត្ថុ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយោ ។

សវិតត្តសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតត្តវិចារមត្តោ

ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយោ សវិតត្តសវិតារោ

ខន្ធបដិច្ច វិតត្តោ វត្ថុ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយោ បដិ-

សដ្ឋិត្តោលោ . . . ។ សវិតត្តសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច

សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយោ

សវិតត្តសវិតារោ ខន្ធបដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ

ខន្ធបដិច្ច វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយោ បដិសដ្ឋិត្តោលោ . . . ។

វិញ្ញាណបដិវារៈ

[២៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ

វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធា អាស្រ័យខន្ធខ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ

ប្រកបដោយវិចារៈ (ខន្ធាន្សាយ អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង)

ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ខន្ធា អាស្រ័យខន្ធខ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ

ប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធាន្សាយ អាស្រ័យ)

វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ។ ធម៌ ដែលមិនមាន

វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប

ដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យ

ខន្ធាន្សាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ (វិតក្កៈ

អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ក្នុងខណៈនៃ

បដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ

វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធាន្សាយ ដែល

ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ)

ខន្ធាន្សាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ក្នុងខណៈ

នៃបដិសន្ធិ . . . ។

[៣០] សវិតត្តសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតត្ត-
 សវិតារោ ច អវិតត្តអវិតារោ ច ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ
 វិប្បយុត្តប្បច្ចយា សវិតត្តសវិតារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
 តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធា វត្ថុំ វិប្ប-
 យុត្តប្បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធា វិប្បយុត្តប្បច្ចយា
 បដិសន្ធិក្កុលោ ... ។ សវិតត្តសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច
 អវិតត្តវិចារមត្តោ ច អវិតត្តអវិតារោ ច ធម្មា ឧប្ប-
 ដ្ឋន្តិ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា សវិតត្តសវិតារោ ខន្ធា បដិច្ច
 វិតត្តោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិតត្តោ វត្ថុំ វិប្បយុត្ត-
 ប្បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធា វិប្បយុត្តប្បច្ចយា
 បដិសន្ធិក្កុលោ ... ។ សវិតត្តសវិតារំ ធម្មំ
 បដិច្ច សវិតត្តសវិតារោ ច អវិតត្តវិចារមត្តោ ច
 ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា សវិតត្តសវិតារំ
 ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិតត្តោ ច ខន្ធា
 ខន្ធា បដិច្ច ខន្ធា ខន្ធា វិតត្តោ ច វត្ថុំ វិប្បយុត្ត-
 ប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្កុលោ ... ។

[៣០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កុប្រកបដោយវិចារក្កិ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កុមិនមានវិចារក្កិ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កុប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ
 ៣ ក្កិ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អាស្រ័យខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កុប្រកប
 ដោយវិចារ ខន្ធានំ ខ្យាយ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បច្ចយ ចិត្តសមុដ្ឋានំ (អាស្រ័យ)ខន្ធានំ ខ្យាយ (ទើបកើត
 ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្កុមិនមានវិចារក្កិ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កុមិនមានវិចារក្កិ
 អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កុប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ គឺ វិតក្កុក្កិ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អាស្រ័យខន្ធានំ-
 ខ្យាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កុប្រកបដោយវិចារ វិតក្កុ (អាស្រ័យ)
 វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ចិត្តសមុដ្ឋានំ (អាស្រ័យ)
 ខន្ធានំ ខ្យាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កុប្រកបដោយវិចារក្កិ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កុមិនមានវិចារក្កិ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កុប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ
 ៣ ក្កិ វិតក្កុក្កិ អាស្រ័យខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កុប្រកបដោយ
 វិចារ ខន្ធ ២ ក្កិ វិតក្កុក្កិ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធានំ ខ្យាយ អាស្រ័យ
 វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(៣០) សវិតត្តិសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ចំ សវិតត្តិ-

សវិចារោ ច អវិតត្តិវិចារមន្តោ ឬ អវិតត្តិអវិចារោ

ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា សវិតត្តិសវិ-

ចារំ ឯតំ ខន្ធំ បដិច្ចំ តយោ ខន្ធោ វិតត្តោ ឬ

ចិត្តសមុដ្ឋានញុ រូបំ ទ្វេ ខន្ធោ បដិច្ចំ ទ្វេ ខន្ធោ

វិតត្តោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញុ រូបំ ខន្ធោ ច វិតត្តោ

ច វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធោ

វិប្បយុត្តប្បច្ចយា បដិសន្ធិត្តណោ . . . ។

(៣២) អវិតត្តិវិចារមន្តំ ធម្មំ បដិច្ចំ អវិតត្តិ-

វិចារមន្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ បេ ។ អវិតត្តិវិចារ-

មន្តំ ឯតំ ខន្ធំ បដិច្ចំ តយោ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធោ . . .

វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា បដិសន្ធិត្តណោ . . . ។ អវិតត្តិ-

វិចារមន្តំ ធម្មំ បដិច្ចំ សវិតត្តិសវិចារោ ធម្មោ ឧប្ប-

ជ្ឈន្តិ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា វិតត្តំ បដិច្ចំ សវិតត្តិសវិចារោ

ខន្ធោ វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា បដិសន្ធិត្តណោ . . . ។

(៣១) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិត្តុៈប្រកបដោយវិចារក្តិ ធមិ

ដែលមិនមានវិត្តុៈមានត្រឹមតែវិចារក្តិ ធមិ ដែលមិនមានវិត្តុៈមិនមាន

វិចារក្តិ អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយវិត្តុៈប្រកបដោយវិចារ ទើប

កើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ពាក្យ វិត្តុៈក្តិ ចិត្តស-

មុដ្ឋានបូក អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិត្តុៈប្រកបដោយវិចារៈ

ខន្ធ ២ ក្តិ វិត្តុៈក្តិ ចិត្តសមុដ្ឋានបូក អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធកាំងឡាយក្តិ

វិត្តុៈក្តិ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ចិត្ត-

សមុដ្ឋានបូក (អាស្រ័យ)ខន្ធកាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ

វិប្បយុត្តប្បច្ចយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(៣២) ធមិ ដែលមិនមានវិត្តុៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ

ធមិ ដែលមិនមានវិត្តុៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ។ បេ ។

ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិត្តុៈមានត្រឹមតែវិចារៈ (អាស្រ័យ)

ខន្ធ ២ . . . (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ

ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយវិត្តុៈប្រកបដោយ

វិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិត្តុៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើត

ឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ គឺ ខន្ធកាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ

វិត្តុៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិត្តុៈ (ខន្ធកាំងឡាយ អាស្រ័យ)វត្ថុ

(ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធ ច វិចារោ ច ចិត្ត-
សមុដ្ឋានញ រូបំ ខន្ធ ច វិចារោ ច វត្ថុ វិប្បយុត្ត-
ប្បដ្ឋយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា
បដិសន្ធិត្តុណោ . . . ។

[៣២] អវិភត្តិអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តិអវិ-
ចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជនិ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា អវិភត្តិអវិ-
ចារំ ឯតំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានំ
រូបំ ទ្វេ ខន្ធ . . . ខន្ធ វត្ថុ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា វិចារំ
បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចារំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា
បដិសន្ធិត្តុណោ វិចារំ បដិច្ច តត្ថារូបំ វិចារំ
វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា ខន្ធ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ បដិច្ច ខន្ធ
ខន្ធ វត្ថុ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា វត្ថុ ខន្ធ វិប្បយុត្តប្ប-
ដ្ឋយា វិចារំ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ បដិច្ច វិចារោ វិចារោ
វត្ថុ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា វត្ថុ វិចារំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា

ខន្ធ ២ ភិ វិចារភិ ចិត្តសមុដ្ឋានញ ភិ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធាន្តឡាយ
ភិ វិចារភិ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ
ចិត្តសមុដ្ឋានញ (អាស្រ័យ) ខន្ធាន្តឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ក្នុងខណៈវេទបដិសន្ធិ . . . ។

[៣២] ធម៌ ដែលមិនមានវត្ថុៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌
ដែលមិនមានវត្ថុៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្ប-
ដ្ឋយ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវត្ថុៈមិនមានវិចារៈ
ចិត្តសមុដ្ឋានញ (អាស្រ័យ) ខន្ធ ២ . . . ខន្ធាន្តឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ
(ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ចិត្តសមុដ្ឋានញ (អាស្រ័យ) ខន្ធ
តាំងឡាយ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ចិត្តសមុដ្ឋានញ
អាស្រ័យវិចារៈ (ចិត្តសមុដ្ឋានញ អាស្រ័យ) វិចារៈ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ កងតារូប អាស្រ័យវិចារៈ ក្នុងខណៈវេទបដិសន្ធិ
(កងតារូប អាស្រ័យ) វិចារៈ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ វត្ថុ
អាស្រ័យខន្ធាន្តឡាយ ខន្ធាន្តឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ ខន្ធាន្តឡាយ
(អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ វត្ថុ (អាស្រ័យ) ខន្ធ
តាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ វត្ថុ អាស្រ័យវិចារៈ
វិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ វិចារៈ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្ប-
យុត្តប្បដ្ឋយ វត្ថុ (អាស្រ័យ) វិចារៈ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ

ឧត្តរ មហាក្ខតំ បដិច្ច តយោ មហាក្ខតា មហា-
 ក្ខតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទា-
 ច្ចំ ខន្ធ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។ អវិភក្តិអវិចារំ ធម្មំ
 បដិច្ច សវិភក្តិសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ វិប្បយុត្តប្ប-
 ច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណោ វត្ថុំ បដិច្ច សវិភក្តិសវិចារា
 ខន្ធ វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។ អវិភក្តិអវិចារំ ធម្មំ
 បដិច្ច អវិភក្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ វិប្បយុត្ត-
 ប្បច្ចយា វិចារំ បដិច្ច អវិភក្តិវិចារមត្តោ ខន្ធ វត្ថុំ
 វិប្បយុត្តប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណោ វិចារំ បដិច្ច អវិភក្តិ-
 វិចារមត្តោ ខន្ធ វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណោ
 វត្ថុំ បដិច្ច អវិភក្តិវិចារមត្តោ ខន្ធ វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្ប-
 ច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណោ វត្ថុំ បដិច្ច វិភក្តោ វត្ថុំ
 វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។

មហាក្ខត ព្យ អស្រ័យមហាក្ខត ខ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទា-
 រូប អស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបា-
 ទារូប អស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។
 ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អស្រ័យធមិ ដែលមិន
 មានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អស្រ័យវត្ថុ ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ អស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អស្រ័យ
 ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្ប-
 ច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អស្រ័យ
 វិចារៈ (ខន្ធទាំងឡាយ អស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្ត-
 ប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អស្រ័យ
 វិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ អស្រ័យ) វត្ថុ (ទើប
 កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈ អស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ
 អស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិភក្តៈ អស្រ័យ
 វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (វិភក្តៈ អស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៥] អវិភត្តាអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតត្តា-

សវិចារោ ច អវិភត្តាអវិចារោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ

វិប្បយុត្តប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្កុណោ វត្ថុំ បដិច្ច សវិ-

តត្តាសវិចារោ ខន្ធា មហាក្កតោ បដិច្ច កដត្តារូបំ

ខន្ធា វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា កដត្តារូបំ ខន្ធោ វិប្ប-

យុត្តប្បច្ចយា ។ អវិភត្តាអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិ-

តត្តាវិចារមត្តោ ច អវិភត្តាអវិចារោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ

វិប្បយុត្តប្បច្ចយា វិចារំ បដិច្ច អវិភត្តាវិចារមត្តោ ខន្ធា

ច ចិត្តសមុដ្ឋានក្ក រូបំ ខន្ធា វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា

ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចារំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា បដិសន្ធិ-

ក្កុណោ វិចារំ បដិច្ច អវិភត្តាវិចារមត្តោ ខន្ធា ច

កដត្តា ច រូបំ ខន្ធា វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា កដត្តារូបំ

វិចារំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ វត្ថុំ បដិច្ច

អវិភត្តាវិចារមត្តោ ខន្ធា មហាក្កតោ បដិច្ច កដត្តារូបំ

[៣៦] ធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធម្មំ

ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តិ អាស្រ័យធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន

មានវិចារៈ រៀបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាន្តិឡាយ

ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃ

បដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាក្កតាវត្ថុនៃខន្ធាន្តិឡាយ (អា-

ស្រ័យ)វត្ថុ (រៀបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)

ខន្ធាន្តិឡាយ (រៀបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម្មំ ដែល

មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តិ

អាស្រ័យធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ រៀបកើតឡើង ព្រោះ

វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាន្តិឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ

ក្តិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តិ អាស្រ័យវិចារៈ ខន្ធាន្តិឡាយ (អាស្រ័យ)វត្ថុ

(រៀបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)វិចារៈ

(រៀបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធាន្តិឡាយ ដែលមិនមាន

វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ កដត្តារូបក្តិ អាស្រ័យវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃ

បដិសន្ធិ ខន្ធាន្តិឡាយ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (រៀបកើតឡើង) ព្រោះវិប្ប-

យុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)វិចារៈ (រៀបកើតឡើង) ព្រោះ

វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធាន្តិឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ

អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាក្កតាវត្ថុនៃខន្ធាន្តិឡាយ

បង្ក វត្ថុ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា កដត្តារូបំ ខន្ធវិប្បយុត្ត-
 ប្បដ្ឋយា បដិសន្ធិក្ខណោ វត្ថុ បដិច្ច វិតក្កោ មហា-
 ក្ខតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ វិតក្កោ វត្ថុ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា
 កដត្តារូបំ ខន្ធវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា បដិសន្ធិក្ខណោ
 វត្ថុ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តា ខន្ធវិចារោ ច វត្ថុ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា ។ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិ-
 តក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា បដិសន្ធិក្ខណោ វត្ថុ បដិច្ច សវិតក្ក-
 សវិចារោ ខន្ធវិចារោ ច វិតក្កោ ច វត្ថុ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា ។

ខន្ធវត្ថុឡាយ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ
 កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធវត្ថុឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្ប-
 ដ្ឋយ វិតក្កៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យ
 មហាក្ខតវត្ថុឡាយ វិតក្កៈ អាស្រ័យវត្ថុ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្ប-
 យុត្តប្បដ្ឋយ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធវត្ថុឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ខន្ធវត្ថុឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
 វិចារៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធវត្ថុឡាយ អាស្រ័យ)វត្ថុ
 (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អា-
 ស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធវត្ថុឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធវត្ថុឡាយ)ក្តី
 វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ។

(៣៦) អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិ-
 ចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា បដិសន្ធិក្ខណោ
 វត្ថុ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ខន្ធវិចារោ ច វិតក្កោ ច

(៣៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
 វិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធវត្ថុឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ

(៣៧) សវនករសវនាការ អវត្តមានសវនាការ ធម្ម

បដិច្ច សវនករសវនាការ ច អវត្តមានសវនាការ ច

ធម្ម ។ បេ ។ បដិសន្ធិត្រូវបាន សវនករសវនាការ ដក

ខ្លួន វត្តមាន បដិច្ច គយោ ខ្លួន ទ្វេ ខ្លួន ច

វត្តមាន បដិច្ច ទ្វេ ខ្លួន សវនករសវនាការ ខ្លួន ច

មហាក្សត្រ ច បដិច្ច កងត្រារូប ខ្លួន វត្ត វិប្ប

យុត្តប្បដិច្ច កងត្រារូប ខ្លួន វិប្បយុត្តប្បដិច្ច ។

សវនករសវនាការ អវត្តមានសវនាការ ធម្ម បដិច្ច

អវត្តមានសវនាការ ច អវត្តមានសវនាការ ច ធម្ម . . .

បដិសន្ធិត្រូវបាន សវនករសវនាការ ខ្លួន ច វត្តមាន

បដិច្ច វត្តមាន សវនករសវនាការ ខ្លួន ច មហា

ក្សត្រ ច បដិច្ច កងត្រារូប វត្តមាន វត្ត វិប្បយុត្ត

ប្បដិច្ច កងត្រារូប ខ្លួន វិប្បយុត្តប្បដិច្ច ។

សវនករសវនាការ អវត្តមានសវនាការ ធម្ម បដិច្ច

សវនករសវនាការ ច អវត្តមានសវនាការ ច ធម្ម . . .

(៣៨) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកបដោយវិចារក្តិ ធម្ម

ដែលមិនមានវិភក្តិមិនមានវិចារក្តិ អាស្រ័យធម្ម ដែលប្រកបដោយវិភក្តិ

ប្រកបដោយវិចារផង ធម្ម ដែលមិនមានវិភក្តិមិនមានវិចារផង ។ បេ ។

ខ្លួន ៣ អាស្រ័យខ្លួន ១ ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកបដោយវិចារផង

វត្តផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខ្លួន ២ អាស្រ័យខ្លួន ២ ផង វត្តផង

កងត្រារូប អាស្រ័យខ្លួនទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកបដោយ

វិចារផង មហាក្សត្រទាំងឡាយផង ខ្លួនទាំងឡាយ (អាស្រ័យ)វត្ត (ទើប

កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដិច្ច កងត្រារូប (អាស្រ័យ)ខ្លួនទាំងឡាយ

(ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដិច្ច ។ ធម្ម ដែលមិនមានវិភក្តិមាន

ត្រឹមតែវិចារក្តិ ធម្ម ដែលមិនមានវិភក្តិមិនមានវិចារក្តិ អាស្រ័យធម្ម

ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកបដោយវិចារផង ធម្ម ដែលមិនមានវិភក្តិមិន

មានវិចារផង . . . វិភក្តិ អាស្រ័យខ្លួនទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ

វិភក្តិប្រកបដោយវិចារផង វត្តផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កងត្រារូប អា

ស្រ័យខ្លួនទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកបដោយវិចារផង មហា

ក្សត្រទាំងឡាយផង វិភក្តិ (អាស្រ័យ)វត្ត (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្ប

យុត្តប្បដិច្ច កងត្រារូប (អាស្រ័យ)ខ្លួនទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ

វិញ្ញាណ បដិច្ចកាល

បដិសន្ធិគ្នាលោ សវិតត្តសវិតារក្ស ឯកំ ខន្ធភ្ន វត្តក្ស
បដិច្ច ឧយោ ខន្ធវា វិវត្តោ ច ទ្វេ ខន្ធវា វត្តក្ស
បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធវា វិវត្តោ ច វត្តំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។

(៣៧) សវិតត្តសវិតារក្ស អវិតត្តអវិតារក្ស ឯម្ហំ

បដិច្ច សវិតត្តសវិតារកោ ច អវិតត្តវិតារបត្តោ ច
អវិតត្តអវិតារកោ ច ធម្មា ... បដិសន្ធិគ្នាលោ សវិ-
តត្តសវិតារំ ឯកំ ខន្ធភ្ន វត្តក្ស បដិច្ច ឧយោ ខន្ធវា
វិវត្តោ ច ទ្វេ ខន្ធវា ច វត្តក្ស បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធវា
វិវត្តោ ច សវិតត្តសវិតារោ ខន្ធវា ច មហាក្សតេ ច
បដិច្ច កាសន្តារូបំ ខន្ធវា ច វិវត្តោ ច វត្តំ វិប្បយុត្ត-
ប្បច្ចយា កាសន្តារូបំ ខន្ធវា វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។

(២០) អវិតត្តវិតារបត្តក្ស អវិតត្តអវិតារក្ស ឯម្ហំ

បដិច្ច សវិតត្តសវិតារកោ ធម្មា ... បដិសន្ធិគ្នាលោ
វត្តក្ស វត្តក្ស បដិច្ច សវិតត្តសវិតារោ ខន្ធវា

វិញ្ញាណ បដិច្ចកាល

ខន្ធវា ក្តី វិតក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកប
ដោយវិចារៈផង វត្តផង ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យខន្ធ ២ ក្តី វិតក្តី
អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្តផង (ខន្ធាងឡាយ អាស្រ័យ)វត្ត (ទើប
កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(៣៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌

ដែលមិនមានវិតក្តីមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្តីមិនមាន
វិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈផង
ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្តីមិនមានវិចារៈផង ... ខន្ធវា ក្តី វិតក្តី
អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈផង វត្តផង
ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យខន្ធ ២ ក្តី វិតក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្តផង
កងក្តារូប អាស្រ័យខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយ
វិចារៈផង មហាក្សតាំងឡាយផង ខន្ធាងឡាយក្តី វិតក្តី (អាស្រ័យ)
វត្ត (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កងក្តារូប (អាស្រ័យ)
ខន្ធាងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(២០) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្តីមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្តី
មិនមានវិចារៈផង ... ខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្តី
ប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្តីផង វត្តផង ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យ

វត្ត វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។ អវិគត្តាវិចារមត្តញ អវិគត្តា-
 អវិចារញ ធម្មំ បដិច្ច អវិគត្តាវិចារមត្តោ ធម្មោ . . .
 អវិគត្តាវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធាញ វិចារញ បដិច្ច តយោ
 ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធា ច វត្តំ(១) វិប្បយុត្តប្បច្ចយា បដិសន្ធិ-
 ត្តាលោ អវិគត្តាវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធាញ វិចារញ បដិច្ច
 តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធា ច វត្តំ(២) វិប្បយុត្តប្បច្ចយា
 បដិសន្ធិត្តាលោ អវិគត្តាវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធាញ វត្តញ
 បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធា ច វត្តញ វិប្បយុត្ត-
 ប្បច្ចយា ។ អវិគត្តាវិចារមត្តញ អវិគត្តាអវិចារញ ធម្មំ
 បដិច្ច អវិគត្តាអវិចារោ ធម្មោ . . . អវិគត្តាវិចារមត្តោ
 ខន្ធា ច វិចារញ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធា ច
 វិចារញ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា អវិគត្តាវិចារមត្តោ ខន្ធា ច
 វិចារញ មហាក្ខតោ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធា

១. ២ ម. វត្តញាវិ វិស្សាវិ ។

(ខន្ធានំឡាយ កាស្រ័យ)វត្ត (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ។
 ធមិ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ កាស្រ័យធមិ ដែលមិនមាន
 វិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិគត្តៈមិនមានវិចារៈផង
 . . . ខន្ធា ញ កាស្រ័យខន្ធា ខ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
 វិចារៈផង (ខន្ធានំឡាយ កាស្រ័យ)ខន្ធា ២ ផង វត្តផង (ទើបកើតឡើង)
 ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ខន្ធា ញ កាស្រ័យខន្ធា ខ ដែលមិនមានវិគត្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធានំឡាយ
 កាស្រ័យ)ខន្ធា ២ ផង វត្តផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ
 ខន្ធា ញ កាស្រ័យខន្ធា ខ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ត
 ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធានំឡាយ កាស្រ័យ)ខន្ធា ២ ផង
 វត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ។ ធមិ ដែលមិន
 មានវិគត្តៈមិនមានវិចារៈ កាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិគត្តៈមិនមានវិចារៈផង . . . ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូប កាស្រ័យខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈផង វិចារៈផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កាស្រ័យ)ខន្ធានំឡាយផង
 វិចារៈផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 កាស្រ័យខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈ
 ផង មហាក្ខតនំឡាយផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កាស្រ័យ)ខន្ធានំឡាយ

វិញ្ញាណប្បវត្តិ វិញ្ញាណ មហាក្កៈ ច បដិច្ច
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណប្បវត្តិ វិញ្ញាណ បដិសន្ធិ-
 ក្កៈ ណា អវិញ្ញាណវិចារមត្តេ ខន្ធ ច វិចារញ្ច បដិច្ច
 កាដន្តារូបំ ខន្ធ ច វិចារញ្ច វិញ្ញាណប្បវត្តិ វិញ្ញាណ បដិ-
 សន្ធិក្កៈ ណា អវិញ្ញាណវិចារមត្តេ ខន្ធ ច មហាក្កៈ ច
 បដិច្ច កាដន្តារូបំ ខន្ធ វិញ្ញាណប្បវត្តិ វិញ្ញាណ បដិសន្ធិក្កៈ-
 ណា វិញ្ញាណ មហាក្កៈ ច បដិច្ច កាដន្តារូបំ វិញ្ញាណ
 វិញ្ញាណប្បវត្តិ បដិសន្ធិក្កៈ ណា អវិញ្ញាណវិចារមត្តេ
 ខន្ធ ច វត្តញ្ច បដិច្ច វិចារណ វត្តំ វិញ្ញាណប្បវត្តិ ។

(៤០) អវិញ្ញាណវិចារមត្តេ អវិញ្ញាណវិចារញ្ច ចន្ធិ

បដិច្ច សវិញ្ញាណសវិចារណ ច អវិញ្ញាណសវិចារណ ច
 ចម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ វិញ្ញាណប្បវត្តិ វិញ្ញាណ បដិសន្ធិក្កៈ ណា
 វិញ្ញាណ វត្តញ្ច បដិច្ច សវិញ្ញាណសវិចារណ ខន្ធ

(ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិញ្ញាណប្បវត្តិ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អាស្រ័យវិញ្ញាណៈ
 ផង មហាក្កៈ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អាស្រ័យ វិញ្ញាណៈ (ទើប
 កើតឡើង) ព្រោះវិញ្ញាណប្បវត្តិ កាដន្តារូប អាស្រ័យខន្ធចំ ឡាយ
 ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈមានគ្រឹមតែវិចារណៈផង វិចារណៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 (កាដន្តារូប អាស្រ័យ) ខន្ធចំ ឡាយផង វិចារណៈ (ទើបកើតឡើង)
 ព្រោះវិញ្ញាណប្បវត្តិ កាដន្តារូប អាស្រ័យខន្ធចំ ឡាយ ដែលមិន
 មានវិញ្ញាណៈមានគ្រឹមតែវិចារណៈផង មហាក្កៈ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ (កាដន្តារូប អាស្រ័យ) ខន្ធចំ ឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 វិញ្ញាណប្បវត្តិ កាដន្តារូប អាស្រ័យវិញ្ញាណៈផង មហាក្កៈ ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (កាដន្តារូប អាស្រ័យ) វិញ្ញាណៈ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 វិញ្ញាណប្បវត្តិ វិចារណៈ អាស្រ័យខន្ធចំ ឡាយ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈ
 មានគ្រឹមតែវិចារណៈផង វត្តផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (វិចារណៈ អាស្រ័យ) វត្ត
 (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិញ្ញាណប្បវត្តិ ។

(៤១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណៈប្រកបដោយវិចារណៈ ធម៌
 ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈមិនមានវិចារណៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈមាន
 គ្រឹមតែវិចារណៈ ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈមិនមានវិចារណៈ ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះវិញ្ញាណប្បវត្តិ គឺ ខន្ធចំ ឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិញ្ញាណៈប្រកបដោយវិចារណៈ អាស្រ័យវិញ្ញាណៈផង វត្តផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ

អភិធម្មបិដកេ អនុណោបន្តិកប្បដ្ឋានំ

វិភក្តិកា មហាក្សតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ខន្ធ
 វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា កដត្តារូបំ វិភក្តិកំ វិប្បយុត្ត-
 ប្បដ្ឋយា ។ អវិភក្តិវិចារមត្តកា អវិភក្តិអវិចារកា
 ធម្មំ បដិច្ច អវិភក្តិវិចារមត្តោ ច អវិភក្តិអវិចារោ ច
 ធម្មា . . . អវិភក្តិវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធកា វិចារកា
 បដិច្ច តយោ ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានកា រូបំ ខន្ធ
 វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធ ច
 វិចារកា វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា បដិសន្ធិក្ខណោ អវិភក្តិ-
 វិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធកា វិចារកា បដិច្ច តយោ ខន្ធ
 កដត្តា ច រូបំ ខន្ធ វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា កដត្តា-
 រូបំ ខន្ធ ច វិចារកា វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា បដិសន្ធិ-
 ក្ខណោ អវិភក្តិវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធកា វត្ថុកា បដិច្ច
 តយោ ខន្ធ ខន្ធ ខន្ធ ច អវិភក្តិវិចារមត្ត ខន្ធ
 ច មហាក្សតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ខន្ធ វត្ថុំ

អភិធម្មបិដកេ អនុណោបន្តិកប្បដ្ឋានំ

កដត្តារូប អាស្រ័យវិតក្កៈផង មហាក្សតទាំងឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយ (អា-
 ស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)
 វិតក្កៈ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន
 មានវិចារផង . . . ខន្ធភក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានបូក អាស្រ័យខន្ធទ ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ)វត្ថុ
 (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ចិត្តសមុដ្ឋានបូក (អាស្រ័យ)ខន្ធ
 ទាំងឡាយផង វិចារផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ខន្ធភក្តី
 កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធទ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារផង
 វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើត
 ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធទាំងឡាយផង
 វិចារផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ខន្ធភក្តី អាស្រ័យខន្ធទ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទ ផង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារផង មហាក្សតទាំងឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ)វត្ថុ

វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាន កតត្ថាវមំ ខន្ធ វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាន
 បដិសន្ធិត្តុណោ អវិភត្តាវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធភ្ន វត្តុញ
 បដិច្ច តយោ ខត្តា វិចារោ ច ទ្វេ ខន្ធ ច ...
 វត្តុំ វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាន ។

[៤៤] សវិភត្តាសវិចារញ អវិភត្តាវិចារមត្តញ
 ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តាសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ...
 សវិភត្តាសវិចារំ ឯកំ ខន្ធភ្ន វិភត្តញ បដិច្ច តយោ
 ខត្តា ទ្វេ ខន្ធ ច វត្តុញ វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាន បដិ-
 សន្ធិត្តុណោ វត្តុំ វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាន ។ សវិភត្តាស-
 វិចារញ អវិភត្តាវិចារមត្តញ ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តាអវិ-
 ចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ... សវិភត្តាសវិចារោ ខន្ធ ច
 វិភត្តញ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធ ច វិភត្តញ
 វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាន បដិសន្ធិត្តុណោ ខន្ធ ច វិភត្តញ
 វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាន ។

(វើបកើតឡើង) ព្រោះវិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាយ កតត្ថាវមំ (អាស្រ័យ) ខន្ធាន្ត-
 ឡាយ វើបកើតឡើង ព្រោះវិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាយ ខន្ធភ្ន វិចារក្តី អា-
 ស្រ័យខន្ធទ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារផង វត្តុផង ក្នុងខណៈ
 វៃបដិសន្ធិ (អាស្រ័យ) ខន្ធល ផង ... (អាស្រ័យ) វត្តុ (វើបកើត
 ឡើង) ព្រោះវិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាយ ។

[៤៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមាន
 វិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារផង វើបកើតឡើង ... ខន្ធភ្ន អាស្រ័យខន្ធទ
 ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារផង វិភក្តៈផង (ខន្ធាន្តឡាយ
 អាស្រ័យ) ខន្ធល ផង វត្តុផង (វើបកើតឡើង) ព្រោះវិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាយ
 (ខន្ធាន្តឡាយ អាស្រ័យ) វត្តុ ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ (វើបកើត
 ឡើង) ព្រោះវិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាយ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ
 អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារផង វើបកើតឡើង ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 អាស្រ័យខន្ធាន្តឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារផង
 វិភក្តៈផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ) ខន្ធាន្តឡាយផង វិភក្តៈផង
 (វើបកើតឡើង) ព្រោះវិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាយ (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ)
 ខន្ធាន្តឡាយផង វិភក្តៈផង ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ (វើបកើតឡើង)
 ព្រោះវិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាយ ។

[២៣] សវិតក្កសវិតារាញ អវិតក្កវិចារមត្តញ

ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កអវិតារោ
ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ . . . សវិតក្កសវិតារំ ឯកំ ខន្ធា
វិតក្កញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ
ទ្វេ ខន្ធធ្វេ . . . ខន្ធា វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ចិត្ត-
សមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធធ្វេ ច វិតក្កញ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា
បដិសន្ធិត្តណោ ខន្ធា វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា កដត្តា-
រូបំ ខន្ធធ្វេ ច វិតក្កញ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។

[២៤] សវិតក្កសវិតារាញ អវិតក្កវិចារមត្តញ

អវិតក្កអវិតារាញ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតារោ
ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ . . . បដិសន្ធិត្តណោ សវិតក្កស-
វិតារំ ឯកំ ខន្ធា វិតក្កញ វត្ថុញ បដិច្ច តយោ
ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធធ្វេ . . . ខន្ធា វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។

[២៣] ធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កិ ធម្មិ

ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារក្កិ អាស្រ័យធម្មិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
ទើបកើតឡើង . . . ខន្ធា ក្កិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្កិ អាស្រ័យខន្ធា ១
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង (ខន្ធានំឡាយ
អាស្រ័យ)ខន្ធា ២ . . . ខន្ធានំឡាយ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង)
ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)ខន្ធានំឡាយផង
វិតក្កៈផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ខន្ធានំឡាយ
(អាស្រ័យ)វត្ថុ ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្ត
ប្បច្ចយ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធានំឡាយផង វិតក្កៈផង (ទើបកើត
ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ។

[២៤] ធម្មិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ

ធម្មិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មិ ដែលមិន
មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្មិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ
ផង ទើបកើតឡើង . . . ខន្ធា ក្ក អាស្រ័យខន្ធា ១ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈ
វៃបដិសន្ធិ (ខន្ធានំឡាយ អាស្រ័យ)ខន្ធា ២ . . . ខន្ធានំ-
ឡាយ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ។

វិញ្ញាណ បដិប្បាយ

សវិតក្កសវិតវារាញ អវិតក្កវិចារបត្តញ អវិតក្កអវិ-
 ចារាញ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតវារា ធម្មោ ឧប្បវដ្ឋតិ
 ... សវិតក្កសវិតវារា ខន្ធន វិតក្កញ មហាកូន
 ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធន វិតក្កញ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា បដិសន្ធិត្តណោ ខន្ធន វិតក្កញ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា ។

(៤៥) សវិតក្កសវិតវារាញ អវិតក្កវិចារបត្តញ
 អវិតក្កអវិចារាញ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតវារា ច
 អវិតក្កអវិចារា ច ធម្មា ឧប្បវដ្ឋតិ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា
 បដិសន្ធិត្តណោ សវិតក្កសវិតវារំ ឯកំ ខន្ធន វិតក្កញ
 វិតក្កញ បដិច្ច គរោ ខន្ធន ខន្ធន ច សវិតក្កស-
 វិតវារា ខន្ធន វិតក្កញ មហាកូន ច បដិច្ច កដត្តា-
 រូបំ ខន្ធន វិតក្កញ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា កដត្តារូបំ ខន្ធន ច
 វិតក្កញ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា ។

វិញ្ញាណ បដិប្បាយ

ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កមិនមានវិចារា អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កប្រកបដោយវិចារាផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កមានត្រឹមតែវិចារាផង
 ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កមិនមានវិចារាផង ទើបកើតឡើង ... ចិត្តស-
 មុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធនាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយ
 វិចារាផង វិតក្កផង មហាកូតាំងឡាយផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ)
 ខន្ធនាំងឡាយផង វិតក្កផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ
 (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ)ខន្ធនាំងឡាយផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ។

(៤៥) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារា ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កមិនមានវិចារា អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារាផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កមានត្រឹមតែវិចារាផង
 ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កមិនមានវិចារាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្ប-
 យុត្តប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធន អាស្រ័យខន្ធន ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកប
 ដោយវិចារាផង វិតក្កផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប
 អាស្រ័យខន្ធន ខន្ធនាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយ
 វិចារាផង វិតក្កផង មហាកូតាំងឡាយផង ខន្ធនាំងឡាយ (អាស្រ័យ)
 វិតក្ក (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធន
 ាំងឡាយផង វិតក្កផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ។

[២៦] សវិកត្តិសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិកត្តិ-
សវិចារេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អត្ថិប្បច្ចយា ។ សង្ខត្តំ ។
ធនត្ថិប្បច្ចយា វិភត្ថប្បច្ចយា អវិភត្ថប្បច្ចយា ។

[២៧] ហេតុយា សត្តត្ថិស អារម្មណេ ឯកវិស
អធិបតីយា តេវិស អនន្តរេ ឯកវិស សមនន្តរេ
ឯកវិស សហជាតេ សត្តត្ថិស អញ្ញាមញ្ញោ អដ្ឋវិស
និស្សយេ សត្តត្ថិស ឧបនិស្សយេ ឯកវិស បុរេជា-
តេ ឯកាននស អាសេវនេ ឯកាននស កាម្ម សត្ត-
ត្ថិស វិចារេ សត្តត្ថិស អាហារេ វិទ្រិយេ ឈានេ
មក្កេ សត្តត្ថិស សម្បយុត្តេ ឯកវិស វិប្បយុត្តេ
សត្តត្ថិស អត្ថិយា សត្តត្ថិស ធនត្ថិយា ឯកវិស វិភតេ
ឯកវិស អវិភតេ សត្តត្ថិស ។

ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកវិស ។ សង្ខត្តំ ។
យថា កុសលត្ថិកេ កណាថា ឯវំ កណោតត្ថំ ។

[២៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិគក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពាស្រ័យ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិគក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
អត្ថិប្បច្ចយ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។ ព្រោះឧត្តិប្បច្ចយ វិភត្ថប្បច្ចយ
និងអវិភត្ថប្បច្ចយ ។

[២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ
មានវារៈ ២១ ក្នុងអធិបតីប្បច្ចយ មានវារៈ ២៣ ក្នុងអនន្តរាប្បច្ចយ
មានវារៈ ២១ ក្នុងសមនន្តរាប្បច្ចយ មានវារៈ ២១ ក្នុងសហជាតាប្បច្ចយ
មានវារៈ ៣៧ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយ មានវារៈ ២៨ ក្នុងនិស្សយាប្បច្ចយ
មានវារៈ ៣៧ ក្នុងឧបនិស្សយាប្បច្ចយ មានវារៈ ២១ ក្នុងបុរេជាតាប្បច្ចយ
មានវារៈ ១១ ក្នុងអាសេវនាប្បច្ចយ មានវារៈ ១១ ក្នុងកាម្មាប្បច្ចយ មាន
វារៈ ៣៧ ក្នុងវិទ្ធាប្បច្ចយ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងពហារាប្បច្ចយ
វិទ្រិយាប្បច្ចយ ឈានាប្បច្ចយ និងមក្កាប្បច្ចយ មានវារៈ ៣៧ ក្នុង
សម្បយុត្តាប្បច្ចយ មានវារៈ ២១ ក្នុងវិប្បយុត្តាប្បច្ចយ មានវារៈ ៣៧
ក្នុងអត្ថិប្បច្ចយ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងឧត្តិប្បច្ចយ មានវារៈ ២១ ក្នុង
វិភត្ថប្បច្ចយ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិភត្ថប្បច្ចយ មានវារៈ ៣៧ ។

ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ២១ ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។
សេចក្តីបំប្រញ ។ ការរាប់ ក្នុងកុសលត្ថិកៈ យ៉ាងណា
ចណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះដែរ ។

[៤៩] សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្ក-
 សវិតារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មោតុប្បច្ចយា អហោតុតំ
 សវិតក្កសវិតារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ
 ខន្ធបដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា អហោតុតុប្បជិសន្តិក្កុណោ
 វិចិត្តិក្កាសហតតោ ឧទ្ធច្ចុសហតតោ ខន្ធបដិច្ច វិចិ-
 តិក្កាសហតតោ ឧទ្ធច្ចុសហតតោ មោហោ ។ សវិ-
 តក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជតិ ធម្មោតុប្បច្ចយា អហោតុតោ សវិតក្កសវិតារោ
 ខន្ធបដិច្ច វិតក្កោ អហោតុតុប្បជិសន្តិក្កុណោ
 ... ។ សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ
 ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មោតុប្បច្ចយា អហោតុតោ សវិតក្ក-
 សវិតារោ ខន្ធបដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អហោតុ-
 តុប្បជិសន្តិក្កុណោ ... ។

[៥០] សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្ក-
 សវិតារោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
 ធម្មោតុប្បច្ចយា អហោតុតំ សវិតក្កសវិតារំ ឯកំ
 ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
 ទ្វេ ខន្ធបដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ

[៥១] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធមិ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហោតុ-
 ប្បច្ចយ គឺ ខន្ធា អាស្រ័យខន្ធទ ជាអហោតុកៈ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ មោហាៈ ដែលប្រឡំ
 ដោយវិចិត្តិក្កា ប្រឡំដោយខន្ធច្ចុៈ អាស្រ័យខន្ធានិទ្ធាយ ដែលប្រឡំ
 ដោយវិចិត្តិក្កា ប្រឡំដោយខន្ធច្ចុៈ ក្នុងខណៈនៃអហោតុកៈប្បជិសន្តិ ។
 ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហោតុប្បច្ចយ
 គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យខន្ធានិទ្ធាយ ជាអហោតុកៈ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃអហោតុកៈប្បជិសន្តិ ... ។ ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហោតុប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋា-
 នរូប អាស្រ័យខន្ធានិទ្ធាយ ជាអហោតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃអហោតុកៈប្បជិសន្តិ ... ។

[៥២] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហោតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធា
 ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធទ ជាអហោតុកៈ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២

អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណោ ... ។ សវិតក្កសវិតារំ
 ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកេ សវិតក្ក-
 សវិតារេ ខន្ធេ បដិច្ច វិតក្កោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ
 អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណោ ... ។ សវិតក្កសវិតារំ
 ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ សវិតក្ក-
 សវិតារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិតក្កោ ច
 ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា វិតក្កោ ច អហេតុកប្ប-
 ដិសន្ធិក្ខណោ ... ។

[៥០] សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កស-
 វិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ សវិតក្ក-
 សវិតារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិតក្កោ ច
 ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណោ ... ។

ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ... ។ ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ
 ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នហេតុប្បច្ចយ គឺ វិតក្កៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានប្បក្តី អាស្រ័យខន្ធាន្តទាយ
 ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃ
 អហេតុកប្បដិសន្ធិ ... ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេ-
 តុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធាក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធា ជាអហេតុកៈ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធលក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធល
 ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ... ។

[៥០] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
 វិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើប
 កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធាក្តី វិតក្កៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋា-
 នប្បក្តី អាស្រ័យខន្ធា ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ... ។

[៥០] អវិភង្គវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភង្គ-
 សវិចារា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុប្បដ្ឋយា អហេ-
 តុកំ វិភង្គំ បដិច្ច សវិភង្គសវិចារា ខន្ធ អហេតុ-
 កប្បដិសន្ធិក្ខណោ វិភង្គំ បដិច្ច សវិភង្គសវិចារា
 ខន្ធ វិចិកិញ្ញាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ វិភង្គំ បដិច្ច
 វិចិកិញ្ញាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។
 អវិភង្គវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភង្គអវិចារា ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុប្បដ្ឋយា អហេតុកំ វិភង្គំ បដិច្ច
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណោ វិភង្គំ
 បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

[៥២] អវិភង្គវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភង្គ-
 សវិចារា ច អវិភង្គអវិចារា ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ
 នហេតុប្បដ្ឋយា អហេតុកំ វិភង្គំ បដិច្ច សវិភង្គ-
 សវិចារាខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អហេតុកប្បដិ-
 សន្ធិក្ខណោ វិភង្គំ បដិច្ច សវិភង្គសវិចារា ខន្ធ
 កដត្តា ច រូបំ ។

[៥១] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ
 ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេ-
 តុប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ
 អាស្រ័យវិភង្គៈ ដែលជាអហេតុកៈ ខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិភង្គៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ
 មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិញ្ញា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យវិភង្គៈ
 ដែលច្រឡំដោយវិចិកិញ្ញា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធមិ ដែលមិនមាន
 វិភង្គៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ
 ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ
 វិភង្គៈ ដែលជាអហេតុកៈ កដត្តារូប អាស្រ័យវិភង្គៈ ក្នុងខណៈនៃ
 អហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

[៥២] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
 ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមាន
 គ្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធាងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ
 វិភង្គៈ ដែលជាអហេតុកៈ ខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យវិភង្គៈ ក្នុងខណៈនៃ
 អហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋាន

[៥៣] អវិភក្តិអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភក្តិអវិ-
 ចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ
 អវិភក្តិអវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា តយោ
 ខន្ធំ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ
 ខន្ធា ឯកំ មហាក្ខតំ បដិច្ច តយោ មហាក្ខតា មហា-
 ក្ខតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទា-
 រូបំ ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ...
 អសញ្ញាសត្តានំ ឯកំ មហាក្ខតំ បដិច្ច... មហាក្ខតេ
 បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ អវិភក្តិអវិចារំ ធម្មំ
 បដិច្ច សវិភក្តិសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេ-
 តុប្បច្ចយា អហេតុកប្បជិសន្និក្ខណោ វត្ថុំ បដិច្ច
 សវិភក្តិសវិចារោ ខន្ធា ។ អវិភក្តិអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច
 អវិភក្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុប្បច្ចយា
 អហេតុកប្បជិសន្និក្ខណោ វត្ថុំ បដិច្ច វិភក្តិកា ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋាន

[៥៣] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនរហេតុប្បច្ច័យ
 គឺ ខន្ធត អាស្រ័យខន្ធទ ជាអហេតុកៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
 វិចារៈ ខន្ធទ អាស្រ័យខន្ធត ខន្ធល អាស្រ័យខន្ធល មហា-
 ក្ខត អាស្រ័យមហាក្ខត ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប
 អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ ពាហិរូប... អាហារសមុដ្ឋានរូប...
 ឧត្តសមុដ្ឋានរូប... អាស្រ័យមហាក្ខត របស់ពួកអសញ្ញាសត្ថ...
 កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ ។ ធមិ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនរហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង-
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុង
 ខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្និ ។ ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមវិច
 វិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនរហេតុប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្ប-
 ជិសន្និ ។

វិញ្ញាណ បដិច្ចវេទ

[៥៤] អវិភង្គិកាអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភង្គិ-
 សវិចារោ ច អវិភង្គិកាអវិចារោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ធមោតុប្បច្ចយា អមោតុកប្បដិសន្ធិក្ខណោ វត្ថុ
 បដិច្ច សវិភង្គិសវិចារា ទន្ធា មហាក្ខតេ បដិច្ច
 កដត្តារូបំ ។

[៥៥] អវិភង្គិកាអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភង្គិវិចារ-
 មត្តោ ច អវិភង្គិកាអវិចារោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ធមោ-
 តុប្បច្ចយា អមោតុកប្បដិសន្ធិក្ខណោ វត្ថុ បដិច្ច
 វិភង្គិកា មហាក្ខតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ។ អវិភង្គិ-
 អវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភង្គិសវិចារោ ច អវិភង្គិ-
 វិចារមត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ធមោតុប្បច្ចយា អមោតុ-
 កប្បដិសន្ធិក្ខណោ វត្ថុ បដិច្ច សវិភង្គិសវិចារា ទន្ធា
 ច វិភង្គិកា ច ។

វិញ្ញាណៈ បដិច្ចវេទ

[៥៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មិនមានវិចារៈ រើបក្តីឡើង ព្រោះនរោតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធាន្តិខ្យាយ
 ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃ
 អមោតុកប្បដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាក្ខតាវន្តិខ្យាយ ។

[៥៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិន
 មានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ
 រើបក្តីឡើង ព្រោះនរោតុប្បច្ចយ គឺ វិភង្គៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈ
 នៃអមោតុកប្បដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាក្ខតាវន្តិខ្យាយ ។ ធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ រើប
 ក្តីឡើង ព្រោះនរោតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធាន្តិខ្យាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអមោតុ-
 កប្បដិសន្ធិ ។

[៥៦] អវិភត្តិអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តិ-
សវិចារោ ច អវិភត្តិវិចារមត្តោ ច អវិភត្តិអវិចារោ
ច ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ធមោតុប្បច្ចយា អមោតុកប្បដិ-
សន្និក្ខណោ វត្ថុំ បដិច្ច សវិភត្តិសវិចារា ខន្ធា ច
វិភត្តោ ច មហាក្កតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

[៥៧] សវិភត្តិសវិចារាញ អវិភត្តិអវិចារាញ ធម្មំ
បដិច្ច សវិភត្តិសវិចារោ ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ធមោតុប្ប-
ច្ចយា អមោតុកប្បដិសន្និក្ខណោ សវិភត្តិសវិចារំ
ឯកំ ខន្ធា វត្ថុញ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធា ច
វត្ថុញ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ សវិភត្តិសវិចារាញ អវិ-
ភត្តិអវិចារាញ ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តិវិចារមត្តោ ធម្មា
ឧប្បជ្ជតិ ធមោតុប្បច្ចយា អមោតុកប្បដិសន្និក្ខណោ
សវិភត្តិសវិចារោ ខន្ធា ច វត្ថុញ បដិច្ច វិភត្តោ ។
សវិភត្តិសវិចារាញ អវិភត្តិអវិចារាញ ធម្មំ បដិច្ច
អវិភត្តិអវិចារោ ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ធមោតុប្បច្ចយា

[៥៦] ធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្មិ
ដែលមិនមានវិភត្តិមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម្មិ ដែលមិនមានវិភត្តិមិនមាន
វិចារៈក្តី អាស្រ័យធម្មិ ដែលមិនមានវិភត្តិមិនមានវិចារៈ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះនេះហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធាន្តំ ដែលប្រកបដោយវិភត្តិ
ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភត្តិក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអមោតុកប្ប-
ដិសន្និ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាក្កតាំងឡាយ ។

[៥៧] ធម្មិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ
ធម្មិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មិ ដែលមិនមាន
វិភត្តិមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនេះហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធា
អាស្រ័យខន្ធា ដែលប្រកបដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង
ក្នុងខណៈនៃអមោតុកប្បដិសន្និ ខន្ធា ២ អាស្រ័យខន្ធា ២ ផង វត្ថុផង ។
ធម្មិ ដែលមិនមានវិភត្តិមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម្មិ ដែលប្រកប
ដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មិ ដែលមិនមានវិភត្តិមិនមានវិចារៈ
ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនេះហេតុប្បច្ចយ គឺ វិភត្តិ អាស្រ័យខន្ធា
តាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុង
ខណៈនៃអមោតុកប្បដិសន្និ ។ ធម្មិ ដែលមិនមានវិភត្តិមិនមានវិចារៈ
អាស្រ័យធម្មិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មិ ដែល
មិនមានវិភត្តិមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនេះហេតុប្បច្ចយ

វិញ្ញាណ បដិច្ចសេនា

អរហន្តក្នុងសាវ័ន្តិកសាវ័ន្តិកា ខន្ធលោ ឬ មហាក្សត្រ ឬ
 បដិច្ច ចិត្តសម្មាសម្ពុទ្ធជាន់ រួម អរហន្តក្នុងក្រិយ្យសិទ្ធិក្នុង
 លោក សាវ័ន្តិកសាវ័ន្តិកា ខន្ធលោ ឬ មហាក្សត្រ ឬ
 បដិច្ច ក្រដត្តារូបំ ។

[២២] សាវ័ន្តិកសាវ័ន្តិកា អរហន្តិកសាវ័ន្តិកា ធម្មំ
 បដិច្ច សាវ័ន្តិកសាវ័ន្តិកា ឬ អរហន្តិកសាវ័ន្តិកា ឬ ធម្មំ
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧបោតុប្បជ្ឈន្តិ អរហន្តក្នុងក្រិយ្យសិទ្ធិក្នុង
 សាវ័ន្តិកសាវ័ន្តិកា ឬ ធម្មំ ឧប្បជ្ឈន្តិ ធម្មំ ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ខន្ធលោ ឬ មហាក្សត្រ ឬ បដិច្ច ធម្មំ ខន្ធលោ សាវ័ន្តិក-
 សាវ័ន្តិកា ខន្ធលោ ឬ មហាក្សត្រ ឬ បដិច្ច ក្រដត្តារូបំ ។
 សាវ័ន្តិកសាវ័ន្តិកា អរហន្តិកសាវ័ន្តិកា ធម្មំ បដិច្ច អរ-
 ហន្តិកសាវ័ន្តិកា ឬ អរហន្តិកសាវ័ន្តិកា ឬ ធម្មំ ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ឧបោតុប្បជ្ឈន្តិ អរហន្តក្នុងក្រិយ្យសិទ្ធិក្នុងលោក សាវ័ន្តិក-
 សាវ័ន្តិកា ខន្ធលោ ឬ មហាក្សត្រ ឬ បដិច្ច វិភត្តិកា សាវ័ន្តិក-
 សាវ័ន្តិកា ខន្ធលោ ឬ មហាក្សត្រ ឬ បដិច្ច ក្រដត្តារូបំ ។

វិញ្ញាណ បដិច្ចសេនា

គឺ ចិត្តសម្មាសម្ពុទ្ធក្នុង អាស្រ័យខន្ធជាន់ឡាយ ជាអរហន្តក្នុង ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង មហាក្សត្រទាំងឡាយផង ក្នុងក្រិយ្យ
 អាស្រ័យខន្ធជាន់ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង
 មហាក្សត្រទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃអរហន្តក្នុងក្រិយ្យសិទ្ធិ ។

[២៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើប
 កើតឡើង ព្រោះនរហន្តក្នុងច្បង គឺ ខន្ធលោ អាស្រ័យខន្ធលោ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈ ក្នុងខណៈនៃអរហន្ត-
 ក្រិយ្យសិទ្ធិ ខន្ធលោ អាស្រ័យខន្ធលោ ផង វិតក្កៈ ក្នុងក្រិយ្យ អាស្រ័យ
 ខន្ធជាន់ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាក្សត្រ
 ទាំងឡាយផង ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះនរហន្តក្នុងច្បង គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យខន្ធជាន់-
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈ ក្នុង
 ខណៈនៃអរហន្តក្រិយ្យសិទ្ធិ ក្នុងក្រិយ្យ អាស្រ័យខន្ធជាន់ឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង មហាក្សត្រទាំងឡាយផង ។

សវិតក្កសវិចារញ អវិតក្កសវិចារញ ធម្មំ បដិច្ច
 សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ធម្មា
 ធុប្បជ្ឈន្តិ ធមហេតុប្បដ្ឋយា អហេតុកប្បដិសន្ធិក្កុលោ
 សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធកា វត្ថុកា បដិច្ច តយោ
 ខន្ធវា វិតក្កោ ច ទ្វេ ខន្ធវា ច វត្ថុកា បដិច្ច ទ្វេ
 ខន្ធវា វិតក្កោ ច ។

[៥៧] សវិតក្កសវិចារញ អវិតក្កសវិចារញ ធម្មំ
 បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច
 អវិតក្កសវិចារោ ច ធម្មា ធុប្បជ្ឈន្តិ ធមហេតុប្បដ្ឋយា
 អហេតុកប្បដិសន្ធិក្កុលោ សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ
 ខន្ធកា វត្ថុកា បដិច្ច តយោ ខន្ធវា វិតក្កោ ច ទ្វេ
 ខន្ធវា ច វត្ថុកា បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធវា វិតក្កោ ច សវិតក្ក-
 សវិចារោ ខន្ធវា ច មហាក្កុលោ ច បដិច្ច កតដន្តារម្មំ ។

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនេះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធកា ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យហេតុកប្បដិសន្ធិ
 ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

[៥៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
 វិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនេះហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺ ខន្ធកា ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិ-
 តក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ក្នុងកាល អាស្រ័យខន្ធតាំងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាក្កុលតាំងឡាយផង ។

(៦០) អវិភង្គវិចារមន្តញ្ច អវិភង្គអវិចារញ្ច ធម្មំ
 បដិបទ្ធ សវិភង្គសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នហោតុប្ប-
 ច្ចយា អហោតុកប្បជ្ជិសន្និក្ខណោ វិភង្គញ្ច វត្តញ្ច
 បដិបទ្ធ សវិភង្គសវិចារោ ខន្ធ ។ អវិភង្គវិចារ-
 មន្តញ្ច អវិភង្គអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិបទ្ធ អវិភង្គអវិចារោ
 ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ នហោតុប្បច្ចយា អហោតុក
 វិភង្គញ្ច មហាក្ខតេ ច បដិបទ្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
 អហោតុកប្បជ្ជិសន្និក្ខណោ វិភង្គញ្ច មហាក្ខតេ ច
 បដិបទ្ធ តនដន្តារូបំ ។

(៦១) អវិភង្គវិចារមន្តញ្ច អវិភង្គអវិចារញ្ច ធម្មំ
 បដិបទ្ធ សវិភង្គសវិចារោ ច អវិភង្គអវិចារោ ច ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជន្តិ នហោតុប្បច្ចយា អហោតុកប្បជ្ជិសន្និក្ខណោ
 វិភង្គញ្ច វត្តញ្ច បដិបទ្ធ សវិភង្គសវិចារោ ខន្ធ
 វិភង្គញ្ច មហាក្ខតេ ច បដិបទ្ធ តនដន្តារូបំ ។

(៦០) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនរហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាន្ត-
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្កៈផង
 វត្តផង ក្នុងខណៈនៃអរហេតុកប្បជ្ជិសន្និ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន
 មានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនរហេតុប្ប-
 ច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិតក្កៈ ជាអរហេតុកៈផង មហាក្ខត
 តាំងឡាយផង កដន្តារូប អាស្រ័យវិតក្កៈផង មហាក្ខតតាំងឡាយផង
 ក្នុងខណៈនៃអរហេតុកប្បជ្ជិសន្និ ។

(៦១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹម
 តែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនរហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាន្តឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្កៈផង វត្តផង ក្នុងខណៈនៃអរហេតុកប្បជ្ជិសន្និ
 កដន្តារូប អាស្រ័យវិតក្កៈផង មហាក្ខតតាំងឡាយផង ។

[២២] សវិតក្កសវិតារញ អវិតក្កវិតារមត្តញ

ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតារេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេ-

តុប្បច្ចយា អហេតុកំ សវិតក្កសវិតារំ ឯកំ ទន្ធិញ

វិតក្កញ បដិច្ច តយោ ទន្ធា ទ្វេ ទន្ធូ ច វិតក្កញ

បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា អហេតុកប្បដិសន្ធិក្កុណោ សវិតក្ក-

សវិតារំ ឯកំ ទន្ធិញ វិតក្កញ បដិច្ច តយោ ទន្ធា ទ្វេ

ទន្ធូ ច វិតក្កញ បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា វិចិត្តិញាសហតតេ

ឧទ្ធច្ចសហតតេ ទន្ធូ ច វិតក្កញ បដិច្ច វិចិត្តិញា-

សហតតោ ឧទ្ធច្ចសហតតោ មោហោ ។ សវិតក្កស-

វិតារញ អវិតក្កវិតារមត្តញ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិតា-

រោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយោ អហេតុកេ

សវិតក្កសវិតារេ ទន្ធូ ច វិតក្កញ បដិច្ច ចិត្តសម្មដ្ឋានំ

រូបំ អហេតុកប្បដិសន្ធិក្កុណោ . . . ។

[២២] ធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ កាស្រ័យ

ធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មំ ដែលមិនមាន

វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនេះហេតុប្បច្ច័យ គឺ

ទន្ធិញ កាស្រ័យទន្ធិ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប

ដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ទន្ធិ ២ កាស្រ័យទន្ធិ ២ ផង វិតក្កៈផង

ទន្ធិ ៣ កាស្រ័យទន្ធិ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង

វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ទន្ធិ ២ កាស្រ័យទន្ធិ ២ ផង

វិតក្កៈផង មោហាៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្តិញា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ កា-

ស្រ័យទន្ធិទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្តិញា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង

វិតក្កៈផង ។ ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ កាស្រ័យធម្មំ

ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្កៈ

មានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនេះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្ត-

សម្មដ្ឋានរូប កាស្រ័យទន្ធិទាំងឡាយ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកប

ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុ-
កប្បដិសន្ធិ . . . ។

[៦៣] សវិតក្កសវិតារក្ក អវិតក្កវិចារមត្តក្ក
 ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតារក ច អវិតក្កអវិតារក ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ សវិតក្ក-
 សវិតារំ ឯកំ ខន្ធក្ក វិតក្កក្ក បដិច្ច តយោ ខន្ធក្ក
 ចិត្តសមុដ្ឋានក្ក រូបំ ទ្វេ ខន្ធក ច វិតក្កក្ក បដិច្ច
 ទ្វេ ខន្ធក ចិត្តសមុដ្ឋានក្ក រូបំ អហេតុកប្បដិ-
 សន្តិក្កណោ ... ។

[៦៤] សវិតក្កសវិតារក្ក អវិតក្កវិចារមត្តក្ក
 អវិតក្កអវិតារក្ក ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតារក ធម្មា
 ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកប្បដិសន្តិក្កណោ
 សវិតក្កសវិតារំ ឯកំ ខន្ធក្ក វិតក្កក្ក វត្តក្ក
 បដិច្ច តយោ ខន្ធក្ក ទ្វេ ខន្ធក ច វិតក្កក្ក វត្តក្ក
 បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធក ។ សវិតក្កសវិតារក្ក អវិតក្ក-
 វិចារមត្តក្ក អវិតក្កអវិតារក្ក ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្ក-
 អវិតារក ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អហេ-
 តុកេ សវិតក្កសវិតារក ខន្ធក ច វិតក្កក្ក មហា-
 ក្កតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អហេតុកប្បដិ-
 សន្តិក្កណោ ... ។

[៦៣] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កំ ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារក្កំ អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារក្កំ ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្កំ
 ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធក ក្ក ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្ក
 អាស្រ័យខន្ធក ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កៈ
 ផង វិតក្កៈផង ខន្ធក ក្ក ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្ក អាស្រ័យខន្ធក ផង
 វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្តិ ... ។

[៦៤] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កំ អាស្រ័យ
 ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារក្កំ ធមិ ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្កំ ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារក្កំ
 ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធក អាស្រ័យខន្ធក
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កំ វិតក្កៈផង វត្តផង ក្នុង
 ខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្តិ ខន្ធក អាស្រ័យខន្ធក ផង វិតក្កៈផង
 វត្តផង ។ ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារក្កំ អាស្រ័យធមិ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារក្កំ ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារក្កំ ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារក្កំ ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធកនិងឡាយ
 ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កំ វិតក្កៈផង
 មហាក្កតនិងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្តិ ... ។

[៦៥] សវិតក្កសវិតារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច
 អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតារោ ច
 អវិតក្កអវិចារោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុប្បច្ចយា
 អហេតុកប្បដិសន្ធិក្កណោ សវិតក្កសវិតារំ ឯកំ
 ខន្ធា វិតក្កញ្ច វត្តញ្ច បដិច្ច តណោ ខន្ធា ទ្វេ
 ខន្ធា ច វិតក្កញ្ច វត្តញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា សវិ-
 តក្កសវិតារេ ខន្ធា ច វិតក្កញ្ច មហាក្កតេ ច បដិច្ច
 កដត្តារូបំ ។

[៦៦] សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិ-
 ចារោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នការម្មណាប្បច្ចយា សវិតក្ក-
 សវិតារេ ខន្ធា បដិច្ច ចិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ក-
 ណោ សវិតក្កសវិតារេ ខន្ធា បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

[៦៥] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមវិចារៈផង ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង រើបកេតទឿន ព្រោះនហេតុប្ប-
 ច្ចយ គឺ ខន្ធា អាស្រ័យខន្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈផង វិតក្កៈផង វត្តផង ក្នុងខណៈវៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធា ៦
 អាស្រ័យខន្ធា ផង វិតក្កៈផង វត្តផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធា តាំង-
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង មហា-
 ក្កតតាំងឡាយផង ។

[៦៦] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ រើបកេតទឿន ព្រោះន-
 ការម្មណាប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសម្មដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធា តាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធា តាំងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ។

(៦៧) អវិភង្គវិចារមន្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភង្គអវិ-

ចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណាប្បច្ចយា អវិភង្គ-

វិចារមន្ត ទន្ធី បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិភង្គំ

បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិត្តុណោ អវិភង្គ-

វិចារមន្ត ទន្ធី បដិច្ច កដត្តារូបំ បដិសន្ធិត្តុណោ

វិភង្គំ បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

(៦៨) អវិភង្គអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភង្គអវិ-

ចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណាប្បច្ចយា អវិភង្គ-

អវិចារេ ទន្ធី បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចារំ បដិច្ច

ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិត្តុណោ អវិភង្គអវិចារេ

ទន្ធី បដិច្ច កដត្តារូបំ វិចារំ បដិច្ច កដត្តារូបំ ទន្ធី

បដិច្ច វត្ថុ ឯកំ មហាក្ខតំ បដិច្ច ពាហិរំ . . .

អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧត្តសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញា-

សត្តានំ ឯកំ មហាក្ខតំ បដិច្ច ។

(៦៧) ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌

ដែលមិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណា

ប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធាន្តំឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈ

មានគ្រឹមតែវិចារៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិតក្កៈ កដត្តារូប អាស្រ័យ

ខន្ធាន្តំឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិ-

សន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យវិតក្កៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(៦៨) ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែល

មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ចយ

គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធាន្តំឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន

វិចារៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិចារៈ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធាន្តំ-

ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប

អាស្រ័យវិចារៈ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធាន្តំឡាយ ពាហិរូប អាស្រ័យ

មហាក្ខត ១ . . . អាហារសមុដ្ឋានរូប . . . ឧត្តសមុដ្ឋានរូប . . .

អាស្រ័យមហាក្ខត ១ របស់តួអសញ្ញាសត្វ ។

[៦៧] សវិតត្តុសវិចារញ្ច អវិតត្តុអវិចារញ្ច ធម្ម័
 បដិច្ច អវិតត្តុអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មារម្មណា-
 ប្បច្ចយា សវិតត្តុសវិចារេ ខន្ធេ ច មហាក្កតេ ច
 បដិច្ច ចិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ សវិតត្តុ-
 សវិចារេ ខន្ធេ ច មហាក្កតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

[៧០] អវិតត្តុវិចារមត្តញ្ច អវិតត្តុអវិចារញ្ច
 ធម្ម័ បដិច្ច អវិតត្តុអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មា-
 រម្មណាប្បច្ចយា អវិតត្តុវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិចារញ្ច
 បដិច្ច ចិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ អវិតត្តុវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច
 មហាក្កតេ ច បដិច្ច ចិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ វិតត្តុញ្ច
 មហាក្កតេ ច បដិច្ច ចិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិ-
 ក្ខណោ អវិតត្តុវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិចារញ្ច ។ លេ ។
 កដត្តារូបំ ។

[៦៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនៃការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ចិត្ត-
 សម្មដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈផង មហាក្កតាំងឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធាង-
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាក្កតាំង-
 ឡាយផង កដត្តារូបនៃបដិសន្ធិ ។

[៧០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន
 មានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនៃការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តស-
 ម្មដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធាងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
 ផង វិចារៈផង ចិត្តសម្មដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធាងឡាយ ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង មហាក្កតាំងឡាយផង ចិត្តសម្មដ្ឋានរូប
 អាស្រ័យវិតក្កៈផង មហាក្កតាំងឡាយផង ខន្ធាងឡាយ ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង កដត្តារូបនៃបដិសន្ធិ ។ លេ ។
 កដត្តារូប ។

វិញ្ញាណ បដិបូណ៌

[៣១] សវិតក្កសវិតារាណ អវិតក្កវិចារមត្តត្ថា ធម្មំ

បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មាម្មណា-
ប្បច្ចយា សវិតក្កសវិតារោ ខន្ធ ច វិតក្កត្ថា បដិច្ច
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណោ . . . ។

[៣២] សវិតក្កសវិតារាណ អវិតក្កវិចារមត្តត្ថា

អវិតក្កអវិចារាណ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មាម្មណាប្បច្ចយា សវិតក្កសវិតារោ ខន្ធ
ច វិតក្កត្ថា មហាក្កតោ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
បដិសន្ធិក្ខណោ កដត្តារូបំ ។

[៣៣] សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្ក-

សវិតារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មាម្មណាមតិប្បច្ចយា ។
បេ ។ សត្ត ។

វិញ្ញាណ បដិបូណ៌

[៣១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌

ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈផង រើបកើតឡើង ព្រោះនគារម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[៣២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែល

ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន
ត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង រើបកើត
ឡើង ព្រោះនគារម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធាង-
ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង មហា-
ក្កតាងឡាយផង កដត្តារូប (កើតឡើង) ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៣៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ រើបកើតឡើង ព្រោះ
នគរមតិប្បច្ច័យ ។ បេ ។ វរៈ ៧ ។

(៧២) អវិភង្គវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច វិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអធិបតិប្បច្ចយា អវិភង្គ-

វិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអធិបតិប្បច្ចយា អវិភង្គ-
វិចារមត្តោ ខន្ធ បដិច្ច អវិភង្គវិចារមត្តាធិបតិ វិចារកំ

អវិភង្គវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ ខន្ធ
បដិសន្ធិត្តណោ ... ។ អវិភង្គវិចារមត្តំ ធម្មំ

បដិច្ច សវិភង្គសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអធិ-
បតិប្បច្ចយា វិភង្គំ បដិច្ច សវិភង្គសវិចារោ ខន្ធ

បដិសន្ធិត្តណោ ... ។ អវិភង្គវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
អវិភង្គអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអធិបតិប្បច្ចយា

វិចារោ អវិភង្គវិចារមត្តោ ខន្ធ បដិច្ច វិចារោ ច
ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ ។ អវិភង្គវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច

សវិភង្គសវិចារោ ច អវិភង្គអវិចារោ ច ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ នអធិបតិប្បច្ចយា វិភង្គំ បដិច្ច សវិភង្គ-

សវិចារោ ខន្ធ ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ ។
អវិភង្គវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភង្គវិចារមត្តោ ច

អវិភង្គអវិចារោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអធិបតិប្បច្ចយា

(៧២) ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ

ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិ-
ប្បច្ចយ គឺ អធិបតិធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ

ខន្ធាងឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ជាវិចារ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈ

នៃបដិសន្ធិ ... ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយ
វិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើត

ឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ចយ គឺ ខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
វិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិភង្គៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ចយ វិចារៈក្តី

ចិត្តសមុដ្ឋានប្រក្តី អាស្រ័យខន្ធាងឡាយ ជាវិចារ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយ

វិចារៈក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែល
មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ចយ

គឺ ខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ចិត្ត-
សមុដ្ឋានប្រក្តី អាស្រ័យវិភង្គៈ ។ ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែ

តៃព្រង្គីពេ បដិប្បករ

វិចារកំ អវិភត្តវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ
ខន្ធំ វិចារកេ ច ចិត្តសមុត្តា ខន្ធំ ។

[៧០] អវិភត្តវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តវិចារកេ
ធម្មោ ទប្បជ្ជតិ ធម្មិបតិប្បច្ចយា អវិភត្តវិចារ
ខន្ធំ បដិច្ច អវិភត្តវិចារកិបតិ វិចារកំ អវិភត្តវិ-
ចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធំ ។ អវិភត្តវិ-
ចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តសវិចារកេ ធម្មោ ទប្បជ្ជតិ
ធម្មិបតិប្បច្ចយា បដិសន្ធិត្តលោ វត្តំ បដិច្ច សវិ-
ភត្តសវិចារកេ ខន្ធំ ។ អវិភត្តវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច
អវិភត្តវិចារមត្តា ធម្មោ ទប្បជ្ជតិ ធម្មិបតិប្បច្ចយា
វិចារំ បដិច្ច អវិភត្តវិចារមត្តា ធម្មិបតិ វិចារកំ
វិចារំ បដិច្ច អវិភត្តវិចារមត្តា ខន្ធំ ។ អវិភត្តវិ-
ចារំ ធម្មំ បដិច្ច សត្ត ។

តៃព្រង្គីពេ បដិប្បករ

គី ខន្ធ ពក្កិ វិចារកិ ចិត្តសមុត្តា អស្រ័យខន្ធ ខ ជាវិចារក
ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ។

[៧៤] ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ អស្រ័យធមិ ដែល
មិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គី
អធិបតិធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ អស្រ័យ ខន្ធានិ-
ឡាយ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ខន្ធ ពក្កិ អស្រ័យខន្ធ ខ
ជាវិចារក ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ។ ធមិ ដែលប្រកប
ដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិន
មានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គី ខន្ធានិឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិភត្ត ប្រកបដោយវិចារៈ អស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ។ ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អស្រ័យ
ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិ-
ប្បច្ច័យ គី អធិបតិធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អស្រ័យ
វិចារៈ ខន្ធានិឡាយ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អស្រ័យ
វិចារៈ ដែលជាវិចារក ។ (ធមិ) ៧ អស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈ
មិនមានវិចារៈ ។

[៧៦] សវិតក្កសវិតារក្ក អវិតក្កសវិតារក្ក ធម្មំ

បដិច្ច ។ សង្ខតំ ។ អវិតក្កវិចារមត្តក្ក អវិតក្កអ-

វិចារក្ក ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតារក្ក ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

... អវិតក្កវិចារមត្តក្ក ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មិបតិ-

ប្បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តក្ក ខន្ធ ច វិចារក្ក បដិច្ច

អវិតក្កវិចារមត្តក្ក អធិបតិ វិចាកំ អវិតក្កវិចារមត្ត

ឯកំ ខន្ធក្ក វិចារក្ក បដិច្ច ។ សង្ខតំ ។

[៧៧] សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអ-

វិចារក្ក ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនន្តរាប្បច្ចយា ធសម-

នន្តរាប្បច្ចយា ធមត្តាមត្តាប្បច្ចយា ធឧបនិស្សយ-

ប្បច្ចយា ... ធមារម្មណសទិសំ ។

[៧៨] សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្ក-

សវិតារក្ក ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មរេជាតប្បច្ចយា សត្ត ។

[៧៦] កាស្រ័យធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ

ផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ។ សេចក្តីបំប្រញ ។

ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ កាស្រ័យធមិ ដែលមិន

មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង

ទើបកើតឡើង ... ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើប

កើតឡើង ព្រោះធម្មិបតិប្បច្ចយ គឺ ធម្មិបតិធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ

មានត្រឹមតែវិចារៈ កាស្រ័យខ្លះខ្លះទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹម

តែវិចារៈផង វិចារៈផង កាស្រ័យខ្លះ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្កៈ

មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ។ សេចក្តីបំប្រញ ។

[៧៧] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ កាស្រ័យធមិ

ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះធម្មនន្ត-

រាប្បច្ចយ ធសមនន្តរាប្បច្ចយ ធមត្តាមត្តាប្បច្ចយ និងធឧបនិស្សយប្ប-

ច្ចយ ... (សេចក្តីធម្មិបតិ) ប្រហែលគ្នាទាំងឡាយធម្មិបតិប្បច្ចយដែរ ។

[៧៨] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ កាស្រ័យ

ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ

ធម្មរេជាតប្បច្ចយ មានវារៈ ៧ ។

(៧៧) អវិភង្គវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភង្គវិ-

ចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ
អវិភង្គវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ។ អវិភង្គវិចារ-
មត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភង្គសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ វិភង្គំ បដិច្ច សវិភង្គ-
សវិចារោ ខន្ធា បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។ អវិភង្គ-
វិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភង្គអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ អវិភង្គវិចារមត្តោ ខន្ធហ
បដិច្ច វិចារោ អវិភង្គវិចារមត្តោ ខន្ធហ បដិច្ច ចិត្ត-
សមុដ្ឋានំ រូបំ វិភង្គំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។ អវិភង្គវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
សវិភង្គសវិចារោ ច អវិភង្គអវិចារោ ច ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈន្តិ នបុរេជាតប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្កុណោ វិភង្គំ
បដិច្ច សវិភង្គសវិចារោ ខន្ធា កងត្តា ច រូបំ ។
អវិភង្គវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភង្គវិចារមត្តោ ច
អវិភង្គអវិចារោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តិ នបុរេជាតប្បច្ចយា

(៧៧) ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ

ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាត-
ប្បច្ច័យ គឺ អាស្រ័យខន្ធខ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុង
អរូបកត ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ
ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេ-
ជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយ
វិចារៈ អាស្រ័យវិភង្គៈ ក្នុងអរូបកត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធមិ
ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមាន
ត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ
អាស្រ័យខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងអរូ-
បកត ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមាន
ត្រឹមតែវិចារៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិភង្គៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
... ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ ដែល
មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹម
តែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធានំឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី កងត្តាប្បក្តី អាស្រ័យ
វិភង្គៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែល
មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ

អរូបេ អវិតក្កាវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា
វិចារោ ច បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

(៨០) អវិតក្កាវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កាវិចារ-

ោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ អវិ-
តក្កាវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ។ បេ ។

អវិតក្កាវិចារោ ខន្ធោ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចារំ
បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

អវិតក្កាវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កាវិចារោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្កុណោ វត្ថុ

បដិច្ច សវិតក្កាវិចារោ ខន្ធា ។ អវិតក្កាវិចារំ
ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កាវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេ-

ជាតប្បច្ចយា អរូបេ វិចារំ បដិច្ច អវិតក្កាវិចារមត្តា
ខន្ធា បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។ សន្ធិត្តំ ។

តិ ខន្ធ ព ក្កំ វិចារក្កំ អាស្រ័យខន្ធ ខ ដែលមិនមានវិតក្កុៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈ ក្នុងអរូបភព ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(៨១) ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កុៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ

ដែលមិនមានវិតក្កុៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ
តិ ខន្ធ ព អាស្រ័យខន្ធ ខ ដែលមិនមានវិតក្កុៈមិនមានវិចារៈ ក្នុង

អរូបភព ។ បេ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធាន្តរាយ ដែលមិន
មានវិតក្កុៈមិនមានវិចារៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិចារៈ ក្នុងខណៈ

នៃបដិសន្ធិ ... ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កុៈប្រកបដោយវិចារៈ
អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិតក្កុៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ

នបុរេជាតប្បច្ច័យ តិ ខន្ធាន្តរាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កុៈប្រកប
ដោយវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធមិ ដែលមិន

មានវិតក្កុៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិតក្កុៈមិនមាន
វិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ តិ ខន្ធាន្តរាយ

ដែលមិនមានវិតក្កុៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ វិចារៈ ក្នុងអរូបភព
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ សេចក្តីបំប្រញា ។

វិញ្ញាណ បដិច្ចារ

[៨១] សវិតក្កសវិតារក្ខ អវិតក្កអវិតារក្ខ ធម្ម

បដិច្ច សត្ត ។ អវិតក្កវិចារមត្តក្ខ អវិតក្កអវិតារក្ខ

ធម្ម បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្ម-

រេជាតប្បច្ចយោ អរូបេ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធក្ខ

វិចារក្ខ បដិច្ច តយោ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណោ ... ។

សន្ធិត្តំ ។ អវិតក្កវិចារមត្តក្ខ អវិតក្កអវិតារក្ខ ធម្ម

បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ។ អវិតក្កអវិតារកោ ច

ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សន្ធិត្តំ ។ បដិសន្ធិក្ខណោ

ធម្មរេជាតម្បលកេ យថា សុន្ធិកំ អរូបំ តថា

អរូតា កាតក្ខា ។ ធម្មោជាតប្បច្ចយោ ធម្ម-

សេវធម្មច្ចយោ ។

[៨២] អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្ម បដិច្ច អវិតក្ក-

វិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មោសេវធម្មច្ចយោ វិចារកំ

អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធា បដិច្ច ។ សន្ធិត្តំ ។

វិញ្ញាណ បដិច្ចារ

[៨១] (ធម៌) ៧ ពាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកប

ដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ។ ធម៌

ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ

មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង រើបរកិត

ឡើង ព្រោះឧប្បរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា ពាស្រ័យខន្ធា ដែលមិន

មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងអរូបភព ក្នុងខណៈវៃន

បដិសន្ធិ ... ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន

ត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ពាស្រ័យធម៌

ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន

វិចារៈផង ទើបកើតឡើង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ អរូប សុខ្ខ យ៉ាង

ណា ឯអរូបធម៌ទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនោះ ក្នុងឧប្បរេ-

ជាតម្បលកៈ ក្នុងខណៈវៃនបដិសន្ធិដែរ ។ ព្រោះឧបច្ចាជាតប្បច្ច័យ

និងនការសេវធម្មច្ច័យ ។

[៨២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពាស្រ័យ

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ

នការសេវធម្មច្ច័យ គឺ ពាស្រ័យខន្ធា ជាវិចារក ដែលមិនមានវិតក្កៈ

មានត្រឹមតែវិចារៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៣] អវិភត្តិអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តិអវិ-

ចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា វិចារកំ

អវិភត្តិអវិចារំ ឃតំ ខន្ធំ បដិច្ច ។ សន្និទ្ធី ។

[៨៤] សវិភត្តិសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តិ-

សវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា សវិភត្តិ-

សវិចារោ ខន្ធេ បដិច្ច សវិភត្តិសវិចារោ ចេតនា ។

[៨៥] អវិភត្តិវិចារមន្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តិ-

វិចារមន្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា អវិភត្តិ-

វិចារមន្តោ ខន្ធេ បដិច្ច អវិភត្តិវិចារមន្តោ ចេតនា ។

អវិភត្តិវិចារមន្តំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តិសវិចារោ ធម្មោ

ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា វិភត្តិ បដិច្ច សវិភត្តិ-

សវិចារោ ចេតនា ។

[៨៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែល

មិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ

គឺ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ។

សេចក្តីបំប្រុង ។

[៨៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ

នកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ

អាស្រ័យខន្ធនាំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ។

[៨៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ

ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ

នកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ

ខន្ធនាំឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ។ ធម៌ ដែល

ប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ

មានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា

ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិភក្តៈ ។

ព្រះពុទ្ធព្រះ បរិច្ឆារៈ

[៤៥] អវិភត្តិអវិចារី ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តិអវិចារេ

ធម្មំ ឧប្បជ្ជតិ ឧកម្មប្បជ្ជយា អវិភត្តិអវិចារេ ខន្ធ

បដិច្ច អវិភត្តិអវិចារេ ចេតនា វាចារិ . . . អាហារ

សមុត្តានំ . . . ឧត្តសមុត្តានំ យតំ មហាភូតំ បដិច្ច ។

អវិភត្តិអវិចារី ធម្មំ បដិច្ច អវិភត្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ

ឧប្បជ្ជតិ ឧកម្មប្បជ្ជយា វិចារី បដិច្ច អវិភត្តិ

វិចារមត្តោ ចេតនា ។

[៤៦] អវិភត្តិវិចារមត្តោ អវិភត្តិអវិចារត្ត ធម្មំ

បដិច្ច អវិភត្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧកម្ម

ប្បជ្ជយា អវិភត្តិវិចារមត្តោ ខន្ធ ច វិចារត្ត បដិច្ច

អវិភត្តិវិចារមត្តោ ចេតនា ។

[៤៧] សវិភត្តិសវិចារត្ត អវិភត្តិវិចារមត្តោ

ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តិសវិចារេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧ

កម្មប្បជ្ជយា សវិភត្តិសវិចារេ ខន្ធ ច វិភត្តិ

បដិច្ច សវិភត្តិសវិចារេ ចេតនា ។

ព្រះពុទ្ធព្រះ បរិច្ឆារៈ

[៤៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តិមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌

ដែលមិនមានវិភត្តិមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បជ្ជយ

គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិភត្តិមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យខន្ធភាំងឡាយ

ដែលមិនមានវិភត្តិមិនមានវិចារៈ ពាហិរូប . . . អាហារសមុដ្ឋាន

រូប . . . អាស្រ័យមហាកូត ១ ដែលមានដូរជាសមុដ្ឋាន ។ ធម៌

ដែលមិនមានវិភត្តិមានត្រឹមវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តិមិន

មានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បជ្ជយ គឺ ចេតនា ដែលមិន

មានវិភត្តិមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យវិចារៈ ។

[៤៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តិមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌

ដែលមិនមានវិភត្តិមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តិមិនមាន

វិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បជ្ជយ គឺ ចេតនា ដែលមិន

មានវិភត្តិមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យខន្ធភាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភត្តិ

មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ។

[៤៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិន

មានវិភត្តិមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បជ្ជយ គឺ

[៤៧] អវិភត្តិសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិភត្តិ-
 សវិចារោ ធម្មា ឧប្បន្នតិ ធម្មិណា កត្យច្ចយា ។
 សម្ពិទ្ធិ ។ ឧអាហារប្បច្ចយា ភាហារំ . . . ឧតុស-
 មុដ្ឋានំ ។ បេ ។ ធនដ្រិយប្បច្ចយា ភាហារំ . . .
 អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញា-
 សត្តានំ មហាក្ខតេ បដិច្ច រូបដីវិត្តិយំ ។ ធនា-
 ធប្បច្ចយា បញ្ជាវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ទន្ធិ ។ បេ ។
 ភាហារំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . .
 អសញ្ញាសត្តានំ . . . ។ [ធនសេវធម្មលកេ អវិភត្តិ-
 វិចារមត្តំ វិចារកេន សហ កច្ចន្តេន ធម្មវេទានស-
 ទិសំ កាតតំ ។ អវិភត្តិវិចារមត្តញ្ច អវិភត្តិវិចារ-
 មត្ត(២)កច្ចន្តេន វិចារកោ ធស្សេតត្រា] . . . ធមត្ត-
 ប្បច្ចយាធន សម្បយុត្តប្បច្ចយា . . . ។

[៤៨] . . . ធម្មិយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ សវិភត្តិ-
 សវិចារំ ឯកំ ទន្ធិ បដិច្ច តយោ ទន្ធា ទ្វេ ទទ្វេ
 បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា ។ សវិភត្តិសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច
 អវិភត្តិវិចារមត្តោ ធម្មា ឧប្បន្នតិ ធម្មិយុត្តប្បច្ចយា

[៤៧] ធម្មិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម្មិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារ រើបកេតខ្សឹដ ព្រោះ
 នវិបាកប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រុង ។ ព្រោះនកហារប្បច្ច័យ ភាហារ-
 រូប . . . ឧតុសមុដ្ឋានរូប ។ បេ ។ ព្រោះនកន្ត្រិយប្បច្ច័យ ភាហារ-
 រូប . . . អាហារសមុដ្ឋានរូប . . . ឧតុសមុដ្ឋានរូប . . . រូបដីវិត្តិយ
 អាស្រ័យមហាក្ខតាំងខ្លាយ របស់គួកអសញ្ញាសត្វ ។ ខន្ធ ១ ដែល
 ប្រឡំដោយបញ្ជាវិញ្ញាណ ព្រោះនធនធម្មច្ច័យ ។ បេ ។ ភាហារ-
 រូប . . . អាហារសមុដ្ឋានរូប . . . ឧតុសមុដ្ឋានរូប . . . របស់គួក
 អសញ្ញាសត្វ . . . ។ [ធម្មិដែលមិនមានវិភត្តិមានត្រឹមវិចារ ឬយ
 អន្លើដោយវិបាក ក្នុងនកសេវធម្មលកៈ បណ្ឌិត កាលដឹង តប្ប្រើ
 ឲ្យប្រហែលគ្នានឹងធម្មវេទានប្បច្ច័យដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត វិបាក បណ្ឌិត
 កាលដឹង នូវធម្មិ ដែលមិនមានវិភត្តិមានត្រឹមវិចារ ថាជាធម្មិ ដែល
 មិនមានវិភត្តិមានត្រឹមវិចារ តប្ប្រឹស្តីដឹងផងចុះ] . . . ព្រោះនមត្ត-
 ប្បច្ច័យ នឹងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ . . . ។

[៤៨] . . . ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ១២ ៧ ឃ្លា វិចារ ១
 ដែលប្រកបដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារ ក្នុងករណី ១២ ៦ អាស្រ័យ ១២
 ៦ ។ ធម្មិដែលមិនមានវិភត្តិ មានត្រឹមវិចារ អាស្រ័យធម្មិ ដែលប្រកប
 ដោយវិភត្តិប្រកបដោយវិចារ រើបកេតខ្សឹដ ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ

១២. អវិភត្តិវិចារមត្តតិ វិស្សទិ ។

វិគត្តភិក្ខុ បដិច្ចវា

អរូបេ សវិគត្តសវិចារេ ខន្ធ បដិច្ច វិគត្តោ ។
 សវិគត្តសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិគត្តសវិចារោ ច អវិ-
 គត្តវិចារមន្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា
 អរូបេ សវិគត្តសវិចារំ ឯកំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ
 ខន្ធ វិគត្តោ ច ន្ទ ខន្ធ បដិច្ច ន្ទ ខន្ធ
 វិគត្តោ ច ។

[៧០] អវិគត្តវិចារមន្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិគត្តវិ-
 ចារមន្តោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ
 អវិគត្តវិចារមន្តំ ឯកំ ខន្ធ បដិច្ច តយោ ខន្ធ
 ន្ទ ខន្ធ បដិច្ច ន្ទ ខន្ធ ។ អវិគត្តវិចារមន្តំ
 ធម្មំ បដិច្ច សវិគត្តសវិចារោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ ន-
 វិប្បយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ វិគត្តំ បដិច្ច សវិគត្តស-
 វិចារោ ខន្ធ ។ អវិគត្តវិចារមន្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិ-
 គត្តអវិចារោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា
 អរូបេ អវិគត្តវិចារមន្តំ ខន្ធ បដិច្ច វិចារោ ។

វិគត្តភិក្ខុ បដិច្ចវា

គឺ វិគត្តៈ អាស្រ័យខន្ធាន្តិច្ឆាយ ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកបដោយ
 វិចារៈ ក្នុងអរូប ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ
 ភ្នំ ធមិ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈភ្នំ អាស្រ័យធមិ ដែល
 ប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្ត-
 ប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ភ្នំ វិគត្តៈភ្នំ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងអរូប ខន្ធ ២ ភ្នំ វិគត្តៈភ្នំ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។
 [៧១] ធមិ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ
 ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្ត-
 ប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈ ក្នុងអរូប ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយ
 វិគត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាន្តិច្ឆាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិគត្តៈ ក្នុងអរូប ។ ធមិ
 ដែលមិនមានវិគត្តៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិគត្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ
 អាស្រ័យខន្ធាន្តិច្ឆាយ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងអរូប ។

អភិធម្មវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អភិធម្មវិចារមត្តោ ច អភិ-
 ធម្មវិចារោ ព ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា
 អរូបេ អភិធម្មវិចារមត្តំ ឯតំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា
 វិចារោ ច ទ្វេ ខន្ធា បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា វិចារោ ច ។

(៧២) អភិធម្មវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អភិធម្មវិ-
 ចារោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ
 អភិធម្មវិចារំ ឯតំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ
 ខន្ធា បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ពាហិរំ ... អាហារស-
 មុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញាសន្តានំ ឯតំ
 មហាក្ខតំ បដិច្ច ។ អភិធម្មវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច
 អភិធម្មវិចារមត្តោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា
 អរូបេ វិចារំ បដិច្ច អភិធម្មវិចារមត្តោ ខន្ធា ។

(៧៣) អភិធម្មវិចារមត្តោ អភិធម្មវិចារោ ធម្មំ
 បដិច្ច អភិធម្មវិចារមត្តោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្ត-
 ប្បច្ចយា អរូបេ អភិធម្មវិចារមត្តំ ឯតំ ខន្ធា
 វិចារោ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ
 បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន
 មានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើប
 កើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា ក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យ
 ខន្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងអរូបេ ខន្ធអ ក្តី វិចារៈ
 ក្តី អាស្រ័យខន្ធអ ។

(៧២) ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 គឺ ខន្ធា ក្តី អាស្រ័យខន្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ក្នុងអរូបេ
 ខន្ធអ អាស្រ័យខន្ធអ ពាហិរូបេ ... អាហារសមុដ្ឋានរូបេ ...
 ឧតុសមុដ្ឋានរូបេ ... អាស្រ័យមហាក្ខត ១ របស់ភូតអសញ្ញាសត្វ ។
 ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា ទាំង-
 ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យវិចារៈ ក្នុងអរូបេ ។

(៧៣) ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
 វិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា អាស្រ័យ
 ខន្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងអរូបេ
 ខន្ធអ អាស្រ័យខន្ធអ ផង វិចារៈផង ។

វិញ្ញាណ បដិច្ចវេទ

(៧៤) សវិតក្កសវិតារក្ស អវិតក្កវិចារបត្តក្ស
 ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិតារក ធម្មោ ឧប្បជ្ជតំ លវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ចយា អរូបេ សវិតក្កសវិតារំ ឯកំ ខន្ធក្ស
 វិតក្កក្ស បដិច្ច តយោ ខត្វា ទ្វេ ខន្ធល ច វិតក្កក្ស
 បដិច្ច ទ្វេ ខត្វា ។

(៧៥) សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិ-
 ចារក ធម្មោ ឧប្បជ្ជតំ លោនត្ថប្បច្ចយា លោវិតតប្ប-
 ច្ចយា ។

(៧៦) នហេតុយា តេត្ថីស នអារម្មណេ សត្ត
 នអធិបតីយា សត្តត្ថីស នអនន្តរេ សត្ត នសម-
 នន្តរេ សត្ត នអញ្ញាមញ្ញេ សត្ត នឧបនិស្សយេ
 សត្ត នបុរេជានេ សត្តត្ថីស នបច្ឆាជានេ សត្តត្ថីស
 នអាសវនេ សត្តត្ថីស នកម្មេ សត្ត នវិចារកេ
 វីស នអាហារេ ឯកំ នវច្ឆ្រិយេ ឯកំ នណារេ
 ឯកំ នមត្តេ តេត្ថីស នសម្បយុត្តេ សត្ត នវិប្បយុត្តេ
 ឯកានុស លោនត្ថយា សត្ត លោវិតតេ សត្ត ។

វិញ្ញាណ បដិច្ចវេទ

(៧៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ កាស្រ័យ
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធ ៣ កាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង
 វិតក្កៈផង ក្នុងអរូប ខន្ធ ២ កាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កៈផង ។

(៧៨) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ កាស្រ័យធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនា-
 នត្ថប្បច្ច័យ និងនោវិតតប្បច្ច័យ ។

(៧៩) វារៈ ៣៣ ក្នុងនៈហេតុប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនៈអារម្មណ-
 ប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧ ក្នុងនៈអធិបតីប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនៈអនន្តរប្បច្ច័យ
 វារៈ ៧ ក្នុងនៈសមនន្តរប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនៈអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ វារៈ ៧
 ក្នុងនៈឧបនិស្សយប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧ ក្នុងនៈបុរេជានប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧
 ក្នុងនៈបច្ឆាជានប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧ ក្នុងនៈអាសវនប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុង
 នៈកម្មប្បច្ច័យ វារៈ ២០ ក្នុងនៈវិចារកប្បច្ច័យ វារៈ ១ ក្នុងនៈកាហារប្បច្ច័យ
 វារៈ ១ ក្នុងនៈវច្ឆ្រិយប្បច្ច័យ វារៈ ១ ក្នុងនៈណារប្បច្ច័យ វារៈ ៣៣
 ក្នុងនៈមត្តប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនៈសម្បយុត្តប្បច្ច័យ វារៈ ១១ ក្នុងនៈវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនៈលោនត្ថប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនៈនោវិតតប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បច្ចុដិយេគណនា ឯវំ
គណនត្ថំ ។

ការរាប់ នូវបច្ចុដិយៈ ក្នុងកុសលត្ថិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បី
រាប់ យ៉ាងនេះដែរ ។

បច្ចុដិយំ ។

ចប់ បច្ចុដិយ ។

[៧៧] ហេតុប្បច្ចយា នការម្មណេ សត្តំ ។
សន្តិកំ ។ យថា កុសលត្តិកេ អនុលោមបច្ចុដិយ-
គណនា ឯវំ គណនត្ថំ ។

[៧៧] វារៈ ៧ ក្នុងការម្មណាប្បច្ច័យ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
សេចក្តីបំប្រួញ ។ ការរាប់ នូវអនុលោមបច្ចុដិយៈ ក្នុងកុសលត្ថិកៈ
យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៧៨] នហេតុប្បច្ចយា ការម្មណេ ចុទ្ធស ។
សន្តិកំ ។ យថា កុសលត្តិកេ បច្ចុដិយានុលោម-
គណនា ឯវំ គណនត្ថំ ។

[៧៨] វារៈ ១៤ ក្នុងការម្មណាប្បច្ច័យ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។
សេចក្តីបំប្រួញ ។ ការរាប់ នូវបច្ចុដិយានុលោម ក្នុងកុសលត្ថិកៈ
យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារេ និដ្ឋិតោ ។

ចប់ បដិច្ចវារៈ ។

សហជាតវារេបិ បដិច្ចវារសទិសោ កាតញ្ចោ ។

ឯសហជាតវារៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈផងចុះ ។

បច្ចុយវារោ

បច្ចុយវារៈ

[៧៧] សវិតក្កសវិតារំ ធម្មំ បច្ចុយា សវិតក្ក-
សវិតារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្ក-
សវិតារំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចុយា តយោ ខន្ធំ ទេ ខន្ធំ
... សត្ត បញ្ញា ។ អវិតក្កវិតារមត្តំ ធម្មំ បច្ចុយា
បញ្ញ បញ្ញា បដិច្ចវារសទិសា ។

[៧៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែក
នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈ នឹងខន្ធ ២ ... មានបញ្ញា ៧ ។ ពឹងផ្អែក
នឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មានបញ្ញា ៤ ប្រហែល
គ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១០០] អវិភង្គអវិចារំ ធម្មំ បច្ចយា អវិភង្គ-
 អវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិភង្គ-
 អវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋា-
 ធាតុ រូបំ ទ្វេ ខន្ធធ្វេ បច្ចយា វិចារំ បច្ចយា ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្កុណោ វត្ថុំ បច្ចយា អវិភង្គ-
 អវិចារោ ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា វិចារោ ។ អវិភង្គ-
 អវិចារំ ធម្មំ បច្ចយា^(១) សវិភង្គសវិចារោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ... វត្ថុំ បច្ចយា សវិភង្គសវិចារោ ខន្ធា
 បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។ អវិភង្គអវិចារំ ធម្មំ បច្ចយា
 អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ ... វិចារំ បច្ចយា អវិភង្គ-
 វិចារមត្តា ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា អវិភង្គវិចារមត្តា ខន្ធា
 វត្ថុំ បច្ចយា វិភង្គោ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

[១០១] អវិភង្គអវិចារំ ធម្មំ បច្ចយា សវិភង្គ-
 សវិចារោ ច អវិភង្គអវិចារោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈន្តំ ...
 វត្ថុំ បច្ចយា សវិភង្គសវិចារោ ខន្ធា មហាក្កតោ
 បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

១ ឃ. អយំ ពាលំ សព្វត្ថំ ឧទ្ទិស្សតិ ។

[១០០] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គមិនមានវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមិនមានវិភង្គមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ឬព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
 គឺ ខន្ធាតុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបត្ថំ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មិនមានវិចារៈ (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប) ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងវិចារៈ ខន្ធាន្តិទ្បាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ពឹង
 ផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យ វិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិន
 មានវិភង្គមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ... ខន្ធាន្តិទ្បាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យ
 សន្ធិ ... ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹង
 ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គមិនមានវិចារៈ ... ខន្ធាន្តិទ្បាយ ដែលមិន
 មានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវិចារៈ ខន្ធាន្តិទ្បាយ ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ វិភង្គៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ
 ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យ ... ។

[១០១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារៈត្ថំ ធម៌
 ដែលមិនមានវិភង្គមិនមានវិចារៈត្ថំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ... ខន្ធាន្តិទ្បាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កតុ ខន្ធាន្តិទ្បាយ ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យ ... ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋាន

អវិភង្គិក្ខុអវិចារំ ធម្មំ បច្ចយា អវិភង្គិក្ខុវិចារមន្តោ ច
 អវិភង្គិក្ខុអវិចារោ ច ធម្មា . . . វិចារំ បច្ចយា
 អវិភង្គិក្ខុវិចារមន្តោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុ
 បច្ចយា អវិភង្គិក្ខុវិចារមន្តោ ខន្ធា មហាក្ខនេ បច្ចយា
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុ បច្ចយា វិភង្គោ មហាក្ខនេ
 បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុ បច្ចយា អវិភង្គិក្ខុ-
 ចារមន្តោ ខន្ធា ច វិចារោ ច បដិសន្ធិត្តរណោ . . . ។
 អវិភង្គិក្ខុអវិចារំ ធម្មំ បច្ចយា សវិភង្គិក្ខុសវិចារោ ច
 អវិភង្គិក្ខុវិចារមន្តោ ច ធម្មា . . . វត្ថុ បច្ចយា សវិ-
 ភង្គិក្ខុសវិចារោ ខន្ធា ច វិភង្គោ ច បដិសន្ធិត្ត-
 រណោ . . . ។ អវិភង្គិក្ខុអវិចារំ ធម្មំ បច្ចយា សវិភង្គិ-
 ក្ខុសវិចារោ ច អវិភង្គិក្ខុវិចារមន្តោ ច អវិភង្គិក្ខុអវិចារោ
 ច ធម្មា . . . វត្ថុ បច្ចយា សវិភង្គិក្ខុសវិចារោ ខន្ធា
 ច វិភង្គោ ច មហាក្ខនេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 រូបំ បដិសន្ធិត្តរណោ . . . ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋាន

ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មិនមានវិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារ . . .
 ខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានប្រ
 ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវិចារ ខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែ
 វិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានប្រ ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខតវាំងឡាយ
 វិភង្គៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានប្រ ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខតវាំងឡាយ
 ខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ពឹង
 ផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិភង្គៈប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី
 ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារ . . . ខន្ធានំឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារក្តី វិភង្គៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ
 ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកប
 ដោយវិចារក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិន
 មានវិចារ . . . ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយ
 វិចារក្តី វិភង្គៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានប្រ ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខត
 វាំងឡាយ ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ . . . ។

វិញ្ញាណប្បយាម

[១០២] សវិត្តសវិចារក្ស អវិត្តសវិចារក្ស ធម្មំ

បច្ចយា សវិត្តសវិចារកេ ធម្មោ ... សវិត្តសវិ-
ចារំ ឯកំ ខន្ធក្ស វន្តក្ស បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ
ខន្ធា ... បដិសង្កត្តណោ ... ។ សវិត្តសវិចារក្ស
អវិត្តសវិចារក្ស ធម្មំ បច្ចយា អវិត្តសវិចារមត្តោ
ធម្មោ ។ បេ ។ បឋបទុណាហារណោ បវត្តេ បដិ-
សង្កត្តណោ សត្តំ បច្ច្យា តោត្តា ។

[១០៣] អវិត្តសវិចារមន្តក្ស អវិត្តសវិចារក្ស

ធម្មំ បច្ចយា សវិត្តសវិចារកេ ធម្មោ ... វិត្តក្ស
វន្តក្ស បច្ចយា សវិត្តសវិចារក ខន្ធា បដិសង្កត្ត-
ណោ ។ បេ ។ អវិត្តសវិចារមន្តក្ស អវិត្តសវិចារក្ស
ធម្មំ បច្ចយា អវិត្តសវិចារមត្តោ ធម្មោ ... អវិត្តសវិ-
ចារមន្តំ ឯកំ ខន្ធក្ស វិចារក្ស បច្ចយា តយោ បច្ច

វិញ្ញាណប្បយាម

[១០៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តប្រកបដោយវិចារ តឹង

ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ ដែល
មិនមានវិត្តមិនមានវិចារផង ... ខន្ធា ព្យ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធា ខ
ដែលប្រកបដោយវិត្តប្រកបដោយវិចារផង វត្តផង នឹងខន្ធា ២...
ក្នុងខណៈវែបដីសន្ធិ ... ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិត្តមានត្រឹមតែ
វិចារ តឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តប្រកបដោយវិចារផង
ធម៌ ដែលមិនមានវិត្តមិនមានវិចារផង ។ បេ ។ បច្ច្យា ៧
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងខណៈវែបដីសន្ធិ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបឋម-
ទុតាហារណ៍ចុះ ។

[១០៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តប្រកបដោយវិចារ តឹង

ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិត្តមានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ ដែល
មិនមានវិត្តមិនមានវិចារផង ... ខន្ធា ព្យ តឹង ដែលប្រកប
ដោយវិត្តប្រកបដោយវិចារ តឹងផ្អែកនឹងវិត្តផង វត្តផង ក្នុង
ខណៈវែបដីសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិត្តមានត្រឹមតែ
វិចារ តឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិត្តមានត្រឹមតែវិចារផង
ធម៌ ដែលមិនមានវិត្តមិនមានវិចារផង ... ខន្ធា ព្យ តឹងផ្អែក
នឹងខន្ធា ខ ដែលមិនមានវិត្តមានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង

អភិធម្មត្ថវិចារមន្តំ ឯកំ ខន្ធការុ វត្ថុការុ បច្ចុយា
 ធម្មយោ ខន្ធការុ បដិសន្ធិត្ថុរណោ អភិធម្មត្ថវិចារមន្តំ ឯកំ
 ខន្ធការុ វិចារការុ បច្ចុយា ធម្មយោ ខន្ធការុ បដិសន្ធិត្ថុរណោ
 អភិធម្មត្ថវិចារមន្តំ ឯកំ ខន្ធការុ វត្ថុការុ បច្ចុយា
 ធម្មយោ ខន្ធការុ ។ អភិធម្មត្ថវិចារបន្តការុ អភិធម្មត្ថវិចារការុ
 ធម្មំ បច្ចុយា អភិធម្មត្ថវិចារកោ ចន្ទោ ឧប្បន្នដ្ឋានិ
 ... អភិធម្មត្ថវិចារមន្តោ ខន្ធការុ វិចារការុ បច្ចុយា
 ចិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ អភិធម្មត្ថវិចារមន្តោ ខន្ធការុ ប
 មហាក្ករោ ច បច្ចុយា ចិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ វិធម្មត្ថការុ
 មហាក្ករោ ច បច្ចុយា ចិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ
 អភិធម្មត្ថវិចារមន្តោ ខន្ធការុ វត្ថុការុ បច្ចុយា វិចារកោ
 ឯកំ បដិសន្ធិត្ថុរណោ ចត្តារោ ។

(១០២) អភិធម្មត្ថវិចារបន្តការុ អភិធម្មត្ថវិចារការុ ធម្មំ
 បច្ចុយា សភិធម្មត្ថវិចារកោ ច អភិធម្មត្ថវិចារកោ ច
 ចន្ទោ ឧប្បន្នដ្ឋានិ ... វិធម្មត្ថការុ វត្ថុការុ បច្ចុយា
 សភិធម្មត្ថវិចារកោ ខន្ធការុ វិធម្មត្ថការុ មហាក្ករោ ច
 បច្ចុយា ចិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិត្ថុរណោ ... ។

ខន្ធការុ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធការុ ដែលមិនមានវិគក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុ
 ផង ខន្ធការុ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធការុ ដែលមិនមានវិគក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង
 វិចារៈផង ក្នុងខណៈវេលាដ៏សន្តិ ខន្ធការុ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធការុ ដែលមិនមាន
 វិគក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈវេលាដ៏សន្តិ ។ ធម៌ ដែល
 មិនមានវិគក្កៈ មិនមានវិចារៈ តឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិគក្កៈ មានត្រឹម
 តែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិគក្កៈ មិនមានវិចារៈផង រើបកើតឡើង
 ... ចិត្តសម្មដ្ឋានរូប តឹងផ្អែកនឹងខន្ធការុ ដែលមិនមានវិគក្កៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ចិត្តសម្មដ្ឋានរូប តឹងផ្អែកនឹងខន្ធការុ
 ឡាយ ដែលមិនមានវិគក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង មហាក្ករោ តឹងឡាយផង
 ចិត្តសម្មដ្ឋានរូប តឹងផ្អែកនឹងវិគក្កៈផង មហាក្ករោ តឹងឡាយផង វិចារៈ
 តឹងផ្អែកនឹងខន្ធការុ ដែលមិនមានវិគក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុ
 ផង វារៈខន្ធការុ ក្នុងខណៈវេលាដ៏សន្តិ យ៉ាងនេះឯង ។

(១០២) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិគក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិគក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី តឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិគក្កៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិគក្កៈ មិនមានវិចារៈផង រើប
 កើតឡើង ... ខន្ធការុ ដែលប្រកបដោយវិគក្កៈ ប្រកបដោយ
 វិចារៈ តឹងផ្អែកនឹងវិគក្កៈផង វត្ថុផង ចិត្តសម្មដ្ឋានរូប តឹងផ្អែកនឹង
 វិគក្កៈផង មហាក្ករោ តឹងឡាយផង ក្នុងខណៈវេលាដ៏សន្តិ ... ។

វិញ្ញាណប្បយោគ

អវិភត្តវិចារវាស្តា អវិភត្តវិចារវាស្តា ធម្មំ បច្ចយោ
 អវិភត្តវិចារវាស្តា ច អវិភត្តវិចារវាស្តា ច ធម្មា ឧប្ប
 ដ្ឋន្តិ . . . អវិភត្តវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធភ្នា វិចារវាស្តា
 បច្ចយោ តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ រូបំ អវិភត្តវិ
 ចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធភ្នា វត្ថុញ បច្ចយោ តយោ ខន្ធា
 អវិភត្តវិចារមត្តេ ខន្ធទេ ច មហាកូតេ បច្ចយោ ចិត្ត
 សមុដ្ឋានំ រូបំ អវិភត្តវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធភ្នា វត្ថុញ
 បច្ចយោ តយោ ខន្ធា វិចារវាស្តា ច បដិសន្ធិត្តុណោ
 តយោ ខន្ធា ។

អវិសេសេសុ ទ្ធិសុ យដេសុ ហន្តិប្បដិសន្ធិ

វិន្ទាវេត្តា ។

ហេតុប្បយោ និដ្ឋិតា ។

ហេតុប្បច្ចយំ អនុមជ្ឈន្តេ បច្ចយករោ

វិន្ទាវេត្តោ ។

យថា បដិច្ចគណនា ឯវំ គណេត្តា ។

អធិបតិយា សន្តត្តិស បុរេជានេ ច អាសេវនេ

ច ឯកវេស អយំ ឯត្ថ វិសេវសា ។

វិញ្ញាណប្បយោគ

ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារវាស្តា ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
 មិនមានវិចារវាស្តា ពឹងផ្អែកនឹងធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារវាស្តា
 ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារវាស្តា ទើបកើតឡើង . . . ខន្ធភ្នា
 ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធភ្នា ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែ
 វិចារវាស្តា វិចារវាស្តា ខន្ធភ្នា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធភ្នា ដែលមិនមានវិភក្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារវាស្តា វត្ថុផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធភ្នា
 ឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារវាស្តា មហាកូតពឹងឡាយផង
 ខន្ធភ្នាក្តី វិចារវាស្តាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធភ្នា ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែ
 វិចារវាស្តា វត្ថុផង ខន្ធភ្នា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

បវត្តិប្បដិសន្ធិ ក្នុងគំណ ដ៏សេស ទាំងពីរ បណ្ឌិត

គប្បិទ្ធិវិស្តារចុះ ។

ចប់ ហេតុប្បច្ចយ ។

បច្ចយករោ បណ្ឌិត កាលពឹង ខ្ញុំហេតុប្បច្ចយរូបច្បើយ

គប្បិសំដែងទ្រព្យវិស្តារផងចុះ ។

ការព្រមរួមដំបូងករោ យ៉ាងណា (ឯបច្ចយករោ) បណ្ឌិត

គប្បិរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ករោ ៣៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ចយករោ ២១ ក្នុងបុរេជានប្បច្ចយ និង

អាសេវនប្បច្ចយ នេះ ជាសេចក្តីប្លែកគ្នា ក្នុងបច្ចយករោនេះ ។

[១០៥] បច្ចុដិយេ នរោហិតុយា តេន្តិស បញ្ញា
 សត្តសុ ហិទេសុ សត្ត មោហា ឧទ្ធពិតញា ។
 មូលប្បនេសុយេវ នការម្មណោ សត្ត ចិត្តសមុដ្ឋាន
 ឧទ្ធពិតញា ។ សវិតត្តុសវិចារមូលកា សត្ត បញ្ញា
 នអធិបតិយា កាតញា ។

[១០៦] អវិតត្តុវិចារមត្តំ ធម្មំ បច្ចុយា អវិ-
 តត្តុវិចារមត្តា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចុយា
 អវិតត្តុវិចារមត្តេ ខន្ធេ បច្ចុយា អវិតត្តុវិចារមត្តា
 អធិបតិ វិចារកំ អវិតត្តុវិចារមត្តំ ឃតំ ខន្ធំ បច្ចុយា
 តរយា ខន្ធា បដិសន្ធិត្តុរណា ... ។ អវិតត្តុ-
 វិចារមត្តំ ធម្មំ ... ។ យថា បដិច្ចនយេ តថា បក្ក
 បញ្ញា កាតញា ។

[១០៧] អវិតត្តុអវិចារំ ធម្មំ បច្ចុយា អវិតត្តុ-
 អវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ... អវិតត្តុអវិចារេ ខន្ធេ
 បច្ចុយា អវិតត្តុអវិចារោ អធិបតិ វិចារកំ អវិតត្តុអវិចារំ
 ឃតំ ខន្ធំ បច្ចុយា តរយា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញា រូបំ

[១០៥] បញ្ញា ពុព ក្នុងនរោហិតុប្បច្ចុយ ក្នុងបច្ចុនិយៈ
 មោហាៈ ៧ ក្នុងហេតុ ៧ បណ្ឌិត គប្បីសេរីរឿនចុះ ។ ចិត្តសមុដ្ឋាន
 ៧ បណ្ឌិត គប្បីសេរីរឿន ក្នុងនការម្មណប្បច្ចុយ ក្នុងមូលប្បនេស
 គាំងឡាយ តែម្យ៉ាងចុះ ។ បញ្ញា ៧ មានធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបវិចារៈជាមូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ចុយផងចុះ ។

[១០៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែក
 នឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នអធិបតិប្បច្ចុយ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធគាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈខន្ធ ៣
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ នឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈ ... ។ បញ្ញា ៥ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យដូចជាក្នុងបដិច្ចនិយវែង ។

[១០៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹង
 ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ... គឺ
 អធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធគាំង-
 ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ

វិញ្ញាណប្បបទ

វិចារកំ វិចារំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិត្តុ-
 លោ វត្ថុំ បច្ចយា អវិភត្តាអវិចារា អធិបតិ វត្ថុំ បច្ច-
 យា វិចារា អវិភត្តាអវិចារា ខន្ធា ច វិចារោ ច
 ។ បេ ។ អវិភត្តាអវិចារំ ធម្មំ បច្ចយា សវិភត្តាសវិចា-
 រោ ធម្មា ... វត្ថុំ បច្ចយា សវិភត្តាសវិចារា ខន្ធា
 អធិបតិ បដិសន្ធិត្តុលោ ... ។ អវិភត្តាអវិចារំ ធម្មំ
 បច្ចយា អវិភត្តាវិចារមន្តា ធម្មា ... វិចារំ បច្ចយា
 អវិភត្តាវិចារមន្តា អធិបតិ វត្ថុំ បច្ចយា អវិភត្តាវិចារ-
 មន្តា អធិបតិ វិចារកំ វិចារំ បច្ចយា អវិភត្តាវិចារមន្តា
 ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា វិចារា អវិភត្តាវិចារមន្តា ខន្ធា
 បដិសន្ធិត្តុលោ ... ។ អវិភត្តាអវិចារំ ធម្មំ បច្ចយា
 សវិភត្តាសវិចារោ ច អវិភត្តាអវិចារោ ច ធម្មា ...
 វត្ថុំ បច្ចយា សវិភត្តាសវិចារា ខន្ធា មហាក្កតេ
 បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិត្តុលោ ។ បេ ។

វិញ្ញាណប្បបទ

ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងវិចារៈ ដែលជាវិបាក គឺ អធិបតិធមិ ដែល
 មិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ពឹង
 ផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ បេ ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ... អធិបតិ គឺ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ... គឺ អធិបតិ-
 ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវិចារៈ គឺ អធិបតិ-
 ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវិចារៈ ដែលជាវិបាក
 ខន្ធទាំងឡាយ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែក
 នឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី ពឹង
 ផ្អែកនឹងធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ... ខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋាន-
 រូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កតាទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

អភិប្បដិទេស អនុលោមដ្ឋិតប្បដ្ឋានំ

អវិភត្តាអវិចារំ ធម្មំ បច្ចយា អវិភត្តាវិចារមត្តា ច
 អវិភត្តាអវិចារោ ច ធម្មា . . . វិចារកំ វិចារំ
 បច្ចយា អវិភត្តាវិចារមត្តា ខត្តា ចិត្តសមុដ្ឋានញ
 រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា វិចារកា អវិភត្តាវិចារមត្តា ខត្តា
 វិចារោ ច មហាក្ខតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ
 បច្ចយា វិភត្តោ មហាក្ខតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា វិចារកា អវិភត្តាវិចារមត្តា ខត្តា
 ច វិចារោ ច បដិសន្ធិត្តលោ . . . ។ អវិភត្តាអវិចារំ
 ធម្មំ បច្ចយា សវិភត្តាសវិចារោ ច អវិភត្តាវិចារមត្តា
 ច ធម្មា . . . វត្ថុំ បច្ចយា សវិភត្តាសវិចារោ ខត្តា
 ច វិភត្តោ ច បដិសន្ធិត្តលោ . . . ។ បឋម-
 យដនាយំ សម្មណ្ណា ។

(១០៨) អវិភត្តាវិចារមត្តញ អវិភត្តាអវិចារញ

ធម្មំ បច្ចយា សវិភត្តាសវិចារោ ធម្មោ ទុប្បន្នតិ . . .
 វិភត្តញ វត្ថុញ បច្ចយា សវិភត្តាសវិចារោ ខត្តា

អភិប្បដិទេស អនុលោមដ្ឋិតប្បដ្ឋានំ

ធមិ ដែលបំបោនវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
 មិនមានវិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ . . .
 ខន្ធាន័ឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានប្រក្តី
 ពឹងផ្អែកនឹងវិចារៈ ដែលជាវិបាក ខន្ធាន័ឡាយ ជាវិបាក ដែលមិនមាន
 វិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានប្រក្តី ពឹង
 ផ្អែកនឹងមហាក្ខតវាធិឡាយ វិភក្តៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានប្រក្តី ពឹង
 ផ្អែកនឹងមហាក្ខតវាធិឡាយ ខន្ធាន័ឡាយ ជាវិបាក ដែលមិនមាន
 វិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈវេទបដិសន្ធិ
 . . . ។ ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារក្តី ធមិ ដែល
 មិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
 មិនមានវិចារៈ . . . ខន្ធាន័ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយ
 វិចារក្តី វិភក្តៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈវេទបដិសន្ធិ . . . ។ នេះ
 ជាគំណ ទី ១ ចប់សព្វគ្រប់ប៉ុណ្ណោះឯង ។

(១០៨) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹង

ផ្អែកនឹងធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែលមិន
 មានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង . . . ខន្ធាន័ឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវិភក្តៈផង វត្ថុផង

បដិសន្ធិត្តិណោ . . . ។ អវិភក្កវិចារមត្តញ្ច អវិភក្ក-
 អវិចារញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អវិភក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជតិ . . . អវិភក្កវិចារមត្តោ ខន្ធ ច វិចារញ្ច
 បច្ចយា អវិភក្កវិចារមត្តាធិបតិ អវិភក្កវិចារមត្តោ ខន្ធ
 ច វត្តញ្ច បច្ចយា អវិភក្កវិចារមត្តាធិបតិ វិចាកំ អវិ-
 ភក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធាញ្ច វិចារញ្ច បច្ចយា វិចាកំ
 អវិភក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធាញ្ច វត្តញ្ច បច្ចយា តយោ
 ខន្ធា បដិសន្ធិត្តិណោ . . . ។ បញ្ចា បញ្ញា កាតត្វា ។
 យត្ត អវិភក្កវិចារមត្តំ អាគច្ឆតិ តត្ត វិចាកំ កាតត្វំ ។
 ជាធិបតិម្បលកេ សត្តត្ថិស បញ្ញា កាតត្វា ។ នអ-
 នន្តរម្បិ នសមនន្តរម្បិ នអញ្ញមញ្ញម្បិ នឧបដិស្ស-
 យម្បិ សត្តបញ្ញារូបំយេវ នបុរេជាតេ សត្តត្ថិស បដិច្ច-
 វារបច្ចធិយសទិសា(១) ។ នបច្ឆាជាតេ សត្តត្ថិស ។
 នអាសេវនេយំ សទិសំ ។ យត្ត អវិភក្កវិចារមត្តោបិ
 អាគច្ឆតិ តត្ត វិចាកា កាតត្វា ។

១ ម. បដិច្ចវារបច្ចធិយសទិសទិស្តិ ទិស្សតិ ។

ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែ
 វិចារ ព័ន្ធដ្នកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌
 ដែលមិនមានវិភក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង . . . គឺ អធិ-
 បតិធម៌ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ព័ន្ធដ្នកនឹងខន្ធាន្តទាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង អធិបតិធម៌ ដែល
 មិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ព័ន្ធដ្នកនឹងខន្ធាន្តទាំងឡាយ ដែលមិន
 មានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្តផង ខន្ធាញ្ច ព័ន្ធដ្នកនឹងខន្ធា ជា
 វិបាក ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ព័ន្ធដ្នកនឹង
 ខន្ធា ជាវិបាក ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្តផង ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ បញ្ញា ៥ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ វត្ត
 ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មក ក្នុងវិណា វិបាក បណ្ឌិត
 គប្បីធ្វើ ក្នុងទីនោះចុះ ។ បញ្ញា ៣៧ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងន-
 អធិបតិម្បលកៈចុះ ។ នអនន្តរម្បិច្ចយក្តិ នសមនន្តរម្បិច្ចយក្តិ នអញ្ញ-
 មញ្ញម្បិច្ចយក្តិ នឧបដិស្សយម្បិច្ចយក្តិ សុទ្ធតែមានបញ្ញារូប ៧ ដូចគ្នា
 បញ្ញា ៣៧ ក្នុងខន្ធាន្តជាត្រូវច្នៃ ប្រវេហលត្ថានឹងបដិច្ចវារៈនឹងបច្ចនិយៈ
 ដែរ ។ បញ្ញា ៣៧ ក្នុងខន្ធាន្តជាត្រូវច្នៃ ។ ក្នុងនការសវនម្បិច្ចយ
 សោត គឺប្រវេហលត្ថាដែរ ។ ឯធម៌ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈ មក ក្នុងច្ចយណា វិបាកទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុង
 ច្ចយនោះចុះ ។

អតីតម្ចាស់ដីក អនុលោមត្រូវប្រឆាំង

(១១៧) សវិតត្តសវិតវារី ធម្មំ បច្ចុយា សវិត-
 តត្តសវិតវារីក ធម្មោ . . . អនុលោមត្រូវប្រឆាំង សវិតត្ត-
 សវិតវារី ទន្ធវេ បច្ចុយា សវិតត្តសវិតវារី ចេតនា ។
 អវិតត្តវិចារមត្តំ ធម្មំ បច្ចុយា . . . អវិតត្តវិចារមត្តា
 ចេតនា សវិតត្តសវិតវារី ចេតនា ។ អវិតត្តអវិចារ
 ធម្មំ បច្ចុយា . . . អវិតត្តអវិចារ ចេតនា ។ បរិ-
 បុណ្ណំ កាតត្ថំ ។ សវិតត្តសវិតវារី . . . វត្ត
 បច្ចុយា សវិតត្តសវិតវារី ចេតនា ។ អវិតត្តវិចា-
 រមត្តា . . . វិចារី បច្ចុយា អវិតត្តវិចារមត្តា ចេតនា
 វត្តំ បច្ចុយា អវិតត្តវិចារមត្តា ចេតនា ។

(១១៨) សវិតត្តសវិតវារីក អវិតត្តអវិចារក ធម្មំ
 បច្ចុយា សវិតត្តសវិតវារីក ធម្មោ . . . សវិតត្តសវិតវារី
 ទន្ធវេ ប វត្តក បច្ចុយា សវិតត្តសវិតវារី ចេតនា ។
 អវិតត្តវិចារមត្តក អវិតត្តអវិចារក ធម្មំ បច្ចុយា

អតីតម្ចាស់ដីក អនុលោមត្រូវប្រឆាំង

(១១៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែក
 នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ . . . ចេតនា ច្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងខ្លួនខ្លួនខ្លួន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ។ ពឹង
 ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . ចេតនា ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈ ។ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . .
 ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យ
 ពេញគ្រប់គ្រាន់ផងចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈ . . . ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹង
 ផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . ចេតនា
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវិចារៈ ចេតនា ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

(១១៨) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែក
 នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង . . . ចេតនា ប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងខ្លួនខ្លួនខ្លួន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង

វិញ្ញាណ បច្ចុប្បន្ន

សវិត្តសវិចារណ ធម្មោ . . . វិញ្ញាណ វត្ថុញ បច្ចុប្បន្ន
 សវិត្តសវិចារណ ចេតនា ។ អវិត្តវិចារមត្តញ
 អវិត្តវិចារញ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន អវិត្តវិចារមត្តោ
 ធម្មោ . . . អវិត្តវិចារមត្តោ ខន្ធផ វិចារញ បច្ចុប្បន្ន
 អវិត្តវិចារមត្តោ ចេតនា អវិត្តវិចារមត្តោ ខន្ធផ
 វត្ថុញ បច្ចុប្បន្ន អវិត្តវិចារមត្តោ ចេតនា ។ សវិត្ត-
 សវិចារញ អវិត្តវិចារមត្តញ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន សវិ-
 ត្តសវិចារណ ធម្មោ . . . សវិត្តសវិចារណ ខន្ធផ
 វត្ថុញ បច្ចុប្បន្ន សវិត្តសវិចារណ ចេតនា ។

[១០១] សវិត្តសវិចារញ អវិត្តវិចារមត្តញ

អវិត្តវិចារញ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន សវិត្តសវិចារណ
 ធម្មោ ឧប្បជ្ជនំ ធនប្បប្បច្ចុប្បន្ន សវិត្តសវិចារណ
 ខន្ធផ វិញ្ញាណ វត្ថុញ បច្ចុប្បន្ន សវិត្តសវិចារណ
 ចេតនា ។

[១០២] ធម្មតោ សត្តន្តិស បច្ចុប្បន្ន កាតវិចារ

វិញ្ញាណ បច្ចុប្បន្ន

ធម៌ ដែលមិនមានវិត្តៈមិនមានវិចារៈផង . . . ចេតនា ដែលប្រកប
 ដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ តឹងផ្អែកនឹងវិត្តៈផង វត្ថុផង ។ ធម៌
 ដែលមិនមានវិត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ តឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិត្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិត្តៈមិនមានវិចារៈផង . . .
 ចេតនា ដែលមិនមានវិត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធតាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ចេតនា ដែលមិន
 មានវិត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធតាំងឡាយ ដែលមិនមាន
 វិត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ តឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយ
 វិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង . . . ចេតនា
 ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធតាំងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិត្តៈផង ។

[១១១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ តឹង

ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល
 មិនមានវិត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិត្តៈមិនមាន
 វិចារៈផង រើបេតិកភ័យ ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកប
 ដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធតាំងឡាយ ដែលប្រកប
 ដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិត្តៈផង វត្ថុផង ។

[១១២] ចញ្ញា ព្យាប បណ្ឌិត ឧប្បជ្ជេ ក្នុងនិវាហកប្បច្ច័យ ។

អក្ខរក្រម អនុលោមតំក្រប្បដ្ឋាន

នអាហារប្បច្ច័យ នសង្រ្គិយប្បច្ច័យ ណយានប្បច្ច័យ
នមត្តប្បច្ច័យ នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ធីប្បយុត្តប្បច្ច័យ
នោនត្តិប្បច្ច័យ យោវិគតប្បច្ច័យ វិត្តាននក្ខា ។

[១១៣] នហោតុយា តេត្តិស នការម្មណោ សត្ត
នអធិបតិយា សត្តត្តិស នអនន្តរ នសមនន្តរ
នអញ្ញមញ្ញ នឧបនិស្សយេ សត្ត នបុរោជានេ
នបញ្ញាជានេ នអាសេវនេ សត្តត្តិស នការម្ម ឯកា-
នស នវិចារេកេ សត្តត្តិស នអាហារេ ឯកំ នសង្រ្គិយេ
ឯកំ នណារេ ឯកំ នមត្តេ តេត្តិស នសម្បយុត្ត
សត្ត នវិប្បយុត្ត ឯកាននស នោនត្តិយា សត្ត
យោវិគតេ សត្ត ។

បច្ចយវាណេ និដ្ឋិតោ ។

និស្សយម្បំ និដ្ឋានំ ។

សំសង្ខារីយា

[១១៤] សវិភត្តសវិចារំ នន្ទំ សំសង្ខារីយា សវិ-
ភត្តសវិចារេ នម្មោ ឧប្បន្ទតិ ហោតុប្បច្ច័យា
សវិភត្តសវិចារំ ឯកំ ខន្ទំ សំសង្ខារីយា
ខន្ទា ខេ ខន្ទ . . . បដិសន្ធិត្តណោ . . . ។

អក្ខរក្រម អនុលោមតំក្រប្បដ្ឋាន

នអាហារប្បច្ច័យ នសង្រ្គិយប្បច្ច័យ ណយានប្បច្ច័យ នមត្តប្បច្ច័យ
នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ នោនត្តិប្បច្ច័យ និវានាវិគត-
ប្បច្ច័យ បណ្ឌិត គប្បនិវតិស្តានផងចុះ ។

[១១៣] វារៈ ព្យា ក្នុងនហោតុប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនការម្ម-
ណប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ
ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
វារៈ ៣៧ ក្នុងនបុរោជានប្បច្ច័យ ក្នុងនបញ្ញាជានប្បច្ច័យ និងក្នុងនអា-
សេវប្បច្ច័យ វារៈ ១១ ក្នុងនការម្មប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧ ក្នុងនវិចារក-
ប្បច្ច័យ វារៈ ១ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ វារៈ ១ ក្នុងនសង្រ្គិយប្បច្ច័យ
វារៈ ១ ក្នុងនណារប្បច្ច័យ វារៈ ៣៣ ក្នុងនមត្តប្បច្ច័យ វារៈ ៧
ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ វារៈ ១១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុង
នោនត្តិប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនហោតុប្បច្ច័យ ។

ចប់ ច្ចយវាណេ ។

និស្សយប្បច្ច័យ មិនរៀនគ្នាទេ ។

សំសង្ខារីយា

[១១៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តប្រកបដោយវិចារ ប្រឡំ
ដោយធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តប្រកបដោយវិចារ រើបរិភក្តឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ទ ព្យា ប្រឡំដោយខន្ទ ១ ដែលប្រកបដោយ
វិភក្តប្រកបដោយវិចារ ខន្ទ ២ . . . ក្នុងនណារប្បច្ច័យ . . . ។

សវិត្តសវិត្តសវិត្ត ធម៌ សំសង្ខេប អវិត្តវិចារមន្តោ
 ធម្មោ ... សវិត្តសវិត្តសវិត្ត មន្ត សំសង្ខេប វិគត្តោ
 បដិសង្ខេបន្តិកលោ ។ បេ ។ សវិត្តសវិត្តសវិត្ត ធម៌
 សំសង្ខេប សវិត្តសវិត្តសវិត្ត ម អវិត្តវិចារមន្តោ
 ម ធម្មោ ... សវិត្តសវិត្តសវិត្ត ឯកំ មន្ត
 សំសង្ខេប ធម្មោ មន្ត វិគត្តោ ម ទ្វេ មន្ត ...
 បដិសង្ខេបន្តិកលោ ។ បេ ។

(១១៥) អវិត្តវិចារមន្ត ធម៌ សំសង្ខេប អវិត្ត-
 វិចារមន្ត ធម្មោ មន្ត មន្ត មន្ត មន្ត មន្ត មន្ត មន្ត មន្ត
 មន្ត មន្ត មន្ត សំសង្ខេប ធម្មោ មន្ត មន្ត មន្ត ...
 បដិសង្ខេបន្តិកលោ ... ។ អវិត្តវិចារមន្ត ធម៌ សំសង្ខេប
 សវិត្តសវិត្តសវិត្ត ធម្មោ ... វិគត្ត សំសង្ខេប សវិ-
 ត្តសវិត្តសវិត្ត មន្ត បដិសង្ខេបន្តិកលោ ... ។ អវិត្ត-
 វិចារមន្ត ធម៌ សំសង្ខេប អវិត្តសវិត្ត ធម្មោ ...
 អវិត្តវិចារមន្ត មន្ត សំសង្ខេប វិចារ បដិសង្ខេ-
 បន្តិកលោ អវិត្តវិចារមន្ត មន្ត សំសង្ខេប វិចារ ។

ធម៌ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ច្រឡំដោយធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយវិគត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ... វិគត្តៈ ច្រឡំដោយខន្ធាន្តិក
 ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសង្ខេ ។ បេ ។
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមាន
 វិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ច្រឡំដោយធម៌ ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកប
 ដោយវិចារៈ ... ខន្ធាន្តិក វិគត្តៈក្តី ច្រឡំដោយខន្ធាន្តិក ដែល
 ប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធាន្តិក ... ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសង្ខេ ។ បេ ។

(១១៥) ធម៌ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ច្រឡំ
 ដោយធម៌ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធាន្តិក ច្រឡំដោយខន្ធាន្តិក ដែលមិនមានវិគត្តៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារៈ ខន្ធាន្តិក ... ក្នុងខណៈនៃបដិសង្ខេ ... ។ ធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ច្រឡំដោយធម៌ ដែលមិន
 មានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... ខន្ធាន្តិក ដែលប្រកបដោយ
 វិគត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ច្រឡំដោយវិគត្តៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសង្ខេ ... ។
 ធម៌ ដែលមិនមានវិគត្តៈមិនមានវិចារៈ ច្រឡំដោយធម៌ ដែល
 មិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... វិចារៈ ច្រឡំដោយខន្ធាន្តិក-
 ឡាយ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ វិចារៈ ច្រឡំដោយខន្ធាន្តិក-
 ឡាយ ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសង្ខេ ។

អតិថិជន អនុលោមត្រូវប្រុង

អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ធម៌ សំសដ្ឋា អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ច
 អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ច ធម្មា ... អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ឯក
 ទន្ធិ សំសដ្ឋា តយោ ទន្ធិ វិញ្ញាណ ច ទ្វេ ទន្ធិ ...
 បដិសន្ធិត្តលោ ... ។ អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ធម៌ សំសដ្ឋា
 អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា
 អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ឯក ទន្ធិ សំសដ្ឋា តយោ ទន្ធិ
 ទ្វេ ទន្ធិ សំសដ្ឋា បដិសន្ធិត្តលោ ... ។
 អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ធម៌ សំសដ្ឋា អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ
 ធម្មា ... វិញ្ញាណ សំសដ្ឋា អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ទន្ធិ
 បដិសន្ធិត្តលោ វិញ្ញាណ សំសដ្ឋា ។

[១១៦] អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ធម៌
 សំសដ្ឋា អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ធម្មា ... អវិញ្ញាណ
 វិញ្ញាណ ឯក ទន្ធិ វិញ្ញាណ សំសដ្ឋា តយោ ទន្ធិ
 ទ្វេ ទន្ធិ ។ បេ ។ បដិសន្ធិត្តលោ ... ។ សវិ
 ត្តសវិញ្ញាណ អវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ធម៌ សំសដ្ឋា
 សវិញ្ញាណវិញ្ញាណ ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា

អតិថិជន អនុលោមត្រូវប្រុង

ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈមានត្រឹមតែវិញ្ញាណៈ ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈ
 មិនមានវិញ្ញាណៈ ច្រឡំដោយធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈ មានត្រឹមតែ
 វិញ្ញាណៈ ... ទន្ធិ វិញ្ញាណៈ ច្រឡំដោយទន្ធិ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈ
 មានត្រឹមតែវិញ្ញាណៈ ទន្ធិ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌
 ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈមិនមានវិញ្ញាណៈ ច្រឡំដោយធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈ
 មិនមានវិញ្ញាណៈ រើបើកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយា ទន្ធិ ច្រឡំដោយ
 ទន្ធិ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈមិនមានវិញ្ញាណៈ ច្រឡំដោយទន្ធិ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈមានត្រឹមតែវិញ្ញាណៈ ច្រឡំដោយ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈមិនមានវិញ្ញាណៈ ... ទន្ធិ ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដែលមិន
 មានវិញ្ញាណៈមានត្រឹមតែវិញ្ញាណៈ ច្រឡំដោយវិញ្ញាណៈ ច្រឡំដោយវិញ្ញាណៈ ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[១១៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈមានត្រឹមតែវិញ្ញាណៈ ច្រឡំដោយ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈមានត្រឹមតែវិញ្ញាណៈ ធម៌ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈ
 មិនមានវិញ្ញាណៈ ធម៌ ... ទន្ធិ ច្រឡំដោយទន្ធិ ដែលមិនមានវិញ្ញាណៈ
 មានត្រឹមតែវិញ្ញាណៈ វិញ្ញាណៈ ទន្ធិ ។ បេ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិ-
 សន្ធិ ... ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណៈប្រកបដោយវិញ្ញាណៈ ច្រឡំ
 ដោយធម៌ ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណៈប្រកបដោយវិញ្ញាណៈ ធម៌ ដែល
 មិនមានវិញ្ញាណៈមានត្រឹមតែវិញ្ញាណៈ រើបើកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយា

វិញ្ញាណសំសង្ការោ

សវិចិត្តសវិចារំ ឯតំ ខន្ធភ្ន វិតក្កញ្ច សំសដ្ឋា
តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធទ ច វិតក្កញ្ច បដិសន្ធិត្ត-
ណោ . . . ។ ហេតុប្បដ្ឋយំ អនុមជ្ឈន្តន សត្វ
បដ្ឋយា វិន្ទារេតញ្ច ។

[១១៧] ហេតុយា ឯកានិស អារម្មណោ
អធិបតិយា អនុន្តរេ សមនុន្តរេ សហជាតេ អញ្ញាមៈញ្ញ
និស្សយេ ឧបនិស្សយេ បុរេជាតេ អាសេវនេ កម្ម
វិចារក អាហារេ ឥន្ទ្រិយេ ឈានេ មក្កេ សម្បយុត្តេ
វិប្បយុត្តេ អត្ថិយា នត្ថិយា វិតតេ អវិតតេ សត្វត្ថ
ឯកានិស ។

អនុលោមំ ។

បដ្ឋនិយំ កាកត្ថំ អសន្នាហាន្តន ។

[១១៨] នហេតុប្បដ្ឋយា ច នអធិបតិយា
ឯកានិស នបុរេជាតេ ឯកានិស នបន្ទាជាតេ

វិញ្ញាណសំសង្ការោ

គី ខន្ធភ្ន ច្រឡំដោយខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
ផង វិតក្កៈផង ខន្ធលផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យ . . . ។
បដ្ឋិយ ទាំងអស់ បណ្ឌិត កាលវិលីន ទ្វារហេតុប្បដ្ឋយ គប្បិទ្ធិ
ពិស្តារផងចុះ ។

[១១៧] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១១ ក្នុងបដ្ឋិយទាំងអស់
មានវារៈ ១១ គឺ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ អធិបតិប្បដ្ឋយ អនុន្តរប្បដ្ឋយ
សមនុន្តរប្បដ្ឋយ សហជាតប្បដ្ឋយ អញ្ញាមញ្ញប្បដ្ឋយ និស្សយប្បដ្ឋយ
ឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ បុរេជាតប្បដ្ឋយ អាសេវនប្បដ្ឋយ កម្មប្បដ្ឋយ
វិចារកប្បដ្ឋយ អាហារប្បដ្ឋយ ឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ ឈានប្បដ្ឋយ មក្កប្បដ្ឋយ
សម្បយុត្តប្បដ្ឋយ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ អតិប្បដ្ឋយ នតិប្បដ្ឋយ វិតតប្បដ្ឋយ
និងអវិតតប្បដ្ឋយ ។

ចប់ អនុលោម ។

បណ្ឌិត កាលមិនកាន់ច្រឡំ គប្បិទ្ធិ ទ្វារបដ្ឋិយៈផងចុះ ។

[១១៨] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ
មានវារៈ ១១ ក្នុងបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១១ ក្នុងបច្ចុប្បន្នប្បដ្ឋយ

អភិធម្មបិដក អនុលោមន្តិកប្បដ្ឋាន

ឯកាទស ធម្មសេវនេ ឯកាទស ធម្មតេ សត្ត
 ធម្មិណេត ឯកាទស ធម្មនេ ឯកំ ធម្មតេ ធម្ម
 ធម្មិយ្យុត្ត ឯកាទស ។
 ច្បង្គីមំ ។

ឥតរេ បទ ទ្វេបិ វាវ វិគ្គារេតត្វា ។
 សម្បយុត្តវារោមិ វិគ្គារេតត្វា ។
 សំបដ្ឋិវារោមិ វិគ្គារេតត្វា ។

បញ្ញាវិញ្ញា

[១១៧] សវិតត្តសវិចារោ ធម្មោ សវិតត្ត-
 សវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ
 សវិតត្តសវិចារោ ហេតុ សម្បយុត្តកាធំ ខន្ធជាធំ
 ហេតុប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ បដិសន្ធិក្ខណោ . . . ។

[១២០] សវិតត្តសវិចារោ ធម្មោ អវិតត្តវិចារ-
 វមត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ សវិ-
 តត្តសវិចារោ ហេតុ វិតត្តស្ស ហេតុប្បដ្ឋយេន
 បដ្ឋយោ បដិសន្ធិក្ខណោ . . . ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមន្តិកប្បដ្ឋាន

មានវារៈ ១១ ក្នុងនករសេវនេប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១១ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិចារកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១១ ក្នុងនធម្មនប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ ១ ក្នុងនមត្តកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៦ ក្នុងនវិចារយុត្តកម្មប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ ១១ ។

ធម៌ បដ្ឋង្គីមំ ។

ឯវារៈ ២ ក្រោវនេ បណ្ឌិត គប្បិទ្ធិវិស្ណាវចុះ ។
 ទាំងសម្បយុត្តវារៈ បណ្ឌិត គប្បិទ្ធិវិស្ណាវជនវិដេវ ។

ធម៌ សំបដ្ឋិវារៈ ។

បញ្ញាវិញ្ញា

[១១៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បដ្ឋយ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
 ហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ
 ជាបដ្ឋយ នៃសម្បយុត្តកម្មទាំងឡាយ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ . . . ។

[១២០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បដ្ឋយ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបដ្ឋយ
 នៃវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

វិញ្ញាណ បញ្ចករោ

(១២១) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ អវិតត្តអវិតា-
 រស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតត្ត-
 សវិតារា ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋាធានំ រូបាណំ ហេតុប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តាលោ សវិតត្តសវិតារា
 ហេតុ កដត្តារូបាណំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១២២) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ សវិតត្ត-
 សវិតារស្ស ច អវិតត្តអវិតារស្ស ច ធម្មស្ស
 ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតត្តសវិតារា ហេតុ
 សម្បយុត្តកាណំ ខន្ធាណំ ចិត្តសមុដ្ឋាធានក្ក រូបាណំ
 ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តាលោ សវិតត្ត-
 សវិតារា ហេតុ សម្បយុត្តកាណំ ខន្ធាណំ កដត្តា
 ច រូបាណំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១២៣) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ អវិតត្តវិតា-
 មត្តស្ស ច អវិតត្តអវិតារស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតត្តសវិតារា ហេតុ វិតត្តស្ស

វិញ្ញាណៈ បញ្ចករោ

(១២១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតត្តប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតត្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ
 គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតត្តប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលប្រកប
 ដោយវិតត្តប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ នៃ
 កដត្តារូបទាំងឡាយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២២) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតត្តប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតត្តប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតត្តៈមិនមានវិចារៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែល
 ប្រកបដោយវិតត្តប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកត្តទាំង-
 ឡាយផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួក
 ហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតត្តប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកត្តទាំងឡាយផង កដត្តារូបទាំងឡាយផង
 ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតត្តប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតត្តៈមានត្រឹមវិចារៈផង ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតត្តៈមិនមានវិចារៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ
 ដែលប្រកបដោយវិតត្តប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតត្តៈផង

ចិត្តសមុដ្ឋានោ នវា រូបាណំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចុយោ
បដិសន្ធិកូលោ សវិតក្កសវិចារា ហេតុ វិតក្កស្ស
ករណ្ណា ច រូបាណំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[១២២] សវិតក្កសវិចារា ធម្មា សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុ-
ប្បច្ចយេន បច្ចុយោ សវិតក្កសវិចារា ហេតុ សម្ប-
យុត្តកាណំ ខន្ធាណំ វិតក្កស្ស ច ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចុយោ ។ បេ ។ បដិសន្ធិកូលោ សវិតក្ក-
សវិចារា ហេតុ សម្បយុត្តកាណំ ខន្ធាណំ វិតក្កស្ស
ច ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[១២៣] សវិតក្កសវិចារា ធម្មា សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស
ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចុយោ សវិតក្កសវិ-
ចារា ហេតុ សម្បយុត្តកាណំ ខន្ធាណំ វិតក្កស្ស ច
ចិត្តសមុដ្ឋានោ នវា រូបាណំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចុយោ
បដិសន្ធិកូលោ សវិតក្កសវិចារា ហេតុ សម្បយុត្ត-
កាណំ ខន្ធាណំ វិតក្កស្ស ច ករណ្ណា ច រូបាណំ
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

ចិត្តសមុដ្ឋានោ នវា នាយោហេតុប្បច្ចយេ ត្ថកហេតុ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈវេទបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ ខៃ
វិតក្កផង ករណ្ណប្រចាំងឡាយផង នាយោហេតុប្បច្ចយេ ។

[១២៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារ ជា
បច្ច័យ ខៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កមានត្រឹមតែវិចារផង ដោយហេតុប្បច្ចយេ គឺ ត្ថកហេតុ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ ខៃសម្បយុត្តកក្នុង
ចាំងឡាយផង វិតក្កផង ដោយហេតុប្បច្ចយេ ។ បេ ។ ត្ថកហេតុ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈវេទបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ
ខៃសម្បយុត្តកក្នុងចាំងឡាយផង វិតក្កផង ដោយហេតុប្បច្ចយេ ។

[១២៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជា
បច្ច័យ ខៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កមានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
វិចារផង ដោយហេតុប្បច្ចយេ គឺ ត្ថកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ ខៃសម្បយុត្តកក្នុងចាំងឡាយផង វិតក្កផង
ចិត្តសមុដ្ឋានោ នវា នាយោហេតុប្បច្ចយេ ត្ថកហេតុ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈវេទបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ
ខៃសម្បយុត្តកក្នុងចាំងឡាយផង វិតក្កផង ករណ្ណប្រចាំងឡាយផង
ដោយហេតុប្បច្ចយេ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមបិដកប្បដ្ឋាន

[១២៧] អភិធម្មសិវិចារោ ធម្មោ អភិធម្មសិវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អភិធម្មសិវិចារោ ហេតុ សម្មយុត្តកាធំ ខន្ធជាធំ ចិត្តសមុដ្ឋានានត្វា រូបាធំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តរោ អភិធម្មសិវិចារោ ហេតុ សម្មយុត្តកាធំ ខន្ធជាធំ កដត្តា ច រូបាធំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣០] សភិធម្មសិវិចារោ ធម្មោ សភិធម្មសិវិចារស្ស ធម្មស្ស អនុលោមប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទាធំ ទត្វា សីលំ សមាទយិត្វា ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេត្តតំ បុព្វេ សុចិណ្ណាធំ បច្ចវេត្តតំ សភិធម្មសិវិចារោ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ... មត្តា វុដ្ឋហិត្វា ... ដលា វុដ្ឋហិត្វា ដលំ បច្ចវេត្តតំ អរិយា បហិទេ កិលេសេ បច្ចវេត្តន្តំ វិត្តម្ពិទេ កិលេសេ បច្ចវេត្តន្តំ បុព្វេ សមុទាចិណ្ណា កិលេសេ ជាទន្តិ សភិធម្មសិវិចារោ ខន្ធ អនិច្ចរោ ទុត្តរោ អនត្តរោ

អភិធម្មបិដក អនុលោមបិដកប្បដ្ឋាន

[១២៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ តួកហេតុ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធានិច្ចាយ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបតាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ តួកហេតុ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធានិច្ចាយផង កដត្តារូបតាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យខាន សមាខានសីល ធ្វើឧបាសថកម្ម ហើយពិចារណាឲ្យកុសលនោះ ពិចារណាឲ្យកុសលតាំងឡាយ ដែលខ្លួនសន្សំហើយក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ដែលប្រកបដោយ វិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ... ចេញអំពីមត្ត ... ចេញអំពីផល ហើយពិចារណាឲ្យផល ព្រះអរិយៈតាំងឡាយ ពិចារណាឲ្យកិលេស តាំងឡាយ ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណាឲ្យកិលេសតាំងឡាយ ដែល សង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងខ្ញុំកិលេសតាំងឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំទុកមក ក្នុងកាលមុន ពិចារណាយើញច្បាស់ ខ្ញុំខ្លួនតាំងឡាយ ដែលប្រកប ដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន

វិបស្សន្តិ អស្សាទេន្តិ អភិទទ្ធដ្តិ តំ អារក្ខ ពោ
ឧប្បជ្ឈនិ គោមទស្សំ ឧប្បជ្ឈនិ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធ
អារក្ខ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៣១] សវិតក្កសវិចារេ ធម្មោ អវិតក្ក-
វិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
នាធំ នត្តា សិលំ សមាទយិត្តា ឧបោសថកម្ម
កត្តា តំ បច្ចវេក្ខនិ តំ អារក្ខ វិតក្កោ ឧប្បជ្ឈនិ
បុត្រេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខនិ សវិតក្កសវិចារេ
ណាជា វុដ្ឋហិត្តា ... មត្តា វុដ្ឋហិត្តា ... ដលា វុដ្ឋ-
ហិត្តា ដលំ បច្ចវេក្ខនិ តំ អារក្ខ វិតក្កោ ឧប្បជ្ឈនិ
អវិយា បហំនេ តិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិត្តម្ភិកេ
តិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុត្រេ សមុទាចិណ្ណេ តិលេសេ
ជាទន្ធដ្ឋិ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធ អនិច្ច តា មុត្តរតោ
អនត្តតោ វិបស្សន្តិ អស្សាទេន្តិ អភិទទ្ធដ្តិ តំ អារក្ខ
វិតក្កោ ឧប្បជ្ឈនិ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធ អារក្ខ
វិតក្កោ ឧប្បជ្ឈនិ ។

វេមនំត្រេកអរ វិកាយ ភពៈ ប្រារត្ននូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង
ពោមទស្ស កើតឡើង ខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈ ប្រារត្ននូវខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ។

[១៣១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្ម-
ណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យបាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម
ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ វិតក្កៈ ប្រារត្ននូវកុសលនោះ ទើបកើត
ឡើង ពិចារណានូវកុសលចាំន់ឡាយ ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន
ចេញចាកយាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ... ចេញ
ចាកមគ្គ ... ចេញចាកផល ហើយពិចារណានូវផល វិតក្កៈ ប្រា-
រត្នផលនោះ ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយៈចាំន់ឡាយ ពិចារណានូវកិលេស
ចាំន់ឡាយ ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណានូវកិលេសចាំន់ឡាយ ដែល
សន្តត់សន្តិនហើយ ដឹងនូវកិលេសចាំន់ឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំបក ក្នុង
កាលមុន ពិចារណាលើញព្រាស ខ្លះខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន វេមនំ
ត្រេកអរ វិកាយ វិតក្កៈ ប្រារត្ននូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង វិតក្កៈ
ប្រារត្ននូវខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើប
កើតឡើង ។

(១៣២) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ អវិតត្តអវិតា-
 រស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចេតោ-
 បរិយញ្ញាណេន សវិតត្តសវិតារចិត្តសមន្តិស្ស ចិត្ត
 ជាតាតិ សវិតត្តសវិតារា ខន្ធា ចេតោបរិយញ្ញា-
 ណស្ស បុត្រេនិវសាទុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មប-
 តញ្ញាណស្ស អនាគតសញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ សវិតត្តសវិតារេ ខន្ធោ អារក្ខ អវិ-
 តត្តអវិតារា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(១៣៣) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ សវិតត្តសវិ-
 តារស្ស ច អវិតត្តវិតារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ នាទំ ឧត្វា សីលំ សមាទ-
 យិត្វា ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេត្តតិ តំ អារក្ខ
 សវិតត្តសវិតារា ខន្ធា ច វិតត្តោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ
 បុត្រេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេត្តតិ សវិតត្តសវិតារា
 ណាថា វុដ្ឋហិត្វា ... មត្តា ... ផលា ...

(១៣២) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយការម្មណប្បច្ច័យ គឺ
 (បុគ្គល) ដឹងខ្លួនចិត្ត នៃបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធចាំន-
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃចេ-
 តោបរិយញ្ញាណ បុត្រេនិវសាទុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបតញ្ញាណ និង
 អនាគតសញ្ញាណ ដោយការម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធចាំនឡាយ ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ប្រាព្វខ្លួនខន្ធចាំនឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ។

(១៣៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយការម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល)
 ឲ្យបាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយចិចារណាខ្លឹមកុសល
 នោះ ខន្ធចាំនឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈ
 ក្តី ប្រាព្វខ្លួនកុសលនោះ ទើបកើតឡើង ចិចារណាខ្លឹមកុសលចាំនឡាយ
 ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ... អំពីមត្ត ... អំពីផល ...

ដល់ បច្ចុវេក្ខតិ តំ អារត្ត សវិតត្តិ សវិចារា ខន្ធ
 ច វិតត្តោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ អវិយា បហិ ធន តិលេសេ
 បច្ចុវេក្ខន្តិ វិត្តម្ពិតេ តិលេសេ បច្ចុវេក្ខន្តិ បុត្រ
 សមុទា ចិណ្ណោ តិលេសេ ដានន្តិ សវិតត្តិ សវិចារា
 ខន្ធ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សនិ អស្សា-
 ធនិ អភិទន្តតិ តំ អារត្ត សវិតត្តិ សវិចារា ខន្ធ
 ច វិតត្តោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ សវិតត្តិ សវិចារា ខន្ធ
 អារត្ត សវិតត្តិ សវិចារា ខន្ធ ច វិតត្តោ ច
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(១៣៤) អវិតត្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតត្តិ-
 វិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចុយេន
 អវិតត្តិវិចារមត្តា ឈា ជា វុដ្ឋហិត្វា ... មត្តា
 ... ដលា ... ដល់ បច្ចុវេក្ខតិ តំ អារត្ត
 វិតត្តោ ឧប្បជ្ឈន្តិ អវិតត្តិវិចារមត្តោ ខន្ធ ច វិតត្តិវា

ហើយពិចារណានូវផល ខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ប្រារព្ធនូវផលនោះ រើបកើតឡើង ព្រះអរិយៈ
 ចាំន់ឡាយ ពិចារណានូវកិលេសចាំន់ឡាយ ដែលលះបង់ហើយ ពិចារ-
 ណានូវកិលេសចាំន់ឡាយ ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវកិលេសចាំន់-
 ឡាយ ដែលសន្សំទុកមក ក្នុងកាលមុន ពិចារណាលើញព្យាស ខ្ញុំខន្ធ
 ចាំន់ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាមិនឡើង ជា
 ទុក្ខ មិនមែនខន្ធ រើបត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ រើបកើត
 ឡើង ខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី
 វិតក្កៈក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈ រើបកើតឡើង ។

(១៣៥) ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយការដ្ឋណប្បច្ច័យ
 គឺ ព្រះអរិយបុគ្គល រេញចាកឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈ ... ចាកមត្ត ... ចាកផល ... ហើយពិចារណានូវផល
 វិតក្កៈ ប្រារព្ធនូវផលនោះ រើបកើតឡើង ពិចារណាលើញព្យាស
 ខ្ញុំខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង

អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សនំ អស្សាទេតិ
អភិធម្មតិ តំ អារត្តំ វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ អវិតក្កវិចារ-
មត្តេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច អារត្តំ វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៣៥] អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិ-
តក្កវិចារមត្តា ណាថា វុដ្ឋហិត្វា ... មត្តា ...
ដលា ... ដលំ បច្ចវេក្ខន្តិ តំ អារត្តំ សវិតក្ក-
សវិចារ ខន្ធោ ឧប្បជ្ជន្តិ អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ
ច វិតក្កញ្ច អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សនំ
អស្សាទេតិ អភិធម្មតិ តំ អារត្តំ វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ
។ បេ ។ ខោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ អវិតក្កវិចារមត្តេ
ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច អារត្តំ សវិតក្កសវិចារ ខន្ធោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ។ បេ ។

ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន មែនគ្រែកអា រីករាយ វិតក្កៈ ប្រាព្វ
នូវខ្លួននោះ ទើបកើតឡើង វិតក្កៈ ប្រាព្វនូវខ្លួនទាំងឡាយ ដែលមិន
មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ។

[១៣៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ
គឺ (ពួកព្រះអរិយបុគ្គល) ចេញអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន
ត្រឹមតែវិចារៈ ... មុំពិមគ្គ ... អំពីផល ... ហើយពិចារណា
នូវផល ខ្លួនទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
ប្រាព្វនូវផលនោះ ទើបកើតឡើង ពិចារណាឃើញច្បាស់ នូវខ្លួន
ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ថាមិន
ទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន មែនគ្រែកអា រីករាយ រតៈ ប្រាព្វ
នូវខ្លួនទាំងនោះ ទើបកើតឡើង ។ បេ ។ ខោមនស្ស កើតឡើង
ខ្លួនទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ប្រាព្វនូវ
ខ្លួនទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ទើប
កើតឡើង ។ បេ ។

វិញ្ញាណបញ្ចករ

[១៣៦] អវិភក្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភក្តិអវិ-
 ចារស្ស ធម្មស្ស ការម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចេតោ-
 បរិយញ្ញាលោន អវិភក្តិវិចារមត្តចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្ត-
 ជាធាតុ អវិភក្តិវិចារមត្តា ខន្ធា ចេតោបរិយញ្ញា-
 ណស្ស បុព្វនិកសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថា កម្មប-
 កញ្ញាណស្ស អចាគតំសញ្ញាណស្ស ការម្មណប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ អវិភក្តិវិចារមត្ត ខន្ធា ច វិភក្តិញ្ញ-
 វារត្ត អវិភក្តិអវិចារ ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តំ ។

[១៣៧] អវិភក្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិភក្តិសវិ-
 ចារស្ស ច អវិភក្តិវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស ការម្ម-
 ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភក្តិវិចារមត្តា ណាចា-
 វុដ្ឋហិត្វា . . . មត្តា . . . ផលា . . . ផលំ បច្ចវេត្តតិ
 តំ អារត្ត សវិភក្តិសវិចារ ខន្ធា ច វិភក្តោ ច

វិញ្ញាណបញ្ចករ

[១៣៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយការម្មណប្បច្ច័យ គឺ
 (បុគ្គល) ដឹងនូវចិត្ត នៃបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ដែលមិន
 មានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយចេតាបរិយញ្ញាណ ខន្ធាន៍ ឡាយ
 ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃចេតាបរិយញ្ញាណ
 បុព្វនិកសានុស្សតិញ្ញាណ យថា កម្មបកញ្ញាណ និងអចាគតំសញ្ញាណ
 ដោយការម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធាន៍ ឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ
 ប្រារព្ធនូវខន្ធាន៍ ឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង
 វិភក្តៈផង រើបរក៏ភឡើង ។

[១៣៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមាន
 វិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយការម្មណប្បច្ច័យ គឺ (ព្រះអរិយបុគ្គល)
 ចេញអំពីឈាន ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . ចាកមគ្គ
 . . . ចាកផល . . . ហើយវិចារណានូវផល . . . ខន្ធាន៍ ឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិភក្តៈផង ប្រារព្ធនូវផលនោះ

អភិបាលវិចិត្រសិលា

ឧប្បន្នន្តិ អភិវត្តន៍វិចារមត្ត ខន្ធ ច វិវត្តន៍
 អនិច្ចតោ ធុត្តតោ អនិច្ចតោ វិបស្សន៍ អស្សាដេតិ
 អភិវត្តន៍ តំ អារត្ត សវិវត្តន៍សវិចារ ខន្ធ ច
 វិវត្តន៍ ច ឧប្បន្នន្តិ អភិវត្តន៍វិចារមត្ត ខន្ធ ច
 វិវត្តន៍ អារត្ត សវិវត្តន៍សវិចារ ខន្ធ ច វិវត្តន៍
 ច ឧប្បន្នន្តិ ។

[១៣៦] អភិវត្តន៍អវិចារ ចម្មោ អភិវត្តន៍អវិចារ

វស្ស ចម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ និព្វានំ
 អភិវត្តន៍អវិចារស្ស មត្តស្ស ផលស្ស វិចារស្ស ច
 អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ និព្វេន ចក្កុយ រូបំ
 បស្សន៍ និព្វាយ សោតទាយ សន្តិ សុណាតិ
 ចេតោ បរិយញ្ញាលោ ន អភិវត្តន៍អវិចារចិត្តសមម្ពិស្ស
 ចិត្តំ នាណតិ អាគាសានិព្វាយនំ វិញ្ញាណញ្ញាយ-
 តនស្ស អាគិញ្ញញ្ញាយនំ នេវសញ្ញាណសញ្ញាយ-
 តនស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបាយនំ
 ចក្កុវិញ្ញាណស្ស ដោដ្ឋញ្ញាយនំ កាយវិញ្ញាណស្ស

អភិបាលវិចិត្រសិលា

ទើបកើតឡើង និព្វានណឃើញច្បាស់ ខ្ញុំខ្លាំងឡាយ ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ជាមិនទៀង ជាខ្លួន មិន
 មែនខ្លួន មែនគ្រួសារ កែកយ ខ្លាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ប្រាត្នខ្ញុំខ្លួនខាន ទើបកើតឡើង
 ខ្លាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង
 ប្រាត្នខ្ញុំខ្លាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈ
 ផង ទើបកើតឡើង ។

[១៣៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌

ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ព្រះនិព្វាន
 ជាបច្ច័យ នៃមគ្គនិងផល ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ឃើញខ្ញុំរូប ដោយទិព្វចក្ក ឬខ្ញុំសំឡេង
 ដោយទិព្វសោតទាយ ដឹងខ្ញុំចិត្ត នៃបុគ្គលអ្នកច្រមុះព្រៀងដោយចិត្ត
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយចេះកាយវិញ្ញាណ អាគាសា-
 នញ្ញាយនៈ ជាបច្ច័យ នៃវិញ្ញាណញ្ញាយនៈ អាគិញ្ញញ្ញាយនៈ ជា
 បច្ច័យ នៃទេវសញ្ញាណសញ្ញាយនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ប្រាយនៈ
 ជាបច្ច័យ នៃចក្កវិញ្ញាណ ដោយដ្ឋញ្ញាយនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ

អារម្មណ៍ប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ អវិភង្គិអវិចារា ខន្ធ
 តិវិញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិ-
 វាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាគម្មបតញ្ញាណស្ស
 អនាគតសញ្ញាណស្ស អារម្មណ៍ប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ
 អវិភង្គិអវិចារា ខន្ធ ច វិចារញ្ច អារត្ត អវិភង្គិ-
 អវិចារា ខន្ធ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៣៧] អវិភង្គិអវិចារា ធម្មោ សវិភង្គិសវិ-
 ចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ៍ប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ អវិចារ
 អវិភង្គិអវិចារា ណាមា វុដ្ឋហិត្វា ... បត្តា ...
 ផលា វុដ្ឋហិត្វា ផលំ បច្ចុវេត្តន្តិ តំ អារត្ត សវិ-
 ភង្គិសវិចារា ខន្ធ ឧប្បជ្ឈន្តិ អវិចារ ធិញ្ញាណំ បច្ចុវេ-
 ត្តន្តិ ធិញ្ញាណំ តោត្រភុស្ស វេទានស្ស សវិភង្គិសវិ-
 ចារស្ស ធម្មស្ស ផលស្ស អារដ្ឋិចាយ អារម្មណ៍-
 ប្បដ្ឋយេន បច្ចុយោ ចត្តំ អនិច្ចតោ ធុត្តតោ អនត្ត-
 តោ វិបស្សនិ អស្សាទេតិ អភិធម្មតិ តំ អារត្ត វាតោ
 ឧប្បជ្ឈនិ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈនិ សោតំ ... យាណំ ជ្ជិវិ
 កាយំ រូបេ សទ្ធេ គន្ធធេ វសេ ដោជ្ជត្វេ វត្តំ ...

ដោយអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយេន ខន្ធវាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ
 ជាបច្ច័យ នៃតិវិញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្ស-
 តិញ្ញាណ យថាគម្មបតញ្ញាណ និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណ៍-
 ប្បដ្ឋយេន ខន្ធវាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ប្រាត្នន្តរូ
 ខន្ធវាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង វើប
 កើតឡើង ។

[១៣៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយេន
 គឺ ព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ចេញចាកឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មិនមានវិចារៈ ... ចាកមគ្គ ... ចេញចាកផលផង ហើយវិចារ-
 ណានូវផល ខន្ធវាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
 ប្រាត្នន្តរូផលនោះ វើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ វិចារ-
 ណានូវព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការវិចារណា នូវ
 គោត្រក្នុងនិងវេទានៈ នូវមគ្គនិងផលដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈ ដោយអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយេន (បុគ្គល) វិចារណាយើញច្បាស់
 នូវចក្ក ថាមិនឡើង ជាវត្ថុ មិនមែនខ្លួន វែមន៍ត្រេកអរ រីករាយ
 រកៈ ប្រាត្នន្ត រុវចក្កនោះ វើបកើតឡើង រោមមស្ស កើតឡើង
 (វិចារណាយើញច្បាស់) នូវសោតៈ ... យានៈ ដីក្តី កាយ
 ត្ថកប្ប ត្ថកសំឡើង ត្ថកក្លិន ត្ថកវស ត្ថកដោជ្ជត្វៈ វត្ថុ ...

អវិច្ឆេទអវិចារេ ខន្ធ ច វិចារេត្យ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ
អនត្តតោ វិបស្សនិ អស្សាទេតិ អភិទទ្ទតិ តំ អារត្ត
រតោ ឧប្បជ្ជតិ ទោមទស្សំ ឧប្បជ្ជតិ អវិភត្តិអវិ-
ចារេ ខន្ធ ច វិចារេត្យ អារត្ត សវិភត្តិសវិចារេ
ឧប្បា ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។

[១៤០] អវិភត្តិអវិចារេ ធម្មោ អវិភត្តិវិចារេ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិយា
អវិភត្តិអវិចារេ ឈាទា វុដ្ឋហិត្វា ... មត្តា ...
ដលា ... ដលំ បច្ចុវេត្តន្តិ តំ អារត្ត វិភត្តិ
ឧប្បជ្ជតិ អវិយា ទិវាទំ បច្ចុវេត្តន្តិ ទិវាទំ អវិភត្តិ-
វិចារមត្តស្ស មត្តស្ស ដលស្ស វិភត្តិស្ស ច អារម្ម-
ណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ
អនត្តតោ ... វត្តំ ... អវិភត្តិអវិចារេ ខន្ធ ច
វិចារេត្យ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សនិ
អស្សាទេតិ អភិទទ្ទតិ តំ អារត្ត វិភត្តិ ឧប្បជ្ជតិ
អវិភត្តិអវិចារេ ខន្ធ ច វិចារេត្យ អារត្ត វិភត្តិ
ឧប្បជ្ជតិ ។

ទូរទ្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ចាំ
មិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនទ្វេ រមែងគ្រេកអរ រីករាយ រតៈ ប្រាវត្ត
ទូរទ្ធានោះ រើបកើតឡើង រោមទស្ស កើតឡើង ទ្ធានំឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ប្រាវត្តទូរទ្ធានំឡាយ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង រើបកើតឡើង ។ បេ ។

[១៤០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខៃ
ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណាប្បច្ច័យ គឺ
ប្រាសាទបុគ្គលទាំងឡាយ ចេញអំពីឈាទ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
វិចារៈ ... អំពីមត្ត ... អំពីផល ... ហើយវិចារណាទូរផល
វិតក្កៈ ប្រាវត្តទូរផលនោះ រើបកើតឡើង ប្រាសាទបុគ្គលទាំងឡាយ
ពិចារណាទូរព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ ខៃមត្តនិងផល ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអារម្មណាប្បច្ច័យ (បុគ្គល)
ពិចារណាឃើញច្បាស់ ទូរចក្ខុ ចាំមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនទ្វេ ...
ទូរវត្ត ... ទូរទ្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង
វិចារៈផង ចាំមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនទ្វេ រមែងគ្រេកអរ រីករាយ
វិតក្កៈ ប្រាវត្តទូរទ្ធានោះ រើបកើតឡើង វិតក្កៈ ប្រាវត្តទូរទ្ធានំ-
ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង រើបកើតឡើង ។

[១២១] អវិភង្គុក្កអវិចារា ធម្មោ អវិភង្គុក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិភង្គុក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ និព្វានំ អវិភង្គុក្កវិចារមត្តស្ស មត្តស្ស ផលស្ស វិចារស្ស ច អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[១២២] អវិភង្គុក្កអវិចារា ធម្មោ សវិភង្គុក្កសវិចារស្ស ច អវិភង្គុក្កវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ អវិយា អវិភង្គុក្កអវិចារា ណាតា ... បត្តា ... ផលា វុដ្ឋហិទ្ធា ផលំ បច្ចុវេត្តន្តិ តំ អារត្ត សវិភង្គុក្កសវិចារា ទត្វា ច វិភង្គោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ អវិយា និព្វានំ បច្ចុវេត្តន្តិ និព្វានំ គោត្រកុស្ស ភេទានស្ស វិភង្គុក្កស្ស ច សវិភង្គុក្កសវិចារស្ស មត្តស្ស វិភង្គុក្កស្ស ច សវិភង្គុក្កសវិចារស្ស ផលស្ស វិភង្គុក្កស្ស ច អារម្មណាយ វិភង្គុក្កស្ស ច អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ចត្តំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនិច្ចតោ វិបស្សនំ តំ អារត្ត សវិភង្គុក្កសវិចារា ទត្វា ... វិភង្គោ និ ឧបាសនំ គេនតំ ... វិ មេ ។

[១២១] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គុក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គុក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គុក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃមគ្គនិងផល ដែលមិនមានវិភង្គុក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ ។

[១២២] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គុក្កៈមិនមានវិចារៈ ជា បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គុក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ដែល មិនមានវិភង្គុក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ព្រះ អរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ចេញអំពីឈាន ដែលមិនមានវិភង្គុក្កៈមិនមាន វិចារៈ ... អំពីមគ្គ ... ចេញអំពីផល ហើយពិចារណាទ្បផល ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គុក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គុក្កៈ ប្រាព្វទ្បផលនោះ ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ពិចារណា ទ្បព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រកុ ភេទានៈ និងវិភង្គុក្កៈផង នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិភង្គុក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និងវិភង្គុក្កៈផង នៃផល ដែលប្រកបដោយវិភង្គុក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និងវិភង្គុក្កៈផង នៃការដ្ឋានៈ និងវិភង្គុក្កៈផង ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ពិចារណាយើញច្បាស់ ទ្បច្បុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមានខ្លួន ខន្ធទាំងឡាយ ដែល ប្រកបដោយវិភង្គុក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គុក្កៈ ប្រាព្វ ទ្បច្បុនោះ ទើបកើតឡើង ពិចារណាយើញច្បាស់ ទ្បសោតៈ ... ។ មេ ។

ដោយឡែក រក្សា ... អវិភង្គិកអវិចារ ខន្ធ ច វិចារ
រក្សា អនិច្ចតោ ធុត្តតោ អនត្តតោ វិបស្សនិ តំ អារត្ត
សវិភង្គិកសវិចារ ខន្ធ ច វិភង្គិក ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(១៤៣) អវិភង្គិកវិចារមត្តោ ច អវិភង្គិកអវិចារ ច
ធម្មា សវិភង្គិកសវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អវិភង្គិកវិចារមត្តោ ខន្ធ ច វិចារត្ថ អារត្ត
សវិភង្គិកសវិចារ ខន្ធ ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(១៤៤) អវិភង្គិកវិចារមត្តោ ច អវិភង្គិកអវិចារ ច
ធម្មា អវិភង្គិកវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គិកវិចារមត្តោ ខន្ធ ច
វិចារត្ថ អារត្ត វិភង្គិក ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(១៤៥) អវិភង្គិកវិចារមត្តោ ច អវិភង្គិកអវិចារ ច
ធម្មា អវិភង្គិកអវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អវិភង្គិកវិចារមត្តោ ខន្ធ ច វិចារ ច
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុរោចិន្តិសាទុស្សតិញ្ញាណស្ស

ខ្លាចរាជ្យ រក្សា ... រក្សាខ្លាំងខ្លាយ ដែលមិនមានវិភង្គិកមិន
មានវិចារផង វិចារផង វិចារផង ជាបច្ច័យ មិនមែនខ្លួន ខ្លួនខ្លាំង
ខ្លាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គិកប្រកបដោយវិចារក្តី វិភង្គិក ប្រារព្ធនូវ
ខ្លួនខ្លាំងនោះ រើបកើតឡើង ។

(១៤៣) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិកមានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិភង្គិកមិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គិក
ប្រកបដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខ្លួនខ្លាំងខ្លាយ ប្រកប
ដោយវិភង្គិកប្រកបដោយវិចារ ប្រារព្ធនូវខ្លួនខ្លាំងខ្លាយ ដែលមិនមាន
វិភង្គិកមានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង រើបកើតឡើង ។

(១៤៤) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិកមានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិភង្គិកមិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិកមាន
ត្រឹមតែវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ វិភង្គិក ប្រារព្ធនូវខ្លួនខ្លាំងខ្លាយ
ដែលមិនមានវិភង្គិកមានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង រើបកើតឡើង ។

(១៤៥) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិកមានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ ដែលមិនមាន
វិភង្គិកមិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិកមិនមានវិចារ
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខ្លួនខ្លាំងខ្លាយ ដែលមិនមានវិភង្គិកមានត្រឹមតែវិ-
ចារក្តីវិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃចេតោបរិយញ្ញាណ បុរោចិន្តិសាទុស្សតិញ្ញាណ

យថាភិក្ខុបុគ្គលាណាស្ស អនាគតំសញ្ញាណាស្ស អ-
រម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ អវិភត្តាវិចារមត្តោ ខន្ធេ ច
វិចារញ្ច អារត្ត អវិភត្តាអវិចារ ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៤៦] អវិភត្តាវិចារមត្តោ ច អវិភត្តាអវិចារេ
ច ធម្មា សវិភត្តាសវិចារស្ស ច អវិភត្តាវិចារមត្តស្ស
ច ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ អវិភត្តាវិចារ-
មត្តោ ខន្ធេ ច វិចារញ្ច អារត្ត សវិភត្តាសវិចារ ខន្ធា
ច វិភត្តោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៤៧] សវិភត្តាសវិចារេ ច អវិភត្តាវិចារមត្តោ
ច ធម្មា សវិភត្តាសវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្ប-
ច្ចយេន បច្ចុយោ សវិភត្តាសវិចារេ ខន្ធេ ច វិភត្តាញ
អារត្ត សវិភត្តាសវិចារ ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៤៨] សវិភត្តាសវិចារេ ច អវិភត្តាវិចារមត្តោ
ច ធម្មា អវិភត្តាវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណា-
ប្បច្ចយេន បច្ចុយោ សវិភត្តាសវិចារេ ខន្ធេ ច
វិភត្តាញ អារត្ត វិភត្តោ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

យថាភិក្ខុបុគ្គលាណ នន្តិអនាគតំសញ្ញាណ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ
ខន្ធាន្តិឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ប្រាណ ឲ្យខន្ធាន្តិឡាយ
ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ទើបកើតឡើង ។

[១៤៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាន្តិឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ប្រាណ ឲ្យខន្ធាន្តិឡាយ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ទើបកើតឡើង ។

[១៤៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាន្តិឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ប្រាណ ឲ្យខន្ធាន្តិឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ។

[១៤៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ ប្រាណ
ឲ្យខន្ធាន្តិឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈ
ផង ទើបកើតឡើង ។

[១៤៧] សវិតត្តសវិតារោ ច អវិតត្តវិចារមន្តោ
 ច ធម្មា អវិតត្តអវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ សវិតត្តសវិតារា ខន្ធ ច វិតត្តោ ច
 ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុត្រេនិកសាទុស្សតិញ្ញាណស្ស
 យថាកម្មបតញ្ញាណស្ស អនាគតិសញ្ញាណស្ស អា-
 រម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតត្តសវិតារា ខន្ធ
 ច វិតត្តញ្ញា អារត្ត អវិតត្តអវិចារា ខន្ធ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៤៨] សវិតត្តសវិតារោ ច អវិតត្តវិចារមន្តោ ច
 ធម្មា សវិតត្តសវិចារស្ស ច អវិតត្តវិចារមន្តស្ស ច
 ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតត្តសវិ-
 ចារា ខន្ធ ច វិតត្តញ្ញា អារត្ត សវិតត្តសវិចារា
 ខន្ធ ច វិតត្តោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៤៩] សវិតត្តសវិតារោ ធម្មា សវិតត្ត-
 សវិចារស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អារម្មណាធិបតិ សមាជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ
 នានំ ធម្មា សីលំ សមាទិយិត្តា ឧបោសថកម្មំ

[១៤៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធចាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ វិតក្កៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃចេតោ-
 បរិយញ្ញាណ បុត្រេនិកសាទុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបតញ្ញាណ និងអនា-
 គតិសញ្ញាណ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ ខន្ធចាំងឡាយ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ប្រាព្វ ខ្ញុំខន្ធចាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង រើបតើតឡើង ។

[១៤៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈផង ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធចាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ វិតក្កៈក្តិ ប្រាព្វ ខ្ញុំខន្ធចាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង រើបតើតឡើង ។

[១៤៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
 អធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។
 ការម្មណាធិបតិ គឺ (ព្រះសង្ឃ) ឲ្យព្រះ សមាពានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម

កត្វា តំ កុំ កត្វា បច្ចុវេក្ខតិ ឬទ្វេ សុចិណ្ណានំ
 កុំ កត្វា បច្ចុវេក្ខតិ សវិតក្កសវិចារា ឈាបា
 វុដ្ឋហិត្វា . . . មត្តា . . . ដលា . . . ដលំ កុំ កត្វា
 បច្ចុវេក្ខតិ សវិតក្កសវិចារេ ខទ្វេ កុំ កត្វា អស្សា-
 ទេតិ អភិទទ្ខតិ តំ កុំ កត្វា វាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ សវិតក្កសវិចារា អធិ-
 បតិ សម្មយុត្តកានំ ខទ្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន
 បច្ចុយោ ។

[១៥២] សវិតក្កសវិចារកេ ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-
 មត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ អារម្ម-
 ណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ នានំ
 កត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ
 កុំ កត្វា បច្ចុវេក្ខតិ តំ កុំ កត្វា វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ
 ឬទ្វេ សុចិណ្ណានំ កុំ កត្វា បច្ចុវេក្ខតិ សវិតក្កស-
 វិចារា ឈាបា វុដ្ឋហិត្វា . . . មត្តា វុដ្ឋហិត្វា . . .

ធ្វើកុសលនោះ ឲ្យជាវិគោរព ហើយនិចារណា ធ្វើកុសលទាំងឡាយ
 ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាវិគោរព ហើយនិចារណា
 ចេញហើយអំពីឈាន ដែលប្រកបដោយវិគក្កប្រកបដោយវិចារ . . .
 អំពីមត្ត . . . អំពីដល . . . ធ្វើដល ឲ្យជាវិគោរព ហើយនិចារណា
 ធ្វើខ្លួនទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិគក្កប្រកបដោយវិចារ ឲ្យជាវិ-
 គោរព ហើយប្រកបអរ រីករាយ ពនៈ ធ្វើខ្លួននោះ ឲ្យជាវិគោរព រើប
 កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ ជាអធិបតិ
 ដែលប្រកបដោយវិគក្កប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃសម្មយុត្តកក្ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិគក្កប្រកបដោយវិចារ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិគក្កមានគ្រឹមតែវិចារ ដោយអធិបតិ-
 ប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ ខឹងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិ-
 បតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យបាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើកុសល
 នោះ ឲ្យជាវិគោរព ហើយនិចារណា វិគក្កៈ ធ្វើកុសលនោះ ឲ្យ
 ជាវិគោរព រើបកើតឡើង ធ្វើកុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ
 ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាវិគោរព ហើយនិចារណា ចេញហើយអំពីឈាន
 ដែលប្រកបដោយវិគក្កប្រកបដោយវិចារ . . . ចេញហើយអំពីមត្ត . . .

អភិធម្មបិដកេ អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

ដលា វុដ្ឋហិត្វា ដលំ កុំ កត្វា បច្ចុវេន្តន្តំ តំ កុំ
កត្វា វិតក្កោ ឧប្បដ្ឋតិំ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធ កុំ
កត្វា អស្សានេតិ អភិធម្មតិំ តំ កុំ កត្វា វិតក្កោ
ឧប្បដ្ឋតិំ ។ សហជាតាធិបតិំ សវិតក្កសវិចារេ អធិ-
បតិំ វិតក្កស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[១៥៣] សវិតក្កសវិចារេ ធម្មោ អវិតក្កអវិចា-

រស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ សហជា-
តាធិបតិំ សវិតក្កសវិចារេ អធិបតិំ ចិត្តសមុប្បាទានំ
វុច្ចានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[១៥៤] សវិតក្កសវិចារេ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-

ចារស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អធិ-
បតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ សហជាតាធិបតិំ សវិតក្ក-
សវិចារេ អធិបតិំ សម្បយុត្តកានំ ខត្តានំ ចិត្ត-
សមុប្បាទានេវ វុច្ចានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋាន

ចេត្តុវេន្តន្តំ ធ្វើដល ឲ្យជាវិគារេ ហើយវិចារេណា វិតក្កៈ ធ្វើ
ដល់នោះ ឲ្យជាវិគារេ រើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើខ្លួនទាំងឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ឲ្យជាវិគារេ ហើយត្រក-
អរ រីករយ វិតក្កៈ ធ្វើខ្លួននោះ ឲ្យជាវិគារេ រើបកើតឡើង ។
ឯសហជាតាធិបតិំ គឺ ធមិ ជាអធិបតិំ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈ ជាច្រើន នៃវិតក្កៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥៣] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា

ច្រើន នៃធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាតាធិបតិំ គឺ ធមិ ជាអធិបតិំ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈ ជាច្រើន នៃចិត្តសមុប្បាទន្យទាំងឡាយ ដោយអធិ-
បតិប្បច្ច័យ ។

[១៥៤] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា

ច្រើន នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជា-
តាធិបតិំ គឺ ធមិ ជាអធិបតិំ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
ជាច្រើន នៃសម្បយុត្តក្នុងទាំងឡាយផង ចិត្តសមុប្បាទន្យទាំងឡាយ
ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

វិញ្ញាណ បញ្ញាណ

[១៥៥] សវិត្តុសវិចារោ ធម្មោ អវិត្តុសវិចារ-
 មនុស្ស ឬ អវិត្តុសវិចារស្ស ឬ ធម្មស្ស អធិ-
 បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ សវិត្តុ-
 សវិចារោ អធិបតិ វិត្តុស្ស ឬ ចិត្តសមុដ្ឋាណនា
 រូបាណំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៥៦] សវិត្តុសវិចារោ ធម្មោ សវិត្តុសវិ-
 ចារស្ស ឬ អវិត្តុសវិចារមនុស្ស ឬ ធម្មស្ស អធិ-
 បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតា-
 ធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ ស-
 មាទិយិត្វា ឧចោសថកម្មំ កត្វា ភំ កុំ កត្វា
 បច្ចវេត្តតិ ភំ កុំ កត្វា សវិត្តុសវិចារោ ទត្វា ឬ
 វិត្តោ ឬ ឧប្បជ្ជន្តិ បុព្វេ សុចិណ្ណាធិ កុំ កត្វា
 បច្ចវេត្តតិ សវិត្តុសវិចារោ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ...

វិញ្ញាណ បញ្ញាណ

[១៥៥] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិត្តុប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមានវិត្តុមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែល
 មិនមានវិត្តុមិនមានវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បានដល់
 សហជាតាធិបតិ គឺ ធមិ ជាអធិបតិ ដែលប្រកបដោយវិត្តុប្រកប
 ដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិត្តុផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង
 ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥៦] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិត្តុប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិត្តុប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមាន
 វិត្តុមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ
 និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យខាន សមា-
 ខានសីល ធ្វើឧបាសថកម្ម ធ្វើកុសលៈនោះ ឲ្យជាវិគោត ហើយវិចារ-
 ណា ខន្ធវាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិត្តុប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិត្តុក្តី
 ធ្វើឲ្យកុសលនោះ ឲ្យជាវិគោត រឺបរិភោគឡើង (បុគ្គល) ធ្វើកុសលវាង-
 ឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាវិគោត ហើយវិ-
 ចារណា ចេញអំពីឈាន ដែលប្រកបដោយវិត្តុប្រកបដោយវិចារៈ...

មត្តា . . . ដលា . . . ដល់ កុំ កត្តា បច្ចុប្បន្នតិ
 តំ កុំ កត្តា សវិតត្តសវិចារា ខន្ធ ច វិតត្តោ
 ច ឧប្បជ្ឈន្តិ សវិតត្តសវិចារា ខន្ធ កុំ កត្តា អស្សា-
 ទេតិ អតិធន្តតិ តំ កុំ កត្តា សវិតត្តសវិចារា ខន្ធ
 ច វិតត្តោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ
 សវិតត្តសវិចារា អធិបតិ សម្បយុត្តកាធំ ខន្ធនំ
 វិតត្តស្ស ច អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អំពីមត្ត . . . អំពីដល . . . ធ្វើដល ឲ្យជាទីគោរព ហើយ
 ពិចារណា ខន្ធចាំន៍ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ
 វិតក្កៈក្តិ ធ្វើដលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើ
 ខន្ធចាំន៍ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ឲ្យជា
 ទីគោរព ហើយគ្រេកអរ រីករាយ ខន្ធចាំន៍ឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ វិតក្កៈក្តិ ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើប
 កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកន្ធចាំន៍ឡាយ
 ផង វិតក្កៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥៧] សវិតត្តសវិចារា ធម្មា សវិតត្តសវិ-
 ចារស្ស ច អវិតត្តវិចារបត្តស្ស ច អវិតត្តអវិចា-
 រស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 សហជាតាធិបតិ សវិតត្តសវិចារា អធិបតិ សម្ប-
 យុត្តកាធំ ខន្ធនំ វិតត្តស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានាទារា
 រូចានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៥៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
 វិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌)
 ជាអធិបតិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 សម្បយុត្តកន្ធចាំន៍ឡាយផង វិតក្កៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបចាំន៍ឡាយផង
 ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៤៨) អវិភក្តវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភក្តវិចារ-

មត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្ម-
ណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ អវិ-
ភក្តវិចារមត្តា ឈាតា . . . មត្តា . . . ដលា វុដ្ឋហិត្វា
ដលំ ភុំ កត្វា បច្ចវេត្តិតំ តំ ភុំ កត្វា វិភក្តោ
ឧប្បជ្ជតិ អវិភក្តវិចារមត្តោ ខន្ធេ ច វិភក្តក្សា ភុំ
កត្វា អស្សាទេតិ អភិទទ្ទតិ តំ ភុំ កត្វា វិភក្តោ
ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ អវិភក្តវិចារមត្តា
អធិបតិ សម្បយុត្តកាធំ ខន្ធាធំ អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(១៤៩) អវិភក្តវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិភក្ត-

សវិចារស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អារម្មណាធិបតិ អវិភក្តវិចារមត្តា ឈាតា វុដ្ឋហិត្វា
មត្តា . . . ដលា . . . ដលំ ភុំ កត្វា បច្ចវេត្តិតំ

(១៤៨) ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ

នៃធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បាន
ដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ
(បុគ្គល) ចេញហើយអំពីឈាន ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . .
អំពីមគ្គ . . . អំពីផល ធ្វើផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា
វិភក្តៈ ធ្វើផលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើខន្ធ
ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិភក្តៈផង ឲ្យជាទី
គោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ វិភក្តៈ ធ្វើខន្ធទន្ធនោះ ឲ្យជាទី
គោរព ទើបកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ (ធមិ) ជាធិបតិ
ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំង-
ឡាយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៤៩) ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជា

បច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
អធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ចេញហើយ
អំពីឈាន ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អំពីមគ្គ . . .
អំពីផល . . . ធ្វើផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា

តំ កុំ កត្តា សវិតក្កសវិតារា ខត្តា ឧប្បជ្ជតិ អវិ-
តក្កវិចារមត្តា ខន្ធ ច វិតក្កញ កុំ កត្តា អស្សា-
នេតិ អភិបទ្ធិតិ តំ កុំ កត្តា រាតោ ឧប្បជ្ជតិ
ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៦០] អវិតក្កវិចារមត្តា ធម្មោ អវិតក្កអវិចា-
រស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជា-
តាធិបតិ អវិតក្កវិចារមត្តា អធិបតិ វិចារស្ស ចិត្ត-
សមុដ្ឋាបាទញ រូបាទំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦១] អវិតក្កវិចារមត្តា ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ អវិតក្កវិចារ-
មត្តា អធិបតិ សម្បយុត្តកាទំ ខត្តាទំ វិចារស្ស
ច ចិត្តសមុដ្ឋាបាទញ រូបាទំ អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[១៦២] អវិតក្កវិចារមត្តា ធម្មោ សវិតក្ក-
សវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស
អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ការម្មណាធិបតិ

ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកប ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ធ្វើដល់នោះ
ឲ្យជាវិភោគ រើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ឲ្យជាវិភោគ ហើយគ្រេកអរ រីក-
រាយ រាគៈ ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាវិភោគ រើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

[១៦០] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បាន
ដល់សហជាតាធិបតិ គឺ (ធមិ) ជាអធិបតិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបវិនិច្ឆ័យផង ដោយ
អធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៦១] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ
គឺ (ធមិ) ជាអធិបតិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃសម្បយុត្តកន្ធានំឡាយផង វិចារៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបវិនិច្ឆ័យ
ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៦២] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណាធិបតិ

វិញ្ញាណបញ្ចករ

អវិភង្គវិចារមត្តា ឈានា វុដ្ឋហិត្វា មត្តា ... ផលា ...
 ផលំ កុំ កត្វា បច្ឆវេត្តនិ តំ កុំ កត្វា សវិភង្គ-
 សវិចារា ខន្ធា ច វិតក្កោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ អវិភង្គ-
 វិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច កុំ កត្វា អស្សណេតិ
 អភិទទ្ទតិ តំ កុំ កត្វា សវិភង្គសវិចារា ខន្ធា ច
 វិតក្កោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៦៣] អវិភង្គអវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គអវិចារស្ស
 ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ
 សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ធិញ្ចនំ អវិភង្គ-
 អវិចារស្ស មត្តស្ស ផលស្ស វិចារស្ស ច អធិបតិ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតាធិបតិ អវិភង្គ-
 អវិចារា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានានញ្ច រូតានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦៤] អវិភង្គអវិចារោ ធម្មោ សវិភង្គសវិចា-
 រស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណា-
 ធិបតិ អវិចារា អវិភង្គអវិចារា ឈានា ... មត្តា ...

វិញ្ញាណបញ្ចករ

គី (បុគ្គល) ចេញហើយអំពីឈាន ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
 អំពីមត្ត ... អំពីផល ... ធ្វើផល ឲ្យជាវិគោរព ហើយ
 តិចារណា ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី
 វិភង្គក្តី ធ្វើខ្លះផលនោះ ឲ្យជាវិគោរព រើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើ
 ខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិភង្គផង ឲ្យ
 ជាវិគោរព ហើយធូតកអរ រីករាយ ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គក្តី ធ្វើខន្ធានោះ ឲ្យជាវិគោរព
 រើបកើតឡើង ។

[១៦៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារ ជាបច្ច័យ ខៃ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់
 អារម្មណាធិបតិ វិនិសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ គ្រាន់តែខៃ
 ជាបច្ច័យ ខៃមត្តនិងផល ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារផង វិចារផង
 ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិ ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារ ជាបច្ច័យ ខៃសម្បយុត្តកក្នុងខន្ធានំឡាយផង
 ចិត្តសមុដ្ឋានប្រកបខន្ធានំឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៦៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារ ជាបច្ច័យ
 ខៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារ ដោយអធិបតិ-
 ប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ គ្រាន់តែបុគ្គលខន្ធានំឡាយ ចេញ
 ហើយអំពីឈាន ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារ ... អំពីមត្ត ...

ដលា វុដ្ឋហិត្វា ដលំ កុំ កត្វា បច្ចុវេត្តន្តិ តំ កុំ
 កត្វា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ អរិយា ធិញ្ចាធិ
 កុំ កត្វា បច្ចុវេត្តន្តិ ធិញ្ចាធិ តោត្រកុស្ស វេណាធិស្ស
 សវិតក្កសវិចារស្ស មត្តស្ស ដលស្ស អធិបតិប្ប
 ច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តំ កុំ កត្វា អស្សាធិតិ
 អភិធម្មតិ តំ កុំ កត្វា វាតោ ឧប្បជ្ឈតិ ធិដ្ឋិ ឧប្ប
 ជ្ឈតិ សោតំ ... យាធិ ជ្ជិកំ កាយំ រូបេ សន្តេ
 ភន្តេ វេស ដោដ្ឋេត្វ វុត្តំ ... អវិតក្កសវិចារ ខន្ធ
 ច វិចារញ កុំ កត្វា អស្សាធិតិ អភិធម្មតិ តំ
 កុំ កត្វា វាតោ ឧប្បជ្ឈតិ ធិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ ។

(១៦៥) អវិតក្កសវិចារោ ធិន្ធា អវិតក្កវិចារ
 មត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្ម
 ណាធិបតិ អរិយា អវិតក្កសវិចារា យំ ធា វុដ្ឋហិត្វា ...
 មត្តា ... ដលា ... ដលំ កុំ កត្វា បច្ចុវេត្តន្តិ តំ
 កុំ កត្វា វិតក្កា ឧប្បជ្ឈតិ អរិយា ធិញ្ចាធិ កុំ កត្វា

ចេញហើយអំពីផល ធ្វើផល ឲ្យជាវិគោត ហើយពិចារណា ខន្ធាន្ត
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ធ្វើឲ្យផលនោះ ឲ្យជា
 វិគោត រើបកើតឡើង ព្រោះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ធ្វើព្រះខិត្តាន ឲ្យជា
 វិគោត ហើយពិចារណា ព្រះខិត្តាន ជាបច្ច័យ ខែតោត្រកុ ទិវិវេទនៈ
 ខែមត្តនិវេស ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអធិប
 តិប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ធ្វើចត្ត ឲ្យជាវិគោត ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ
 ធ្វើចត្តនោះ ឲ្យជាវិគោត រើបកើតឡើង ធិដ្ឋិ កើតឡើង ធ្វើឲ្យ
 សោតៈ ... យានៈ ជ្ជិកំ កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួក
 វេស ពួកដោដ្ឋេត្វ វុត្តំ ... ខន្ធាន្តទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ឲ្យជាវិគោត ហើយត្រេកអរ រីករាយ
 រាគៈ ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាវិគោត រើបកើតឡើង ធិដ្ឋិ កើតឡើង ។

(១៦៥) ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចុះដល់
 អារម្មណាធិបតិ គឺ អរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ចេញហើយអំពីធាន ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ... អំពីមត្ត ... អំពីផល ... ធ្វើផលឲ្យ
 ជាវិគោត ហើយពិចារណា វិតក្កៈ ធ្វើផលនោះ ឲ្យជាវិគោត
 រើបកើតឡើង ព្រោះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ធ្វើព្រះខិត្តាន ឲ្យជាវិគោត

បច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ អវិភង្គវិចារមត្តស្ស មត្តស្ស
 ផលស្ស វិភង្គស្ស ច អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 ចក្កំ ... វុត្តំ ... អវិភង្គវិចារ ខន្ធ ច វិចារកា
 កុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិធម្មតិ តំ កុំ កត្វា
 វិភង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៦៦] អវិភង្គវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គវិចារ-
 មត្តស្ស ច អវិភង្គវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ វិញ្ញាណំ អវិ-
 ភង្គវិចារមត្តស្ស មត្តស្ស ផលស្ស វិចារស្ស ច
 អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦៧] អវិភង្គវិចារោ ធម្មោ សវិភង្គសវិ-
 ចារស្ស ច អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិ-
 បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ អវិយា
 អវិភង្គវិចារោ ឈានា ... មត្តា ... ផលា វុត្តហិត្វា
 ផលំ កុំ កត្វា បច្ចុវេក្ខន្តិ តំ កុំ កត្វា សវិ-
 ភង្គសវិចារោ ខន្ធ ច វិភង្គោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ អវិយា
 វិញ្ញាណំ កុំ កត្វា បច្ចុវេក្ខន្តិ វិញ្ញាណំ កោត្រកុស្ស

ហើយពិចារណា ព្រះខិត្តាន ជាបច្ច័យ ខែមគ្គនិវេសន ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិភង្គៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ធ្វើ
 ខ្យល់ ... វត្ថុ ... ខ្យល់ខ្លាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមាន
 វិចារៈផង វិចារៈផង ឲ្យជាវិគោត ហើយត្រេកអរ រីករាយ វិភង្គៈ
 ធ្វើខ្លះនោះ ឲ្យជាវិគោត រើបកើតឡើង ។

[១៦៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិន
 មានវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានផលការម្មណាធិបតិ គឺ ព្រះ
 ខិត្តាន ជាបច្ច័យ ខែមគ្គនិវេសន ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
 វិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៦៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែ
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានផល
 ការម្មណាធិបតិ គឺ ព្រះអរិយបុគ្គលខ្លាំងឡាយ ចេញហើយអំពីឈាន
 ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ... អំពីមគ្គ ... អំពីផល
 ធ្វើផល ឲ្យជាវិគោត ហើយពិចារណា ខ្លាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី ធ្វើផលនោះ ឲ្យជា
 វិគោត រើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គលខ្លាំងឡាយ ធ្វើព្រះខិត្តាន
 ឲ្យជាវិគោត ហើយពិចារណា ព្រះខិត្តាន ជាបច្ច័យ បែរត្រកុស្ស

កេហោស្ស វិភង្គិស្ស ច សវិតក្កិសវិចារស្ស មត្តស្ស
វិភង្គិស្ស ច សវិតក្កិសវិចារស្ស ផលស្ស វិភង្គិស្ស
ច អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ចត្តំ កុំ កត្វា ។
សម្ព័ន្ធាំ ។ វត្ថុំ ... អវិតក្កិអវិចារ ខន្ទេ ច វិចារញ្ច
កុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិទទ្ទតំ តំ កុំ កត្វា
សវិតក្កិសវិចារ ខន្ទា ច វិភង្គិ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៦៦] អវិតក្កិវិចារមត្តោ ច អវិតក្កិអវិចារោ
ច ធម្មា សវិតក្កិសវិចារស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្ប-
ច្ចយេន បច្ចុយោ អារម្មណាធិបតិ អវិតក្កិវិចារមត្តោ
ខន្ទេ ច វិចារញ្ច កុំ កត្វា សវិតក្កិសវិចារ ខន្ទា
ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៦៧] អវិតក្កិវិចារមត្តោ ច អវិតក្កិអវិចារោ
ច ធម្មា អវិតក្កិវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្ប-
ច្ចយេន បច្ចុយោ អារម្មណាធិបតិ អវិតក្កិវិចារមត្ត
ខន្ទេ ច វិចារញ្ច កុំ កត្វា វិភង្គិ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

កេហោស្ស វិភង្គិស្ស ច សវិតក្កិសវិចារស្ស មត្តស្ស
វិភង្គិស្ស ច សវិតក្កិសវិចារស្ស ផលស្ស វិភង្គិស្ស
ច អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ចត្តំ កុំ កត្វា ។
សម្ព័ន្ធាំ ។ វត្ថុំ ... អវិតក្កិអវិចារ ខន្ទេ ច វិចារញ្ច
កុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិទទ្ទតំ តំ កុំ កត្វា
សវិតក្កិសវិចារ ខន្ទា ច វិភង្គិ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
នៃវិតក្កុៈវេ ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កុៈប្រកបដោយវិចារៈ
ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ធ្វើទុក្ខ ឲ្យជាវិគោត ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។
(បុគ្គល ធ្វើ) ម្យត្តុ ... ខ្លាខ្លាទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កុ មិនមាន
វិចារៈផង វិចារៈផង ឲ្យជាវិគោត ហើយគ្រេកអរ រីករាយ ខ្លាទាំង-
ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កុៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កុៈក្តី ធ្វើខ្លា
នោះ ឲ្យជាវិគោត រើបកើតឡើង ។

[១៦៨] ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កុៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម្ម ដែល
មិនមានវិតក្កុៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កុៈ
ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណាធិបតិ គឺ
ខ្លាទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កុៈប្រកបដោយវិចារៈ ធ្វើខ្លាទាំង-
ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កុៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ឲ្យជាវិ-
គោត រើបកើតឡើង ។

[១៦៩] ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កុៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម្ម ដែល
មិនមានវិតក្កុៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កុៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណាធិបតិ គឺ
វិតក្កុៈ ធ្វើខ្លាទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កុៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈ
ផង ឲ្យជាវិគោត រើបកើតឡើង ។

វិញ្ញាណ បញ្ចករោ

[១៧០] អវិភង្គវិចារមត្តោ ច អវិភង្គអវិចារោ

ច ធម្មា សវិភង្គសវិចារស្ស ច អវិភង្គអវិចារមត្តស្ស

ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណា-

ធិបតិ អវិភង្គវិចារមត្តោ ខន្ធ ច វិចារញ្ច តុំ កត្វា

សវិភង្គសវិចារា ខន្ធ ច វិភង្គោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[១៧១] សវិភង្គសវិចារោ ច អវិភង្គវិចារមត្តោ

ច ធម្មា សវិភង្គសវិចារស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្ប-

ច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សវិភង្គសវិចារ

ខន្ធ ច វិភង្គញ្ច តុំ កត្វា សវិភង្គសវិចារា

ខន្ធ ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[១៧២] សវិភង្គសវិចារោ ច អវិភង្គវិចារមត្តោ ច

ធម្មា អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន

បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សវិភង្គសវិចារា ខន្ធ ច

វិភង្គញ្ច តុំ កត្វា វិភង្គោ ឧប្បជ្ជន្តិ ។

វិញ្ញាណ បញ្ចករោ

[១៧៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល

មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ

ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង

ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ខន្ធាន្តិឡាយ ដែល

ប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី ធ្វើខន្ធាន្តិឡាយ

ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ឲ្យជាវិភង្គា

ទើបកើតឡើង ។

[១៧៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌

ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប

ដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណា-

ធិបតិ គឺ ខន្ធាន្តិឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ ធ្វើ

ខន្ធាន្តិឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិភង្គៈផង

ឲ្យជាវិភង្គា ទើបកើតឡើង ។

[១៧៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌

ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន

វិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ

គឺ វិភង្គៈ ធ្វើខន្ធាន្តិឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ

ផង វិភង្គៈផង ឲ្យជាវិភង្គា ទើបកើតឡើង ។

[១៧៧] សវិតត្តសវិចារោ ច អវិតត្តវិចារមត្តោ

ច ធម្មា សវិតត្តសវិចារស្ស ច អវិតត្តវិចារមត្តស្ស

ច ធម្មស្ស អនិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណា-

និបតិ សវិតត្តសវិចារេ ខន្ធ ច វិតត្តញ កុំ កត្វា

សវិតត្តសវិចារា ខន្ធ ច វិតត្តោ ច ឧប្បដ្ឋន្តិ ។

[១៧៨] សវិតត្តសវិចារោ ធម្មោ សវិតត្តសវិចា-

រស្ស ធម្មស្ស អនន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា

សវិតត្តសវិចារា ខន្ធ បច្ឆិមាធំ បច្ឆិមាធំ សវិតត្តិ-

សវិចារាធំ ខន្ធាធំ អនន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ

អនុលោមំ ភោត្រកុស្ស អនុលោមំ ពេទានស្ស

ភោត្រកុ សវិតត្តសវិចារស្ស មត្តស្ស ពេទានំ

សវិតត្តសវិចារស្ស មត្តស្ស សវិតត្តសវិចារោ

មត្តោ សវិតត្តសវិចារស្ស ផលស្ស សវិតត្តសវិចារំ

ផលំ សវិតត្តសវិចារស្ស ផលស្ស អនុលោមំ

សវិតត្តសវិចារាយ ផលសមាមត្តិយា អនន្តរាប្បច្ចយេន

បច្ចយោ ។

[១៧៧] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធមិ

ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកប

ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ

វិចារៈផង ដោយអនិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាចំបតិ គឺ ខន្ធាធំ-

ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ វិតក្កៈក្តិ ធ្វើខន្ធាធំ-

ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ឲ្យជាវិ

គោរព ទើបកើតឡើង ។

[១៧៨] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា

បច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្ត-

រាប្បច្ច័យ ខន្ធាធំឡាយ មុខ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ

វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាធំឡាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយ

វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ)

នៃភោត្រកុ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃពេទានៈ ភោត្រកុ (ជាបច្ច័យ) នៃ

មត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពេទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃ

មត្តដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ

ប្រកបដោយវិចារៈ(ជាបច្ច័យ)នៃផល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ

វិចារៈ ផលដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃផល

ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃផល-
សមាមត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ។

(១៧៥) សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-

មត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា
បុរិមា សវិតក្កសវិតារោ ខត្តា បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស
វិតក្កស្ស អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិ-
ចារំ ចុតិចិត្តំ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស
សវិតក្កសវិតារោ ខត្តា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស វុដ្ឋានស្ស
វិតក្កស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឈានស្ស បរិតកម្មំ
អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឈានស្ស គោត្រកូ អវិតក្ក-
វិចារមត្តស្ស មត្តស្ស វេទានំ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស
មត្តស្ស អនុលោមំ អវិតក្កវិចារមត្តាយ ផលសមា-
បត្តិយា វិតក្កស្ស ច អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៧៦) សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ អវិតក្កអវិ-

ចារស្ស ធម្មស្ស អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ អារដ្ឋនា
បក្កុដ្ឋំ វិញ្ញាណានំ អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ

(១៧៥) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្ត
រឃ្យច្ច័យ គឺ ខន្ធាងឡាយមុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ ចុតិចិត្ត
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃឧបបត្តិចិត្ត
ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ខន្ធាងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង បរិតម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈ គោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
វេទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ
អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ ។

(១៧៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអនន្ត-
រឃ្យច្ច័យ អារដ្ឋនៈ ជាបច្ច័យ នៃវិញ្ញាណ ៥ ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ

សវិតក្កសវិតារំ ទុតិចិត្តំ អវិតក្កសវិតារស្ស ឧបបត្តិ-
 ចិត្តស្ស វិតារស្ស ច អនន្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 សវិតក្កសវិតារា ខត្តា អវិតក្កសវិតារស្ស វុដ្ឋានស្ស
 វិតារស្ស ច ទុតិយស្ស ឈានស្ស បរិកម្មំ ទុតិយេ
 ឈានេ វិតារស្ស អនន្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ តតិ-
 យស្ស ឈានស្ស បរិកម្មំ . . . ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស
 បរិកម្មំ . . . អាគាសានញាយតនស្ស បរិកម្មំ . . .
 វិញ្ញាណញាយតនស្ស បរិកម្មំ . . . អាគិញ្ញញាយត-
 នស្ស បរិកម្មំ . . . ទេវសញ្ញានាសញ្ញាតនស្ស បរិ-
 កម្មំ . . . ទិព្វស្ស ចក្កស្ស បរិកម្មំ . . . ទិព្វាយ
 សោតនាតុយា បរិកម្មំ . . . វិនិច្ឆ័យញ្ញាណស្ស
 បរិកម្មំ . . . ទេវតាបរិយញ្ញាណស្ស បរិកម្មំ . . .
 បុត្រេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មបតញ្ញា-
 ណស្ស អនាគតិសញ្ញាណស្ស បរិកម្មំ . . . តោត្រកុ
 អវិតក្កសវិតារស្ស មត្តស្ស វិតារស្ស ច វេទានំ
 អវិតក្កសវិតារស្ស មត្តស្ស វិតារស្ស ច អនុលោមំ
 អវិតក្កសវិតារាយ ផលសមាបត្តិយា វិតារស្ស ច
 អនន្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ចុតិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃឧប-
 បត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តប្ប-
 ច័យ ខន្ធានិទ្ធិយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង បរិកម្ម នៃ
 ទុតិយជ្ឈាន ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្នុងទុតិយជ្ឈាន ដោយអនន្តប្បច័យ
 បរិកម្ម នៃតតិយជ្ឈាន . . . បរិកម្ម នៃចតុត្ថជ្ឈាន បរិកម្ម នៃអាគា-
 សានញាយតនៈ . . . បរិកម្ម នៃវិញ្ញាណញាយតនៈ . . . បរិកម្ម
 នៃអាគិញ្ញញាយតនៈ . . . បរិកម្ម នៃទេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ . . .
 បរិកម្ម នៃទិព្វចក្ក . . . បរិកម្ម នៃទិព្វសោតនាតុ . . . បរិកម្ម នៃវិនិ-
 ច្ឆ័យញ្ញាណ . . . បរិកម្ម នៃទេវតាបរិយញ្ញាណ . . . បរិកម្ម នៃបុត្រ-
 េនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបតញ្ញាណ និងអនាគតិសញ្ញាណ . . .
 តោត្រកុ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង
 វិចារៈផង វេទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមាន
 វិចារៈផង វិចារៈផង អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តប្បច័យ ។

ព្រះគ្រូពេ បណ្ឌិត

[១៧៧] សវិតក្កសវិតាពេ ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-
 មត្តស្ស ច អវិតក្កវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរឃ្យ-
 ច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិតាវ ចុតិចិត្តំ អវិ-
 តក្កវិចារមត្តស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស វិចារស្ស ច អនន្តរ-
 ឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិតាវ ខន្ធ អវិតក្ក-
 វិចារមត្តស្ស វុដ្ឋានស្ស វិចារស្ស ច អនន្តរឃ្យច្ចយេន
 បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឈានស្ស បរិកម្មំ
 អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឈានស្ស វិចារស្ស ច អនន្តរឃ្យ-
 ច្ចយេន បច្ចយោ ភោគកុ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស មត្តស្ស
 វិចារស្ស ច រោនាធំ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស មត្តស្ស
 វិចារស្ស ច អនុលោមំ អវិតក្កវិចារមត្តាយ ផល-
 សមាបត្តិយា វិចារស្ស ច អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧៨] សវិតក្កសវិតាពេ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
 ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរ-
 ឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សវិតក្កសវិតាវ
 ខន្ធ បច្ចិមាធំ បច្ចិមាធំ សវិតក្កសវិតាវ ខន្ធ ។

ព្រះគ្រូពេ បណ្ឌិត

[១៧៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ
 បរិកម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយ
 អនន្តរឃ្យច្ច័យ ភោគកុ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង រោនាធំ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃ
 ផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយ
 អនន្តរឃ្យច្ច័យ ។

[១៧៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ
 មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ
 ទាំងឡាយ ព្រាយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង

វិភក្តិស្ស ច អនុន្តរវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ អនុលោមំ
 គោត្រភុស្ស វិភក្តិស្ស ច អនុលោមំ កេនាទស្ស
 វិភក្តិស្ស ច គោត្រភុ សវិភក្តិសវិចារស្ស មត្តស្ស
 វិភក្តិស្ស ច កេនាទំ សវិភក្តិសវិចារស្ស មត្តស្ស
 វិភក្តិស្ស ច សវិភក្តិសវិចារេ មត្តោ សវិភក្តិ-
 សវិចារស្ស ផលស្ស វិភក្តិស្ស ច សវិភក្តិសវិចារំ
 ផលំ សវិភក្តិសវិចារស្ស ផលស្ស វិភក្តិស្ស ច
 អនុលោមំ សវិភក្តិសវិចារាយ ផលសមាបត្តិយា
 វិភក្តិស្ស ច អនុន្តរវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ ។

[១៧៧] អវិភក្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភក្តិវិចារ-
 មត្តស្ស ធម្មស្ស អនុន្តរវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ បុរិមោ
 បុរិមោ វិភក្តោ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិភក្តិស្ស អនុន្ត-
 រវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ បុរិមា បុរិមា អវិភក្តិវិចារមត្តា
 ខត្វា បច្ឆិមាទំ បច្ឆិមាទំ អវិភក្តិវិចារមត្តាទំ ខត្វាទំ
 អនុន្តរវ្យាដ្ឋយេន បច្ចុយោ អវិភក្តិវិចារមត្តោ មត្តោ
 អវិភក្តិវិចារមត្តស្ស ផលស្ស អវិភក្តិវិចារមត្តំ ផលំ
 អវិភក្តិវិចារមត្តស្ស ផលស្ស អនុន្តរវ្យាដ្ឋយេន
 បច្ចុយោ ។

វិភក្តិផនំ ដោយអនុន្តរវ្យាដ្ឋយេន អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភុផនំ
 វិភក្តិផនំ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃកេនាទៈផនំ វិភក្តិផនំ គោត្រភុ
 (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកបដោយវិចារផនំ វិភក្តិ
 ផនំ កេនាទៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកបដោយ
 វិចារផនំ វិភក្តិផនំ មត្ត ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកបដោយវិចារ
 ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលប្រកបដោយវិភក្តិ ប្រកបដោយវិចារផនំ
 វិភក្តិផនំ ផល ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកបដោយវិចារ (ជាបច្ច័យ)
 នៃផល ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកបដោយវិចារផនំ វិភក្តិផនំ អនុ-
 លោម ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកប
 ដោយវិចារផនំ វិភក្តិផនំ ដោយអនុន្តរវ្យាដ្ឋយេន ។

[១៧៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិមានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យ នៃ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអនុន្តរវ្យាដ្ឋយេន គឺ
 វិភក្តិ មុនៗ ជាបច្ច័យ នៃវិភក្តិ ក្រោយៗ ដោយអនុន្តរវ្យាដ្ឋយេន ខន្ធ
 ទាំងឡាយ មុនៗ ដែលមិនមានវិភក្តិ មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃខន្ធទាំងឡាយ ក្រោយៗ ដែលមិនមានវិភក្តិ មានត្រឹមតែវិចារ
 ដោយអនុន្តរវ្យាដ្ឋយេន មត្ត ដែលមិនមានវិភក្តិ មានត្រឹមតែវិចារ (ជា
 បច្ច័យ) នៃផល ដែលមិនមានវិភក្តិមានត្រឹមតែវិចារ ផល ដែលមិន
 មានវិភក្តិ មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យ នៃផលដែលមិនមានវិភក្តិមាន
 ត្រឹមតែវិចារ ដោយអនុន្តរវ្យាដ្ឋយេន ។

(១៧០) អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិភង្គសវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស អនន្តរឫទ្ធិយេន បច្ចយោ បុរិមោ
បុរិមោ វិភង្គោ បច្ចិមាណំ បច្ចិមាណំ សវិភង្គសវិ-
ចារណំ ខន្ធាណំ អនន្តរឫទ្ធិយេន បច្ចយោ អវិភង្គ-
វិចារមត្តំ ចុតិចិត្តំ សវិភង្គសវិចារស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស
អនន្តរឫទ្ធិយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមត្តំ ករដ្ឋំ
ការដ្ឋនាយ អនន្តរឫទ្ធិយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារ-
មត្តា ខន្ធា សវិភង្គសវិចារស្ស វុដ្ឋានស្ស អនន្ត-
រឫទ្ធិយេន បច្ចយោ ។

(១៧១) អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភង្គវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស អនន្តរឫទ្ធិយេន បច្ចយោ បុរិមា
បុរិមា អវិភង្គវិចារមត្តា ខន្ធា បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស
វិចារស្ស អនន្តរឫទ្ធិយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារ-
មត្តំ ចុតិចិត្តំ វិភង្គោ ច អវិភង្គវិចារស្ស ឧប-
បត្តិចិត្តស្ស វិចារស្ស ច អនន្តរឫទ្ធិយេន បច្ចយោ
អវិភង្គវិចារមត្តា ខន្ធា វិភង្គោ ច អវិភង្គវិចារ-
ស្ស វុដ្ឋានស្ស វិចារស្ស ច អនន្តរឫទ្ធិយេន
បច្ចយោ ។ បេ ។

(១៧០) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
ខែធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរឫទ្ធិយេន
គឺ វិភង្គៈ មុន ។ ជាបច្ច័យ ខែខន្ធាណំខ្សោយ ក្រោយ ។ ដែលប្រកប
ដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរឫទ្ធិយេន ចុតិចិត្ត ដែលមិន
មានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយ
វិភង្គប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរឫទ្ធិយេន ករដ្ឋៈ ដែលមិនមានវិភង្គ
មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែការដ្ឋនៈ ដោយអនន្តរឫទ្ធិយេន ខន្ធា
ណំខ្សោយ ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែវុដ្ឋានៈ
ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរឫទ្ធិយេន ។

(១៧១) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
ខែធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គមិនមានវិចារៈ ដោយអនន្តរឫទ្ធិយេន គឺ ពួក
ខន្ធា មុន ។ ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែវិចារៈ
ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរឫទ្ធិយេន ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹម
តែវិចារៈក្តី វិភង្គក្តី ជាបច្ច័យ ខែឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិភង្គមិន
មានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរឫទ្ធិយេន ពួកខន្ធា ដែលមិនមាន
វិភង្គមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិភង្គក្តី ជាបច្ច័យ ខែវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមាន
វិភង្គមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរឫទ្ធិយេន ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក អនុណោមន្តិកប្បដ្ឋាន

អភិធម្មបិដក អនុណោមន្តិកប្បដ្ឋាន

[១៧២] អវិភត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភត្តវិចារ-
 មត្តស្ស ច អវិភត្តវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អវិភត្តវិចារ-
 មត្តា ខន្ធា បច្ចិមាធំ បច្ចិមាធំ អវិភត្តវិចារមត្តាធំ
 ខន្ធាធំ វិចារស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិ-
 ភត្តវិចារមត្តោ មត្តោ អវិភត្តវិចារមត្តស្ស ដលស្ស
 វិចារស្ស ច អវិភត្តវិចារមត្តំ ដលំ អវិភត្តវិចារមត្តស្ស
 ដលស្ស វិចារស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧៣] អវិភត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិភត្ត-
 សវិចារស្ស ច អវិភត្តវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស
 អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ វិភត្តោ
 បច្ចិមាធំ បច្ចិមាធំ សវិភត្តសវិចារធំ ខន្ធាធំ
 វិភត្តស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភត្ត-
 វិចារមត្តំ បុតិចិត្តំ សវិភត្តសវិចារស្ស ខុបបត្តិ-
 ចិត្តស្ស វិភត្តស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[១៧២] ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមាន
 វិភត្តៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ។ ដែល
 មិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ។ ដែល
 មិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មគ្គ
 ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃផល ដែលមិនមាន
 វិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ផល ដែលមិនមានវិភត្តៈ មាន
 ត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ
 ផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧៣] ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិន
 មានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ វិភត្ត មុន ។
 ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈ ប្រកប
 ដោយវិចារៈផង វិភត្តៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បុតិចិត្ត ដែលមិន
 មានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខុបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកប
 ដោយវិភត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិភត្តៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

វិញ្ញាណបញ្ចករ

វិញ្ញាណបញ្ចករ

អវិភង្គវិចារមត្តំ កវដ្តំ អាវដ្ឋយាយ វិភង្គស្ស ច អនន្ត-
រវ្យច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមត្តា ទន្ធា សវិ-
ភង្គសវិចារស្ស វុដ្ឋានស្ស វិភង្គស្ស ច អនន្តរវ្យ-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។

ភវន្តិៈ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃការដួងផង
វិភក្តៈផង ដោយអនន្តរវ្យច្ច័យ ពួកទន្ធា ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវដ្តានៈ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ
ផង វិភក្តៈផង ដោយអនន្តរវ្យច្ច័យ ។

(១៧៤) អវិភង្គអវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គអវិចារស្ស

(១៧៤) ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ

ធម្មស្ស អនន្តរវ្យច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ
វិចារោ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិចារស្ស អនន្តរវ្យ-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ បុរិមោ បុរិមោ អវិភង្គ-
អវិចារោ ទន្ធា បច្ឆិមាជំ បច្ឆិមាជំ អវិភង្គអវិចារាជំ
ទន្ធាជំ អនន្តរវ្យច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គអវិចារោ
មត្តោ អវិភង្គអវិចារស្ស ផលស្ស អវិភង្គអវិចារំ
ផលំ អវិភង្គអវិចារស្ស ផលស្ស អនន្តរវ្យច្ចយេន
បច្ចយោ និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវសត្តាវាសត្តា-
យនំ អវិភង្គអវិចារាយ ផលសមាបត្តិយា វិចារស្ស
ច អនន្តរវ្យច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយអនន្តរវ្យច្ច័យ គឺ វិចារៈ មុន ។
ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរវ្យច្ច័យ ។ បេ ។ ពួកទន្ធា
មុន ។ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកទន្ធា ក្រោយ ។
ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយអនន្តរវ្យច្ច័យ មត្ត ដែលមិនមាន
វិភក្តៈមិនមានវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃផល ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ
ផល ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលមិនមាន
វិភក្តៈ មិនមានវិចារៈ ដោយអនន្តរវ្យច្ច័យ នេវសត្តាវាសត្តាយនៈ
(លស័ប្បត្តល) កាលៈចេញ អំពីនិរោធា ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ
ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរវ្យច្ច័យ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋាន

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋាន

(១៧៥) អវិភត្តិអវិចារោ ធម្មោ សវិភត្តិស-
 វិចារស្ស ធម្មស្ស អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ អវិភត្តិ-
 អវិចារំ ចុតិចិត្តំ វិចារោ ច សវិភត្តិសវិចារស្ស
 ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ អវិភត្តិអ-
 វិចារំ កវត្តំ វិចារោ ច អាវដ្ឋនាយ អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន
 បច្ចុយោ អវិភត្តិអវិចារោ ទន្ធា វិចារោ ច សវិភត្តិស-
 វិចារស្ស វុដ្ឋានស្ស អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ និរោតា
 វុដ្ឋិហន្តស្ស នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សវិភត្តិសវិចា-
 រាយ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

(១៧៦) អវិភត្តិអវិចារោ ធម្មោ អវិភត្តិវិចារ-
 មត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ចុតិមោ
 ចុតិមោ វិចារោ បច្ចំមាធំ បច្ចំមាធំ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ
 ទន្ធានំ អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ អវិភត្តិអវិចារំ
 ចុតិចិត្តំ វិចារោ ច អវិភត្តិវិចារមត្តស្ស ឧបបត្តិ-
 ចិត្តស្ស វិភត្តិស្ស ច អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ
 អវិភត្តិអវិចារោ ទន្ធា វិចារោ ច អវិភត្តិវិចារមត្តស្ស
 វុដ្ឋានស្ស វិភត្តិស្ស ច អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ

(១៧៥) ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ គឺ ចុតិ-
 ចិត្ត ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧប-
 បត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ
 កវត្តៈ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាវដ្ឋនៈ
 ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ ពួកទន្ធា ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី
 ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
 អនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ លស័ប្បុគ្គល កាលចេញ
 អំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកប
 ដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ ។

(១៧៦) ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ គឺ
 វិចារៈមុខៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកទន្ធា ក្រោយៗ ដែលមិនមានវិភក្តៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមាន
 វិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិភក្តៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារៈផង វិភក្តៈផង ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ ពួកទន្ធា ដែល
 មិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែល
 មិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិភក្តៈផង ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ

វិញ្ញាណបញ្ញា

និរោធនៃវិញ្ញាណបញ្ញា ទៅសញ្ញាណសញ្ញាយន់ អវិ-
តត្តវិចារមត្តាយ ផលសមាបត្តិយា វិតត្តស្ស ច
អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៤៧] អវិតត្តវិចារោ ធម្មោ អវិតត្តវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិតត្តវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរ-
ឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ អវិតត្តវិចារំ ចុតិចិត្តំ អវិតត្ត-
វិចារមត្តស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស វិចារស្ស ច អនន្តរឃ្យ-
ច្ចយេន បច្ចយោ អវិតត្តវិចារោ ទត្តា អវិតត្តវិចារ-
មត្តស្ស វិចារស្ស វិចារស្ស ច អនន្តរឃ្យច្ចយេន
បច្ចយោ និរោធនៃវិញ្ញាណបញ្ញា ទៅសញ្ញាណសញ្ញា-
យន់ អវិតត្តវិចារមត្តាយ ផលសមាបត្តិយា វិចា-
រស្ស ច អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៤៨] អវិតត្តវិចារោ ធម្មោ សវិតត្តសវិ-
ចារស្ស ច អវិតត្តវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរ-
ឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ អវិតត្តវិចារំ ចុតិចិត្តំ វិចារោ
ច សវិតត្តសវិចារស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស វិតត្តស្ស ច

វិញ្ញាណបញ្ញា

ទៅសញ្ញាណសញ្ញាយន់: របស់បុគ្គល កាលចេញ អំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ
នៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង
ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ ។

[១៤៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
វិចារៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
វិចារៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃវិជ្ជានៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង
ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ ទៅសញ្ញាណសញ្ញាយន់: របស់បុគ្គល កាល
ចេញ អំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន
ត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ ។

[១៤៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ គឺ
ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ
នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋាន

អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កាវិចារំ កវដ្ឋញ្ច
 វិចារោ ច អាវដ្ឋនាយ វិតក្កស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ អវិតក្កាវិចារោ ខត្តា វិចារោ ច សវិតក្ក-
 សវិចារស្ស វុដ្ឋានស្ស វិតក្កស្ស ច អនន្តរប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ និរោតា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវសញ្ញាតា-
 សញ្ញាយតនំ សវិតក្កសវិចារាយ ផលសមាបត្តិយោ
 វិតក្កស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៧៧) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កាវិចារោ
 ច ធម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ ចុតិចិត្តញ្ច វិចារោ
 ច សវិតក្កសវិចារស្ស ខុបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ កវដ្ឋញ្ច វិចារោ
 ច អាវដ្ឋនាយ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្ក-
 វិចារមត្តា ខត្តា ច វិចារោ ច សវិតក្កសវិចារស្ស
 វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋាន

ដោយអនន្តរប្បច្ចយ កវដ្ឋៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈ
 ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាវដ្ឋនៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ចយ ពួក
 ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្ត-
 រប្បច្ចយ នៅសញ្ញានសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញ អំពី
 និរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ចយ ។

(១៧៧) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ចយ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខុបបត្តិចិត្ត ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ចយ កវដ្ឋៈ ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាវដ្ឋនៈ
 ដោយអនន្តរប្បច្ចយ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
 វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ចយ ។

(១៧០) អវិភង្គវិចារមត្តោ ច អវិភង្គវិចារោ
 ច ធម្មា អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចុ-
 យេន បច្ចុយោ បុរិមា បុរិមា អវិភង្គវិចារមត្តា ខុទ្ទា
 ច វិចារោ ច បច្ចិមាធំ បច្ចិមាធំ អវិភង្គវិចារមត្តាធំ
 ខុទ្ទាធំ អនន្តរប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ អវិភង្គវិចារមត្តោ
 មត្តោ ច វិចារោ ច អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ផលស្ស
 អនន្តរប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ អវិភង្គវិចារមត្តំ ផលក្ស
 វិចារោ ច អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ផលស្ស អនន្ត-
 រប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។

(១៧១) អវិភង្គវិចារមត្តោ ត អវិភង្គអវិចារោ
 ច ធម្មា អវិភង្គអវិចារស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចុ-
 យេន បច្ចុយោ បុរិមា បុរិមា អវិភង្គវិចារមត្តា ខុទ្ទា
 ច វិចារោ ច បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស វិចារស្ស អនន្ត-
 រប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ អវិភង្គវិចារមត្តំ ចុតិចិត្តក្ស
 វិចារោ ច អវិភង្គអវិចារស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្ត-
 រប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ អវិភង្គវិចារមត្តា ខុទ្ទា ច វិចារោ
 ច អវិភង្គអវិចារស្ស វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចុយេន
 បច្ចុយោ ។

(១៧០) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មានគ្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ។ ដែលមិនមាន
 វិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ។
 ដែលមិនមានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មត្តំ ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃផល ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ផល ដែលមិន
 មានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលមិន
 មានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(១៧១) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិន
 មានវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ។ ដែលមិនមាន
 វិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្រោយ ។
 ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី
 វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ
 ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី
 វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ដោយ
 អនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧២] អវិភង្គវិចារមន្តោ ច អវិភង្គអវិចារោ ច
 ធម្មា អវិភង្គវិចារមន្តស្ស ច អវិភង្គអវិចារស្ស ច
 ធម្មស្ស អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា
 អវិភង្គវិចារមន្តា ទន្ធា ច វិចារោ ច បច្ច័មាធំ
 បច្ច័មាធំ អវិភង្គវិចារមន្តាធំ ទន្ធាធំ វិចារស្ស ច
 អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមន្តោ មន្តោ
 ច វិចារោ ច អវិភង្គវិចារមន្តស្ស ផលស្ស វិចារស្ស
 ច អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមន្ត
 ផលញ្ច វិចារោ ច អវិភង្គវិចារមន្តស្ស ផលស្ស
 ច វិចារស្ស ច អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧៣] អវិភង្គវិចារមន្តោ ច អវិភង្គអវិចារោ
 ច ធម្មា សវិភង្គសវិចារស្ស ច អវិភង្គវិចារមន្តស្ស
 ច ធម្មស្ស អនន្តរឃ្យច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារ
 មន្តំ ចុតិចិត្តញ្ច វិចារោ ច សវិភង្គសវិចារស្ស
 ឧបបត្តិចិត្តស្ស វិភង្គស្ស ច អនន្តរឃ្យច្ចយេន
 បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមន្តំ កវច្ឆញ្ច វិចារោ ច

[១៧៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភង្គ ដំណាច់វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈផង ដោយ
 អនន្តរឃ្យច្ចយេន គឺ ពួកទន្ធា មុនៗ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
 ក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកទន្ធា ក្រោយៗ ដែលមិនមានវិភង្គៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ចយេន មគ្គ ដែលមិនមាន
 វិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ចយេន គឺ ផល ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃផល ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ចយេន ។

[១៧៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
 ផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ចយេន គឺ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិភង្គៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកប
 ដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិភង្គៈផង ដោយអនន្តរឃ្យច្ចយេន
 កវច្ឆៈ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ

អាវុធជាមួយ វិភង្គស្ស ច អនន្តរយ្យច្ចយេន បច្ចយោ
អវិភង្គវិចារមត្តា ខត្តា ច វិចារោ ច សវិភង្គសវិចារស្ស
វុដ្ឋានស្ស វិភង្គស្ស ច អនន្តរយ្យច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧៤] សវិភង្គសវិចារោ ច អវិភង្គវិចារមត្តា
ច ធម្មា សវិភង្គសវិចារស្ស ធម្មស្ស អនន្តរយ្យច្ច-
យេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សវិភង្គសវិចារា
ខត្តា ច វិភង្គោ ច បច្ច័មាធំ បច្ច័មាធំ សវិភង្គ-
សវិចារាធំ ខត្តាធំ អនន្តរយ្យច្ចយេន បច្ចយោ អនុ-
លោមញ្ច វិភង្គោ ច គោត្រកុស្ស អនុលោមញ្ច
វិភង្គោ ច វេណានស្ស គោត្រកុ ច វិភង្គោ ច
សវិភង្គសវិចារស្ស មត្តស្ស វេណានញ្ច វិភង្គោ ច
សវិភង្គសវិចារស្ស មត្តស្ស ។ បេ ។ សវិភង្គសវិ-
ចារោ មត្តោ ច វិភង្គោ ច សវិភង្គសវិចារស្ស
ផលស្ស សវិភង្គសវិចារំ ផលញ្ច វិភង្គោ ច សវិ-
ភង្គសវិចារស្ស ផលស្ស អនុលោមញ្ច វិភង្គោ ច
សវិភង្គសវិចារាយ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរយ្យច្ច-
យេន បច្ចយោ ។

ខែអាវុធមៈផង វិភង្គផង ដោយអនន្តរយ្យច្ចយេន ត្រកុខន្ធ ដែលមិនមាន
វិភង្គមានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាប់ច្រើន ខែវុដ្ឋានៈ ដែលប្រកប
ដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារផង វិភង្គផង ដោយអនន្តរយ្យច្ចយេន ។

[១៧៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាប់ច្រើន ខែធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរយ្យច្ចយេន គឺ ត្រកុខន្ធ មុន ។
ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារក្តី វិភង្គក្តី ជាប់ច្រើន ខែ
ត្រកុខន្ធ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
អនន្តរយ្យច្ចយេន អនុលោមត្តី វិភង្គក្តី (ជាប់ច្រើន) ខែគោត្រកុ អនុ-
លោមត្តី វិភង្គក្តី (ជាប់ច្រើន) ខែវេណានៈ គោត្រកុក្តី វិភង្គក្តី
(ជាប់ច្រើន) ខែមត្ត ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារៈ វេណានៈ
ក្តី វិភង្គក្តី (ជាប់ច្រើន) ខែមត្ត ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយ
វិចារៈ ។ បេ ។ មត្ត ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារក្តី
វិភង្គក្តី ជាប់ច្រើន ខែផល ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយ
វិចារៈ ផល ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារក្តី វិភង្គក្តី ជា
ប់ច្រើន ខែផល ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារៈ អនុលោមត្តី
វិភង្គក្តី ជាប់ច្រើន ខែផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកប
ដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរយ្យច្ចយេន ។

[១៧៦] អំពីគន្លឹះសិវាវារ ច អំពីគន្លឹះសិវាវារមត្តោ
 ច ធម្មា អំពីគន្លឹះសិវាវារមត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរាប្ប-
 ច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សិវាវារមត្តសិវាវារ
 ខត្តា ច វិគត្តោ ច បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិគត្តស្ស
 អនន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សិវាវារមត្តសិវាវារ តុតិច្ឆិកា
 វិគត្តោ ច អំពីគន្លឹះសិវាវារមត្តស្ស ឧបបត្តិច្ឆិកា អ-
 នន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សិវាវារមត្តសិវាវារ ខត្តា ច
 វិគត្តោ ច អំពីគន្លឹះសិវាវារមត្តស្ស វិជ្ជានស្ស អនន្តរ-
 ាប្បច្ចយេន បច្ចយោ អំពីគន្លឹះសិវាវារមត្តស្ស ឈានស្ស
 បរិកម្មញ្ញ វិគត្តោ ច អំពីគន្លឹះសិវាវារមត្តស្ស ឈា-
 នស្ស អនន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ តោត្រកុ ច វិគត្តោ
 ច អំពីគន្លឹះសិវាវារមត្តស្ស បត្តស្ស វេទនានញ្ញ វិគត្តោ
 ច អំពីគន្លឹះសិវាវារមត្តស្ស មត្តស្ស អនុលោមញ្ញ វិគត្តោ
 ច អំពីគន្លឹះសិវាវារមត្តាយ ផលសមាបត្តិយា អនន្ត-
 រាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកបដោយវិចារក្តិ ធម៌
 ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
 វិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ គឺ តួកខន្ធ មុន ។ ដែល
 ប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកបដោយវិចារក្តិ វិគត្តក្តិ ជាបច្ច័យ ខ្មែរវិគត្តៈ
 ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ តុតិច្ឆិកា ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកប
 ដោយវិចារក្តិ វិគត្តក្តិ ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិច្ឆិកា ដែលមិនមានវិគត្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ តួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយ
 វិគត្តៈប្រកបដោយវិចារក្តិ វិគត្តក្តិ ជាបច្ច័យ នៃវេទនាៈ ដែលមិន
 មានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃឈាន
 ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារក្តិ វិគត្តក្តិ ជាបច្ច័យ នៃឈាន
 ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ តោត្រកុ
 វិគត្តក្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
 រត្តោក្តិ វិគត្តក្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលមិនមានវិគត្តៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈ អនុលោមក្តិ វិគត្តក្តិ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលមិន
 មានវិគត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ ។

(១៧៦) សវិតក្កសវិតាភេ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ
 ច ធម្មា អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស អនន្តរវ្យច្ចយេន
 បច្ចយោ អាវជ្ជនា ច វិតក្កោ ច បញ្ចង្គំ វិញ្ញាណាធិ
 អនន្តរវ្យច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិតាវំ ចុតិចិត្តញ
 វិតក្កោ ច អវិតក្កអវិចារស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស វិចារស្ស
 ច អនន្តរវ្យច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិតាភ ទត្តា
 ច វិតក្កោ ច អវិតក្កអវិចារស្ស វុដ្ឋានស្ស ច វិចារស្ស
 ច អនន្តរវ្យច្ចយេន បច្ចយោ ទុតិយស្ស ណានស្ស
 បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច ទុតិយស្ស ណានស្ស ច
 វិចារស្ស ច អនន្តរវ្យច្ចយេន បច្ចយោ តតិយស្ស
 ណានស្ស បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច ចតុត្ថស្ស ណា-
 នស្ស បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច អាភាសានន្តរាយត-
 នស្ស បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច វិញ្ញាណញ្ចាយត-
 នស្ស បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច អាតតិញ្ចាយតនស្ស
 បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច លោសញ្ញាយសញ្ញាយតនស្ស

(១៧៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអនន្តរវ្យច្ច័យ គឺ អាវជ្ជនៈក្តី វិតក្កៈក្តី
 ជាបច្ច័យ នៃបញ្ចវិញ្ញាណ ដោយអនន្តរវ្យច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរវ្យច្ច័យ
 ត្បកទទ្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ
 នៃវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយ
 អនន្តរវ្យច្ច័យ បរិកម្ម នៃទុតិយជ្ឈានក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃទុតិ-
 យជ្ឈានផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរវ្យច្ច័យ បរិកម្ម នៃតតិយជ្ឈានក្តី
 វិតក្កៈក្តី បរិកម្ម នៃចតុត្ថជ្ឈានក្តី វិតក្កៈក្តី បរិកម្ម នៃអាភាសានញ្ញា-
 យតនក្តី វិតក្កៈក្តី បរិកម្ម នៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនក្តី វិតក្កៈក្តី បរិកម្ម
 នៃអាតតិញ្ញាយតនក្តី វិតក្កៈក្តី បរិកម្ម នៃលោសញ្ញាយសញ្ញាយតនក្តី

បរិកម្មត្រូវ វិនិច្ឆ័យ ច មិត្តស្នូ ធាតុស្នូ បរិកម្មត្រូវ
វិនិច្ឆ័យ ច មិត្តយ លោកលោកយា បរិកម្មត្រូវ
វិនិច្ឆ័យ ច ឥន្ទ្រវិជញ្ញាលាស្នូ បរិកម្មត្រូវ វិនិច្ឆ័យ ច
ចេតោបរិយញ្ញាលាស្នូ បរិកម្មត្រូវ វិនិច្ឆ័យ ច បុព្វ-
ធិវាសាទុស្នូត្រិញ្ញាលាស្នូ ។ បេ ។ យថាតម្របតណ្ហ-
លាស្នូ ។ បេ ។ អនាគតសញ្ញាលាស្នូ បរិកម្មត្រូវ
វិនិច្ឆ័យ ច គោត្រតុ ច វិនិច្ឆ័យ ច អវិភត្តអវិ-
ចារស្នូ មត្តស្នូ ច វិចារស្នូ ច វេទានញ្ញ វិនិច្ឆ័យ
ច អវិភត្តអវិចារស្នូ មត្តស្នូ វិចារស្នូ ច អនុលោ-
មញ្ញ វិនិច្ឆ័យ ច អវិភត្តអវិចារាយ ជលសមាបត្តិយា
វិចារស្នូ ច អនន្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៧៧) សវិភត្តសវិចារោ ច អវិភត្តវិចារមត្តោ
ច ធម្មា អវិភត្តវិចារមត្តស្នូ ច អវិភត្តអវិចារស្នូ
ច ធម្មស្នូ វិនិច្ឆ័យត្រូវ ច បច្ចយោ សវិភត្ត-
សវិចារំ បុតិចិត្តញ្ញ វិនិច្ឆ័យ ច អវិភត្តវិចារមត្តស្នូ
ឧបបត្តិចិត្តស្នូ ច វិចារស្នូ ច អនន្តប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សវិភត្តសវិចារោ ឧប្បា ច វិនិច្ឆ័យ ច
អវិភត្តវិចារមត្តស្នូ វិជ្ជាធម្មស្នូ ច វិចារស្នូ ច

វិភត្តភ្នំ បរិកម្ម បៃវិភត្តភ្នំ វិភត្តភ្នំ បរិកម្ម នៃវិភត្តសោតនភ្នំ វិភត្តភ្នំ
បរិកម្ម នៃឧវិភត្តភ្នំ វិភត្តភ្នំ បរិកម្ម នៃចេតោបរិយញ្ញាលាស្នូ
វិភត្តភ្នំ នៃបុព្វធិវាសាទុស្នូត្រិញ្ញាលា ។ បេ ។ នៃយថាតម្របតណ្ហ
។ បេ ។ បរិកម្ម នៃអនាគតសញ្ញាលាស្នូ វិភត្តភ្នំ គោត្រតុភ្នំ វិភត្ត-
ភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃមត្ត ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង
វេទានភ្នំ វិភត្តភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃមត្ត ដែលមិនមានវិភត្តៈ មិនមាន
វិចារៈផង វិចារៈផង អនុលោមភ្នំ វិភត្តភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃផល-
សមាបត្តិ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយ
អនន្តប្បច្ច័យ ។

(១៧៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈភ្នំ ធម៌
ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិន
មានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មិនមាន
វិចារៈផង ដោយអនន្តប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈ
ប្រកបដោយវិចារៈភ្នំ វិភត្តភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែល
មិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តប្បច្ច័យ
ត្រូវ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈភ្នំ វិភត្តភ្នំ ជា
បច្ច័យ នៃវិជ្ជាធម្មៈ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង

អនុប្បវេណី បច្ចុប្បន្ន អវិភង្គវិចារមត្តស្ស
 ឈានស្ស បរិកម្មញ្ញ វិភង្គោ ច អវិភង្គវិចារមត្តស្ស
 ឈានស្ស ច វិចារស្ស ច អនុប្បវេណី បច្ចុប្បន្ន
 គោត្រកុ ច វិភង្គោ ច អវិភង្គវិចារមត្តស្ស មត្តស្ស
 ច វិចារស្ស ច អនុប្បវេណី បច្ចុប្បន្ន ភេតានញ្ញ
 វិភង្គោ ច អវិភង្គវិចារមត្តស្ស មត្តស្ស ច វិចារស្ស
 ច អនុលោមញ្ញ វិភង្គោ ច អវិភង្គវិចារមត្តស្ស
 ដលសមាបត្តិយា ច វិចារស្ស ច អនុប្បវេណី
 បច្ចុប្បន្ន ។

(១៧៥) សវិភង្គសវិចារោ ច អវិភង្គវិចារមត្តោ
 ច ធម្មា សវិភង្គសវិចារស្ស ច អវិភង្គវិចារមត្តស្ស
 ច ធម្មស្ស អនុប្បវេណី បច្ចុប្បន្ន បុរិមា បុរិមា
 សវិភង្គសវិចារោ ខន្ធា ច វិភង្គោ ច បច្ច័មា
 បច្ច័មា សវិភង្គសវិចារោ ខន្ធា វិភង្គស្ស ច
 អនុប្បវេណី បច្ចុប្បន្ន អនុលោមញ្ញ វិភង្គោ ច
 គោត្រកុស្ស ច វិភង្គស្ស ច អនុលោមញ្ញ វិភង្គោ
 ច ភេតានស្ស ច វិភង្គស្ស ច គោត្រកុ ច វិភង្គោ
 ច សវិភង្គសវិចារស្ស ច មត្តស្ស ច វិភង្គស្ស ។

ដោយអនុប្បវេណី បរិកម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឈាន ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹម
 តែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនុប្បវេណី គោត្រកុក្តី វិភង្គៈក្តី
 ជាបច្ច័យ នៃមត្ត ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង
 ដោយអនុប្បវេណី ភេតានៈក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមត្ត ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង អនុលោមក្តី វិភង្គៈក្តី
 ជាបច្ច័យ នៃដលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង
 វិចារៈផង ដោយអនុប្បវេណី ។

(១៧៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈផង ដោយអនុប្បវេណី គឺ ពួកខន្ធា ។ ដែលប្រកបដោយ
 វិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធាក្រោយ ។
 ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិភង្គៈផង ដោយ
 អនុប្បវេណី អនុលោមក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃគោត្រកុ និងវិភង្គៈ
 អនុលោមក្តី វិភង្គៈក្តី(ជាបច្ច័យ)នៃភេតានៈ និងវិភង្គៈ គោត្រកុក្តី វិភង្គៈក្តី
 ជាបច្ច័យ នៃមត្ត ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិភង្គៈផង

រោទាទត្ថា វិនិក្កោ ច សវិនិក្កោសវិនិចារស្ស មត្តស្ស
 ច វិនិក្កស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ស្សវិនិក្កា-
 សវិនិចារោ មត្តោ ច វិនិក្កោ ច សវិនិក្កសវិនិចារស្ស
 ផលស្ស ច វិនិក្កស្ស ច សវិនិក្កសវិនិចារំ ផលត្ថា
 វិនិក្កោ ច សវិនិក្កសវិនិចារស្ស ផលស្ស ច វិនិក្កស្ស
 ច អនុលោមត្ថា វិនិក្កោ ច សវិនិក្កសវិនិចារាយ
 ផលសមាបត្តិយោ ច វិនិក្កស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

(១៧៧) សវិនិក្កសវិនិចារោ ធម្មោ សវិនិក្កសវិ-
 ចារស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
 អនន្តរប្បច្ចយោមិ សមនន្តរប្បច្ចយោមិ សទិសោ ។

(២០០) សវិនិក្កសវិនិចារោ ធម្មោ សវិនិក្កសវិចា-
 រស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិនិក្ក-
 សវិនិចារោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណំ ខន្ធានំ សហជា-
 តប្បច្ចយេន បច្ចយោ តយោ ខន្ធា ឯកស្ស ខន្ធាស្ស
 សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្ធិនំ ខន្ធានំ
 សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុលោ សវិ-
 ក្កសវិនិចារោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណំ ខន្ធានំ ទ្វេ
 ខន្ធា ទ្ធិនំ ខន្ធានំ ... ។

រោទាទត្ថា វិនិក្កោ ជាបច្ច័យ ខៃមត្ត ដែលប្រកបដោយវិនិក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈផង វិនិក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មត្ត ដែលប្រកប
 ដោយវិនិក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិនិក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ ខៃផល ដែល
 ប្រកបដោយវិនិក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិនិក្កៈផង ផល ដែល
 ប្រកបដោយវិនិក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិនិក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ ខៃផល
 ដែលប្រកបដោយវិនិក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិនិក្កៈផង អនុលោមត្ត
 វិនិក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ ខៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិនិក្កៈ ប្រកប
 ដោយវិចារ ផង វិនិក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(១៧៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិនិក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ ខៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិនិក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសមនន្ត-
 រប្បច្ច័យ ។ អនន្តរប្បច្ច័យក្តី សមនន្តរប្បច្ច័យក្តី មានសេចក្តីដូចគ្នា ។

(២០០) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិនិក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ ខៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិនិក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
 សហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខ្លួន ដែលប្រកបដោយវិនិក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ
 ជាបច្ច័យ ខៃខ្លួន ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខ្លួន ជាបច្ច័យ
 ខៃខ្លួន ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខ្លួន ជាបច្ច័យ ខៃខ្លួន ២
 ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខ្លួន ១ ដែលប្រកបដោយវិនិក្កៈ ប្រកប
 ដោយវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) ខៃខ្លួន ៣ ក្នុងខណៈវេទបដិសន្ធិ ខ្លួន ២
 (ជាបច្ច័យ) ខៃខ្លួន ២ ... ។

(២០០) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ អវិតត្តវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិ-
តត្តសវិតារោ ខន្ធ វិតត្តស្ស សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កណោ ... ។

(២០២) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ អវិតត្តអ-
វិចារស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សវិតត្តសវិតារោ ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូទានំ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កណោ
កដត្តារូទានំ ... ។

(២០៣) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ សវិតត្តសវិ-
ចារស្ស ច អវិតត្តអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតត្តសវិតារោ ឯកោ
ខន្ធ តិណ្ណន្នំ ខន្ធនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូទានំ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន្ទ ខន្ធ ន្នំ ខន្ធនំ
ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូទានំ សេហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កណោ ... ។ សន្ធិត្តំ ។

(២០១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលបំបែកវិត្តៈ មានគ្រឹមវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
វិត្តៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(២០២) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិត្តៈ មិនមានវិចារៈ ដោយសហជាត-
ប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានុបេ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(២០៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌
ដែលមិនមានវិត្តៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ
ខន្ធ ខ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធ ព្យ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានុបេផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២
ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានុបេផង ដោយសហជាត
ប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។

(២០៤) សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-
 មក្កស្ស ច អវិតក្កវិចារមក្កស្ស ច ធម្មស្ស សហជាត-
 ប្បទ្ធកយេន បទ្ធកយោ សវិតក្កសវិតារោ ខត្តា វិតក្កស្ស
 ច ចិត្តសមុដ្ឋាណានិ រូតានំ សហជាតប្បទ្ធកយេន
 បទ្ធកយោ បដិសន្ធិក្កុលោ ... ។

(២០៥) សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
 ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមក្កស្ស ច ធម្មស្ស សហ-
 ជាតប្បទ្ធកយេន បទ្ធកយោ សវិតក្កសវិតារោ ឋកោ
 ខត្តោ តិណ្ណំ ខត្តានំ វិតក្កស្ស ច សហជាតប្បទ្ធក-
 យេន បទ្ធកយោ ទ្វេ ខត្តា ទ្ធិនំ ខត្តានំ វិតក្កស្ស ច
 សហជាតប្បទ្ធកយេន បទ្ធកយោ បដិសន្ធិក្កុលោ ... ។

(២០៦) សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
 ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមក្កស្ស ច អវិតក្កវិចារ-
 មក្កស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បទ្ធកយេន បទ្ធកយោ
 សវិតក្កសវិតារោ ឋកោ ខត្តោ តិណ្ណំ ខត្តានំ
 វិតក្កស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋាណានិ រូតានំ សហជាត-
 ប្បទ្ធកយេន បទ្ធកយោ ទ្វេ ខត្តា ទ្ធិនំ ខត្តានំ វិតក្កស្ស
 ច ចិត្តសមុដ្ឋាណានិ រូតានំ បដិសន្ធិក្កុលោ ... ។

(២០៤) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បទ្ធកយេន គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-
 រូបផង ដោយសហជាតប្បទ្ធកយេន ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(២០៥) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បទ្ធកយេន គឺ ខន្ធ ១
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង
 វិតក្កៈផង ដោយសហជាតប្បទ្ធកយេន ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង
 វិតក្កៈផង ដោយសហជាតប្បទ្ធកយេន ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(២០៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង
 ដោយសហជាតប្បទ្ធកយេន គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្កៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ
 សហជាតប្បទ្ធកយេន ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង វិតក្កៈផង ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូបផង (ដោយសហជាតប្បទ្ធកយេន) ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០៧] អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភង្គវិ-
ចារមត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិភង្គវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណំ ខន្ធានំ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្ធិនំ ខន្ធានំ
បដិសន្ធិក្កណោ ... ។

[២០៨] អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិភង្គសវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
វិភង្គោ សវិភង្គសវិចារាណំ ខន្ធានំ សហជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កណោ ... ។

[២០៩] អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភង្គ-
អវិចារស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិភង្គវិចារមត្តោ ខន្ធា វិចារស្ស ចិត្តសមុដ្ឋាណាណញ្ច
រូបាណំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិភង្គោ ចិត្ត-
សមុដ្ឋាណាណំ រូបាណំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្កណោ ... ។

[២០៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២) ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
គឺ វិភង្គៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយ
វិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មិនមានវិចារៈ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានប្រផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
វិភង្គៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានប្រផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០១] អវិភង្គវិចារម.ត្តា ធម្មោ អវិភង្គសវិ-
ចារស្ស ច អវិភង្គអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិភង្គោ សវិភង្គសវិចារាណំ
ខន្ធាណំ ចិត្តសមុដ្ឋាណាធាញ រូចាណំ សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តរណោ វិភង្គោ . . . ។

[២០២] អវិភង្គវិចារម.ត្តា ធម្មោ អវិភង្គវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិភង្គអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមត្តោ ឯកោ
ខន្ធា វិណ្ឌាណំ ខន្ធាណំ វិចារស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋា-
ណាធាញ រូចាណំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ
ខន្ធា ទ្វិណ្ឌាណំ ខន្ធាណំ វិចារស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋាណាធាញ
រូចាណំ បដិសន្ធិត្តរណោ . . . ។

[២០៣] អវិភង្គអវិចារេ ធម្មោ អវិភង្គអវិចារ-
ស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គ-
អវិចារេ ឯកោ ខន្ធា វិណ្ឌាណំ ខន្ធាណំ ចិត្តសមុដ្ឋាណា-
ធាញ រូចាណំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា

[២០៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិន
មានវិភង្គៈមិនមានវិចារ ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ វិភង្គៈ ជាបច្ច័យ
នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិភង្គ ប្រកបដោយវិចារ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-
រូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វិភង្គៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[២០៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែល
មិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វិចារៈ
ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជា
បច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង វិចារៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ . . . ។

[២០៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មិនមានវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣
ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២

ធ្វើ ខ្លាំង ចិត្តសមុដ្ឋានានិក រូបាណំ សហជាតប្ប-
 ច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ចិត្តសមុដ្ឋានានិ រូបាណំ
 បដិសន្ធិក្កុណោ អវិគត្តិអវិចារោ ឯកោ ខន្ធោ
 តិណ្ណាណំ ខ្លាំង កដត្តា ច រូបាណំ ទ្វេ ខ្លាំង
 ធ្វើ ខ្លាំង កដត្តា ប រូបាណំ វិចារោ កដត្តារូបាណំ
 ខន្ធោ វត្ថុស្ស វត្ថុ ខ្លាំង វិចារោ វត្ថុស្ស វត្ថុ
 វិចារស្ស ឯកំ មហាក្ខតំ តិណ្ណាណំ មហាក្ខតានំ
 មហាក្ខតា ចិត្តសមុដ្ឋានានិ រូបាណំ កដត្តារូបាណំ
 ឧបាទារូបាណំ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . .
 ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញាសត្តានំ ឯកំ មហា-
 ក្ខតំ . . . មហាក្ខតា កដត្តារូបាណំ ឧបាទារូបាណំ
 សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២០៣] អវិគត្តិអវិចារោ ខន្ធោ សវិគត្តិ-
 សវិចារស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 បដិសន្ធិក្កុណោ វត្ថុ សវិគត្តិសវិចារាណំ ខ្លាំង
 សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានប្បដន្ត ដោយសហជា-
 តប្បច្ច័យ វិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានប្ប ខន្ធ ១ ដែលមិន
 មានវិគត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកកដត្តារូបដន្ត
 កដខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ផង ពួកកដត្តារូប
 ផន្ត វិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប ពួកខន្ធ (ជាបច្ច័យ) នៃ
 វត្ថុ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកខន្ធ វិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ (ជា
 បច្ច័យ) នៃវិចារៈ មហាក្ខត ១ (ជាបច្ច័យ) នៃមហាក្ខត ៣ ពួកមហា-
 ក្ខត នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានប្ប ពួកកដត្តារូប ពួកឧបាទារូប ពាហិរំ . . .
 អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាក្ខត ១ . . .
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្ថ . . . ពួកមហាក្ខត ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប
 និងពួកឧបាទារូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២០៣] ធមិ ដែលមិនមានវិគត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 ធមិ ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសហជាត-
 ប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិគត្តៈប្រកបដោយ
 វិចារៈ កដខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(២១២) អវិភត្តិអវិចារេ ធម្មោ អវិភត្តិវិចារ-
 មត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចា-
 រោ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ សហជាតប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ វិចារោ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ
 ខន្ធានំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ-
 ត្តុណោ វត្ថុ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ សហជាតប្ប-
 ច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ វត្ថុ វិភត្តិស្ស
 សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២១៣) អវិភត្តិអវិចារោ ធម្មោ អវិភត្តិវិចារ-
 មត្តស្ស ច អវិភត្តិអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សហជា-
 តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ
 ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋាណោ ច ខន្ធានំ សហជាតប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ វិចារោ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ
 ខន្ធានំ កតដត្តា ច ខន្ធានំ បដិសន្ធិត្តុណោ វត្ថុ
 អវិភត្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច សហជា-
 តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២១៤) ធម៌ដែលមិនមានវិភក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្កៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
 គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធានុ ដែលមិនមានវិភក្កៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈ
 ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធានុ ដែលមិនមាន
 វិភក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
 វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធានុ ដែលមិនមានវិភក្កៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈ ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃវិភក្កៈ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(២១៥) ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្កៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមាន
 វិភក្កៈមិនមានវិចារ ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃពួកខន្ធានុ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកខន្ធានុ ដែលមិន
 មានវិភក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង ពួកកដត្តុរូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធានុ ដែលមិនមានវិភក្កៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈផង
 វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

វិញ្ញាណ បញ្ចវារោ

[២១៦] អវិភត្តាអវិចារោ ធម្មា សវិភត្តា-

សវិចារស្ស ច អវិភត្តាវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ បដិសន្ធិក្ខណោ វត្ថុ
សវិភត្តាសវិចារាឯ ខន្ធាឯ វិភត្តាស្ស ច សហជា-
តប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[២១៧] សវិភត្តាសវិចារោ ច អវិភត្តាអវិចារោ ក

ធម្មា សវិភត្តាសវិចារស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចុយោ បដិសន្ធិក្ខណោ សវិភត្តាសវិចារោ
ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណាឯ ខន្ធាឯ សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុ ច ទ្ធិឯ
ខន្ធាឯ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[២១៨] សវិភត្តាសវិចារោ ច អវិភត្តាអវិចារោ

ច ធម្មា អវិភត្តាវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាត-
ប្បច្ចយេន បច្ចុយោ បដិសន្ធិក្ខណោ សវិភត្តាសវិ-
ចារោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច វិភត្តាស្ស សហជាតប្ប-
ច្ចយេន បច្ចុយោ ។

វិញ្ញាណៈ ចញ្ចាវៈ

[២១៦] ធមិ ដែលមិនមានវិភក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ

នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិន
មានវិភក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ វត្ថុ ជា
បច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិភក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង
វិភក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៧] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ

ដែលមិនមានវិភក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិដែលប្រកបដោយ
វិភក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែល
ប្រកបដោយវិភក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី
ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៨] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ

ដែលមិនមានវិភក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមាន
វិភក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែល
ប្រកបដោយវិភក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិភក្កៈ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(២១៧) សវិតក្តីសវិចារេ ច អវិតក្តីអវិចារេ

ច ធម្មា អវិតក្តីអវិចារស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្តីសវិចារេ ខត្តា ច មហាក្ខតា
ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបានំ សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តណោ សវិតក្តីសវិចារេ ខត្តា ច
មហាក្ខតា ច កេដន្តារូបានំ ។

(២២០) សវិតក្តីសវិចារេ ច អវិតក្តីអវិចារេ

ច ធម្មា សវិតក្តីសវិចារស្ស ច អវិតក្តីវិចារមត្តស្ស
ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ-
ត្តណោ សវិតក្តីសវិចារេ ឯតោ ខត្តា ច វត្ថុ ច
តណ្ហានំ ខត្តានំ វិតក្តីស្ស ច ទ្វេ ខត្តា ច វត្ថុ
ច ទ្ធិនំ ខត្តានំ វិតក្តីស្ស ច សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(២២១) អវិតក្តីវិចារមត្តោ ច អវិតក្តីអវិចារេ

ច ធម្មា សវិតក្តីសវិចារស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តណោ វិតក្តី ច វត្ថុ
ច សវិតក្តីសវិចារេនំ ខត្តានំ សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(២១៧) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ

ដែលមិនមានវិតក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមានវិតក្តៈ
មិនមានវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ត្ថកខន្ធ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ត្ថកមហាក្ខតក្តី ជាបច្ច័យ នៃត្ថកចិត្តសមុដ្ឋានប្រ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ត្ថកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈប្រកបដោយវិ-
ចារៈក្តី ត្ថកមហាក្ខតក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃត្ថកកេដន្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(២២០) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ

ដែលមិនមានវិតក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្តៈ មានត្រឹមវិចារៈ
ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈ ប្រកប
ដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទ ផង វិតក្តៈផង ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ខន្ធល ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធល ផង វិតក្តៈផង
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(២២១) ធមិ ដែលមិនមានវិតក្តៈមានត្រឹមវិចារៈក្តី ធមិ ដែល

មិនមានវិតក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈ
ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ វិតក្តៈក្តី វត្ថុក្តី ជា
បច្ច័យ នៃត្ថកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(២២២) អវិគត្តវិចារមត្តោ ច អវិគត្តអវិចារោ

ច ធម្មា អវិគត្តវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាត-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគត្តវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ
ច វិចារោ ច តិណ្ណាដ្ឋំ ខន្ធានំ ទ្វេ ខន្ធា ច
វិចារោ ច ទ្ធិដ្ឋំ ខន្ធានំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ បដិសន្ធិក្កុណោ អវិគត្តវិចារមត្តោ ឯកោ
ខន្ធោ ច វិចារោ ច តិណ្ណាដ្ឋំ ខន្ធានំ ទ្វេ ខន្ធា
ច វិចារោ ច ទ្ធិដ្ឋំ ខន្ធានំ បដិសន្ធិក្កុណោ អវិ-
គត្តវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណាដ្ឋំ
ខន្ធានំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២២៣) អវិគត្តវិចារមត្តោ ច អវិគត្តអ-

វិចារោ ច ធម្មា អវិគត្តអវិចារស្ស ធម្មស្ស
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគត្តវិចារមត្តោ
ខន្ធា ច វិចារោ ច ចិត្តសមុដ្ឋាណំ រូបាណំ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគត្តវិចារមត្តោ
ខន្ធា ច មហាក្ខតា ច ចិត្តសមុដ្ឋាណំ រូបាណំ
វិគត្តោ ច មហាក្ខតា ច ចិត្តសមុដ្ឋាណំ រូបាណំ

(២២២) ធម៌ ដែលមិនមានវិគក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល

មិនមានវិគក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិគក្កៈមាន
ត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិគក្កៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារៈ
ក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមាន
វិគក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ខន្ធ ១
ដែលមិនមានវិគក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(២២៣) ធម៌ ដែលមិនមានវិគក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌

ដែលមិនមានវិគក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
វិគក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិន
មានវិគក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិគក្កៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ពួកមហាក្ខតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-
រូប វិគក្កៈក្តី ពួកមហាក្ខតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប

បដិសន្ធិត្តុណោ អវិភក្កវិចារមត្តា ខន្ធោ ច វិចារោ ច
កដត្តារូចានំ បដិសន្ធិត្តុណោ អវិភក្កវិចារមត្តា
ខន្ធោ ច មហាក្ខតា ច កដត្តារូចានំ បដិសន្ធិត្តុណោ
វិភក្កោ ច មហាក្ខតា ច កដត្តារូចានំ បដិសន្ធិ-
ត្តុណោ អវិភក្កវិចារមត្តា ខន្ធោ ច វត្ថុ ច វិចារស្ស
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២២២] អវិភក្កវិចារមត្តោ ច អវិភក្កអវិចារោ
ច ធម្មា អវិភក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិភក្កអវិចារ-
ស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិភក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច
តិណ្ណានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទក្ស រូចានំ សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ តយោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច
ឯកស្ស ខន្ធស្ស ចិត្តសមុដ្ឋាបាទក្ស រូចានំ សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធោ ច វិចារោ ច
ទ្ធិនំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទក្ស រូចានំ សហជាត-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ អវិភក្កវិចារ-
មត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច តិណ្ណានំ ខន្ធានំ
កដត្តា ច រូចានំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិភក្កៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ)
នៃពួកកដត្តារូ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិភក្កៈ
មានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី ពួកមហាក្ខត្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ វិភក្កៈក្តី ពួកមហាក្ខត្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិភក្កៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី
វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជា-
តប្បច្ច័យ ។

[២២២] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិភក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្កៈ
មានគ្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្កៈ មិនមានវិចារៈផង
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី
វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានុប្បដង ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ១ ផង ពួក
ចិត្តសមុដ្ឋានុប្បដង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារៈក្តី ជា
បច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានុប្បដង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈ
ក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកកដត្តារូផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ

ទ្វេ ខន្ធ . . . បដិសន្ធិត្តុណោ អវិភង្គវិចារមត្តោ
ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណាន្នំ ខន្ធនំ វិចារ-
ស្ស ច សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធ
ច វត្ថុ ច ទ្ធិន្នំ ខន្ធនំ វិចារស្ស ច សហជាត-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២២៥] សវិភង្គសវិចារោ ច អវិភង្គវិចារមត្តោ ច
ធម្មា សវិភង្គសវិចារស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ សវិភង្គសវិចារោ ឯកោ ខន្ធោ ច
វិភង្គោ ច តិណ្ណាន្នំ ខន្ធនំ សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធោ ច វិភង្គោ ច ទ្ធិន្នំ ខន្ធនំ សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ ។ បេ ។

[២២៦] សវិភង្គសវិចារោ ច អវិភង្គវិចារ-
មត្តោ ច ធម្មា អវិភង្គអវិចារស្ស ធម្មស្ស សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិភង្គសវិចារោ ខន្ធនំ ច
វិភង្គោ ច ចិត្តសមុដ្ឋាហនំ រូបានំ សហជាតប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ . . . ។

ខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ០ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី
ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វិចារៈផង ក្នុងទណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង វិចារៈផង
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២២៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១
ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធ ៣ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងទណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

[២២៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិន
មានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកប
ដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុ-
ដ្ឋានរូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងទណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[២២៧] សវិតត្តិសវិតារោ ឬ អវិតត្តិសវិតារោ
ឬ ធម្មា សវិតត្តិសវិតារស្ស ឬ អវិតត្តិសវិតារស្ស
ឬ ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតត្តិ-
សវិតារោ ឯកោ ខន្ធលោ ឬ វិតត្តោ ឬ តិណ្ណាដ្ឋំ
ខន្ធលោ ចិត្តសមុដ្ឋានានក្ខ រូនាដ្ឋំ សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធលោ ឬ វិតត្តោ ឬ ទ្វិដ្ឋំ ខន្ធលោ
ចិត្តសមុដ្ឋានានក្ខ រូនាដ្ឋំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ បដិសន្ធិកូណោ ... ។

[២២៨] សវិតត្តិសវិតារោ ឬ អវិតត្តិសវិតារោ
ឬ អវិតត្តិសវិតារោ ឬ ធម្មា សវិតត្តិសវិតារស្ស
ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ-
កូណោ សវិតត្តិសវិតារោ ឯកោ ខន្ធលោ ឬ វិតត្តោ
ឬ វត្ថុ ឬ តិណ្ណាដ្ឋំ ខន្ធលោ សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធលោ ឬ វិតត្តោ ឬ វត្ថុ ឬ ទ្វិដ្ឋំ
ខន្ធលោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២២៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារក្កៈ ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានគ្រឹមតែវិចារក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារក្កៈ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
វិចារក្កៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធលោ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារក្កៈ វិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធលោ ក្នុងវិចារក្កៈ
រូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធលោ ក្នុង វិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធលោ ក្នុងវិចារក្កៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងវិចារក្កៈ
នៃបដិសន្ធិ ... ។

[២២៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារក្កៈ ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានគ្រឹមតែវិចារក្កៈ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
វិចារក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារក្កៈ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធលោ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកប
ដោយវិចារក្កៈ វិតក្កៈ វត្ថុក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធលោ ក្នុងវិចារក្កៈ
បដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធលោ ក្នុង វិតក្កៈ វត្ថុក្កៈ ជា
បច្ច័យ នៃខន្ធលោ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២២៧] សវិតត្តសវិតារោ ច អវិតត្តវិចារមន្តោ
ច អវិតត្តអវិតារោ ច ធម្មា អវិតត្តអវិតារស្ស
ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតត្តសវិ-
ចារោ ខន្ធោ ច វិតត្តោ ច មហាក្ខតា ច ចិត្ត-
សមុដ្ឋាបាទំ រូបាទំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិត្តុណោ សវិតត្តសវិតារោ ខន្ធោ ច វិតត្តោ
ច មហាក្ខតា ច កដត្តារូបាទំ សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[២៣០] សវិតត្តសវិតារោ ធម្មា សវិតត្តសវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិ-
តត្តសវិតារោ ឯតោ ខន្ធោ តិណ្ណំ ខន្ធោ អញ្ញ-
មញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ សវិតត្ត-
សវិតារោ ឯតោ ខន្ធោ តិណ្ណំ ខន្ធោ អញ្ញមញ្ញ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធោ ទ្វិដ្ឋំ ខន្ធោ អញ្ញ-
មញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣១] សវិតត្តសវិតារោ ធម្មា អវិតត្តវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិ-
តត្តសវិតារោ ខន្ធោ វិតត្តស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ ... ។

[២២៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារក្កៈ ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារក្កៈ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
វិចារក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយ
វិចារក្កៈ វិតក្កៈ ពួកមហាក្ខតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយ
វិចារក្កៈ វិតក្កៈ ពួកមហាក្ខតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២៣០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអញ្ញ-
មញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញមញ្ញ-
ប្បច្ច័យ ។

[២៣១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញ-
ប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(២៣២) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ អវិតត្តអវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិត្តុណោ សវិតត្តសវិតារា ខន្ធ វត្ថុស្ស
អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៣៣) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ សវិតត្តសវិ-
ចារស្ស ច អវិតត្តអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អញ្ញ-
មញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ សវិតត្ត-
សវិតារោ ឋានោ ខន្ធោ តិណ្ណំ ខន្ធនំ វត្ថុស្ស
ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធោ ទ្ធិនំ
ខន្ធនំ វត្ថុស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៣៤) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ អវិតត្តវិ-
ចារមត្តស្ស ច អវិតត្តអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អញ្ញ-
មញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ សវិតត្ត-
សវិតារា ខន្ធោ វិតត្តស្ស ច វត្ថុស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៣២) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអតាមតាប្បច្ច័យ
គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអតាមតាប្បច្ច័យ ។

(២៣៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអតាមតាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វត្ថុ
ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអតាមតាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ
នៃខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ដោយអតាមតាប្បច្ច័យ ។

(២៣៤) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមវិចារៈផង ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអតាមតាប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈផង វត្ថុផង
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអតាមតាប្បច្ច័យ ។

[២៣៥] សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
 ចារស្ស ឬ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឬ ធម្មស្ស អញ្ញា-
 មញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិតារោ ឯកោ
 ខុទ្ទោ តិណ្ណាដ្ឋំ ខុទ្ទានំ វិតក្កស្ស ឬ អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ ទ្វេ ខុទ្ទា ទ្វិដ្ឋំ ខុទ្ទានំ វិតក្កស្ស ឬ
 អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

[២៣៦] សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
 ចារស្ស ឬ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឬ អវិតក្កអវិចារស្ស
 ឬ ធម្មស្ស អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ-
 ក្កុណោ សវិតក្កសវិតារោ ឯកោ ខុទ្ទោ តិណ្ណាដ្ឋំ
 ខុទ្ទានំ វិតក្កស្ស ឬ វត្ថុស្ស ឬ អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ ទ្វេ ខុទ្ទា ទ្វិដ្ឋំ ខុទ្ទានំ វិតក្កស្ស
 ឬ វត្ថុស្ស ឬ អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៧] អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតក្ក-
 វិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខុទ្ទោ តិណ្ណាដ្ឋំ ខុទ្ទានំ
 អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខុទ្ទា ទ្វិដ្ឋំ ខុទ្ទានំ
 អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

[២៣៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអត្តាមញ្ញាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង
 វិតក្កៈផង ដោយអត្តាមញ្ញាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង
 វិតក្កៈផង ដោយអត្តាមញ្ញាប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៣៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានគ្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
 វិចារៈផង ដោយអត្តាមញ្ញាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តាមញ្ញាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២
 ផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង ដោយអត្តាមញ្ញាប្បច្ច័យ ។

[២៤០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្តាមញ្ញាប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣
 ដោយអត្តាមញ្ញាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយអត្តាមញ្ញា
 ប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៣៨] អវិភត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិភត្ត-
សវិចារស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ
វិភត្តោ សវិភត្តសវិចារាណំ ខន្ធាណំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ មេ ។ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

[២៣៩] អវិភត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភត្តអវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិ-
ភត្តវិចារមត្តា ខន្ធា វិចារស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ អវិភត្តវិចារមត្តា ខន្ធា
វិចារស្ស ច វត្ថុស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្កុណោ វិភត្តោ វត្ថុស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[២៤០] អវិភត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិភត្តស-
វិចារស្ស ច អវិភត្តអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អញ្ញ-
មញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ វិភត្តោ
សវិភត្តសវិចារាណំ ខន្ធាណំ វត្ថុស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្តាមញ្ញប្បច្ច័យ
គឺ វិភត្តៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធា ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយ
វិចារៈ ដោយអត្តាមញ្ញប្បច្ច័យ ។ មេ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៣៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយអត្តាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ
ពួកខន្ធា ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ
ដោយអត្តាមញ្ញប្បច្ច័យ ពួកខន្ធា ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តា-
មញ្ញប្បច្ច័យ វិភត្តៈ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តា-
មញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤០] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិន
មានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអត្តាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ វិភត្តៈ ជាបច្ច័យ
នៃពួកខន្ធា ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤០] អវិភត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភត្តវិចារ-

មត្តស្ស ច អវិភត្តអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភត្តវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ
តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ន្ធោ ខន្ធា ទ្ធិន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច អញ្ញ-
មញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិកូណោ អវិភត្ត-
វិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស
ច វត្តស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន្ធោ
ខន្ធា ទ្ធិន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច វត្តស្ស ច អញ្ញ-
មញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤២] អវិភត្តអវិចារោ ធម្មោ អវិភត្តអវិចារស្ស

ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភត្តអវិចារោ
ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ន្ធោ ខន្ធា ទ្ធិន្នំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិកូណោ អវិភត្តអវិចារោ ឯកោ
ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វត្តស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ន្ធោ ខន្ធា ទ្ធិន្នំ ខន្ធានំ វត្តស្ស ច

[២៤១] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជា

បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែល
មិនមានវិភត្តៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១
ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៧ ផង
វិចារៈផង ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២
ផង វិចារៈផង ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភត្តៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៧ ផង វិចារៈផង វត្តផង ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធ ២ ផង វិចារៈផង វត្តផង ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ។

[២៤២] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌

ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែល
មិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៧ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ
ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមាន
វិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៧ ផង វត្តផង ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង វត្តផង

អភិធម្មវិធិកេ អនុណេមត្តិកប្បដ្ឋានំ

អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ខន្ធា វត្ថុស្ស វត្ថុ ខន្ធានំ
វិចារេ វត្ថុស្ស វត្ថុ វិចារស្ស ឯកំ មហាក្ខតំ តិណ្ណានំ
មហាក្ខតានំ ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុស-
មុដ្ឋានំ ... អសត្តាសត្តានំ ឯកំ មហាក្ខតំ ... ។

[២២៣] អវិភត្តិអវិចារេ ធម្មោ សវិភត្តិសវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិត្តុណោ វត្ថុ សវិភត្តិសវិចារេនំ ខន្ធានំ
អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២២៤] អវិភត្តិអវិចារេ ធម្មោ អវិភត្តិវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារេ
អវិភត្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ បដិសន្ធិត្តុណោ វិចារេ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ
ខន្ធានំ អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ
វត្ថុ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ វត្ថុ វិភត្តិស្ស អត្តាមត្តា-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អភិធម្មវិធិកេ អនុណេមត្តិកប្បដ្ឋានំ

ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ចយេន ត្ថកខន្ធ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ
នៃត្ថកខន្ធ វិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃវិចារៈ មហាក្ខត ១
(ជាបច្ច័យ) នៃមហាក្ខត ៣ ពាហិរៈ ... អាហារសមុដ្ឋាន ...
ឧតុសមុដ្ឋាន ... មហាក្ខត ១ របស់ត្ថកអសត្តាសត្ត ... ។

[២២៣] ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ចយេន គឺ
វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃត្ថកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ចយេន ។

[២២៤] ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ចយេន គឺ វិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃត្ថកខន្ធ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្តា-
មត្តាប្បច្ចយេន វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃត្ថកខន្ធ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ចយេន វត្ថុ ជាបច្ច័យ
នៃត្ថកខន្ធ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ចយេន វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃវិភត្តៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ចយេន ។

(២២៥) អវិភក្តិអវិចារេ ធម្មោ អវិភក្តិវិចារមត្តស្ស ច អវិភក្តិអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយេន បដិសន្ធិក្កុណោ វិចារេ អវិភក្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វត្ថុស្ស ច អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ វត្ថុ អវិភក្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២២៦) អវិភក្តិអវិចារេ ធម្មោ សវិភក្តិសវិចារស្ស ច អវិភក្តិវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ វត្ថុ សវិភក្តិសវិចារានំ ខន្ធានំ វិភក្តិស្ស ច អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២២៧) សវិភក្តិសវិចារេ ច អវិភក្តិអវិចារេ ច ធម្មោ សវិភក្តិសវិចារស្ស ធម្មស្ស អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ សវិភក្តិសវិចារេ ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច ភិណ្ណានំ ខន្ធានំ ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុ ច ទ្ធិនំ ខន្ធានំ អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២២៥) ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ:មិនមានវិចារ:ផង ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ វិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធា ដែលមិនមានវិភក្តិ:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធា ដែលមិនមានវិភក្តិ:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ។

(២២៦) ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តិ:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធា ដែលប្រកបដោយវិភក្តិ:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិភក្តិ:ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ។

(២២៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តិ:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ:មិនមានវិចារ: ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តិ:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា ដែលប្រកបដោយវិភក្តិ:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធា ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធា ២ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ។

[២២៨] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កអវិតារោ
ច ធម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អញ្ញាមញ្ញា-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុលោ សវិតក្កសវិ-
ចារា ខន្ធា ច វត្ថុ ច វិតក្កស្ស អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[២២៩] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កអវិតារោ ច
ធម្មា សវិតក្កសវិតារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច
ធម្មស្ស អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុលោ
សវិតក្កសវិតារោ ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តិ
ខន្ធនំ វិតក្កស្ស ច អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ទ្វេ ខន្ធនំ វត្ថុ ច ទ្វិន្តិ ខន្ធនំ វិតក្កស្ស ច
អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣០] អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិតារោ
ច ធម្មា សវិតក្កសវិតារស្ស ធម្មស្ស អញ្ញាមញ្ញា-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុលោ វិតក្កោ ច
វត្ថុ ច សវិតក្កសវិតារោនំ ខន្ធនំ អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។

[២២៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ ។

[២២៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
ដោយអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ពផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិ-
សន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២
ផង វិតក្កៈផង ដោយអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ ។

[២៣០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈក្តី វត្ថុក្តី
ជាបច្ច័យ នៃខន្ធនាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ ។

[២៥៧] អវិភត្តវិចារមត្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ

ច ធម្មា អវិភត្តវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ អវិភត្តវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធា
ន វិចារោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ ច ទ្ធិន្នំ ខន្ធានំ
អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កណោ អវិភត្ត-
វិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធា ច វិចារោ ច វត្ថុ ច
តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ ច វត្ថុ ច
ទ្ធិន្នំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៥៨] អវិភត្តវិចារមត្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ

ច ធម្មា អវិភត្តវិចារស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កណោ អវិភត្តវិចារមត្តោ
ខន្ធា ច វិចារោ ច វត្ថុស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កណោ អវិភត្តវិចារមត្តោ ខន្ធា ច
វត្ថុ ច វិចារស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៥១] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល

មិនមានវិភត្តៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្តាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទ ដែលមិនមាន
វិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទ ដោយអត្តា-
មញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធល ក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធល ដោយអត្តា-
មញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធទ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី
វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទ ក្នុងខណៈវេលាបដិសន្ធិ ខន្ធល ក្តី វិចារៈក្តី
វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធល ដោយអត្តាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៥២] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌

ដែលមិនមានវិភត្តៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
វិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយអត្តាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធភ័ន្ទ្យាយ ដែល
មិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ក្នុង
ខណៈវេលាបដិសន្ធិ ដោយអត្តាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធភ័ន្ទ្យាយ ដែលមិន
មានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារ ក្នុងខណៈវេលា
បដិសន្ធិ ដោយអត្តាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤៣] អវិភត្តវិចារមត្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ
 ច ធម្មា អវិភត្តវិចារមត្តស្ស ច អវិភត្តអវិចារស្ស
 ច ធម្មស្ស អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ-
 ត្តាលោ អវិភត្តវិចារមត្តោ ឯកោ ខត្តោ ច វិចារោ
 ច តិណ្ណាដ្ឋំ ខត្តាដំ វត្តស្ស ច អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ទ្វេ ខត្តា ច វិចារោ ច ទ្ធិដ្ឋំ ខត្តាដំ
 វត្តស្ស ច អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ-
 ត្តាលោ អវិភត្តវិចារមត្តោ ឯកោ ខត្តោ ច វត្ត ច
 តិណ្ណាដ្ឋំ ខត្តាដំ វិចារស្ស ច អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ទ្វេ ខត្តា ច វត្ត ច ទ្ធិដ្ឋំ ខត្តាដំ វិចា-
 រស្ស ច អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤៤] សវិភត្តសវិចារោ ច អវិភត្តវិចារមត្តោ
 ច ធម្មា សវិភត្តសវិចារស្ស ធម្មស្ស អត្តាមត្តាប្ប-
 ច្ចយេន បច្ចយោ សវិភត្តសវិចារោ ឯកោ ខត្តោ
 ច វិភត្តោ ច តិណ្ណាដ្ឋំ ខត្តាដំ អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ទ្វេ ខត្តា ច វិភត្តោ ច ទ្ធិដ្ឋំ ខត្តាដំ
 អត្តាមត្តាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តាលោ ... ។

[២៤៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានគ្រឹមតែវិចារភ្នំ ធម៌
 ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
 មានគ្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈផង ដោយ
 អត្តាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានគ្រឹមតែវិចារភ្នំ
 វិចារភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វត្តផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ភ្នំ វិចារភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង
 វត្តផង ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែ
 វិចារភ្នំ វត្តភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ភ្នំ វត្តភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង
 វិចារៈផង ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ច័យ ។

[២៤៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈ ប្រកបដោយវិចារភ្នំ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ ពេញគ្រឹមតែវិចារភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែល
 ប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារភ្នំ វិភក្តៈភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣
 ដោយអត្តាមត្តាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ភ្នំ វិចារភ្នំ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយ
 អត្តាមត្តាប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(២៥៥) សវិត្តសវិចារេ ឬ អវិត្តសវិចារេមន្តោ
ឬ ធម្មា សវិត្តសវិចារស្ស ធម្មស្ស អនាមត្តាប្បច្ចុ-
យេន បច្ចុយោ បដិសន្ធិក្ខណោ សវិត្តសវិចារ
ខន្ធ ឬ វិនិក្ខោ ឬ វត្ថុស្ស អនាមត្តាប្បច្ចុយេន
បច្ចុយោ ។

(២៥៦) សវិត្តសវិចារេ ឬ អវិត្តសវិចារមន្តោ
ឬ ធម្មា សវិត្តសវិចារស្ស ឬ អវិត្តសវិចារស្ស
ឬ ធម្មស្ស អនាមត្តាប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ បដិសន្ធិ-
ក្ខណោ សវិត្តសវិចារេ វិសា ខន្ធ ឬ វិនិក្ខោ
ឬ តិណ្ណន្នំ ខន្ធនំ វត្ថុស្ស ឬ អនាមត្តាប្បច្ចុយេន
បច្ចុយោ ទ្វេ ខន្ធ ឬ វិនិក្ខោ ឬ ទ្ធិន្នំ ខន្ធនំ
វត្ថុស្ស ឬ អនាមត្តាប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។

(២៥៧) សវិត្តសវិចារេ ឬ អវិត្តសវិចារ-
មន្តោ ឬ អវិត្តសវិចារេ ឬ ធម្មា សវិត្តសវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស អនាមត្តាប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ បដិ-
សន្ធិក្ខណោ សវិត្តសវិចារេ វិសា ខន្ធ ឬ
វិនិក្ខោ ឬ វត្ថុ ឬ តិណ្ណន្នំ ខន្ធនំ អនាមត្តាប្បច្ចុ-
យេន បច្ចុយោ ទ្វេ ខន្ធ ឬ វិនិក្ខោ ឬ វត្ថុ ឬ
ទ្ធិន្នំ ខន្ធនំ អនាមត្តាប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។

(២៥៥) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
វិត្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធនំ ខន្ធនំ ដែល
ប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិត្តៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ កន្ត
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ។

(២៥៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិត្តៈមិនមានវិចារៈ
ផង ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកប
ដោយវិចារៈក្តី វិត្តៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វត្ថុផង កន្តខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិត្តៈក្តី វត្ថុក្តី
នៃខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ។

(២៥៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិត្តៈមិនមាន
វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ
ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិត្តៈប្រកបដោយ
វិចារៈក្តី វិត្តៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ កន្តខណៈនៃបដិសន្ធិ
ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិត្តៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២
ដោយអនាមត្តាប្បច្ច័យ ។

(២៤៨) សេវាស្ថានសេវាស្ថាន ធម្មា សេវាស្ថានសេវា-
 ការស្នូ ធម្មស្នូ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សេវា-
 ត្រួតពិនិត្យសេវាស្ថាន ឯកោ ខេត្ត តំណែង ខេត្ត ។
 សង្កេត ។ សង្កេត ។ អវិភាគសេវាស្ថាន ធម្មា អវិភាគ-
 វិទ្យាស្ថានស្នូ ធម្មស្នូ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
 សង្កេត ។ បញ្ច ។

(២៤៩) អវិភាគសេវាស្ថាន ធម្មា អវិភាគសេវា-
 រស្នូ ធម្មស្នូ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភាគ-
 សេវាស្ថាន ឯកោ ខេត្ត តំណែង ខេត្ត ចិត្តសមុ-
 ដ្ឋានពាណិជ្ជកម្ម រួចរាល់ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ
 ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ចិត្តសមុដ្ឋានពាណិជ្ជកម្ម រួចរាល់ និស្ស-
 យប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិទ្យាស្ថាន ចិត្តសមុដ្ឋានពាណិជ្ជកម្ម រួចរាល់
 និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្រុមលោក អវិ-
 ភាគសេវាស្ថាន ឯកោ ខេត្ត តំណែង ខេត្ត កងកម្ម
 ច រួចរាល់ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខេត្ត
 ខេត្ត ខេត្ត ។ សង្កេត ។ អសញ្ញាសន្តាន ឯកោ
 មហាភូត . . . ចក្ខុវិស័យ ចក្ខុវិស័យ ណាស្នូ កា-
 យយកន កាយវិស័យ ណាស្នូ រត្ន អវិភាគសេវាស្ថាន
 ខេត្ត វិទ្យាស្ថាន ច និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៥០) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភាគៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភាគៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិភាគៈប្រកបដោយវិចារៈ (ជា
 បច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ មានបញ្ជាក់ៈ ៧ ។ ធម៌
 ដែលមិនមានវិភាគៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
 វិភាគៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។
 មានបញ្ជាក់ៈ ៥ ។

(២៥១) ធម៌ ដែលមិនមានវិភាគៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភាគៈ មិនមានវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភាគៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួក
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២
 ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភាគៈ
 មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកកងកម្មរូបផង ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ។ សេចក្តី
 បំប្រួញ ។ មហាភូត ១ របស់ពួកអនាសគ្គ . . . ចក្ខុវិស័យ (ជា
 បច្ច័យ) នៃចក្ខុវិស័យ កាយយកនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិស័យ
 រត្ន ជាបច្ច័យ នៃខន្ធចាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភាគៈមិនមានវិចារៈផង
 វិចារៈផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២២០] អវិភង្គិកវិចារោ ធម្មោ សវិភង្គិ-
សវិចារស្ស ធម្មស្ស និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
វត្ថុ សវិភង្គិសវិចារាធំ ខន្ធាធំ និស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តលោ វត្ថុ ... ។

[២២១] អវិភង្គិកវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គិវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ
អវិភង្គិវិចារមត្តាធំ ខន្ធាធំ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
វត្ថុ អវិភង្គិវិចារមត្តាធំ ខន្ធាធំ វិភង្គិស្ស ច និស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តលោ ។ សន្ធិត្តំ ។

[២២២] អវិភង្គិកវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គិវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិភង្គិកវិចារស្ស ច ធម្មស្ស និស្សយ
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ អវិភង្គិវិចារមត្តាធំ ខន្ធាធំ
ចិត្តសមុដ្ឋានាទក្ខ រូតាធំ វត្ថុ អវិភង្គិវិចារមត្តាធំ
ខន្ធាធំ វិចារស្ស ច និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិត្តលោ វិចារោ ... ។

[២២០] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ វត្ថុ
ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាធំខ្សោយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈ
ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២២១] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ
វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាធំខ្សោយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាធំខ្សោយ ដែល
មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិភង្គៈផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។

[២២២] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈមិនមានវិចារៈផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ (ជាបច្ច័យ)
នៃខន្ធាធំខ្សោយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ពួកចិត្តស
មុដ្ឋានរូបផង វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាធំខ្សោយ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វិចារៈ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

អភិធម្មបិណ្ឌក អនុលោមភ្នំកប្បដ្ឋានំ

(២២៣) អវិភត្តិអវិចារោ ធម្មោ សវិភត្តិសវិ-
ចារស្ស ច អវិភត្តិវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស និស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ សវិភត្តិសវិចារាធំ
ខន្ធធាធំ វិភត្តិស្ស ច និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិត្តុណោ វត្ថុ ... ។

(២២៤) សវិភត្តិសវិចារោ ច អវិភត្តិអវិចារោ
ច ធម្មោ សវិភត្តិសវិចារស្ស ធម្មស្ស និស្សយប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ សវិភត្តិសវិចារោ ឯកោ ខន្ធា ច
វត្ថុ ច តិណ្ណាធំ ខន្ធធាធំ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
មវត្ថុបិ បដិសន្ធិបិ ធិបេតព្វា ។

(២២៥) សវិភត្តិសវិចារោ ច អវិភត្តិអវិចារោ
ច ធម្មោ អវិភត្តិវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស និស្សយប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ សវិភត្តិសវិចារា ខន្ធា ច វត្ថុ
ច វិភត្តិស្ស បដិសន្ធិត្តុណោ ... ។

អភិធម្មបិណ្ឌក អនុលោមភ្នំកប្បដ្ឋានំ

(២២៣) ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធធាធំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិភត្តៈផង
ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វត្ថុ ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ... ។

(២២៤) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
ដែលមិនមានវិភត្តៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកប
ដោយវិភត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា ខ
ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធា ព
ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បវត្តិក្តី បដិសន្ធិក្តី បណ្ឌិត គប្បីសំ-
ដែងគេទៅចុះ ។

(២២៥) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមាន
វិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធធាធំឡាយ ដែល
ប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃវិភត្តៈ
ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ... ។

វិញ្ញាណ បញ្ចករ

[២៦៦] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កអវិតារោ

ច ធម្មា អវិតក្កអវិតារស្ស ធម្មស្ស និស្សយប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិតារោ ខន្ធ ច មហា-
ក្ខតា ច ចិត្តសមុដ្ឋាបាទំ រូបាទំ និស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តរណោ ... ។

[២៦៧] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កអវិតារោ ច

ធម្មា សវិតក្កសវិតារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស
ច ធម្មស្ស និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្ក-
សវិតារោ វិសោ ខន្ធ ច វត្ថុ ច តិណ្ណាទ្ធិ ខន្ធាទំ
វិតក្កស្ស ច និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិត្តរណោ ... ។

[២៦៨] អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិតារោ

ច ធម្មា សវិតក្កសវិតារស្ស ធម្មស្ស និស្សយប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ វិតក្កោ ច វត្ថុ ច សវិតក្កសវិតារោ
ខន្ធាទំ បដិសន្ធិត្តរណោ ... ។

វិញ្ញាណ បញ្ចករ

[២៦៦] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធមិ

ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មិនមានវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាទំខ្យាយ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ មហាក្ខតាទំខ្យាយក្តិ ជាបច្ច័យ នៃ
ត្ថកចិត្តសមុដ្ឋាទម្រ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៦៧] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តិ

ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹម
តែវិចារៈផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈក្តិ វត្ថុក្តិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទ ផង វិតក្កផង
ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៦៨] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ធមិ

ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈក្តិ
វត្ថុក្តិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាទំខ្យាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមភិក្ខុប្បដ្ឋានំ

អភិធម្មបិដក អនុលោមភិក្ខុប្បដ្ឋានំ

[២៦៩] អវិភត្តវិចារមត្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ
 ច ធម្មា អវិភត្តវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ជិស្សយប្ប-
 ច្ចយេន បច្ចយោ អវិភត្តវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ
 ច វិចារោ ច តិណ្ណំ ខន្ធជានំ អវិភត្តវិចារមត្តោ
 ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណំ ខន្ធជានំ បដិ-
 សន្ធិត្តរណោ ... ។

[២៧០] អវិភត្តវិចារមត្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ
 ច ធម្មា អវិភត្តវិចារស្ស ធម្មស្ស ជិស្សយប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ អវិភត្តវិចារមត្តោ ខន្ធា ច វិចារោ
 ច ចិត្តសមុដ្ឋាធានំ រូបាធានំ ជិស្សយប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ អវិភត្តវិចារមត្តោ ខន្ធា ច មហាក្ខតា
 ច ចិត្តសមុដ្ឋាធានំ រូបាធានំ វិភត្តោ ច មហាក្ខតា
 ច ចិត្តសមុដ្ឋាធានំ រូបាធានំ អវិភត្តវិចារមត្តោ ខន្ធា
 ច វត្ថុ វិចារស្ស ជិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 បដិសន្ធិត្តរណោ ច ត្តារិ ។ សន្ធិត្តំ ។

[២៦៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភត្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ខន្ធ ១ ដែល
 មិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៧០] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
 ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
 មិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធានិស្សយ
 ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត
 សមុដ្ឋានរូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធានិស្សយ ដែលមិនមានវិភត្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី មហាក្ខតាខន្ធានិស្សយក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តស-
 មុដ្ឋានរូប វិភត្តៈក្តី មហាក្ខតាខន្ធានិស្សយក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តស-
 មុដ្ឋានរូប ខន្ធានិស្សយ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី
 ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ បដិសន្ធិមាន ៤ ។ សេចក្តី
 ប្រែប្រួល ។

[២៧១] អវិភង្គវិចារមត្តោ ច អវិភង្គវិចារកេ ច
 ធម្មា អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ច អវិភង្គវិចារស្ស ច
 ធម្មស្ស និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារ-
 មត្តោ ឯកោ ខន្ធវា ច វិចារកេ ច តិណ្ណង្គំ ខន្ធជាន់
 ចិត្តសមុដ្ឋាធានក្ស រូបាណំ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 ទ្វេ ខន្ធវា ច វិចារកេ ច ទ្ធិង្គំ ខន្ធជាន់ ចិត្តសមុដ្ឋាធានក្ស
 រូបាណំ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមត្តោ
 ឯកោ ខន្ធវា ច វត្ថុ ច តិណ្ណង្គំ ខន្ធជាន់ វិចារស្ស ច
 ទ្វេ ខន្ធវា ច វត្ថុ ច ទ្ធិង្គំ ខន្ធជាន់ វិចារស្ស ច និស្សយ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុរណា . . . ។

[២៧២] សវិភង្គសវិចារកេ ច អវិភង្គវិចារមត្តោ
 ច ធម្មា សវិភង្គសវិចារស្ស ធម្មស្ស . . . អវិភង្គ-
 អវិចារស្ស ធម្មស្ស . . . សវិភង្គសវិចារស្ស ច អវិ-
 ភង្គអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស . . . តិណ្ណំ ។

[២៧១] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារផង ដោយ
 និស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារ-
 ក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង ពួក
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មានត្រឹមតែវិចារក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ផង វិចារផង
 ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង វិចារផង ដោយនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[២៧២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារ . . . នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមាន
 វិចារ . . . នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារផង ធម៌
 ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារផង . . . មានបញ្ចករ ៣ ។

(២៧៣) សវិតត្តុសវិចារោ ច អវិតត្តុវិចារមន្តោ
 ច អវិតត្តុអវិចារោ ច ធម្មា សវិតត្តុសវិចារស្ស
 ធម្មស្ស . . . អវិតត្តុអវិចារស្ស ធម្មស្ស ទិស្សយេ-
 ច្បទ្ធយេន បទ្ធយោ ។ ទ្វេ វាវ វិត្តារេត្តា ។

(២៧៤) សវិតត្តុសវិចារោ ធម្មា សវិតត្តុសវិចា-
 រស្ស ធម្មស្ស ឧបទិស្សយេច្បទ្ធយេន បទ្ធយោ អារម្ម-
 ណ្យចទិស្សយោ អនន្តរូបទិស្សយោ បកត្តូបទិស្ស-
 យោ ។ បកត្តូបទិស្សយោ សវិតត្តុសវិចារំ សន្ធិំ ឧប-
 ទិស្សយេន ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ ឧទោសថ-
 កក្កំ ករោតិ សវិតត្តុសវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ វិ-
 បស្សនំ ឧប្បាទេតិ មត្តំ ។ បេ ។ សមាមត្តិ ឧប្បាទេតិ
 មាណំ ជយេតិ ទិដ្ឋិ កណ្ណាតិ សវិតត្តុសវិចារំ សីលំ . . .
 ស្យតំ ចាតំ បញ្ញំ វាតំ ទោសំ មោហំ មាណំ ទិដ្ឋិ . . .
 បត្តនំ ឧបទិស្សយេន ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ
 ឧទោសថកក្កំ ករោតិ សវិតត្តុសវិចារំ ឈានំ ឧប្បា-
 ទេតិ វិបស្សនំ ឧប្បាទេតិ មត្តំ . . . សមាមត្តិ . . .

(២៧៥) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារក្កៈ
 ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារក្កៈ ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មិនមានវិចារក្កៈ ជាបច្ច័យ ខែធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកប
 ដោយវិចារ . . . ខែធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារ ដោយ
 ទិស្សយេច្បទ្ធយេន ។ វាវ ២ បណ្ឌិត គប្បិទ្ធិវាស្តាចុះ ។

(២៧៦) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារ ជា
 បច្ច័យ ខែធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារ ដោយ
 ឧបទិស្សយេច្បទ្ធយេន បានដល់ការមូល្ហូបទិស្សយេន អនន្តរូបទិស្សយេន និង
 បកត្តូបទិស្សយេន ។ បកត្តូបទិស្សយេន គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសភា ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារ ហើយទ្វេតាន សមាទានសីល
 ធ្វើឧបាសថកម្ម ញ៉ាំងឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយ
 វិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងវិបស្សនា ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមត្ត ។ បេ ។
 ញ៉ាំងសមាមត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ (បុគ្គល)
 អាស្រ័យសីល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារ . . .
 ស្យតៈ ចាតៈ បញ្ញា វាតៈ ទោសៈ មោហៈ មាណៈ ទិដ្ឋិ
 . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ហើយទ្វេតាន សមាទានសីល ធ្វើឧបាសថកម្ម
 ញ៉ាំងឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារ ឲ្យកើតឡើង
 ញ៉ាំងវិបស្សនា ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមត្ត . . . ញ៉ាំងសមាមត្តិ . . .

ចារាណំ ហននំ សង្ឃំ កំណុំ សិវិតក្កសិវិតារា សន្តា
... សីលំ សុតំ ចារតា បញ្ញា រាតោ នោសោ
មោហោ មាតោ ទិដ្ឋិ ... បត្តនា សិវិតក្កសិវិតារាយ
សន្តាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាតស្ស បញ្ញាយ
រាតស្ស នោសស្ស មោហស្ស មាតស្ស ទិដ្ឋិយា
បត្តនាយ ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៥] សិវិតក្កសិវិតារា ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អារម្មណ្ឌបទិស្សយោ អនន្តរូបទិស្សយោ បកត្តបទិ-
ស្សយោ ។ បកត្តបទិស្សយោ សិវិតក្កសិវិតារំ សន្តំ
ឧបទិស្សយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឈានំ ឧប្បទេតិ
មត្តំ ... សមាបត្តិ ... សិវិតក្កសិវិតារំ សីលំ ។
សន្តំ ។ បត្តនំ ឧបទិស្សយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ
ឈានំ ឧប្បទេតិ មត្តំ ... សមាបត្តិ ... សិវិ-
តក្កសិវិតារា សន្តា ... បត្តនា អវិតក្កវិចារមត្តាយ
សន្តាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាតស្ស បញ្ញាយ
វិតក្កស្ស ។ ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សម្លាបសត្វ បិបេកសង្ឃ សត្វ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយ
វិចារៈ ... សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា រាតៈ មោហៈ
មាតៈ ទិដ្ឋិ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសត្វ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា រាតៈ មោហៈ
មាតៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឧប-
ទិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្ឌបទិស្សយោ អនន្តរូបទិស្សយោ និង
បកត្តបទិស្សយោ ។ បកត្តបទិស្សយោ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសត្វ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ហើយញ្ញាំងឈាន ដែល
មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ្ញាំងមត្ត ... ញ្ញាំង
សមាបត្តិ ... សីល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ។
សេចក្តីបំប្រញា ។ (បុគ្គល) អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយញ្ញាំងឈាន
ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ្ញាំងមត្ត ...
ញ្ញាំងសមាបត្តិ ... សត្វ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយ
វិចារៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសត្វ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញាផង វិតក្កៈផង ដោយ
ឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៧២) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ អវិតត្តអវិតារស្ស
 ធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូប-
 ទិស្សយោ បកត្តបទិស្សយោ ។ បកត្តបទិស្សយោ
 សវិតត្តសវិតារំ សន្នំ ឧបទិស្សយ អវិតត្តអវិតារំ
 ឈានំ ឧប្បាទេតិ មត្តំ ... អភិញ្ញំ ... សមាបត្តិ
 ឧប្បាទេតិ សវិតត្តសវិតារំ សីលំ ... បត្តនំ ឧបទិ-
 ស្សយ អវិតត្តអវិតារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មត្តំ ...
 អភិញ្ញំ ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ សវិតត្តសវិតារា
 សន្នា ។ សន្និវត្តំ ។ បត្តនា អវិតត្តអវិតារាយ សន្នាយ
 សីលស្ស សុតស្ស ចាតស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស ច
 កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស
 ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៧៣) សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ អវិតត្តវិចារ-
 មត្តស្ស ច អវិតត្តអវិតារស្ស ច ធម្មស្ស ឧបទិស្សយ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបទិស្សយោ បកត្តបទិស្ស-
 យោ ។ បកត្តបទិស្សយោ សវិតត្តសវិតារា សន្នា ...

(២៧៤) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ វៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយឧបទិស្សយ-
 ប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបទិស្សយ និងបកត្តបទិស្សយ ។ បកត្តប-
 ទិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈ ហើយញ៉ាំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ឲ្យ
 កើតឡើង ញ៉ាំងមត្ត ... ញ៉ាំងអភិញ្ញា ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យ
 កើតឡើង សីល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ...
 អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយញ៉ាំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
 វិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមត្ត ... ញ៉ាំងអភិញ្ញា ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ
 ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ។
 សេចក្តីបំប្រុង ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមិនមានវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញាផង វិចារៈ កាយិក-
 សុខ និងកាយិកទុក្ខផង ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៧៥) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ
 ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ បាន
 ដល់អនន្តរូបទិស្សយ និងបកត្តបទិស្សយ ។ បកត្តបទិស្សយ
 គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ...

បត្តិភាព អវិភង្គិកវិចារមត្តាយ សទ្ធាយ សីលស្ស
សុតស្ស ទាតស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស ច ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៨] សវិភង្គិកសវិចារោ ធម្មោ សវិភង្គិ-
សវិចារស្ស ច អវិភង្គិកវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណ្ឌូបនិស្សយោ
អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខបនិស្សយោ ។ បកក្ខប-
និស្សយោ សវិភង្គិកសវិចារា សទ្ធា . . . បត្តិភា
សវិភង្គិកសវិចារាយ សទ្ធាយ បត្តិភាយ វិភង្គិកស្ស ច
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៩] អវិភង្គិកវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភង្គិកវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារ-
ម្មណ្ឌូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខបនិស្ស-
យោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ អវិភង្គិកវិចារមត្តំ សន្តំ
ឧបនិស្សយ អវិភង្គិកវិចារមត្តំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មក្កំ
. . . សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ អវិភង្គិកវិចារមត្តំ សីលំ
. . . សុតំ ចាតំ បញ្ញា . . . វិភង្គិក ឧបនិស្សយ
អវិភង្គិកវិចារមត្តំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មក្កំ . . .
សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ អវិភង្គិកវិចារមត្តោ សទ្ធា . . .

សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
និងសីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញាផង វិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិន
មានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អា-
រម្មណ្ឌូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខប-
និស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ . . .
សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយ
វិចារៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នាផង វិភង្គៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អាម្មណ្ឌូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។
បកក្ខបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិភង្គៈមាន
ត្រឹមតែវិចារៈ ហើយញ៉ាំងឈាន ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមក្ក . . . ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង អាស្រ័យ
សីល ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . សុតៈ ចាតៈ
បញ្ញា . . . អាស្រ័យវិភង្គៈ ហើយញ៉ាំងឈាន ដែលមិនមានវិភង្គៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមក្ក . . . ញ៉ាំងសមាបត្តិ
ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . .

សីលំ សុតំ ចារោ បញ្ញា ... វិតត្តោ ច អវិតត្តិ-
វិចារមត្តាយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចារកស្ស
បញ្ញាយ វិតត្តិស្ស ច ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨០] អវិតត្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិតត្តិសវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អាម្មណ្យបទិស្សយោ អនន្តរូបទិស្សយោ បកត្តប-
ទិស្សយោ ។ បកត្តបទិស្សយោ អវិតត្តិវិចារមត្ត
សទ្ធិ ឧបទិស្សយោ ធានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ
ឧចោសថកម្មំ កកោតិ សវិតត្តិសវិចារំ ឈានំ
ឧប្បាទេតិ វិបស្សនំ ... មត្តំ ... សមាបត្តិ ឧប្បា-
ទេតិ មាណំ ជៈប្បតិ ទិដ្ឋិ កណ្ណាតិ អវិតត្តិវិចារមត្ត
សីលំ ... សុតំ ចារកំ បញ្ញា ... វិតត្តំ ឧបទិ-
ស្សយោ ធានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ ឧចោសថ-
កម្មំ កកោតិ សវិតត្តិសវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ
វិបស្សនំ ឧប្បាទេតិ មត្តំ ឧប្បាទេតិ សមាបត្តិ
ឧប្បាទេតិ ចានំ ហានតិ សង្ឃំ កិណ្ឌតិ អវិតត្តិ-
វិចារមត្តោ សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចារោ បញ្ញា ...
វិតត្តោ ច សវិតត្តិសវិចារាយ សទ្ធាយ បត្តនាយ
ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សីលៈ សុតៈ ចារៈ បញ្ញា ... វិតត្តៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា
ដែលមិនមានវិតត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចារៈ បញ្ញា
ផង វិតត្តៈផង ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨០] ធមិ ដែលមិនមានវិតត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយឧបទិស្សយ-
ប្បច្ច័យ បានដល់ការម្សណ្ឌបទិស្សយ អនន្តរូបទិស្សយ និងបកត្តប-
ទិស្សយ ។ បកត្តបទិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិន
មានវិតត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ហើយឲ្យបាន សមាទានសីល ធ្វើឧប្បា-
សថកម្ម ញ៉ាំងឈាន ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ឲ្យ
កើតឡើង ញ៉ាំងវិបស្សនា ... ញ៉ាំងមត្ត ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ
ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈ ប្រកាន់ខ័ន្តិ អាស្រ័យសីល ដែលមិនមាន
វិតត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... សុតៈ ចារៈ បញ្ញា ... អាស្រ័យ
វិតត្តៈ ហើយឲ្យបាន សមាទានសីល ធ្វើឧប្បាសថកម្ម ញ៉ាំងឈាន
ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងវិបស្សនា
ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមត្ត ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង
សម្រាប់សក្ខ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ដែលមិនមានវិតត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
... សីលៈ សុតៈ ចារៈ បញ្ញា ... វិតត្តៈក្តិ ជាបច្ច័យ
នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា
ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៨៤) អវិភង្គិកវិចារមន្តោ ធម្មោ អវិភង្គិកវិចារស្ស ធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបទិស្សយោ បកក្ខបទិស្សយោ ។ បកក្ខបទិស្សយោ អវិភង្គិកវិចារមន្តំ សន្នំ ឧបទិស្សយ អវិភង្គិកវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មន្តំ ... អភិញ្ញំ ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ អវិភង្គិកវិចារមន្តំ សីលំ ... សុតំ ចាតំ បញ្ញា ... វិភង្គិក ឧបទិស្សយ អវិភង្គិកវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មន្តំ ... អភិញ្ញំ ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ អវិភង្គិកវិចារមន្តោ សន្នា ... សីលំ សុតំ ចាតោ បញ្ញា ... វិភង្គិកា ច អវិភង្គិកវិចារាយ សន្នាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាតស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស ច កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៨៥) អវិភង្គិកវិចារមន្តោ ធម្មោ អវិភង្គិកវិចារមន្តស្ស ច អវិភង្គិកវិចារស្ស ច ធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបទិស្សយោ បកក្ខបទិស្សយោ ។ បកក្ខបទិស្សយោ អវិភង្គិកវិចារមន្តោ សន្នា ... សីលំ សុតំ ចាតោ បញ្ញា ...

(២៨៦) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ វៃនធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបទិស្សយ និងបកក្ខបទិស្សយ ។ បកក្ខបទិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសព្វា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ញ្ញាំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ្ញាំងមន្ត ... ញ្ញាំងអភិញ្ញា ... ញ្ញាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង (អាស្រ័យ)សីល ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា ... អាស្រ័យវិតក្កៈ ហើយញ្ញាំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ្ញាំងមន្ត ... ញ្ញាំងអភិញ្ញា ... ញ្ញាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សព្វា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា ... វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ វៃនសព្វា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញាផង វិចារៈ កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខផង ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៨៧) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ វៃនធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបទិស្សយ និងបកក្ខបទិស្សយ ។ បកក្ខបទិស្សយ គឺ សព្វា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា ...

វិតត្តោ ច អវិតត្តវិចារមន្តាយ សទ្ធាយ សីលស្ស
សុតស្ស ឆាតស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស ច ឧបដិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨៣] អវិតត្តវិចារមន្តោ ធម្មោ សវិតត្ត-
សវិចារស្ស ច អវិតត្តវិចារមន្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧប-
ដិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ការម្មណ្ឌបដិស្សយោ
អនន្តរូបដិស្សយោ បកក្ខបដិស្សយោ ។ បកក្ខ-
បដិស្សយោ អវិតត្តវិចារមន្តា សទ្ធា ... សីល
សុតំ ឆាតោ បញ្ញា ... វិតត្តោ ច សវិតត្តិ-
សវិចារាយ សទ្ធាយ បត្តនាយ វិតត្តស្ស ច
ឧបដិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨៤] អវិតត្តអវិចារោ ធម្មោ អវិតត្តអវិចារស្ស
ធម្មស្ស ឧបដិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ការម្មណ្ឌ-
បដិស្សយោ អនន្តរូបដិស្សយោ បកក្ខបដិស្សយោ ។
បកក្ខបដិស្សយោ អវិតត្តអវិចារំ សទ្ធិ ឧបដិស្សយ
អវិតត្តអវិចារំ ណាទំ ឧប្បាទេតិ មត្តំ ... អភិញ្ញា
... សម.បត្តិ ឧប្បាទេតិ អវិតត្តអវិចារំ សីលំ ...

វិតត្តក្ខី វេយ្យាយ វៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ និង
សីលៈ សុតៈ ឆាតៈ បញ្ញាផង វិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៥] អរិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការម្ម-
ណ្ឌបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកក្ខបនិស្ស័យ ។ បកក្ខបនិស្ស័យ
គឺ សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... សីល សុតៈ
ឆាតៈ បញ្ញា ... វិតក្កៈក្ខី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នាផង វិតក្កៈផង ដោយឧប-
និស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បាន
ដល់ការម្មណ្ឌបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកក្ខបនិស្ស័យ ។
បកក្ខបនិស្ស័យ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន
មានវិចារៈ ហើយញ្ញាំងណាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ឲ្យ
កើតឡើង ញ្ញាំងមត្តំ ... ញ្ញាំងអភិញ្ញា ... ញ្ញាំងសមាបត្តិ ឲ្យ
កើតឡើង អាស្រ័យសីល ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ...

សុតំ ចាតំ បញ្ញា វិចារំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ
 ទុក្ខំ ទុក្ខំ គោដំ . . . សេនាសំ ឧបនិស្សយ
 អវិភក្តិអវិចារំ ឈានំ ឧប្បទេតិ មក្កំ . . .
 អភិញ្ញំ . . . សមាបត្តិ ឧប្បទេតិ អវិភក្តិអវិចារ
 សទ្ធា . . . សីលំ សុតំ ចាកោ បញ្ញា វិចារោ
 កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ទុក្ខំ គោដំ . . .
 សេនាសំ អវិភក្តិអវិចារាយ សទ្ធាយ សីលស្ស
 សុតស្ស ចាតស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស កាយិកស្ស
 សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ ។

[២៨៥] អវិភក្តិអវិចារោ នម្មោ សវិភក្តិសវិចា-
 រស្ស នម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អា-
 រម្មណ្ឌបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្ស-
 យោ ។ បកតូបនិស្សយោ អវិភក្តិអវិចារំ សទ្ធិ
 ឧបនិស្សយ នានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ ឧចោ-
 សថកម្មំ ករោតិ សវិភក្តិសវិចារំ ឈានំ ឧប្បទេតិ
 វិបស្សនំ . . . មក្កំ . . . សមាបត្តិ ឧប្បទេតិ
 មាទំ ជប្បតិ និដ្ឋិ កណ្ណាតិ អវិភក្តិអវិចារំ សីលំ . . .

សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា វិចារៈ កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ ផ្សេ គោដនំ
 . . . អាស្រ័យសេនាសនៈ ហើយញ្ញាវណន ដែលមិនមានវិភក្តៈមិន
 មានវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ្ញាវណន . . . ញ្ញាវណន . . . ញ្ញាវ
 សមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារ . . .
 សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា វិចារៈ កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ ផ្សេ
 គោដន . . . សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិភក្តៈ
 មិនមានវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា វិចារៈ កាយិកសុខ
 កាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
 បានដល់ការម្សណ្ឌបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។
 បកតូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមាន
 វិចារៈ ហើយឲ្យបាន សមាទានសីល ធ្វើឧបាសថកម្ម ញ្ញាវណន
 ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ្ញាវណន
 . . . ញ្ញាវណន . . . ញ្ញាវសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ជំឡើងមានៈ
 ប្រកាន់ទិដ្ឋិ (អាស្រ័យ)សីល ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ . . .

សុតំ ចាតំ បញ្ញា វិចារំ កាយិកសុខំ កាយិកសុខំ
 ទុក្ខំ ទុក្ខំ កោដិដំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ
 ណាមំ ទេតិ សីលំ សមាធិយតិ ឧបោសថកម្មំ
 ករោតិ សវិតក្កសវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ វិបស្សនំ
 . . . មត្តំ . . . សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ ពាលំ ហានតិ
 សង្ឃំ កិច្ចតិ អវិតក្កអវិចារោ សទ្ធា ។ សង្ឃីតំ ។
 សេនាសនំ សវិតក្កសវិចារាយ សទ្ធាយ សីលស្ស
 ។ បេ ។ បត្តនាយ ឧបនិស្សាយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៧៦) អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-
 មត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សាយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អារម្មណ្យបនិស្សយោ អនន្តបនិស្សយោ បកត្វប-
 និស្សយោ ។ បកត្វបនិស្សយោ អវិតក្កអវិចារំ សង្ឃំ
 ឧបនិស្សាយ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ
 វិបស្សនំ . . . មត្តំ . . . សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ
 អវិតក្កអវិចារំ សីលំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ
 អវិតក្កវិចារមត្តំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ វិបស្សនំ . . . មត្តំ
 . . . សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ អវិតក្កអវិចារោ សទ្ធា . . .

សុតៈ ពាអៈ បញ្ញា វិចារៈ កាយិកសុខំ កាយិកសុខំ ផ្សំ
 កោដន . . . អាស្រ័យសេនាសនៈ ហើយទ្យទាន សមាទានសីល
 ធ្វើឧបោសថកម្ម ញ្ញាណន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
 ឲ្យកើតឡើង ញ្ញាណវិបស្សនា . . . ញ្ញាណមត្ត . . . ញ្ញាណសមាបត្តិ
 ឲ្យកើតឡើង សម្រាប់សត្វ បំបែកសង្ឃ សព្វ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មិនមានវិចារៈ ។ សេចក្តីបំប្រាញ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 សព្វ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និវសីល ។ បេ ។
 សេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៧៦) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
 បានដល់អារម្មណ្យបនិស្សយ អនន្តបនិស្សយ និវបកត្វបនិស្សយ ។
 បកត្វបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសព្វ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន
 មានវិចារៈ ហើយញ្ញាណន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ឲ្យ
 កើតឡើង ញ្ញាណវិបស្សនា . . . ញ្ញាណមត្ត . . . ញ្ញាណសមាបត្តិ ឲ្យ
 កើតឡើង (អាស្រ័យ)សីល ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . .
 អាស្រ័យសេនាសនៈ ហើយញ្ញាណន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹម
 តែវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ្ញាណវិបស្សនា . . . ញ្ញាណមត្ត . . . ញ្ញាណ
 សមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សព្វ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . .

សេនាសន៍ អវិភត្តាវិចារមត្តាយ សទ្ធាយ សីលស្ស
សុតស្ស ចាកស្ស បញ្ញាយ វិភត្តស្ស ច ឧបទិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤៧] អវិភត្តាវិចារោ ធម្មោ អវិភត្តាវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិភត្តាវិចារស្ស ច ធម្មស្ស ឧបទិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្ពណ្ណបទិស្សយោ អនន្តរ-
បទិស្សយោ បកក្ខបទិស្សយោ ។ បកក្ខបទិស្ស-
យោ អវិភត្តាវិចារោ សទ្ធា . . . សេនាសន៍
អវិភត្តាវិចារមត្តាយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស
ចាកស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស ច ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[២៤៨] អវិភត្តាវិចារោ ធម្មោ សវិភត្តសវិ-
ចារស្ស ច អវិភត្តាវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបទិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្ពណ្ណបទិស្សយោ អនន្តរ-
បទិស្សយោ បកក្ខបទិស្សយោ ។ បកក្ខបទិស្សយោ
អវិភត្តាវិចារោ សទ្ធា . . . សេនាសន៍ សវិភត្ត-
សវិចារាយ សទ្ធាយ សីលស្ស បត្តនាយ វិភត្តស្ស ច
ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសត្វ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ
និងសីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញាផង វិភក្តៈផង ដោយឧបទិស្ស-
យប្បច្ច័យ ។

[២៤៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិន
មានវិចារៈផង ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការម្សណ្ឌបទិស្សយ
អនន្តរូបទិស្សយ និងបកក្ខបទិស្សយ ។ បកក្ខបទិស្សយ គឺ សត្វ
ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ . . . សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
សត្វ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាតៈ
បញ្ញាផង វិចារៈផង ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៤៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមាន
វិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការម្ស-
ណ្ឌបទិស្សយ អនន្តរូបទិស្សយ និងបកក្ខបទិស្សយ ។ បកក្ខប-
ទិស្សយ គឺ សត្វ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ . . . សេនាសនៈ
ជាបច្ច័យ នៃសត្វ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ នៃសីល
និងសេចក្តីប្រាថ្នាផង វិភក្តៈផង ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៩] អវិភត្តវិចារមន្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ
ត ធម្មា សវិភត្តសវិចារស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណ្ឌូបនិស្សយោ អនន្តរ-
បនិស្សយោ បកក្ខបនិស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្ស-
យោ អវិភត្តវិចារមន្តា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ
ចារោ បញ្ញា ... វិចារោ ច សវិភត្តស-
វិចារាយ សទ្ធាយ ... បញ្ញាយ ឧបនិស្សយប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។

[២៩០] អវិភត្តវិចារមន្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ
ត ធម្មា អវិភត្តវិចារមន្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណ្ឌូបនិស្សយោ អនន្តរ-
បនិស្សយោ បកក្ខបនិស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ
អវិភត្តវិចារមន្តា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចារោ
បញ្ញា ... វិចារោ ច អវិភត្តវិចារមន្តាយ សទ្ធាយ
សីលស្ស សុតស្ស ចារកស្ស បញ្ញាយ វិភត្តស្ស ច
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨៩] ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ ដែល
មិនមានវិភក្តៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកបដោយ
វិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្ឌ-
បនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ
គឺ សទ្ធា ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... សីលៈ សុតៈ
ចារៈ បញ្ញា ... វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយ
វិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ... នៃបញ្ញា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៩០] ធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ ដែល
មិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្ឌបនិស្សយ
អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ គឺ សទ្ធា
ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... សីលៈ សុតៈ ចារៈ បញ្ញា
... វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹម
តែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចារៈ បញ្ញាផង វិភក្តៈផង ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧១] អវិភង្គវិចារមត្តោ ច អវិភង្គអវិចារោ
 ច ធម្មា អវិភង្គអវិចារស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកត្ថប-
 និស្សយោ ។ បកត្ថបនិស្សយោ អវិភង្គវិចារមត្តា
 សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាកោ បញ្ញា ... វិចារោ
 ច អវិភង្គអវិចារយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស
 ចាកស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស ច កាយិកស្ស
 សុខស្ស កាយិក្កស្ស ទុក្កស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

[២៧២] អវិភង្គវិចារមត្តោ ច អវិភង្គអវិចារោ
 ច ធម្មា អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ច អវិភង្គអវិចារស្ស ច
 ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូប-
 និស្សយោ បកត្ថបនិស្សយោ ។ បកត្ថបនិស្សយោ
 អវិភង្គវិចារមត្តា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាកោ
 បញ្ញា ... វិចារោ ច អវិភង្គវិចារមត្តាយ សទ្ធាយ
 សីលស្ស សុតស្ស ចាកស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស ច
 ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧១] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិន
 មានវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និង
 បកត្ថបនិស្សយ ។ បកត្ថបនិស្សយ គឺ សព្វ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈ ... សីលៈ សុតៈ ចាកៈ បញ្ញា ... វិចារៈក្តី
 ជាបច្ច័យ នៃសព្វ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ
 ចាកៈ បញ្ញាផង វិចារៈ កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្កផង ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧២] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈផង ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកត្ថបនិស្សយ ។
 បកត្ថបនិស្សយ គឺ សព្វ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ...
 សីលៈ សុតៈ ចាកៈ បញ្ញា ... វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសព្វ
 ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាកៈ បញ្ញា
 ផង វិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៧៣) អវិភត្តវិចារមត្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ ច
 ធម្មា សវិភត្តសវិចារស្ស ច អវិភត្តវិចារមត្តស្ស ច
 ធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណ្យប-
 ទិស្សយោ អនន្តរូបទិស្សយោ បកត្តបទិស្សយោ ។
 បកត្តបទិស្សយោ អវិភត្តវិចារមត្តា សទ្ធា ...
 សីលំ សុតំ ចាតោ បញ្ញា ... វិចារោ ច សវិ-
 ភត្តសវិចារាយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាតស្ស
 បញ្ញាយ រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស មានស្ស
 ទិដ្ឋិយា បត្តនាយ វិភត្តស្ស ច ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

(២៧៤) សវិភត្តសវិចារោ ច អវិភត្តវិចារមត្តោ
 ច ធម្មា សវិភត្តសវិចារស្ស ធម្មស្ស ឧបទិស្សយ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណ្យបទិស្សយោ អនន្ត-
 រូបទិស្សយោ បកត្តបទិស្សយោ ។ បកត្តបទិស្ស-
 យោ សវិភត្តសវិចារា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ
 ចាតោ បញ្ញា រាគោ ទោសោ មោហោ មានោ ទិដ្ឋិ
 បត្តនា ... វិភត្តោ ច សវិភត្តសវិចារាយ សទ្ធាយ
 សីលស្ស ។ បេ ។ បត្តនាយ ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

(២៧៣) ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ ដែល
 មិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
 ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្យបទិស្សយ អនន្តរូបទិស្សយ
 និងបកត្តបទិស្សយ ។ បកត្តបទិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលមិនមានវិភត្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈ ... សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា ... វិចារៈ
 ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ និង
 សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ
 សេចក្តីប្រាថ្នាផង វិភត្តៈផង ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៧៤) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
 ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកប
 ដោយវិភត្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
 អារម្មណ្យបទិស្សយ អនន្តរូបទិស្សយ និងបកត្តបទិស្សយ ។ បកត្តប-
 ទិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ...
 សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ
 សេចក្តីប្រាថ្នា ... វិភត្តៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយ
 វិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ និងសីល ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ដោយ
 ឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៥] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ធម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណ្យបនិស្សយោ អនន្តបនិស្សយោ បកក្ខបនិស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ សវិតក្កសវិតារា សទ្ធា ... សីលំ ។ បេ ។ បត្តនា ... វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តាយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាគស្ស បញ្ញាយ វិតក្កស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៦] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ធម្មា អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តបនិស្សយោ បកក្ខបនិស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ សវិតក្កសវិតារា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា ។ បេ ។ បត្តនា ... វិតក្កោ ច អវិតក្កអវិចារាយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាគស្ស បញ្ញាយ វិតក្កស្ស ច កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យ មែន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្យបនិស្សយ អនន្តបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ... សីលៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ... វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ផង វិតក្កៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ... វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិតក្កៈ កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៧] សវិតត្តសវិតារោ ច អវិតត្តវិចារមត្តោ
 ច ធម្មា អវិតត្តវិចារមត្តស្ស ច អវិតត្តអវិចារស្ស
 ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូប-
 និស្សយោ បកត្តបនិស្សយោ ។ បកត្តបនិស្សយោ
 សវិតត្តសវិតារោ សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាតោ
 ចញ្ញា ។ បេ ។ បត្តនា ... វិតត្តោ ច អវិតត្ត-
 វិចារមត្តាយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាតស្ស
 ចញ្ញាយ វិចារស្ស ច-ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៨] សវិតត្តសវិតារោ ច អវិតត្តវិចារមត្តោ
 ច ធម្មា សវិតត្តសវិចារស្ស ច អវិតត្តវិចារមត្តស្ស
 ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្ម-
 ណ្ឌបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកត្តបនិស្ស-
 យោ ។ បកត្តបនិស្សយោ សវិតត្តសវិតារោ សទ្ធា
 ... សីលំ សុតំ ចាតោ ចញ្ញា រតោ ខោសោ
 មោហោ មាណោ និដ្ឋិ បត្តនា ... វិតត្តោ ច សវិ-
 តត្តសវិតារោយ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បត្តនាយ វិតត្តស្ស
 ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកត្តប-
 និស្សយ ។ បកត្តបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈ ... សីលៈ សុតៈ ចាតៈ ចញ្ញា ។ បេ ។ សេចក្តី
 ប្រាថ្នា ... វិតក្កៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន
 ត្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាតៈ ចញ្ញាផង វិចារៈផង ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្ឌបនិស្សយ អនន្ត-
 រូបនិស្សយ និងបកត្តបនិស្សយ ។ បកត្តបនិស្សយ គឺ សទ្ធា
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ... សីលៈ សុតៈ ចាតៈ
 ចញ្ញា រតៈ ខោសៈ មោហៈ មាណៈ ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នា ... វិតក្កៈ
 ក្តិ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
 ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នាផង វិតក្កៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៩៧) អវិភង្គិកសវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គិកសវិចារស្ស

ធម្មស្ស បុរេជាតប្បដូយេន បច្ចុយោ អារម្មណបុរេ-
ជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ទិព្វេន ចក្កុ-
តា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតតាតុយា សទ្ធិ-
សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្កុវិញ្ញាណស្ស ដោជ្ជត្រាយ-
តនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បដូយេន បច្ចុយោ ។
វត្ថុបុរេជាតំ ចក្កាយតនំ ចក្កុវិញ្ញាណស្ស កាយា-
យតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ អវិភង្គិកសវិចារំ
ខន្ធានំ វិចារស្ស ច បុរេជាតប្បដូយេន បច្ចុយោ ។

(៣០០) អវិភង្គិកសវិចារោ ធម្មោ សវិភង្គិកសវិចា-

រស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បដូយេន បច្ចុយោ អារម្ម-
ណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្កុ-
អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ ។ បេ ។
ដោជ្ជត្រេ . . . វត្ថុ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ
វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិទន្ធាតិ តំ អារក្ខ រតោ
ឧប្បជ្ជតិ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ សវិ-
ភង្គិកសវិចារំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បដូយេន បច្ចុយោ ។

(៤៧៧) អំ វិវេកនិមយោវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខៃ

ធម៌ វិវេកនិមយោវិតក្កៈនិមយោវិចារៈ ដោយបុរេជាតប្បដូយេន បានដល់
អារម្មណបុរេជាតំ និងវត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ គឺ (បុគ្គល)
ឃើញរូប ដោយវិញ្ញាណ រូសិស្សេន ដោយទិព្វសោតតាតុ រូបាយ-
តនៈ (ជាបច្ច័យ) វិញ្ញាណ ដោយជ្ជត្រាយតនៈ ជាបច្ច័យ ខៃកាយ-
វិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បដូយេន ។ វត្ថុបុរេជាតំ គឺ ចក្កាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) វិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) ខៃកាយវិញ្ញាណ
វត្ថុ ជាបច្ច័យ ខៃខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង
វិចារៈផង ដោយបុរេជាតប្បដូយេន ។

(៣០០) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខៃ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយបុរេជាតប្បដូយេន
បានដល់អារម្មណបុរេជាតំ និងវត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ គឺ
(បុគ្គល) ឃើញរូសិស្សេន ជាមិនទៀន ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ។ បេ ។
(បុគ្គល) ឃើញរូសិស្សេន រូសិស្សេនជាដ្ឋានៈខ្លាំងឡាយ . . . ខ្លួនវត្ថុ ជាមិន
ទៀន ជាវត្ថុ មិនមែនខ្លួន ហើយត្រេកអរ កែកាយ ពនៈ ប្រាជ្ញា
ខ្លួនវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្ស ក៏កើតឡើង ។ វត្ថុបុរេ-
ជាតំ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ ខៃខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយបុរេជាតប្បដូយេន ។

អភិធម្មចំណែក អនុលោមត្តិកប្បដ្ឋានំ

[៣០១] អវិភត្តិអវិចារោ ធម្មោ អវិភត្តិវិចារ-
 មត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្ម-
 ណាបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អាម្មណាបុរេជាតំ ចត្តុ-
 អធិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សនិ អស្សាទេតិ
 អភិធម្មតំ តំ អារត្តិ វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សង្ខតំ ។
 វត្ថុ អធិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សនិ អស្សា-
 ទេតិ អភិធម្មតំ តំ អារត្តិ វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ ។
 វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ អវិភត្តិវិចារមត្តាធំ ខន្ធចំ វិតក្កស្ស
 ច បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០២] អវិភត្តិអវិចារោ ធម្មោ អវិភត្តិវិចារ-
 មត្តស្ស ច អវិភត្តិអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជា-
 តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ អវិភត្តិវិចារ-
 មត្តាធំ ខន្ធចំ វិចារស្ស ច បុរេជាតប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

អភិធម្មចំណែក អនុលោមត្តិកប្បដ្ឋានំ

[៣០១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ
 បានដល់អាម្មណាបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អាម្មណាបុរេជាត គឺ
 (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់ ខ្យល់ក្នុង ថាមិនទៀង ជាខ្ពុត មិនមែនខ្លួន ហើយ
 ត្រេកអរ រីករាយ វិតក្កៈ ប្រាណ ខ្យល់ក្នុងនោះ ទើបកើតឡើង ។
 សេចក្តីបំប្រញា ។ (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់ ខ្យល់ក្នុង ថាមិនទៀង ជា
 ខ្ពុត មិនមែនខ្លួន ហើយត្រេកអរ រីករាយ វិតក្កៈ ប្រាណ ខ្យល់ក្នុង
 នោះ ទើបកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ ខែខ្លួន
 ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយ
 បុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មិនមានវិចារៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់វត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ
 ជាបច្ច័យ ខែខ្លួនទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
 វិចារៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០៣] អវិភង្គិកអវិចារោ ធម្មោ សវិភង្គិកសវិចារ-
 វស្ស ច អវិភង្គិកវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាត-
 ម្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។
 អារម្មណាបុរេជាតំ ធម្មំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ
 វិបស្សតិ អស្សានេតិ អភិទន្ធនិ តំ អារត្ត សវិភង្គិ-
 សវិចារា ខន្ធា ច វិភង្គោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ សោតំ ...
 យានំ ជ្ជិវំ កាយំ រូបេ សន្តេ គន្ធូ រសេ ដោជ្ឈត្វេ
 ... វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ
 អស្សានេតិ អភិទន្ធនិ តំ អារត្ត សវិភង្គិសវិចារា
 ខន្ធា ច វិភង្គោ ច ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ
 វត្ថុ សវិភង្គិសវិចារានំ ខន្ធានំ វិភង្គិស្ស ច បុរេ-
 ជាតម្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០៤] សវិភង្គិកសវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គិកអវិចារ-
 វស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតម្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆា-
 ជាតា សវិភង្គិកសវិចារា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស
 កាយស្ស បច្ឆាជាតម្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេ-
 ជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់
 នូវចក្ខុ ជាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ហើយត្រេកអរ រីករាយ
 ខ្លួនទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី
 ប្រាណ្ឌ នូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់ នូវសោតៈ
 ... យានៈ ដំក្ត កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួក
 ដោដ្ឋព្វៈ ... នូវវត្ថុ ជាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ហើយត្រេកអរ
 រីករាយ ខ្លួនទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី
 វិភង្គៈក្តី ប្រាណ្ឌ នូវសោតៈ(ជាដើម)នោះ ទើបកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេ-
 ជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខ្លួនទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកប
 ដោយវិចារៈផង វិភង្គៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ
 បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ខ្លួនទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកប
 ដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជា-
 តប្បច្ច័យ ។

វិញ្ញាណ បញ្ញាវិញ

(៣០៧) សវិតក្កសវិតាភេ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
 ចារស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា
 បុរិមា សវិតក្កសវិតាភេ ខន្ធា បច្ចិមាធំ បច្ចិមាធំ
 សវិតក្កសវិតាភេធំ ខន្ធាធំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ច-
 យោ អនុលោមំ តោត្រកុស្ស អនុលោមំ វេទានស្ស
 តោត្រកុ សវិតក្កសវិតាភេស្ស មគ្គស្ស វេទានំ
 សវិតក្កសវិតាភេស្ស មគ្គស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

(៣០៨) សវិតក្កសវិតាភេ ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-
 មគ្គស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា
 បុរិមា សវិតក្កសវិតាភេ ខន្ធា បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស
 វិតក្កស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិ-
 ចារមគ្គស្ស យានស្ស បរិកម្មំ អវិតក្កវិចារមគ្គស្ស
 យានស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ តោត្រកុ
 អវិតក្កវិចារមគ្គស្ស មគ្គស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ វេទានំ អវិតក្កវិចារមគ្គស្ស មគ្គស្ស
 អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វិញ្ញាណ បញ្ញាវិញ

(៣០៧) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអា-
 សេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធានិទ្ធាយ មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានិទ្ធាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម (ជា
 បច្ច័យ) នៃតោត្រកុ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវេទានៈ តោត្រកុ
 (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ វេទានៈ
 ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
 អាសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣០៨) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាសេវនប្ប-
 ច្ច័យ គឺ ខន្ធានិទ្ធាយ មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ បរិកម្ម
 នៃយាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃយាន
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ តោត្រកុ
 ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាសេវ-
 នប្បច្ច័យ វេទានៈ ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣១០] សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ អវិតត្តអវិ-
 ចារស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទុតិ-
 យស្ស ឈានស្ស បរិកម្មំ ទុតិយេ ឈានេ វិចារស្ស
 អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ តតិយស្ស ឈានស្ស
 បរិកម្មំ តតិយស្ស ឈានស្ស ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស
 បរិកម្មំ ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អាគាសានញាយ-
 ននស្ស បរិកម្មំ អាគាសានញាយននស្ស វិញ្ញា-
 ណញាយននស្ស បរិកម្មំ វិញ្ញាណញាយននស្ស
 អាគិញ្ញញាយននស្ស បរិកម្មំ អាគិញ្ញញាយននស្ស
 ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយននស្ស បរិកម្មំ ទេវសញ្ញាណ-
 សញ្ញាយននស្ស ទិព្វស្ស ចតុត្ថស្ស បរិកម្មំ ទិព្វស្ស
 ចតុត្ថស្ស ទិព្វាយ សោតទាតុយា បរិកម្មំ ទិព្វាយ
 សោតទាតុយា ឥទ្ធិវិជញ្ញាណស្ស ។ បេ ។ បេតោ-
 បរិយញ្ញាណស្ស ។ បេ ។ បុត្រេនិកសានុស្សតិញ្ញា-
 ណស្ស បរិកម្មំ បុត្រេនិកសានុស្សតិញ្ញាណស្ស ។ បេ ។
 យេថា កម្មបកញ្ញាណស្ស ។ បេ ។ អនាគតិសញ្ញា-
 ណស្ស បរិកម្មំ ។ បេ ។ គោត្រកុ អវិតត្តអវិចារស្ស
 មត្តស្ស វិចារស្ស ច វេទានំ អវិតត្តអវិចារស្ស
 មត្តស្ស វិចារស្ស ច អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១១] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ វៃធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ
 បរិកម្ម វៃទុតិយជ្ឈាន ជាបច្ច័យ វៃវិចារៈ ក្នុងទុតិយជ្ឈាន ដោយ
 អាសេវនប្បច្ច័យ បរិកម្ម វៃតតិយជ្ឈាន (ជាបច្ច័យ) វៃតតិយជ្ឈាន
 បរិកម្ម វៃចតុត្ថជ្ឈាន (ជាបច្ច័យ) វៃចតុត្ថជ្ឈាន បរិកម្ម វៃអាគាសា-
 នញាយននៈ (ជាបច្ច័យ) វៃអាគាសានញាយននៈ បរិកម្ម វៃវិញ្ញាណ-
 ញាយននៈ (ជាបច្ច័យ) វៃវិញ្ញាណញាយននៈ បរិកម្ម វៃអាគិញ្ញាណ-
 ញាយននៈ (ជាបច្ច័យ) អាគិញ្ញាណញាយននៈ បរិកម្ម វៃទេវសញ្ញាណសញ្ញា-
 ញាយននៈ (ជាបច្ច័យ) វៃទេវសញ្ញាណសញ្ញាយននៈ បរិកម្ម វៃទិព្វចក្ក-
 (ជាបច្ច័យ) វៃទិព្វចក្ក បរិកម្ម វៃទិព្វសោតទាតុ (ជាបច្ច័យ) វៃទិព្វ-
 សោតទាតុ វៃឥទ្ធិវិជញ្ញាណ ។ បេ ។ វៃចេតោបរិយញ្ញាណ ។ បេ ។
 បរិកម្ម វៃបុត្រេនិកសានុស្សតិញ្ញាណ (ជាបច្ច័យ) វៃបុត្រេនិកសានុស្ស-
 តិញ្ញាណ ។ បេ ។ វៃយថាកម្មបកញ្ញាណ ។ បេ ។ បរិកម្ម វៃ
 អនាគតិសញ្ញាណ ។ បេ ។ គោត្រកុ (ជាបច្ច័យ) វៃមត្ត ដែល
 មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង វេទានៈ ជាបច្ច័យ វៃមត្ត
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣០២] សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ អវិតក្ក-
 វិតារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិតារស្ស ច ធម្មស្ស
 អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិតារមត្តស្ស
 ឈានស្ស បរិកម្មំ អវិតក្កវិតារមត្តស្ស ឈានស្ស
 វិតារស្ស ច អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ គោត្រកុ
 អវិតក្កវិតារមត្តស្ស មត្តស្ស វិតារស្ស ច វេទានំ
 អវិតក្កវិតារមត្តស្ស មត្តស្ស វិតារស្ស ច អាសេវ-
 នប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០៣] សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
 តារស្ស ច អវិតក្កវិតារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អាសេ-
 វនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សវិតក្កសវិ-
 តារា ខន្ធ បច្ឆិមា បច្ឆិមា សវិតក្កសវិតារា ខំ
 ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អនុលាមំ គោត្រកុស្ស វិតក្កស្ស ច អនុលាមំ
 វេទានស្ស វិតក្កស្ស ច គោត្រកុ សវិតក្កសវិតារស្ស
 មត្តស្ស វិតក្កស្ស ច វេទានំ សវិតក្កសវិតារស្ស
 មត្តស្ស វិតក្កស្ស ច អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិន
 មានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយការសេវនប្បច្ច័យ គឺ បរិកម្ម នៃ
 ឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃឈាន ដែល
 មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយការសេវនប្បច្ច័យ
 គោត្រកុ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
 វិចារៈផង វេទានៈ ជាបច្ច័យ នៃមត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
 វិចារៈផង វិចារៈផង ដោយការសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣១៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយការសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ
 ខាំងឡាយ មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃខន្ធខាំងឡាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកប
 ដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយការសេវនប្បច្ច័យ អនុលាម (ជាបច្ច័យ)
 នៃគោត្រកុផង វិតក្កៈផង អនុលាម (ជាបច្ច័យ) នៃវេទានៈផង វិតក្កៈ
 ផង គោត្រកុ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈផង វិតក្កៈផង វេទានៈ ជាបច្ច័យ នៃមត្ត ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយការសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣០៤) អវិភត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភត្តវិចា-

រមត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិ
មោ បុរិមោ វិភត្តោ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិភត្តស្ស
អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ អវិភត្ត-
វិចារមត្តា ខន្ធោ បច្ឆិមាណំ បច្ឆិមាណំ អវិភត្តវិចារ-
មត្តាណំ ខន្ធាណំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣០៥) អវិភត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិភត្ត-

សវិចារស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរិមោ បុរិមោ វិភត្តោ បច្ឆិមាណំ បច្ឆិមាណំ សវិភត្ត-
សវិចារាណំ ខន្ធាណំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣០៦) អវិភត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភត្ត-

អវិចារស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរិមោ បុរិមោ អវិភត្តវិចារមត្តា ខន្ធោ បច្ឆិមស្ស
បច្ឆិមស្ស វិចារស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣០៧) ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ

នៃធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ
គឺ វិភត្តៈ មុន ។ ជាបច្ច័យ នៃវិភត្តៈ ក្រោយ ។ ដោយការសេវ-
នប្បច្ច័យ ខន្ធាណំខ្សោយ មុន ។ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាណំខ្សោយ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹម
តែវិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣០៨) ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ

ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ
គឺ វិភត្តៈ មុន ។ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាណំខ្សោយ ក្រោយ ។ ដែល
ប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣០៩) ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ

នៃធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ គឺ
ខន្ធាណំខ្សោយ មុន ។ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃវិចារៈ ក្រោយ ។ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ ។

វិញ្ញាណ បញ្ចករ

(៣០៧) អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភង្គវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិភង្គអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អាសេវ-
នប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អវិភង្គវិចារមត្តា
ទទ្ធា បច្ឆិមាធំ បច្ឆិមាធំ អវិភង្គវិចារមត្តាធំ ទទ្ធាធំ
វិចារស្ស ច អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣០៨) អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិភង្គ-
សវិចារស្ស ច អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស
អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ វិភង្គោ
បច្ឆិមាធំ បច្ឆិមាធំ សវិភង្គសវិចារធំ ទទ្ធាធំ
វិភង្គស្ស ច អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣០៩) អវិភង្គអវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គអវិចា-
រស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ
បុរិមោ វិចារោ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិចារស្ស អា-
សេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អវិភង្គ-
អវិចារោ ទទ្ធា បច្ឆិមាធំ បច្ឆិមាធំ អវិភង្គអវិចារធំ
ទទ្ធាធំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វិញ្ញាណ បញ្ចករ

(៣១៧) ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាន្ទឡាយ
មុន ។ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាន្ទ-
ឡាយ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង
ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣១៨) ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ វិភង្គៈ មុន ។
ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាន្ទឡាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកប
ដោយវិចារៈផង វិភង្គៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣១៩) ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ
វិចារៈ មុន ។ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ
ខន្ធាន្ទឡាយ មុន ។ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធាន្ទឡាយ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ដោយ
អាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២០] អវិភក្កិអវិចារោ ធម្មោ អវិភក្កិវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិ-
មោ បុរិមោ វិចារោ បច្ឆិមាណំ បច្ឆិមាណំ អវិភក្កិវិ-
ចារមត្តាណំ ខន្ធាណំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣២១] អវិភក្កិអវិចារោ ធម្មោ អវិភក្កិវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិភក្កិអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អាសេវនប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ វិចារោ បច្ឆិមាណំ
បច្ឆិមាណំ អវិភក្កិវិចារមត្តាណំ ខន្ធាណំ វិចារស្ស ច
អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣២២] អវិភក្កិវិចារមត្តោ ច អវិភក្កិអវិចារោ
ច ធម្មា អវិភក្កិវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ អវិភក្កិវិចារមត្តា
ខន្ធា ច វិចារោ ច បច្ឆិមាណំ បច្ឆិមាណំ អវិភក្កិវិចារ-
មត្តាណំ ខន្ធាណំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣២៣] អវិភក្កិវិចារមត្តោ ច អវិភក្កិ-
អវិចារោ ច ធម្មា អវិភក្កិអវិចារស្ស ធម្មស្ស
អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ

[៣២០] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ គឺ
វិចារៈ មុន ។ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាណំ ឡាយ ក្រោយ ។ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២១] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មិនមានវិចារៈផង ដោយការសេវនប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ មុន ។ ជាបច្ច័យ
នៃខន្ធាណំ ឡាយ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
វិចារៈផង ដោយការសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២២] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាណំ ឡាយ
មុន ។ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធាណំ ឡាយ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយ
ការសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២៣] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាណំ ឡាយ

វិញ្ញាណ បញ្ចករណ៍

អវិភង្គវិចារមត្តា ខន្ធ ច វិចារោ ច បច្ចិមស្ស បច្ចិមស្ស វិចារស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣២២) អវិភង្គវិចារមត្តា ច អវិភង្គអវិចារោ ច ធម្មា អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ច អវិភង្គអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អវិភង្គវិចារមត្តា ខន្ធ ច វិចារោ ច បច្ចិមា ច បច្ចិមា អវិភង្គវិចារមត្តានំ ខន្ធនំ វិចារស្ស ច អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣២៣) សវិភង្គសវិចារោ ច អវិភង្គវិចារមត្តា ច ធម្មា សវិភង្គសវិចារស្ស ធម្មស្ស អាសេវន- ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សវិភង្គសវិចារោ ខន្ធ ច វិភង្គោ ច បច្ចិមា ច បច្ចិមា សវិភង្គ- សវិចារានំ ខន្ធនំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមក្ក វិភង្គោ ច វោត្រកុស្ស អនុលោមក្ក វិភង្គោ ច វោត្រកុ ច វិភង្គោ ច សវិភង្គសវិចារស្ស មត្តស្ស វោត្រកុ វិភង្គោ ច សវិភង្គសវិចារស្ស មត្តស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វិញ្ញាណ បញ្ចករណ៍

មុន ។ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្រោយ ។ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣២៤) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន វិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈផង ដោយការសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធានិទ្ធាយ មុន ។ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានិទ្ធាយ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយការសេវ- នប្បច្ច័យ ។

(៣២៥) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយ វិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធានិទ្ធាយ មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានិទ្ធាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ អនុលោមក្តី វិភង្គៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃវោត្រកុ អនុលោមក្តី វិភង្គៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃវេទនៈ វោត្រកុក្តី វិភង្គៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ វេទនៈ ក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមត្ត ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយ វិចារៈ ដោយការសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣២៦) សវិតត្តសវិតារោ ច អវិតត្តវិចារ-

មន្តោ ច ធម្មា អវិតត្តវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស
អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិស បុរិមា សវិតត្ត-
សវិតារោ ខត្តា ច វិតត្តោ ច បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស
វិតត្តស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតត្តវិចារ-
មត្តស្ស ឈានស្ស បរិកម្មញ្ច វិតត្តោ ច អវិ-
តត្តវិចារមត្តស្ស ឈានស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន
បច្ចយោ គោត្រកុំ ច វិតត្តោ ច អវិតត្តវិចារ-
មត្តស្ស មត្តស្ស វេទានញ្ច វិតត្តោ ច អវិតត្តវិ-
ចារមត្តស្ស មត្តស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣២៧) សវិតត្តសវិតារោ ច អវិតត្តវិចារមន្តោ ច

ធម្មា អវិតត្តអវិចារស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ទុតិយស្ស ឈានស្ស បរិកម្មញ្ច វិតត្តោ ច
ទុតិយេ ឈានេ វិចារស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ
នេវសញ្ញា នាសញ្ញាយតនស្ស បរិកម្មញ្ច វិតត្តោ ច ...

(៣២៦) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ

ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធជាន់ឡាយ
មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ
នៃវិតក្កៈ ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃឈាន ដែល
មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឈាន ដែល
មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គោត្រកុំ វិតក្កៈ
ក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ វេទានៈ
ក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣២៧) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ

ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ បរិកម្ម នៃទុតិយ-
ជ្ឈានក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្នុងទុតិយជ្ឈាន ដោយអាសេវ-
នប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈក្តី វិតក្កៈក្តី ...

ទិព្វស្ស មគ្គុស្ស បរិកម្មញ្ច វិនិក្ខេពា ច . . . អនា-
 គតំសញ្ញាណស្ស បរិកម្មញ្ច វិនិក្ខេពា ច អនាគ-
 តំសញ្ញាណស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ គោត្រកុ
 ច វិនិក្ខេពា ច អវិនិក្ខេពវិចារស្ស មគ្គុស្ស វិចារស្ស
 ច អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ វេទានញ្ច វិនិក្ខេពា
 ច អវិនិក្ខេពវិចារស្ស មគ្គុស្ស វិចារស្ស ច អាសេវ-
 នប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣២៨) សវិនិក្ខេពវិចារណ ច អវិនិក្ខេពវិចារមគ្គោ
 ច ធម្មា អវិនិក្ខេពវិចារមគ្គុស្ស ច អវិនិក្ខេពវិចារស្ស ច
 ធម្មុស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិនិក្ខេពវិចារ-
 មគ្គុស្ស ឈានស្ស បរិកម្មញ្ច វិនិក្ខេពា ច អវិនិក្ខេ-
 ពវិចារមគ្គុស្ស ឈានស្ស វិចារស្ស ច គោត្រកុ ច
 វិនិក្ខេពា ច អវិនិក្ខេពវិចារមគ្គុស្ស មគ្គុស្ស វិចារស្ស
 ច វេទានញ្ច វិនិក្ខេពា ច អវិនិក្ខេពវិចារមគ្គុស្ស
 មគ្គុស្ស វិចារស្ស ច អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បរិកម្ម នៃទិព្វមគ្គក្តី វិនិក្ខេពក្តី . . . បរិកម្ម នៃអនាគតំសញ្ញាណក្តី
 វិនិក្ខេពក្តី ជាបច្ច័យ នៃអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គោត្រ-
 កុក្តី វិនិក្ខេពក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិនិក្ខេពៈមិនមានវិចារៈផង
 វិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ វេទានក្តី វិនិក្ខេពក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ
 ដែលមិនមានវិនិក្ខេពៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣២៩) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិនិក្ខេពៈប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌

ដែលមិនមានវិនិក្ខេពៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
 វិនិក្ខេពៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិនិក្ខេពៈមិនមានវិចារៈផង
 ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ បរិកម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិនិក្ខេពៈ
 ត្រឹមតែវិចារក្តី វិនិក្ខេពក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃឈាន ដែលមិនមានវិនិក្ខេពៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង គោត្រកុក្តី វិនិក្ខេពក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ
 ដែលមិនមានវិនិក្ខេពៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង វេទានក្តី វិនិក្ខេព-
 ក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិនិក្ខេពៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង
 ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២៧] សវិតត្តសវិចារោ ច អវិតត្តវិចារមត្តោ

[៣២៧] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធមិ

ច ធម្មា សវិតត្តសវិចារស្ស ច អវិតត្តវិចារមត្តស្ស
ច ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា
សវិតត្តសវិចារា ខន្ធា ច វិតត្តោ ច បច្ចិមាធំ
បច្ចិមាធំ សវិតត្តសវិចារាធំ ខន្ធចំ វិតត្តស្ស ច
អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមញ្ច វិតត្តោ
ច តោត្រកុស្ស វិតត្តស្ស ច អនុលោមញ្ច វិតត្តោ
ច វេទានស្ស វិតត្តស្ស ច តោត្រកុ ច វិតត្តោ
ច សវិតត្តសវិចារស្ស មត្តស្ស វិតត្តស្ស ច
វេទានញ្ច វិតត្តោ ច សវិតត្តសវិចារស្ស មត្តស្ស
វិតត្តស្ស ច អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធចំខ្សោយ មុន ។ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ វិតក្កៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធចំខ្ពស់-
ខ្សោយ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈ
ផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោមក្តិ វិតក្កៈក្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃ
តោត្រកុផង វិតក្កៈផង អនុលោមក្តិ វិតក្កៈក្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃវេទានៈ
ផង វិតក្កៈផង តោត្រកុក្តិ វិតក្កៈក្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង វេទានៈក្តិ វិតក្កៈក្តិ ជា
បច្ច័យ នៃមត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈ
ផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣៣០] សវិតត្តសវិចារោ ធម្មោ សវិតត្តស-

[៣៣០] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ

វិចារស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា
បាបាខណិកា ។ សហជាតា សវិតត្តសវិចារា
ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធចំ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តលោ សវិតត្តសវិចារា ចេតនា
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធចំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងនាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែល
ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

នាមាណា សវិតត្តសវិចារា ចេតនា វិចារាណំ
សវិតត្តសវិចារាណំ ខត្តាណំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ឯនាមាណា: គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារា:
ជាបច្ច័យ ខែត្តាណំ ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារា:
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣១] សវិតត្តសវិចារា ធម្មោ អវិតត្តវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-
ជាតា នាមាណា ។ សហជាតា សវិតត្តសវិ-
ចារា ចេតនា វិតត្តស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្ខណោ សវិតត្តសវិចារា ចេតនា វិតត្តស្ស
កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នាមាណា សវិ-
តត្តសវិចារា ចេតនា វិចារាស្ស វិតត្តស្ស កម្ម-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៣១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារា: ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតត្តៈមានត្រឹមតែវិចារា: ដោយកម្មប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត នឹងនាមាណា: ។ សហជាត គឺ ចេតនា
ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារា: ជាបច្ច័យ នៃវិតត្តៈ ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារា: ជា
បច្ច័យ នៃវិតត្តៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនា-
មាណា: គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារា: ជា
បច្ច័យ នៃវិតត្តៈ ដែលជាវិចារា ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣២] សវិតត្តសវិចារា ធម្មោ អវិតត្តអវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-
ជាតា នាមាណា ។ សហជាតា សវិតត្តសវិ-
ចារា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានាណំ រូបាណំ កម្មប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ សវិតត្តសវិចារា
ចេតនា កដត្តារូបាណំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៣២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារា: ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតត្តៈមិនមានវិចារា: ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់
សហជាត នឹងនាមាណា: ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែល
ប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារា: ជាបច្ច័យ នៃត្ថកចិត្តសមុដ្ឋានុប
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតត្តៈប្រកបដោយវិចារា:
ជាបច្ច័យ នៃត្ថកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

អំណាចប្រតិបត្តិការ

នាយកដ្ឋាន សវនកម្មសវិចារ ចេតនា វិចារកាន់
អវិចារកម្មសវិចារកំ ខ្លួន កងត្តា ច រូបកំ កម្មប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៣៣] សវនកម្មសវិចារ ឆ្នោ សវនកម្មសវិ-
ចារស្ស ច អវិចារកម្មសវិចារស្ស ច ឆ្នោស្ស កម្មប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នាយកដ្ឋាន ។ សហ-
ជាតា សវនកម្មសវិចារ ចេតនា សម្បយុត្តកាន់
ខ្លួន ចិត្តសម្បដ្ឋានានា រូបកំ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តលោ សវនកម្មសវិចារ ចេតនា
សម្បយុត្តកាន់ ខ្លួន កងត្តា ច រូបកំ កម្ម-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នាយកដ្ឋាន សវនកម្មសវិ-
ចារ ចេតនា វិចារកាន់ សវនកម្មសវិចារកំ ខ្លួន
កងត្តា ច រូបកំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អំណាចប្រតិបត្តិការ

ឯនាយកដ្ឋាន គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិចារៈប្រកបដោយវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃពួកវិចារកម្ម ដែលមិនមានវិចារៈមិនមានវិចារៈផង ពួក
កងត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៣] ឆមី ដែលប្រកបដោយវិចារៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃឆមី ដែលប្រកបដោយវិចារៈប្រកបដោយវិចារៈផង ឆមី
ដែលមិនមានវិចារៈមិនមានវិចារៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហ-
ជាតា និងនាយកដ្ឋាន ។ សហជាតា គឺ ចេតនា ដែលប្រកប
ដោយវិចារៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកម្មផង ពួក
ចិត្តសម្បដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយ
វិចារៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកម្មផង ពួកក-
ងត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនាយកដ្ឋាន
គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិចារៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ពួកវិចារកម្ម ដែលប្រកបដោយវិចារៈប្រកបដោយវិចារៈផង ពួកកងត្តា-
រូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

វិញ្ញាណបញ្ញា

(៣៣២) សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជាតាខណិកា ។

សហជាតា សវិតក្កសវិតារោ ចេតនា វិតក្កស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបាណំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កណោ សវិតក្កសវិតារោ ចេតនា វិតក្កស្ស ច កងត្តា ច រូបាណំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាតាខណិកា សវិតក្កសវិតារោ ចេតនា វិចារកស្ស វិតក្កស្ស ច កងត្តា ច រូបាណំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៣៣) សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ សវិតក្កសវិតារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជាតាខណិកា ។ សហជាតា សវិតក្កសវិតារោ ចេតនា សម្បយុត្តកោណំ ទម្ងាណំ វិតក្កស្ស ច កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កណោ សវិតក្កសវិតារោ ចេតនា សម្បយុត្តកោណំ ទម្ងាណំ វិតក្កស្ស ច កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វិញ្ញាណបញ្ញា

(៣៣៤) ធមិ វេលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែធមិ វេលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ វេលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា វេលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែវិតក្កៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា វេលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែវិតក្កៈផង ពួកកងត្តារូបផង ក្នុងខណៈវេលដ៏សន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ និងនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា វេលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែវិតក្កៈ វេលដ៏វិបាកផង ពួកកងត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៣៣៥) ធមិ វេលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែធមិ វេលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ វេលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា វេលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធន៍ វិតក្កៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា វេលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធន៍ វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈវេលដ៏សន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

អំណាចប្រតិបត្តិ អនុលោមត្រូវប្រើប្រាស់

នាពេលណា សវិតក្តីសវិតារា ចេតនា វិចារកាន់
សវិតក្តីសវិតារា ខ្លាំង វិតក្តីស្ស ច កម្ម-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៣៦] សវិតក្តីសវិតារា ធម្មោ សវិតក្តីសវិ-
តារស្ស ច អវិតក្តីវិចារបត្តស្ស ច អវិតក្តីអវិចា-
រស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-
ជាតា នាពេលណា ។ សហជាតា សវិតក្តីសវិ-
តារា ចេតនា សម្បយុត្តកាន់ ខ្លាំង វិតក្តីស្ស ច
ចិត្តសម្បដ្ឋានោធា រូបាន់ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិត្រាលោ សវិតក្តីសវិតារា ចេតនា សម្បយុត្ត-
កាន់ ខ្លាំង វិតក្តីស្ស ច កដត្តា ច រូបាន់ កម្ម-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នាពេលណា សវិតក្តីសវិ-
តារា ចេតនា វិចារកាន់ សវិតក្តីសវិតារា ខ្លាំង
វិតក្តីស្ស ច កដត្តា ច រូបាន់ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

អំណាចប្រតិបត្តិ អនុលោមត្រូវប្រើប្រាស់

ឯនាពេលណា គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃពួកវិចារក្នុង ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈផង
វិតក្តីផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្តី ប្រកបដោយវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្តី ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្តី មានគ្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្តីមិន
មានវិចារៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនាពេលណា ។
សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្តី ប្រកបដោយវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្នុងផង វិតក្តីផង ពួកចិត្តសម្បដ្ឋានរូបផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្នុងផង វិតក្តីផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុង
ទណៈវិចារដ៏សន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនាពេលណា គឺ ចេតនា
ដែលប្រកបដោយវិតក្តី ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិចារក្នុង
ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្តីផង ពួកកដត្តារូបផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៧] អវិភក្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភក្តិវិចារ-

មត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា

ជាតាខណិកា ។ សហជាតា អវិភក្តិវិចារមត្តា

ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន

បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ ... ។ ជាតាខណិកា

អវិភក្តិវិចារមត្តា ចេតនា វិចារកានំ អវិភក្តិវិចារ-

មត្តានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៣៨] អវិភក្តិវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភក្តិអវិ-

ចារស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-

ជាតា ជាតាខណិកា ។ សហជាតា អវិភក្តិវិចារ-

មត្តា ចេតនា វិចារស្ស ចិត្តសមុដ្ឋាហានោ រូបានំ

កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ អវិភក្តិវិចារ-

មត្តា ចេតនា វិចារកស្ស វិចារស្ស ច កដត្តា ច

រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជាតាខណិកា

អវិភក្តិវិចារមត្តា ចេតនា វិចារកស្ស វិចារស្ស ច

កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៣៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ៖ មានត្រឹមតែវិចារ៖ ជាបច្ច័យ

នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ៖ មានត្រឹមតែវិចារ៖ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បាន

ដល់សហជាត វិនិចារខណិក៖ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែល

មិនមានវិភក្តិ៖មានត្រឹមតែវិចារ៖ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកត្តន្ត ដោយ

កម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ... ។ វិនិចារខណិក៖ គឺ ចេតនា

ដែលមិនមានវិភក្តិ៖ មានត្រឹមតែវិចារ៖ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិចារកត្តន្ត ដែល

មិនមានវិភក្តិ៖ មានត្រឹមតែវិចារ៖ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ៖ មានត្រឹមតែវិចារ៖ ជាបច្ច័យ

នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ៖ មិនមានវិចារ៖ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់

សហជាត វិនិចារខណិក៖ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិន

មានវិភក្តិ៖ មានត្រឹមតែវិចារ៖ ជាបច្ច័យ នៃវិចារ៖ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-

ប្រផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលមិនមានវិភក្តិ៖មានត្រឹមតែវិចារ៖

ជាបច្ច័យ នៃវិចារផង វិចារ៖ផង ពួកកដត្តាប្រផង ក្នុងខណៈនៃ

បដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ វិនិចារខណិក៖ គឺ ចេតនា ដែល

មិនមានវិភក្តិ៖មានត្រឹមតែវិចារ៖ ជាបច្ច័យ នៃវិចារផង វិចារ៖ផង ពួក

កដត្តាប្រផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៩] អវិភត្តាវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភត្តាវិចារមត្តស្ស ច អវិភត្តាវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជាតាខណិកា ។ សហជាតា អវិភត្តាវិចារមត្តោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិចារមត្តោ ច ចិត្តសមុដ្ឋាបាទញ្ច រូបាទំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុលោ អវិភត្តាវិចារមត្តោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិចារមត្តោ ច កដត្តា ច រូបាទំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជាតាខណិកា អវិភត្តាវិចារមត្តោ ចេតនា វិចារកានំ អវិភត្តាវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិចារមត្តោ ច កដត្តា ច រូបាទំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៤០] អវិភត្តាវិចារោ ធម្មោ អវិភត្តាវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជាតាខណិកា ។ សហជាតា អវិភត្តាវិចារោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទញ្ច រូបាទំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុលោ អវិភត្តាវិចារោ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបាទំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៣៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង វិចារៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង វិចារៈផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិចារកក្នុង ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៤០] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មិនមានវិចារៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

ព្រះបញ្ជា

នាពេលណា អវិភង្គកម្មវិចារ ចេតនា វិចារកាង
អវិភង្គកម្មវិចារកាង ខន្ធកាង កដត្តា ច រូបកាង កម្ម-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៤១] សវិភង្គសវិចារោ ធម្មោ សវិភង្គ-
សវិចារស្ស ធម្មស្ស វិចារកម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
វិចារកោ សវិភង្គសវិចារោ ឯកោ ខន្ធនិស្សន្ទិ
ខន្ធកាង វិចារកម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណា
សវិភង្គសវិចារោ ឯកោ ខន្ធនិស្សន្ទិ ខន្ធកាង
វិចារកម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៤២] សវិភង្គសវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស វិចារកម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកោ
សវិភង្គសវិចារោ ខន្ធនិស្សន្ទិ វិចារកម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណា . . . ។ សវិភង្គសវិចារ-
មូលកោ សត្តបិ បញ្ញា បរិបុណ្ណា ។

ព្រះបញ្ជា

ឯនាពេលណា គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃពួកវិបាកក្នុង ដែលមិនមានវិភង្គៈ មិនមានវិចារៈផង ពួកកដត្តារូបផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៤១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយវិបា-
កប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្នុង ១ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ
វិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣៤២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ
គឺ វិបាកក្នុងទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃវិភង្គៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។
បញ្ញា ៧ ដែលមានធម៌ប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាមូល
(០០)បរិបូណ៌ ។

(៣៤៣) អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភង្គវិចារ-
 មត្តស្ស ធម្មស្ស វិចារកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ
 អវិភង្គវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណាដ្ឋំ ខន្ធានំ
 វិចារកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ... បដិ-
 សន្និក្ខុណោ វិចារោ អវិភង្គវិចារមត្តោ ឯកោ
 ខន្ធា ... ។ អវិភង្គវិចារមត្តមូលកា បញ្ច បញ្ញា
 កាតញ្ច ។ វិចារក្ខន្ធិ ធិយាមេតញ្ច ។

(៣៤៤) អវិភង្គអវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គអវិចារ-
 មស្ស ធម្មស្ស វិចារកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ
 អវិភង្គអវិចារោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណាដ្ឋំ ខន្ធានំ
 ចិត្តសមុដ្ឋាបាទញ្ច រូចានំ វិចារកប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 ទ្វេ ខន្ធា ។ បេ ។ វិចារោ វិចារោ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទំ
 រូចានំ វិចារកប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្និក្ខុណោ
 ខន្ធា វត្តស្ស វិចារកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ
 វត្តស្ស វិចារកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៤៥) ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ
 វិបាកក្នុង ១ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣
 ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... វិបាកក្នុង ១ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ញា ៥ ដែលមានធមិ
 មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាមូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ បណ្ឌិត
 គប្បីកំណត់ថា ជាវិបាក ។

(៣៤៦) ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 ធមិ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មិនមានវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាក-
 ក្នុង ១ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង
 ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ។ បេ ។ វិចារៈ
 ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ
 វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣៤៥] អវិភត្តិអវិចារោ ធម្មោ អវិភត្តិវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស វិចារកម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ
វិចារោ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិចារកម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ វិចារោ វិចារោ អវិភត្តិ-
វិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិចារកម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៤៦] អវិភត្តិអវិចារោ ធម្មោ អវិភត្តិវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិភត្តិអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស វិចារកម្ម-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ វិចារោ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ
ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានោ វិចារកម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ វិចារោ វិចារោ អវិភត្តិ-
វិចារមត្តានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច វិចារកម្មប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។

[៣៤៧] អវិភត្តិវិចារមត្តោ ច អវិភត្តិអវិចារោ
ច ធម្មោ អវិភត្តិវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស វិចារ-
កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ អវិភត្តិវិចារមត្តោ
ឃតោ ខន្ធានំ ច វិចារោ ច តិណ្ណានំ ខន្ធានំ
វិចារកម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទេ ខន្ធានំ . . .
បដិសន្ធិក្កុណោ . . . ។

[៣៤៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ
ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹម
តែវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំ-
ឡាយ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣៤៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈ
មិនមានវិចារៈផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ
នៃខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ពួកចិត្តសមុ-
ដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃខន្ធា-
នំឡាយ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ពួកកដត្តារូបផង
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣៥០] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមាន
ត្រឹមតែវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកកន្លះ១ ដែលមិនមានវិភត្តៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំ ៣ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ
ខន្ធានំ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[៣២៨] អវិភត្តវិចារមន្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ
 ច ធម្មា អវិភត្តវិចារមន្តស្ស ធម្មស្ស វិចារកប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ វិចារោ អវិភត្តវិចារមន្តា ខន្ធ ច
 វិចារោ ច ចិត្តសមុដ្ឋាណំ រូបាណំ វិចារកប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ បដិសន្ធិកូលោ អវិភត្តវិចារមន្តា ខន្ធ
 ច វិចារោ ច កដត្តារូបាណំ វិចារកប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

[៣២៩] អវិភត្តវិចារមន្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ
 ច ធម្មា អវិភត្តវិចារមន្តស្ស ច អវិភត្តអវិចារស្ស ច
 ធម្មស្ស វិចារកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ អវិភត្ត-
 វិចារមន្តោ ឯកោ ខន្ធ ច វិចារោ ច តិណ្ណំ
 ខន្ធាណំ ចិត្តសមុដ្ឋាណំ រូបាណំ វិចារកប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ បដិសន្ធិកូលោ វិចារោ អវិភត្តវិចារ-
 មន្តោ ឯកោ ខន្ធ ច វិចារោ ច តិណ្ណំ ខន្ធាណំ
 កដត្តា ច រូបាណំ វិចារកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣២៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលបំណោរវិភត្តៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
 វិភត្តៈ មិនមានវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្នុងទាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូប ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភត្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣២៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិភត្តៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈផង ដោយ
 វិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្នុង ១ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
 វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ
 វិបាកប្បច្ច័យ វិបាកក្នុង ១ ដែលមិនមានវិភត្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
 វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣៥០] សវិតក្តីសវិចារពេ ច អវិតក្តីវិចារ-
 មត្តោ ច ធម្មា សវិតក្តីសវិចារស្ស ធម្មស្ស វិចា-
 កប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកោ សវិតក្តីសវិចារពេ
 ឯកោ ទន្ធា ច វិតក្តោ ច តិណ្ណំ ទន្ធានំ
 វិចាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ទន្ធា . . . បដិសន្ធិ-
 ត្វលោ . . . ។

[៣៥១] សវិតក្តីសវិចារពេ ច អវិតក្តីវិចារមត្តោ
 ច ធម្មា អវិតក្តីអវិចារស្ស ធម្មស្ស វិចាកប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ វិចារកោ សវិតក្តីសវិចារពេ ទន្ធា ច វិតក្តោ
 ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិចាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 បដិសន្ធិត្វលោ . . . ។

[៣៥២] សវិតក្តីសវិចារពេ ច អវិតក្តីវិចារមត្តោ
 ច ធម្មា សវិតក្តីសវិចារស្ស ច អវិតក្តីអវិចារស្ស ច
 ធម្មស្ស វិចាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកោ សវិ-
 តក្តីសវិចារពេ ឯកោ ទន្ធា ច វិតក្តោ ច តិណ្ណំ
 ទន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិចាកប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ បដិសន្ធិត្វលោ . . . ។

[៣៥០] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធទ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្តៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ
 ៣ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[៣៥១] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមាន
 វិតក្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធានិស្សាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្តៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូប ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[៣៥២] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
 ដែលមិនមានវិតក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិតក្តៈមិនមានវិចារៈ
 ផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈប្រកប
 ដោយវិចារៈក្តី វិតក្តៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[៣៥៣] សវិតត្តុសវិចារោ ធម្មោ សវិតត្តុ-

សវិចារស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សវិតត្តុសវិចារោ អាហារោ សម្បយុត្តកាដំ ខត្វាដំ
អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ ... ។

[៣៥៤] សវិតត្តុសវិចារោ ធម្មោ អវិតត្តុ-

វិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សវិតត្តុសវិចារោ អាហារោ វិតត្តុស្ស អាហារប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ ... ។ សវិតត្តុ-
សវិចារមូលកា ឥសនា ការណោន សត្ត បញ្ញា
វិតតិក្ខា ។

[៣៥៥] អវិតត្តុវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតត្តុ-

វិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិតត្តុវិចារមត្តោ អាហារោ សម្បយុត្តកាដំ ខត្វាដំ
អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ ... ។

[៣៥៦] អវិតត្តុវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតត្តុ-

អវិចារស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិតត្តុវិចារមត្តោ អាហារោ វិចារស្ស ច ចិត្ត-
សម្មដ្ឋានលក្ខណំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្ខណោ ... ។

[៣៥៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា

បច្ច័យ ខែធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
អាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុង
ខណៈខែបដិសន្ធិ ... ។

[៣៥៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា

បច្ច័យ ខែធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាហារ-
ប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ ខែវិតក្កៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈខែបដិសន្ធិ ... ។
បញ្ញា ៧ ដែលមានធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាមូល
បណ្ឌិត គប្បវិចក ដោយហេតុនេះចុះ ។

[៣៥៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ

ខែធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ
ពួកអាហារ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែពួក
សម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈខែបដិសន្ធិ ... ។

[៣៦០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែធម៌

ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ
ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែវិចារៈដ៏ ពួកចិត្ត-
សម្មដ្ឋានលក្ខណំ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈខែបដិសន្ធិ ... ។

[៣៤៧] អវិភង្គវិចារមន្តោ ធម្មោ អវិភង្គ-
វិចារមន្តស្ស ច អវិភង្គអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស
អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមន្តា អា-
ហារា សម្បយុត្តកាធំ ទព្វាធំ វិចារស្ស ច ចិត្ត-
សុដ្ឋានានញ្ច រូបាធំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិត្តណោ ... ។

[៣៤៨] អវិភង្គអវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គអវិចា-
រស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គ-
អវិចារា អាហារា សម្បយុត្តកាធំ ទព្វាធំ ចិត្ត-
សុដ្ឋានានញ្ច រូបាធំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិត្តណោ កតទ្បិកាវោ អាហារោ ឥមស្ស
កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៤៩] សវិភង្គសវិចារោ ធម្មោ សវិភង្គ-
សវិចារស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សវិភង្គសវិចារា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកាធំ ទព្វាធំ
ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តណោ ... ។

[៣៥០] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ដែល
មិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកត្តាផង
វិចារៈផង ពួកពិត្តសម្បដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៥១] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួក
អាហារ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្ត-
កត្តាផង ពួកចិត្តសម្បដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ កតទ្បិកាវោ
ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

[៣៥២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពួកឥន្ទ្រិយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយ
វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកត្តា ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

អំណាចប្រឹក្សា អនុលោមត្រូវប្រើ

[៣៦០] សវិតក្តីសវិតាណ ធម្មោ អវិតក្តី-
 វិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 សវិតក្តីសវិតាណ ឥន្ទ្រិយា វិតក្តីស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។ សវិតក្តី-
 សវិតាម្ភលកា សត្ត បញ្ញា ឥមិទា កាណោន
 វិកដិត្យា ។

[៣៦១] អវិតក្តីវិចារមត្តា ធម្មោ អវិតក្តី-
 វិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អវិតក្តីវិចារមត្តា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកាណំ ខន្ធាណំ
 ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

[៣៦២] អវិតក្តីវិចារមត្តា ធម្មោ អវិតក្តីអវិចា-
 រស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្តីវិចា-
 រមត្តា ឥន្ទ្រិយា វិចារស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋាទានត្ថា រូចាណំ
 ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

អំណាចប្រឹក្សា អនុលោមត្រូវប្រើ

[៣៦០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឥន្ទ្រិយ-
 ប្បច្ច័យ គឺ ពួកឥន្ទ្រិយ ដែលប្រកបដោយវិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ
 ជាបច្ច័យ នៃវិតក្តៈ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។
 បញ្ហា ៧ ដែលមានធម៌ប្រកបដោយវិតក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាមូល
 បណ្ឌិត គប្បីចែក ដោយហេតុនេះចុះ ។

[៣៦១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ
 ពួកឥន្ទ្រិយ ដែលមិនមានវិតក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃភូត
 សម្បយុត្តក្នុង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៦២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ
 ពួកឥន្ទ្រិយ ដែលមិនមានវិតក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ
 ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋាទានផង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៦៣] អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភង្គ-
 វិចារមត្តស្ស ច អវិភង្គអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស
 វិនិច្ឆ័យប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមត្តា
 វិនិច្ឆ័យា សម្មយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច ចិត្ត-
 សមុដ្ឋាបាទក្ខ រូបាទំ វិនិច្ឆ័យប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

[៣៦៤] អវិភង្គអវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គអវិចារស្ស
 ធម្មស្ស វិនិច្ឆ័យប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភង្គអវិចារា
 វិនិច្ឆ័យា សម្មយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទក្ខ
 រូបាទំ វិនិច្ឆ័យប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ
 ពក្កុទ្ធិយំ ចក្កុវិញ្ញាណស្ស កាយិន្ធិយំ កាយវិញ្ញា-
 ណស្ស វិនិច្ឆ័យប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបដីវិនិច្ឆ័យំ
 កនដត្តារូបាទំ វិនិច្ឆ័យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៦៥] សវិភង្គសវិចារោ ធម្មោ សវិភង្គ-
 សវិចារស្ស ធម្មស្ស ណាទប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 សវិភង្គសវិចារាទំ ណាទប្បច្ចយេន សម្មយុត្តកានំ
 ខន្ធានំ ណាទប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ
 ... ។ សវិភង្គសវិចារមូលកា សត្ត បញ្ញា វិនិច្ឆ័យ
 ការណោ វិភង្គក្កា ។

[៣៦៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
 មិនមានវិចារៈផង ដោយវិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ គឺ ពួកវិនិច្ឆ័យ ដែលមិនមាន
 វិភង្គៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្មយុត្តកក្កន្ធានំ វិចារៈ
 ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានុប្បដនំ ដោយវិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ... ។

[៣៦៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ដោយវិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ គឺ
 ពួកវិនិច្ឆ័យ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ម-
 យុត្តកក្កន្ធានំ ពួកចិត្តសមុដ្ឋានុប្បដនំ ដោយវិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ ចក្កុទ្ធិយ
 (ជាបច្ច័យ) នៃចក្កុវិញ្ញាណ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កាយិន្ធិយ ជា
 បច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយវិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ រូបដីវិនិច្ឆ័យ ជា
 បច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយវិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ ។

[៣៦៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
 ណាទប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងណាទប្បច្ច័យ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកប
 ដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្មយុត្តកក្កន្ធានំ ដោយណាទប្បច្ច័យ ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ញា ៧ ដែលមានធម៌ប្រកបដោយវិភង្គៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈ ជាមូល បណ្ឌិត គប្បីចែក ដោយហេតុនេះចុះ ។

[៣៦៦] អវិភាគវិចារមត្តា ធម្មោ អវិភាគវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ណានប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភាគវិចារមត្តានិ ណានម្ហានិ សម្បយុត្តកានំ ទុត្តានំ ណានប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ . . . ។

អវិភាគវិចារមត្តបូលកា បញ្ច បញ្ចា ឥមិទា ការណេន វិកដិតពា ។

[៣៦៧] អវិភាគវិចារមត្តា ធម្មោ អវិភាគវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ណានប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភាគវិចារមត្តានិ ណានម្ហានិ សម្បយុត្តកានំ ទុត្តានំ ចិត្តសមុដ្ឋាទានព្វ រូតានំ ណានប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារមត្ត ចិត្តសមុដ្ឋាទានំ រូតានំ ណានប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ វិចារមត្ត កដត្តារូតានំ ណានប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារមត្តស្ស ណានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៦៨] អវិភាគវិចារមត្តា ធម្មោ អវិភាគវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ណានប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារមត្ត អវិភាគវិចារមត្តានំ ទុត្តានំ ណានប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ វិចារមត្ត អវិភាគវិចារមត្តានំ ទុត្តានំ ណានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៦៩] ធម៌ ដែលបំណងនៃក្បួនៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលបំណងនៃក្បួនៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ អង្គ ណានទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិក្កុនៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ពួកសម្បយុត្តកក្កន្ធ ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

បញ្ចា ៥ ដែលមានធម៌មិនមានវិក្កុនៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាមូល បណ្ឌិត គប្បីចែក ដោយហេតុនេះចុះ ។

[៣៧០] ធម៌ ដែលមិនមានវិក្កុនៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិក្កុនៈមិនមានវិចារៈ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ អង្គ ណានទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិក្កុនៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួក សម្បយុត្តកក្កន្ធន៍ ពួកចិត្តសមុដ្ឋានប្រធាន ដោយឈានប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានប្រ ដោយឈានប្បច្ច័យ វិចារៈ ជា បច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយឈានប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយឈានប្បច្ច័យ ។

[៣៧១] ធម៌ ដែលមិនមានវិក្កុនៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិក្កុនៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិក្កុនៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឈានប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន វិក្កុនៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយឈានប្បច្ច័យ ។

វិញ្ញាណ បញ្ញាវេទ

[៣៦៧] អវិភង្គិកាវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គិកាវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិភង្គិកាវិចារស្ស ច ធម្មស្ស ណា ធម្ម-
ច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ អវិភង្គិកាវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ
ចិត្តសមុដ្ឋានានក្ក រូទានំ ណា ធម្មច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្កុណោ វិចារោ អវិភង្គិកាវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ
កដត្តា ច រូទានំ ណា ធម្មច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៧០] អវិភង្គិកាវិចារមត្តោ ច អវិភង្គិកាវិចារោ
ច ធម្មោ អវិភង្គិកាវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ណា ធម្មច្ចយេន
បច្ចយោ អវិភង្គិកាវិចារមត្តានំ ណា ធម្មានំ វិចារោ ច
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ណា ធម្មច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

[៣៧៤] អវិភង្គិកាវិចារមត្តោ ច អវិភង្គិកាវិចារោ
ច ធម្មោ អវិភង្គិកាវិចារស្ស ធម្មស្ស ណា ធម្មច្ចយេន
បច្ចយោ អវិភង្គិកាវិចារមត្តានំ ណា ធម្មានំ វិចារោ
ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូទានំ ណា ធម្មច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

វិញ្ញាណ បញ្ញាវេទ

[៣៦៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិកាវិចារោ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិកាវិចារោ មានត្រឹមតែវិចារោផង ធម៌ ដែលមិនមាន
វិភង្គិកាវិចារោផង ដោយណាធម្មច្ច័យ គឺ វិចារោ ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធានំខ្សោយ ដែលមិនមានវិភង្គិកាវិចារោមានត្រឹមតែវិចារោផង ពួកចិត្តសមុ-
ដ្ឋានប្រផង ដោយណាធម្មច្ច័យ វិចារោ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំខ្សោយ
ដែលមិនមានវិភង្គិកាវិចារោមានត្រឹមតែវិចារោផង ពួកកដត្តាប្រផង ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ដោយណាធម្មច្ច័យ ។

[៣៧០] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិកាវិចារោមានត្រឹមតែវិចារោក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិភង្គិកាវិចារោក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិកាវិចារោ
ត្រឹមតែវិចារោ ដោយណាធម្មច្ច័យ គឺ អង្គណានៃខន្ធានំខ្សោយ ដែល
មិនមានវិភង្គិកាវិចារោមានត្រឹមតែវិចារោក្តី វិចារោក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្ត-
កក្កន្ធ ដោយណាធម្មច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៧៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិកាវិចារោមានត្រឹមតែវិចារោក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិភង្គិកាវិចារោក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិកាវិចារោ
មានត្រឹមតែវិចារោ ដោយណាធម្មច្ច័យ គឺ អង្គណានៃខន្ធានំខ្សោយ ដែលមិន
មានវិភង្គិកាវិចារោមានត្រឹមតែវិចារោក្តី វិចារោក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-
ប្រ ដោយណាធម្មច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៧៦] អវិភត្តវិចារមន្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ
 ច ធម្មា អវិភត្តវិចារមន្តស្ស ច អវិភត្តអវិចារស្ស ច
 ធម្មស្ស ណា ធម្មច្ចយេន បច្ចយោ អវិភត្តវិចារមន្តានំ
 ណា ធម្មានំ វិចារោ ច សម្មយុត្តកានំ ខន្ធានំ
 ចិត្តសមុដ្ឋានានា រូបានំ ណា ធម្មច្ចយេន បច្ចយោ
 បដិសន្ធិក្កុណោ អវិភត្តវិចារមន្តានំ ណា ធម្មានំ
 វិចារោ ច សម្មយុត្តកានំ ខន្ធានំ ករដត្តា ច
 រូបានំ ណា ធម្មច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៧៧] សវិភត្តសវិចារោ ច អវិភត្តវិចារមន្តោ
 ច ធម្មា សវិភត្តសវិចារស្ស ធម្មស្ស ណា ធម្មច្ចយេន
 បច្ចយោ សវិភត្តសវិចារានំ ណា ធម្មានំ វិភត្តោ ច
 សម្មយុត្តកានំ ខន្ធានំ ណា ធម្មច្ចយេន បច្ចយោ
 បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

[៣៧៨] សវិភត្តសវិចារោ ច អវិភត្តវិចារមន្តោ
 ច ធម្មា អវិភត្តអវិចារស្ស ធម្មស្ស ណា ធម្មច្ចយេន
 បច្ចយោ សវិភត្តសវិចារានំ ណា ធម្មានំ វិភត្តោ ច
 ចិត្តសមុដ្ឋានានា រូបានំ ណា ធម្មច្ចយេន បច្ចយោ
 បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

[៣៧៩] ធម៌ ដែលបើសហវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្កៈ ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្កៈបើសហវិចារក្កៈ ជាបច្ច័យ មិនមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយ
 ណាធម្មច្ច័យ គឺ អង្គណាទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
 វិចារក្កៈ វិចារក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្មយុត្តកក្កន្តផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-
 រូបផង ដោយណាធម្មច្ច័យ គឺ អង្គណាទាំងឡាយ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្កៈ វិចារក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្មយុត្តកក្កន្តផង
 ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយណាធម្មច្ច័យ ។

[៣៨០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កៈ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយណាធម្មច្ច័យ គឺ អង្គណាទាំង-
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កៈ វិតក្កៈក្កៈ ជាបច្ច័យ
 នៃពួកសម្មយុត្តកក្កន្ត ដោយណាធម្មច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កៈ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយណាធម្មច្ច័យ គឺ អង្គណាទាំងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កៈ វិតក្កៈក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃពួក
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយណាធម្មច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

វិញ្ញាណបញ្ចករ

(៣៧៥) សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កវិចារមន្តោ
 ច ធម្មា សវិតក្កសវិតារស្ស ច អវិតក្កអវិតារស្ស ច
 ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិតារាជិ
 ឈានប្បាជិ វិតក្កោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
 ចិត្តសមុដ្ឋានានា រូបានំ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 បដិសន្ធិត្តុណោ ... ។

(៣៧៦) សវិតក្កសវិតារោ ធម្មា សវិតក្ក-
 សវិតារស្ស ធម្មស្ស មក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 សវិតក្កសវិតារាជិ មក្កប្បាជិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
 មក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ ... ។
 សវិតក្កសវិតារមូលកា សត្ត បញ្ញា វិមិទា
 ការណេន វិភជិតញា ។

(៣៧៧) អវិតក្កវិចារមន្តោ ធម្មា អវិតក្ក-
 វិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស មក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អវិតក្កវិចារមត្តានំ មក្កប្បាជិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
 មក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ ... ។
 អវិតក្កវិចារមត្តមូលកា បញ្ញា បញ្ញា វិមិទា
 ការណេន វិភជិតញា ។

វិញ្ញាណបញ្ចករ

(៣៧៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កមិនមានវិចារ
 ក្តី ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ អង្គឈានវាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្នុង
 ពួកចិត្តសមុដ្ឋានប្រដំ ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(៣៧៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារ ដោយមក្ក-
 ប្បច្ច័យ គឺ អង្គមក្កវាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយ
 វិចារ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្នុង ដោយមក្កប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ញា ៧ ដែលមានធម៌ប្រកបដោយវិតក្កប្រកប
 ដោយវិចារ ជាមូល បណ្ឌិត គប្បីចែក ដោយហេតុនេះចុះ ។

(៣៧៧) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កមានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កមានត្រឹមតែវិចារ ដោយមក្កប្បច្ច័យ គឺ
 អង្គមក្កវាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កមានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យ នៃ
 ពួកសម្បយុត្តក្នុង ដោយមក្កប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។
 បញ្ញា ៥ ដែលមានធម៌មិនមានវិតក្កមានត្រឹមតែវិចារ ជាមូល បណ្ឌិត
 គប្បីចែក ដោយហេតុនេះចុះ ។

[៣៧៧] អវិភត្តិអវិចារោ ធម្មា អវិភត្តិអវិចារស្ស ធម្មស្ស មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភត្តិអវិចារាធមិ មគ្គផ្កាធមិ សម្បយុត្តកាធំ ខន្ធាធំ ចិត្តសមុដ្ឋានានព្វា រូតាធំ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តរណោ ... ។

[៣៧៧] សវិភត្តិសវិចារោ ច អវិភត្តិវិចារមត្តោ ច ធម្មា សវិភត្តិសវិចារស្ស ធម្មស្ស មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិភត្តិសវិចារាធមិ មគ្គផ្កាធមិ វិភត្តោ ច សម្បយុត្តកាធំ ខន្ធាធំ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តរណោ ... ។

[៣៧៨] សវិភត្តិសវិចារោ ច អវិភត្តិវិចារមត្តោ ច ធម្មា អវិភត្តិអវិចារស្ស ធម្មស្ស មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិភត្តិសវិចារាធមិ មគ្គផ្កាធមិ វិភត្តោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានធំ រូតាធំ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តរណោ ... ។

[៣៧៨] ធមិ ដែលមិនមានវិភក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមានវិភក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ អង្គមគ្គតាំងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កន៧ ពួកចិត្តសមុដ្ឋាន៧ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៧៩] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ អង្គមគ្គតាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កន ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨០] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមានវិភក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ អង្គមគ្គតាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាន៧ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(៣៧១) សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ
ច ធម្មា សវិតក្កសវិតារស្ស ច អវិតក្កអវិតារស្ស
ច ធម្មស្ស មក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិតា-
រាជំ មក្កង្គំ វិតក្កោ ច សម្បយុត្តកាជំ ខន្ធាជំ
ចិត្តសមុដ្ឋាណាណា ក្កាជំ មក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិត្តុណោ ... ។

(៣៧២) សវិតក្កសវិតារោ ធម្មា សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិ-
តក្កសវិតារោ វិកោ ខន្ធា វិណ្ណាជំ ខន្ធាជំ សម្ប-
យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិជំ ខន្ធាជំ
បដិសន្ធិត្តុណោ ... ។

(៣៧៣) សវិតក្កសវិតារោ ធម្មា អវិតក្កវិ-
ចារមត្តស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សវិតក្កសវិតារោ ខន្ធា វិតក្កស្ស សម្បយុត្តប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ ... ។

[៣៧១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ
ផង ដោយបក្កប្បច្ច័យ គឺ អង្គមគ្គទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកត្តទាំង ពួក
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយមក្កប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(៣៧២) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
សម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជា
បច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(៣៧៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសម្បយុត្ត-
ប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(៣៧៤) សវិតក្កសវិតារោ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-

ចារស្ស ធម្មតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស សម្ម-
យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិតារោ ឯកោ
ខន្ធា តិណ្ណាភ្នំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ធម្មសម្មយុត្តប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្ធិន្ធា ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ធម្ម
បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

(៣៧៥) អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស សម្មយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណាភ្នំ ខន្ធានំ
សម្មយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្ធិន្ធា ខន្ធានំ
បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

(៣៧៦) អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស សម្មយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ
វិតក្កោ សវិតក្កសវិតារាធំ ខន្ធានំ សម្មយុត្តប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

(៣៧៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ

នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិន
មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៧ ផង
វិតក្កៈផង ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ផង
វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(៣៧៨) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ

នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ
គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣
ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ... ។

(៣៧៩) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ
គឺ វិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំខ្សោយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨៧] អវិភក្តវិចារមត្តា ធម្មោ អវិភក្តអវិចារស្ស ធម្មស្ស សម្មយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភក្តវិចារមត្តា ខន្ធា វិចារស្ស សម្មយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុលោ ... ។

[៣៨៨] អវិភក្តវិចារមត្តា ធម្មោ អវិភក្តវិចារមត្តស្ស ច អវិភក្តអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សម្មយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភក្តវិចារមត្តា ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណាដ្ឋំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច សម្មយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្ធិដ្ឋំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច បដិសន្ធិត្តុលោ ... ។

[៣៨៩] អវិភក្តអវិចារោ ធម្មោ អវិភក្តអវិចារស្ស ធម្មស្ស សម្មយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភក្តអវិចារោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណាដ្ឋំ ខន្ធានំ សម្មយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ... បដិសន្ធិត្តុលោ ... ។

[៣៩០] អវិភក្តអវិចារោ ធម្មោ អវិភក្តវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស សម្មយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ អវិភក្តវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ សម្មយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុលោ ... ។

[៣៨៧] ធម៌ វិចារណំ អហោ វិភក្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ វិចារណំ អហោ វិភក្ត ឯឯមានវិចារៈ ដោយសម្មយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធានំ ខ្សោយ វិចារណំ អហោ វិភក្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ដោយសម្មយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មិនមានវិចារៈ ផង ដោយសម្មយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា ១ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធា ៣ ផង វិចារៈ ផង ដោយសម្មយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធា ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធា ២ ផង វិចារៈ ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មិនមានវិចារៈ ដោយសម្មយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា ១ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធា ៣ ដោយសម្មយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធា ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៩០] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសម្មយុត្តប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំ ខ្សោយ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសម្មយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(៣៧០) អវិភង្គវិចារមត្តោ ច អវិភង្គវិចារោ ច
ធម្មា អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស សម្មយុត្តប្បដ្ឋយេន
បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមត្តោ ឯកោ ខត្តោ ច វិចារោ ច
តិណ្ណាដ្ឋំ ខត្តាដ្ឋំ សម្មយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ទ្វេ
ខត្តា ច វិចារោ ច ទ្ធិដ្ឋំ ខត្តាដ្ឋំ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

(៣៧២) សវិភង្គសវិចារោ ច អវិភង្គវិចារមត្តោ
ច ធម្មា សវិភង្គសវិចារស្ស ធម្មស្ស សម្មយុត្តប្បដ្ឋ-
យេន បច្ចយោ សវិភង្គសវិចារោ ឯកោ ខត្តោ
ច វិភង្គោ ច តិណ្ណាដ្ឋំ ខត្តាដ្ឋំ សម្មយុត្តប្បដ្ឋ-
យេន បច្ចយោ ទ្វេ ខត្តា ច វិភង្គោ ច ...
បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

(៣៧៣) សវិភង្គសវិចារោ ធម្មា អវិភង្គអវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ
សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា សវិភង្គសវិ-
ចារា ខត្តា ចិត្តសមុដ្ឋាណំ រូបាណំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ សវិភង្គសវិចារា ខត្តា
កដត្តារូបាណំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆា-
ជាតា សវិភង្គសវិចារា ខត្តា បុរេជាតស្ស ភមស្ស
កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ។

(៣៧៤) អវិភង្គវិចារោ ច អវិភង្គវិចារោ ច
ធម្មា អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស សម្មយុត្តប្បដ្ឋយេន
បច្ចយោ អវិភង្គវិចារមត្តោ ឯកោ ខត្តោ ច វិចារោ ច
តិណ្ណាដ្ឋំ ខត្តាដ្ឋំ សម្មយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ទ្វេ
ខត្តា ច វិចារោ ច ទ្ធិដ្ឋំ ខត្តាដ្ឋំ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។

(៣៧៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារក្តិ ធម៌
ដែលមិនមានវិភង្គមានត្រឹមតែវិចារក្តិ ជាបច្ច័យ ខែធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារ ដោយសម្មយុត្តប្បដ្ឋយេន គឺ ខន្ធ ១ ដែល
ប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារក្តិ វិភង្គក្តិ ជាបច្ច័យ ខែខន្ធ ១ ដោយ
សម្មយុត្តប្បដ្ឋយេន ខន្ធ ២ ក្តិ វិចារក្តិ ជាបច្ច័យ ខែខន្ធ ២ ក្នុងខណៈខែបដិសន្ធិ ... ។

(៣៧៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារ ជា
បច្ច័យ ខែធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គមិនមានវិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន
ពុទ្ធសហជាតំ និងបច្ឆាជាតំ ។ សហជាតំ គឺ ខន្ធភិទ្ធានុយ
ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ ខែពុទ្ធភិទ្ធានុយ
ដ្ឋានុយ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន ខន្ធភិទ្ធានុយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គ
ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ ខែពុទ្ធភិទ្ធានុយ ក្នុងខណៈខែបដិសន្ធិ
ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន ។ ឯបច្ឆាជាតំ គឺ ខន្ធភិទ្ធានុយ ដែលប្រកប
ដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ ខែកាយនេះ ដែលកើតមុន
ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន ។

(៣៧៨) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារ ជា
បច្ច័យ ខែធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គមិនមានវិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន
ពុទ្ធសហជាតំ និងបច្ឆាជាតំ ។ សហជាតំ គឺ ខន្ធភិទ្ធានុយ
ដែលប្រកបដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ ខែពុទ្ធភិទ្ធានុយ
ដ្ឋានុយ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន ខន្ធភិទ្ធានុយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គ
ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ ខែពុទ្ធភិទ្ធានុយ ក្នុងខណៈខែបដិសន្ធិ
ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន ។ ឯបច្ឆាជាតំ គឺ ខន្ធភិទ្ធានុយ ដែលប្រកប
ដោយវិភង្គប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ ខែកាយនេះ ដែលកើតមុន
ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន ។

[៣៧៤] អវិភក្តវិចារមត្តា ធម្មោ អវិភក្តវិចារស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ចាជាតំ ។ សហជាតា អវិភក្តវិចារមត្តា ខណ្ឌា ច វិភក្តោ ច ចិត្តសមុដ្ឋាហានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កិណោ អវិភក្តវិចារមត្តា ខណ្ឌា ច វិភក្តោ ច កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចាជាតា អវិភក្តវិចារមត្តា ខណ្ឌា ច វិភក្តោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៧៥] អវិភក្តអវិចារោ ធម្មោ អវិភក្តអវិចារស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ចាជាតំ ។ សហជាតា អវិភក្តអវិចារោ ខណ្ឌា ចិត្តសមុដ្ឋាហានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ចិត្តសមុដ្ឋាហានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កិណោ អវិភក្តអវិចារោ ខណ្ឌា កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[៣៧៦] ធម៌ វិលោមិមមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ វិលោមិមធម៌វិភក្តៈនិងមានវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បាន ដល់សហជាត ដល់បច្ចាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធានិទ្ធាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈពេញលេញតែវិចារៈក្តី វិភក្តៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួក ចិត្តសមុដ្ឋាហារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធានិទ្ធាយ ដែលមិនមាន វិភក្តៈមានពេញតែវិចារៈក្តី វិភក្តៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈ ខែបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បច្ចាជាត គឺ ខន្ធានិទ្ធាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិភក្តៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បាន ដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ចាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធានិទ្ធាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាហារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាហារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធានិទ្ធាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមាន វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈខែបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ

ខន្ធវាងឡាយ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ វត្ថុ ខន្ធវាង
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ វិចារេ វត្ថុស្ស វិប្ប-
 យុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ វត្ថុ វិចារស្ស វិប្បយុត្តប្ប-
 ដ្ឋយេន បច្ចយោ ។ បុរេជានំ ចក្កាយតនំ ចក្ក-
 វិញ្ញាណស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ កាយាយ-
 តនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ
 វត្ថុ អវិគត្តអវិចារេនំ ខន្ធវាង វិចារស្ស ច វិប្បយុត្ត-
 ប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ។ បន្ទាជាតា អវិគត្តអវិចារ
 ខន្ធវា វិចារេ ច បុរេជានស្ស វេសស្ស កាយស្ស
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ។

(៣៧៦) អវិគត្តអវិចារេ ធម្មោ សវិគត្តសវិចារ-
 ស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ សហ-
 ជានំ បុរេជានំ ។ សហជានំ បដិសន្ធិក្កុណោ វត្ថុ
 សវិគត្តសវិចារេនំ ខន្ធវាង វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ច-
 យោ ។ បុរេជានំ វត្ថុ សវិគត្តសវិចារេនំ ខន្ធវាង
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ។

ខន្ធវាងឡាយ វេបប្តិយេ វៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេ វត្ថុ ជាបច្ច័យ
 វៃខន្ធវាងឡាយ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេ វិចារេ ជាបច្ច័យ វៃវត្ថុ
 ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេ វត្ថុ ជាបច្ច័យ វៃវិចារេ ដោយវិប្បយុត្ត-
 ប្បដ្ឋយេ ។ ឃុរេជេត គី ចក្កាយតនេ ជាបច្ច័យ វៃចក្កវិញ្ញាណ
 ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេ កាយាយតនេ ជាបច្ច័យ វៃកាយវិញ្ញាណ
 ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេ វត្ថុ ជាបច្ច័យ វៃខន្ធវាងឡាយ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមិនមានវិចារេ វៃវិចារេ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេ ។ ឯបុរេជាន
 គី ខន្ធវាងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារេ វិចារេ ជា
 បច្ច័យ វៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេ ។

(៣៧៦) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារេ ជាបច្ច័យ វៃ
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារេ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេ
 បានដល់សហជាន និធិបុរេជាន ។ សហជាន គី វត្ថុ ជាបច្ច័យ
 វៃខន្ធវាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារេ ក្នុង
 ខណៈវៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេ ។ ឯបុរេជាន គី វត្ថុ
 ជាបច្ច័យ វៃខន្ធវាងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារេ
 ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេ ។

[៣៧៧] អវិភក្តិអវិចារេ ធម្មោ អវិភក្តិវិចា-

រមត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-
ជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ បដិសន្ធិក្កុណោ វត្ថុ
អវិភក្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិភក្តិស្ស ច វិប្បយុត្ត-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ វត្ថុ សវិភក្តិសវិ-
ចារានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៧៨] អវិភក្តិអវិចារេ ធម្មោ អវិភក្តិវិចារ-

មត្តស្ស ច អវិភក្តិអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្ត-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហ-
ជាតំ បដិសន្ធិក្កុណោ វត្ថុ អវិភក្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ
វិចារស្ស ច វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេ-
ជាតំ វត្ថុ អវិភក្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច
វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៧៩] អវិភក្តិអវិចារេ ធម្មោ សវិភក្តិ-

សវិចារស្ស ច អវិភក្តិវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស
វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។

[៣៧៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ

នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តិមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិភក្តិផង
ក្នុងខណៈវេលាដំបូង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ
ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តិប្រកបដោយវិចារៈ
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ

ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ
មិនមានវិចារៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង
បុរេជាត ។ សហជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំឡាយ
ដែលមិនមានវិភក្តិមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈវេលាដំបូង
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំ-
ឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តិមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ មិនមានវិចារៈ ជា

បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តិ ប្រកបដោយវិចារៈផង
ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តិ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

សហជាតំ បដិសន្ធិត្តុណោ វត្ថុ សវិតក្កសវិតារាណំ
ខត្តានំ វិតក្កស្ស ច វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ។
បុរេជាតំ វត្ថុ សវិតក្កសវិតារាណំ ខត្តានំ វិតក្កស្ស
ច វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ។

[៤០០] អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច
ធម្មា អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អវិ-
តក្កវិចារមត្តា ខត្តា ច វិចារោ ច ចិត្តសមុច្ឆាទានំ
រូទានំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ
អវិតក្កវិចារមត្តា ខត្តា ច វិចារោ ច កងត្តារូទានំ
វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អវិតក្ក-
វិចារមត្តា ខត្តា ច វិចារោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស
កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ។

[៤០១] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ
ច ធម្មា អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្ត-
ប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។

សហរោត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានិទ្ទាយ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានិទ្ទាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយវិប្ប-
យុត្តប្បដ្ឋយេន ។

[៤០០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន
មានវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។
សហជាត គឺ ខន្ធានិទ្ទាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន ខន្ធា-
និទ្ទាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ
នៃពួកកងត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន ។ ឯបច្ឆា-
ជាត គឺ ខន្ធានិទ្ទាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈ
ក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន ។

[៤០១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មិនមានវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយេន បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។

វិញ្ញាណបញ្ចករោ

សហជាតា វិញ្ញាណសវិចារា ខន្ទា ច វិនិក្កោ ច
 ចិត្តសមុដ្ឋាទានំ រូទានំ វិប្បយុត្តប្បដូយេន បច្ចយោ
 បដិសន្ធិត្តុណោ សវិនិក្កសវិចារា ខន្ទា ច វិនិក្កោ
 ច កាដត្តារូទានំ វិប្បយុត្តប្បដូយេន បច្ចយោ ។
 បញ្ញាជាតា សវិនិក្កសវិចារា ខន្ទា ច វិនិក្កោ ច
 ចុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បដូយេន
 បច្ចយោ ។

[២០២] សវិនិក្កសវិចារោ ធម្មោ សវិនិក្កសវិ-
 ចារស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បដូយេន បច្ចយោ សវិនិក្កស-
 វិចារោ ឯកោ ខន្ទា វិនិក្កស្ស ខន្ទានំ អត្ថិប្បដូយេន
 បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ទា ... បដិសន្ធិត្តុណោ ... ។

[២០៣] សវិនិក្កសវិចារោ ធម្មោ អវិនិក្កវិចារ-
 មត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បដូយេន បច្ចយោ សវិនិក្ក-
 សវិចារា ខន្ទា វិនិក្កស្ស អត្ថិប្បដូយេន បច្ចយោ
 បដិសន្ធិត្តុណោ ... ។

វិញ្ញាណបញ្ចករោ

សហជាត គី ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានុប្ប ដោយវិប្បយុត្ត-
 ប្បដូយ ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី
 វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
 វិប្បយុត្តប្បដូយ ។ ឯបញ្ញាជាត គី ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ
 ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បដូយ ។

[២០២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្ថិ-
 ប្បដូយ គី ខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃខន្ធទ ដោយអត្ថិប្បដូយ ខន្ធល ។... ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ... ។

[២០៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បដូយ
 គី ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
 នៃវិតក្កៈ ដោយអត្ថិប្បដូយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០៤] សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ អវិតត្តអវិតារ-
ស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ
បញ្ញាជាតំ ។ សហជាតា សវិតត្តសវិតារោ ខន្ធ
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិ-
សន្ធិក្ខណោ សវិតត្តសវិតារោ ខន្ធ កធន្តារូបំ
អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បញ្ញាជាតា សវិតត្តសវិ-
តារោ ខន្ធ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សវិតត្តសវិតារមូលកេ អវិ-
សេសា បញ្ញា សហជាតប្បច្ចយសនិសា ។

[២០៥] អវិតត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតត្តអវិចារ-
មត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតត្ត-
វិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធ តិណ្ណំ ខន្ធានំ អត្ថ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធ ទ្ធិនំ ខន្ធានំ បដិ-
សន្ធិក្ខណោ ... ។

[២០៦] អវិតត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិតត្តសវិចារ-
ស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិតត្តោ សវិ-
តត្តសវិតារាណំ ខន្ធានំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្ខណោ ... ។

[២០៤] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា
ចម្លើយ ខែធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ចយ
បានដល់សហជាត និងបញ្ញាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធានំឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាចម្លើយ ខែត្ថកចិត្តស-
មុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថប្បច្ចយ ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈ ជាចម្លើយ ខែត្ថកកដក្ការូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ដោយអត្ថប្បច្ចយ ។ ឯបញ្ញាជាត គឺ ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាចម្លើយ ខែកាយនេះ ដែលកើតមុន
ដោយអត្ថប្បច្ចយ ។ បញ្ញា ជីវេសស (ក្នុងធមិ) ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈជាមូល ប្រហែលគ្នានឹងសហជាតប្បច្ចយដែរ ។

[២០៥] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាចម្លើយ
ខែធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ចយ គឺ
ខន្ធខ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាចម្លើយ ខែខន្ធត
ដោយអត្ថប្បច្ចយ ខន្ធល (ជាចម្លើយ) ខែខន្ធល ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ... ។

[២០៦] ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាចម្លើយ
ខែធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ចយ
គឺ វិតក្កៈ ជាចម្លើយ ខែខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ចយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(២០៧) អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភង្គអវិចារ-

ស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ
បញ្ញាជាតំ ។ សហជាតា អវិភង្គវិចារមត្តា ខន្ធ ច
វិភង្គោ ច ចិត្តសមុដ្ឋាណំ រូបាណំ អត្ថប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ អវិភង្គវិចារមត្តា ខន្ធ ច
វិភង្គោ ច កង្ការូបាណំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
បញ្ញាជាតា អវិភង្គវិចារមត្តា ខន្ធ ច វិភង្គោ ច
បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ។ អវិភង្គវិចារមត្តមូលកា បញ្ច បញ្ញា អវិ-
សេសា សហជាតប្បច្ចយសនិសា ។

(២០៨) អវិភង្គអវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គអវិចារស្ស

ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ
បញ្ញាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ អវិភង្គ-
អវិចារោ ឯកោ ខន្ធ តិណ្ណន្នំ ខន្ធ ច ចិត្តសមុដ្ឋាណ-
ណា រូបាណំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ខន្ធ ខន្ធ . . .

(២០៧) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ

នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានផល
សហជាត និងបញ្ញាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធចាំន៍ឡាយ ដែល
មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋា-
ណា ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ខន្ធចាំន៍ឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកង្ការូប កង្ការូបនៃបដិសន្ធិ
ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ ឯបញ្ញាជាត គឺ ខន្ធចាំន៍ឡាយ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើត
មុន ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ បញ្ញា ៥ ដ៏សេស ដែលមានធម៌មិនមាន
វិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាមូល ប្រហែលគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យដែរ ។

(២០៨) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ

ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានផល
សហជាត បុរេជាត បញ្ញាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហ-
ជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានុប្បដន៍ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . .

វិចារោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបាណំ អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 បដិសន្ធិត្តលោ អវិគត្តអវិចារោ ឯកោ ខណ្ឌ
 តិណ្ឌន្នំ ខណ្ឌំ កដត្តា ច រូបាណំ អត្តិប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ខណ្ឌ វត្តស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 វត្ត ខណ្ឌំ អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ វត្តស្ស
 អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ត វិចារស្ស អត្តិប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ឯកំ មហាក្ខតំ តិណ្ឌន្នំ មហាក្ខតាណំ
 អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ មហាក្ខតា ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 រូបាណំ កដត្តារូបាណំ ឧបាទារូបាណំ អត្តិប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុស-
 មុដ្ឋានំ ... អសញ្ញាសត្តានំ ឯកំ មហាក្ខតំ តិណ្ឌន្នំ
 មហាក្ខតាណំ មហាក្ខតា កដត្តារូបាណំ ឧបាទារូបាណំ
 អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជានំ និទ្ទេន ចត្តុនា
 រូបំ បស្សតិ និព្វាយ សោតនាតុយា សន្ធិ សុ-
 ណាតិ រូបាយតនំ ចត្តុវិញ្ញាណស្ស ដោដ្ឋន្តាយតនំ
 កាយវិញ្ញាណស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តា-
 យតនំ ចត្តុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញា-
 ណស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ត អវិគត្តអវិចារាណំ
 ខណ្ឌំ វិចារស្ស ច អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វិចារៈ ជាបច្ច័យ វៃត្ថកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ១
 ដែលមិនមានវិគត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ វៃខន្ធ ៣ ផង ត្ថកដត្តា-
 រូបផង ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធាងឡាយ ជា
 បច្ច័យ វៃវត្ត ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វត្ត ជាបច្ច័យ វៃខន្ធាងឡាយ
 ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ វៃវត្ត ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វត្ត
 ជាបច្ច័យ វៃវិចារៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ មហាក្ខត ១ ជាបច្ច័យ វៃ
 មហាក្ខត ៣ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ មហាក្ខត ៣ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វៃ
 ត្ថកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ត្ថកដត្តារូប និងត្ថកឧបាទារូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ
 ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... មហា-
 ក្ខត ១ របស់ត្ថកអសញ្ញាសត្ត (ជាបច្ច័យ) វៃមហាក្ខត ៣ មហាក្ខត
 ៣ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វៃត្ថកដត្តារូប និងត្ថកឧបាទារូប ដោយអត្តិ-
 ប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាន គឺ (បុគ្គល) ឃើញរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ
 សំឡេង ដោយទិព្វសោតនាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) វៃចត្តុវិញ្ញាណ
 ដោដ្ឋន្តាយតនៈ ជាបច្ច័យ វៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ចត្តា-
 យតនៈ (ជាបច្ច័យ) វៃចត្តុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យ វៃ
 កាយវិញ្ញាណ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វត្ត ជាបច្ច័យ វៃខន្ធាងឡាយ
 ដែលមិនមានវិគត្តៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

បច្ចុប្បន្ន អវិភង្គិក អវិចារា ខន្ធា ច វិចារា ច បុរេ-
 ជាតិស្ស ឥសស្ស កាយស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។
 កតត្ថិកា អាហារា ឥសស្ស កាយស្ស អត្តិ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។ រូបជីវិត្រិយំ កាដត្តារូបាណំ
 អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[២០៧] អវិភង្គិក អវិចារា ធម្មោ សវិភង្គិក សវិចារា-
 រស្ស ធម្មស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ សហជាតំ
 បុរេជាតំ ។ សហជាតំ បដិសន្ធិកុណោ វត្ថុ សវិ-
 ភង្គិក សវិចារាណំ ខន្ធាណំ អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។
 បុរេជាតំ ចត្តំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ
 អស្សាទេតិ អតិទន្ធិតិ តំ អាវត្ត រតោ ឧប្បជ្ជតិ
 ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ រូបេ ... សទ្ធិ កទ្ធិ រសេ
 ជាដ្ឋង្វេ ... វត្ថុ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ
 វិបស្សតិ ... ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ វត្ថុ សវិភង្គិ-
 សវិចារាណំ ខន្ធាណំ អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

ឯបច្ចុប្បន្ន គឺ ខន្ធាវាធិប្បាយ ដែលមិនមានវិភង្គិក មិនមានវិចារិក
 វិចារិក ជាបច្ច័យ វៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។
 កតត្ថិកាហារ ជាបច្ច័យ វៃកាយនេះ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ រូប-
 ជីវិត្រិយ ជាបច្ច័យ វៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[២០៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គិក មិនមានវិចារិក ជាបច្ច័យ វៃធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិភង្គិក ប្រកបដោយវិចារិក ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់
 សហជាតិ និងបុរេជាតិ ។ សហជាតិ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ វៃខន្ធាវាធិ-
 ប្បាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គិក ប្រកបដោយវិចារិក ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ
 ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាតិ គឺ (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់ ខ្ញុំវត្ថុ ថា
 មិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ក៏ត្រេកអរ រីករាយ រក្សា ប្រាណាចក្ខុនោះ
 ទើបកើតឡើង រោមនស្ស កើតឡើង ខ្ញុំពួករូប ... ពួកសំឡេង
 ពួកក្លិន ពួករស ពួកដោដ្ឋង្វេ ... ឃើញច្បាស់ ខ្ញុំវត្ថុ ថាមិនទៀង ជា
 ទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ... រោមនស្ស កើតឡើង វត្ថុ ជាបច្ច័យ វៃខន្ធាវាធិ-
 ប្បាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គិក ប្រកបដោយវិចារិក ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

អភិបូរិយោ អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

[២១០] អវិភត្តិអវិចារោ ធម្មោ អវិភត្តិវិចារ-
 មត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ
 បុរេជាតំ ។ សហជាតោ វិចារោ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ
 ខន្ធានំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ
 វិចារោ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ អត្ថប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ វត្ថុ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ
 ខន្ធានំ វិភត្តិស្ស ច អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
 បុរេជាតំ ចត្តំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សនិ
 អស្សនេតិ អភិទទ្ធាតិ តំ អារត្ត វិភត្តោ ឧប្បជ្ជតិ
 សោតំ ... យានំ ជីវិតំ កាយំ រូបេ សន្តេ កន្ធូ
 រសេ ដោជ្ជត្វេ ... វត្ថុ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ
 វិបស្សនិ អស្សនេតិ អភិទទ្ធាតិ តំ អារត្ត វិភត្តោ
 ឧប្បជ្ជតិ វត្ថុ អវិភត្តិវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិភត្តិស្ស
 ច អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អភិបូរិយោ អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

[២១០] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានផល
 សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 ខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ
 វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំឡាយ
 ដែលមិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង វិភក្តៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ ថា
 មិនទៀង ធាតុ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ វិភក្តៈ ប្រាជ្ញា
 ចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង នូវសោត ... យានៈ ជីវិតំ កាយ ពួក
 រូ ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួកដោដ្ឋព្វៈ ... ឃើញច្បាស់
 នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាវត្ថុ មិនមែនខ្លួន ក៏ត្រេកអរ រីករាយ វិភក្តៈ
 ប្រាជ្ញាវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំឡាយ ដែល
 មិនមានវិភក្តៈមានគ្រឹមតែវិចារៈផង វិភក្តៈផង ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។

[២០០] អវិភង្គិកវិចារោ ធម្មោ អវិភង្គិកវិចារមត្តស្ស ច អវិភង្គិកវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ វិចារោ អវិភង្គិកវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋាហានោ រូបាណំ បដិសន្ធិត្តុណោ វិចារោ អវិភង្គិកវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបាណំ អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ វត្ថុ អវិភង្គិកវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ វត្ថុ អវិភង្គិកវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២០២] អវិភង្គិកវិចារោ ធម្មោ សវិភង្គិកវិចារស្ស ច អវិភង្គិកវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ បដិសន្ធិត្តុណោ វត្ថុ សវិភង្គិកវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិភង្គិកស្ស ច អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ច វត្ថុ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សនំ អស្សាទេតិ អនិច្ចតំ តំ អារត្តិ សវិភង្គិកវិចារោ ខន្ធា ច វិចារស្ស ច ឧប្បជ្ឈន្តិ សោតំ ... យានំ ជ្ឈន្តិ កាយំ ...

[២១១] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង វិចារៈ (ជាបច្ច័យ) ខែខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈវែបដិសន្ធិ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ ខែខន្ធានំឡាយដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈវែបដិសន្ធិ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ ខែខន្ធានំឡាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[២១២] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ ខែធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ ខែខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិភង្គៈផង ក្នុងខណៈវែបដិសន្ធិ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ (ចុក្កល) ចំពោះណាឃើញរូបសន្ធឹចក្ក ជាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ក៏ត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធានំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិភង្គៈក្តី ប្រាសាទនៃចក្កនោះ ទើបកើតឡើង នូវសោតៈ ... យានៈ ជ្ឈន្តិ កាយំ ...

វត្ថុ អនិច្ចតោ ធុត្តតោ អនត្តតោ វិបស្សនិ អស្សា-
 ទេតិ អភិទទ្ទតិ តំ អារត្តិ សវិតត្តិសវិចារា ខន្ធ
 ច វិតត្តោ ច ឧប្បជ្ឈន្តំ វត្ថុ សវិតត្តិសវិចារា
 ខន្ធនំ វិតត្តិស្ស ច អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤០៣] សវិតត្តិសវិចារា ច អវិតត្តិអវិចារា
 ច ធម្មា សវិតត្តិសវិចារស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ សវិ-
 តត្តិសវិចារា ឯកោ ខន្ធច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តំ
 ខន្ធនំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធច វត្ថុ ច
 ប្តិន្តំ ខន្ធនំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ
 សវិតត្តិសវិចារា ឯកោ ខន្ធច វត្ថុ ច តិណ្ណន្តំ
 ខន្ធនំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធច
 វត្ថុ ច ប្តិន្តំ ខន្ធនំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤០៤] សវិតត្តិសវិចារា ច អវិតត្តិអវិចារា
 ច ធម្មា អវិតត្តិអវិចារមន្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ សវិ-
 តត្តិសវិចារា ខន្ធច វត្ថុ ច វិតត្តិស្ស អត្ថប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ សវិតត្តិសវិចារា
 ខន្ធច វត្ថុ ច វិតត្តិស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ឃើញប្រាប់ វត្ថុ ជាបច្ច័យ ជាបច្ច័យ បិទបែបបួន ក៏ត្រេកអរ រីក-
 រាយ ខន្ធនាំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី
 ប្រាព្ធប្បវត្តនោះ រើបកើតឃើញ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធនាំឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។

[៤០៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត ឱនីបុរេ-
 ជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
 ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ខន្ធល ក្តី វត្ថុក្តី ជា
 បច្ច័យ នៃខន្ធល ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
 ដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទ ក្នុងរណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
 អត្ថប្បច្ច័យ ខន្ធល ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធល ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។

[៤០៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត ឱនី
 បុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធនាំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ
 ខន្ធនាំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជា
 បច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ក្នុងរណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។

[២១៥] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កអវិតារោ
 ច ធម្មា អវិតក្កអវិតារស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ សហជាតំ បច្ចាជាតំ អាហារំ វិទ្ធិយំ ។
 សហជាតា សវិតក្កសវិតារា ខន្ធា ច មហាកូតា ច
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូពាមំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិ-
 សន្និក្កុណោ សវិតក្កសវិតារា ខន្ធា ច មហាកូតា ច
 កដត្តារូពាមំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចាជាតា
 សវិតក្កសវិតារា ខន្ធា ច កតដ្ឋីតារោ អាហារោ
 ច បុរេជាតស្ស វេសស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។ បច្ចាជាតា សវិតក្កសវិតារា ខន្ធា ច រូប-
 វិវិទ្ធិយត្ថ កដត្តារូពាមំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១៦] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កអវិតារោ
 ច ធម្មា សវិតក្កសវិតារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស
 ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេ-
 ជាតំ ។ សហជាតោ សវិតក្កសវិតារោ ឃតោ
 ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណាម្ពំ ខន្ធជំ វិតក្កស្ស ច
 អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុ ច ទ្វិម្ពំ
 ខន្ធជំ វិតក្កស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិ-
 សន្និក្កុណោ . . . ។

[២១៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
 មិនមានវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ចាជាត អាហារ
 និងវិទ្ធិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធជំខ្សោយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្ក មហាកូតទាំងឡាយក្ក ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-
 សមុដ្ឋេវូច ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធជំខ្សោយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារក្ក មហាកូតទាំងឡាយក្ក ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តា-
 រូច ក្នុងឧណៈវៃបដិសន្និ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺ ខន្ធជំ
 ខ្សោយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារក្ក កតដ្ឋីតា-
 រហារក្ក ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។
 បច្ចាជាត គឺ ខន្ធជំខ្សោយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
 ក្ក រូបវិវិទ្ធិយក្ក ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូច ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[២១៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមវិចារៈ
 ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត
 គឺ ខន្ធជំខ្សោយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្ក វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យ
 នៃខន្ធជំខ្សោយ វិតក្កៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធជំ ក្ក វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យ
 នៃខន្ធជំផង វិតក្កៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងឧណៈវៃបដិសន្និ . . . ។

[៤០៧] អវិភត្តវិចារមន្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ
ច ធម្មា សវិភត្តសវិចារស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ វិភត្តោ
ច វត្ថុ ច សវិភត្តសវិចារាណំ ខន្ធាណំ អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ វិភត្តោ ច វត្ថុ ច សវិ-
ភត្តសវិចារាណំ ខន្ធាណំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤០៨] អវិភត្តវិចារមន្តោ ច អវិភត្តអវិចារោ
ច ធម្មា អវិភត្តវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ អវិភត្ត-
វិចារមន្តោ ឯកោ ខន្ធាណំ វិចារោ ច តិណ្ណន្នំ
ខន្ធាណំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ
ច ទ្វិន្នំ ។ បេ ។ អវិភត្តវិចារមន្តោ ឯកោ ខន្ធា
ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធាណំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធាណំ អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណោ អវិភត្តវិចារមន្តោ ឯកោ
ខន្ធា ច វិចារោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធាណំ អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធាណំ

[៤០៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយ
វិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង
បុរេជាត ។ សហជាត គឺ វិភក្តៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាណំ-
ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
វិភក្តៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាណំឡាយ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈ
ប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤០៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។
សហជាត គឺ ខន្ធាណំ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី
ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាណំ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធាណំ វិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ)
នៃខន្ធាណំ ។ បេ ។ ខន្ធាណំ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាណំ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធាណំ វត្ថុក្តី ជា
បច្ច័យ នៃខន្ធាណំ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធាណំ ដែលមិនមានវិភក្តៈមាន
ត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាណំ ក្នុងខណៈនៃបដិ-
សន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធាណំ វិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធាណំ

បដិសន្ធិត្តុណោ អវិភង្គវិចារមត្តោ ឯតោ ខន្ធ ច
វត្ត ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធនំ ទេ ខន្ធ ច វត្ត ច ទ្ធិន្នំ
ខន្ធនំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១៧] អវិភង្គវិចារមត្តោ ច អវិភង្គអវិចារោ ច
ចម្មា អវិភង្គអវិចារស្ស ច ចម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ វត្ថុយំ ។
សហជាតា អវិភង្គវិចារមត្តោ ខន្ធ ច វិចារោ ច
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបាណំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
សហជាតា អវិភង្គវិចារមត្តោ ខន្ធ ច មហាកូតា ច
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបាណំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
សហជាតា វិភង្គោ ច មហាកូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋា-
នំ រូបាណំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតា
អវិភង្គវិចារមត្តោ ខន្ធ ច វត្ត ច វិចារស្ស អត្ថប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ អវិភង្គវិចារមត្តោ
ខន្ធ ច វិចារោ ច កេដត្តារូបាណំ អត្ថប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ អវិភង្គវិចារមត្តោ ខន្ធ
ច មហាកូតា ច កេដត្តារូបាណំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ បដិសន្ធិត្តុណោ វិភង្គោ ច មហាកូតា ច

ខន្ធ ខ ដែលបំបែកវិញ្ញាណ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្តក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃ
ខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វត្តក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២
ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។

[៤១៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិភង្គៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត
បច្ឆាជាត អាហារ និងវត្ថុយំ ។ សហជាត គឺ ខន្ធានិទ្ធកាយ
ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃត្ថកចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ ខន្ធានិទ្ធកាយ ដែល
មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី មហាកូតាខន្ធានិទ្ធកាយក្តី ជាបច្ច័យ នៃ
ត្ថកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ វិភង្គក្តី មហា-
កូតាខន្ធានិទ្ធកាយក្តី ជាបច្ច័យ នៃត្ថកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។
សហជាត គឺ ខន្ធានិទ្ធកាយ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
វត្តក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ខន្ធានិទ្ធកាយ ដែល
មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃត្ថកកដត្តារូប
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ខន្ធានិទ្ធកាយ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី មហាកូតាខន្ធានិទ្ធកាយក្តី ជាបច្ច័យ នៃត្ថកកដត្តារូប
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ វិភង្គក្តី មហាកូតាខន្ធានិទ្ធកាយក្តី

កដន្តារូបាណំ អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្ត-
 ណោ អវិភក្កវិចារមត្តា ខន្ធា ច វត្ថុ ច វិចារស្ស
 អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចាជាតា អវិភក្កវិចា-
 រមត្តា ខន្ធា ច វិចារោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស
 កាយស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចាជាតា
 អវិភក្កវិចារមត្តា ខន្ធា ច វិភក្កោ ច កតទន្ធិការោ
 អាហារោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ត-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចាជាតា អវិភក្កវិចារ-
 មត្តា ខន្ធា ច វិភក្កោ ច រូបជីវិត្រ្មិយក្ក កដ-
 ន្តារូបាណំ អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៤០] អវិភក្កវិចារមត្តា ច អវិភក្កអវិចារោ ច
 ធម្មា អវិភក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិភក្កអវិចារស្ស ច
 ធម្មស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។
 សហជាតោ អវិភក្កវិចារមត្តា ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ
 ច តិណ្ណាណំ ខន្ធាណំ ចិត្តសមុដ្ឋាណាណក្ក រូបាណំ អត្តិ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ ច ...
 អវិភក្កវិចារមត្តា ឯកោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណាណំ
 ខន្ធាណំ វិចារស្ស ច អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ
 ខន្ធា ច វត្ថុ ច ... បដិសន្ធិត្តណោ ។ បេ ។

ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកដន្តារូប ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ
 ខាងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ វៃ
 វិចារៈ ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ បច្ចាជាត គឺ ខន្ធ
 ខាងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ
 វៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ បច្ចាជាត គឺ ខន្ធ
 ខាងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិភក្កៈក្តី កតទន្ធិក្តី-
 កហារក្តី ជាបច្ច័យ វៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។
 បច្ចាជាត គឺ ខន្ធខាងឡាយ ដែលមិនមានវិភក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
 វិភក្កៈក្តី រូបជីវិត្រ្មិយក្តី ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកដន្តារូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[៤៤០] ធមិ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធមិ ដែល
 មិនមានវិភក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ វៃធមិ ដែលមិនមានវិភក្កៈ
 មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិភក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយ
 អត្តិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១
 ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ វៃខន្ធ ៣
 ផង ត្ថុកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារៈក្តី
 ... ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិភក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ
 វៃខន្ធ ៣ ផង វិចារៈផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ...
 ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

(២២០) សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ
ច ធម្មា សវិតក្កសវិតារស្ស ធម្មស្ស អន្តិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សវិតក្កសវិតារោ ឋកោ ខត្វោ ច វិតក្កោ
ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធនំ អន្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ
ខន្ធា ច វិតក្កោ ច ... បដិសន្ធិត្តុណោ ... ។

(២២២) សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ
ច ធម្មា អវិតក្កអវិតារស្ស ធម្មស្ស អន្តិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា សវិ-
តក្កសវិតារោ ខន្ធា ច វិតក្កោ ច ជិត្តុសមុដ្ឋានានំ
រូនានំ អន្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ សវិ-
តក្កសវិតារោ ខន្ធា ច វិតក្កោ ច កដត្តារូនានំ
អន្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា សវិតក្កស-
វិតារោ ខន្ធា ច វិតក្កោ ច ឧរេជាតស្ស ឥមស្ស
កាយស្ស អន្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២២១) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធមិ
ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ វិតក្កៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣
ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តិ វិតក្កៈក្តិ ... ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ... ។

(២២២) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធមិ
ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ មានដល់សហជាត និងបច្ឆា-
ជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធាន័ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈក្តិ វិតក្កៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃពួកជិត្តុសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្តិ-
ប្បច្ច័យ ខន្ធាន័ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តិ
វិតក្កៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តិ-
ប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធាន័ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈក្តិ វិតក្កៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន
ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[៤៤៤] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ
 ច ធម្មា សវិតក្កសវិតារស្ស ច អវិតក្កអវិតា-
 រស្ស វ ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្ក-
 សវិតារោ ឯកោ ខន្ទោ ច វិតក្កោ ច តិណ្ណាដ្ឋំ
 ខន្ទាដំ ចិត្តសមុដ្ឋានានា រូបាដំ អត្ថប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ វេ ខន្ទា ច វិតក្កោ ច ទ្ធិដ្ឋំ ខន្ទាដំ
 បដិសន្ធិត្តរណា ... ។

[៤៤៥] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ
 ច អវិតក្កអវិតារោ ច ធម្មា សវិតក្កសវិតារស្ស
 ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេ-
 ជាតំ ។ សហជាតោ សវិតក្កសវិតារោ ឯកោ
 ខន្ទោ ច វិតក្កោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណាដ្ឋំ ខន្ទាដំ
 អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តរណា ... ។

[៤៤៦] សវិតក្កសវិតារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច
 អវិតក្កអវិតារោ ច ធម្មា អវិតក្កអវិតារស្ស ធម្មស្ស
 អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ចាជាតំ អាហារំ
 វេទ្ធិយំ ។ សហជាតោ សវិតក្កសវិតារោ ខន្ទា ច

[៤៤៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កិ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្កិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ
 ផង ដោយអត្ថប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
 វិចារក្កិ វិតក្កក្កិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានប្រផង
 ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ខន្ធល ក្កិ វិតក្កក្កិ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធល ក្កិ
 ខណៈវេបដិសន្ធិ ... ។

[៤៤៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កិ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្កិ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
 វិចារក្កិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
 ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ
 ខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កិ វិតក្កក្កិ វត្ថុក្កិ ជា
 បច្ច័យ នៃខន្ធទ ៣ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈវេបដិសន្ធិ ... ។

[៤៤៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារក្កិ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្កិ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
 វិចារក្កិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអត្ថ-
 ប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ចាជាត អាហារ វេទ្ធិយំ ។ សហ-
 ជាត គឺ ខន្ធភាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារក្កិ

វិញ្ញាណ ច មហាក្កតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានាមំ រូបាមំ
 អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិត្តុណោ . . . ។
 បច្ឆាជាតា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ច វិញ្ញាណ ច
 កតទ្បិកាណេ អាហារេ ច បុរេជាតស្ស វេសស្ស
 កាយស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា សវិ-
 តក្កសវិចារា ខន្ធា ច វិញ្ញាណ ច រូបដីវិត្រ្ម័យញ្ច
 កដត្តារូបាមំ អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២២៦] សវិតក្កសវិចារេ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
 ចារស្ស ធម្មស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិតតប្ប-
 ច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធត្តិប្បច្ចយញ្ច វិតតប្បច្ចយញ្ច អនន្តរសទិសំ ។
 អវិតតំ អត្តិសទិសំ ។

[២២៧] ហេតុយា ឯកាទិស អរម្មណោ
 ឯកវីស អធិបតិយា តេវីស អនន្តរេ បញ្ចវីស
 សមនន្តរេ បញ្ចវីស សហជាតេ តិស អញ្ញាមញ្ញោ
 អដ្ឋវីស ជិស្សុយ តិស ឧបជិស្សុយេ បញ្ចវីស
 បុរេជាតេ បញ្ច បច្ឆាជាតេ បញ្ច អាសេវេន

វិតក្កក្តី មហាក្កតាទំ ឡាយក្តី ជាបច្ច័យ ខៃត្តកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈខៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ
 ខន្ធាទំ ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី
 កតទ្បិកាហារក្តី ជាបច្ច័យ ខៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្តិ-
 ប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ខន្ធាទំ ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី រូបដីវិត្រ្ម័យក្តី ជាបច្ច័យ ខៃត្តកដត្តា-
 រូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[២២៦] ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ
 ជាបច្ច័យ ខៃធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
 អត្តិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិតតប្បច្ច័យ ។

ធត្តិប្បច្ច័យក្តី វិតតប្បច្ច័យក្តី ប្រវេលាគ្នាទំ អនន្តររូប័យដែរ ។
 អវិតតប្បច្ច័យ ប្រវេលាគ្នាទំ អត្តិប្បច្ច័យដែរ ។

[២២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានព័រៈ ១១ ក្នុងការម្មណាប្បច្ច័យ
 មានព័រៈ ២១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានព័រៈ ២៣ ក្នុងអនន្តររូប័យ
 មានព័រៈ ២៥ ក្នុងសមនន្តររូប័យ មានព័រៈ ២៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ
 មានព័រៈ ៣០ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ មានព័រៈ ២៨ ក្នុងនិស្សរូប័យ
 មានព័រៈ ៣០ ក្នុងឧបនិស្សរូប័យ មានព័រៈ ២៥ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ
 មានព័រៈ ៥ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានព័រៈ ៥ ក្នុងអាសេវេនប្បច្ច័យ

អតំធម្មបំណិក អនុលោមត្ថំកប្បដ្ឋានំ

ឯកវិស កម្មេ ឯកាននស វិចារកេ ឯកវិស
 អាហារេ ឯកាននស វិទ្ធិយេ ឯកាននស ណារេ
 ឯកវិស មក្កេ សោឡស សម្បយុត្តេ ឯកាននស
 វិប្បយុត្តេ ឯវ អត្ថិយា តិស ឯត្ថិយា បញ្ចវិស វិគតេ
 បញ្ចវិស អវិគតេ តិស ។ យដថា កុសលត្ថិ-
 កសនិសាយេវ ។ បញ្ញា វារកណាធំ ឯវ អសម្មោ-
 ហន្តេន កណោតត្ថំ ។

អនុលោមំ ។

[២២៦] សវិតក្កុសវិចារេ ធម្មោ សវិតក្កុ-

សវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 សចារិកាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អតំធម្មបំណិក អនុលោមត្ថំកប្បដ្ឋានំ

មានវារៈ ២១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ២១ ក្នុងភាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងវិទ្ធិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១
 ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុង
 សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
 ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុង
 វិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ។ ការកត
 ប្រវិហាលត្ថា នឹងកុសលត្ថិកៈវដេវ ។ ការរាប់បញ្ជាក់វារៈ បណ្ឌិត កាល
 មិនកាន់ប្រឡំ គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[២២៧] ធម៌ ដែលប្រកថាដោយវិតក្កុៈប្រកថាដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកថាដោយវិតក្កុៈប្រកថាដោយវិចារៈ ដោយ
 អារម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសចារិកាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២២៧] សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-

មត្តស្ស ធម្មស្ស ការម្មណាប្បច្ចយេន មច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
មច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។

[២២៨] សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ អវិតក្កអវិ-

ចារស្ស ធម្មស្ស ការម្មណាប្បច្ចយេន មច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
មច្ចយោ មច្ចយោ មច្ចយោ កម្មប្បច្ច-
យេន មច្ចយោ ។

[២២៩] សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-

ចារស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សហ-
ជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។

[២៣០] សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-

មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សហជា-
តប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន មច្ចយោ
កម្មប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។

[២២៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា

បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយការម្ម-
ណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២២៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា

បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយមច្ចយោជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២២៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា

បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២៣០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

អភិធម្មបិដក អនុសេនបិដកប្បញ្ញាបិដក

អភិធម្មបិដក អនុសេនបិដកប្បញ្ញាបិដក

[២៣៣] សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ សវិតត្តសវិ-
ចារស្ស ច អវិតត្តវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្ម-
ណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[២៣៤] សវិតត្តសវិតារោ ធម្មោ សវិតត្តសវិ-
ចារស្ស ច អវិតត្តវិចារមត្តស្ស ច អវិតត្តអវិ-
ចារស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៥] អវិតត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតត្តវិចា-
រមត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៦] អវិតត្តវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិតត្ត-
សវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[២៣៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិន
មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអារម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២៣៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន
វិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២៣៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណាប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២៣៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្ម-
ណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

វិញ្ញាណបញ្ញា

(២៣៧) អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភង្គអវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បន្ទាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(២៣៨) អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិភង្គសវិ-
ចារស្ស ច អវិភង្គអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៣៩) អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិភង្គវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិភង្គអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សហជា-
តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៤០) អវិភង្គវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិភង្គសវិចារ-
ស្ស ច អវិភង្គវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វិញ្ញាណបញ្ញា

(២៤១) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយបន្ទាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(២៤២) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិន
មានវិភង្គៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(២៤៣) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(២៤៤) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល
មិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៤១] អវិភត្តិអវិចារេ ធម្មោ អវិភត្តិអវិចារស្ស
ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ចាជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន
បច្ចយោ វិនិច្ឆ័យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៤២] អវិភត្តិអវិចារេ ធម្មោ សវិភត្តិសវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៤៣] អវិភត្តិអវិចារេ ធម្មោ អវិភត្តិវិចា-
រមត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៤៤] អវិភត្តិអវិចារេ ធម្មោ អវិភត្តិ-
វិចារមត្តស្ស ច អវិភត្តិអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អារម្ម-
ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៤៤១] ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ដោយការម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបញ្ចាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
វិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ ។

[៤៤២] ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធមិ ដែលប្រកបដោយវិភត្តៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយការម្មណប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៤៣] ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយការម្មណប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៤៤] ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
ដែលមិនមានវិភត្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធមិ ដែលមិនមានវិភត្តៈមិនមាន
វិចារៈផង ដោយការម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

វិធានទី៣ បញ្ជាទោ

(២២៥) អវិភង្គិកអវិចារោ ធម្មា សវិភង្គិកសវិ-

ចារស្ស ច អវិភង្គិកវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស ការម្ម-
ណាប្បទូយេន បទូយោ សហជាតប្បទូយេន បទូយោ
ឧបទិស្សយប្បទូយេន បទូយោ បុរេជាតប្បទូយេន
បទូយោ ។

(២២៦) សវិភង្គិកសវិចារោ ច អវិភង្គិកអវិចារោ
ច ធម្មា សវិភង្គិកសវិចារស្ស ធម្មស្ស ... សហជាតំ
បុរេជាតំ ។

(២២៧) សវិភង្គិកសវិចារោ ច អវិភង្គិកអវិចារោ
ច ធម្មា អវិភង្គិកវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ... សហ-
ជាតំ បុរេជាតំ ។

(២២៨) សវិភង្គិកសវិចារោ ច អវិភង្គិកអវិចារោ ច
ធម្មា អវិភង្គិកអវិចារស្ស ធម្មស្ស ... សហជាតំ
បច្ឆាជាតំ អាហារំ វេទ្រិយំ ។

វិធានទី៣ បញ្ជាទោ

(២២៥) ធមិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ ៃន

ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធមិ ដែលមិន
មានវិតក្កៈ មានគ្រឹមតែវិចារៈផង ដោយការម្មណាប្បទូយ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បទូយ ជាបច្ច័យ ដោយឧបទិស្សយប្បទូយ ជាបច្ច័យ
ដោយបុរេជាតប្បទូយ ។

(២២៦) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) ៃនធមិ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ... បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

(២២៧) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) ៃនធមិ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានគ្រឹមតែវិចារៈ ... បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

(២២៨) ធមិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធមិ
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) ៃនធមិ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ... បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ
និងវេទ្រិយ ។

អំពធម្មបំណែក អនុលោមត្តិកប្បដ្ឋានំ

(២២៩) សវិតត្តិក្កសវិតារោ ច អវិតត្តិក្កអវិតារោ

ច ធម្មា សវិតត្តិក្កសវិតារស្ស ច អវិតត្តិក្កវិចារមត្តស្ស

ច ធម្មស្ស . . . សហជាតំ បុរេជាតំ ។

(២៣០) អវិតត្តិក្កវិចារមត្តោ ច អវិតត្តិក្កអវិតារោ

ច ធម្មា សវិតត្តិក្កសវិតារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្ប-

ច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន

បច្ចយោ ។

(២៣១) អវិតត្តិក្កវិចារមត្តោ ច អវិតត្តិក្កអវិតារោ ច

ធម្មា អវិតត្តិក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន

បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្ស-

យប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អំពធម្មបំណែក អនុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន

(២២៩) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធម៌

ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រកប

ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផន្តិ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ

វិចារៈផន្តិ . . . បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

(២៣០) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ធម៌ ដែល

មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ

ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជា-

តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ

បុរេជាតប្បច្ច័យ ។

(២៣១) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ធម៌ ដែល

មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន

ត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជា-

តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ

បុរេជាតប្បច្ច័យ ។

(២៥២) អវិភង្គវិហារមន្តោ ឆ អវិភង្គអវិហារោ ច
ធម្មា អវិភង្គអវិហារស្ស ធម្មស្ស ការម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បច្ឆាជានប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន
បច្ចយោ វស្សិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៥៣) អវិភង្គវិហារមន្តោ ច អវិភង្គអវិ-
ហារោ ច ធម្មា អវិភង្គវិហារមន្តស្ស ច អវិភង្គ-
អវិហារស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(២៥៤) អវិភង្គវិហារមន្តោ ច អវិភង្គអវិហារោ
ច ធម្មា សវិភង្គសវិហារស្ស ច អវិភង្គវិហារមន្តស្ស ច
ធម្មស្ស ការម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៥២) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិហារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិហារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈ
មិនមានវិហារៈ ដោយការម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជា-
តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
បុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
អាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវស្សិយប្បច្ច័យ ។

(២៥៣) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិហារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិហារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
វិភង្គៈមានត្រឹមតែវិហារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមិនមានវិហារៈផង
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

(២៥៤) ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិហារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិភង្គៈមិនមានវិហារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភង្គៈ
ប្រកបដោយវិហារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភង្គៈមានត្រឹមតែវិហារៈផង
ដោយការម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៥៦] សវិតក្តីសវិតារោ ច អវិតក្តីវិចារមត្តោ
ច ធម្មា សវិតក្តីសវិតារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណា-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៥៦] សវិតក្តីសវិតារោ ច អវិតក្តីវិចារមត្តោ
ច ធម្មា អវិតក្តីវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៥៧] សវិតក្តីសវិតារោ ច អវិតក្តីវិចារមត្តោ
ច ធម្មា អវិតក្តីអវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧប-
និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ញាជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៤៥៨] សវិតក្តីសវិតារោ ច អវិតក្តីវិចារមត្តោ
ច ធម្មា សវិតក្តីសវិតារស្ស ច អវិតក្តីអវិចារស្ស
ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៥៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្តីមានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៥៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្តីមានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
វិតក្តី មានត្រឹមតែវិចារ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧប-
និស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៥៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្តីមានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
វិតក្តីមិនមានវិចារ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហ-
ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
បញ្ញាជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៥៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្តីមានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្តីប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្តីមិនមានវិចារ
ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២៥៧] សវិតត្តសវិចារោ ច អវិតត្តវិចារមត្តោ

ច ធម្មា អវិតត្តវិចារមត្តស្ស ច អវិតត្តអវិចារស្ស ច
ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៦០] សវិតត្តសវិចារោ ច អវិតត្តវិចារមត្តោ

ច ធម្មា សវិតត្តសវិចារស្ស ច អវិតត្តវិចារមត្តស្ស
ច ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៦១] សវិតត្តសវិចារោ ច អវិតត្តវិចារមត្តោ

ច អវិតត្តអវិចារោ ច ធម្មា សវិតត្តសវិចារស្ស
ធម្មស្ស ... សហជាតំ បុរេជាតំ ។

[២៦២] សវិតត្តសវិចារោ ច អវិតត្តវិចារមត្តោ

ច អវិតត្តអវិចារោ ច ធម្មា អវិតត្តអវិចារស្ស ធម្មស្ស
... សហជាតំ បុរេជាតំ អាហារំ វត្ថុនិយំ ។

[២៥៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធម៌

ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
វិភក្តៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ មិនមានវិចារៈផង
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៦០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តិ

ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
ប្រកបដោយវិភក្តៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយការម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧប-
និស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៦១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធម៌

ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមាន
វិចារៈក្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈ
... បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

[២៦២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិភក្តៈប្រកបដោយវិចារៈក្តិ ធម៌

ដែលមិនមានវិភក្តៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តិ ធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមាន
វិចារៈក្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមិនមានវិភក្តៈមិនមានវិចារៈ ...
បានដល់សហជាត បុរេជាត អាហារ និងវត្ថុនិយ ។

(២៦៣) ធិហេតុយា បញ្ចត្តិស ធិអាម្មណ

បញ្ចត្តិស ធិអធិបតិយា បញ្ចត្តិស ធិអនន្តរេ បញ្ច-
ត្តិស ធិសមនន្តរេ បញ្ចត្តិស ធិសហជាតេ ឯក្យ-
នត្តិស ធិអញ្ញាមញ្ញា ឯក្យនត្តិស ធិនិស្សយេ ឯក្យ-
នត្តិស ធិឧបនិស្សយេ ចតុត្តិស ធិបុរេជាតេ បញ្ច-
ត្តិស ធិបច្ឆាជាតេ ធិអាសេវនេ ធិកម្មេ ធិវិចារកេ
ធិអាហារេ ធិស្រ្តិយេ ធិឈានេ ធិមន្តេ បញ្ចត្តិស
ធិសម្បយុត្តេ ឯក្យនត្តិស ធិវិប្បយុត្តេ សត្តិស
ធិអាត្មិយា សត្តិស ធិនាទតិយា បញ្ចត្តិស ធិវិគតេ
បញ្ចត្តិស ធិអាវិគតេ សត្តិស ។ បច្ឆនិយំ កណោ-
ន្តេន ឥហានិ បទានិ អនុមជ្ឈន្តេន កណោតព្វានិ ។
បច្ឆនិយំ ។

(២៦៤) ធិហេតុប្បដ្ឋយា ធិអាម្មណ ឯកានិស...
ធិអធិបតិយា ឯកានិស ធិអនន្តរេ ធិសមនន្តរេ ឯ-
កានិស ធិអញ្ញាមញ្ញា តិណិ ធិឧបនិស្សយេ ឯកានិស

(២៦៣) ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយា មានព្រះ ៣៩ ក្នុងនអាម្ម-

ណប្បដ្ឋយា មានព្រះ ៣៩ ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយា មានព្រះ ៣៩ ក្នុង
នអនន្តរប្បដ្ឋយា មានព្រះ ៣៩ ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយា មានព្រះ ៣៩ ក្នុង
នសហជាតប្បដ្ឋយា មានព្រះ ២៧ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បដ្ឋយា មានព្រះ ២៧
ក្នុងននិស្សយប្បដ្ឋយា មានព្រះ ២៧ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយា មានព្រះ
៣២ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយា មានព្រះ ៣៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយា
នអាសេវនប្បដ្ឋយា នកម្មប្បដ្ឋយា នវិចារកប្បដ្ឋយា នអាហារប្បដ្ឋយា
នសម្បយុត្តប្បដ្ឋយា នឈានប្បដ្ឋយា នមន្តប្បដ្ឋយា មានព្រះ ៣៩ ក្នុង
នសត្តិយុត្តប្បដ្ឋយា មានព្រះ ២៧ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា មានព្រះ ២៧
ក្នុងនោត្តិប្បដ្ឋយា មានព្រះ ២៧ ក្នុងនោទតិប្បដ្ឋយា មានព្រះ ៣៩
ក្នុងនវិគតប្បដ្ឋយា មានព្រះ ៣៩ ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយា មានព្រះ
២៧ ។ បណ្ឌិត កាលពបំ ខ្ញុំបច្ឆនិយៈ គប្បីអនុមតិ ខ្ញុំបច្ឆនិយៈ-
ឡាយនេះ ហើយរាប់ចុះ ។

ចប់ បច្ឆនិយៈ ។

(២៦៤) ក្នុងនអាម្មណប្បដ្ឋយា មានព្រះ ១១ ក្រដា
ហេតុប្បដ្ឋយា ... ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយា មានព្រះ ១១ ក្នុងន-
អនន្តរប្បដ្ឋយា ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយា មានព្រះ ១១ ក្នុងនអាម្ម-
ណប្បដ្ឋយា មានព្រះ ៣៩ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយា មានព្រះ ១១

ឧប្បដាគេ ឧបត្ថាជាតេ ឧអាសវំធន ឧកម្មេ ឧវិ-
ចានេក ឧវាហារេ ឧវត្តិយេ ឧណ្ណាធន ឧមត្តិ
សុទ្ធេ ឧបកាធន ។ ឧសម្មយុត្តេ តិណំ ឧវិប្ប-
យុត្តេ សត្តំ ធានតិយា ឧបកាធន ចៅកត
ឧបកាធន ។ អនុលោមប្បច្ចនិយកណាធា ឧមិចា
ឧការណេធន ឧណេតញ្ច ។

អនុលោមប្បច្ចនិយំ ។

(២២៥) ឧហេតុប្បច្ចយា អវម្មណេ ឧករិស
... ឧធិបតិយា តេរិស ឧធនុរេ ឧបញ្ចរិស សមធនុរេ
ឧបញ្ចរិស សហជាតេ តិស ឧញ្ញាញ ឧដ្ឋរិស
ឧនិស្សយេ តិស ឧធិនិស្សយេ ឧបញ្ចរិស ឧបុរេជាតេ
ឧបញ្ច ឧបត្ថាជាតេ ឧបញ្ច ឧអាសវំធន ឧករិស ឧកម្មេ
ឧបកាធន វិចានេក ឧករិស ឧវាហារេ ឧបកាធន
ឧវត្តិយេ ឧបកាធន ឧណ្ណាធន ឧករិស ឧមត្តិ
ឧសោធន្តស ឧសម្មយុត្តេ ឧបកាធន ឧវិប្បយុត្តេ ឧវ

ក្នុងឧប្បដាគេប្បច្ចយ ក្នុងឧបត្ថាជាតេប្បច្ចយ ក្នុងឧអាសវំធនប្បច្ចយ ក្នុង
ឧកម្មប្បច្ចយ ក្នុងឧវិចានេកប្បច្ចយ ក្នុងឧវាហារេប្បច្ចយ ក្នុងឧវត្តិយេប្បច្ចយ
ក្នុងឧណ្ណាធនប្បច្ចយ ក្នុងឧមត្តិប្បច្ចយ មានករៈ ១១ ឧធិបតិស ។
ក្នុងឧសម្មយុត្តប្បច្ចយ មានករៈ ៣ ក្នុងឧវិប្បយុត្តប្បច្ចយ មានករៈ ៧
ក្នុងឧនិស្សយេប្បច្ចយ មានករៈ ១១ ក្នុងឧធិនិស្សយេប្បច្ចយ មានករៈ ១១ ។
ការពប់ ឧវអនុលោមប្បច្ចនិយៈ ឧល្លាត ឧប្បពប់ ដោយចេតនាឧប្បច្ចៈ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនិយៈ ។

(២២៥) ក្នុងឧវម្មណេប្បច្ចយ មានករៈ ២១ ច្រោះនេហេតុប្បច្ចយ
... ក្នុងឧធិបតិសប្បច្ចយ មានករៈ ២៣ ក្នុងឧធនុរេប្បច្ចយ មានករៈ
២៥ ក្នុងឧបញ្ចរិសប្បច្ចយ មានករៈ ២៥ ក្នុងឧសហជាតេប្បច្ចយ មាន
ករៈ ៣០ ក្នុងឧញ្ញាញប្បច្ចយ មានករៈ ២៥ ក្នុងឧដ្ឋរិសប្បច្ចយ
មានករៈ ៣០ ក្នុងឧនិស្សយេប្បច្ចយ មានករៈ ២៥ ក្នុងឧធិនិស្សយេប្បច្ចយ
មានករៈ ៥ ក្នុងឧបុរេជាតេប្បច្ចយ មានករៈ ៥ ក្នុងឧករិសប្បច្ចយ
មានករៈ ២១ ក្នុងឧកម្មប្បច្ចយ មានករៈ ១១ ក្នុងឧវិចានេកប្បច្ចយ មាន
ករៈ ២១ ក្នុងឧវាហារេប្បច្ចយ មានករៈ ១១ ក្នុងឧវត្តិយេប្បច្ចយ មាន
ករៈ ១១ ក្នុងឧណ្ណាធនប្បច្ចយ មានករៈ ២១ ក្នុងឧមត្តិប្បច្ចយ មានករៈ ១៦
ក្នុងឧសម្មយុត្តប្បច្ចយ មានករៈ ១១ ក្នុងឧវិប្បយុត្តប្បច្ចយ មានករៈ ៧

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

អត្ថិយា តិស ធន្តិយា បញ្ចវិស វិគតេ បញ្ចវិស

អវិគតេ តិស ។ បច្ចនិយានុលោមំ ឥមិណ កាវណោ ធន

វិភជិតំ ។

បច្ចនិយានុលោមំ ។

វិភក្តិកំ ធម្មំ និដ្ឋិតំ

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

កង្កិយ្យច្ចយ មានពៈ ៣០ កង្កិយ្យច្ចយ មានពៈ ២៥ កង្កិ
ក្ក

វិគតប្បច្ចយ មានពៈ ២៥ កង្កិវិគតប្បច្ចយ មានពៈ ៣០ ។

បណ្ឌិត គប្បីចែកបច្ចនិយានុលោម ដោយហេតុនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនិយានុលោម ។

ចប់ វិភក្តិកៈ ទី ៦

ព័ត៌មាន

បដិច្ចវិញ្ញាណ

[៤៦៦] បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ
 ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិសហគតំ ឯកំ
 ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា តយោ ខន្ធោ បដិច្ច
 ឯកោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធោ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិ-
 សន្និក្កណោ បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ
 ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធោ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ បីតិសហគតំ
 ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុ-
 ប្បច្ចយា បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច សុខសហ-
 គតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធោ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា
 បដិសន្និក្កណោ បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច សុខ-
 សហគតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធោ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។
 បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ច សុខ-
 សហគតោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិ-
 សហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ច សុខ-
 សហគតា ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធោ បដិច្ច ទ្វេ
 ខន្ធា បដិសន្និក្កណោ បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
 បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច តយោ ខន្ធា
 ទ្វេ ខន្ធោ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

ព័ត៌មាន

ហើយវារៈ

[៤៦៦] ចំណែកប្រឡងដោយបិតិ អាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំ
 ដោយបិតិ វើចកេតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធភ អាស្រ័យ
 ខន្ធខ ដែលច្រឡំយោលបិតិ ខន្ធខ អាស្រ័យខន្ធភ ខន្ធល អាស្រ័យ
 ខន្ធល ខន្ធភ អាស្រ័យខន្ធខ ដែលច្រឡំដោយបិតិ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្និ ខន្ធល អាស្រ័យខន្ធល ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ
 អាស្រ័យ ធមិ ដែលច្រឡំដោយបិតិ វើចកេតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ
 គឺ ខន្ធភ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធខ ដែលច្រឡំដោយបិតិ
 ខន្ធល អាស្រ័យខន្ធល ខន្ធភ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យ
 ខន្ធខ ដែលច្រឡំដោយបិតិ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្និ ខន្ធល អាស្រ័យ
 ខន្ធល ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយបិតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យ
 ធមិ ដែលច្រឡំដោយបិតិ វើចកេតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ
 ខន្ធភ ដែលច្រឡំដោយបិតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធខ
 ដែលច្រឡំដោយបិតិ ខន្ធល អាស្រ័យខន្ធល ខន្ធភ ដែលច្រឡំដោយ
 បិតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធខ ដែលច្រឡំដោយបិតិ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្និ ខន្ធល អាស្រ័យខន្ធល ។

(៤២៧) សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហ-
 គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខសហគតំ
 ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច
 ឯកោ ខន្ធោ បដិសន្ធិក្កណោ សុខសហគតំ ឯកំ
 ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ
 ខន្ធោ ។ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ
 ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខសហគតំ ឯកំ
 ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតោ តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ
 បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្កណោ សុខសហគតំ ឯកំ
 ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតោ តយោ ខន្ធា ។ បេ ។
 ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ សុខសហគតំ ធម្មំ
 បដិច្ច បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សុខសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ
 បដិច្ច បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ទ្វេ ខន្ធា
 ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ បដិសន្ធិក្កណោ
 សុខសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ច
 សុខសហគតោ ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច
 ឯកោ ខន្ធោ ។

(៤២៧) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ កាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំ
 ដោយសុខ រើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ២ កាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ១ កាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ២
 កាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១
 កាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កាស្រ័យធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ រើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ កាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ២
 កាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កាស្រ័យ ខន្ធ ១
 ដែលច្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ខន្ធ ២
 កាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយ
 សុខក្តី កាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ រើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយ
 សុខក្តី កាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ១ កាស្រ័យខន្ធ ២
 ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី កាស្រ័យខន្ធ ១
 ដែលច្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ កាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៤២៧] ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខា-
 សហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបេក្ខា-
 សហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធ
 បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ បដិសន្និក្កណោ ... ។

[៤២៧] បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ធម្មំ
 បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្ប-
 ច្ចយា បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ
 បដិច្ច បីតិសហគតោ តរយោ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច
 ទ្វេ ខន្ធោ បដិសន្និក្កណោ បីតិសហគតញ្ច សុខ-
 សហគតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតោ
 តរយោ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ។
 បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សុខ-
 សហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិសហ-
 គតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច សុខស-
 ហគតោ ទ្វេ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ បដិ-
 សន្និក្កណោ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឯកំ
 ខន្ធំ បដិច្ច សុខសហគតោ ទ្វេ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច
 ឯកោ ខន្ធោ ។ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច
 ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច

[៤២៨] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា កាស្រ័យធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ២
 កាស្រ័យ ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ខន្ធ ១ កាស្រ័យខន្ធ ២
 ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យសន្តិ ... ។

[៤២៧] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
 ប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ២ កាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ
 ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
 ដែលច្រឡំដោយសុខផង ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យសន្តិ ខន្ធ ២ កាស្រ័យ
 ខន្ធ ២ ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ កាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
 គឺ ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយសុខ កាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ១ កាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ២
 ដែលច្រឡំដោយសុខ កាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
 ដែលច្រឡំដោយសុខផង ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យសន្តិ ខន្ធ ១ កាស្រ័យ
 ខន្ធ ២ ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី
 កាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង

ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុប្បត្តយា បីតិសហគតញ សុខ-
 សហគតញ ឯតំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា ច
 សុខសហគតា ច ទ្វេ ខត្តា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ
 ខន្ធោ បដិសន្ធិក្កុណោ បីតិសហគតញ សុខសហ-
 គតញ ឯតំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា ច សុខសហ-
 គតា ច ទ្វេ ខត្តា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ។

ហេតុប្បដ្ឋាយំ ។

[៤៧០] បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ

ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អាម្មណាប្បដ្ឋយា អនិបតិប្បដ្ឋយា
 បដិសន្ធិក្កុណោ នត្ថិ ។ អនន្តរាប្បដ្ឋយា សម-
 នន្តរាប្បដ្ឋយា សហជាតប្បដ្ឋយា អញ្ញាមញ្ញាប្បដ្ឋយា
 ធីស្សយប្បដ្ឋយា ឧបធីស្សយប្បដ្ឋយា បុរេជា-
 តប្បដ្ឋយា ។ បុរេដារោត បដិសន្ធិក្កុណោ នត្ថិ ។
 អាសេវាប្បដ្ឋយា អាសេវា វិភាសំ នត្ថិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្ក
 ដែលច្រឡំដោយសុខក្ក អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែល
 ច្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិក្ក ច្រឡំដោយសុខក្ក អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
 ច្រឡំដោយសុខផង ក្នុងនរណៈវែនបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

បំ ហេតុប្បដ្ឋាយំ ។

[៤៧០] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំដោយ

បីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះអាម្មណាប្បដ្ឋាយ និងអនិបតិប្បដ្ឋាយ គឺ (ធមិ
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ) មិនមាន ក្នុងនរណៈវែនដិសន្ធិ ។ (ធមិដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ អាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 អនន្តរាប្បដ្ឋាយ សមនន្តរាប្បដ្ឋាយ សហជាតប្បដ្ឋាយ អញ្ញាមញ្ញាប្បដ្ឋាយ
 និស្សយប្បដ្ឋាយ ឧបនិស្សយប្បដ្ឋាយ និងបុរេជាតប្បដ្ឋាយ ។ (ធមិ
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ) មិនមានក្នុងនរណៈវែនបដិសន្ធិ ជាបុរេជាតប្បដ្ឋាយ ។
 វិបាកប្បដ្ឋាយ មិនមានក្នុងអាសេវាប្បដ្ឋាយ ព្រោះអាសេវាប្បដ្ឋាយ ។

កត្តប្បដ្ឋយា វិហាកត្តប្បដ្ឋយា អាហារប្បដ្ឋយា ។ បេ ។
 វស្ស័យប្បដ្ឋយា ឈានប្បដ្ឋយា មគ្គប្បដ្ឋយា សម្ម-
 យុត្តប្បដ្ឋយា វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយា អត្តិប្បដ្ឋយា ទត្តិប្ប-
 ដ្ឋយា វិភត្តប្បដ្ឋយា អវិភត្តប្បដ្ឋយា ។

មនិកា ។

[២៧១] ហេតុយា ទស អាម្មណោ ទស អធិប-
 តិយា ទស អនន្តរេ សមនន្តរេ សហជាតេ អញ្ញាមញ្ញា
 ទិស្សយេ ឧបទិស្សយេ បុរេជាតេ បច្ឆាជាតេ អាសេ-
 វនេ កត្តេ វិហាកេ អាហារេ វស្ស័យេ ឈានេ មគ្គេ
 សម្មយុត្តេ វិប្បយុត្តេ អត្តិយា ទត្តិយា វិភត្តេ អវិភត្តេ
 សព្វត្ថ ទស ។ ឯវំ អនុលោមតណាណា គលោតត្វា ។
 អនុលោមំ ។

[២៧២] បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហ-
 គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បដ្ឋយា អហេតុកំ
 បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធិ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ
 ខន្ធវេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
 សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បដ្ឋយា អ-
 ហេតុកំ បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធិ បដិច្ច សុខ-
 សហគតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធវេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

ព្រោះកម្មប្បដ្ឋយ វិបាកប្បដ្ឋយ អាហារប្បដ្ឋយ ។ បេ ។ វស្ស័យប្បដ្ឋយ
 ឈានប្បដ្ឋយ មគ្គប្បដ្ឋយ សម្មយុត្តប្បដ្ឋយ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ អត្តិប្បដ្ឋយ
 ទត្តិប្បដ្ឋយ វិភត្តប្បដ្ឋយ និងអវិភត្តប្បដ្ឋយ ។

ចប់ មនិកា ។

[២៧១] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានព័រៈ ១០ ក្នុងការម្មណប្បដ្ឋយ
 មានព័រៈ ១០ ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានព័រៈ ១០ ក្នុងច្បាប់ទាំងអស់ គឺ
 អនន្តរប្បដ្ឋយ សមនន្តរប្បដ្ឋយ សហជាតប្បដ្ឋយ អញ្ញាមញ្ញា
 ទិស្សយប្បដ្ឋយ ឧបទិស្សយប្បដ្ឋយ បុរេជាតប្បដ្ឋយ បច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ
 អាសេវនប្បដ្ឋយ កម្មប្បដ្ឋយ វិបាកប្បដ្ឋយ អាហារប្បដ្ឋយ វស្ស័-
 យប្បដ្ឋយ ឈានប្បដ្ឋយ មគ្គប្បដ្ឋយ សម្មយុត្តប្បដ្ឋយ វិប្បយុត្ត-
 ប្បដ្ឋយ អត្តិប្បដ្ឋយ ទត្តិប្បដ្ឋយ វិភត្តប្បដ្ឋយ និងអវិភត្តប្បដ្ឋយ មាន
 ព័រៈ ១០ ។ ការរាប់ ទ្វេអនុលោម ចណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។
 ចប់ អនុលោម ។

[២៧២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនេហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធិ ៣ អាស្រ័យ
 ខន្ធិ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ខន្ធិ ២ អាស្រ័យខន្ធិ ២ ។
 ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះនេហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធិ ៣ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យ
 ខន្ធិ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ខន្ធិ ២ អាស្រ័យខន្ធិ ២ ។

បិតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បិតិសហគតោ ច សុខ-
សហគតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុប្បច្ចយា
អហេតុតំ បិតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បិតិ-
សហគតា ច សុខសហគតា ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ
ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

[២៧៣] សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហ-
គតោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុតំ
សុខសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ
បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ។ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
បិតិសហគតោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុប្បច្ចយា
អហេតុតំ សុខសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បិតិស-
ហគតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។
សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បិតិសហគតោ ច សុខ-
សហគតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អ-
ហេតុតំ សុខសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បិតិស-
ហគតា ច សុខសហគតា ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ
បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ។

ធមិ ដែលច្រឡំដោយបិតិក្កំ ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខក្កំ អាស្រ័យធមិ
ដែលច្រឡំដោយបិតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ៣
ដែលច្រឡំដោយបិតិក្កំ ច្រឡំដោយសុខក្កំ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជា
អហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយបិតិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[២៧៣] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធមិ ដែលច្រ-
ឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ២
អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ១ អាស្រ័យ
ខន្ធ ២ ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយបិតិ អាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំដោយ
សុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំ
ដោយបិតិ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ
២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយបិតិក្កំ ធមិ ដែលច្រឡំ
ដោយសុខក្កំ អាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយបិតិក្កំ ច្រឡំដោយ
សុខក្កំ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ១
អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[២៧២] ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខា-
សហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នរោត្តមប្បច្ចយា អហេ-
តុកំ ឧបេក្ខាសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធ
ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ អហេតុកប្បដិ-
សន្ធិក្កុណោ ឧបេក្ខាសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ
ខន្ធ ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ វិចីកិញ្ញាសហ-
គតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ខន្ធ បដិច្ច វិចីកិញ្ញាសហគ-
តោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហា ។

[២៧៥] បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នរោត្តមប្បច្ច-
យា អហេតុកំ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច
ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតោ តយោ ខន្ធោ ទ្វេ
ខន្ធ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ ។ បីតិសហគតញ្ច សុខស-
ហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
នរោត្តមប្បច្ចយា អហេតុកំ បីតិសហគតញ្ច សុខស-
ហគតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច សុខសហគតោ ទ្វេ ខន្ធោ
ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ។ បីតិសហគតញ្ច
សុខសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ច
សុខសហគតោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នរោត្តមប្បច្ចយា

[២៧៦] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា កាស្រ័យធមិ ដែល
ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះនរោត្តមប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ២
កាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ខន្ធ ១ កាស្រ័យ
ខន្ធ ២ ខន្ធ ២ កាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ក្នុងខណៈ
នៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ១ កាស្រ័យខន្ធ ២ មោហា ដែលច្រឡំ
ដោយវិចីកិញ្ញា ច្រឡំដោយខន្ធច្ចៈ កាស្រ័យខន្ធចាំងឡាយ ដែលច្រឡំ
ដោយវិចីកិញ្ញា ច្រឡំដោយខន្ធច្ចៈ ។

[២៧៧] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
នរោត្តមប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កាស្រ័យខន្ធ ១
ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ២
កាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ កាស្រ័យ
ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះនរោត្តមប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយសុខ
កាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយ
សុខផង ខន្ធ ១ កាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី
ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី កាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនរោត្តមប្បច្ចយ

អហេតុកំ បីតិសហគតត្បា សុខសហគតត្បា ឯកំ
ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា ត សុខសហគតា ច ទ្វេ
ខត្តា ទ្វេ ខទ្វេ បដិច្ច ឯកោ ខត្តោ ។

[៤៧៦] បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគ-
តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។ នអធិបតិ
បដិសន្ធិត្តុណោ បរិបុណ្ណំ ។ នបុរោជាតប្បច្ចយា អន្ត-
បេតិ និយាមេតត្ថំ បដិសន្ធិត្តុណោតំ ប ។ . . .
នបច្ឆាជាតប្បច្ចយា នអាបេវនប្បច្ចយា ។ បីតិសហ-
គតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
នកម្មប្បច្ចយា បីតិសហគតោ ខទ្វេ បដិច្ច បីតិ-
សហគតា ចេតនា ។ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មប្បច្ចយា បីតិ-
សហគតោ ខទ្វេ បដិច្ច សុខសហគតា ចេតនា ។
ឥមិទា កា វណោ ន និសំ បញ្ញា វិទ្យា វេតត្តា ។
បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ នវិចារកប្បច្ចយា ។ បេ ។ បរិបុណ្ណំ ។
បដិសន្ធិ នត្ថិ ។

គី ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី កាស្រ័យខន្ធ ១
ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ១
កាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៤៧៦] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នអធិបតិ បរិបុណិ
ក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ។ បណ្ឌិត គប្បីកំណត់ថា (នអធិបតិ) មានក្នុង
អរូប និងក្នុងខណៈវៃបដិសន្ធិ ព្រោះនបុរោជាតប្បច្ច័យ ។ . . .
ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ និងនិកាសេវនប្បច្ច័យ ។ ធមិ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិ កាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
នកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលច្រឡំដោយបីតិ កាស្រ័យខន្ធចាំន៍-
ឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ កាស្រ័យ
ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ
ចេតនា ដែលច្រឡំដោយសុខ កាស្រ័យខន្ធចាំន៍ឡាយ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិ ។ បញ្ញា ខ០ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ដោយហេតុនេះ
ចុះ ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិចារកប្បច្ច័យ ។ បេ ។ បរិបុណិ ។
បដិសន្ធិ មិនមានទេ ។

បីតិក្កិពេ បដិច្ចវាពេ

[២៧៤] សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហ-
 គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នឈានប្បច្ចយា សុខសហ-
 គតំ កាយវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
 ទ្វេ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ។

[២៧៥] ឧបេក្កាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេ-
 ក្កាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នឈានប្បច្ចយា
 ចក្កវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធោ
 ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ។ នមត្តប្បច្ចយា
 នហេតុប្បច្ចយសទិសំ ។ មោហោ នត្តិ ។ នវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ចយា បវិប្បណំ អរូបបញ្ញាមេវ ។

[២៧៦] នហេតុយា នស នអធិបតិយា នស
 នបុរេជាតេ នបន្តាជាតេ នអាសវានេ នកម្មេ ន-
 វិបាកេ នស នឈានេ ទ្វេ នមត្តេ នស នវិប្បយុត្តេ
 នស ។ បច្ចុដ្ឋយំ បវិប្បណំ កាតតំ ។

បីតិក្កិពេ បដិច្ចវាពេ

[២៧៧] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធមិ ដែលច្រឡំ
 ដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ២ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយសុខ ច្រឡំដោយកាយវិញ្ញាណ ខន្ធ ១
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[២៧៨] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្កា អាស្រ័យធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្កា ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ
 ២ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយចក្កវិញ្ញាណ ខន្ធ ១ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ២ ។ នមត្តប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងនហេតុប្បច្ច័យដែរ ។ មោហាៈ
 មិនមានទេ ។ អរូបបញ្ញា បវិប្បណិ ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[២៧៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១០ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនអា-
 សេវនប្បច្ច័យ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុង
 នឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនមត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុង
 នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។ បច្ចុដ្ឋយៈ បវិប្បណិ គប្បីធ្វើ
 ឲ្យគ្រប់គ្រាន់ផងចុះ ។

[៤៧០] ឈោតុប្បដ្ឋយា នអធិបតិយា នស . .

ឈុរុជាតេ នស ឈុត្តាជាតេ នអាសវនេ នកម្ម
នវិទាតេ នវិប្បយុត្តេ នស ។ អនុលោមប្បដ្ឋនិយំ
វិគ្គារេន គណោតត្វំ ។

អនុលោមប្បដ្ឋនិយំ ។

[៤៧១] នឈោតុប្បដ្ឋយា អារម្មណេ នស . . .

អនន្តរេ នស សមនន្តរេ នស សហជាតេ អត្ថាមតោ
និស្សយេ ឧបនិស្សយេ បុរុជាតេ អាសវនេ កម្ម
វិទាតេ អាហារេ វគ្គិយេ ឈានេ សទ្ធវេ នស ។
មត្តេ ឯកំ សម្បយុត្តេ នស វិប្បយុត្តេ អត្ថិយា
នត្ថិយា វិគតេ អវិគតេ សទ្ធវេ នស ។

បច្ចុនិយានុលោមំ ។

បដិច្ចវារោ ។

[៤៧២] ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានព័រ: ១០ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ

. . . ក្នុងនបុរោគប្បដ្ឋយ មានព័រ: ១០ ក្នុងនបច្ចាជានប្បដ្ឋយ ក្នុង
នអាសវនេប្បដ្ឋយ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ ក្នុងនវិទាតប្បដ្ឋយ ក្នុងនវិប្បយុត្ត-
ប្បដ្ឋយ មានព័រ: ១០ អនុលោមប្បដ្ឋនិយ: បណ្ឌិត គប្បីរាប់ដោយ
ពិស្តារចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បដ្ឋនិយ: ។

[៤៧៣] ក្នុងការមណ្ឌប្បដ្ឋយ មានព័រ: ១០ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ

. . . ក្នុងអនន្តរេប្បដ្ឋយ មានព័រ: ១០ ក្នុងសមនន្តរេប្បដ្ឋយ មានព័រ: ១០
ក្នុងសហជាតប្បដ្ឋយ អត្ថាមតាប្បដ្ឋយ និស្សយប្បដ្ឋយ ឧបនិស្ស-
យប្បដ្ឋយ បុរុជាតប្បដ្ឋយ អាសវនេប្បដ្ឋយ កម្មប្បដ្ឋយ វិទាតប្បដ្ឋយ
អាហារេប្បដ្ឋយ វគ្គិយេប្បដ្ឋយ និស្សយេប្បដ្ឋយ មានព័រ: ១០ ទាំង
អស់ ។ ក្នុងមត្តប្បដ្ឋយ មានព័រ: ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មាន
ព័រ: ១០ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ អត្ថប្បដ្ឋយ នត្ថប្បដ្ឋយ វិគតប្បដ្ឋយ
និងអវិគតប្បដ្ឋយ មានព័រ: ១០ ទាំងអស់ ។

ចប់ បច្ចុនិយានុលោម ។

ចប់ បដិច្ចវារោ ។

សហគមន៍ភារិយ បច្ចុប្បន្នភារិយ ធីស្សយភារិយ
សំសង្ករភារិយ សម្បយុត្តភារិយ បដិស្ឋានសេនិសា ។

សហគមន៍ភារិយ បច្ចុប្បន្នភារិយ ធីស្សយភារិយ សំសង្ករភារិយ
សម្បយុត្តភារិយ ប្រហែលភារិយធីស្សយភារិយ ។

បញ្ញាវារៈ

បញ្ញាវារៈ

[៤៨២] ប៊ីតិសហគតោ ធម្មោ ប៊ីតិសហគតស្ស
ធម្មស្ស ហេតុប្បដ្ឋយេន បច្ចុប្បន្នភារិយ ប៊ីតិសហគតា ហេតុ
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បដ្ឋយេន បច្ចុប្បន្ន
បដិស្ឋិត្តុណោ ប៊ីតិសហគតា ហេតុ សម្បយុត្ត-
កានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បដ្ឋយេន បច្ចុប្បន្ន ។

[៤៨២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ ខែធម៌ ដែលច្រឡំ
ដោយចិត្ត ដោយហេតុប្បដ្ឋយេន គឺ ហេតុទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយ
ចិត្ត ជាបច្ច័យ ខែត្ថកសម្បយុត្តកក្កន្ធ ដោយហេតុប្បដ្ឋយេន ហេតុទាំង
ឡាយ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ ខែត្ថកសម្បយុត្តកក្កន្ធ ក្នុង
ខណៈខែបដិស្ឋិតិ ដោយហេតុប្បដ្ឋយេន ។

[៤៨៣] ប៊ីតិសហគតោ ធម្មោ សុខសហគ-
តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បដ្ឋយេន បច្ចុប្បន្នភារិយ ប៊ីតិសហ-
គតា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ សុខសហគតានំ ខន្ធានំ
ហេតុប្បដ្ឋយេន បច្ចុប្បន្ន បដិស្ឋិត្តុណោ ... ។

[៤៨៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ ខែធម៌ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ ដោយហេតុប្បដ្ឋយេន គឺ ហេតុទាំងឡាយ ដែលច្រឡំ
ដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ ខែត្ថកសម្បយុត្តកក្កន្ធ ដែលច្រឡំដោយសុខ
ដោយហេតុប្បដ្ឋយេន ក្នុងខណៈខែបដិស្ឋិតិ ... ។

[៤៨៤] ប៊ីតិសហគតោ ធម្មោ ប៊ីតិសហគតស្ស
ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បដ្ឋយេន
បច្ចុប្បន្នភារិយ ប៊ីតិសហគតា ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ប៊ីតិ-
សហគតានំ ធម្មោ សុខសហគតានំ ធម្មោ ខន្ធានំ ហេតុ-
ប្បដ្ឋយេន បច្ចុប្បន្ន បដិស្ឋិត្តុណោ ... ។

[៤៨៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ ខែធម៌ ដែល
ច្រឡំដោយចិត្តនិង ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខនិង ដោយហេតុប្បដ្ឋយេន
គឺ ហេតុទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ ខែសម្បយុត្ត-
កក្កន្ធ ដែលច្រឡំដោយចិត្តនិង ដែលច្រឡំដោយសុខនិង ដោយហេ-
តុប្បដ្ឋយេន ក្នុងខណៈខែបដិស្ឋិតិ ... ។

អភិធម្មចំណែក អនុលោមត្ថំកប្បដ្ឋានំ

[៤៨៥] សុខសហគតោ ធម្មោ សុខសហគ-
តស្ស ធម្មស្ស ... បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ...
បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស...
សុខម្ធាយ តីណិ ។

[៤៨៦] ឧបេក្កាសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្កា-
សហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបេក្កាសហគតោ ហេតុ សម្បយុត្តកាណំ ខន្ធាណំ
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ករណោ ... ។

[៤៨៧] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
ធម្មា បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ... សុខសហគតស្ស
ធម្មស្ស ... បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស
ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហ-
គតោ ច សុខសហគតោ ច ហេតុ សម្បយុត្តកាណំ
បីតិសហគតោនញ្ច សុខសហគតោនញ្ច ខន្ធាណំ ហេ-
តុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ករណោ ... ។

អភិធម្មចំណែក អនុលោមត្ថំកប្បដ្ឋានំ

[៤៨៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ ... ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... ធម៌ ដែល
ច្រឡំដោយបីតិធនី ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ... (ក្នុងធម៌)
ដែលមានសុខជាមូល មានវា: ៣ ។

[៤៨៩] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្កា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
ច្រឡំដោយឧបេក្កា ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុគាំទ្រឡាយ ដែល
ច្រឡំដោយឧបេក្កា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកត្តខ្លួន ដោយហេតុប្បច្ច័យ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤៩០] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
សុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... ធម៌ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុគាំទ្រ-
ឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ
នៃពួកសម្បយុត្តកត្តខ្លួន ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខ
ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

បីតិគ្គិកេ បញ្ញាវារេ

[២៧៧] បីតិសហគុតោ ទដ្ឋោ បីតិសហគុតស្ស
 ធម្មស្ស អាម្មណាម្មច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគុតេន
 ចិត្តេន ចានំ ទត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា ឧបោសថ-
 កម្មំ កត្វា តំ បីតិសហគុតេន ចិត្តេន បច្ចវេត្តតិ
 បីតិសហគុតា ឈាថា វុដ្ឋហិត្វា មត្តា វុដ្ឋហិត្វា ផលា
 វុដ្ឋហិត្វា តំ បីតិសហគុតេន ចិត្តេន បច្ចវេត្តតិ អវិ-
 យា បីតិសហគុតេន ចិត្តេន បីតិសហគុតេ បហំ ធើ
 តិលេសេ បច្ចវេត្តន្តិ វិត្តម្ហិតេ តិលេសេ បច្ច-
 វេត្តន្តិ បុកេ សម្មទាចិណ្ណោ តិលេសេ វាទន្តិ បីតិ-
 សហគុតេ ទដ្ឋោ បីតិសហគុតេន ចិត្តេន អនិច្ចតោ
 ឧត្តតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ អស្សាទន្តិ អភិទន្តិ
 តំ អារត្តំ បីតិសហគុតោ វាតោ ឧប្បជ្ឈតិ ទិដ្ឋិ
 ឧប្បជ្ឈតិ បីតិសហគុតេ ទដ្ឋោ អារត្តំ បីតិសហគុតា
 ទដ្ឋោ ឧប្បជ្ឈតិ ។

បីតិគ្គិកេ បញ្ញាវារេ

[២៧៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យបាន សមា-
 បានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយ
 ពិចារណា នូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ចេញអំពី
 ឈាន ដែលច្រឡំដោយបីតិ ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ហើយ
 ពិចារណា នូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ព្រះអរិយៈ
 ទាំងឡាយ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដែល
 លោកលះបង់ហើយ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ពិចារណា នូវពួក
 កិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំ
 ហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ជាមិនឡើង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ហើយគ្រេកអរ រីករាយ រកៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ប្រាព្វ នូវខន្ធនោះ
 ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កំកើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ប្រាព្វ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ។

(៤៨៧) បិតិសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស
 ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បិតិសហគតេន
 ចិត្តេន ធានំ ធាតុ សីលំ សមាទិយិត្វា ឧបោសថ-
 កាម្មំ កត្វា តំ សុខសហគតេន ចិត្តេន បច្ចុវេក្ខតិ
 បិតិសហគតា ឈាពា វុដ្ឋហិត្វា មត្តា វុដ្ឋហិត្វា
 ដលា វុដ្ឋហិត្វា តំ សុខសហគតេន ចិត្តេន បច្ចុ-
 វេក្ខតិ អរិយា សុខសហគតេន ចិត្តេន បិតិស-
 ហគតេ បហំនេ កិលេសេ បច្ចុវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ពិតេ
 កិលេសេ បច្ចុវេក្ខន្តិ បុរេត្វ សមុទាចិណ្ណោ កិលេសេ
 ជាទន្តិ បិតិសហគតេ ខន្ធ សុខសហគតេន
 ចិត្តេន អនិច្ចតោ ធុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ
 អស្សាទេន្តិ អភិទន្តន្តិ តំ អារត្ត សុខសហគតោ
 រតោ ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បិតិសហគតេ ខន្ធ
 អារត្ត សុខសហគតោ ខត្វា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(៤៨៨) បិតិសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខាស-
 ហគតស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ

(៤៨៧) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ជាច្រើន ខែធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ដោយការប្រណិប្បច្ចយ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទាន
 សីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្តិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ហើយវិចារណា
 ខ្ញុំកុសលនោះ ដោយចិត្តិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ចេញអំពីឈាន
 ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ហើយវិចារណា
 ខ្ញុំកុសលនោះ ដោយចិត្តិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ
 វិចារណា ខ្ញុំពួកកិលេស ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ដែលលះចង់ហើយ
 ដោយចិត្តិ ដែលច្រឡំដោយសុខ វិចារណា ខ្ញុំពួកកិលេស ដែល
 សង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងខ្ញុំពួកកិលេស ដែលសន្សំមកហើយ ក្នុងកាល
 មុន ឃើញច្បាស់ ខ្ញុំខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ថាមិនទៀង
 ជាខ្ពក្ខ មិនមែនខ្ព ដោយចិត្តិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយត្រេកអរ
 រីករាយ រតៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ប្រាជ្ញា ខ្ញុំខន្ធនោះ ទើបកើត
 ឡើង ទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយសុខ ប្រាជ្ញា
 ខ្ញុំខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ទើបកើតឡើង ។

(៤៨៨) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ជាច្រើន ខែ
 ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយការប្រណិប្បច្ចយ គឺ

បីតិសហគត

បីតិសហគតេន ចិត្តេន ធានំ ធនា សីលំ សមាទិ-
 យិត្តា ឧបោសថកម្មំ កត្តា តំ ឧបេក្ខាសហគតេន
 ចិត្តេន បច្ចុវេក្ខតិ បីតិសហគតា ឈាជា វុដ្ឋហិត្តា
 មត្តា វុដ្ឋហិត្តា ដលា វុដ្ឋហិត្តា តំ ឧបេក្ខាសហគតេន
 ចិត្តេន បច្ចុវេក្ខតិ អរិយា ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន
 បីតិសហគតេ បរិយោ កំលេសេ បច្ចុវេក្ខន្តំ វិក្ខមិត្ត
 កំលេសេ បច្ចុវេក្ខន្តំ បុព្វេ សមុទាចិណ្ណោ កំលេ-
 សេ ជាទន្តិ បីតិសហគតេ ខន្ធ ឧបេក្ខាសហគតេន
 ចិត្តេន អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តំ អស្សា-
 នេន្តំ អភិទន្តន្តំ តំ អារត្ត ឧបេក្ខាសហគតោ រាតោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ វិចិត្តិច្ឆា ឧប្បជ្ឈតិ ឧទ្ធច្ច
 ឧប្បជ្ឈតិ ចេតោបរិយញ្ញាលោន បីតិសហគតចិត្ត-
 សមន្តិស្ស ចិត្តំ ជាទន្តិ បីតិសហគតា ខន្ធ ចេតោ-
 បរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសា ទុស្សតិញ្ញាណស្ស យ-
 ថា កម្មបកញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវុដ្ឋ-
 ធាយ អាវុដ្ឋណប្បច្ចយេន បច្ចុយោ បីតិសហគតេ
 ខន្ធ អារត្ត ឧបេក្ខាសហគតា ខន្ធ ឧប្បជ្ឈន្តំ ។

បីតិសហគត

(បុគ្គល) ឲ្យបាន អរោហនសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ ហើយពិចារណា ខ្ញុំកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ចេញអំពីឈាន ដែលច្រឡំដោយបីតិ ចេញ
 អំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ហើយពិចារណា ខ្ញុំកុសលនោះ ដោយចិត្ត
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណា ខ្ញុំភ្នែក
 កំលេស ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដែលលោកលះបង់ហើយ ដោយចិត្ត
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយពិចារណា ខ្ញុំភ្នែកកំលេស ដែលសន្តិក៍
 សន្តិទេហើយ ដឹងខ្ញុំភ្នែកកំលេស ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន
 ឃើញច្បាស់ ខ្ញុំខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបិទឡើង
 ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយ
 គ្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ប្រាព្វ ខ្ញុំខន្ធនោះ
 ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កំភើតឡើង វិចិត្តិច្ឆា កំភើតឡើង ខ្លួនច្នះ កំភើត
 ឡើង (ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ) ដឹងខ្ញុំចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយ
 ចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា ខ្ញុំចេតោបរិយញ្ញាណ
 បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាគម្មបកញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ
 ដោយការមូលប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ប្រាព្វ
 ខ្ញុំខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ។

(៤៧០) បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស

ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ធានំ ទត្តា សីលំ
... ឧបោសថកម្មំ កត្តា តំ បីតិសហគតេន ច
សុខសហគតេន ច ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ បីតិសហគតា
ណាធា វុដ្ឋហិត្តា មត្តា វុដ្ឋហិត្តា ដលា វុដ្ឋហិត្តា
តំ បីតិសហគតេន ច សុខសហគតេន ច ចិត្តេន
បច្ចវេក្ខតិ អរិយា បីតិសហគតេន ច សុខសហ-
គតេន ច ចិត្តេន បីតិសហគតំ បហំនំ កិលេសំ
បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ពិតំ កិលេសំ បច្ចវេក្ខន្តិ បុត្រេ សមុ-
ទាចិណ្ណោ កិលេសេ ជាទន្តិ បីតិសហគតេ ខន្ធ
បីតិសហគតេន ច សុខសហគតេន ច ចិត្តេន
អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ អស្សនេន្តិ
អភិទទ្ធតិ តំ អារត្តំ បីតិសហគតោ ច សុខសហ-
គតោ ច វាតោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បីតិសហ-
គតេ ខន្ធ អារត្តំ បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ
ច ខន្ធ ឧប្បជ្ជតិ ។

(៤៧១) បំ វិលេច្ឆន្តិវោយបិកិ ជាបច្ច័យ ខៃធមិ វិលេច្ឆន្តិ
ដោយបិកិវង បំ វិលេច្ឆន្តិវោយសុខផន ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ
គិ (បុត្តន) បុរោ វោយចិត្ត វិលេច្ឆន្តិវោយបិកិ ខ្យសីល ...
ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា ខ្យកុសលនោះ ដោយចិត្ត វិលេច្ឆន្តិ
ដោយបិកិវង វិលេច្ឆន្តិវោយសុខផន ចេញអំពីឈាន វិលេច្ឆន្តិ
ដោយបិកិ ចេញរំពើមត្ត ចេញអំពីផល ហើយពិចារណា ខ្យកុសល
នោះ ដោយចិត្ត វិលេច្ឆន្តិវោយបិកិវង វិលេច្ឆន្តិវោយសុខផន
ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណា ខ្យកិលេស វិលេច្ឆន្តិវោយបិកិ
វិលេលោកលរេដ៍ហើយ ដោយចិត្ត វិលេច្ឆន្តិវោយបិកិវង វិលេ
ច្ឆន្តិវោយសុខផន ពិចារណា ខ្យកិលេស វិលេសន្តិកំសន្តិទេហើយ
ដឹងខ្យកុកិលេស វិលេព្រាប័សខ្យមករហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់
ខ្យខន្ធទាំងឡាយ វិលេច្ឆន្តិវោយបិកិ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិន
មែនខ្លួន ដោយចិត្ត វិលេច្ឆន្តិវោយបិកិវង វិលេច្ឆន្តិវោយសុខ
ផន ហើយគ្រេកអរ រីករាយ ពតៈ វិលេច្ឆន្តិវោយបិកិវង វិលេ
ច្ឆន្តិវោយសុខផន ប្រាត្រ ខ្យខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កិកើត
ឡើង ខន្ធទាំងឡាយ វិលេច្ឆន្តិវោយបិកិវង វិលេច្ឆន្តិវោយសុខផន
ប្រាត្រ ខ្យខន្ធទាំងឡាយ វិលេច្ឆន្តិវោយបិកិ ទើបកើតឡើង ។

[២៧២] សុខសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស
 ធម្មស្ស អាម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សុខសហ-
 គតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ... ឧបេក្ខា-
 សហគតស្ស ធម្មស្ស ... បីតិសហគតស្ស ច
 សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អាម្មណាប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ សុខសហគតេ ខន្ធ អាភ្ន បីតិសហគតា
 ច សុខសហគតា ច ខត្តា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[២៧៣] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខា-
 សហគតស្ស ធម្មស្ស អាម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន នាទំ ទត្តា សីលំ សមា-
 ទិយិត្តា ឧបោសថកម្មំ កត្តា តំ ឧបេក្ខាសហ-
 គតេន ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ ឧបេក្ខាសហគតា ណាហ
 ... មត្តា ... ដលា វុដ្ឋហិត្តា តំ ឧបេក្ខាសហគតេន
 ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ អរិយោ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន
 ឧបេក្ខាសហគតំ បហិទំ កិលេសំ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខប្បិតំ
 កិលេសំ បច្ចវេក្ខន្តិ បុត្រេ សមុទាចិណ្ណា កិលេសេ
 ជាទន្តិ ឧបេក្ខាសហគតេ ខន្ធ ឧបេក្ខាសហគតេន
 ចិត្តេន អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ

[២៧៤] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខ (ជាបច្ច័យ) នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... ធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
 ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាន្ត-
 ឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តិ ច្រឡំដោយសុខក្តិ ប្រាវន្ត ឲ្យខន្ធ
 តាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយសុខ រើបើកឡើង ។

[២៧៥] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធមិ
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យបាន
 សមាទានសីល ធ្វើខុសសីល ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា
 ហើយពិចារណា ឲ្យកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា
 ចេញអំពីឈាន ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... អំពីមត្តិ ...
 ចេញអំពីឈាន ហើយពិចារណា ឲ្យកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ត្រូវអរិយៈតាំងឡាយ ពិចារណា ឲ្យកិលេស
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដែលលោកលះបង់ហើយ ដោយចិត្ត ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ពិចារណា ឲ្យកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិន
 ហើយ ដឹងឲ្យភ្នែកកិលេស ដែលដាច់សន្សំហើយ ក្នុងកាលខុស
 ឃើញច្បាស់ ខុសខន្ធាន្តឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាមិន
 រឿង ជាទុក្ខ មិនបែនប្លែក ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា

អស្សុទេន្តិ អភិទទ្ធីន្តិ តំ អាវុត្ត ឧបេក្ខាសហគតោ
 វាតោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិចិត្តិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ
 ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ចេតោបរិយញ្ញាលោន ឧបេក្ខាស-
 ហគតចិត្តសមដ្ឋិស្ស ចិត្តំ ជាធាតិ អាគាសានញ្ញាយ-
 តនំ វិញ្ញាលញ្ញាយតនស្ស អាម្មណប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ អាតិញ្ញញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញាសញ្ញាយ-
 តនស្ស អាម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេក្ខាសហ-
 គតា ទទ្ធា ឥទ្ធិវិជញ្ញាលស្ស ចេតោបរិយញ្ញាលស្ស
 បុត្រេនិវសានុស្សតិញ្ញាលស្ស យថាគម្មបកញ្ញាល-
 ស្ស អហាគតិសញ្ញាលស្ស អាវុត្តនាយ អាម្មណប្ប-
 ច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេក្ខាសហគតោ ទទ្ធា អាវុត្ត
 ឧបេក្ខាសហគតា ទទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[៤៧៤] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ បិតិសហ-
 គតស្ស ធម្មស្ស . . . សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស . . .
 បិតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស
 អាម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេក្ខាសហគតេន
 បិត្តេន ទានំ ទត្តា សិលំ សមាទិយេត្តា ឧបេក្ខាស-
 គត្តំ គត្តា តំ បិតិសហគតេន ន សុខសហគតេន ច

ហើយគ្រួសារ រីករាយ ពនៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ប្រាជ្ញា ខ្ញុំខន្ធ-
 ទោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង វិចិត្តិច្ឆា ក៏កើតឡើង ឧទ្ធច្ចៈ ក៏
 កើតឡើង ដឹងខ្ញុំចិត្ត របស់បុគ្គលម្នាក់ប្រកបដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេក្ខា ដោយចេតោបរិយញ្ញាលោ អាគាសានញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 វិញ្ញាលញ្ញាយតនៈ ដោយអាម្មណប្បច្ច័យ អាតិញ្ញញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យ
 នៃនេវសញ្ញាសញ្ញាយតនៈ ដោយអាម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធានិទ្ធាយ
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា ខ្ញុំកុសល
 ចេតោបរិយញ្ញាលោ បុត្រេនិវសានុស្សតិញ្ញាលោ យថាគម្មបកញ្ញាលោ
 និវសានុស្សតិញ្ញាលោ ដោយអាម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធានិទ្ធាយ ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ប្រាជ្ញា ខ្ញុំខន្ធានិទ្ធាយ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា
 ទើបកើតឡើង ។

[៤៧៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយចិត្ត . . . នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ . . . ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្តផង ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយ
 អាម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យខាន សមាទានសីល ធ្វើឧបេក្ខា-
 បកម្ម ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយពិចារណា ខ្ញុំកុសល
 ទោះ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយរីករាយ ដែលច្រឡំដោយសុខផង

ចិត្តោ ឧបេត្តាសហគតា ឈានា វុដ្ឋ-
 ហិត្តា បដ្ឋា វុដ្ឋហិត្តា ដលា វុដ្ឋហិត្តា តំ បិតិ-
 សហគតោ ច សុខសហគតោ ច ចិត្តោ បច្ច-
 វេត្តាតំ អរិយា បិតិសហគតោ ច សុខសហគតោ
 ច ចិត្តោ ឧបេត្តាសហគតំ បហំនំ កិលេសំ បច្ច-
 វេត្តន្តំ វិក្កម្ពំ កិលេសំ បច្ចវេត្តន្តំ បុត្រេ សមុ-
 ទាចំណ្ហំ កិលេសេ ជាទន្តំ ឧបេត្តាសហគតោ
 ខន្ធ បិតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ចិត្តោ
 អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តំ អស្សនេន្តំ
 អភិទន្តំ តំ អារត្ត បិតិសហគតោ ច សុខសហ-
 គតោ ច ភកោ ឧប្បជ្ជតំ ធិដ្ឋំ ឧប្បជ្ជតំ ឧបេត្តា-
 សហគតោ ខន្ធ អារត្ត បិតិសហគតោ ច សុខ-
 សហគតោ ច ខន្ធ ឧប្បជ្ជន្តំ ។

(២៧៥) បិតិសហគតោ ច សុខសហគតោ
 ច ធម្មា បិតិសហគតស្ស ធម្មស្ស . . . សុខ-
 សហគតស្ស ធម្មស្ស . . . ឧបេត្ត.សហគតស្ស
 ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បិតិសហ-
 គតោ ច សុខសហគតោ ច ចិត្តោ ទានំ
 ធម្មា សិលំ សមាទិយិត្តា ឧបោសថកម្មំ កត្តា

ចេញអំពីឈាន ដែលច្រឡំដោយឧបេត្តា ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីឈ-
 ហើយតិចារណា ទូកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបិតិផង
 ដែលច្រឡំដោយសុខផង ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ តិចារណា ទូកិលេស
 ដែលច្រឡំដោយឧបេត្តា ដែលលោកលះចង់ហើយ ដោយចិត្ត ដែល
 ច្រឡំដោយបិតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង តិចារណា ទូកិលេស
 ដែលសន្តត់សន្តិទេហើយ ដឹងទូកុកកិលេស ដែលធ្លាប់សឡូហើយ ក្នុង
 កាលមុន ឃើញច្បាស់ ទូរទន្ធាន្តទាយ ដែលច្រឡំដោយឧបេត្តា
 ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនទុក្ខ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបិតិផង
 ដែលច្រឡំដោយសុខផង ហើយត្រេកអរ រីករាយ ពនៈ ដែលច្រឡំ
 ដោយបិតិក្កំ ដែលច្រឡំដោយសុខក្កំ ប្រារព្ធ ទូរទន្ធាន្ត ទើប
 កើតឡើង ទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង ទន្ធាន្តទាយ ដែលច្រឡំដោយបិតិក្កំ
 ដែលច្រឡំដោយសុខក្កំ ប្រារព្ធ ទូរទន្ធាន្តទាយ ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេត្តា ទើបកើតឡើង ។

(២៧៥) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបិតិក្កំ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខក្កំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបិតិ . . . ធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេត្តា
 ដោយការម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យខាន សមាទានសិល ធ្វើឧបោ-
 សថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបិតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង

បីតិសហគតេ ច សុខសហគតេ ច ខន្ធ ឧបេក្ខាស-
 ហគតេ ធិត្តេន អធិច្ចតោ មុក្ខតោ អនត្តតោ វិ-
 បស្សតិ អស្សានេតិ អភិទទ្ធតិ តំ អារត្ត ឧបេក្ខាស-
 ហគតោ វាតោ ឧប្បជ្ឈតិ ធិដ្ឋំ ... វិចិត្តិញា ... ឧទ្ធច្ចំ
 ឧប្បជ្ឈតិ ចេតោបរិយញ្ញាលោន បីតិសហគតសុខស-
 ហគតចិត្តសមន្តិស្ស ចិត្តំ ជាតាតំ បីតិសហគតា ច
 សុខសហគតា ច ខន្ធ ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេ-
 ធិវាសា ទុស្សតិញ្ញាណស្ស យថា កម្មបកញ្ញាណស្ស
 អនាគតំសញ្ញាណស្ស អារជ្ជោយ អារម្មណាប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ បីតិសហគតេ ច សុខសហគតេ
 ច ខន្ធ អារត្ត ឧបេក្ខាសហគតា ខន្ធ ឧប្បជ្ឈតិ ។

[២៧៦] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
 ធម្មា បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច
 ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សម្ពិទ្ធិត្ថំ ។

យេញច្យាសំ ទ្ធិវាសាធិត្តោយ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំ
 ដោយសុខផង ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយគ្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលច្រឡំ
 ដោយឧបេក្ខា ប្រាណ ទ្ធិវាសានោះ ទើបកើតឡើង ចិដ្ឋិ ... វិចិត្ត-
 កិញា ... ឧទ្ធច្ចៈ កើតឡើង ដឹងទ្ធិវាសា របស់បុគ្គល អ្នកប្រកប
 ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ និងច្រឡំដោយសុខ ដោយចេតោបរិ-
 យញ្ញាណ ខន្ធចាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយ
 សុខផង ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា ទ្ធិវាសាបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិ-
 វាសាទុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបកញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយ
 ការម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធចាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ប្រាណ ទ្ធិ
 វាសាធិត្តោយ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង
 ទើបកើតឡើង ។

[២៧៦] រមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធមិ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធមិ ដែលច្រឡំ
 ដោយសុខផង ដោយការម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីចម្រើន ។

[២៩៧] បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស
 ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ
 សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ បីតិសហគ-
 តេន ចិត្តេន ធានំ ធនា សីលំ សមាធិយិត្តា ទោ-
 សថកម្មំ កត្តា បីតិសហគតេន ចិត្តេន តំ កុំ
 កត្តា បច្ចវេក្ខតិ បីតិសហគតា ណាពា វុដ្ឋហិត្តា
 មក្កា វុដ្ឋហិត្តា ផលា វុដ្ឋហិត្តា បីតិសហគតេន
 ចិត្តេន តំ កុំ កត្តា បច្ចវេក្ខតិ បីតិសហគតេ ទន្ទេ
 បីតិសហគតេន ចិត្តេន កុំ កត្តា អស្សុជេនិ អភិ-
 ធន្នតិ តំ កុំ កត្តា បីតិសហគតោ វាតោ ឧប្បជ្ជតិ
 ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ បីតិសហគតា-
 ធិបតិ សម្មយុត្តកាធំ ទម្ងាធំ អធិបតិប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

[២៩៨] បីតិសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស
 ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ
 សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ បីតិសហគតេន
 ។ មេ ។ សហជាតាធិបតិ បីតិសហគតាធិបតិ សម្ម-
 យុត្តកាធំ សុខសហគតាធំ ទម្ងាធំ អធិបតិប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ ។

[២៩៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និង
 សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទាន
 សីល ធ្វើទុរោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយធ្វើ
 ខ្ញុំកុសលនោះ ឲ្យជាទិវិភារេត ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយ
 ពិចារណា ចេញអំពីឈាន ដែលច្រឡំដោយបីតិ ចេញអំពីមគ្គ ចេញ
 អំពីផល ធ្វើខ្ញុំកុសលនោះ ឲ្យជាទិវិភារេត ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ហើយពិចារណា ធ្វើខ្ញុំខន្ធចាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ឲ្យជាទិវិភារេត ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយត្រេកអរ រីករាយ
 រតនៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ធ្វើខ្ញុំខន្ធនោះ ឲ្យជាទិវិភារេត រើបកើតឡើង
 ទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្មយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[២៩៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និង
 សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (ដោយចិត្ត) ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ។ មេ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្មយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយ
 អធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៧៧] បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧបេត្តាសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ធានំ ធនា ឧបេត្តាសហគតេន ចិត្តេន ។ សង្ខតំ ។

[៥០០] បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ បីតិសហគតេន ។ បេ ។ សហជាតាធិបតិ បីតិសហគតាធិបតិ សម្បយុត្តកាធំ បីតិសហគតានត្វ សុខសហគតានត្វ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥០១] សុខសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ សុខសហគតេន ។ បេ ។ សង្ខតំ ។ សហជាតាធិបតិ សុខសហគតាធិបតិ សម្បយុត្តកាធំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៧៧] ធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ជាច្ច័យ ខៃធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេត្តា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យបាន ដោយចិត្តិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ដោយចិត្តិ ដែលច្រឡំដោយឧបេត្តា ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។

[៥០០] ធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ជាច្ច័យ ខៃធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិផង ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (ដោយចិត្តិ) ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ។ បេ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ជាច្ច័យ ខៃត្ថកសម្បយុត្តកក្នុង ដែលច្រឡំដោយចិត្តិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥០១] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាច្ច័យ ខៃធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (ដោយចិត្តិ) ដែលច្រឡំដោយសុខ ។ បេ ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាច្ច័យ ខៃត្ថកសម្បយុត្តកក្នុង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥០២] សុខសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ សង្ខតំ ។ សហជាតាធិបតិ សុខសហគតាធិបតិ សម្បយុត្តកាធំ បីតិសហគតាធំ ទណ្ឌំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥០៣] សុខសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្មណាធិបតិ ។ សង្ខតំ ។

[៥០៤] សុខសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ សង្ខតំ ។ សហជាតាធិបតិ សុខសហគតាធិបតិ សម្បយុត្តកាធំ បីតិសហគតាធីបតិ សុខសហគតាធីបតិ ទណ្ឌំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥០៥] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ សង្ខតំ ។ សហជាតាធិបតិ ឧបេក្ខាសហគតាធិបតិ សម្បយុត្តកាធំ ទណ្ឌំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥០៦] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អាម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។ សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ-ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃភ្នកសម្បយុត្តកុទ្ធ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥០៧] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អាម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។

[៥០៨] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អាម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។ សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃភ្នកសម្បយុត្តកុទ្ធ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥០៩] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អាម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។ សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃភ្នកសម្បយុត្តកុទ្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥០៦] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ បីតិសហ-

គតតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អា-
រម្មណាធិបតិ ។ សន្និទ្ធី ។ ឧបេក្ខាសហគតោ
ធម្មោ សុខសហគតតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អាម្មណាធិបតិ ។ សន្និទ្ធី ។

[៥០៧] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ បីតិសហ-

គតតស្ស ច សុខសហគតតស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្មណាធិបតិ ។ សន្និទ្ធី ។

[៥០៨] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច

ធម្មោ បីតិសហគតតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អាម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ បេ ។
សហជាតាធិបតិ បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ
ច អធិបតិ សម្បយុត្តកាណំ បីតិសហគតាណំ ខន្ធាណំ
អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥០៩] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច

ធម្មោ សុខសហគតតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អាម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ សន្និទ្ធី ។

[៥០៦] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល

ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណាធិបតិ ។
សេចក្តីបំប្រញា ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធមិ
ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណាធិបតិ ។
សេចក្តីបំប្រញា ។

[៥០៧] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធមិ

ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិ-
បតិប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រញា ។

[៥០៨] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធមិ ដែលច្រឡំដោយ

សុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់ការម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ បេ ។ ឯសហជាតា-
ធិបតិ គឺ អធិបតិធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី
ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកត្ត្យ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិប-
តិប្បច្ច័យ ។

[៥០៩] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធមិ ដែលច្រឡំដោយ

សុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់ការម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រញា ។

សហជាតាធិបតិ បីតិសហគតា ច សុខសហគតា
ច អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ សុខសហគតានំ ខន្ធានំ
អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥១០] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ
ច ធម្មា ឧបេត្តាសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ។ សង្កតំ ។

[៥១១] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
ធម្មា បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច
ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិ-
បតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ។ បេ ។
សហជាតាធិបតិ បីតិសហគតា ច សុខសហគតា ច
អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ បីតិសហគតានញ្ច សុខ-
សហគតានញ្ច ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៥១២] បីតិសហគតោ ធម្មា បីតិសហគតស្ស
ធម្មស្ស អនន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា

ឯសហជាតាធិបតិ តិ អធិបតិធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្កិ ច្រឡំ
ដោយសុខក្កិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយសុខ
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥១០] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្កិ ធមិ ដែលច្រឡំដោយ
សុខក្កិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេត្តា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រញា ។

[៥១១] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្កិ ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខក្កិ
ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធមិ ដែលច្រឡំដោយ
សុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជា-
តាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ។ បេ ។ សហជាតាធិបតិ តិ អធិ-
បតិធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្កិ អធិបតិធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខក្កិ
ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំ
ដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥១២] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធមិដែល
ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ តិ ខន្ធានំ ឡាយ មុខ ។

បីតិសហគតា ខន្ធនំ អនុន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហ-
 គតានំ ខន្ធនំ អនុន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិ-
 សហគតំ អនុលោមំ តោត្រកុស្សំ អនុន្តរាប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។ វេទនា ការណេន សត្វេសំ បដានំ
 បច្ចយោតិ ធិបេតត្ថំ ។ អនុលោមំ វេទានស្ស
 តោត្រកុ បក្កស្ស វេទានំ មក្កស្ស មត្តោ ផលស្ស
 ផលំ ផលស្ស អនុលោមំ បីតិសហគតាយ ផល-
 សមាបត្តិយា អនុន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥០៣] បីតិសហគតោ ធម្មោ សុខសហគ-
 តស្ស ធម្មស្ស អនុន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា
 បុរិមា បីតិសហគតា ខន្ធនំ បច្ចិមានំ បច្ចិមានំ
 សុខសហគតានំ ខន្ធនំ អនុន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 បីតិសហគតំ អនុលោមំ សុខសហគតស្ស តោត្រ-
 កុស្ស អនុន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតំ អនុ-
 លោមំ សុខសហគតស្ស វេទានស្ស ។ សន្និក្កំ ។
 បីតិសហគតំ អនុលោមំ សុខសហគតាយ ផល-
 សមាបត្តិយា អនុន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធនាំឯទ្បាយ ក្រោយ ។ ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអនុន្តរាប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ជាបច្ច័យ នៃគោត្រកុ ដោយអនុន្តរាប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បី
 សំដែងថា ជាបច្ច័យ នៃបទនាំឯអស់ ដោយហេតុនេះចុះ ។ អនុលោម
 (ជាបច្ច័យ) នៃវេទនា: តោត្រកុ (ជាបច្ច័យ) នៃមក្ក វេទនា: (ជាបច្ច័យ)
 នៃមក្ក មក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃផល ផល (ជាបច្ច័យ) នៃផល អនុលោម
 ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអនុន្តរាប្បច្ច័យ ។

[៥១៣] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ដោយអនុន្តរាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធនាំឯទ្បាយ មុន ។
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធនាំឯទ្បាយ ក្រោយ ។ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ដោយអនុន្តរាប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ជាបច្ច័យ នៃគោត្រកុ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអនុន្តរាប្បច្ច័យ
 អនុលោម ដែលច្រឡំដោយបីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃវេទនា: ដែលច្រឡំ
 ដោយសុខ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអនុន្ត-
 រាប្បច្ច័យ ។

(៥០២) បីតិសហកតោ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហកតស្ស ធម្មស្ស អនន្តរវ្យាច្ឆយេន បច្ចយោ បីតិសហកតំ ចុតិចិត្តំ ឧបេក្ខាសហកតស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរវ្យាច្ឆយេន បច្ចយោ បីតិសហកតំ កវដ្តំ អាវដ្ឋនាយ អនន្តរវ្យាច្ឆយេន បច្ចយោ បីតិសហកតា វិហាកមនោវិញ្ញាណធាតុ កិរិយានោវិញ្ញាណធាតុយោ អនន្តរវ្យាច្ឆយេន បច្ចយោ បីតិសហកតំ កវដ្តំ ឧបេក្ខាសហកតស្ស កវដ្តស្ស អនន្តរវ្យាច្ឆយេន បច្ចយោ បីតិសហកតំ កុសលាកុសលំ ឧបេក្ខាសហកតស្ស វដ្ឋានស្ស កិរិយំ វដ្ឋានស្ស ផលំ វដ្ឋានស្ស អនន្តរវ្យាច្ឆយេន បច្ចយោ ។

(៥០៥) បីតិសហកតោ ធម្មោ បីតិសហកតស្ស ច សុខសហកតស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរវ្យាច្ឆយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា បីតិសហកតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ បីតិសហកតានត្វា សុខសហកតានត្វា ខន្ធានំ អនន្តរវ្យាច្ឆយេន បច្ចយោ បីតិសហកតំ អនុលោមំ បីតិសហកតស្ស ច សុខសហកតស្ស ច តោត្រកុស្ស អនន្តរវ្យាច្ឆយេន បច្ចយោ ។

(៥០៦) ធម៌ ដែលត្រូវដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលត្រូវដោយធម្មោ ហោយធម្មោច្ឆ័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលត្រូវដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលត្រូវដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរវ្យាច្ឆ័យ កវដ្តៈ ដែលត្រូវដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃការផ្តួចផ្តើម ដោយអនន្តរវ្យាច្ឆ័យ វិហាកមនោវិញ្ញាណធាតុ ដែលត្រូវដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃកិរិយានោវិញ្ញាណធាតុ ដោយអនន្តរវ្យាច្ឆ័យ កវដ្តៈ ដែលត្រូវដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃកវដ្តៈ ដែលត្រូវដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរវ្យាច្ឆ័យ កុសលនិងអកុសល ដែលត្រូវដោយចិត្ត (ជាបច្ច័យ) នៃវដ្ឋានៈ ដែលត្រូវដោយឧបេក្ខា កិរិយា (ជាបច្ច័យ) នៃវដ្ឋានៈ ផល (ជាបច្ច័យ) នៃវដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរវ្យាច្ឆ័យ ។

(៥០៧) ធម៌ ដែលត្រូវដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលត្រូវដោយចិត្តផង ធម៌ ដែលត្រូវដោយសុខផង ដោយអនន្តរវ្យាច្ឆ័យ គឺ ខន្ធានំខ្សោយ មុនៗ ដែលត្រូវដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានំខ្សោយ ក្រោយ ។ ដែលត្រូវដោយចិត្តផង ត្រូវដោយសុខផង ដោយអនន្តរវ្យាច្ឆ័យ អនុលោម ដែលត្រូវដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃតោត្រកុស្ស ដែលត្រូវដោយចិត្តផង ត្រូវដោយសុខផង ដោយអនន្តរវ្យាច្ឆ័យ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមបិដកប្បដ្ឋាន

សង្ខត្តំ ។ បីតិសហគតំ អនុលោមំ បីតិសហគតាយ
ច សុខសហគតាយ ច ផលសមាបត្តិយា អនន្ត-
រវ្យច្ឆយេន បច្ចយោ ។

[៥០៦] សុខសហគតោ ធម្មោ សុខសហគ-
តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរវ្យច្ឆយេន បច្ចយោ បុរិមា
បុរិមា សុខសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមាធំ បច្ឆិមាធំ
សុខសហគតាធំ ខន្ធាធំ អនន្តរវ្យច្ឆយេន បច្ចយោ
សុខសហគតំ អនុលោមំ សុខសហគតស្ស តោត្រ-
កុស្ស អនន្តរវ្យច្ឆយេន បច្ចយោ ។ សង្ខត្តំ ។
សុខសហគតំ អនុលោមំ សុខសហគតាយ ផលស-
មាបត្តិយា អនន្តរវ្យច្ឆយេន បច្ចយោ ។

[៥០៧] សុខសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស
ធម្មស្ស អនន្តរវ្យច្ឆយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា
សុខសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមាធំ បច្ឆិមាធំ បីតិសហ-
គតាធំ ខន្ធាធំ ។ សង្ខត្តំ ។ សុខសហគតំ អនុ-
លោមំ បីតិសហគតាយ ផលសមាបត្តិយា អនន្ត-
រវ្យច្ឆយេន បច្ចយោ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមបិដកប្បដ្ឋាន

សេចក្តីបំប្រញ ។ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃ
ផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយ
អនន្តរវ្យច្ឆយ ។

[៥១៦] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្តរវ្យច្ឆយ គឺ ខន្ធាតាំងឡាយ មុន ។
ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាតាំងឡាយ ក្រោយ ។ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្តរវ្យច្ឆយ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយ
សុខ ជាបច្ច័យ នៃគោត្រកុ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្ត-
រវ្យច្ឆយ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយសុខ
ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្ត-
រវ្យច្ឆយ ។

[៥១៧] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអនន្តរវ្យច្ឆយ គឺ ខន្ធាតាំងឡាយ មុន ។ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធាតាំងឡាយ ក្រោយ ។ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយសុខ
ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអនន្តរវ្យច្ឆយ ។

(៥១៦) សុខសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតំ ចុតិចិត្តំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតំ កវដ្តំ អាវដ្ឋោ ហាយ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតំ កាយវិញ្ញាណំ វិចារកមលោតាតុយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតា វិចារកមលោវិញ្ញាណាតាតុ កិរិយាមលោវិញ្ញាណាតាតុយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតំ កវដ្តំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស កវដ្តស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតំ កុសលាកុសលំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស វុដ្ឋានស្ស តិរិយំ វុដ្ឋានស្ស ផលំ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥១៧) សុខសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សុខសហគតា ខន្ធចច្ឆិមាធំ ចច្ឆិមាធំ បីតិសហគតានតោ សុខសហគតានតោ ខន្ធចធំ ។ សម្ពុត្តំ ។ សុខសហគតំ អនុលោមំ បីតិសហគតាយ ច សុខសហគតាយ ច ផលសតាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥១៨) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ ហើយអនន្តរប្បច្ច័យ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ កវដ្តៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃអាវដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ កាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃវិចារកមលោតាតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ វិចារកមលោវិញ្ញាណាតាតុ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃកិរិយាមលោវិញ្ញាណាតាតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ កវដ្តៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃកវដ្តៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ កុសលនិងអកុសល ដែលច្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃវុដ្ឋានៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា កិរិយា (ជាបច្ច័យ) នៃវុដ្ឋានៈ ផល ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(៥១៩) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធចំនឿយ មុន ។ ដែលច្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធចំនឿយ ព្រាយ ។ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ។ សេចក្តីចម្រើន ។ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃផលសតាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៥២៦] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខា-
 សហគតស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អាវជ្ជោ បញ្ចង្គំ វិញ្ញាណានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ច-
 យោ បុរិមា បុរិមា ឧបេក្ខាសហគតា ទត្ថា បច្ឆិមានំ
 បច្ឆិមានំ ឧបេក្ខាសហគតានំ ទត្ថានំ ។ សង្កត្តំ ។
 ឧបេក្ខាសហគតំ អនុលោមំ ឧបេក្ខាសហគតាយ
 ដលសមាបត្តិយា និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវសញ្ញា-
 ណាសញ្ញាយតនំ ឧបេក្ខាសហគតាយ ដលសមា-
 បត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥២៧] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ បីតិសហ-
 គតស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេ-
 ក្ខាសហគតំ ចុតិចិត្តំ បីតិសហគតស្ស ឧបបត្តិ-
 ចិត្តស្ស អាវជ្ជោ បីតិសហគតានំ ទត្ថានំ វិចាក-
 មនោធាតុ បីតិសហគតាយ វិចាកមនោវិញ្ញាណ-
 ចាតុយា ឧបេក្ខាសហគតំ កវដ្តំ បីតិសហគតស្ស
 កវដ្តស្ស ឧបេក្ខាសហគតំ កុសលាកុសលំ បីតិ-
 សហគតស្ស វុដ្ឋាទស្ស តិរិយំ វុដ្ឋាទស្ស ដលំ វុដ្ឋា-
 ទស្ស និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវសញ្ញាណាសញ្ញាយតនំ

[៥២៦] ធម្មំ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ ខែធម៌
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ
 ខែបញ្ចវិញ្ញាណ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ខន្ធចាំនឡាយ មុន ។ ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) ខែខន្ធចាំនឡាយ ក្រោយ ។ ដែលច្រឡំ
 ដោយឧបេក្ខា ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) ខែផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា នេវ-
 សញ្ញាណាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញ អំពីនិរោធា ជាបច្ច័យ
 ខែផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៥២៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ ខែធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) ខែឧបេក្ខាចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាវជ្ជនៈ
 (ជាបច្ច័យ) ខែខន្ធចាំនឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ វិចាកមនោធាតុ
 (ជាបច្ច័យ) ខែវិចាកមនោវិញ្ញាណាតុ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កវដ្តៈ
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) ខែកវដ្តៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 កុសលនិធិអកុសល ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) ខែវុដ្ឋាទៈ
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ តិរិយា (ជាបច្ច័យ) ខែវុដ្ឋាទៈ ផល (ជាបច្ច័យ)
 ខែវុដ្ឋាទៈ នេវសញ្ញាណាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញអំពីនិរោធា

បីតិក្កិព បញ្ញាវិព

បីតិសហគតាយ ដលសហបត្តិយា អនន្តរវ្យច្ឆយេន
បច្ឆយោ ។

[៥២២] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ សុខស-
ហគតស្ស ធម្មស្ស ... បីតិសហគតស្ស ច សុខ-
សហគតស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរវ្យច្ឆយេន បច្ឆយោ ។
តាវិយេវ ច កមធានិ វិយាមេតត្វានិ ។

[៥២៣] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ... សុខសហគ-
តស្ស ធម្មស្ស ... ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស
អនន្តរវ្យច្ឆយេន បច្ឆយោ បីតិសហគតត្វា សុខស-
ហគតត្វា ចុតិចិត្តំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ឧបបត្តិ-
ចិត្តស្ស បីតិសហគតត្វា សុខសហគតត្វា កវដ្តំ
កវដ្តនាយ បីតិសហគតា ច សុខសហគតា ច
វិហាកមនោវិញ្ញាណធាតុ កិរិយាមនោវិញ្ញាណធាតុ-
យា បីតិសហគតត្វា សុខសហគតត្វា កវដ្តំ ឧ-
បេក្ខាសហគតស្ស កវដ្តស្ស បីតិសហគតត្វា សុខ-
សហគតត្វា កុសលាកុសលំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស
វុដ្ឋានស្ស កិរិយំ វុដ្ឋានស្ស ដលំ វុដ្ឋានស្ស អនន្ត-
រវ្យច្ឆយេន បច្ឆយោ ។

បីតិក្កិពៈ បញ្ញាវិពៈ

ជាបច្ច័យ វិសេសយោបត្តិ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ដោយអនន្ត-
រវ្យច្ឆយ ។

[៥២២] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃធមិ
ដែលច្រឡំដោយសុខ ... ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយ
ចិត្តផង ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអនន្តរវ្យច្ឆយ ។
ឯដំណើរខាងនោះ បណ្ឌិត គប្បីកំណត់ចុះ ។

[៥២៣] ធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តក្តី ធមិ ដែលច្រឡំដោយ
សុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ... នៃធមិ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ ... ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា
ដោយអនន្តរវ្យច្ឆយ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលច្រឡំដោយចិត្តក្តី ច្រឡំដោយ
សុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា កវដ្តៈ
ដែលច្រឡំដោយចិត្តក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃការដួនៈ
វិហាកមនោវិញ្ញាណធាតុ ដែលច្រឡំដោយចិត្តក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី
(ជាបច្ច័យ) នៃកិរិយាមនោវិញ្ញាណធាតុ កវដ្តៈ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត
ក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃកវដ្តៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា
កុសលនិងអកុសល ដែលច្រឡំដោយចិត្តក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី (ជា
បច្ច័យ) នៃវុដ្ឋានៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា កិរិយា (ជាបច្ច័យ) នៃ
វុដ្ឋានៈ ដល ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរវ្យច្ឆយ ។

អំណាចបំណែក អនុលោមក្តីក្របខ័ណ្ឌ

[៥២៤] ប័តិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
ធម្មា ប័តិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច
ធម្មស្ស អនន្តរវ្យច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា
ប័តិសហគតា ច សុខសហគតា ច ខន្ធ បច្ចិមា
បច្ចិមា ប័តិសហគតានក្ខ ភសុខសហគតានក្ខ
ខន្ធនំ ។ សន្និក្កំ ។ ប័តិសហគតក្ខ សុខសហ-
គតក្ខ អនុលោមំ ប័តិសហគតាយ ច សុខស-
ហគតាយ ច ផលសមាបត្តិយា អនន្តរវ្យច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៥២៥] ប័តិសហគតោ ធម្មា ប័តិសហគ-
តស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរវ្យច្ចយេន បច្ចយោ ។
អនន្តរវ្យច្ចយសទិសំ ។

[៥២៦] ប័តិសហគតោ ធម្មា ប័តិសហគ-
តស្ស ធម្មស្ស សហជាតវ្យច្ចយេន បច្ចយោ ប័តិ-
សហគតោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណាន្នំ ខន្ធនំ សហ-
ជាតវ្យច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធនំ
សហជាតវ្យច្ចយេន បច្ចយោ ។ បដិច្ចសទិសំ ។
សហជាតេ ទស បញ្ញា ។

អំណាចបំណែក អនុលោមក្តីក្របខ័ណ្ឌ

[៥២៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយប័តិក្តី ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ-
ក្តី ជាបច្ច័យ ណែនាំ ដែលច្រឡំដោយប័តិផង ធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
សុខផង ដោយអនន្តរវ្យច្ចយ គឺ ខន្ធនំ ខន្ធា ខន្ធស ។ ដែល
ច្រឡំដោយប័តិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធនំ ខន្ធា ខន្ធស
ក្រោយ ។ ដែលច្រឡំដោយប័តិផង ច្រឡំដោយសុខផង ។ សេច-
ក្តីបំប្រួញ ។ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយប័តិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី
ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយប័តិផង ច្រឡំដោយសុខ
ផង ដោយអនន្តរវ្យច្ចយ ។

[៥២៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយប័តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
ច្រឡំដោយប័តិ ដោយសមនន្តរវ្យច្ចយ ។ ប្រពៃហលគ្នានឹងអនន្ត-
រវ្យច្ចយដែរ ។

[៥២៩] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយប័តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
ច្រឡំដោយប័តិ ដោយសហជាតវ្យច្ចយ គឺ ខន្ធ ខ ដែលច្រឡំ
ដោយប័តិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយសហជាតវ្យច្ចយ ខន្ធ ២ ជា
បច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយសហជាតវ្យច្ចយ ។ ប្រពៃហលគ្នានឹងបដិច្ចស-
ទិស ដែរ ។ បញ្ញា ១០ ក្នុងសហជាតវ្យច្ចយ ។

... បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស
ធម្មស្ស វច្ឆបញ្ញាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ធិស្សយប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ ធន បញ្ញា កាកត្តា ។

[៥២៨] បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស
ធម្មស្ស ឧបធិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្មណ្ឌ-
ថធិស្សយោ អនន្តរូបធិស្សយោ បកក្ខបធិស្សយោ ។
បកក្ខបធិស្សយោ បីតិសហគតំ សន្តំ ឧបធិស្សយ
បីតិសហគតេន ចិត្តេន ធានំ ទេតិ សីលំ សមាទិ-
យតិ ឧបោសថកម្មំ ករោតិ បីតិសហគតំ ឈានំ
ឧប្បាទេតិ វិបស្សនំ ... មត្តំ ... សមាបត្តិ ឧប្បា-
ទេតិ មាណំ ជម្លេតិ ធិដ្ឋិ កណ្ណាតិ បីតិសហគតំ
សីលំ ... សុតំ ... ចាតំ ... បញ្ញំ ឧបធិ-
ស្សយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ធានំ ទេតិ សីលំ
សមាទិយតិ មាណំ ជម្លេតិ ធិដ្ឋិ កណ្ណាតិ បីតិ-
សហគតំ រាតំ ... មោហំ មាណំ ធិដ្ឋិ ... បត្តនំ
ឧបធិស្សយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ធានំ ទេតិ
សីលំ សមាទិយតិ ឧបោសថកម្មំ ករោតិ បីតិ-
សហគតំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ

[៥២៧] ធមិ វេលច្រឡំដោយបីតិ ជាច្ច័យ វៃធមិ វេល
ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអនាមញ្ញាប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយនិស្សយ-
ប្បច្ច័យ ។ បញ្ញា ខ័យោនំ បណ្ឌិត គប្បធ្វើផលចុះ ។

[៥២៨] ធមិ វេលច្រឡំដោយបីតិ ជាច្ច័យ វៃធមិ វេល
ច្រឡំដោយបីតិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បាធនំ អាម្មណ្ឌថនិស្សយ
អនន្តរូបនិស្សយ និបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ គី
(បុគ្គល) អាស្រ័យសត្វ វេលច្រឡំដោយបីតិ ហើយឲ្យបាន សមា-
ទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញាតិណាន វេលច្រឡំដោយបីតិ ឲ្យ
កើតឡើង ដោយចិត្ត វេលច្រឡំដោយបីតិ ញាតិវិចស្សនា ...
ញាតិមត្ត ... ញាតិសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈ
ប្រកាន់ខ្ញុំ (អាស្រ័យ)សីល វេលច្រឡំដោយបីតិ ... សុតៈ ...
ចាតៈ ... អាស្រ័យបញ្ញា ហើយឲ្យបាន សមាទានសីល
ដំឡើងមានៈ ប្រកាន់ខ្ញុំ ដោយចិត្ត វេលច្រឡំដោយបីតិ
(អាស្រ័យ)ពតៈ វេលច្រឡំដោយបីតិ ... មោហា មានៈ ខ្ញុំ
... អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យបាន សមាទានសីល
ធ្វើឧបោសថកម្ម ញាតិណាន វេលច្រឡំដោយបីតិ ឲ្យកើតឡើង
ញាតិសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដោយចិត្ត វេលច្រឡំដោយបីតិ

បិតិសហគតា វិញ្ញាណ អនិច្ចំ អាទិយតិ មុសា
 កណាតិ បិសុណំ កណាតិ សង្ខំ បលបតិ សង្ខំ ជិដ្ឋតិ
 ជិល្លាបំ ហារតិ បតាតារិតំ ករោតិ បរិបន្តេ តិដ្ឋតិ
 បរណំ កត្តតិ តាមយាតំ ករោតិ ជិកមយាតំ ក-
 រោតិ បិតិសហគតា សន្ធា ... សីលំ សុតំ ចាកោ
 បញ្ញា រកោ មោហោ មាណោ ជិដ្ឋំ ... បត្តនា
 បិតិសហគតាយ សន្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស
 ចាកស្ស បញ្ញាយ រកស្ស មោហស្ស មាណស្ស
 ជិដ្ឋិយា បត្តនាយ ឧបជិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២២៧) បិតិសហគតោ ធម្មោ សុខសហគ-
 តស្ស ធម្មស្ស ឧបជិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អាម្មណ្យបជិស្សយោ អនន្តរូបជិស្សយោ បកកត្ថប-
 ជិស្សយោ ។ បកកត្ថបជិស្សយោ បិតិសហគតំ
 សង្ខំ ឧបជិស្សយ សុខសហគតេន ចិវ្ហេន ធានំ
 ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តិ ឧប្បទេតិ មាណំ ជិប្បតិ
 ជិដ្ឋំ កណ្ហាតិ បិតិសហគតំ សីលំ ... សុតំ ចាកំ
 បញ្ញំ រកំ មោហំ មាណំ ជិដ្ឋំ ... បត្តនំ ឧប-
 ជិស្សយ សុខសហគតេន ចិវ្ហេន ធានំ ទេតិ ។ បេ ។

យក្រព្យវិសេសេនិមនាឲ្យ និយាយពាក្យកុហក និយាយពាក្យច្រុះច្រងំ
 និយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ កាត់ចិត្ត លបធន់យកទ្រព្យគេ ប្លន់យក
 ផ្ទះមួយ ឈរចាំស្តាប់កណ្តាលផ្លូវ គប់ក្រប្រពន្ធបុគ្គលដទៃ សម្លាប់អ្នក
 ស្រុក សម្លាប់អ្នកនិគម ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ សុត្វា
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... សីល សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា រកៈ
 មោហៈ មានៈ ជិដ្ឋំ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសុត្វា
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ នៃសីល សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា រកៈ មោហៈ
 មានៈ ជិដ្ឋំ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២២៧) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការម្សិលបិទនិស្ស័យ
 អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកកត្ថបនិស្ស័យ គឺ (បុគ្គល)
 អាស្រ័យសុត្វា ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយឲ្យបាន ដោយចិត្ត ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ។ បេ ។ ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យភើតឡើង ដំឡើងមានៈ
 ប្រកាន់ជិដ្ឋំ (អាស្រ័យ)សីល ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... សុតៈ
 ចាតៈ បញ្ញា រកៈ មោហៈ មានៈ ជិដ្ឋំ ... អាស្រ័យសេចក្តី
 ប្រាថ្នា ហើយឲ្យបាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ ។ បេ ។

សមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង យកប្រាសាទដែលគេទិដ្ឋបាមិទ្ធិ ដោយបិណ្ឌិកៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ... សម្លាប់អ្នកទិតម សទ្ធា ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយសុខ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា និងកាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៥៣០) បិណ្ឌិកៈសមាបត្តិ ធម្មា ឧបេក្ខាសមា- ភតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ច័យេន បច្ច័យោ អាម្ពណ្ណបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខប- បនិស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ បិណ្ឌិកៈសមាបត្តិ សន្និ ឧបនិស្សយ ឧបេក្ខាសមាបត្តិ ចិត្តេន នាដំ ទេតិ ... អភិញ្ញំ ឧប្បាទេតិ សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ ... ទិដ្ឋិ កណ្ណាតិ បិណ្ឌិកៈសមាបត្តិ សីលំ ... បត្តិដំ ឧបនិស្សយ ឧបេក្ខាសមាបត្តិ ចិត្តេន នាដំ ទេតិ ... ជិកមយាតំ កកោតិ បិណ្ឌិកៈសមាបត្តិ សន្និ ... បត្តិដំ ឧបេក្ខាសមាបត្តិ សន្និ បត្តិ- ដាយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យេន បច្ច័យោ ។

ញាដិសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង យកប្រាសាទដែលគេទិដ្ឋបាមិទ្ធិ ដោយបិណ្ឌិកៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ... សម្លាប់អ្នកទិតម សទ្ធា ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយសុខ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា និងកាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៥៣០) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការច្នៃស្នូ- បនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកៈ ហើយឱ្យបាន ដោយ ចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ញាដិអភិញ្ញា ឲ្យកើតឡើង ញាដិ សមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ... ប្រការទំនៀង (អាស្រ័យ)សីល ដែលច្រឡំ ដោយបិណ្ឌិកៈ ... អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឱ្យបាន ដោយបិណ្ឌិកៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... សម្លាប់អ្នកទិតម សទ្ធា ដែលច្រ- ឡំដោយបិណ្ឌិកៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលច្រឡំ ដោយឧបេក្ខា និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

អភិធម្មបិដកេ អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

[៥៧១] បីតិសហគតោ ធាត្វា បីតិសហគ-
 កកស្ស្ត ច សុខសហគកស្ស្ត ច ធម្មស្ស្ត ឧបនិស្ស-
 យេប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណ្យបនិស្សយោ អនន្ត-
 រូបនិស្សយោ បកក្ខបនិស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្ស-
 យោ បីតិសហគតំ សង្ខំ ឧបនិស្សយេ បីតិស-
 ហគតេន ច សុខសហគតេន ច ចិត្តេន ទានំ
 ទេតិ ... ធិដ្ឋី កណ្ណាតិ បីតិសហគតំ សុខស-
 ហគតំ សីលំ ... បត្តនំ ឧបនិស្សយេ បីតិស-
 ហគតេន ច សុខសហគតេន ច ចិត្តេន ទានំ
 ទេតិ ... ធិកមយាតំ ករោតិ បីតិសហគតា
 សន្តា ... បត្តនា បីតិសហគតាយ ច សុខ-
 សហគតាយ ច សន្តាយ បត្តហាយ ឧបនិស្ស-
 យេប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៧២] សុខសហគតោ ធាត្វា សុខសហ-
 គកស្ស្ត ធម្មស្ស្ត ឧបនិសយេប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អារម្មណ្យបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខ-
 បនិស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ សុខសហគតំ
 សង្ខំ ឧបនិស្សយេ សុខសហគតេន ចិត្តេន ទានំ
 ទេតិ ... ធិដ្ឋី កណ្ណាតិ សុខសហគតំ សីលំ ...

អភិធម្មបិដកេ អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

[៥៧១] ធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយចិត្តផង ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយឧបនិស្ស-
 យេប្បច្ច័យ បានដល់ការម្ស្បចនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកក្ខប-
 និស្ស័យ ។ បកក្ខបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល កាស្រ័យខ្ញុំសត្វ ដែល
 ច្រឡំដោយចិត្ត ហើយឱ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយចិត្តផង
 ច្រឡំដោយសុខផង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ ខ្ញុំសីល ដែលច្រឡំដោយ
 ចិត្ត ច្រឡំដោយសុខ ... កាស្រ័យខ្ញុំសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឱ្យទាន
 ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយចិត្តផង ច្រឡំដោយសុខផង ...
 សម្រាប់អ្នកនិគម សត្វ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជា
 បច្ច័យ នៃសត្វ ដែលច្រឡំដោយចិត្តផង ច្រឡំដោយសុខផង នៃ
 សេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយេប្បច្ច័យ ។

[៥៧២] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយេប្បច្ច័យ បានដល់ការម្ស្បចនិស្ស័យ
 អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកក្ខបនិស្ស័យ ។ បកក្ខបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គលកា-
 ស្រ័យខ្ញុំសត្វ ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយឱ្យទាន ដោយចិត្ត ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ ខ្ញុំសីល ដែលច្រឡំដោយសុខ ...

បន្ទុំ . . . សុខសហគតំ កាយវិញ្ញាណំ ឧប-
និស្សាយ សុខសហគតោ ចិត្តោ នាមំ ទេតិ
. . . ធិកមយាតំ ករោតិ សុខសហគតា សន្នា
. . . បត្តនា . . . សុខសហគតំ កាយវិញ្ញាណំ
សុខសហគតាយ សន្នាយ បត្តនាយ សុខសហ-
គតស្ស កាយវិញ្ញាណស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយេ ។

[៥៣៣] សុខសហគតោ ធម្មោ បិណ្ឌិកសហ-
គតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយេ
អាម្មណ្ឌបនិស្សយោ អនន្តបនិស្សយោ បកក្ខប-
និស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ សុខសហគតំ សន្នំ
ឧបនិស្សាយ បិណ្ឌិកសហគតោ ចិត្តោ នាមំ ទេតិ
. . . ធិដ្ឋំ កណ្ណាតិ សុខសហគតំ សីលំ . . . បន្ទុំ
. . . សុខសហគតំ កាយវិញ្ញាណំ ឧបនិស្សាយ
បិណ្ឌិកសហគតោ ចិត្តោ នាមំ ទេតិ . . . ធិកមយាតំ
ករោតិ សុខសហគតា សន្នា . . . បត្តនា . . . សុខ-
សហគតំ កាយវិញ្ញាណំ បិណ្ឌិកសហគតាយ សន្នាយ
បត្តនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយេ ។

នូវសេចក្តីប្រាថ្នា . . . អាស្រ័យនូវកាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយ
សុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ . . សម្លាប់
អ្នកទិតម សព្វ ដែលច្រឡំដោយសុខ . . . សេចក្តីប្រាថ្នា . . .
កាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាប់ច្នៃ វិនេសព្វ ដែលច្រឡំ
ដោយសុខ ខែសេចក្តីប្រាថ្នា ខែកាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចយេ ។

[៥៣៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាប់ច្នៃ វិនេស ដែល
ច្រឡំដោយចិត្ត ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចយេ ចុះដល់អាម្មណ្ឌបនិស្សយ
អនន្តបនិស្សយ ធិបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ គឺ បុគ្គល
អាស្រ័យនូវសព្វ ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត
ដែលច្រឡំដោយចិត្ត . . . ប្រការទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលច្រឡំដោយ
សុខ . . . នូវសេចក្តីប្រាថ្នា . . . អាស្រ័យនូវកាយវិញ្ញាណ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយចិត្ត . . .
សម្លាប់អ្នកទិតម សព្វ ដែលច្រឡំដោយសុខ . . . សេចក្តីប្រាថ្នា
. . . កាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាប់ច្នៃ វិនេសព្វ ដែល
ច្រឡំដោយចិត្ត ខែសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចយេ ។

(៥៣២) សុខសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហ-
 កកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អារម្មណ្យបនិស្សយោ អនន្តរ្យបនិស្សយោ បកក្ខប-
 និស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ សុខសហគតំ សន្និ-
 ឧបនិស្សយ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន ធានំ
 ទេតិ ... អភិញ្ញំ ឧប្បាទេតិ ... ទិដ្ឋិ កណ្ណាតិ
 សុខសហគតំ សីលំ ... បត្តនំ ... សុខសហគតំ
 កាយវិញ្ញាណំ ឧបនិស្សយ ឧបេក្ខាសហគតេន
 ចិត្តេន ធានំ ទេតិ ... ឯកមយាតំ ករោតិ សុខ-
 សហគតា សន្នា ... បត្តនា ... សុខសហគតំ
 កាយវិញ្ញាណំ ឧបេក្ខាសហគតាយ សន្នាយ បត្ត-
 នាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៣២) សុខសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស
 ត សុខសហគតស្ស ប ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ អារម្មណ្យបនិស្សយោ អនន្តរ្យបនិស្ស-
 យោ បកក្ខបនិស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ សុខ-
 សហគតំ សន្និ ឧបនិស្សយ បីតិសហគតេន ប
 សុខសហគតេន ច ចិត្តេន ធានំ ទេតិ ... ទិដ្ឋិ
 កណ្ណាតិ សុខសហគតំ សីលំ ... បត្តនំ ...

(៥៣២) ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការម្សាន្តប-
 និស្សយ អនន្តរ្យបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ
 គឺ បុគ្គល អស្រ័យ ទ្រុស្តា ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យមាន
 ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ញ៉ាំងអភិញ្ញា ឲ្យកើត
 ឡើង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ ទ្រុសីល ដែលច្រឡំដោយសុខ ...
 ទ្រុសេចក្តីប្រាថ្នា ... អស្រ័យទ្រុកាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខ ហើយឲ្យមាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... សម្លាប់
 អ្នកនិគម សព្វ ដែលច្រឡំដោយសុខ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ...
 កាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃសព្វ ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៥៣២) ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃ
 ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិវង្ស ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការម្សាន្តបនិស្សយ អនន្តរ្យប-
 និស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ គឺ បុគ្គល
 អស្រ័យទ្រុស្តា ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យមាន ដោយចិត្ត
 ដែលច្រឡំដោយបីតិវង្ស ច្រឡំដោយសុខផង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ
 ទ្រុសីល ដែលច្រឡំដោយសុខ ... ទ្រុសេចក្តីប្រាថ្នា ...

សុខសហគតំ កាយវិញ្ញាណំ ឧបនិស្សាយ បីតិ-
 សហគតេន ច សុខសហគតេន ច ចិត្តេន ណាមំ
 ទេតិ ... និកមយាតំ ករោតិ ។ បេ ។ សុខសហ-
 គតា សទ្ធា ... បត្តនា ... សុខសហគតំ កាយ-
 វិញ្ញាណំ បីតិសហគតាយ ច សុខសហគតាយ ច
 សទ្ធាយ បត្តនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៣៦] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខា-
 សហគតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 អាម្មណ្ណបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខបនិ-
 ស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ ឧបេក្ខាសហគតំ
 សទ្ធិំ ឧបនិស្សាយ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន ណាមំ
 ទេតិ ... អភិញ្ញំ ឧប្បរទេតិ ... ទិដ្ឋិ កស្មញ្ញតិ
 ឧបេក្ខាសហគតំ សីលំ ... បត្តនំ ឧបនិស្សាយ
 ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន ណាមំ ទេតិ ... និ-
 កមយាតំ ករោតិ ឧបេក្ខាសហគតា សទ្ធា ...
 បត្តនា ឧបេក្ខាសហគតាយ សទ្ធាយ បត្តនាយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អាស្រ័យន្ទុកាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យបាន ដោយ
 ចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... សម្លាប់
 អ្នកខំឆម ។ បេ ។ សព្វ ដែលច្រឡំដោយសុខ ... សេចក្តី
 ប្រាថ្នា ... កាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ
 នៃសព្វ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង នៃសេចក្តី
 ប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៣៦] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការម្សុ-
 បនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ
 គឺ បុគ្គល អាស្រ័យន្ទុកាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយឲ្យបាន
 ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ញ៉ាំងអភិញ្ញា ឲ្យកើតឡើង
 ... ប្រការទំនិដ្ឋិ ឲ្យសីល ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... អាស្រ័យ
 ន្ទុកសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យបាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា
 ... សម្លាប់អ្នកខំឆម សព្វ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... សេចក្តី
 ប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសព្វ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា នៃសេចក្តី
 ប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៣៧] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ បីតិសហ-
 កតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 ការម្មណ្ឌបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខប-
 និស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ ឧបេក្ខាសហគតំ
 សន្នំ ឧបនិស្សយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន នាណំ
 ទេតិ ... ទិដ្ឋិ កណ្ណាតិ ឧបេក្ខាសហគតំ សីលំ
 ... បត្ថនំ ឧបនិស្សយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន
 នាណំ ទេតិ ... ជិកមយាតំ កកោតិ ឧបេក្ខា-
 សហគតា សន្នា ... បត្ថនា បីតិសហគតាយ
 សន្នាយ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៣៨] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ សុខសហ-
 កតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 ការម្មណ្ឌបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខប-
 និស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ ឧបេក្ខាសហគតំ
 សន្នំ ឧបនិស្សយ សុខសហគតេន ចិត្តេន
 នាណំ ទេតិ ... ទិដ្ឋិ កណ្ណាតិ ឧបេក្ខា-
 សហគតំ សីលំ ... បត្ថនំ ឧបនិស្សយ
 សុខសហគតេន ចិត្តេន នាណំ ទេតិ ...

[៥៣៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ ខែធម៌
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណ្ឌប-
 និស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ
 គឺ បុគ្គល កាស្រ័យនូវសត្វា ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយឱ្យបាន
 ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... កាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឱ្យបាន
 ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... សម្លាប់អ្នកនិគម សត្វា ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ ខែសត្វា ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ ខែសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៣៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ ខែធម៌
 ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណ្ឌប-
 បនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ
 គឺ បុគ្គល កាស្រ័យនូវសត្វា ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយឱ្យ
 បាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ
 នូវសីល ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... កាស្រ័យ នូវសេចក្តី
 ប្រាថ្នា ហើយឱ្យបាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ ...

និកមយាតំ ករោតិ ឧបេក្កាសហគតា សទ្ធា ...
 បត្តនា សុខសហគតាយ សទ្ធាយ បត្តនាយ សុខ-
 សហគតស្ស កាយវិញ្ញាណស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ ។

(២៣៧) ឧបេក្កាសហគតោ ធម្មោ បិណ្ឌិកេសហ-
 គតស្ស ធម សុខសហគតស្ស ធម ធម្មស្ស ឧប-
 និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាម្ពណ្ណបនិស្សយោ
 អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខបនិស្សយោ ។ បកក្ខប-
 និស្សយោ ឧបេក្កាសហគតំ សទ្ធិំ ឧបនិស្សាយ
 បិណ្ឌិកេសហគតេន ធម សុខសហគតេន ធម ចិត្តេន
 ណាមំ ទេតិ ... ទិដ្ឋិ កល្យាណិ ឧបេក្កាសហគតំ
 សីលំ ... បត្តនំ ឧបនិស្សាយ បិណ្ឌិកេសហគតេន ធម
 សុខសហគតេន ធម ចិត្តេន ណាមំ ទេតិ ...
 និកមយាតំ ករោតិ ឧបេក្កាសហគតា សទ្ធា
 ... បត្តនា បិណ្ឌិកេសហគតាយ ធម សុខសហគតាយ
 ធម សទ្ធាយ បត្តនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

សម្មាសម្ពុទ្ធិកមិម សទ្ធា ដែលច្រឡំដោយឧបេក្កា ... សេចក្តីប្រាថ្នា
 ជាបច្ច័យ វៃសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយសុខ វៃសេចក្តីប្រាថ្នា វៃកាយ
 វិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៣៧) ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្កា ជាបច្ច័យ វៃធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយបិណ្ឌិកេន ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខនេន ដោយឧបនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ បានដល់ការម្សោយបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខប-
 និស្សយ ។ បកក្ខបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យខ្ញុំសទ្ធា ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្កា ហើយឱ្យបាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកេន
 ច្រឡំដោយសុខនេន ... ប្រការទំនៀម ខ្ញុំសីល ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេក្កា ... អាស្រ័យ ខ្ញុំសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឱ្យបាន ដោយ
 ចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកេន ច្រឡំដោយសុខនេន ... សម្មាស-
 ម្ពុទ្ធិកមិម សទ្ធា ដែលច្រឡំដោយឧបេក្កា ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជា
 បច្ច័យ វៃសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកេន ច្រឡំដោយសុខនេន វៃ
 សេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥២៥] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
 ធម្មា បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ ការម្មណ្ឌបនិស្សយោ អនន្តរូបនិ-
 ស្សយោ បកក្ខបនិស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ
 បីតិសហគតកា សុខសហគតកា សន្ធិ ឧបនិស្សយ
 បីតិសហគតេន ចិត្តេន នាណំ នេតិ ... ដង្ហ
 កណ្ហាតិ បីតិសហគតកា សុខសហគតកា សីលំ
 ... បត្តនំ ឧបនិស្សយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន
 នាណំ នេតិ ... និកមយាតំ ករោតិ បីតិសហគតា
 ច សុខសហគតា ច សទ្ធា ... បត្តនា បីតិសហ-
 គតាយ សទ្ធាយ បត្តនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

[៥២៦] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
 ធម្មា សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ ការម្មណ្ឌបនិស្សយោ អនន្តរូប-
 និស្សយោ បកក្ខបនិស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ
 បីតិសហគតកា សុខសហគតកា សន្ធិ ឧប-
 និស្សយ សុខសហគតេន ចិត្តេន នាណំ នេតិ ...

[៥២០] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ
 ក្តី ជាបច្ច័យ ខែធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
 បានដល់ការម្មណ្ឌបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។
 បកក្ខបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសត្វ ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ផង ច្រឡំដោយសុខផង ហើយឲ្យបាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ ឲ្យសីល ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំ
 ដោយសុខផង ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យបាន ដោយ
 ចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... សម្លាប់អ្នកនិគម សត្វ ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជា
 បច្ច័យ ខែសត្វ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ខែសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥២១] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី
 ជាបច្ច័យ ខែធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បាន
 ដល់ការម្មណ្ឌបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។ បកក្ខ-
 បនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសត្វ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំ
 ដោយសុខផង ហើយឲ្យបាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ ...

[៧២៣] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ
 ច ធម្មា បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស
 ច ធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវម្ម-
 ណ្ឌបទិស្សយោ អនន្តរូបទិស្សយោ បកក្ខបទិស្ស-
 យោ ។ បកក្ខបទិស្សយោ បីតិសហគតកា សុខ-
 សហគតកា សន្ធិំ ឧបទិស្សយ បីតិសហគតេន
 ច សុខសហគតេន ច ចិត្តេន ធានំ ទេតិ សីលំ
 សមាទិយតិ ឧបោសថកម្មំ ករោតិ បីតិសហគតកា
 សុខសហគតកា ណាធំ ឧប្បាទេតិ វិបស្សនំ ...
 មត្តំ ... សមាបត្តិ ... មាធំ ... ទិដ្ឋិ កណ្ណាតិ
 បីតិសហគតកា សុខសហគតកា សីលំ ... សុតំ
 ពាតំ បញ្ញំ រាតំ មោហំ មាធំ ទិដ្ឋិ ... បត្តនំ
 ឧបទិស្សយ បីតិសហគតេន ច សុខសហគតេន
 ច ចិត្តេន ធានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ
 ឧបោសថកម្មំ ករោតិ បីតិសហគតកា សុខស-
 ហគតកា ណាធំ ... វិបស្សនំ ... មត្តំ ...

[៧២៣] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធមិ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខក្តី ជាច្រើន ខែធមិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធមិ ដែលច្រឡំ
 ដោយសុខផង ដោយឧបទិស្សយប្បច្ចយេ បានដល់ការម្សល្ហបទិស្សយ
 អនន្តរូបទិស្សយ និងបកក្ខបទិស្សយ ។ បកក្ខបទិស្សយ គឺ បុគ្គល
 អាស្រ័យ ឡូសត្វ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង
 ហើយឲ្យខាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ញ៉ាំងឈាន ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
 ច្រឡំដោយសុខផង ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងវិបស្សនា ... ញ៉ាំងមត្ត ...
 ញ៉ាំងសមាបត្តិ ... ញ៉ាំងមានៈ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ ឡូសីល ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... ឡូសុតៈ ពាតៈ បញ្ញា
 រាតៈ មោហៈ មាធៈ ទិដ្ឋិ ... អាស្រ័យ ឡូសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយ
 ឲ្យខាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ញ៉ាំងឈាន ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ផង ច្រឡំដោយសុខផង ... ញ៉ាំងវិបស្សនា ... ញ៉ាំងមត្ត ...

បីតិវ្តិកេ ចញ្ញាវេ

សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ បីតិសហគតោ ច សុខសហ-
 គតោ ច ចិវ្តោ អធិដ្ឋំ អាទិយតិ បុសា កណាតិ
 បិសុណំ កណាតិ សម្មំ បលបតិ សន្និ ធិន្តតិ វិល្លោបំ
 ហរតិ ឯកាតារតំ ករោតិ ហិបន្តេ តិដ្ឋតិ ហរណំ
 កច្ឆតិ តាមយាតំ ករោតិ ធិកមយាតំ ករោតិ បីតិ-
 សហគតា ច សុខសហគតា ច សន្នា ... បត្តនា
 បីតិសហគតាយ ច សុខសហគតាយ ច សន្នាយ
 បត្តនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៤៤) បីតិសហគតោ ចម្មោ បីតិសហគតស្ស
 ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា
 បីតិសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមាធំ បច្ឆិមាធំ បីតិសហ-
 គតាធំ ខន្ធាធំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិ-
 សហគតំ អនុលោមំ បីតិសហគតស្ស គោត្រកុស្ស
 អនុលោមំ រោណាធស្ស គោត្រកុ មត្តស្ស រោណាធំ
 មត្តស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បីតិវ្តិកៈ ចញ្ញាវេ

ញាតិសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនទាន់ទិញ និងយាយ
 ពាក្យកុហក និងយាយពាក្យញុះញង់ និងយាយពាក្យវេសប្រយោជន៍ កាត់
 នូវទី-ត លបឆក់ទ្រព្យគេ ប្លន់យកទ្រព្យក្នុងផ្ទះមួយ ឈរស្តាប់កណ្តាល
 ផ្លូវ គប់កន្ទុយប្រពន្ធអ្នកដទៃ សម្លាប់អ្នកស្រុក សម្លាប់អ្នកទិតម៍ ដោយ
 ចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិវ្តិក៍ ច្រឡំដោយសុខផង សព្វា ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិវ្តិក៍ ច្រឡំដោយសុខក្តី ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃ
 សព្វា ដែលច្រឡំដោយបីតិវ្តិក៍ ច្រឡំដោយសុខផង នៃសេចក្តីប្រាថ្នា
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៥៤៥) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ បានដល់ខន្ធាតាំងឡាយ មុនៗ
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាតាំងឡាយ ក្រោយ ។ ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រកុ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អនុលោម (ជា
 បច្ច័យ) នៃរោណាធានៈ គោត្រកុ (ជាបច្ច័យ) នៃមត្ត រោណាធានៈ ជាបច្ច័យ
 នៃមត្ត ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥៤៤] បិតិសហគតា ធម្មោ សុខសហគតស្ស
 ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា
 បិតិសហគតា ខត្តា បច្ឆិមាធំ បច្ឆិមាធំ សុខសហ-
 គតាធំ ខត្តាធំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បិតិ-
 សហគតំ អនុលោមំ សុខសហគតស្ស តោត្រកុស្ស
 អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បិតិសហគតំ អនុលោមំ
 សុខសហគតស្ស វេណានស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ បិតិសហគតំ តោត្រកុ សុខសហគតស្ស
 មក្កស្ស បិតិសហគតំ វេណាធំ សុខសហគតស្ស
 មក្កស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៤៥] បិតិសហគតា ធម្មោ បិតិសហគតស្ស
 ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា បិតិសហគតា ខត្តា បច្ឆិមាធំ
 បច្ឆិមាធំ បិតិសហគតានិក្ខុ សុខសហគតានិក្ខុ
 ខត្តាធំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិតំ ។
 បិតិសហគតំ វេណាធំ បិតិសហគតស្ស ច សុខសហ-
 គតស្ស ច មក្កស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៤៦] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបិតិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធានិក្ខយ មុន ។
 ដែលច្រឡំដោយបិតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធានិក្ខយ ក្រោយ ។ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយ
 បិតិ ជាបច្ច័យ នៃតោត្រកុ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអាសេវ-
 នប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយបិតិ ជាបច្ច័យ នៃវេណាធំ
 ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ តោត្រកុ ដែលច្រឡំ
 ដោយបិតិ (ជាបច្ច័យ) នៃមក្ក ដែលច្រឡំដោយសុខ វេណាធំ ដែល
 ច្រឡំដោយបិតិ (ជាបច្ច័យ) នៃមក្ក ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយ
 អាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥៤៧] ធមិ ដែលច្រឡំដោយបិតិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយបិតិផង ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវន-
 ប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធានិក្ខយ មុន ។ ដែលច្រឡំដោយបិតិ ជាបច្ច័យ
 នៃខន្ធានិក្ខយ ក្រោយ ។ ដែលច្រឡំដោយបិតិផង ច្រឡំដោយ
 សុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ វេណាធំ ដែល
 ច្រឡំដោយបិតិ ជាបច្ច័យ នៃមក្ក ដែលច្រឡំដោយបិតិផង ច្រឡំ
 ដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(៥៤៧) សុខសហគតោ ធម្មោ សុខសហគ-
 តស្ស ធម្មស្ស ... បិទិត្តិសហគតស្ស ធម្មស្ស ...
 បិទិត្តិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស
 អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សន្តិក្កំ ។ បិទិត្តនយំ
 បស្សិត្វា កាតត្វំ ។

(៥៤៨) ឧបេក្កាសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្កា-
 សហគតស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 បុរិមា បុរិមា ឧបេក្កាសហគតា ទន្ធា បច្ឆិមាធំ
 បច្ឆិមាធំ ឧបេក្កាសហគតាធំ ទន្ធាធំ ឧបេក្កាសហ-
 គតំ វេណាធំ ឧបេក្កាសហគតស្ស មគ្គស្ស អា-
 សេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៤៩) បិទិត្តិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
 ធម្មោ បិទិត្តិសហគតស្ស ធម្មស្ស ... សុខសហគ-
 តស្ស ធម្មស្ស ... បិទិត្តិសហគតស្ស ច សុខសហ-
 គតស្ស ច ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុ-
 រិមា បុរិមា បិទិត្តិសហគតា ច សុខសហគតា ច ទន្ធា

(៥៤៧) ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ... នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយបិទិត្តិ ... ជាបច្ច័យ
 នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយបិទិត្តិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយការសេវ-
 នប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រញា ។ បណ្ឌិត គប្បីឃើញ នូវបិទិត្តនយំ
 ហើយគប្បីធ្វើចុះ ។

(៥៤៨) ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្កា ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្កា ដោយការសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាធំខ្សោយ មុន ។
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្កា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាធំខ្សោយ ក្រោយ ។
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្កា វេណា: ដែលច្រឡំដោយឧបេក្កា ជាបច្ច័យ
 នៃមគ្គ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្កា ដោយការសេវនប្បច្ច័យ ។

(៥៤៩) ធមិ ដែលច្រឡំដោយបិទិត្តិ ធមិ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយបិទិត្តិ ... នៃធមិ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ... ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយបិទិត្តិ
 ផង នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយការសេវនប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធាធំខ្សោយ មុន ។ ដែលច្រឡំដោយបិទិត្តិ ច្រឡំដោយសុខក្តី

ចន្ទីមាណំ ចន្ទីមាណំ មីតិសហគតានញ្ច សុខសហ-
គតានញ្ច ខន្ទានំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
សន្និទ្ធកំ ។ មីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច វេ-
ណានំ មីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច
មគ្គស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៥០] មីតិសហគតោ ធម្មោ មីតិសហគតស្ស
ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជា-
នាខណិកា ។ សហជាតា មីតិសហគតា ចេតនា
សម្បយុត្តកាណំ ខន្ទានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្កុណោ មីតិសហគតា ចេតនា សម្បយុត្ត-
កាណំ ខន្ទានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នាពា-
ខណិកា មីតិសហគតា ចេតនា វិជាកាណំ មីតិ-
សហគតានំ ខន្ទានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៥១] មីតិសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស
ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជា-
នាខណិកា ។ សហជាតា មីតិសហគតា ចេតនា

ជាបច្ច័យ នៃខន្ធតាំងឡាយ ក្រោយ ។ ដែលច្រឡំដោយចិត្តផង
ច្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីចម្រើន ។
វេទនា: ដែលច្រឡំដោយចិត្តក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ
ដែលច្រឡំដោយចិត្តផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥៥០] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំ
ដោយចិត្ត ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនាខណិក: ។
សហជាត គឺ ចេតនា ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-
យុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯ
នាខណិក: គឺ ចេតនា ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ
តាំងឡាយ ជាវិបាក ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៥១] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង
នាខណិក: ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលច្រឡំដោយចិត្ត

សម្បយុត្តកាណំ សុខសហគតាណំ ខន្ធាណំ កម្មប្បច្ចុ-
 យេន បច្ចុយោ បដិសន្ធិក្កុណោ បីតិសហគតា
 ចេតនា សម្បយុត្តកាណំ សុខសហគតាណំ ខន្ធាណំ
 កម្មប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។ ធានាខណិកា បីតិស-
 ហគតា ចេតនា វិចារកាណំ សុខសហគតាណំ ខន្ធាណំ
 កម្មប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។

[៥៥២] បីតិសហគតា ធម្មោ ឧបេក្កាសហ-
 គតស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ធានាខ-
 ណិកា បីតិសហគតា ចេតនា វិចារកាណំ ឧបេក្កា-
 សហគតាណំ ខន្ធាណំ កម្មប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។

[៥៥៣] បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស
 ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចុយេន
 បច្ចុយោ សហជាតា ធានាខណិកា ។ សហជា-
 តា បីតិសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកាណំ បីតិស-
 ហគតានញ្ច សុខសហគតានញ្ច ខន្ធាណំ កម្មប្បច្ចុ-
 យេន បច្ចុយោ បដិសន្ធិក្កុណោ ... ។ ធានា-
 ខណិកា បីតិសហគតា ចេតនា វិចារកាណំ បីតិ-
 សហគតានញ្ច សុខសហគតានញ្ច ខន្ធាណំ កម្ម-
 ប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃភូតសម្បយុត្តកក្កន្ធ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ
 ចេតនា ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃភូតសម្បយុត្តកក្កន្ធ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនាខា-
 ណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាណិក្យាយ
 ជាវិបាក ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៥៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្កា ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់នាខាណិកៈ គឺ
 ចេតនា ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាណិក្យាយ ជាវិបាក
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្កា ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៥៥] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ
 បានដល់សហជាត នឹងនាខាណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃភូតសម្បយុត្តកក្កន្ធ ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈវិនិ-
 ច្ឆ័យ ... ។ ឯនាខាណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាណិក្យាយ ជាវិបាក ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
 ច្រឡំដោយសុខផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៥២] សុខសហគរតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស
ធម្មស្ស ... ។ ចត្តារិបិ កណាណាមិ បស្សិត្តា
កាតញ្ច ។

[៥៥៣] ឧបេក្ខាសហគរតោ ធម្មោ ឧបេក្ខា-
សហគតស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតា នាណាណិកា ។ ... មិតិសហគ-
តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពា-
នាណិកា ... សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស កម្ម-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ នាណាណិកា ឧបេក្ខាសហ-
គតា ចេតនា ... ។ ... មិតិសហគតស្ស ច
សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ នាណាណិកា ឧបេក្ខាសហគតា ចេតនា
... ។ មិតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ធម្មា
មិតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ... ចត្តារិ កាតញ្ចាមិ ។
មិតិសហគតំ អនុមជ្ឈន្តិម វិភជិតតំ ។

[៥៥៤] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃធមិ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ ... ។ បណ្ឌិត គប្បិយេញ្ញ ខ្យុតារាម៦ យ៉ាង
ហើយធ្វើចុះ ។

[៥៥៥] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយកម្មប្បច្ច័យ ពានដល់សហគត និងនាណា-
ណិកៈ ។ ... ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនាណាណិកៈ គឺ ... ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំ
ដោយសុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ នាណាណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលច្រឡំ
ដោយឧបេក្ខា ... ។ ... ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ
ផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ នាណាណិកៈ គឺ ចេតនា
ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ។ ធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិក្តិ
ច្រឡំដោយសុខក្តិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ ...
ពៈវាំង ៤ នេះ បណ្ឌិត គប្បិធ្វើចុះ ។ បណ្ឌិត កាលអនុម័តិ
ខ្យុធមិ ដែលច្រឡំដោយចិត្តិ គប្បិចេកផងចុះ ។

[៥៥៦] មីតិសហគតោ ធម្មោ មីតិសហគតស្ស
 ធម្មស្ស វិចារកប្បច្ចយេន បច្ចយោ មីតិសហគតោ
 វិចារកោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណាន្នំ ខន្ធានំ វិចារក-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្ធិន្នំ ខន្ធានំ បដិ-
 សន្និក្ខណោ មីតិសហគតោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណាន្នំ
 ខន្ធានំ ទ្វេ ខន្ធា ទ្ធិន្នំ ខន្ធានំ ។ បេ ។ យថា
 បដិច្ចវារ ហេតុប្បច្ចយេ ឯវិ វិត្តារកត្តា ធន
 បញ្ញា ។

[៥៥៧] មីតិសហគតោ ធម្មោ មីតិសហគតស្ស
 ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ណារប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អត្ថិប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។ ធន បញ្ញា វិត្តារកត្តា ។ ធន្តិ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិកតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
 ធន្តិបិ វិកតប្ប អនន្តរសទិសំ ។ អវិកតប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

[៥៥៦] ធមិ វិលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ វិល
 ច្រឡំដោយបីតិ ដោយវិ កប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ជាវិបាក វិលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ជាបច្ច័យ ខន្ធ ៣ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជា
 បច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ខន្ធ ១ វិលច្រឡំដោយបីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ
 ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិស ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ។ បេ ។
 បញ្ញា ១០ បណ្ឌិត គប្បិទ្ធវិស្តារ ដូចជាក្នុងហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ច-
 វារៈដែរ ។

[៥៥៧] ធមិ វិលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ វិល
 ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
 ជាបច្ច័យ ដោយណារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បញ្ញា ១០
 បណ្ឌិត គប្បិទ្ធវិស្តារចុះ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឥតិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយវិកតប្បច្ច័យ ។ ឥតិប្បច្ច័យក្តី វិកតប្បច្ច័យក្តី ប្រវិហលដ្ឋានីន៍
 អនន្តប្បច្ច័យដែរ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអវិកតប្បច្ច័យ ។

[៥៥៧] ក្រុមប្រឹក្សា ធន អាម្ពណ គោឡស
អធិបតីយ គោឡស អនុឡា គោឡស សមនុ-
ប គោឡស សហជាតេ ធន អនុមត្ត ធន
ធិស្សយ ធន ឧបធិស្សយ គោឡស អាសេវន
ធន កុម្ម គោឡស វិចារេ ធន អាហារ
ឥន្ទ្រិយេ ឈានេ មត្ត សម្បយុត្ត អត្តិយា ធន
ធិតិយា គោឡស វិគតេ គោឡស អវិគតេ
ធន ។ កុសលត្ថកំ អនុលោមំ អនុមជ្ឈន្តេន
គលោតតំ ។

អនុលោមំ ។

[៥៥៨] បីតិសហគរតា ធម្មោ បីតិសហគ-
តស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន បច្ចុយោ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ឧបធិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចុយោ កុម្មប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[៥៥៩] បីតិសហគរតា ធម្មោ សុខសហគតស្ស
ធម្មស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន បច្ចុយោ សហជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចុយោ ឧបធិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចុយោ
កុម្មប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[៥៥៥] កុសិហេតុប្បច្ចយេ មានវារៈ ១០ កុសិហារម្ពណប្បច្ចយេ
មានវារៈ ១៦ កុសិអធិបតីប្បច្ចយេ មានវារៈ ១៦ កុសិអនុឡាប្បច្ចយេ
មានវារៈ ១៦ កុសិសមនុប្បច្ចយេ មានវារៈ ១៦ កុសិសហជាត-
ប្បច្ចយេ មានវារៈ ១០ កុសិអនុមត្តប្បច្ចយេ មានវារៈ ១០ កុសិធិស្សយ-
ប្បច្ចយេ មានវារៈ ១០ កុសិឧបធិស្សយប្បច្ចយេ មានវារៈ ១៦ កុសិអា-
សេវនប្បច្ចយេ មានវារៈ ១០ កុសិកុម្មប្បច្ចយេ មានវារៈ ១៦ កុសិវិចា-
តប្បច្ចយេ មានវារៈ ១០ កុសិអាហារប្បច្ចយេ កុសិឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេ កុសិ
ឈានប្បច្ចយេ កុសិមត្តប្បច្ចយេ កុសិសម្បយុត្តប្បច្ចយេ កុសិអត្តិប្បច្ចយេ
មានវារៈ ១០ កុសិធិតិប្បច្ចយេ មានវារៈ ១៦ កុសិវិគតប្បច្ចយេ មាន
វារៈ ១៦ កុសិអវិគតប្បច្ចយេ មានវារៈ ១០ ។ បណ្ឌិត កាលអនុម័ត
នូវកុសលត្ថកៈ ជាអនុលោម គប្បកប់ចុះ ។

ចម្លើយ អនុលោម ។

[៥៥៦] ធមិ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ប្រឡំដោយបីតិ ដោយអាម្ពណប្បច្ចយេ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាត-
ប្បច្ចយេ ជាបច្ច័យ ដោយឧបធិស្សយប្បច្ចយេ ជាបច្ច័យ ដោយ
កុម្មប្បច្ចយេ ។

[៥៥៧] ធមិ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលប្រឡំ
ដោយសុខ ដោយអាម្ពណប្បច្ចយេ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ចយេ
ជាបច្ច័យ ដោយឧបធិស្សយប្បច្ចយេ ជាបច្ច័យ ដោយកុម្មប្បច្ចយេ ។

បិណ្ឌិកៈ បញ្ញាវា

[៥៦០] បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្កាសហ-
គតស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៦២] បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស
ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបទិស្សយ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ កក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៦៣] សុខសហគតោ ធម្មោ សុខសហ-
គតស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ កក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៦៤] សុខសហគតោ ធម្មោ បីតិសហ-
គតស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ កក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៦៥] សុខសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្កាសហ-
គតស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កក្កប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

បិណ្ឌិកៈ បញ្ញាវា

[៥៦១] ធមិ ដែលព្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ព្រឡំដោយឧបេក្កា ដោយអាម្ពណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបទិស្ស-
យប្បច្ច័យ ។

[៥៦២] ធមិ ដែលព្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ព្រឡំដោយបីតិផង ធមិ ដែលព្រឡំដោយសុខផង ដោយអាម្ព-
ណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
ឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកក្កប្បច្ច័យ ។

[៥៦៣] ធមិ ដែលព្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ព្រឡំដោយសុខ ដោយអាម្ពណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជា-
តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកក្ក-
ប្បច្ច័យ ។

[៥៦៤] ធមិ ដែលព្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ព្រឡំដោយបីតិ ដោយអាម្ពណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកក្កប្បច្ច័យ ។

[៥៦៥] ធមិ ដែលព្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ព្រឡំដោយឧបេក្កា ដោយអាម្ពណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបទិស្ស-
យប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកក្កប្បច្ច័យ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

[៥៦៦] សុខសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស
ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស ការម្មណាប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៦៧] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខា-
សហគតស្ស ធម្មស្ស ការម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៦៨] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ បីតិសហ-
គតស្ស ធម្មស្ស ការម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៥៦៩] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ សុខសហ-
គតស្ស ធម្មស្ស ការម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

[៥៦៦] ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ច្រឡំដោយបីតិផង ធមិ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយការម្មណា-
ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧប-
និស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៦៧] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជា-
តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្ម-
ប្បច្ច័យ ។

[៥៦៨] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ច្រឡំដោយបីតិ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៦៩] ធមិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយ-
ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៧០] ធម៌ ធម៌សុខសហគតោ ធម្មា បិណ្ឌិកាសហ-
 គតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អារម្ម-
 ណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ច-
 យោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៧១] បិណ្ឌិកាសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
 ធម្មា បិណ្ឌិកាសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៧២] បិណ្ឌិកាសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
 ធម្មា សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

[៥៧៣] បិណ្ឌិកាសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
 ធម្មា ឧបេត្តាសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៧០] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
 ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកា ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខផល ដោយការ-
 ម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
 កម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៧១] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកា ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ
 ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកា ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ
 ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
 ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៧២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកា ធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយការម្មណា-
 ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៧៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបិណ្ឌិកា ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ
 ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ
 ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៥៧៤) បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច

ធម្មា បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច

ធម្មស្ស ការម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ច-

យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ

កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៧៥) នហេតុយា សោឡស នការម្មណោ

នអធិបតិយា នអនន្តរេ នសមនន្តរេ នសហជាតេ

នអញ្ញាមញ្ញោ ននិស្សយេ នឧបនិស្សយេ នបុរេជាតេ

នបច្ឆាជាតេ នអាសេវនេ នកម្មេ នវិចារកេ នអា-

ហារេ នវត្តិយេ នឈានេ នមត្តេ នសម្បយុត្តេ

នវិប្បយុត្តេ ហោអត្តិយា ហោនត្តិយា ហោវិគតេ ហោ-

អវិគតេ សត្វត្ត សោឡស ។ បច្ចនិយំ អនុមជ្ឈន្តេន

គណោតត្ថំ ។

(៥៧៤) ធមិ វេលាប្រឡង្គដោយបីតិក្កំ ធមិ វេលាប្រឡង្គដោយសុខក្កំ

ជាបច្ច័យ នៃធមិ វេលាប្រឡង្គដោយបីតិក្កំ ធមិ វេលាប្រឡង្គដោយ

សុខក្កំ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ

ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៥៧៥) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងបច្ច័យទាំង

អស់ មានវារៈ ១៦ គឺ ក្នុងនការម្មណាប្បច្ច័យ នអធិបតិប្បច្ច័យ នអ-

នន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ នសហជាតប្បច្ច័យ នអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ

ននិស្សយប្បច្ច័យ នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ នបុរេជាតប្បច្ច័យ នបច្ឆាជា-

តប្បច្ច័យ នអាសេវនប្បច្ច័យ នកម្មប្បច្ច័យ នវិចារកប្បច្ច័យ នអាហា-

រប្បច្ច័យ នវត្តិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ នមត្តប្បច្ច័យ នសម្បយុត្ត-

ប្បច្ច័យ នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ នោអត្តិប្បច្ច័យ នោនត្តិប្បច្ច័យ នោវិគត-

ប្បច្ច័យ ននិវោសវិគតប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត កាលអនុម័ត ឡូបច្ចនិយៈ

តប្បិកបំផង្គចុះ ។

[៥៧៦] ហេតុប្បដ្ឋយា នការម្មណោ ទស ...

នអធិបតិយា ទស នអនន្តរេ នសមនន្តរេ នឧប-

ទិស្សយេ នបុរេជាតេ នបន្តាជាតេ នអាសេវនេ

នកម្មេ នវិចារកេ នអាហារេ នឥន្ទ្រិយេ នឈានេ

នមក្កេ នវិប្បយុត្តេ នោនតិយា នោវិគតេ សព្វត្ថ

ទស ។ អនុលោមប្បដ្ឋនិយំ អនុមជ្ឈន្តេន កណោតត្ថំ ។

អនុលោមប្បដ្ឋនិយំ ។

[៥៧៧] នហេតុប្បដ្ឋយា ការម្មណោ សោឡស

... អធិបតិយា អនន្តរេ សមនន្តរេ សោឡស

សហជាតេ ទស អញ្ញាមញ្ញោ ទស ទិស្សយេ ទស

ឧបទិស្សយេ សោឡស អាសេវនេ ទស កកម្មេ

សោឡស វិចារកេ ទស អាហារេ ទស ឥន្ទ្រិយេ

ទស ឈានេ ទស មក្កេ ទស សម្បយុត្តេ ទស

[៥៧៦] ក្នុងនការម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១០ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ

... ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១០ ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់ គឺ ក្នុង

នអនន្តប្បដ្ឋយ នសមនន្តប្បដ្ឋយ នឧបទិស្សយប្បដ្ឋយ នបុរេជា-

តប្បដ្ឋយ នបន្តាជាតប្បដ្ឋយ នអាសេវនប្បដ្ឋយ នកម្មប្បដ្ឋយ នវិចារ-

កប្បដ្ឋយ នអាហារប្បដ្ឋយ នឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ នឈានប្បដ្ឋយ នមក្ក-

ប្បដ្ឋយ នវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ នោនតិប្បដ្ឋយ និងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ

១០ ។ បណ្ឌិត កាលអនុមត្ត នូវអនុលោមប្បដ្ឋនិយៈ តប្បិកថវង្សិចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បដ្ឋនិយៈ ។

[៥៧៧] ក្នុងនការម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១៦ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ

... ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ អនន្តប្បដ្ឋយ និងសមនន្តប្បដ្ឋយ មាន

វារៈ ១៦ ក្នុងសហជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១០ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បដ្ឋយ មាន

វារៈ ១០ ក្នុងទិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១០ ក្នុងឧបទិស្សយប្បដ្ឋយ មាន

វារៈ ១៦ ក្នុងអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១០ ក្នុងកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ

១៦ ក្នុងវិចារកប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១០ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១០

ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១០ ក្នុងឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១០

ក្នុងមក្កប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១០ ក្នុងសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១០

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន

ក្នុងអត្ថប្បច្ច័យ មានព័រៈ ១០ ក្នុងនត្ថប្បច្ច័យ មានព័រៈ ១៦ ក្នុង

វិតតប្បច្ច័យ មានព័រៈ ១៦ ក្នុងអវិតតប្បច្ច័យ មានព័រៈ ១០ ។ បណ្ឌិត

កាលអនុមត្ត ឡូបច្ចនិយានុលោម គប្បីរាប់ផងចុះ ។

ចប់ បច្ចនិយានុលោម ។

ចប់ បិដក្តិកៈ ទី ៧

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន

អត្ថិយា នស នត្ថិយា លោឡិយា វិតតេ សោឡិយា

អវិតតេ នស ។ បច្ចនិយានុលោម អនុមជ្ជន្តេន

តលោតត្ថំ ។

បច្ចនិយានុលោម ។

បិដក្តិក សត្តម៍ និដ្ឋិតំ

[៥៧៨] ទស្សនេន បហាតត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្ស-

នេន បហាតត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា

ទស្សនេន បហាតត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខត្តា

ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខត្តា ។ ទស្សនេន បហាតត្តំ

ធម្មំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតត្តោ

ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតត្តោ

ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ទស្សនេន បហាតត្តំ

ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតត្តោ ច នេវ ទស្សនេន

ន ការណាយ បហាតត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេ-

តុប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច

តយោ ខត្តា ចិត្តសមុដ្ឋានក្ខ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច

ទ្វេ ខត្តា ចិត្តសមុដ្ឋានក្ខ រូបំ ។

[៥៧៨] ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ(១) កាស្រ័យធមិ

វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ វេបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ

ខន្ធ ៣ កាស្រ័យខន្ធ ១ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២

កាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធមិ វេលមិនក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិនក្កលៈ

ដោយការវា(២) កាស្រ័យធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ វេបកើត

ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កាស្រ័យខន្ធភាំងឡាយ

វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ។ ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈក្តី

ធមិ វេលមិនក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិនក្កលៈ ដោយការវា(២) កាស្រ័យ

ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ វេបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី កាស្រ័យខន្ធ ១ វេលក្កលៈ ដោយ

ទស្សនៈ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី កាស្រ័យខន្ធ ២ ។

១ បានដល់ហេតុប្បច្ច័យ ព្រោះឃើញព្រះនិរ្មាននាដំបូង ។ ២ គួរលះដោយ មន្ត្រីវាងឡាយនោះ ។ អង្គហាលីនី អភិធម្មវិញ្ញាណវិញ្ញាណក្តី និរុត្តរក្ការ ។

[៥៧៧] ភាវនាយ បហាតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ ភាវនាយ បហាតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតត្ថោ ខន្ធ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានត្វ រូបំ ។ ភាវនាយ បហាតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតត្ថោ ច លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានត្វ រូបំ ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានត្វ រូបំ ។

[៥៧៨] លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានត្វ រូបំ ទ្វេ ខន្ធ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានត្វ រូបំ

[៥៧៩] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា កស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា លើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ កស្រ័យខន្ធ ។ ដែលគួរលះ ដោយការនា ខន្ធ ២ កស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា កស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា លើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានត្វ កស្រ័យខន្ធានីឡាយ ដែលគួរលះ ដោយការនា ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា កស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា លើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានត្វ កស្រ័យខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយការនា ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានត្វ កស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៥៨០] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា កស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា លើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានត្វ កស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានត្វ កស្រ័យខន្ធ ២

បដិសន្ធិត្រលោ លេវ នស្សនេន ន ការោយ បហា-
តត្ថំ វគំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដត្តា ច
រូបំ ទ្វេ ខន្ធទ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ
ខន្ធទ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា វគំ មហាក្ខតំ
បដិច្ច តយោ មហាក្ខតា ទ្វេ មហាក្ខតេ បដិច្ច ទ្វេ
មហាក្ខតា មហាក្ខតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

(២៨០) នស្សនេន បហាតត្ថញ្ច លេវ នស្សនេន
ន ការោយ បហាតត្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច លេវ នស្សនេន
ន ការោយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា នស្សនេន បហាតត្ថេ ខន្ធទ ច មហា-
ក្ខតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

(២៨២) ការោយ បហាតត្ថញ្ច លេវ នស្សនេន
ន ការោយ បហាតត្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច លេវ នស្សនេន
ន ការោយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ការោយ បហាតត្ថេ ខន្ធទ ច មហាក្ខតេ
ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

ខន្ធា កដត្តាប្រតិ កាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះ ដោយការវា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី កដត្តាប្រតិ
កាស្រ័យខន្ធ ២ វត្ថុ កាស្រ័យខន្ធចាំងឡាយ ខន្ធចាំងឡាយ កាស្រ័យ
វត្ថុ មហាក្ខត ៣ កាស្រ័យមហាក្ខត ១ មហាក្ខត ២ កាស្រ័យ
មហាក្ខត ២ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប កាស្រ័យ
មហាក្ខតចាំងឡាយ ។

(២៨១) ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
ការវា កាស្រ័យធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធមិ ដែលមិន
គួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវាផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កាស្រ័យខន្ធចាំងឡាយ
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង មហាក្ខតចាំងឡាយផង ។

(២៨២) ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយការវា កាស្រ័យធមិ ដែលគួរលះ ដោយការវាផង ធមិ ដែល
មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវាផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កាស្រ័យខន្ធចាំងឡាយ ដែល
គួរលះ ដោយការវាផង មហាក្ខតចាំងឡាយផង ។

[៥៥៣] នស្សនេន បហានត្វំ ធម្មំ បដិច្ច នស្ស-
នេន បហានត្វោ ធម្មោ ទុប្បជ្ឈតិ អារម្មណប្បច្ចយា
នស្សនេន បហានត្វំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ
ទន្ធា ទ្វេ ខន្ធធ្វេ បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា ។

[៥៥៤] ភាវនាយ បហានត្វំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវ-
នាយ បហានត្វោ ធម្មោ ទុប្បជ្ឈតិ អារម្មណប្បច្ចយា
ភាវនាយ បហានត្វំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ទន្ធា
ទ្វេ ខន្ធធ្វេ បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា ។

[៥៥៥] នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វំ
ធម្មំ បដិច្ច នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វោ
ធម្មោ ទុប្បជ្ឈតិ អារម្មណប្បច្ចយា នេវ នស្សនេន
ន ភាវនាយ បហានត្វំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ
ទន្ធា ទ្វេ ខន្ធធ្វេ បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា បដិសន្ធិក្កណោ
នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វំ ឯកំ
ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ទន្ធា ទ្វេ ខន្ធធ្វេ បដិច្ច ទ្វេ
ទន្ធា រត្តំ បដិច្ច ទន្ធា ។

[៥៥៦] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ អស្រ័យធមិ
វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ
គឺ ខន្ធ ព អស្រ័យខន្ធ ១ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២
អស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៥៥៧] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយភាវនា អស្រ័យធមិ
វេលគ្គលៈ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ
គឺ ខន្ធ ព អស្រ័យខន្ធ ១ វេលគ្គលៈ ដោយភាវនា ខន្ធ ២
អស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៥៥៨] ធមិ វេលមិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គលៈ
ដោយភាវនា អស្រ័យធមិ វេលមិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គ
លៈ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ព
អស្រ័យខន្ធ ១ វេលមិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គលៈ ដោយ
ភាវនា ខន្ធ ២ អស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ព អស្រ័យខន្ធ ១ វេលមិន
គ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គលៈ ដោយភាវនា ក្នុងខណៈវេលាដ៏សន្តិ
ខន្ធ ២ អស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធារិយ អស្រ័យវត្ថុ ។

[៥៨៦] ឧប្បន្តិក បរិបូរណ៍ បហាតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតត្ថំ ធម្មំ ឧប្បន្តិក អធិបតិប្បច្ចយា តីណិ ។ ភាវនាយ បហាតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បន្តិក អធិបតិប្បច្ចយា តីណិ ។ ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បន្តិក អធិបតិប្បច្ចយា ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធា បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ឯកំ មហាក្ខតំ បដិច្ច តយោ មហាក្ខតា ទ្វេ មហាក្ខតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាក្ខតា មហាក្ខតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ ។ ទស្សនេន បហាតត្ថញ្ច ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បន្តិក អធិបតិប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតត្ថេ ខន្ធា ច មហាក្ខតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ភាវនាយ បហាតត្ថញ្ច ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បន្តិក

[៥៨៦] ឧប្បន្តិក បរិបូរណ៍ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មានវិវិ ៗ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា កាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មានវិវិ ៗ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា កាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា ៗ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានក្តី កាស្រ័យខន្ធា ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ខន្ធា ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី កាស្រ័យខន្ធា ២ មហាក្ខត ៣ កាស្រ័យមហាក្ខត ៤ មហាក្ខត ២ កាស្រ័យមហាក្ខត ២ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទារូប កាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា កាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កាស្រ័យ ខន្ធាទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង មហាក្ខតទាំងឡាយ ផង ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា កាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង

អធិបតីប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតត្វ ទន្ទ ច
មហាក្ខតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៥៨៧] ទស្សនេន បហាតត្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្ស-
នេន បហាតត្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អនន្តរាប្បច្ចយា
សមនន្តរាប្បច្ចយា ។ អាម្ពណាសទិសំ ។

[៥៨៨] ទស្សនេន បហាតត្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្ស-
នេន បហាតត្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ សហជាតាប្បច្ចយា
តិណិ ។ ភាវនាយំ ... តិណិ ។ នេវ ទស្សនេន ។
បេយ្យលោ ។ ឯកំ មហាក្ខតំ បដិច្ច ... តាហិវ
... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញ-
សន្តានំ ឯកំ មហាក្ខតំ ... ។ ទស្សនេន បហា-
តត្វញ្ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ សហជាតាប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតត្វ
ទន្ទ ច មហាក្ខតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

ព្រោះអធិបតីប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កាស្រ័យខន្ធាន្តរាជ ដែល
គួរលះ ដោយការវាចន បហាក្ខតាវន្តរាជ ។

[៥៨៧] ធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កាស្រ័យធមិ
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអនន្តរាប្បច្ចយ និង
សមនន្តរាប្បច្ចយ ។ ប្រហែលគ្នានឹងការម្ពណាប្បច្ចយដែរ ។

[៥៨៨] ធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កាស្រ័យធមិ ដែល
គួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតាប្បច្ចយ គឺ
មានវិវៈ ព្វ ។ ដោយការវា ... មានវិវៈ ព្វ ។ ដោយទេវ-
ទស្សនៈ ។ បេយ្យលៈ ។ កាស្រ័យមហាក្ខត ១ ... តាហិវ ...
អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧត្តសមុដ្ឋាន ... មហាក្ខត ១ របស់តួក
អសញ្ញាសត្វ ... ។ ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរ
លះ ដោយការវា កាស្រ័យធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ផង ធមិ
ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវាផង ទើបកើត
ឡើង ព្រោះសហជាតាប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កាស្រ័យខន្ធាន្តរាជ
រូប ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ផង មហាក្ខតាវន្តរាជ ។

ការងារ បហានុញ្ញ លេខ ១៧៧ លេខ ១ ការងារ
បហានុញ្ញ ធម្មំ បដិច្ច លេខ ១៧៧ លេខ ១
ការងារ បហានុញ្ញ ធម្មំ ឧប្បន្ទ្រាត សហជា-
តប្បច្ចយា ការងារ បហានុញ្ញ ១៧៧ ច បហានុញ្ញ
ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៥៨៧] ឧប្បន្ទ្រាត បហានុញ្ញ ធម្មំ បដិច្ច ឧប្ប-
ន្ទ្រាត បហានុញ្ញ ធម្មំ ឧប្បន្ទ្រាត អនាមត្តាប្បច្ចយា
ឯកំ ។ ការងារ បហានុញ្ញ ... ឯកំ ។ លេខ
ឧប្បន្ទ្រាត លេខ ១ ការងារ បហានុញ្ញ ធម្មំ បដិច្ច លេខ
ឧប្បន្ទ្រាត លេខ ១ ការងារ បហានុញ្ញ ធម្មំ ឧប្បន្ទ្រាត
អនាមត្តាប្បច្ចយា លេខ ១៧៧ លេខ ១ ការងារ បហា-
នុញ្ញ ឯកំ ១៧៧ បដិច្ច តាយា ១៧៧ ទ្រេ ១៧៧ បដិច្ច
ទ្រេ ១៧៧ បដិសន្ធិក្កុណា លេខ ១៧៧ លេខ ១ ការ-
ងារ បហានុញ្ញ ឯកំ ១៧៧ បដិច្ច តាយា ១៧៧
ទ្រេ ១៧៧ បដិច្ច ទ្រេ ១៧៧ ១៧៧ បដិច្ច វត្តំ វត្តំ
បដិច្ច ១៧៧ ឯកំ បហានុញ្ញ បដិច្ច តាយា បហានុញ្ញ
ទ្រេ បហានុញ្ញ បដិច្ច ទ្រេ បហានុញ្ញ ពាហិរំ ...
អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញ-
សន្តានំ ... ទ្រេ បហានុញ្ញ បដិច្ច ទ្រេ បហានុញ្ញ ។

ធម្មំ ដែលមិនគួរលះ ដោយស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការងារ
អាស្រ័យធម្មំ ដែលគួរលះ ដោយការងារធម្មំ ធម្មំ ដែលមិនគួរលះ
ដោយស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការងារធម្មំ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
សហជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានុប អាស្រ័យខន្ធចាំន៍ឡាយ ដែល
គួរលះ ដោយការងារធម្មំ មហាក្កតចាំន៍ឡាយធម្មំ ។

[៥៨៧] ធម្មំ ដែលគួរលះ ដោយស្សនៈ អាស្រ័យធម្មំ ដែល
គួរលះ ដោយស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអនាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ មាន
ពៈ ១ ។ ធម្មំ ដែលគួរលះ ដោយការងារ ... មានពៈ ១ ។ ធម្មំ
ដែលមិនគួរលះ ដោយស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការងារ អាស្រ័យ
ធម្មំ ដែលមិនគួរលះ ដោយស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការងារ
ទើបកើតឡើង ព្រោះអនាមត្តាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធត អាស្រ័យខន្ធត
ដែលមិនគួរលះ ដោយស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការងារ ខន្ធត
អាស្រ័យខន្ធត ខន្ធត អាស្រ័យខន្ធត ដែលមិនគួរលះ ដោយ
ស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការងារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធត
អាស្រ័យខន្ធត វត្តំ អាស្រ័យខន្ធចាំន៍ឡាយ ខន្ធចាំន៍ឡាយ អាស្រ័យ
វត្តំ មហាក្កត ៧ អាស្រ័យមហាក្កត ១ មហាក្កត ២ អាស្រ័យមហា-
ក្កត ២ ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ...
បដិច្ចកសញ្ញាសុត្តំ ... មហាក្កត ២ អាស្រ័យមហាក្កត ២ ។

[៥៧០] ធម្មស្សនេន បហានតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មស្ស-
 នេន បហានតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ និស្សយប្បច្ចយា ។
 យោតុប្បច្ចយសទិសំ ។ ឧបទិស្សយប្បច្ចយា តិណិ ។
 មុរោជាតប្បច្ចយា តិណិ ។ បដិសន្ធិ ធម្មំ ។
 កាសេវនប្បច្ចយា វិចាកប្បដិសន្ធិ ធម្មំ ។ កម្ម-
 ប្បច្ចយា បរិបូណំ អដ្ឋតិកា ធម្ម អសញ្ញាសត្តានញ្ច
 មហាក្ខតា ។

[៥៧១] លេវ ធម្មស្សនេន ន ការវាយ បហានតត្ថំ
 ធម្មំ បដិច្ច លេវ ធម្មស្សនេន ន ការវាយ បហានតត្ថោ
 ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ វិចាកប្បច្ចយា វិចាកំ ឯកំ
 ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ
 បដិសន្ធិក្កណោ ខន្ធោ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា
 ឯកំ មហាក្ខតំ ... មហាក្ខតេ បដិច្ច ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានំ រូបំ កងត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

[៥៧២] ធម្មស្សនេន បហានតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មស្ស-
 នេន បហានតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អាហារប្បច្ចយា ។

[៥៧០] ធម្មំ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កាស្រ័យធម៌ ដែលគួរ
 លះ ដោយទស្សនៈ រើបកើតឡើង ព្រោះនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ប្រពៃហល
 គ្នានឹងហេតុប្បច្ច័យដែរ ។ ព្រោះឧបទិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈព្យ ។
 ព្រោះមុរោជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈព្យ ។ បដិសន្ធិ មិនមានទេ ។
 ព្រោះកាសេវនប្បច្ច័យ គឺ វិចាកប្បដិសន្ធិមិនមានទេ ។ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ
 គឺ អដ្ឋតិកក្កំ មហាក្ខត របស់ភ្នកអសញ្ញាសត្តក្កំ មានបរិបូណិ ។

[៥៧១] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
 ការវា កាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការវា រើបកើតឡើង ព្រោះវិចាកប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ព្យ ក្កំ ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូបក្កំ កាស្រ័យវិចាកក្កន្ធ ១ វត្ថុ កាស្រ័យខន្ធចាំងឡាយ ក្កដ
 ខណៈវនបដិសន្ធិ ខន្ធចាំងឡាយ កាស្រ័យវត្ថុ មហាក្ខត ១ ...
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កងត្តារូប ឧបាទារូប កាស្រ័យមហាក្ខតចាំងឡាយ ។

[៥៧២] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កាស្រ័យធម៌
 ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ រើបកើតឡើង ព្រោះអាហារប្បច្ច័យ ។

ចរិត្តិយ្យំ មន្ត្រិក្កិយា មហាភូតា ត ពាលារស-
 មុដ្ឋានិកា ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា កម្មប្បច្ចយសទិសំ ។
 ឈានប្បច្ចយា មគ្គប្បច្ចយា ហេតុប្បច្ចយសទិសំ ។
 សម្បយុត្តប្បច្ចយា អាម្មណប្បច្ចយសទិសំ ។ វិប្ប-
 យុត្តប្បច្ចយា កុសលត្តិកោ វិប្បយុត្តប្បច្ចយសទិសំ ។
 អត្ថិប្បច្ចយា សហជាតប្បច្ចយសទិសំ ។ ធន្តិប្បច្ចយា
 ។ បេ ។ វិភតប្បច្ចយា អវិភតប្បច្ចយា ។

(៤៧៣) ហេតុយា នវ អាម្មណេ តិណិ
 អធិបតិយា នវ អនន្តរេ តិណិ សមនន្តរេ តិណិ
 សហជាតេ នវ អញ្ញាមញ្ញា តិណិ ធិស្សយេ នវ
 ឧបធិស្សយេ តិណិ បុរេជាតេ តិណិ អាសេវនេ
 តិណិ ករម្មេ នវ វិចារកេ ឯកំ អាហារេ នវ
 ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ
 តិណិ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ ធន្តិយា តិណិ
 វិភតេ តិណិ អវិភតេ នវ ។ ឥមាធិ បទាធិ
 អនុមជ្ឈន្តេន អនុលាមំ កុណតភ្នំ ។

អន្តិកត្តិ មហាភូតត្តិ អាហារសម្ព័ន្ធត្តិ កំមានបរិច្ចណិ ។ ឥន្ទ្រិយ-
 ប្បច្ចយ ប្រហែលគ្នានឹងកម្មប្បច្ចយដែរ ។ ឈានប្បច្ចយ មគ្គប្បច្ចយ
 ប្រហែលគ្នានឹងហេតុប្បច្ចយដែរ ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយ ប្រហែលគ្នា
 នឹងអាម្មណប្បច្ចយដែរ ។ វិប្បយុត្តប្បច្ចយ ប្រហែលគ្នានឹងវិប្បយុត្ត-
 ប្បច្ចយ ក្នុងកុសលត្តិកៈដែរ ។ អត្ថិប្បច្ចយ ប្រហែលគ្នានឹងសហ-
 ជាតប្បច្ចយ ។ ធន្តិប្បច្ចយ ។ បេ ។ វិភតប្បច្ចយ អវិភតប្បច្ចយ ។

(៥៧៣) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងអាម្មណប្បច្ចយ
 មានព័រៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ចយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងអនន្តរេប្បច្ចយ មាន
 ព័រៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរេប្បច្ចយ មានព័រៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ចយ មាន
 ព័រៈ ៧ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ចយ មានព័រៈ ៣ ក្នុងធិស្សយប្បច្ចយ មាន
 ព័រៈ ៧ ក្នុងឧបធិស្សយប្បច្ចយ មានព័រៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ចយ មាន
 ព័រៈ ៣ ក្នុងអាសេវនេប្បច្ចយ មានព័រៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ចយ មានព័រៈ ៧
 ក្នុងវិប្បាកប្បច្ចយ មានព័រៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ចយ មានព័រៈ ៧ ក្នុង
 ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងឈានប្បច្ចយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងមគ្គ-
 ប្បច្ចយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ចយ មានព័រៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ចយ
 មានព័រៈ ៧ ក្នុងអត្ថិប្បច្ចយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងធន្តិប្បច្ចយ មានព័រៈ ៣
 ក្នុងវិភតប្បច្ចយ មានព័រៈ ៣ ក្នុងអវិភតប្បច្ចយ មានព័រៈ ៧ ។ បណ្ឌិត
 កាលអនុមត ខ្សែចង្ការនេះ គេដឹងថាខ្សែអនុលាមចុះ ។

[៥៧៤] ទស្សនេន បហានត្វំ ធម្មំ បដិច្ច
 ទស្សនេន បហានត្វោ ធម្មោ ទុប្បជ្ឈតិ នហេ-
 តុប្បច្ចយា វិចិត្តិញ្ញាសហានតោ ទន្ទេ បដិច្ច វិចិ-
 ត្តិញ្ញាសហានតោ មោហោ ។

[៥៧៥] ភាវនាយ បហានត្វំ ធម្មំ បដិច្ច
 ភាវនាយ បហានត្វោ ធម្មោ ទុប្បជ្ឈតិ នហេ-
 តុប្បច្ចយា ទុទ្ធចុសហានតោ ទន្ទេ បដិច្ច ទុទ្ធចុ-
 សហានតោ មោហោ ។

[៥៧៦] នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វំ
 ធម្មំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វោ
 ធម្មោ ទុប្បជ្ឈតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នេវ
 ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វំ ឯកំ ទន្ធិ បដិច្ច
 តយោ ទន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ទន្ធា បដិច្ច
 អហេតុកំ បដិសន្ធិក្កុណោ នេវ ទស្សនេន ន ភាវ-
 នាយ បហានត្វំ ឯកំ ទន្ធិ បដិច្ច តយោ ទន្ធា
 តកតត្តា ច រូបំ ទ្វេ ទន្ធា បដិច្ច ទ្វេ ទន្ធា ទន្ធា
 បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ បដិច្ច ទន្ធា ឯកំ មហាក្ខតំ
 បដិច្ច តយោ មហាក្ខតោ មហាក្ខតោ បដិច្ច ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានំ រូបំ តាដន្តរូបំ ទុច្ឆានារូបំ តាហិវំ ...

[៥៧៤] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កាស្រ័យធម៌ ដែល
 គួរលះ ដោយទស្សនៈ លើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ
 មោហាៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្តិញ្ញា កាស្រ័យខន្ធាន្តរំឡាយ ដែលច្រឡំ
 ដោយវិចិត្តិញ្ញា ។

[៥៧៥] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា កាស្រ័យធម៌ ដែល
 គួរលះ ដោយភាវនា លើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ
 មោហាៈ ដែលច្រឡំដោយខន្ធាៈ កាស្រ័យខន្ធាន្តរំឡាយ ដែលច្រឡំ
 ដោយខន្ធាៈ ។

[៥៧៦] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
 ភាវនា កាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយភាវនា លើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធិ ព ក្តី
 ចិត្តសមុដ្ឋានប្រក្តី កាស្រ័យអហេតុកក្ខន្ធិ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អហេតុកក្ខន្ធិ កាស្រ័យ
 ខន្ធិ ២ ខន្ធិ ៣ ក្តី កដត្តាប្រក្តី កាស្រ័យខន្ធិ ១ ដែលមិនគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ក្នុងខណៈវិចេចដិសន្ធិ
 ខន្ធិ ២ កាស្រ័យខន្ធិ ២ វត្ថុ កាស្រ័យខន្ធាន្តរំឡាយ ខន្ធាន្តរំឡាយ
 កាស្រ័យវត្ថុ មហាក្ខត ៣ កាស្រ័យមហាក្ខត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានប្រ-
 កដត្តាប្រ ទុច្ឆាប្រ កាស្រ័យមហាក្ខតរំឡាយ តាហិវំ ...

អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧត្តសមុដ្ឋានំ . . . វសន្តា-
សត្តានំ ឯកំ មហាក្ខតំ បដិច្ច តយោ មហាក្ខតា
មហាក្ខតេ បដិច្ច កធនត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

[៥៧៧] និស្សនេន បហាតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច លេវ
និស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
នការម្មណាប្បច្ចយា និស្សនេន បហាតត្ថេ ខន្ធ
បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៥៧៨] ភាវនាយ បហាតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច លេវ
និស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
នការម្មណាប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតត្ថេ ខន្ធ បដិច្ច
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៥៧៩] លេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថំ
ធម្មំ បដិច្ច លេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នការម្មណាប្បច្ចយា លេវ និស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថេ ខន្ធ បដិច្ច ចិត្ត-
សមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្និត្តលោ លេវ និស្សនេន
ន ភាវនាយ បហាតត្ថេ ខន្ធ បដិច្ច កធនត្តា-
រូបំ ខន្ធ បដិច្ច វត្ថុ . . . ឯកំ មហាក្ខតំ . . .

អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧត្តសមុដ្ឋានំ . . . មហាក្ខត ព អាស្រ័យ
មហាក្ខត ខ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ កដត្តារូប ឧបាទារូប អាស្រ័យ
មហាក្ខតទាំងឡាយ ។

[៥៧៧] ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយភាវនា អាស្រ័យធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនការម្មណាប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ។

[៥៧៨] ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយភាវនា អាស្រ័យធមិ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង
ព្រោះនការម្មណាប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ។

[៥៧៩] ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
ភាវនា អាស្រ័យធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនការម្មណាប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋា-
នរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិន
គួរលះ ដោយភាវនា កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែល
មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្និ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ . . . មហាក្ខត ខ . . .

អភិធម្មបិដក អនុណោបន្តិកប្បវត្តន៍

ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧត្តសមុដ្ឋានំ . . .
អសញ្ញាសន្តានំ ឯកំ មហាក្ខតំ . . . ។

[៦០០] ទស្សនេន បហានត្វញ្ច ទេវំ ទស្សនេន
ន ភាវនាយ បហានត្វញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ទេវំ ទស្សនេន
ន ភាវនាយ បហានត្វញ្ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្ម-
ណាប្បច្ចយា ទស្សនេន បហានត្វញ្ច ទេវំ ធម្មា-
ក្ខតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៦០១] ភាវនាយ បហានត្វញ្ច ទេវំ ទស្សនេន
ន ភាវនាយ បហានត្វញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ទេវំ ទស្សនេន
ន ភាវនាយ បហានត្វញ្ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអារម្ម-
ណាប្បច្ចយា ភាវនាយ បហានត្វញ្ច ទេវំ ច មហា-
ក្ខតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៦០២] ទស្សនេន បហានត្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្ស-
នេន បហានត្វញ្ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។
បរិបុណ្ណំ ហេតុប្បច្ចយសនិសំ ។ នអនន្តរម្បច្ចយា
នសមនន្តរម្បច្ចយា នកញ្ញាមញ្ញម្បច្ចយា នឧបទិស្ស-
យម្បច្ចយា . . . ។

អភិធម្មបិដក អនុណោបន្តិកប្បវត្តន៍

ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧត្តសមុដ្ឋានំ . . . បហា-
ក្ខត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ . . . ។

[៦០០] ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
ភាវនា អាស្រ័យធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធមិ ដែល
មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើត
ឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធតាំង-
ឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង មហាក្ខតតាំងឡាយផង ។

[៦០១] ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
ភាវនា អាស្រ័យធមិ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធមិ ដែលមិន
គួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធតាំងឡាយ
ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង មហាក្ខតតាំងឡាយផង ។

[៦០២] ធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធមិ ដែល
គួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។
(នអធិបតិប្បច្ច័យ) ដ៏បរិបូណ៌ ប្រហែលគ្នានឹងហេតុប្បច្ច័យដែរ ។
ព្រោះនអនន្តរម្បច្ច័យ នសមនន្តរម្បច្ច័យ នកញ្ញាមញ្ញម្បច្ច័យ និងនឧប-
ទិស្សយម្បច្ច័យ . . . ។

[៦០៣] ... នបុរោហិតប្បច្ចយា អរូបេ នស្សនេន
 បហាតត្វំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ។ នស្ស-
 នេន បហាតត្វំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ នស្សនេន ន ភាវ-
 នាយ បហាតត្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរោហិតប្បច្ចយា
 នស្សនេន បហាតត្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 រូបំ ។ ភាវនាយ បហាតត្វំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ
 បហាតត្វោ ធម្មោ ។ បេ ។ អរូបេ ភាវនាយ បហា-
 តត្វំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ
 បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ ភាវនាយ បហាតត្វំ ធម្មំ បដិច្ច
 នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វោ ធម្មោ
 ។ បេ ។ ភាវនាយ បហាតត្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ
 បហាតត្វំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ នស្សនេន ន ភាវ-
 នាយ បហាតត្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបុរោ-
 ហិតប្បច្ចយា អរូបេ នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ
 បហាតត្វំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ
 ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា នេវ នស្សនេន ន ភាវ-
 នាយ បហាតត្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ

[៦០៣] ... ព្រោះនបុរោហិតប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ក្នុងអរូបកត ។ ធមិ ដែលមិន
 គួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធមិ ដែល
 គួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរោហិតប្បច្ចយ គឺ
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធតាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ។
 ធមិ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធមិ ដែលគួរលះ ដោយ
 ភាវនា ។ បេ ។ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា
 ក្នុងអរូបកត ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធមិ ដែលគួរលះ ដោយ
 ភាវនា ។ បេ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធតាំងឡាយ ដែលគួរ
 លះ ដោយភាវនា ។ ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរ
 លះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិន
 គួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរោហិតប្បច្ចយ គឺ ខន្ធ ៣
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
 ភាវនា ក្នុងអរូបកត ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ
 ខន្ធតាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា

បដិសន្ធិត្តុណោ នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ
ទ្វេ ខន្ធធ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ ខន្ធធ
បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាក្កតំ បដិច្ច
តយោ ។ បេ ។ ពាហិវ ។ ។ អាហារសមុដ្ឋានំ ។ ។
ឧត្តសមុដ្ឋានំ ។ ។ អសញ្ញាសត្តានំ ឯកំ មហាក្កតំ
។ ។ នស្សនេន បហាតត្ថក្ខ ទេវ នស្សនេន ន
ភាវនាយ បហាតត្ថក្ខ ធម្មំ បដិច្ច នេវ នស្សនេន
ន ភាវនាយ បហាតត្ថក្ខ ធម្មោ ។ បេ ។ នស្ស-
នេន បហាតត្ថក្ខ ខន្ធធ ច មហាក្កតេ ។ បដិច្ច
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ភាវនាយ បហាតត្ថក្ខ នេវ
នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថក្ខ ធម្មំ បដិច្ច
នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថក្ខ ធម្មោ
ឧប្បជ្ឈតិ នបច្ឆាជាតប្បច្ឆយា ភាវនាយ បហាតត្ថក្ខ
ខន្ធធ ច មហាក្កតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៦០៤] នស្សនេន បហាតត្ថក្ខ ធម្មំ បដិច្ច នស្ស-
នេន បហាតត្ថក្ខ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នបច្ឆាជាតប្បច្ឆយា
នអាសវនប្បច្ឆយា នកម្មប្បច្ឆយា នស្សនេន បហា-
តត្ថក្ខ ខន្ធធ បដិច្ច នស្សនេន បហាតត្ថក្ខ ចេតនា ។

ខន្ធធ ក្តី កដត្តាច្ឆក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះ ដោយភាវនា ក្នុងនោះវិនិច្ឆ័យខន្ធ ២ ក្តី កដត្តាច្ឆក្តី
អាស្រ័យខន្ធ ២ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធភាំងឡាយ ខន្ធភាំងឡាយ អាស្រ័យ
វត្ថុ មហាក្កត ៣ អាស្រ័យមហាក្កត ១ ។ បេ ។ ពាហិវ ។ ។
អាហារសមុដ្ឋាន ។ ។ ឧត្តសមុដ្ឋាន ។ ។ មហាក្កត ១ របស់
ពួកអសញ្ញាសត្ថ ។ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
ផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា
ផង ។ បេ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធភាំងឡាយ ដែល
គួរលះ ដោយទស្សនៈផង មហាក្កត វាំងឡាយផង ។ ធម៌ ដែល
មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌
ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង រឿបរឿតឡើង ព្រោះឧប្បដ្ឋានកប្បដ្ឋាយ
គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធភាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយ
ភាវនាផង មហាក្កត វាំងឡាយផង ។

[៦០៥] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ រឿបរឿតឡើង ព្រោះឧប្បដ្ឋានកប្បដ្ឋាយ
នការសវនប្បច្ឆាយ និងនកម្មប្បច្ឆាយ គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ ដោយ
ទស្សនៈ អាស្រ័យខន្ធភាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ។

(៦០៥) ភាវនាយ បហាតត្យំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវ-
នាយ បហាតត្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មប្បច្ចយា
ភាវនាយ បហាតត្យោ ទន្ធូ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតត្យា
ចេតនា ។ នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្យំ
ធម្មំ បដិច្ច នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្យោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នកម្មប្បច្ចយា នេវ នស្សនេន ន
ភាវនាយ បហាតត្យោ ទន្ធូ បដិច្ច នេវ នស្សនេន ន
ភាវនាយ បហាតត្យា ចេតនា ពាហិរំ ... អាហារ-
សមុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញាសត្តានំ
ឯកំ មហាក្ខតំ ... ។

(៦០៦) នស្សនេន បហាតត្យំ ធម្មំ បដិច្ច នស្ស-
នេន បហាតត្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិចារកប្បច្ចយា ។
នអនិបតិប្បច្ចយសទិសំ ។ បេ ។ បដិសន្ធិ នត្ថំ ។

(៦០៧) នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តត្យំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ
បហាតត្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នអាហារប្បច្ចយា
ពាហិរំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញាសត្តានំ
ឯកំ មហាក្ខតំ ... ។

(៦០៥) ធមិ វេលគ្គុលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធមិ វេល
គ្គុលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា
វេលគ្គុលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យទន្ធូទាំងឡាយ វេលគ្គុលះ ដោយ
ភាវនា ។ ធមិ វេលមិនគ្គុលះ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គុលះដោយភា-
វនា អាស្រ័យធមិ វេលមិនគ្គុលះ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គុលះ ដោយ
ភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា វេលមិនគ្គុ-
លះ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គុលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យទន្ធូទាំងឡាយ
វេលមិនគ្គុលះ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គុលះ ដោយភាវនា ពាហិរ
... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... មហាក្ខត ១
បេស័ព្វកអសញ្ញាសត្ថ ... ។

(៦០៦) ធមិ វេលគ្គុលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធមិ វេល
គ្គុលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិចារកប្បច្ច័យ ។
ប្រហែលគ្នានឹងអធិបតិប្បច្ច័យដែរ ។ បេ ។ បដិសន្ធិ មិនមានទេ ។

(៦០៧) ធមិ វេលមិនគ្គុលះ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គុលះ ដោយ
ភាវនា អាស្រ័យធមិ វេលមិនគ្គុលះ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គុលះ
ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរ ...
ឧតុសមុដ្ឋាន ... មហាក្ខត ១ បេស័ព្វកអសញ្ញាសត្ថ ... ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

[២០៨] នេវ ធម្មស្សនេន ន ការវាយ មហា-
តត្ថំ ធម្មំ ។ បេ ។ ធម្មត្ថិយប្បដ្ឋយា ពាហិរំ ...
អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហា-
ក្ខតំ ... អសញ្ញាសត្តានំ មហាក្ខតេ បដិច្ច រូប-
ដីវតិវ្រ្មិយំ ។

[២០៩] នេវ ធម្មស្សនេន ន ការវាយ មហា-
តត្ថំ ធម្មំ ។ បេ ។ ធម្មានយានប្បដ្ឋយា មញ្ញវិញ្ញាណ-
សហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធ
... ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តស-
មុដ្ឋានំ ... អសញ្ញាសត្តានំ ឯកំ មហាក្ខតំ ... ។

[២១០] នេវ ធម្មស្សនេន ន ការវាយ មហា-
តត្ថំ ធម្មំ ។ បេ ។ ធម្មត្ថប្បដ្ឋយា អហេតុកំ នេវ
ធម្មស្សនេន ន ការវាយ មហាតត្ថំ ... អហេតុ-
កប្បដិសន្ធិក្ករណោ ឯកំ មហាក្ខតំ ... ពាហិរំ
... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ...
អសញ្ញាសត្តានំ ឯកំ មហាក្ខតំ ... ។

[២១១] ធម្មស្សនេន មហាតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ
ធម្មស្សនេន ន ការវាយ មហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បដ្ឋតិ
ធម្មសម្បយុត្តប្បដ្ឋយា ។ ធម្មាវច្ឆណាសនិបេ ។

[២០៨] នេវ ធម្មស្សនេន ន ការវាយ មហា-
តត្ថំ ធម្មំ ។ បេ ។ ព្រោះកម្រិតប្បដ្ឋយ គឺ ពាហិរំ ...
អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... មហាក្ខត ១ ...
រូបដីវតិវ្រ្មិយ អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ របស់ពួកអសញ្ញាសត្ថ ។

[២០៩] នេវ ធម្មស្សនេន ន ការវាយ មហា-
តត្ថំ ធម្មំ ។ បេ ។ ព្រោះនយានប្បដ្ឋយ គឺ ខន្ធ ព អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយបញ្ចវិញ្ញាណ នូវខន្ធ ២ ... ពាហិរំ ...
អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... មហាក្ខត ១ របស់
ពួកអសញ្ញាសត្ថ ... ។

[២១០] នេវ ធម្មស្សនេន ន ការវាយ មហា-
តត្ថំ ធម្មំ ។ បេ ។ ព្រោះធម្មត្ថប្បដ្ឋយ គឺ នូវអហេតុកត្ថន្ធ ដែល
មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវា ... មហា-
ក្ខត ១ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ... ពាហិរំ ... អា-
ហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... មហាក្ខត ១ របស់
ពួកអសញ្ញាសត្ថ ... ។

[២១១] ធម្មស្សនេន មហាតត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ
ធម្មស្សនេន ន ការវាយ មហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បដ្ឋតិ
ធម្មសម្បយុត្តប្បដ្ឋយា ។ ប្រហែលគ្នាទឹងអារម្មណប្បដ្ឋយដែរ ។

(៦១៦) នហេតុប្បដ្ឋយា ការម្មណេ តីណិ . . .

អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ តីណិ

អញ្ញមញ្ញោ តីណិ ជិស្សយេ តីណិ ឧបជិស្សយេ

តីណិ បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ

តីណិ វិហិតេ ឯកំ អាហារេ តីណិ វេទ្ធិយេ

តីណិ ឈានេ តីណិ មត្តេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ

តីណិ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្តិយា តីណិ ធម្មិយា

តីណិ វិកតេ តីណិ អវិកតេ តីណិ ។ ឯវំ អនុ-

មជ្ឈន្តេន គរណាតង្គំ ។

បច្ចុទ្ទិយានុលោមំ ។

បដិច្ចវេទ និដ្ឋិតោ ។

(៦១៦) ក្នុងការម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ

. . . ក្នុងអនន្តរេប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរេប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣

ក្នុងសហជាតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣

ក្នុងឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣

ក្នុងបុរេជាតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនេប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣

ក្នុងកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិហិតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារ-

ប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងវេទ្ធិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្ប-

ដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងមត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ

មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្តិប្បដ្ឋយ មាន

វារៈ ៣ ក្នុងវិកតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិកតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣

ក្នុងអវិកតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត កាលអនុមត្ត យ៉ាងនេះ

គប្បីរាប់ចុះ ។

ចប់ បច្ចុទ្ទិយានុលោម ។

ចប់ បដិច្ចវេទ ។

សហជាតិវិពា

[៦០៧] ឧស្សនេន បហាតត្ថំ ធម្មំ សហជាតោ
ឧស្សនេន បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋុ-
យា ឧស្សនេន បហាតត្ថំ ឯតំ ខន្ធំ សហជាតា
តយោ ខន្ធា ទេ ខន្ធោ សហជាតា ។ បេ ។
សហជាតិវិពា បដិច្ចវាសនិសោ ។

បច្ចុយវិពា

[៦០៨] ឧស្សនេន បហាតត្ថំ ធម្មំ បច្ចុយា
ឧស្សនេន បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋុ-
យា តីណិ ។ ភាវនាយ បហាតត្ថំ ធម្មំ បច្ចុយា
ភាវនាយ ... តីណិ ។

[៦០៩] នេវ ឧស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថំ
ធម្មំ បច្ចុយា នេវ ឧស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋុយា នេវ ឧស្សនេន
ន ភាវនាយ បហាតត្ថំ ឯតំ ខន្ធំ បច្ចុយា
តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញា រូបំ ទេ ខន្ធោ ...

សហជាតិវិពា

[៦០៧] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតជាមួយនឹងធម៌
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋុយ គឺ
ខន្ធ ៣ កើតជាមួយនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ (ខន្ធ ២)
កើតជាមួយនឹងខន្ធ ២ ។ បេ ។

សហជាតិវិពា ប្រវិហាលភ្នាក់នឹងបដិច្ចវាវេវា ។

បច្ចុយវិពា

[៦០៨] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋុយ គឺ
មានវាវេ ៣ ។ (ធម៌ ដែលគួរលះ) ដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ... មានវាវេ ៣ ។

[៦០៩] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះ ដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋុយ
គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរបស់ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរ
លះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវិនា នឹងខន្ធ ២ ...

បដិសន្ធិត្ថវេន លេខ ទស្សនេន ន ការវាយ បហា-
 តត្ថំ ឯកំ បន្ទំ បច្ចយា តយោ ខន្ធ កាដត្តា ច
 រូបំ ទ្វេ ទះទ្វ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធ ទះទ្វ បច្ចយា
 វត្ថុ វត្ថុ បច្ចយា ខន្ធ ឯកំ មហាក្ខតំ បច្ចយា
 តយោ មហាក្ខតា មហាក្ខតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 រូបំ កាដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ វត្ថុ បច្ចយា លេខ ទស្ស-
 នេន ន ការវាយ បហាតត្ថា ខន្ធ ។ លេខ ទស្ស-
 នេន ន ការវាយ បហាតត្ថំ ចម្មំ បច្ចយា ទស្ស-
 នេន បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា
 វត្ថុ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតត្ថា ខន្ធ ។ លេខ
 ទស្សនេន ន ការវាយ បហាតត្ថំ ចម្មំ បច្ចយា
 ការវាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា
 វត្ថុ បច្ចយា ការវាយ បហាតត្ថា ខន្ធ ។ លេខ
 ទស្សនេន ន ការវាយ បហាតត្ថំ ចម្មំ បច្ចយា
 ទស្សនេន បហាតត្ថោ ច លេខ ទស្សនេន ន
 ការវាយ បហាតត្ថោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេ-
 តុប្បច្ចយា វត្ថុ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតត្ថា
 ខន្ធ មហាក្ខតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

ខន្ធ ពក្កំ កដត្តាបក្កំ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវា ក្នុងទណៈវៃខបដិសន្ធិ ខន្ធ២ ពឹងផ្អែក
 នឹងខន្ធ២ វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធចាំន់ឡាយ ខន្ធចាំន់ឡាយ ពឹងផ្អែកនឹង
 វត្ថុ មហាក្ខត ៣ ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានប កដត្តាប
 ឧបាទារប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខតចាំន់ឡាយ ខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលមិន
 គួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌
 ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
 គឺ ខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។
 ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការវា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
 គឺ ខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលគួរលះ ដោយការវា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។
 ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរ
 លះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវា ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធចាំន់ឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹង
 ផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខតចាំន់ឡាយ ។

នេះ ឧស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វំ ធម្មំ បច្ចយា
ភាវនាយ បហានត្វោ ច នេវ ឧស្សនេន ន ភាវ
នាយ បហានត្វោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហេតុប្បច្ចយា
វត្ថុំ បច្ចយា ភាវនាយ បហានត្វា ទន្ធិ មហាក្ខតេ
បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៦២០] ឧស្សនេន បហានត្វត្ថា នេវ ឧស្សនេន
ន ភាវនាយ បហានត្វត្ថា ធម្មំ បច្ចយា ឧស្សនេន
បហានត្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧស្ស-
នេន បហានត្វំ ឯតំ ទន្ធិត្ថា វត្ថុត្ថា បច្ចយា តយោ
ទន្ធិ ទេ ទន្ធិ ច វត្ថុត្ថា បច្ចយា ទេ ទន្ធិ ។
ឧស្សនេន បហានត្វត្ថា នេវ ឧស្សនេន ន ភាវនាយ
បហានត្វត្ថា ធម្មំ បច្ចយា នេវ ឧស្សនេន ន
ភាវនាយ បហានត្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ឧស្សនេន បហានត្វោ ទន្ធិ ច មហាក្ខតេ
ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ឧស្សនេន បហា-
នត្វត្ថា នេវ ឧស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វត្ថា
ធម្មំ បច្ចយា ឧស្សនេន បហានត្វោ ច នេវ ឧស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហានត្វោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ

ធមិ វេលក្កលៈ ដោយភាវនាត្ថំ ធមិ វេលមិនក្កលៈ ដោយទស្សនៈ
មិនក្កលៈ ដោយភាវនាត្ថំ ពិនិវេក្កនិធមិ វេលមិនក្កលៈ ដោយ
ទស្សនៈ មិនក្កលៈ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
គឺ ខន្ធានិធិឡាយ វេលក្កលៈ ដោយភាវនា ពិនិវេក្កនិធិវត្ថុ ចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូប ពិនិវេក្កនិធិមហាក្ខត្ថានិធិឡាយ ។

[៦២០] ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ពិនិវេក្កនិធមិ
វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈផង ធមិ វេលមិនក្កលៈ ដោយទស្សនៈ
មិនក្កលៈ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ
ខន្ធិ ៣ ពិនិវេក្កនិធិខន្ធិ ១ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង
ខន្ធិ ២ ពិនិវេក្កនិធិខន្ធិ ២ ផង វត្ថុផង ។ ធមិ វេលមិនក្កលៈ
ដោយទស្សនៈ មិនក្កលៈ ដោយភាវនា ពិនិវេក្កនិធមិ វេលក្ក-
លៈ ដោយទស្សនៈផង ធមិ វេលមិនក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិន
ក្កលៈ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ
ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពិនិវេក្កនិធិខន្ធានិធិឡាយ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ
ផង មហាក្ខត្ថានិធិឡាយផង ។ ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ
ត្ថំ ធមិ វេលមិនក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិនក្កលៈ ដោយភាវនាត្ថំ
ពិនិវេក្កនិធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈផង ធមិ វេលមិនក្ក-
លៈ ដោយទស្សនៈ មិនក្កលៈ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បដ្ឋត្តយា និស្សនេន បហាតត្វំ ឯកំ ខន្ធភ្នា
 វត្តុភ្នា បច្ចុយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធធ ច វត្តុភ្នា
 បច្ចុយា ទ្វេ ខន្ធា និស្សនេន បហាតត្វេ ខន្ធធ ច
 មហាក្ខតេ ច បច្ចុយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៦២០] ភាវនាយ បហាតត្វភ្នា នេវ និស្សនេន
 ន ភាវនាយ បហាតត្វភ្នា ធម្មំ បច្ចុយា ភាវនាយ
 បហាតត្វេ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋត្តយា ភាវ-
 នាយ បហាតត្វំ ឯកំ ខន្ធភ្នា វត្តុភ្នា បច្ចុយា តយោ
 ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធធ ច វត្តុភ្នា ... ។ ភាវនាយ
 បហាតត្វភ្នា នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
 តត្វភ្នា ធម្មំ បច្ចុយា នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ
 បហាតត្វេ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋត្តយា ភាវនាយ
 បហាតត្វេ ខន្ធធ ច មហាក្ខតេ ច បច្ចុយា ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ភាវនាយ បហាតត្វភ្នា នេវ
 និស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វភ្នា ធម្មំ បច្ចុយា

ព្រោះហេតុប្បដ្ឋត្តយ គឺ ខន្ធភ្នា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈផង វត្តុផង ខន្ធធ គឺពឹងផ្អែកនឹងខន្ធធ ផង វត្តុផង
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធថាវិធិឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 ផង មហាក្ខតពឹងផ្អែកនឹង ។

[៦២១] ធមិ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធមិ
 ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋត្តយ គឺ
 ខន្ធភ្នា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង វត្តុផង
 នឹងខន្ធធ ផង វត្តុផង ... ។ ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធមិ ដែលគួរលះ ដោយ
 ភាវនាផង ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
 ភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋត្តយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធថាវិធិឡាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង មហាក្ខត
 ពឹងផ្អែកនឹង ។ ធមិ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធមិ ដែល
 មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ពឹងផ្អែកនឹងធមិ

អភិធម្មវិជយោ អនុលោមន្តិកប្បដ្ឋានំ

ភាវនាយ បហាតត្វោ វ លេវ ទស្សនេន ន ភាវ-
 នាយ បហាតត្វោ វ ធម្មា ទប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដ្ឋ-
 យា ភាវនាយ បហាតត្វំ ឯកំ ទន្ធិញ្ច វត្តញ្ច
 បច្ចុយា នយោ ទន្ធិ ទ្វេ ទន្ធិ វ វត្តញ្ច ...
 ភាវនាយ បហាតត្វោ ទន្ធិ វ បហាតត្វេ វ
 បច្ចុយា វត្តសម្មដ្ឋានំ វ វ ។

[៦២២] ទស្សនេន បហាតត្វំ ធម្មំ បច្ចុយា
 ទស្សនេន បហាតត្វោ ធម្មា ទប្បជ្ឈតិ ភាវនុណា-
 ប្បដ្ឋយា ទស្សនេន បហាតត្វំ ឯកំ ទន្ធិ បច្ចុយា
 នយោ ទន្ធិ ទ្វេ ទន្ធិ ... ។

[៦២៣] ភាវនាយ បហាតត្វំ ធម្មំ បច្ចុយា
 ភាវនាយ បហាតត្វោ ធម្មា ទប្បជ្ឈតិ ភាវនុណា-
 ប្បដ្ឋយា ភាវនាយ បហាតត្វំ ឯកំ ទន្ធិ បច្ចុយា
 នយោ ទន្ធិ ។

[៦២៤] លេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
 តត្វំ ធម្មំ បច្ចុយា លេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ
 បហាតត្វោ ធម្មា ទប្បជ្ឈតិ ភាវនុណាប្បដ្ឋយា

អភិធម្មវិជយោ អនុលោមន្តិកប្បដ្ឋានំ

ដែលគួរលះ ដោយការនាទេន ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះ ដោយការនាទេន ទើបកើតឡើង ព្រោះការមូលប្បដ្ឋយ គឺ
 ទន្ធិ ៣ គឺផ្នែកទី១ ទន្ធិ ១ ដែលគួរលះ ដោយការនាទេន វត្តន៍
 ទី១ ទន្ធិ ២ ធម៌ វត្តន៍ ... ចិត្តសម្មដ្ឋានបូ គឺផ្នែកទី១ ទន្ធិ វាង-
 ឡាយ ដែលគួរលះ ដោយការនាទេន បហាតត្វំ ទន្ធិ ៧ ។

[៦២២] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ គឺផ្នែកទី១ ធម៌

ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះការមូលប្បដ្ឋយ
 គឺ ទន្ធិ ៣ គឺផ្នែកទី១ ទន្ធិ ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទី១
 ទន្ធិ ២ ... ។

[៦២៣] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា គឺផ្នែកទី១ ធម៌

ដែលគួរលះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះការមូលប្បដ្ឋយ គឺ
 ទន្ធិ ៣ គឺផ្នែកទី១ ទន្ធិ ១ ដែលគួរលះ ដោយការនា ។

[៦២៤] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ

ដោយការនា គឺផ្នែកទី១ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះការមូលប្បដ្ឋយ

លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វំ ឯតំ ខន្ធ
 បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្និក្កុលោ
 លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វំ ឯតំ
 ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . វត្តុ
 បច្ចយា ខន្ធា ចក្កាយតនំ បច្ចយា ចក្កវិញ្ញាណំ
 កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្តុ បច្ចយា
 លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វា ខន្ធា ។
 លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វំ ធម្មំ បច្ចយា
 នស្សនេន បហាតត្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្ម-
 ណាប្បច្ចយា វត្តុ បច្ចយា នស្សនេន បហាតត្វា
 ខន្ធា ។ លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វំ
 ធម្មំ បច្ចយា ភាវនាយ បហាតត្វោ ធម្មោ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ អារម្មណាប្បច្ចយា វត្តុ បច្ចយា ភាវនាយ
 បហាតត្វា ខន្ធា ។

[២២៧] នស្សនេន បហាតត្វក្ក លេវ នស្ស-
 នេន ន ភាវនាយ បហាតត្វក្ក ធម្មំ បច្ចយា
 នស្សនេន បហាតត្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណា-
 ប្បច្ចយា នស្សនេន បហាតត្វំ ឯតំ ខន្ធក្ក វត្តុក្ក
 បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វត្តុក្ក បច្ចយា ។

គី ខន្ធកា ពិន្តវត្តកនិវត្តខន្ធខ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការនា ទិន្នខន្ធល ។ . . . ខន្ធកា ពិន្តវត្តកនិវត្តខន្ធខ ដែលមិន
 គួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្និ
 ទិន្នខន្ធល ។ . . . ខន្ធកាំងឡាយ ពិន្តវត្តកនិវត្ត ចក្កវិញ្ញាណ ពិន្ត
 វត្តកនិវត្តកាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពិន្តវត្តកនិវត្តកាយាយតនៈ ខន្ធ
 កាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
 ការនា ពិន្តវត្តកនិវត្ត ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពិន្ត
 វត្តកនិវត្តធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា
 ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធកាំងឡាយ ដែលគួរ
 លះ ដោយទស្សនៈ ពិន្តវត្តកនិវត្ត ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយ
 ការនា ពិន្តវត្តកនិវត្តធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធកាំងឡាយ
 ដែលគួរលះ ដោយការនា ពិន្តវត្តកនិវត្ត ។

[២២៨] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពិន្តវត្តក
 និវត្តធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្ម-
 ណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធកា ពិន្តវត្តកនិវត្តខន្ធខ ដែលគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈផង វត្តកនិវត្ត (ខន្ធល) ពិន្តវត្តកនិវត្តខន្ធល ផង វត្តកនិវត្ត ។

អភិធម្មវិជ្ជា អនុលោមន្តកប្បដ្ឋាន

៦៦២) ភាវណាយ បហាតត្ថំ លេវ ទស្សនេន ន ភាវណាយ បហាតត្ថំ ធម្មំ បច្ចយា ភាវណាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ទុប្បជ្ឈតិ ការម្មណាប្បច្ចយា ភាវណាយ បហាតត្ថំ ឯកំ ទន្ធកំ វត្ថុត្ថា បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុត្ថា បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ។

(៦៦៧) ទស្សនេន បហាតត្ថំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតត្ថោ ធម្មោ ទុប្បជ្ឈតិ អធិបតីប្បច្ចយា ។ បរិបុណ្ណំ ។ បដិសន្ធិ ធាតុ ។ អនន្តរប្បច្ចយា សមនន្តរប្បច្ចយា ការម្មណាសនិសំ ។

(៦៦៨) ... សហជានប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតត្ថំ ឯកំ ទន្ធកំ ... តិណិ ។ ភាវណាយ បហាតត្ថំ ធម្មំ ... តិណិ ។ លេវ ទស្សនេន ន ភាវណាយ បហាតត្ថោ ធម្មោ ទុប្បជ្ឈតិ សហជានប្បច្ចយា លេវ ទស្សនេន ន ភាវណាយ បហាតត្ថំ ឯកំ ទន្ធកំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុប្បាទត្ថា រូបំ ទ្វេ ខន្ធា បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិកុណោ

អភិធម្មវិជ្ជា អនុលោមន្តកប្បដ្ឋាន

៦៦៦) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវណា គឺផ្នែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវណាធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវណាធម៌ រើបកើតឡើង ព្រោះការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ គឺផ្នែកនឹងខន្ធ ៖ ដែលគួរលះ ដោយភាវណាធម៌ ត្រៃផ្នែក ខន្ធ ២ គឺផ្នែកនឹងខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

(៦៦៧) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ គឺផ្នែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ រើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតីប្បច្ច័យ ។ បរិបូណ៌ ។ បដិសន្ធិ មិនមាន ។ អនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ ប្រវែហលគ្នានឹងការម្មណាប្បច្ច័យដែរ ។

(៦៦៨) ... ព្រោះសហជានប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែល គួរលះ ដោយទស្សនៈ ... មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវណា ... មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយ ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវណា គឺផ្នែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវណា រើបកើតឡើង ព្រោះ សហជានប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុប្បាទត្ថក្តី គឺផ្នែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវណា ខន្ធ ២ គឺផ្នែកនឹងខន្ធ ២ វត្ថុ គឺផ្នែកនឹងខន្ធានីខ្សោយ ក្នុងខណៈវែងបដិសន្ធិ

ឧប្បន្ទិកេ បច្ចយារេ

ឧប្បន្ទិកេ បច្ចយារេ

ខន្ធភ័ន្តឡាយ ពឹងផ្អែកខឹងវត្ថុ មហាក្ខត ៣ ពឹងផ្អែកខឹងមហាក្ខត ១
 ពាហិរ ពឹងផ្អែកខឹងមហាក្ខត ពឹងឡាយ ... កាហារសម្មជ្ជាន ...
 ឧត្តសម្មជ្ជាន ... មហាក្ខត ១ របស់តួកអសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុ-
 វិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកខឹងចក្ខុយាននៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកខឹងកាយ-
 យាននៈ ខន្ធភ័ន្តឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការវា ពឹងផ្អែកខឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 ពឹងផ្អែកខឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
 ការវា រឿងកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ។ គឺ បច្ច័យពឹងឡាយ
 ដ៏សេស ប្រហែលគ្នាខឹងហតុប្បច្ច័យដែរ ។

ខន្ធភ័ន្តឡាយ ពឹងផ្អែកខឹងវត្ថុ មហាក្ខត ៣ ពឹងផ្អែកខឹងមហាក្ខត ១
 ពាហិរ ពឹងផ្អែកខឹងមហាក្ខត ពឹងឡាយ ... កាហារសម្មជ្ជាន ...
 ឧត្តសម្មជ្ជាន ... មហាក្ខត ១ របស់តួកអសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុ-
 វិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកខឹងចក្ខុយាននៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកខឹងកាយ-
 យាននៈ ខន្ធភ័ន្តឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការវា ពឹងផ្អែកខឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 ពឹងផ្អែកខឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
 ការវា រឿងកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ។ គឺ បច្ច័យពឹងឡាយ
 ដ៏សេស ប្រហែលគ្នាខឹងហតុប្បច្ច័យដែរ ។

[៦២៧] ទស្សនេន បហានត្ថំ ធម្មំ បច្ចយា

[៦២៧] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកខឹងធម៌

ទស្សនេន បហានត្ថំ ធម្មំ ឧប្បន្ទិកេ អញ្ញា-
 មត្តប្បច្ចយា ធិស្សយប្បច្ចយា ឧប្បន្ទិស្សយប្បច្ចយា
 ចុរោណតប្បច្ចយា បដិសន្ធិ ឧត្តិ ។ អាសេវនប្ប-
 ច្ចយា បដិសន្ធិ ឧត្តិ វិចារកក្កា ។ កក្កប្បច្ចយា
 វិចារកក្កប្បច្ចយា អាហារប្បច្ចយា វស្ស័យប្បច្ចយា
 ណាធប្បច្ចយា មត្តប្បច្ចយា សម្បយុត្តប្បច្ចយា
 វិប្បយុត្តប្បច្ចយា អត្តិប្បច្ចយា ឧត្តិប្បច្ចយា វិគ-
 តប្បច្ចយា អវិគតប្បច្ចយា ។

ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ រឿងកើតឡើង ព្រោះអញ្ញាមត្តប្បច្ច័យ
 និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និងចុរោណតប្បច្ច័យ គឺ បដិសន្ធិ
 មិនមាន ។ ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ បដិសន្ធិ និងវិចារក មិនមាន ។
 ព្រោះកក្កប្បច្ច័យ វិចារកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ វស្ស័យប្បច្ច័យ ណាធប្ប-
 ច្ច័យ មត្តប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្តិប្បច្ច័យ
 វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

អក្ខរក្រម អនុលោមក្រម

(៦៣៥) ហេតុយា សន្តរស អរម្មណោ សន្ត

អនិពតិយា សន្តរស អនន្តរ សន្ត សមនន្តរ

សន្ត សហជាតេ សន្តរស អត្តាមតោ សន្ត

និស្សយេ សន្តរស ឧបនិស្សយេ សន្ត បុរាជាតេ

សន្ត អាសេវនេ សន្ត កម្មេ សន្តរស វិចារតេ

ឯតំ អាហារេ សន្តរស វង្រិយេ សន្តរស ណារេ

សន្តរស មក្កេ សន្តរស សម្បយុត្តេ សន្ត

វិប្បយុត្តេ សន្តរស អត្តិយោ សន្តរស ធាត្តិយោ

សន្ត វិគតេ សន្ត អវិគតេ សន្ត ប ។ បិ

កណោតត្ថំ ។

អនុលោមំ ។

(៦៣៦) ធន្សនេន បហាតត្ថំ ធម្មំ បច្ចយា

ធន្សនេន បហាតត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធមោ

តុប្បច្ចយា វិចិត្តិត្តាសហគតេ ខន្ធ បច្ចយា វិចិត្ត

ិត្តាសហគតោ មោហោ ។

អក្ខរក្រម អនុលោមក្រម

(៦៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងការម្សោប្បច្ច័យ

មានវារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអនន្តប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ៧ ក្នុងសមនន្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ១៧ ក្នុងអត្តាមតាប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ១៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងបុរាជាតប្បច្ច័យ

មានវារៈ ៧ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ១៧ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ១៧ ក្នុងវង្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងណានប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ១៧ ក្នុងមក្កប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងសម្បយុតប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ៧ ក្នុងវិប្បយុតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ

១៧ ក្នុងធាតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧

ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។ បណ្ឌិត គប្បក្រាបយំនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

(៦៣៨) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងកមិ ដែល

គួរលះ ដោយវស្សនៈ រើបក្កតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ

មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្តិត្តា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធាន្តរាយ ដែល

ច្រឡំដោយវិចិត្តិត្តា ។

[៦៣២] ភាវនាយ បហានត្យំ ធម្មំ បច្ចយា
 ភាវនាយ បហានត្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មោ-
 តុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចុសហានតោ ខន្ធ បច្ចយា ឧទ្ធច្ចុ-
 សហានតោ មោហោ ។

[៦៣៣] នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
 នត្យំ ធម្មំ បច្ចយា នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ
 បហានត្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មោតុប្បច្ចយា អហេ-
 តុតំ នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្យំ
 ឯតំ ខន្ធ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ
 រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុតុប្បជ្ឈិតុក្កុលោ
 ខន្ធេ បច្ចយា វត្តុ វត្តុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯតំ
 មហាក្ខតំ . . . ពាហិវ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ
 . . . ឧត្តសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញាសត្តានំ . . .
 ចក្ខុយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ
 បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្តុំ បច្ចយា អហេ-
 តុតោ នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្យា
 ខន្ធា ។ នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្យំ
 ធម្មំ បច្ចយា និស្សនេន បហានត្យោ ធម្មោ . . .

[៦៣២] ធមិ វេលគ្គាលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធមិ វេល
 គ្គាលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ
 មោហា វេលប្រឡំដោយខ្លួនច្នះ ពឹងផ្អែកនឹងខ្លួនទាំងឡាយ វេល
 ប្រឡំដោយខ្លួនច្នះ ។

[៦៣៣] ធមិ វេលមិនគ្គាលះ ដោយឧស្សនៈ មិនគ្គាលះ
 ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធមិ វេលមិនគ្គាលះ ដោយឧស្សនៈ មិនគ្គា
 លះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ព ក្តី
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងអហេតុកក្ខន្ធ ខ វេលមិនគ្គាលះ ដោយ
 ឧស្សនៈ មិនគ្គាលះ ដោយភាវនា នឹងខន្ធ២ . . . វត្ត ពឹងផ្អែកនឹង
 ខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈវេលអហេតុកក្ខន្ធវិស្សន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ ពឹងផ្អែក
 នឹងវត្ត មហាក្ខតខ . . . ពាហិវ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧត្តស-
 មុដ្ឋាន . . . លសត្តកអសញ្ញាសត្ត . . . ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹង
 ចក្ខុយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ អហេតុកក្ខន្ធ
 ទាំងឡាយ វេលមិនគ្គាលះ ដោយឧស្សនៈ មិនគ្គាលះ ដោយភាវនា
 ពឹងផ្អែកនឹងវត្ត ។ ធមិ វេលគ្គាលះ ដោយឧស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធមិ
 វេលមិនគ្គាលះ ដោយឧស្សនៈ មិនគ្គាលះ ដោយភាវនា . . .

នៈហេតុប្បដ្ឋយា វត្ថុ បដ្ឋយា វិចិត្តិញ្ញាសហតតោ
 មោហោ ។ នវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្យំ
 ធម្មំ បដ្ឋយា ភាវនាយ បហានត្យោ ធម្មោ ...
 នហេតុប្បដ្ឋយា វត្ថុ បដ្ឋយា ឧប្បច្ឆសហតតោ
 មោហោ ។

[២៣៤] ទស្សនេន បហានត្យត្ថ ទេវ ទស្ស-
 នេន ន ភាវនាយ បហានត្យត្ថ ធម្មំ បដ្ឋយា
 ទស្សនេន បហានត្យោ ធម្មោ ... នហេតុប្បដ្ឋ-
 យា វិចិត្តិញ្ញាសហតតោ ទន្ធល ច វត្ថុត្ថា បដ្ឋយា
 វិចិត្តិញ្ញាសហតតោ មោហោ ។

[២៣៥] ភាវនាយ បហានត្យត្ថ ទេវ ទស្ស-
 នេន ន ភាវនាយ បហានត្យត្ថ ធម្មំ បដ្ឋយា ភាវ-
 នាយ បហានត្យោ ធម្មោ ... នហេតុប្បដ្ឋយា
 ឧប្បច្ឆសហតតោ ទន្ធល ច វត្ថុត្ថា បដ្ឋយា ឧប្បច្ឆ-
 សហតតោ មោហោ ។

[២៣៦] ទស្សនេន បហានត្យំ ធម្មំ បដ្ឋយា
 ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្យោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បដ្ឋយា ទស្សនេន បហានត្យោ
 ទន្ធល បដ្ឋយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺ មោហា ដែលច្រឡំដោយវិចិត្តិញ្ញា ពឹងផ្អែក
 នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែល
 មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ... ព្រោះ
 នហេតុប្បដ្ឋយ គឺ មោហា ដែលច្រឡំដោយឧប្បច្ឆៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[២៣៤] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាផង ... ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺ មោហា ដែលច្រឡំដោយវិចិត្តិញ្ញា ពឹងផ្អែកនឹងទន្ធលកំណើត ដែល
 ច្រឡំដោយវិចិត្តិញ្ញាផង វត្ថុផង ។

[២៣៥] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលគួរលះ ដោយការនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះ ដោយការនាផង ... ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺ មោហា
 ដែលច្រឡំដោយឧប្បច្ឆៈ ពឹងផ្អែកនឹងទន្ធលកំណើត ដែលច្រឡំដោយ
 ឧប្បច្ឆៈផង វត្ថុផង ។

[២៣៦] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋាន្យ ពឹងផ្អែកនឹងទន្ធល
 កំណើត ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ។

[២៣៧] ភាវណាយ បហានត្វំ ធម្មំ បច្ចុយា
 លេវ ទស្សនេន ន ភាវណាយ បហានត្វោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ន អារម្មណប្បច្ចុយា ភាវណាយ បហានត្វោ
 ខន្ធ បច្ចុយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[២៣៨] លេវ ទស្សនេន ន ភាវណាយ បហា-
 នត្វំ ធម្មំ បច្ចុយា លេវ ទស្សនេន ន ភាវណាយ
 បហានត្វោ ធម្មោ ... ន អារម្មណប្បច្ចុយា លេវ
 ទស្សនេន ន ភាវណាយ បហានត្វោ ខន្ធ បច្ចុយា
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិកុណោ លេវ ទស្សនេន
 ន ភាវណាយ បហានត្វោ ខន្ធ បច្ចុយា កដត្តារូបំ
 ខន្ធ បច្ចុយា វត្ថុ ឃតំ មហាក្ខនំ បច្ចុយា ពាហិវ
 ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ...
 អសញ្ញាសត្តានំ ។ បេ ។

[២៣៩] ទស្សនេន បហានត្វត្ថា លេវ ទស្ស-
 នេន ន ភាវណាយ បហានត្វត្ថា ធម្មំ បច្ចុយា
 ទស្សនេន បហានត្វោ ធម្មោ ... ន អារម្មណប្បច្ចុ-
 យា ទស្សនេន បហានត្វោ ខន្ធ ច មហាក្ខតេ ច
 បច្ចុយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[២៣៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា រើបរក្ខ
 ឡើង ព្រោះន អារម្មណប្បច្ចុយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ
 ពាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ។

[២៣៨] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរ
 លះ ដោយភាវនា ... ព្រោះន អារម្មណប្បច្ចុយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធពាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយភាវនា កដត្តារូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធពាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា កុដិខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធពាំងឡាយ ពាហិវរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខត ខ ...
 អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧត្តសមុដ្ឋាន ... របស់ភូតអសញ្ញាសត្ថ ។ បេ ។

[២៣៩] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះ ដោយភាវនាធម៌ ... ព្រោះន អារម្មណប្បច្ចុយ គឺ ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធពាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ធម៌
 មហាក្ខតពាំងឡាយធម៌ ។

[៦៤៤] ភាវនាយ បហានត្រា ទេវ ទស្សនេន ឯ ភាវនាយ បហានត្រា ធម្មំ បច្ចយា ទេវ ទស្សនេន ឯ ភាវនាយ បហានត្រា ធម្មោ . . . ឯការម្មណាប្បច្ចយា ភាវនាយ បហានត្រា ខន្ធ ភ បហានត្រេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៦៤៥] ទស្សនេន បហានត្រា ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហានត្រា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឯអធិបតិ- ប្បច្ចយា ។ សមាជាតសទិសំ ។ ឯអនន្តរប្បច្ចយា ឯសមនប្បច្ចយា ឯអត្តាបត្តាប្បច្ចយា ឯឧបនិស្សយ- ប្បច្ចយា ។

[៦៤៦] ទស្សនេន បហានត្រា ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហានត្រា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឯបុរេជា- តប្បច្ចយា អរូបេ ទស្សនេន បហានត្រា ឯកំ ខន្ធ បច្ចយា ។ ទស្សនេន បហានត្រា ធម្មំ បច្ចយា ទេវ ទស្សនេន ឯ ភាវនាយ បហានត្រា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឯបុរេជាតប្បច្ចយា ទស្សនេន បហានត្រា ខន្ធ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៦៤៧] ធម៌ ដែលនិរត្តល្អៗ ដោយទស្សនៈ មិនគួរល្អៗ ដោយ ភាវនា ព័ន្ធដ្រកន្តិធមិ ដែលគួរល្អៗ ដោយភាវនាធនិ ធម៌ ដែល មិនគួរល្អៗ ដោយទស្សនៈ មិនគួរល្អៗ ដោយភាវនាធនិ . . . ព្រោះនេការម្មណាប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ព័ន្ធដ្រកន្តិធម៌ខន្ធវាំងឡាយ ដែលគួរល្អៗ ដោយភាវនាធនិ មហាកូតព័ន្ធវាំងឡាយធនិ ។

[៦៤៨] ធម៌ ដែលគួរល្អៗ ដោយទស្សនៈ ព័ន្ធដ្រកន្តិធម៌ ដែលគួរល្អៗ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនេករមាតិប្បច្ចយ ។ ប្រហែលគ្នានឹងសហព័ន្ធប្បច្ចយដែរ ។ ព្រោះនេកន្តរប្បច្ចយ នសម- នន្តរប្បច្ចយ នអត្តាបត្តប្បច្ចយ ខ័ន្ធរបនិស្សយប្បច្ចយ ។

[៦៤៩] ធម៌ ដែលគួរល្អៗ ដោយទស្សនៈ ព័ន្ធដ្រកន្តិធម៌ ដែលគួរល្អៗ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនេបុរេជាតប្បច្ចយ គឺ (ខន្ធ ៣) ព័ន្ធដ្រកន្តិធម៌ខន្ធ ១ ដែលគួរល្អៗ ដោយទស្សនៈ ក្នុង អរូបភាព ។ ធម៌ ដែលមិនគួរល្អៗ ដោយទស្សនៈ មិនគួរល្អៗ ដោយ ភាវនា ព័ន្ធដ្រកន្តិធម៌ ដែលគួរល្អៗ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនេបុរេជាតប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ព័ន្ធដ្រកន្តិធម៌ខន្ធវាំងឡាយ ដែលគួរល្អៗ ដោយទស្សនៈ ។

[៦៤៣] ភាវនាយ បហានត្វំ ធម្មំ បច្ចយា
 ភាវនាយ បហានត្វោ ធម្មោ ... នបុរេជាតប្បច្ចយា
 អរូបេ ភាវនាយ បហានត្វំ ឯកំ ... ។ ភាវ-
 នាយ បហានត្វំ ធម្មំ បច្ចយា ទេវ ទស្សនេន
 ន ភាវនាយ បហានត្វោ ធម្មោ ... នបុរេជាតប្បច្ច-
 យា ភាវនាយ បហានត្វោ ទទ្ធលោ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 រូបំ ។ ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វំ
 ធម្មំ បច្ចយា ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
 នត្វោ ធម្មោ ... នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ
 ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វំ ឯកំ ទន្ធូ
 បច្ចយា តយោ ទន្ធូ ទេវ ទស្សនេន ន ភាវ-
 នាយ បហានត្វោ ទទ្ធលោ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
 បដិសន្ធិក្កណោ ទទ្ធលោ បច្ចយា តតតតតរូបំ ទទ្ធលោ
 បច្ចយា វត្ថុ វត្ថុ បច្ចយា ទន្ធូ ឯកំ បហា-
 ក្ខតំ ... តាហិវ ... ភាហារសមុដ្ឋានំ ...
 ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញាសន្តានំ ឯកំ ... ។

[៦៤៣] ធមិ ដែលគួរលះ ដោយការវិនាស ពឹងផ្អែកនឹងធមិ
 ដែលគួរលះ ដោយការវិនាស ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១
 ដែលគួរលះ ដោយការវិនាស ក្នុងអរូបកត . . . ។ ធមិ ដែលមិនគួរ
 លះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវិនាស ពឹងផ្អែកនឹងធមិ ដែល
 គួរលះ ដោយការវិនាស ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋាន-
 រូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធភាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយការវិនាស ។ ធមិ
 ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវិនាស ពឹងផ្អែក
 នឹងធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវិនាស
 ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែល
 មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវិនាស ក្នុងអរូបកត
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធភាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវិនាស កងតារូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធភាំងឡាយ
 ក្នុងខណៈវេទបដិសន្ធិ វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធភាំងឡាយ ខន្ធភាំងឡាយ
 ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មហាក្ខត ១ ... ភាហិវ ... ភាហារសមុដ្ឋាន
 ... ឧត្តសមុដ្ឋាន ... មហាក្ខត ១ របស់វត្ថុករសញ្ញាសត្វ ... ។

ឧស្សនេន បហានត្រា លេវ ឧស្សនេន ន កាវនាយ
បហានត្រា ឆម្មំ បច្ចុយា លេវ ឧស្សនេន ន កាវ-
នាយ បហានត្រា ឆម្មា . . . នបុរេជាតប្បច្ចុយា
ឧស្សនេន បហានត្រា ខន្ទេ ច មហាកូតេ ច បច្ចុ-
យា ចិត្តសម្មដ្ឋានំ រូបំ ។ កាវនាយ បហានត្រា
លេវ ឧស្សនេន ន កាវនាយ បហានត្រា ឆម្មំ
បច្ចុយា លេវ ឧស្សនេន ន កាវនាយ បហានត្រា
ឆម្មា . . . នបុរេជាតប្បច្ចុយា កាវនាយ បហា-
នត្រា ខន្ទេ ច មហាកូតេ ច បច្ចុយា ចិត្តស-
ម្មដ្ឋានំ រូបំ ។ ឧស្សនេន បហានត្រា ឆម្មំ ។ បេ ។
នបច្ឆាជាតប្បច្ចុយា នភាសេវនប្បច្ចុយា . . . ។

[៦៤៤] . . . នកម្មប្បច្ចុយា ឧស្សនេន
បហានត្រា ខន្ទេ បច្ចុយា ឧស្សនេន បហា-
នត្រា ចេតនា ។ កាវនាយ បហានត្រា ឆម្មំ
. . . នកម្មប្បច្ចុយា កាវនាយ បហានត្រា ខន្ទេ
បច្ចុយា កាវនាយ បហានត្រា ចេតនា ។ លេវ
ឧស្សនេន ន កាវនាយ បហានត្រា ឆម្មំ . . .

ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវា ពឹង
ផ្អែកនឹងធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធមិ ដែលមិនគួរលះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវាផង . . . ព្រោះនបុរេជា-
តប្បច្ចុយា គឺ ចិត្តសម្មដ្ឋានំ ពឹងផ្អែកនឹងទន្ធាន្តទាយ ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈផង មហាកូតទាយផង ។ ធមិ ដែលមិនគួរលះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវា ពឹងផ្អែកនឹងធមិ ដែល
គួរលះ ដោយការវាផង ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិន
គួរលះ ដោយការវាផង . . . ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ចុយា គឺ ចិត្ត-
សម្មដ្ឋានំ ពឹងផ្អែកនឹងទន្ធាន្តទាយ ដែលគួរលះ ដោយការវាផង
មហាកូតទាយផង ។ នឹងធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
។ បេ ។ ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ចុយា នឹងនភាសេវនប្បច្ចុយា . . . ។

[៦៤៥] . . . ព្រោះនកម្មប្បច្ចុយា គឺ ចេតនា ដែល
គួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងទន្ធាន្តទាយ ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ។ នឹងធមិ ដែលគួរលះ ដោយការវា . . .
ព្រោះនកម្មប្បច្ចុយា គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ ដោយការវា ពឹង
ផ្អែកនឹងទន្ធាន្តទាយ ដែលគួរលះ ដោយការវា ។ នឹងធមិ
ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវា . . .

និស្សន្ទ ចូល ទៅ និស្សន្ទនៃ ន ភាវនាយ បហា-
 តត្ថ ទន្ទ បច្ចុប្បន្ន ទៅ និស្សន្ទនៃ ន ភាវនាយ
 បហាតត្ថ ចេតនា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ
 . . . ឧត្តសមុដ្ឋានំ . . . ។ ទៅ និស្សន្ទនៃ ន
 ភាវនាយ បហាតត្ថ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន និស្សន្ទនៃ បហា-
 តត្ថ ធម្មោ . . . នកម្មប្បច្ចុប្បន្ន វត្ថុ បច្ចុប្បន្ន
 និស្សន្ទនៃ បហាតត្ថ ចេតនា ។ ទៅ និស្សន្ទនៃ
 ន ភាវនាយ បហាតត្ថ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន ភាវនាយ
 បហាតត្ថ ធម្មោ . . . នកម្មប្បច្ចុប្បន្ន វត្ថុ បច្ចុប្បន្ន
 ភាវនាយ បហាតត្ថ ចេតនា ។

(៦៤៥) និស្សន្ទនៃ បហាតត្ថ ទៅ និស្សន្ទនៃ
 ន ភាវនាយ បហាតត្ថ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន និស្សន្ទនៃ
 បហាតត្ថ ធម្មោ . . . នកម្មប្បច្ចុប្បន្ន និស្សន្ទនៃ
 បហាតត្ថ ទន្ទ ប វត្ថុត្ថ បច្ចុប្បន្ន និស្សន្ទនៃ
 បហាតត្ថ ចេតនា ។ ភាវនាយ បហាតត្ថ ទៅ
 និស្សន្ទនៃ ន ភាវនាយ បហាតត្ថ ធម្មំ បច្ចុប្បន្ន
 ភាវនាយ បហាតត្ថ ធម្មោ . . . នកម្មប្បច្ចុប្បន្ន
 ភាវនាយ បហាតត្ថ ទន្ទ ប វត្ថុត្ថ បច្ចុប្បន្ន
 ភាវនាយ បហាតត្ថ ចេតនា ។

ព្រោះនកម្មប្បច្ចុប្បន្ន គឺ ចេតនា ដែលបិទគួរ ដោយទស្សនៈ បិទ
 គួរ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងទន្ធានីឡាយ ដែលបិទគួរ
 ដោយទស្សនៈ មិនគួរ ដោយការនា ពាហិរំ . . . អាហារស-
 មុដ្ឋានំ . . . ឧត្តសមុដ្ឋានំ . . . ។ ធម៌ ដែលគួរ ដោយ
 ទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរ ដោយទស្សនៈ មិនគួរ
 ដោយការនា . . . ព្រោះនកម្មប្បច្ចុប្បន្ន គឺ ចេតនា ដែលគួរ
 ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលគួរ ដោយការនា
 ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរ ដោយទស្សនៈ មិនគួរ ដោយ
 ការនា . . . ព្រោះនកម្មប្បច្ចុប្បន្ន គឺ ចេតនា ដែលគួរ ដោយ
 ការនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

(៦៤៦) ធម៌ ដែលគួរ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលគួរ ដោយទស្សនៈធម៌ ធម៌ ដែលមិនគួរ ដោយទស្សនៈ
 មិនគួរ ដោយការនាផង . . . ព្រោះនកម្មប្បច្ចុប្បន្ន គឺ ចេតនា
 ដែលគួរ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងទន្ធានីឡាយ ដែលគួរ
 ដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលគួរ ដោយការនា ពឹង
 ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរ ដោយការនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរ
 ដោយទស្សនៈ មិនគួរ ដោយការនាផង . . . ព្រោះនកម្មប្បច្ចុប្បន្ន
 គឺ ចេតនា ដែលគួរ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងទន្ធានីឡាយ
 ដែលគួរ ដោយការនាផង វត្ថុផង ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថកប្បដ្ឋានំ

[២២២] ទស្សនេន បហានត្ថំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្ស-
 នេន បហានត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នវិកាគប្បច្ចយា ។
 ធម្មប្បណ្ណំ ។ បដិសន្ធិ នត្ថិ ។ ... នអាហារប្បច្ចយា
 តាហិវំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញាសន្តានំ ... ។
 ... នវិនិច្ឆ័យប្បច្ចយា តាហិវំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ
 ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញាសន្តានំ មហាក្កន្ធ
 បច្ចយា រូបជីវិត្រ្មយំ ។ នណា នប្បច្ចយា បញ្ច-
 វិនិច្ឆ័យណំ ... តាហិវំ ... ។ បេ ។ ... អសញ្ញា-
 សន្តានំ ... ។ ... នមគ្គប្បច្ចយា អហេតុកំ នេវ
 ទស្សនេន ន កាវលាយ បហានត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា
 តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានក្ក រូបំ អហេតុគប្បដិ-
 សន្ធិត្តណោ ឯកំ មហាក្កតំ ... អសញ្ញាសន្តានំ
 ... ។ ... នសម្បយុត្តប្បច្ចយា ... នវិប្បយុត្តប្ប-
 ច្ចយា អរូបេ ទស្សនេន បហានត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា
 អរូបេ កាវលាយ បហានត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ
 ខន្ធា ។ នេវ ទស្សនេន ន កាវលាយ បហានត្ថំ
 ធម្មំ បច្ចយា នេវ ទស្សនេន ន កាវលាយ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថកប្បដ្ឋានំ

[២២២] ធមិ វែលគ្គុលៈ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធមិ
 វែលគ្គុលៈ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។
 មានវារៈបរិច្ចណិ ។ បដិសន្ធិ មិនមានទេ ។ ... ព្រោះនភាហា-
 ប្បច្ច័យ គឺ តាហិវំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... របស់ពួកអ-
 សញ្ញាសត្វ ... ។ ... ព្រោះនវិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ តាហិវំ ...
 ភាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... រូបជីវិត្រ្មយ
 ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កតាំងឡាយ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ ... ព្រោះ
 នណានប្បច្ច័យ គឺ បញ្ចវិនិច្ឆ័យណំ ... តាហិវំ ... ។ បេ ។
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ... ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា ក្ក
 ចិត្តសមុដ្ឋានក្ក ពឹងផ្អែកនឹងអហេតុកក្កខ វែលមិនគ្គុលៈ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគ្គុលៈ ដោយកាវលា មហាក្កត ខ ក្កន្ធានៃអហេតុ-
 កប្បដិសន្ធិ ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ... ព្រោះនសម្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ ... ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធា
 វែលគ្គុលៈ ដោយទស្សនៈ ក្កន្ធាអរូបកតា ខន្ធា ពឹងផ្អែកនឹង
 ខន្ធា វែលគ្គុលៈ ដោយកាវលា ក្កន្ធាអរូបកតា ។ ធមិ វែល
 មិនគ្គុលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គុលៈ ដោយកាវលា ពឹងផ្អែកនឹងធមិ
 វែលមិនគ្គុលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គុលៈ ដោយកាវលា ។ បេ ។

អរូបេ នេវ ទស្សនេន ន ការវាយ បហាតតំ ឯកំ

ទន្ធ�ំ បច្ចយា តយោ ទន្ធា ទ្វេ ទទ្វេ ... ពាហិវ ...

អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញា-

សត្តានំ ... ។ យោនតិប្បច្ចយា យោវិតតប្បច្ចយា ។

[៦៤៧] នហេតុយា សត្ត នរាវម្មណោ បញ្ច

នដលិបតិយា សត្តាស នអនន្តរេ បញ្ច នសមនន្តរេ

បញ្ច នអញ្ញមញ្ញោ បញ្ច នឧបនិស្សយេ បញ្ច

នបុរេជានេ សត្ត នបច្ឆាជានេ សត្តាស នអាសេ-

វនេ សត្តាស នកម្មេ សត្ត នវិបាកេ សត្តាស

នអាហារេ ឯកំ នវត្ថុយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ

នមត្តេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ

តិណិ យោនតិយា បញ្ច យោវិតតេ បញ្ច ។

ទន្ធា ពិនិវ្រ្តកមិនិទន្ធា ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ

ដោយការវិនា ក្នុងអរូបកត នឹងទន្ធា ... ពាហិវ ... អាហារ-

សមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

ព្រោះនានតិប្បច្ចយ និងនោវិតតប្បច្ចយ ។

[៦៤៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៧ ក្នុងនការម្មណប្បច្ចយ

មានវារៈ ៥ ក្នុងនគធំបតិប្បច្ចយ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ចយ

មានវារៈ ៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ចយ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញាញប្បច្ចយ

មានវារៈ ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ចយ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជានប្បច្ចយ

មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជានប្បច្ចយ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ចយ

មានវារៈ ១៧ ក្នុងនកម្មប្បច្ចយ មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ចយ មាន

វារៈ ១៧ ក្នុងនអាហារប្បច្ចយ មានវារៈ ១ ក្នុងនវត្ថុនិយប្បច្ចយ មាន

វារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ចយ មានវារៈ ១ ក្នុងនមត្តប្បច្ចយ មានវារៈ ១

ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារៈ ៣

ក្នុងននោនតិប្បច្ចយ មានវារៈ ៥ ក្នុងននោវិតតប្បច្ចយ មានវារៈ ៥ ។

អំពីធម្មបទិក អនុលោមប្បច្ចនីយំ

[៦៤៨] ហេតុប្បច្ចយោ នកាម្មណោ បញ្ច ...

នអធិបតិយា សត្តរស នអនន្តរ បញ្ច នសមនន្តរ

បញ្ច នអញ្ញមញ្ញោ បញ្ច នឧបទិស្សយេ បញ្ច

នបុរជាតេ សត្ត នបញ្ញាជានេ សត្តរស នអាសេ-

វៈន សត្តរស នកុម្មេ សត្ត នវិចារេក សត្តរស

នសម្បយុត្តេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ តិណិ ហេនតិយោ

បញ្ច ហោវិគតេ បញ្ច ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ ។

[៦៤៩] នហេតុប្បច្ចយោ កាម្មណោ សត្ត ...

អនន្តរ សត្ត សមនន្តរ សត្ត សហជាតេ សត្ត

អញ្ញមញ្ញោ សត្ត និស្សយេ សត្ត ឧបទិស្សយេ សត្ត

អំពីធម្មបទិក អនុលោមប្បច្ចនីយំ

[៦៤៨] ក្នុងការម្សោយប្បច្ចិយ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ចិយ

... ក្នុងអធិបតិប្បច្ចិយ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអនន្តប្បច្ចិយ មាន

វារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តប្បច្ចិយ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ចិយ មាន

វារៈ ៥ ក្នុងឧបទិស្សយប្បច្ចិយ មានវារៈ ៥ ក្នុងបុរជាតប្បច្ចិយ

មានវារៈ ៧ ក្នុងបញ្ញាជានប្បច្ចិយ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអាសេវនប្បច្ចិយ

មានវារៈ ១៧ ក្នុងកម្មប្បច្ចិយ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិចារេកប្បច្ចិយ មាន

វារៈ ១៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ចិយ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ចិយ

មានវារៈ ៣ ក្នុងនោតិប្បច្ចិយ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ចិយ

មានវារៈ ៥ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[៦៤៩] ក្នុងការម្សោយប្បច្ចិយ មានវារៈ ៧ ព្រោះនេហេតុប្បច្ចិយ

... ក្នុងអនន្តប្បច្ចិយ មានវារៈ ៧ ក្នុងសមនន្តប្បច្ចិយ មានវារៈ ៧

ក្នុងសហជាតប្បច្ចិយ មានវារៈ ៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ចិយ មានវារៈ ៧

ក្នុងនិស្សយប្បច្ចិយ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបទិស្សយប្បច្ចិយ មានវារៈ ៧

ស្សនប្បិក ពិសេស្តិក

បុរេជានេ សត្ត អាសេវេនេ សត្ត កម្មេ សត្ត
 វិនាគេ ឯកំ អាហារេ សត្ត ឥន្ទ្រិយេ សត្ត
 ឈានេ សត្ត មគ្គេ ធម៌ សម្មយុត្តេ សត្ត វិប្ប-
 យុត្តេ សត្ត អត្តិយា សត្ត ធម្មិយា សត្ត វិគតេ
 សត្ត អវិគតេ សត្ត ។ ឯវំ គណេតត្ថំ ។

បច្ចនិយានុលាមំ ។
 បច្ចយវាពេ និទ្ទិកោ ។

និស្សយវារោ បច្ចយេសនិសោ កាតតោ ។

សំសង្ការិកា

[២៤០] និស្សនេន បហានត្ថំ ធម្មំ សំសង្ការិកា
 និស្សនេន បហានត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា
 និស្សនេន បហានត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្ការិកា គយោ
 ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ សំសង្ការិកា ទ្វេ ខន្ធា ។

[២៤១] ភាវនាយ បហានត្ថំ ធម្មំ សំសង្ការិកា
 ភាវនាយ បហានត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា
 ភាវនាយ បហានត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ សំសង្ការិកា ។

ស្សនប្បិក ពិសេស្តិក

ក្នុងបុរេជានេប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ក្នុងអាសេវនេប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ក្នុង
 កម្មប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានព្រះ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ
 មានព្រះ ៧ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មាន
 ព្រះ ៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានព្រះ ៦ ក្នុងសម្មយុត្តប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧
 ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ក្នុង
 ធម្មិប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ
 មានព្រះ ៧ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនិយានុលាម ។
 ចប់ បច្ចយវាពេ ។

និស្សយវារោ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យប្រហែលគ្នានឹងបច្ចយវារោដែរ ។

សំសង្ការិកា

[២៤០] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ច្រឡំនឹងធម៌
 ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២ ច្រឡំ
 នឹងខន្ធ ២ ។

[២៤១] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ច្រឡំនឹងធម៌
 ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ
 (ខន្ធ ៣) ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ។

[៦៥២] លេខ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
 តត្ថំ ធម្មំ សំសដ្ឋា លេខ ទស្សនេន ន ភាវនាយ
 បហាតត្វា ធម្មោ . . . លេខ ទស្សនេន ន ភាវ-
 នាយ បហាតត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តាយា ខដ្ឋា
 ។ បេ ។ បដិសន្ធិត្ថលោ លេខ ទស្សនេន ន ភាវ-
 នាយ បហាតត្ថំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា ។

[៦៥៣] ទស្សនេន បហាតត្ថំ ធម្មំ សំសដ្ឋា
 ទស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្ម-
 ណាប្បច្ចយា ។ សត្វានិ បទានិ វិត្តារេត្វានិ តីណិ
 តីណិ ។

[៦៥៤] ហេតុយោ តីណិ អារម្មណោ តីណិ
 អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ
 សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញោ តីណិ ធិស្សយ
 តីណិ ឧបធិស្សយ តីណិ បុរេជានេត តីណិ
 អាសេវនេ តីណិ វិនាសេ ឯកំ អាហារេ តីណិ
 វេទ្ធិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មរក្ខ តីណិ

[៦៥២] ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយភាវនា ប្រឡំនឹងធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយភាវនា . . . ខន្ធ ព ប្រឡំនឹងខន្ធ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ។ បេ ។ (ខន្ធ ព) ប្រឡំនឹងខន្ធ ១
 ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ។

[៦៥៣] ធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រឡំនឹងធមិ
 ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណាប្បច្ច័យ ។
 បទទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីឱ្យពិស្តារចុះ សុទ្ធតែមានព័រៈ ព ។

[៦៥៤] ក្នុងនោះហេតុប្បច្ច័យ មានព័រៈ ព ក្នុងអារម្មណាប្បច្ច័យ
 មានព័រៈ ព ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានព័រៈ ព ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន
 ព័រៈ ព ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានព័រៈ ព ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន
 ព័រៈ ព ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានព័រៈ ព ក្នុងធិស្សយប្បច្ច័យ មាន
 ព័រៈ ព ក្នុងឧបធិស្សយប្បច្ច័យ មានព័រៈ ព ក្នុងបុរេជានេតប្បច្ច័យ
 មានព័រៈ ព ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានព័រៈ ព ក្នុងវិនាសប្បច្ច័យ មាន
 ព័រៈ ព ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានព័រៈ ព ក្នុងវេទ្ធិយប្បច្ច័យ មានព័រៈ ព
 ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានព័រៈ ព ក្នុងមរក្ខប្បច្ច័យ មានព័រៈ ព

សម្បយុត្តោ ភិណ្ណំ វិប្បយុត្តោ ភិណ្ណំ អត្តិយា ភិណ្ណំ
នត្តិយា ភិណ្ណំ វិភតោ ភិណ្ណំ អវិភតោ ភិណ្ណំ ។

អនុលោមំ ។

[៦៥៥] នស្សនេន បហាតត្វំ ធម្មំ សំសង្កោ

នស្សនេន បហាតត្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុប្បច្ច-
យា វិចិកិត្តាសហគតោ ខន្ធ សំសង្កោ វិចិកិត្តា-
សហគតោ មោហោ ។

[៦៥៦] ភាវនាយ បហាតត្វំ ធម្មំ សំសង្កោ

ភាវនាយ បហាតត្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេតុប្ប-
ច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ ខន្ធ សំសង្កោ ឧទ្ធច្ចស-
ហគតោ មោហោ ។

[៦៥៧] នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-

តត្វំ ធម្មំ សំសង្កោ នេវ នស្សនេន ន
ភាវនាយ បហាតត្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នហេ-
តុប្បច្ចយា អហេតុកំ នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ
បហាតត្វំ ឯកំ ខន្ធ សំសង្កោ តយោ ខត្វា អហេ-
តុកប្បជ្ឈសន្ធិត្តិណោ . . . ។

ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង

វិភតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិភតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

៤០ អនុលោម ។

[៦៥៥] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ច្រឡំនឹងធម៌

ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ រើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ
មោហៈ ដែលប្រព្រឹត្តទៅមួយអង្វើដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំនឹងខន្ធវារៈខ្សោយ
ដែលប្រព្រឹត្តទៅមួយអង្វើដោយវិចិកិត្តា ។

[៦៥៦] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ច្រឡំនឹងធម៌

ដែលគួរលះ ដោយភាវនា រើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ
មោហៈ ដែលប្រព្រឹត្តទៅមួយអង្វើដោយឧទ្ធច្ចៈ ច្រឡំនឹងខន្ធវារៈខ្សោយ
ដែលប្រព្រឹត្តទៅមួយអង្វើដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៦៥៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ

ដោយភាវនា ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរ
លះ ដោយភាវនា រើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣
ច្រឡំនឹងនហេតុកុក្កន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយភាវនា ក្នុងខណៈនៃនហេតុប្បជ្ឈសន្ធិ . . . ។

[២៧៩] ឧស្សាទេព បរមាតត្វ ធម្មំ សំសង្កា

ឧស្សាទេព បរមាតត្វា ធម្មា ធម្មត្ថំ ធម្មតិប-

តិប្បត្តយា ធម្មរេជាតប្បត្តយា ធម្មាជាតប្បត្តយា

ធម្មសេវធម្មត្តយា ធម្មត្ថត្តយា ធម្មិវាភបត្ត-

យា ។ ទេវ ឧស្សាទេព ធម្ម ភាវនាយ ។ បេ ។

ឧណ្ណធម្មត្តយា បញ្ចវិញ្ញាណំ ។ ... ធម្មត្ថប្ប-

ត្តយា អហេតុកំ ។ ... ទេវ ឧស្សាទេព ធម្ម

ភាវនាយ បរមាតត្វា ធម្មា ។ បេ ។ ធម្មិវាយុត្ត-

ប្បត្តយា តីណិ ។

[២៨០] ឧហេតុយា តីណិ ធម្មតិបតិយា តីណិ

ធម្មរេជាត តីណិ ធម្មាជាតេ តីណិ ធម្មសេវធម

តីណិ ធម្មត្ថ តីណិ ធម្មិវាភេ តីណិ ឧណ្ណធម

ធម្មត្ថំ ធម្មត្ថ ធម្មត្ថំ ធម្មិវាយុត្ត តីណិ ។

[២៨១] ធម្មិ វេលមិទត្តលរ ដោយទស្សនៈ ប្រវ័រដោយ

ធម្មិ វេលត្តលរ ដោយទស្សនៈ វេលមិទត្តល ព្រោះឧបតិប្បត្តិយ

ឧបរេជាតប្បត្តិយ ឧបប្លាជាតប្បត្តិយ ឧភាសេវធម្មត្តិយ ឧកម្មប្បត្តិយ

និងនិវាតប្បត្តិយ ។ ធម្មិ វេលមិទត្តលរ ដោយទស្សនៈ មិទត្ត

លរ ដោយភាវនា ។ បេ ។ ព្រោះឧណ្ណធម្មត្តិយ គឺ បញ្ចវិញ្ញាណ ។

... ព្រោះឧបត្តប្បត្តិយ គឺ អហេតុកត្ត ។ (ធម្មិ) វេលមិទត្ត

លរ ដោយទស្សនៈ មិទត្តលរ ដោយភាវនា ។ បេ ។ ព្រោះនិវាយុ

ត្តប្បត្តិយ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[២៨២] ក្នុងនហេតុប្បត្តិយ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបតិប្បត្តិយ

មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបរេជាតប្បត្តិយ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបប្លាជាតប្បត្តិយ

មានវារៈ ៣ ក្នុងឧភាសេវធម្មត្តិយ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧកម្មប្បត្តិយ

មានវារៈ ៣ ក្នុងនិវាយុត្តិយ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧណ្ណធម្មត្តិយ

មានវារៈ ១ ក្នុងឧត្តប្បត្តិយ មានវារៈ ១ ក្នុងនិវាយុត្តប្បត្តិយ មាន

វារៈ ៣ ។

[២២០] ហេតុប្បដ្ឋយា ឧបទ្វាដាតេ តីណិ

... ឧបទ្វាដាតេ តីណិ ឧបទ្វាដាតេ តីណិ ឧ-
អាសេវនេ តីណិ ឧកម្មេ តីណិ ឧវិចារេត តីណិ
ឧវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ឆន្តិយំ ។

[២២១] ឧហេតុប្បដ្ឋយា អាម្មណេ តីណិ ...

អធិប្បវេ តីណិ សមឧទ្ធករេ តីណិ សហពារេត តីណិ
អញ្ញាទញ្ញេ តីណិ ធិស្សយេ តីណិ ឧបធិស្សយេ
តីណិ បុរេដាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ
តីណិ វិចារេត ឯកំ អាហារេ តីណិ វ័ទ្រិយេ តីណិ
ណារេ តីណិ មត្តំ ទ្វេ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្ប-
យុត្តេ តីណិ អត្តយា តីណិ ឧត្តយា តីណិ វិគតេ
តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

បច្ឆន្តិយានុលោមំ ។

សំសុដ្ឋាន ធិដ្ឋិតោ ។

[២២០] ក្នុងនក្ខតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ

... ក្នុងនបុរេដាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាដាតប្បដ្ឋយ មាន
វារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ
មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិចារកប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ
មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ឆន្តិយៈ ។

[២២១] ក្នុងអាម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ

... ក្នុងអធិប្បវេប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមឧទ្ធករេប្បដ្ឋយ មាន
វារៈ ៣ ក្នុងសហពារេតប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញាទញ្ញប្បដ្ឋយ មាន
វារៈ ៣ ក្នុងធិស្សយេប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបធិស្សយេប្បដ្ឋយ មាន
វារៈ ៣ ក្នុងបុរេដាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បដ្ឋយ មាន
វារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិចារកប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣
ក្នុងអាហារេប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងវ័ទ្រិយេប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣
ក្នុងណារេប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងមត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្ប-
យុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ត-
យាប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧត្តយាប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតេប្បដ្ឋយ
មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតេប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ បច្ឆន្តិយានុលោម ។

ចប់ សំសុដ្ឋាន ។

[៦៦២] ទស្សនេន បហាតត្វា ធម្មំ សម្មយុត្តោ
ទស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ។ សម្មយុត្តករោ សំសង្ការសទិសោ ។

បញ្ញាវិទ្យា

[៦៦៣] ទស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ ទស្ស-
នេន បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ទស្សនេន បហាតត្វា ហេតុ សម្មយុត្តកានំ
ខត្វានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦៤] ទស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ ទេវ
ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទស្សនេន បហាតត្វា
ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូតានំ ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៦៦៥] ទស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ ទស្ស-
នេន បហាតត្វស្ស ច ទេវ ទស្សនេន ន ភាវ-
នាយ បហាតត្វស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ទស្សនេន បហាតត្វា ហេតុ សម្មយុត្ត-
កានំ ខត្វានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានកា រូតានំ ។

[៦៦៦] ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ប្រកបដោយធមិ
វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
សម្មយុត្តករៈ ប្រហែលគ្នានឹងសំសង្ការដែរ ។

បញ្ញាវិទ្យា

[៦៦៧] ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ
នៃធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួក
ហេតុ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្មយុត្ត-
កក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៨] ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
វេលមិនក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិនក្កលៈ ដោយភាវនា ដោយ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានប្រដ្ឋាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៩] ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈផង ធមិ វេលមិនក្កលៈ ដោយទស្សនៈ
មិនក្កលៈ ដោយភាវនាផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ
វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្មយុត្តកក្ខន្ធផង
ពួកចិត្តសមុដ្ឋានប្រដ្ឋានផង ។

[៦៦៦] ភាវនា បណាតត្រា ធម្មោ ភាវ-
នាយ បណាតត្រា ធម្មោ ហេតុប្បដ្ឋានយេន បច្ចុ-
យោ ភាវនាយ បណាតត្រា ហេតុ សម្មយុត្តកាណំ
ទដ្ឋានំ ហេតុប្បដ្ឋានយេន បច្ចុយោ ។

[៦៦៧] ភាវនាយ បណាតត្រា ធម្មោ លេវ
នស្សនេន ន ភាវនាយ បណាតត្រា ធម្មស្ស ...
ភាវនាយ បណាតត្រា ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ
ហេតុប្បដ្ឋានយេន បច្ចុយោ ។

[៦៦៨] ភាវនាយ បណាតត្រា ធម្មោ ភាវ-
នាយ បណាតត្រា ធម្មោ លេវ នស្សនេន ន ភាវ-
នាយ បណាតត្រា ធម្មស្ស ... ភាវនាយ
បណាតត្រា ហេតុ សម្មយុត្តកាណំ ទដ្ឋានំ ចិត្ត-
សមុដ្ឋានានក្ក រូបានំ ហេតុប្បដ្ឋានយេន បច្ចុយោ ។

[៦៦៩] លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បណា-
តត្រា ធម្មោ លេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បណា-
តត្រា ធម្មស្ស ... លេវ នស្សនេន ន ភាវ-
នាយ បណាតត្រា ហេតុ សម្មយុត្តកាណំ ទដ្ឋានំ

[៦៦៦] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលមិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ ពួកហេតុ
ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្មយុត្តកក្កន្ធន ដោយ
ហេតុប្បដ្ឋាយ ។

[៦៦៧] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ...
គឺ ពួកហេតុ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ ។

[៦៦៨] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ... គឺ ពួកហេតុ ដែលគួរលះ ដោយ
ភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្មយុត្តកក្កន្ធនផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ ។

[៦៦៩] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិន
គួរលះ ដោយភាវនា ... គឺ ពួកហេតុ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្មយុត្តកក្កន្ធនផង

ចិត្តសមុដ្ឋានានត្វា រូបាណំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្ខណោ នេវ នស្សនេន ន ការាយ
បហាតញ្ចា ហេតុ សម្មយុត្តកាណំ ខន្ធាណំ កដត្តា
ច រូកាណំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧០] នស្សនេន បហាតញ្ចា ធម្មោ
នស្សនេន បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស ការម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ នស្សនេន បហាតត្វំ រាគំ អស្សនេតិ
អភិទទ្ធិតិ តំ អារត្តំ នស្សនេន បហាតញ្ចា រកោ
ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋំ ឧប្បជ្ជតិ វិចីតិញ្ចា ឧប្បជ្ជតិ
នស្សនេន បហាតត្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋំ
អស្សនេតិ អភិទទ្ធិតិ តំ អារត្តំ នស្សនេន
បហាតញ្ចា រកោ ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋំ ឧប្បជ្ជតិ វិចីតិញ្ចា
ឧប្បជ្ជតិ នស្សនេន បហាតត្វំ ទោមនស្សំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ វិចីតិញ្ចំ អារត្តំ វិចីតិញ្ចា ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋំ
ឧប្បជ្ជតិ នស្សនេន បហាតត្វំ ទោមនស្សំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ នស្សនេន បហាតត្វំ ទោមនស្សំ អារត្តំ
នស្សនេន បហាតត្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ វិចីតិញ្ចា
ឧប្បជ្ជតិ ។

ត្ថកចិត្តសមុដ្ឋានប្បជ្ជនំ ដោយហេតុប្បច្ចយេ ត្ថកហេតុ ដែលមិនគួរលះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ជាបច្ច័យ នៃត្ថកសម្បយុត្ត-
កច្ច័ជ្ជនំ ត្ថកកដត្តាប្បជ្ជនំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយហេតុប្បច្ចយេ ។

[៦៧១] ធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល គ្រូកមា
រិកាយ ចំពោះពនៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពនៈ ដែលគួរ
លះ ដោយទស្សនៈ ប្រាព្វ ឡូពនៈនោះ រើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើត
ឡើង វិចីកិញ្ចា កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
កើតឡើង បុគ្គល គ្រូកមា រិកាយ ចំពោះទិដ្ឋិ ពនៈ ដែលគួរ
លះ ដោយទស្សនៈ ប្រាព្វ ឡូទិដ្ឋិនោះ រើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើត
ឡើង វិចីកិញ្ចា កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
កើតឡើង វិចីកិញ្ចា ប្រាព្វ ឡូវិចីកិញ្ចា កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង
ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតឡើង ទោមនស្ស
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រាព្វ ឡូទោមនស្ស ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ រើបកើតឡើង វិចីកិញ្ចា កើតឡើង ។

[២៧៧] បស្សនេន បហាតត្វោ ធម្មោ លេវ ទស្សនេន ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស អាម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា ទស្សនេន បហាតត្វេ បហំនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុត្វេ សមុទាចិណ្ណា កិលេសេ ជាទន្តិ ទស្សនេន បហាតត្វេ ខន្ធអនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ ចេតោបរិយញ្ញាលោន ទស្សនេន បហាតត្វេ ចិត្តសមន្តិស្ស ចិត្តំ ជាទន្តិ ទស្សនេន បហាតត្វោ ខន្ធា ចេតោបរិយញ្ញាលាស្ស បុត្វេនិកសាទុស្សតិញ្ញាលាស្ស យថាភម្មបតញ្ញាលាស្ស អនាគតំសញ្ញាលាស្ស អាវដ្ឋនាយ អាម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៨] ភាវនាយ បហាតត្វោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស អាម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ភាវនាយ បហាតត្វំ រាតំ អស្សនេតិ អភិទទ្ធតិ តំ អាម្មណាប្បច្ចយេន បហាតត្វោ រតោ ឧប្បជ្ជតិ ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ភាវនាយ បហាតត្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ឧទ្ធច្ចំ អាម្មណាប្បច្ចយេន បហាតត្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ភាវនាយ បហាតត្វំ ទោមនស្សំ អាម្មណាប្បច្ចយេន បហាតត្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៧១] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ ថៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវា ដោយការម្នាលប្បច្ច័យ គឺ ត្រូវអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណា ខ្ញុំត្រូវកិលេស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដែលលះបង់ហើយ ដឹង ខ្ញុំត្រូវកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់ ខ្ញុំខ្លួនទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដឹងចិត្ត ថៃបុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខ្លួនទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ ថៃការពិចារណា ខ្ញុំចេតោបរិយញ្ញាណ បុត្វេនិកសាទុស្សតិញ្ញាណ យថាភម្មបតញ្ញាណ ទំនិកនាគតំសញ្ញាណ ដោយការម្នាលប្បច្ច័យ ។

[២៧២] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការវា ជាបច្ច័យ ថៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការវា ដោយការម្នាលប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ តែពាយ ចំនោររាគៈ ដែលគួរលះ ដោយការវា រាគៈ ដែលគួរលះ ដោយការវា ប្រាភ្នំ ខ្ញុំរាគៈនោះ រើបកើតឡើង ខ្លួនច្នៃ កើតឡើង ភោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយការវា កើតឡើង ខ្លួនច្នៃ ប្រាភ្នំ ខ្ញុំ ខ្លួនច្នៃ រើបកើតឡើង ភោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយការវា រើបកើតឡើង ភោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយការវា ប្រាភ្នំ ខ្ញុំភោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយការវា រើបកើតឡើង ខ្លួនច្នៃ កើតឡើង ។

អភិបាលប្រតិភូ អនុបាលប្រតិភូ

(២៧១) ភាវនាយ បហាតត្យោ ចន្ទោ ទស្ស-
 ទេន បហាតត្យស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ភាវនាយ បហាតត្តំ ភតំ អស្សាទេតិ
 អភំទទ្ធាតិ តំ អារត្ត ទស្សទេន បហាតត្យោ ពតោ
 ទុប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ទុប្បជ្ជតិ វិចិត្តិត្តា ទុប្បជ្ជតិ ទស្ស-
 ទេន បហាតត្តំ ទោមទស្សំ ទុប្បជ្ជតិ ទទ្ធជំ អារត្ត
 ទិដ្ឋិ ទុប្បជ្ជតិ វិចិត្តិត្តា ទុប្បជ្ជតិ ទស្សទេន
 បហាតត្តំ ទោមទស្សំ ទុប្បជ្ជតិ ភាវនាយ បហា-
 តត្តំ ទោមទស្សំ អារត្ត ទស្សទេន បហាតត្តំ
 ទោមទស្សំ ទុប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ទុប្បជ្ជតិ វិចិត្តិត្តា
 ទុប្បជ្ជតិ ។

(២៧២) ភាវនាយ បហាតត្យោ ចន្ទោ ទេវ ទស្ស-
 ទេន ន ភាវនាយ បហាតត្យស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-
 ណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ភិយា ភាវនាយ បហាតត្តំ
 បហំទំ កំលេសំ បច្ចុវត្តន្តិ វិក្កម្ពតំ កំលេសំ
 បច្ចុវត្តន្តិ បុព្វេ សុខុនាចំណ្ហា ភាវនាយ បហាតត្យោ
 ទទ្ធវេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ

អភិបាលប្រតិភូ អនុបាលប្រតិភូ

(២៧៣) ភតំ ដែលគ្នាលះ ដោយការនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
 ដែលគ្នាលះ ដោយស្សនៈ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ក្រេត-
 អរ រីករយ ចំនោររតតៈ ដែលគ្នាលះ ដោយការនា រតតៈ ដែលគ្នា-
 លះ ដោយស្សនៈ ប្រាត្ន ទូរពតៈនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើត
 ឡើង វិចិត្តិត្តា កើតឡើង ទោមទស្ស ដែលគ្នាលះ ដោយស្សនៈ
 កើតឡើង ទិដ្ឋិ ប្រាត្ន ទូរទុច្ចុះ ទើបកើតឡើង វិចិត្តិត្តា កើត
 ឡើង ទោមទស្ស ដែលគ្នាលះ ដោយស្សនៈ កើតឡើង ទោមទស្ស
 ដែលគ្នាលះ ដោយស្សនៈ ប្រាត្ន ទូរទោមទស្ស ដែលគ្នាលះ
 ដោយការនា ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិត្តិត្តា កើតឡើង ។

(២៧៤) ធម៌ ដែលគ្នាលះ ដោយការនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
 ដែលមិនគ្នាលះ ដោយស្សនៈ មិនគ្នាលះ ដោយការនា ដោយការម្ម-
 ណាប្បច្ច័យ គឺ គ្រូអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណាទូរិលេស ដែលគ្នាលះ
 ដោយការនា ដែលលះចង់ហើយ ពិចារណា ទូរិលេស ដែលសន្តិក៍
 សន្តិខៈហើយ ឃើញច្បាស់ ទូរទទ្ធព្រាណ ដែលគ្នាលះ ដោយការនា
 ដែលប្តាប់សន្សំករហើយ ក្នុងកាលបុរេ ជាមិនរៀន ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន

ចេតោបរិយញ្ញាណោ ន ភាវនាយ បហានត្វចិត្ត-
 សមុទ្រិស្ស ចិត្តំ ជាទុដ្ឋំ ភាវនាយ បហានត្វា ទុដ្ឋា
 ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុរោជិតសាទុស្សតិញ្ញាណស្ស
 យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស អនាគត់សញ្ញាណស្ស អា-
 វជ្ជនាយ អាម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៧៧) នៅ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
 នត្វោ ធម្មោ នៅ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
 នត្វស្ស ធម្មស្ស អាម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 នាមំ ទុដ្ឋា សីលំ សមាទិយិត្វា ទោសេវកម្មំ
 កត្វា តំ បច្ចវេត្តិតិ បុរោ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេត្តិតំ
 ណាណ វុដ្ឋហិត្វា ណាមំ បច្ចវេត្តិតំ អវិយា មត្តា
 វុដ្ឋហិត្វា មត្តំ បច្ចវេត្តិតំ និព្វានំ បច្ចវេត្តិតំ
 និព្វានំ តោត្រកុស្ស វេទានស្ស មត្តស្ស ផលស្ស
 អាវជ្ជនាយ អាម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្កំ
 អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ សោតំ ...
 ហានំ ធ្មំ កាយំ រូបេ សន្នេ កន្ធ�ំ វសេ ហោដ្ឋត្វោ
 ... វត្ថំ នៅ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វោ
 ទន្ធឱ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ និព្វេន
 ចក្កេន រូបំ បស្សតិ និព្វាយ សោតនាមុយា សន្នំ ...

ដឹង ទ្រវិក្ក វៃបុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលគួរលះ ដោយការវា
 ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ទុដ្ឋានំឡាយ ដែលគួរលះ ដោយការវា
 ជាបច្ច័យ វៃភាវិតារណា ទ្រវេតោបរិយញ្ញាណ បុរោនិវេសា-
 នុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបកញ្ញាណ និងអនាគត់សញ្ញាណ ដោយ
 អាម្មណាប្បច្ច័យ ។

(៦៧៨) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការវា ជាបច្ច័យ វៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះ ដោយការវា ដោយអាម្មណាប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យខាន
 សមាទានសីល ធ្វើទុរោសីលកម្ម ហើយភិចារណា ទ្រវកុសលនោះ
 ភិចារណា ទ្រវកុសលនាំឲ្យឡាយ ដែលភ្ជាប់សន្សំមកហើយ ក្នុង
 កាលមុន ចេញអំពីឈាន ហើយភិចារណា ទ្រវឈាន ព្រះអរិយៈ
 នាំឲ្យឡាយ ចេញអំពីមត្ត ហើយភិចារណា ទ្រវមត្ត ភិចារណា ទ្រវនិព្វាន
 ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ វៃភាវិតារណា ទ្រវតោត្រកុ វេទានៈ មត្ត
 និងផល ដោយអាម្មណាប្បច្ច័យ បុគ្គល ឃើញច្បាស់ ទ្រវចក្ក ថា
 មិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនទ្វេ ទ្រវសាគៈ ... ទ្រវយានៈ ដ្យូ
 កាយ ត្ថករូប ត្ថកសំឡេង ត្ថកភ្លឺ ត្ថកស ត្ថកដាំដីរូប ...
 ទ្រវកុ ឃើញច្បាស់ ទ្រវទុដ្ឋានំឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវា ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនទ្វេ
 ឃើញច្បាស់ ដោយទិព្វបក្ក (ឧ)សំឡេង ដោយទិព្វសោតព។ ...

ចេតោបរិយញ្ញាណោ ន ទេវ ទស្សនេន ន ការវោយ
 បហានត្វាចិត្តសមន្តិស្ស ចិត្តំ ជាទន្តិ អាភាសានញ្ញា-
 យតនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនស្ស អាភិញ្ញាយតនំ
 ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនស្ស រូបាយតនំ ចក្កវិញ្ញា-
 ណស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ដោដ្ឋញ្ញាយតនំ
 កាយវិញ្ញាណស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 ទេវ ទស្សនេន ន ការវោយ បហានត្វា ទត្វា
 ឥន្ទ្រិទញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុត្រៀ-
 និវសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មបកញ្ញាណស្ស
 អនាគតសញ្ញាណស្ស អាវដ្ឋនាយ អាម្ពណប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ ។

[២៧៦] ទេវ ទស្សនេន ន ការវោយ បហា-
 នត្វា ធម្មោ ទស្សនេន បហានត្វាស្ស ធម្មស្ស
 អាម្ពណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នានំ ទត្វា សីលំ
 សមាទិយិត្វា ទុចោសេឥកម្មំ កត្វា តំ អស្សា-
 ទេតិ អភិទទ្ទតិ តំ អាវុត្តំ ទស្សនេន បហានត្វា
 រាតោ ទុវ្យជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ទុវ្យជ្ជតិ វិចីកិច្ឆា ទុវ្យជ្ជតិ

ដឹងចិត្ត តែបុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះ ដោយការវា ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាភាសានញ្ញាយ-
 តនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនៈ អាភិញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
 នៃទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្កវិញ្ញាណ
 ដោយការម្ពណប្បច្ច័យ ដោយដ្ឋញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ
 ដោយការម្ពណប្បច្ច័យ ទទ្ធវាធិឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះ ដោយការវា ជាបច្ច័យ នៃការតិចារណា ទូរវិញ្ញាណ
 ចេតោបរិយញ្ញាណ បុត្រៀនិវសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបកញ្ញាណ
 និវសានុសញ្ញាណ ដោយការម្ពណប្បច្ច័យ ។

[២៧៦] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
 ការវា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយការម្ព-
 ណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យខាន សមាខានសីល ធ្វើឧបោសថកម្មហើយ
 ព្រឹក្សា កែតយ ចំពោះកុសលនោះ ពតៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 ប្រាត្រ្យុតុសលនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចីកិច្ច កើតឡើង

និស្សន្ទនិ បយាតតំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ បុត្រ
 សុចិណ្ណានិ បច្ចុវេក្ខតិ ណាណា វុដ្ឋហិត្វា ណាណំ
 អស្សាទេតិ តំ អារត្តំ និស្សន្ទនិ បយាតតោ វគោ
 ... ទិដ្ឋិ ... វិចិត្តិត្វា ... ណានេ បរិហិនេ
 វិប្បទិសារិស្សំ ... និស្សន្ទនិ បយាតតំ ទោម-
 នស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ ចក្កំ អស្សាទេតិ អភិទទ្ទតិ សោតំ
 ... យាណំ ជ្ឈិវំ កាយំ រូបេ សន្នេ គន្ធិ វសេ
 ដោដ្ឋត្វេ ... វត្ថុំ លេវ និស្សន្ទនិ ន ការងាយ
 បយាតត្វេ ទន្ធិ អស្សាទេតិ អភិទទ្ទតិ តំ អារត្តំ
 និស្សន្ទនិ បយាតតោ វគោ ... ទិដ្ឋិ ...
 វិចិត្តិត្វា ... ។

[៦៧៧] លេវ និស្សន្ទនិ ន ការងាយ បយា-
 តតោ ធម្មា ការងាយ បយាតត្វស្ស ធម្មស្ស
 អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ទានំ នត្វា សីលំ
 សមាទិវិត្វា ទុរោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ
 អភិទទ្ទតិ តំ អារត្តំ វគោ ឧប្បជ្ឈតិ ឧទ្ធច្ចំ
 ឧប្បជ្ឈតិ ការងាយ បយាតតំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ
 បុត្រេ សុចិណ្ណានិ ... ណាណា វុដ្ឋហិត្វា ...

ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតឡើង (ត្រូវរើរបេក្ខន្ត) ពិចារណា ឲ្យកុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ហើយត្រេកអរ ចំពោះឈាន ពតៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រាណ្ឌ ឲ្យឈាននោះ ... ទិដ្ឋិ ... វិចិត្តិត្វា ... កាលបើឈាន សាចសូន្យហើយ វិប្បទិសារិប្បក្កល ... ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតឡើង ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះចក្ក ចំពោះសោតៈ ... ចំពោះយានៈ ដំក្តំ កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួកផោដ្ឋត្វៈ ... វត្ថុ ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះទន្ធិ ទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការងារ ពតៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រាណ្ឌ ឲ្យទន្ធិនោះ ... ទិដ្ឋិ ... វិចិត្តិត្វា ... ។

[៦៧៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការងារ ជាចម្លើយ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការងារ ដោយ ការម្មណាប្បច្ចយ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើទុរោសថ- កម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះកុសលនោះ ពតៈ ប្រាណ្ឌ ឲ្យ កុសលនោះ ទើបកើតឡើង ឧទ្ធច្ចៈ កើតឡើង ទោមនស្ស ដែល គួរលះ ដោយការងារ កើតឡើង ឲ្យកុសលទាំងឡាយ ដែល ធ្លាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ... ចេញអំពីឈាន ...

ឧត្តំ . . . វត្ថុ . . . ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ
បហានត្វោ ខន្ធ អស្សនេតិ តំ អារត្ត ភាវនាយ
បហានត្វោ រាតោ ឧប្បជ្ឈតិ ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ឈតិ
ភាវនាយ បហានត្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៦៧៨] ទស្សនេន បហានត្វោ ធម្មោ ទស្ស-
នេន បហានត្វស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្ម-
ណាធិបតិ ទស្សនេន បហានត្វំ រតំ តុំ កត្វា
អស្សនេតិ អភិទទ្ធតិ តំ តុំ កត្វា ទស្សនេន
បហានត្វោ រាតោ ឧប្បជ្ឈតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ ទិដ្ឋិ
តុំ កត្វា អស្សនេតិ អភិទទ្ធតិ តំ តុំ កត្វា
ទស្សនេន បហានត្វោ រាតោ ឧប្បជ្ឈតិ ទិដ្ឋិ
ឧប្បជ្ឈតិ ។ សហជាតាធិបតិ ទស្សនេន បហា-
នត្វាធិបតិ សម្បយុត្តកាមំ ខន្ធជំ អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៦៧៩] ទស្សនេន បហានត្វោ ធម្មោ ទេវ
ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វស្ស ធម្មស្ស
អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ ទស្ស-
នេន បហានត្វាធិបតិ វិត្តសមុដ្ឋាបាមំ រូបាមំ ។

ចំពោះចក្ក . . . វត្ថុ . . . ត្រេកអរ ចំពោះខន្ធជំឡាយ ដែលបិម
គួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា រតៈ ដែលគួរលះ
ដោយភាវនា ប្រាជ្ញា ខ្លូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ខ្លួនច្នះ កើតឡើង
ពោមទស្ស ដែលគួរលះ ដោយភាវនា កើតឡើង ។

[៦៧៨] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់
អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល
ធ្វើខ្ញុំរតៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ឲ្យជាទិគោរព ហើយត្រេកអរ
រីករាយ រតៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ធ្វើខ្ញុំរតៈនោះ ឲ្យជា
ទិគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង បុគ្គល ធ្វើខ្ញុំទិដ្ឋិ ឲ្យជា
ទិគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រតៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
ធ្វើខ្ញុំទិដ្ឋិនោះ ឲ្យជាទិគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។
ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៧៩] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយ
អធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរ
លះ ដោយទស្សនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ។

[៦៨០] ឧស្សនេន បហានត្វោ ធម្មោ ឧស្សនេន បហានត្វស្ស ច នេវ ឧស្សនេន ន កាវនាយ បហានត្វស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ ឧស្សនេន បហានត្វាធិបតិ សម្មយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសម្មដ្ឋាបាទញ្ច រូបាទំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៨១] កាវនាយ បហានត្វោ ធម្មោ កាវនាយ បហានត្វស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ កាវនាយ បហានត្វំ រាគំ កុរុំ កក្កា អស្សនេតិ អភិទទ្ធាតិ តំ កុរុំ កក្កា កាវនាយ បហានត្វោ រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ ។ សហជាតាធិបតិ កាវនាយ បហានត្វាធិបតិ សម្មយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៨២] កាវនាយ បហានត្វោ ធម្មោ ឧស្សនេន បហានត្វស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ កាវនាយ បហានត្វំ រាគំ កុរុំ កក្កា អស្សនេតិ អភិទទ្ធាតិ តំ កុរុំ កក្កា ឧស្សនេន បហានត្វោ រាគោ ឧប្បជ្ឈតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៦៨០] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ ខៃធមិ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈផង វេលមិទគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គលៈ ដោយកាវនាផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ធមិជាអធិបតិ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ ខៃពួកសម្មយុត្តកក្កុផង ពួកចិត្តសម្មដ្ឋាបាទផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៨១] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយកាវនា ជាបច្ច័យ ខៃធមិ វេលគ្គលៈ ដោយកាវនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើទ្រុក្រតៈ វេលគ្គលៈ ដោយកាវនា ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រតៈ វេលគ្គលៈ ដោយកាវនា ធ្វើទ្រុក្រតៈ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ធមិជាអធិបតិ វេលគ្គលៈ ដោយកាវនា ជាបច្ច័យ ខៃពួកសម្មយុត្តកក្កុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៨២] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយកាវនា ជាបច្ច័យ ខៃធមិ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើទ្រុក្រតៈ វេលគ្គលៈ ដោយកាវនា ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រតៈ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ធ្វើទ្រុក្រតៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

[៦៨៣] ភាវនាយ បហានត្រា ធម្មោ ទេវ
និស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្រា ធម្មស្ស
អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ ភាវ-
នាយ បហានត្រាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋាហានំ រូបាណំ ។

[៦៨៤] ភាវនាយ បហានត្រា ធម្មោ ភាវនាយ
បហានត្រា ច ទេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
នត្រា ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតាធិបតិ ភាវនាយ បហានត្រាធិបតិ សម្ប-
យុត្តកាណំ ទព្វាណំ ចិត្តសមុដ្ឋាហានញ រូបាណំ ។

[៦៨៥] ទេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្រា
ធម្មោ ទេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្រា ធម្មស្ស
ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ
សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ពានំ និគ្វា
សីលំ សមាទិយិត្វា ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ កុរុ
កត្វា បច្ចវេក្ខតិ បុត្រោ សុចិណ្ណាណិ . . . ណា ពា
វុដ្ឋហិត្វា យាណំ កុរុ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មត្តា
វុដ្ឋហិត្វា មត្តំ កុរុ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ ផលំ កុរុ កត្វា
បច្ចវេក្ខតិ វិនិច្ឆាណំ កុរុ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ វិនិច្ឆាណំ

[៦៨៧] ធមិ វេលក្កលៈ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ
វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិនក្កលៈ ដោយភាវនា ដោយ
អធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ធមិជាអធិបតិ វេលក្ក-
លៈ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាហារ ។

[៦៨៨] ធមិ វេលក្កលៈ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ
វេលក្កលៈ ដោយភាវនាផង ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ
មិនក្កលៈ ដោយភាវនាផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជា-
តាធិបតិ គឺ ធមិជាអធិបតិ វេលក្កលៈ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធន៍ ពួកចិត្តសមុដ្ឋាហារផង ។

[៦៨៩] ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិនក្កលៈ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ
មិនក្កលៈ ដោយភាវនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណា-
ធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យបាន
សមាទានសីល ធ្វើឲ្យឧបោសថកម្ម ធ្វើឲ្យកុសលនោះ ឲ្យជាវិគោ-
ព ហើយនិពារណា ឲ្យកុសលខ្លាំងឡើយ ដែលធ្លាប់សន្សំមកហើយ
ក្នុងកាលមុន . . . ចេញអំពីឈាន ធ្វើឲ្យឈាន ឲ្យជាវិគោព
ហើយនិពារណា ព្រះអរិយៈខ្លាំងឡើយ ចេញអំពីមគ្គ ធ្វើឲ្យមគ្គ ឲ្យ
ជាវិគោព ហើយនិពារណា ធ្វើឲ្យវេល ឲ្យជាវិគោព ហើយនិ-
ពារណា ធ្វើឲ្យព្រះអរិយៈ ឲ្យជាវិគោព ហើយនិពារណា ព្រះនិព្វាន

គោត្រកុស្ត វេទនាទស្ស មគ្គកុស្ត ផលកុស្ត អធិបតិ-
ប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។ សហជាតាធិបតិ ទេវ ទស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហាតត្វាធិបតិ សម្បយុត្តកាណំ
ទុទ្ធាណំ ចិត្តសមុដ្ឋានានាញ រូបាណំ អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចុយោ ។

[២៨៦] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តត្វោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស
អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ភាវនាណាធិបតិ នាណំ
ទត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា ឧបោសថកក្កំ កត្វា
តំ កុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិទទ្ធតំ តំ កុំ កត្វា
ទស្សនេន បហាតត្វោ វាតោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្ប-
ជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណាណិ កុំ កត្វា ... យាណ
វុដ្ឋហិត្វា យាណំ កុំ កត្វា ... វត្ថុំ ទេវ ទស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហាតត្វោ ទទ្ធវេ កុំ កត្វា
អស្សាទេតិ អភិទទ្ធតំ តំ កុំ កត្វា ទស្សនេន
បហាតត្វោ វាតោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

ជាបច្ច័យ វៃគោត្រកុស្ត វេទនាទស្ស មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។
ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ជាអធិបតិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ វៃត្ថកសម្បយុត្តកក្ខន្ធនំ ត្ថក
ចិត្តសមុដ្ឋានេវចនំ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[២៨៦] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ

ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ វៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ភាវនាណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យបាន
សមាទានសីល ធ្វើទុបោសថកម្ម ធ្វើទូកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព
ហើយត្រេកអរ រីករាយ រក្សា ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ធ្វើទូ
កុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព រើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ធ្វើទូ
កុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោ-
រព ... ចេញតំលាង ហើយធ្វើទូឈាន ឲ្យជាទីគោរព ...
ឲ្យរត្ត ធ្វើទូទុទ្ធវាទិឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរ
លះ ដោយភាវនា ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រក្សា
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ធ្វើទូទុទ្ធវាទិ នោះ ឲ្យជាទីគោរព រើបកើត
ឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

អភិធម្មបិដក អប្បយោបង្គំកប្បដ្ឋានំ

អភិធម្មបិដក អប្បយោបង្គំកប្បដ្ឋានំ

[៦៨៧] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
 តត្វោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស ...
 ភាវនាយាធិបតិ នាធិ ធម្មា សីលំ សមាធិយំត្វា
 ទុច្ចោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សនេតិ អភិធម្មតិ
 តំ កុំ កត្វា ភាវនាយ បហាតត្វោ រាតោ
 ធម្មជ្ជតិ បុត្វេ ។ បេ ។ ទេវ ទស្សនេន ន
 ភាវនាយ បហាតត្វោ ទត្ថេ កុំ កត្វា អស្សនេតិ
 អភិធម្មតិ តំ កុំ កត្វា ភាវនាយ បហាតត្វោ
 រាតោ ធម្មជ្ជតិ ។

[៦៨៨] ទស្សនេន បហាតត្វោ ធម្មោ ទស្សនេន
 បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស អនន្តរឃ្មត្វយេន បច្ចយោ
 បុរិមា បុរិមា ទស្សនេន បហាតត្វោ ទត្វា បច្ឆិមាធិ
 បច្ឆិមាធិ ទស្សនេន បហាតត្វោធិ ទត្វាធិ អនន្ត-
 រឃ្មត្វយេន បច្ចយោ ។

[៦៨៩] ទស្សនេន បហាតត្វោ ធម្មោ ទេវ
 ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស ...
 ទស្សនេន បហាតត្វោ ទត្វា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរឃ្ម-
 ត្វយេន បច្ចយោ ។

[៦៨៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ...
 បានដល់ការម្សាន្តធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យបាន សមាធិសីល ធ្វើ
 ទុច្ចោសថកម្ម ហើយក្រេកអរ រីករាយ ចំពោះកុសលនោះ ពតៈ
 ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ធ្វើខ្លឹមកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើប
 កើតឡើង ក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ ធ្វើខ្លឹមខ្លាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ឲ្យជាទីគោរព ហើយក្រេកអរ
 រីករាយ ពតៈ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ធ្វើខ្លឹមខ្លះនោះ ឲ្យជា
 ទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

[៦៨៨] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
 ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអនន្តរឃ្មត្វយ័ គឺ ខ្លាំងឡាយ
 មុន ។ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃខ្លាំងឡាយ
 ក្រោយ ។ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអនន្តរឃ្មត្វយ័ ។

[៦៨៩] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
 ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ... គឺ
 ខ្លាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ
 ដោយអនន្តរឃ្មត្វយ័ ។

ឧបសគ្គកិច្ច បញ្ញាវិបាក

ឧបសគ្គកិច្ច បញ្ញាវិបាក

[៦៧០] ភាវណាយ បហាតត្យោ ធម្មោ ភាវណាយ
បហាតត្យស្ស ធម្មស្ស អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរិមា បុរិមា ភាវណាយ បហាតត្យា ទន្ធា បច្ឆិមាធំ
បច្ឆិមាធំ ភាវណាយ បហាតត្យាធំ ទន្ធាធំ អនន្ត-
រវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧១] ភាវណាយ បហាតត្យោ ធម្មោ លេវ
នស្សនេន ន ភាវណាយ បហាតត្យស្ស ធម្មស្ស
អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ភាវណាយ បហាតត្យា
ទន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧២] លេវ នស្សនេន ន ភាវណាយ បហា-
តត្យោ ធម្មោ លេវ នស្សនេន ន ភាវណាយ បហា-
តត្យស្ស ធម្មស្ស អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា
បុរិមា លេវ នស្សនេន ន ភាវណាយ បហាតត្យា
ទន្ធា បច្ឆិមាធំ បច្ឆិមាធំ លេវ នស្សនេន ន
ភាវណាយ ។ មេ ។ អនន្តរវ្យាប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុ-
លោមំ គោត្រកុស្ស អនុលោមំ កេនានស្ស គោត្រកុ

[៦៧០] ធមិ វិសេគុលេ ដោយភាវិតា ជាបច្ច័យ នៃធមិ
វិសេគុលេ ដោយភាវិតា ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាតាំងឡាយ
មុន ។ វិសេគុលេ ដោយភាវិតា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធាតាំងឡាយ
ក្រោយ ។ វិសេគុលេ ដោយភាវិតា ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ ។

[៦៧១] ធមិ វិសេគុលេ ដោយភាវិតា ជាបច្ច័យ នៃធមិ
វិសេគុលេ ដោយទស្សនៈ មិនគុលេ ដោយភាវិតា ដោយអ-
នន្តរវ្យាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាតាំងឡាយ វិសេគុលេ ដោយភាវិតា ជាបច្ច័យ
នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ ។

[៦៧២] ធមិ វិសេគុលេ ដោយទស្សនៈ មិនគុលេ ដោយ
ភាវិតា ជាបច្ច័យ នៃធមិ វិសេគុលេ ដោយទស្សនៈ មិនគុ-
លេ ដោយភាវិតា ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធាតាំងឡាយ មុន ។
វិសេគុលេ ដោយទស្សនៈ មិនគុលេ ដោយភាវិតា ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធាតាំងឡាយ ក្រោយ ។ វិសេគុលេ ដោយទស្សនៈ មិនគុ-
លេ ដោយភាវិតា ។ មេ ។ ដោយអនន្តរវ្យាប្បច្ច័យ អនុលោម (ជា
បច្ច័យ) នៃគោត្រកុ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃកេនានៈ គោត្រកុ

មគ្គស្ស ភេនាធិ មគ្គស្ស មត្តោ ផលស្ស ផលំ
ផលស្ស អនុលោមំ ផលសមាបត្តិយា ធិរោនា វុដ្ឋ-
ហន្តស្ស ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយន្តំ ផលសមាបត្តិយា
អនន្តវប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧៣] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តត្យោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស
។ បេ ។ ភាវជ្ជនា ទស្សនេន បហាតត្វាធិ ទន្ធាធិ
អនន្តវប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧៤] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តត្យោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស
អនន្តវប្បច្ចយេន បច្ចយោ ភាវជ្ជនា ភាវនាយ បហា-
តត្វាធិ ទន្ធាធិ អនន្តវប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧៥] ទស្សនេន បហាតត្យោ ធម្មោ ទស្ស-
នេន បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស សអនន្តវប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ អនន្តវសទ្ធិសំ ។

[៦៧៦] ទស្សនេន បហាតត្យោ ធម្មោ ទស្សនេន
បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តិណិ ។

(ជាបច្ច័យ) ខៃបក្ក រោមាមៈ (ជាបច្ច័យ) ខៃបក្ក មក្ក (ជាបច្ច័យ)
ខៃផល ផល (ជាបច្ច័យ) ខៃផល អនុលោម (ជាបច្ច័យ) ខៃផល-
សមាបត្តិ ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយន្តៈ របស់បុគ្គល កាលចេញអំពីខែរោធ
ជាបច្ច័យ ខៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តវប្បច្ច័យ ។

[៦៧៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ ខៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ។ បេ ។
ភាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ ខៃទន្ធាធិស្សាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
ដោយអនន្តវប្បច្ច័យ ។

[៦៧៨] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ ខៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយ
អនន្តវប្បច្ច័យ គឺ ភាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ ខៃទន្ធាធិស្សាយ ដែលគួរលះ
ដោយភាវនា ដោយអនន្តវប្បច្ច័យ ។

[៦៧៩] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ ខៃធម៌
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយសមនន្តវប្បច្ច័យ ។ ប្រហស្ថត្តា
នីតិអនន្តវប្បច្ច័យវិដា ។

[៦៨០] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ ខៃ
ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មាន
ករៈ ព្យ ។

[២៧៧] ភាវនាយ បហានត្រា ធម្មោ ភាវនាយ
បហានត្រា ធម្មស្ស ធម្មស្ស ... តិណិ ។

[២៧៨] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
នត្រា ធម្មោ ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
នត្រា ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទេវ
ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្រា ឃិកោ ខន្ធោ
តិណ្ណាដំ ខន្ធាដំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូតានំ សហជា-
តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទេ ខន្ធា ... បដិសន្ធិក្ករណ
ខន្ធា វត្តស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ត
ខន្ធាដំ ឃិកំ មហាក្ខតំ តិណ្ណាដំ មហាក្ខតានំ
មហាក្ខតា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូតានំ ពាហិវំ ...
អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញា-
សត្តានំ ... ។

[២៧៩] ទស្សនេន បហានត្រា ច ទេវ ទស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហានត្រា ច ធម្មោ ទេវ ទស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហានត្រា ធម្មស្ស ធម្មស្ស ...
ទស្សនេន បហានត្រា ខន្ធា ច មហាក្ខតា ច
ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូតានំ ។

[២៨០] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃធមិ
វេលគ្គលៈ ដោយភាវនា ... តិ មានវារៈ ៣ ។

[២៨១] ធមិ វេលមិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គលៈ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ វេលមិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ
មិនគ្គលៈ ដោយភាវនា ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ វេល
មិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គលៈ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២
... ខន្ធានំឡាយ ជាបច្ច័យ នៃវត្ត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ វត្ត (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធានំឡាយ មហាក្ខត ១
(ជាបច្ច័យ) នៃមហាក្ខត ៣ មហាក្ខតាំងឡាយ (ជាបច្ច័យ) នៃពួក
ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពាហិវំ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧត្តសមុដ្ឋាន
... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[២៨២] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈក្តី ធមិ វេលមិន
គ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គលៈ ដោយភាវនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃ
ធមិ វេលមិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គលៈ ដោយភាវនា ...
គឺ ខន្ធានំឡាយ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈក្តី មហាក្ខតាំងឡាយក្តី
(ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ។

អំណាចដ៏ពេញលេញ

[៧០០] ភាវណាយ បហាតត្យោ ច លេវ ទស្ស-
នេន ន ភាវណាយ បហាតត្យោ ច ធម្មា លេវ
ទស្សនេន ន ភាវណាយ បហាតត្យស្ស ធម្មស្ស
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ភាវណាយ បហាតត្យោ
ទន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋាហានំ រូតានំ ។

[៧០១] ទស្សនេន បហាតត្យោ ធម្មា ទស្ស-
នេន បហាតត្យស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ទស្សនេន បហាតត្យោ ឋិតោ ទន្ធា ... ។

[៧០២] ភាវណាយ បហាតត្យោ ធម្មា ភាវណាយ
បហាតត្យស្ស ធម្មស្ស ... ភាវណាយ បហាតត្យោ
ឋិតោ ទន្ធា តិណ្ណន្នំ ទន្ធានំ ។

[៧០៣] លេវ ទស្សនេន ន ភាវណាយ បហាតត្យោ
ធម្មា លេវ ទស្សនេន ន ភាវណាយ បហាតត្យស្ស
ធម្មស្ស ... លេវ ទស្សនេន ន ភាវណាយ បហាតត្យោ
ឋិតោ ទន្ធា តិណ្ណន្នំ ទន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ទ្វេ ទន្ធា ... បដិសន្ធិកុណោ លេវ ទស្សនេន ន
ភាវណាយ បហាតត្យោ ឋិតោ ទន្ធា តិណ្ណន្នំ ទន្ធានំ
វត្តស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ទន្ធា ...

អំណាចដ៏ពេញលេញ

[៧០០] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយការវាត្តិ ធមិ វេលបិទគ្គ-
លៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គលៈ ដោយការវាត្តិ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
វេលមិទគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គលៈ ដោយការវាត្តិ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធានិទ្ធាយ វេលគ្គលៈ ដោយការវាត្តិ
បហាតត្តវាត្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃភូតចិត្តសមុដ្ឋានរូប ។

[៧០១] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទ
វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ... ។

[៧០២] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយការវាត្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃធមិ
វេលគ្គលៈ ដោយការវាត្តិ ... គឺ ខន្ធទ វេលគ្គលៈ ដោយការវាត្តិ
(ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទ ។

[៧០៣] ធមិ វេលមិទគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គលៈ
ដោយការវាត្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃធមិ វេលមិទគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ
មិទគ្គលៈ ដោយការវាត្តិ ... គឺ ខន្ធទ វេលមិទគ្គលៈ ដោយ
ទស្សនៈ មិទគ្គលៈ ដោយការវាត្តិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទ ដោយ
អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធទ ២ ... ខន្ធទ វេលមិទគ្គលៈ ដោយ
ទស្សនៈ មិទគ្គលៈ ដោយការវាត្តិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទ ៣ ផង
វត្តស្ស ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធទ ២ ...

ខន្ធ វត្ថុស្ស វត្ថុ ខន្ធនំ ឯតំ មហាក្កតំ តិណ្ណន្នំ
 មហាក្កតានំ អញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ អសញ្ញ-
 សត្តានំ ... ។

(៧០៤) នស្សនេន បហានត្វោ ធម្មោ នស្សនេន
 បហានត្វស្ស ធម្មស្ស និស្សយរាជ្ជដ្ឋយេន បដ្ឋយោ
 តិណិ ។ ភាវនាយ ... តិណិ ។ នេវ នស្សនេន
 ន ភាវនាយ បហានត្វោ ធម្មោ នេវ នស្សនេន ន
 ភាវនាយ ។ បេ ។ នេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ
 បហានត្វោ ឯតោ ខន្ធនំ តិណ្ណន្នំ ខន្ធនំ វិគ្គ-
 សមុដ្ឋាហានញ្ច រូតានំ ទ្វេ ខន្ធនំ ... បដិ-
 សន្និក្កុណោ ខន្ធនំ វត្ថុស្ស វត្ថុ ខន្ធនំ ឯតំ មហា-
 ក្កតំ ... អសញ្ញសត្តានំ ... ចក្កាយនំ ចក្ក-
 វិញ្ញាណស្ស ។ បេ ។ កាយាយនំ កាយវិញ្ញា-
 ណស្ស វត្ថុ ... ។

ខន្ធនំ វត្ថុស្ស (ជាបច្ច័យ) វត្ថុ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធនំ វត្ថុស្ស
 មហាក្កត ១ ជាបច្ច័យ នៃមហាក្កត ៣ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយេន របស់
 ពួកអសញ្ញសត្ថ ... ។

(៧០៥) ធមិ ដែលគ្មាន ដោយទស្សន ជាបច្ច័យ នៃ
 ធមិ ដែលគ្មាន ដោយទស្សនៈ ដោយនិស្សយប្បដ្ឋយេន គឺ មាន
 វាៈ ៣ ។ ដោយភាវនា ... គឺ មានវាៈ ៣ ។ ធមិ ដែលមិន
 គ្មាន ដោយទស្សនៈ មិនគ្មាន ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ នៃធមិ)
 ដែលមិនគ្មាន ដោយទស្សនៈ មិនគ្មាន ដោយភាវនា ។ បេ ។
 គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនគ្មាន ដោយទស្សនៈ មិនគ្មាន ដោយ
 ភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ដ៏ ពួកចក្កសមុដ្ឋាហានន៍ ខន្ធ ២
 ... ខន្ធនំ វត្ថុស្ស (ជាបច្ច័យ) វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ
 (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធនំ វត្ថុស្ស មហាក្កត ១ ... របស់ពួកអសញ្ញ-
 សត្ថ ... ចក្កាយនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្កវិញ្ញាណ ។ បេ ។
 កាយាយនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ... ។

[៧០៥] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
 តត្វា ធម្មា ទស្សនេន បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស
 និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ ទស្សនេន បហា-
 តត្វានំ ខត្វានំ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទេវ
 ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វា ធម្មា ភាវនាយ
 បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស ... វត្ថុ ភាវនាយ បហា-
 តត្វានំ ខត្វានំ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧០៦] ទស្សនេន បហាតត្វា ច ទេវ ទស្ស-
 នេន ន ភាវនាយ បហាតត្វា ច ធម្មា ទស្សនេន
 បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 ទស្សនេន បហាតត្វា ឃតោ ខត្វា ច វត្ថុ ច
 តិណ្ណានំ ខត្វានំ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទេ
 ខត្វា ... ។

[៧០៧] ទស្សនេន បហាតត្វា ច ទេវ ទស្ស-
 នេន ន ភាវនាយ បហាតត្វា ច ធម្មា ទេវ
 ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស ...
 ទស្សនេន បហាតត្វា ខត្វា ច មហាក្ខតា ច
 ចិត្តសម្មដ្ឋានំ វត្ថានំ ។

[៧០៨] ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ វិនិច្ឆ័យ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយ
 វិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ វិនិច្ឆ័យ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ដោយវិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ ។ ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) វិនិច្ឆ័យ ដែលគួរលះ
 ដោយភាវនា ... គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ វិនិច្ឆ័យ ដែល
 គួរលះ ដោយភាវនា ដោយវិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ ។

[៧០៩] ធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធមិ ដែល
 មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ជាបច្ច័យ
 វិនិច្ឆ័យ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយវិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ
 ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ វិនិច្ឆ័យ ដោយ
 វិនិច្ឆ័យប្បច្ច័យ ខន្ធ ៦ ... ។

[៧១០] ធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធមិ ដែលមិនគួរ
 លះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី (ជាបច្ច័យ) វិនិច្ឆ័យ
 ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ... គឺ
 ខន្ធវិនិច្ឆ័យ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី មហាក្ខតវិនិច្ឆ័យក្តី
 (ជាបច្ច័យ) វិនិច្ឆ័យក្តីសម្មដ្ឋានប្បច្ច័យ ។

(៧០៨) ធម៌ ដែលក្នុងលះ ដោយការនាត្តិ ធម៌ ដែលមិនគួរ
លះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាត្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលក្នុងលះ ដោយការនា ដោយទិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែល
គួរលះ ដោយការនាត្តិ វត្ថុត្តិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយទិស្ស-
យប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។

(៧០៩) ធម៌ ដែលក្នុងលះ ដោយការនាត្តិ ធម៌ ដែលមិនគួរ
លះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាត្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ដោយ
ទិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធវាំងឡាយ ដែលក្នុងលះ ដោយការនាត្តិ
មហាក្កតវាំងឡាយត្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃក្កតចិក្កសម្មដ្ឋានរូប ។

(៧១០) ធម៌ ដែលក្នុងលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលក្នុងលះ ដោយទស្សនៈ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
អារម្មណ៍បចិស្ស័យ អនន្តបចិស្ស័យ និងបកក្កទិស្ស័យ ។ បកក្ក-
បចិស្ស័យ គឺ បុគ្គល កាស្រ័យ ខ្យលៈ ដែលក្នុងលះ ដោយ
ទស្សនៈ ហើយសម្រាប់សត្វ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឱ្យ ...
បំបែកសង្ឃ ខ្យល់ពោសៈ ដែលក្នុងលះ ដោយទស្សនៈ ...

(៧០៨) ធម៌ ដែលក្នុងលះ ដោយការនាត្តិ ធម៌ ដែលមិនគួរ
លះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាត្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលក្នុងលះ ដោយការនា ដោយទិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែល
គួរលះ ដោយការនាត្តិ វត្ថុត្តិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយទិស្ស-
យប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។

(៧០៩) ធម៌ ដែលក្នុងលះ ដោយការនាត្តិ ធម៌ ដែលមិនគួរ
លះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាត្តិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ដោយ
ទិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធវាំងឡាយ ដែលក្នុងលះ ដោយការនាត្តិ
មហាក្កតវាំងឡាយត្តិ (ជាបច្ច័យ) នៃក្កតចិក្កសម្មដ្ឋានរូប ។

(៧១០) ធម៌ ដែលក្នុងលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលក្នុងលះ ដោយទស្សនៈ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
អារម្មណ៍បចិស្ស័យ អនន្តបចិស្ស័យ និងបកក្កទិស្ស័យ ។ បកក្ក-
បចិស្ស័យ គឺ បុគ្គល កាស្រ័យ ខ្យលៈ ដែលក្នុងលះ ដោយ
ទស្សនៈ ហើយសម្រាប់សត្វ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឱ្យ ...
បំបែកសង្ឃ ខ្យល់ពោសៈ ដែលក្នុងលះ ដោយទស្សនៈ ...

មោហំ ... ទិដ្ឋិ ... បត្តនំ ឧបនិស្សាយ ទាណំ
 ហនតិ ... សង្ឃំ ភិទ្ទតិ ទស្សនេន បហាតត្រា
 ភតោ ... ទោសោ មោហា ទិដ្ឋិ ... បត្តនា
 ទស្សនេន បហាតត្រាស្ស ភតស្ស ទោសស្ស មោ-
 ហស្ស ទិដ្ឋិយា បត្តនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

[៧០១] ទស្សនេន បហាតត្រា ធម្មោ ទេវ
 ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្រាស្ស ធម្មស្ស ...
 អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខន្ធរូបនិស្សយោ ។ បកក្ខន្ធ-
 បនិស្សយោ ទស្សនេន បហាតត្រា ភតិ ឧបនិស្សាយ
 ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ ឧបោសថកម្មំ
 ករោតិ ។ សង្ឃំតំ ។ សមាបត្តិ ឧប្បទេតិ ទស្សនេន
 បហាតត្រា ទោសំ ... បត្តនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ
 ទេតិ ... សមាបត្តិ ឧប្បទេតិ ទស្សនេន បហាតត្រា
 ភតោ ... ទោសោ មោហា ទិដ្ឋិ ... បត្តនា
 សទ្ធាយ បញ្ញាយ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិ-
 កស្ស ទុក្ខស្ស ជលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្ប-
 ច្ចយេន បច្ចយោ ។

ទ្វារោហា ... អវិជ្ជិ ... កាស្រ័យ ទ្វារោហា ហើយ
 សម្លាប់សត្វ ... ចំបែកសង្ឃ ពតៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ...
 ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃពតៈ
 ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧១១] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌
 ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវិនិច្ឆ័យ ... បានដល់
 អនន្តរូបនិស្សយ ទិដ្ឋិបកក្ខន្ធរូបនិស្សយ ។ បកក្ខន្ធរូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល
 កាស្រ័យទ្វារោហៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ហើយទ្វារោហ សមា-
 ទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ។ សេចក្តីបំប្រញ ។ ញ្ញាណសមាបត្តិ
 ទ្វារោហៈ ទ្វារោហៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ...
 កាស្រ័យទ្វារោហៈ ហើយទ្វារោហ ... ញ្ញាណសមាបត្តិ ទ្វារោហ
 ទ្វារោហ ពតៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ... ទោសៈ មោហៈ
 ទិដ្ឋិ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសត្វ ចក្ខុ កាយិកសុខ
 កាយិកទុក្ខ ទិដ្ឋិជលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

ស្សនត្តិកៈ បញ្ញាវារៈ

(៧១២) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌

ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការម្ម-
ណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកក្ខបនិស្ស័យ ។ បកក្ខប-
និស្ស័យ គឺ រាគៈ ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ... ទោសៈ
មោហៈ មានៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ទោសៈ
មោហៈ មានៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៧១២) ការវិនាយ បហានតត្វោ ធម្មោ ការវិនាយ
បហានតត្វស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ច័យេន បច្ច័យោ
អាម្មណ្យបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខប-
និស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ ការវិនាយ បហា-
តត្វោ រាគោ ... ទោសោ មោហោ មានោ ...
មត្តោ ការវិនាយ បហានតត្វស្ស រាគស្ស ទោសស្ស
មោហស្ស មានស្ស បត្តនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យេន
បច្ច័យោ ។

(៧១៣) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌

ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ការម្ម-
ណូបនិស្ស័យ និងបកក្ខបនិស្ស័យ ។ បកក្ខបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល
អាស្រ័យ នូវរាគៈ ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ហើយសម្លាប់សត្វ ...
បំបែកសង្ឃ នូវទោសៈ ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ... នូវមោហៈ
... នូវមានៈ ... អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយសម្លាប់
សត្វ ... បំបែកសង្ឃ រាគៈ ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ...

(៧១៣) ការវិនាយ បហានតត្វោ ធម្មោ ឧបនិស្ស-
យេន បហានតត្វស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ច័យេន
បច្ច័យោ អាម្មណ្យបនិស្សយោ បកក្ខបនិស្សយោ ។
បកក្ខបនិស្សយោ ការវិនាយ បហានតត្វំ រាគំ ឧប-
និស្សយោ ទាណំ ហានតិ ... សង្ឃំ ភិទ្ធតិ
ការវិនាយ បហានតត្វំ ទោសំ ... មោហំ ...
មានំ ... មត្តំ ឧបនិស្សយោ ទាណំ ហានតិ ...
សង្ឃំ ភិទ្ធតិ ការវិនាយ បហានតត្វោ រាគោ ...

នោសោ មោហោ មាដោ ... បត្តនា ធន្យនេន
បហាតត្វស្ស ភកស្ស នោសស្ស មោហស្ស ធិដ្ឋិយា
បត្តនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សក-
កណ្ណោ ធន្តរកោ បរកណ្ណោ ធន្តរកស្ស ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ សកបរិក្កហោ ធន្តរកោ
បរិក្កហោ ធន្តរកស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៧១២] ភាវនាយ បហាតត្វា ធម្មោ លេ
ធន្យនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ
បកក្ខបនិស្សយោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ ភាវនាយ
បហាតត្វំ ភកំ ឧបនិស្សយ នាធំ ទេតិ ...
សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ ភាវនាយ បហាតត្វំ នោសំ
... មោហំ ... មាធំ ... បត្តធំ ឧបនិស្សយ
នាធំ ទេតិ ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ ភាវនាយ
បហាតត្វោ ភកោ ... នោសោ មោហោ មាដោ
... បត្តនា សន្ទាយ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ទោសៈ មោហាៈ មាដាៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃភគៈ
ទោសៈ មោហាៈ ចំណុំ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ធន្តរកៈ ក្នុងកណ្តាបេសំខ្លួន ជាបច្ច័យ នៃ
ធន្តរកៈ ក្នុងកណ្តាវៃបុគ្គលដទៃ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ធន្តរកៈ
ក្នុងទ្រព្យដែលខ្លួនហ្មត់ហែងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធន្តរកៈ ក្នុងទ្រព្យ
ដែលបុគ្គលដទៃហ្មត់ហែងហើយ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧១២] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកក្ខបនិស្សយ ។
បកក្ខបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ ទូរកៈ ដែលគួរលះ ដោយ
ការនា ហើយឲ្យបាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ទូរទោសៈ
ដែលគួរលះ ដោយការនា ... ទូរមោហាៈ ... ទូរមាដាៈ ...
អាស្រ័យ ទូរសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យបាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យ
កើតឡើង ភគៈ ដែលគួរលះ ដោយការនា ... ទោសៈ មោហាៈ
មាដាៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសត្វ និងផលសមាបត្តិ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៧១៥) នេវ និស្សនេន ន កាវនាយ បហានត្យោ

ធម្មោ នេវ និស្សនេន ន កាវនាយ បហានត្យស្ស
ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ការម្មណ្ឌ-
បនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខបនិស្សយោ ។
បកក្ខបនិស្សយោ សន្នំ ឧបនិស្សយ ទានំ
ទេតិ ... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ សីលំ ... សុតំ
ទានំ បញ្ញំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ទុក្ខ-
កោដលំ ... សេនាសនំ ឧបនិស្សយ ទានំ ទេតិ
... សមាបត្តិ ឧប្បាទេតិ សន្តា ... សីលំ សុតំ
ទានោ បញ្ញា កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ទុក្ខ-
កោដលំ ... សេនាសនំ សន្តាយ បញ្ញាយ
កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ផល-
សមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧១៦) នេវ និស្សនេន ន កាវនាយ

បហានត្យោ ធម្មោ និស្សនេន បហានត្យស្ស
ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ការម្ម-
ណ្ឌបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកក្ខបនិស្ស-
យោ ។ បកក្ខបនិស្សយោ សន្នំ ឧបនិស្សយ ...

(៧១៥) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ

ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ ខែធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិន
គួរលះ ដោយភាវនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានផលការម្មណ្ឌប-
និស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកក្ខបនិស្ស័យ ។ បកក្ខបនិស្ស័យ
នំ បុគ្គល កាស្រ័យ ខ្ញុំសព្វា ហើយឲ្យបាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ
ឲ្យកើតឡើង ខ្ញុំសីល ... ខ្ញុំសុតៈ ចាតៈ បញ្ញា កាយិកសុខ
កាយិកទុក្ខ រដូវ កោដល ... កាស្រ័យ ខ្ញុំសេនាសនៈ ហើយឲ្យ
បាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សព្វា ... សីល សុតៈ
ចាតៈ បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ កោដល ... សេនា-
សនៈ ជាបច្ច័យ ខែសព្វា បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ និងផល-
បមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៧១៦) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ

ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ ខែធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានផលការម្មណ្ឌបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និង
បកក្ខបនិស្ស័យ ។ បកក្ខបនិស្ស័យ នំ បុគ្គល កាស្រ័យ ខ្ញុំសព្វា ...

ទិដ្ឋិ គណ្ណាតិ សីលំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សយ
មាលំ ហនតិ . . . សង្ឃំ កិច្ចតិ សទ្ធា . . .
សេនាសនំ ទស្សនេន បហាតត្វស្ស រាគស្ស
នោសស្ស មោហស្ស ទិដ្ឋិយា បត្តនា ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧១៧] នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តញោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ការម្មណ្ឌូបនិស្សយោ
អនន្តរូបនិស្សយោ បកត្តូបនិស្សយោ ។ បកត្ត-
បនិស្សយោ សន្តំ ឧបនិស្សយ មាធំ ជិប្បេតិ សីលំ
. . . បញ្ញំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧត្តំ
កោដនំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សយ មាធំ ជិប្បេ-
តិ សទ្ធា . . . បញ្ញា កាយិកំ សុខំ កាយិកំ
ទុក្ខំ ឧត្តំ កោដនំ . . . សេនាសនំ ភាវនាយ
បហាតត្វស្ស រាគស្ស នោសស្ស មោហស្ស មា-
នស្ស បត្តនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ប្រការទិដ្ឋិ ឡូសីល . . . កាស្រ័យ ឡូសេនាសនៈ ហើយ
សម្លាប់សត្វ . . . បំបែកសង្ឃី សទ្ធា . . . សេនាសនៈ ជា
ច្ច័យ ខែកគៈ ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែល
គួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧១៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
ភាវនា ជាច្ច័យ ខែកមិ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណ្ឌូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកត្តុ-
បនិស្សយ ។ បកត្តុបនិស្សយ គឺ បុគ្គល កាស្រ័យ ឡូសទ្ធា ហើយ
ជំរឿនមានៈ ឡូសីល . . . ឡូបញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ
ផ្សេរ កោដន . . . កាស្រ័យ ឡូសេនាសនៈ ហើយជំរឿនមានៈ
សទ្ធា . . . បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ ផ្សេរ កោដន . . .
សេនាសនៈ ជាច្ច័យ ខែកគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ និង
សេចក្តីប្រាថ្នា ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧០៨] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្រោ

ធម្មោ ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្រោ
ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ការម្មណា-
បុរេជាតំ វត្តបុរេជាតំ ។ ការម្មណាបុរេជាតំ ចក្កំ
អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ សោតំ ...
យានំ ជ្ជិវំ កាយំ រូបេ សន្នេ កន្ធ�ំ រសេ
ដោដ្ឋត្រេ វត្តំ ... និទ្រេន ចក្កុនា រូបំ បស្សតិ
និព្វាយ សោតនាគុយោ សន្នំ សុណាតិ រូនាយនំ
ចក្កវិញ្ញាណស្ស ដោដ្ឋត្រាយនំ កាយវិញ្ញាណស្ស
បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ វត្តបុរេជាតំ ចក្កា-
យនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស កាយាយនំ កាយ-
វិញ្ញាណស្ស វត្តំ ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
នញ្ញានំ ទញ្ញានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧០៩] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្រោ

ធម្មោ ទស្សនេន បហានត្រោ ធម្មស្ស បុរេជាតប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ការម្មណាបុរេជាតំ វត្តបុរេជាតំ ។

[៧១០] ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ

ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិន
គួរលះ ដោយភាវនា ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណាបុរេជាត
និងវត្តបុរេជាត ។ ការម្មណាបុរេជាត គឺ បុគ្គល ឃើញច្បាស់ ឡើ
ចក្ក ជាមិនខៀវ ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ឡើសោតៈ ... ឡើយានៈ
ដំក្តី កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួកដេដ្ឋព្វៈ
វត្ត ... ឃើញរូប ដោយទិព្វចក្ក ពួកសំឡេង ដោយទិព្វសោតនាគុ
រូបាយននៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្កវិញ្ញាណ ដោយដ្ឋត្រាយននៈ ជាបច្ច័យ នៃ
កាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឯវត្តបុរេជាត គឺ ចក្កា-
យននៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្កវិញ្ញាណ កាយាយននៈ (ជាបច្ច័យ) នៃ
កាយវិញ្ញាណ វត្ត ជាបច្ច័យ នៃខន្ធចាំដ៍ឡាយ ដែលមិនគួរលះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៧១១] ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ

ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយ
បុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ការម្មណាបុរេជាត និងវត្តបុរេជាត ។

អារម្មណបុរេជានំ ចក្កុំ អស្សនេតិ អភិទទ្ទតិ តំ
 អារត្ត ទស្សនេន បហាតត្វោ វគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ
 ឧប្បជ្ជតិ វិចីកិញ្ចា ឧប្បជ្ជតិ ទស្សនេន បហាតត្វំ
 ទោមទស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ វត្ថុំ អស្សនេតិ
 អភិទទ្ទតិ តំ អារត្ត ទស្សនេន បហាតត្វោ
 វគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិចីកិញ្ចា ឧប្បជ្ជតិ
 ទស្សនេន បហាតត្វំ ទោមទស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។
 វត្ថុបុរេជានំ វត្ថុ ទស្សនេន បហាតត្វានំ ទត្វានំ
 បុរេជានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧២០] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា.

តត្វោ ទម្មោ ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ទម្មស្ស
 បុរេជានប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជានំ វត្ថុ.
 បុរេជានំ ។ អារម្មណបុរេជានំ ចក្កុំ អស្សនេតិ
 អភិទទ្ទតិ តំ អារត្ត ភាវនាយ បហាតត្វោ វគោ
 ឧប្បជ្ជតិ ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ភាវនាយ បហាតត្វំ
 ទោមទស្សំ ឧប្បជ្ជតិ សោតំ ... កាយំ រូបេ ...

អារម្មណបុរេជានំ គី បុគ្គល ព្រេកអរ រីករាយ ចំពោះចក្ក ពតៈ
 ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រាត្ន ខ្ញុំចក្កនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ
 កើតឡើង វិចីកិញ្ចា កើតឡើង ទោមទស្ស ដែលគួរលះ ដោយ
 ទស្សនៈ កើតឡើង ។ បេ ។ បុគ្គល ព្រេកអរ រីករាយ ចំពោះ
 វត្ថុ ពតៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រាត្ន ខ្ញុំវត្ថុនោះ ទើបកើត
 ឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចីកិញ្ចា កើតឡើង ទោមទស្ស ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជានំ គី វត្ថុ ជាបច្ច័យ
 នៃទទ្ធានិទ្ធាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយបុរេជាន-
 ប្បច្ច័យ ។

[៧២០] ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ

ភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយបុរេជាន-
 ប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជានំ និងវត្ថុបុរេជានំ ។ អារម្មណបុរេជានំ
 គី បុគ្គល ព្រេកអរ រីករាយ ចំពោះចក្ក ពតៈ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា
 ប្រាត្ន ខ្ញុំចក្កនោះ ទើបកើតឡើង ឧទ្ធច្ចៈ កើតឡើង ទោមទស្ស
 ដែលគួរលះ ដោយភាវនា កើតឡើង ខ្ញុំសោតៈ ... កាយ ភ្នក្រូច ...

ដោយដូច្នោះ . . . វត្ថុ អស្សនេតិ អភិទទ្ធាតិ តំ អារត្ត
 ភាវនាយ បហាតត្វោ វាតោ ឧប្បជ្ឈតិ ឧទ្ធច្ចំ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ ភាវនាយ បហាតត្វំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ ។
 វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ ភាវនាយ បហាតត្វានំ ខត្វានំ បុរេ-
 ជាតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[៧២០] ទស្សនេន បហាតត្វោ ធម្មោ ទេវ
 ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស
 បញ្ញាជាតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ បញ្ញាជាតា ទស្សនេន
 បហាតត្វា ខត្វា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស
 បញ្ញាជាតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[៧២២] ភាវនាយ បហាតត្វោ ធម្មោ ទេវ
 ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស
 បញ្ញាជាតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ បញ្ញាជាតា ភាវនាយ
 បហាតត្វា ខត្វា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស
 បញ្ញាជាតប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

ពួកវាដូច្នោះ . . . ព្រឹត្តអរ វិភពយ ចំពោះវត្ថុ ភពៈ ដែលគួរលះ ដោយ
 ភាវនា ប្រាថ្នា ឲ្យវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ឧទ្ធច្ចុះ កើតឡើង ពោម-
 នស្ស ដែលគួរលះ ដោយភាវនា កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត
 គឺ វត្ថុ ជាប់ជំពាក់ នៃខន្ធចាំន៍ឡាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា
 ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៧២១] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាប់ជំពាក់ នៃធម៌
 ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយបញ្ញា-
 ជាតប្បច្ច័យ បានដល់បញ្ញាជាត គឺ ខន្ធចាំន៍ឡាយ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ជាប់ជំពាក់ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបញ្ញា-
 ជាតប្បច្ច័យ ។

[៧២២] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាប់ជំពាក់ នៃធម៌
 ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយ
 បញ្ញាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បញ្ញាជាត គឺ ខន្ធចាំន៍ឡាយ ដែលគួរលះ
 ដោយភាវនា ជាប់ជំពាក់ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបញ្ញា-
 ជាតប្បច្ច័យ ។

[៧២៣] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តញ្ចា ធម្មោ ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តត្ថស្ស ធម្មស្ស បន្ទាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បន្ទាជាតា ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថា
ទន្ទា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បន្ទាជា-
តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧២៤] ទស្សនេន បហាតត្ថា ធម្មោ ទស្ស-
នេន បហាតត្ថស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ទស្សនេន បហាតត្ថា ទន្ទា
បន្ទិមាជំ បន្ទិមាជំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧២៥] ភាវនាយ បហាតត្ថា ធម្មោ ភាវ-
នាយ បហាតត្ថស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ភាវនាយ បហាតត្ថា ទន្ទា
បន្ទិមាជំ បន្ទិមាជំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧២៦] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថា
ធម្មោ ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតត្ថស្ស
ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា

[៧២៣] ធមិ វេលមិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គលៈ ដោយ
ភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ វេលមិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គ-
លៈ ដោយភាវនា ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ បាទដល់បច្ចាជាត គឺ ខន្ធ
ទាំងឡាយ វេលមិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គលៈ ដោយភាវនា
ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ។

[៧២៤] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ
វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង-
ឡាយ មុន ។ វេលគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង-
ឡាយ ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៧២៥] ធមិ វេលគ្គលៈ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ
វេលគ្គលៈ ដោយភាវនា ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ
មុន ។ វេលគ្គលៈ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ
ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៧២៦] ធមិ វេលមិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គលៈ ដោយ
ភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ វេលមិនគ្គលៈ ដោយទស្សនៈ មិនគ្គ-
លៈ ដោយភាវនា ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ មុន ។

ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វា ទត្តា
បច្ឆិមាធំ បច្ឆិមាធំ អាសេវនប្បច្ឆយេន បច្ឆយោ
អនុលោមំ តោត្រកុស្ស អនុលោមំ វេទានស្ស
តោត្រកុ មត្តស្ស វេទានំ មត្តស្ស អាសេវនប្បច្ឆ-
យេន បច្ឆយោ ។

(៣២៧) ទស្សនេន ភាវនាយ បហានត្វា ធម្មោ
ទស្សនេន បហានត្វាស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ឆយេន
បច្ឆយោ ទស្សនេន បហានត្វា ចេតនា សម្ម-
យុត្តកានំ ទត្តានំ កម្មប្បច្ឆយេន បច្ឆយោ ។

(៣២៨) ទស្សនេន បហានត្វា ធម្មោ ទេវ ទស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហានត្វាស្ស ធម្មស្ស កម្ម-
ប្បច្ឆយេន បច្ឆយោ សហជាតា ធានាខណិកា ។
សហជាតា ទស្សនេន បហានត្វា ចេតនា ចិត្ត-
សមុដ្ឋានំ រូបំ កម្មប្បច្ឆយេន បច្ឆយោ ។
ធានាខណិកា ទស្សនេន បហានត្វា ចេតនា វិហា-
កានំ ទត្តានំ កដត្តា ច រូបំ កម្មប្បច្ឆយេន
បច្ឆយោ ។

ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវិនិច្ឆ័យ ជាបច្ច័យ
នៃទត្តាទាំងឡាយ ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ឆ័យ អនុលោម (ជា
បច្ច័យ) នៃតោត្រកុ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវេទានៈ តោត្រកុ (ជា
បច្ច័យ) នៃមត្ត វេទានៈ ជាបច្ច័យ នៃមត្ត ដោយអាសេវនប្បច្ឆ័យ ។

(៣២៧) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដែលគួរលះ
ដោយការវិនិច្ឆ័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយ
កម្មប្បច្ឆ័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ
នៃពួកសម្មយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ឆ័យ ។

(៣២៨) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវិនិច្ឆ័យ
ដោយកម្មប្បច្ឆ័យ បានដល់សហជាត ខណិកាខណិកៈ ។ សហ-
ជាត គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ឆ័យ ។ ធានាខណិកៈ គឺ ចេតនា
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិហាកក្ខន្ធដ៏ ពួក
កដត្តារូបដ៏ ដោយកម្មប្បច្ឆ័យ ។

[៧២៧] ឧស្សនេន បហាតត្យោ ធម្មោ ឧស្ស-
នេន បហាតត្យស្ស ច ខេវ ឧស្សនេន ន ភាវ-
នាយ បហាតត្យស្ស ច ធម្មស្ស កក្កប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ឧស្សនេន បហាតត្យា ចេតនា សម្ម-
យុត្តកានំ ខត្តានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូតានំ កក្កប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧២៨] ភាវនាយ បហាតត្យោ ធម្មោ ភាវនាយ
បហាតត្យស្ស ធម្មស្ស កក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ភាវនាយ បហាតត្យា ចេតនា សម្មយុត្តកានំ
ខត្តានំ កក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧២៩] ភាវនាយ បហាតត្យោ ធម្មោ ខេវ ឧស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហាតត្យស្ស ធម្មស្ស កក្កប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ភាវនាយ បហាតត្យា ចេតនា ចិត្ត-
សមុដ្ឋានានំ រូតានំ កក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៣០] ភាវនាយ បហាតត្យោ ធម្មោ ភាវនាយ
បហាតត្យស្ស ច ខេវ ឧស្សនេន ន ភាវនាយ
បហាតត្យស្ស ច ធម្មស្ស កក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ភាវនាយ បហាតត្យា ចេតនា សម្មយុត្តកានំ ខត្តានំ
ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូតានំ កក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧២៧] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះ ដោយការវិនាស ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរ
លះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កន្តផង ពួកចិត្តស-
មុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧២៨] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ
ដោយការវិនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កន្ត ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧២៩] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការវិនា ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ជាបច្ច័យ នៃពួក
ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣០] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលគួរលះ ដោយការវិនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះ ដោយការវិនាផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែល
គួរលះ ដោយការវិនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កន្តផង ពួកចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣៣] ទេវ ទិស្សនេន ន កាវនាយ បហានត្រោ
 ធម្មោ ទេវ ទិស្សនេន ន កាវនាយ បហានត្រៃស្ស
 ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជាតា-
 ខណិកា ។ សហជាតា ទេវ ទិស្សនេន ន
 កាវនាយ បហានត្រា ចេតនា សម្បយុត្តកាណំ
 ខន្ធាណំ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទញ្ច រូបាណំ កម្មប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ ទេវ ទិស្សនេន ន
 កាវនាយ បហានត្រា ចេតនា សម្បយុត្តកាណំ
 ខន្ធាណំ កដត្តា ច រូបាណំ ។ ជាតាខណិកា ទេវ
 ទិស្សនេន ន កាវនាយ បហានត្រា ចេតនា
 វិចារកាណំ ខន្ធាណំ កដត្តា ច រូបាណំ កម្មប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

[៧៣៤] ទេវ ទិស្សនេន ន កាវនាយ បហា-
 នត្រោ ធម្មោ ទេវ ទិស្សនេន ន កាវនាយ បហា-
 នត្រៃស្ស ធម្មស្ស វិចារកម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកា
 ទេវ ទិស្សនេន ន កាវនាយ បហានត្រោ ឃិកោ
 ឃត្រោ តិណ្ណាណំ ខន្ធាណំ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទញ្ច រូបាណំ
 វិចារកម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្កុណោ ខន្ធា
 វត្តស្ស វិចារកម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៣៥] ធមិ វេលមិទគ្គុលៈ ដោយទស្សន មិទគ្គុលៈ
 ដោយការនា ជាបច្ច័យ ខៃធមិ វេលមិទគ្គុលៈ ដោយទស្សនៈ មិទ
 គ្គុលៈ ដោយការនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត ខិននាខា-
 ណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា វេលមិទគ្គុលៈ ដោយទស្សនៈ
 មិទគ្គុលៈ ដោយការនា ជាបច្ច័យ ខៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង ពួកចិត្ត-
 សម្បជានុប្បដង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា វេលមិទគ្គុលៈ ដោយ
 ទស្សនៈ មិទគ្គុលៈ ដោយការនា ជាបច្ច័យ ខៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង
 ពួកកដត្តាប្បដង ក្នុងខណៈខៃបដិសន្ធិ ។ ឯនាខាណិកៈ គឺ ចេតនា
 វេលមិទគ្គុលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គុលៈ ដោយការនា ជាបច្ច័យ
 ខៃពួកវិបាកក្នុងផង ពួកកដត្តាប្បដង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣៦] ធមិ វេលមិទគ្គុលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គុលៈ
 ដោយការនា ជាបច្ច័យ ខៃធមិ វេលមិទគ្គុលៈ ដោយទស្សនៈ
 មិទគ្គុលៈ ដោយការនា ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្នុង ខៃ វេល
 មិទគ្គុលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គុលៈ ដោយការនា ជាបច្ច័យ ខៃខន្ធ
 ៣ ផង ពួកចិត្តសម្បជានុប្បដង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធាណំ ឡាយ
 ជាបច្ច័យ ខៃវត្ត ក្នុងខណៈខៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

(៧៣៥) ទស្សនេន បហានត្វា ធម្មោ ទស្ស-
 នេន បហានត្វស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។ សង្ខតំ ។ កតត្ថិកាភោ ។ សត្ត
 បញ្ញា ។ . . . វត្ថុយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ក-
 ត្រ័យត្វា រូបដីវិត្ថុយត្វា ។ សត្ត បញ្ញា ។
 ណាទប្បច្ចយេន បច្ចយោ មក្កប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ សហជាតំ បញ្ញាជាតំ ។ សហជាតា ទស្ស-
 នេន បហានត្វា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋាបាធំ រូបាធំ វិប្ប-
 យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បញ្ញាជាតា ទស្សនេន
 បហានត្វា ខន្ធា បុរេជាតស្ស វេសស្ស កាយស្ស
 វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧៣៦) កាវនាយ បហានត្វា ធម្មោ នេវ
 ទស្សនេន ន កាវនាយ បហានត្វស្ស ធម្មស្ស វិប្ប-
 យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បញ្ញាជាតំ ។
 វេទម្បិ ទស្សនេន សទិសំ ។

(៧៣៧) ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី
 បំប្រួញ ។ កតត្ថិកាភោ ។ បញ្ញា ៧ ។ . . ជាបច្ច័យ
 ដោយវត្ថុយប្បច្ច័យ ចក្កត្រ័យក្តី រូបដីវិត្ថុយក្តី ។ បញ្ញា ៧ ។
 ជាបច្ច័យ ដោយណាទប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមក្កប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បាទដល់
 សហជាត និងបញ្ញាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធចាំឆ្ងាយ វេលក្ក-
 លៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្ត-
 ប្បច្ច័យ ។ ឯបញ្ញាជាត គឺ ខន្ធចាំឆ្ងាយ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ
 ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ វេលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(៧៣៨) ធមិ វេលក្កលៈ ដោយកាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ
 វេលមិនក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិនក្កលៈ ដោយកាវនា ដោយវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ បាទដល់សហជាត និងបញ្ញាជាត ។ បទនេះ ប្រហែល
 គ្នានឹងទស្សនៈវេទ ។

[៧៣៨] ទេវំ ទិស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្រា
ធម្មោ ទិស្សនេន បហានត្រាស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្ប
ច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជានំ វត្តំ ទិស្សនេន បហា-
នត្វានំ ខត្វានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៣៩] ទេវំ ទិស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
នត្រា ធម្មោ ភាវនាយ បហានត្រាស្ស ធម្មស្ស
វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជានំ វត្តំ ភាវនាយ
បហានត្វានំ ខត្វានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៤០] ទិស្សនេន បហានត្រា ធម្មោ ទិស្សនេន
បហានត្រាស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ទិស្សនេន បហានត្រា ឃិកោ ខត្វោ តិស្តានំ ខត្វានំ
អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខត្វា . . . ។

[៧៤១] ទិស្សនេន បហានត្រា ធម្មោ ទេវំ
ទិស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្រាស្ស ធម្មស្ស
អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជានំ បត្តាជានំ ។
សហជានំ ទិស្សនេន បហានត្រា ខត្វា ចិត្តសម្មដ្ឋា-
នានំ រូតានំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បត្តាជានំ
ទិស្សនេន បហានត្រា ខត្វា បុរេជានស្ស វត្តស្ស
កាយស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៣៨] ធមិ វេលមិទក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិទក្កលៈ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ដោយ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាន គឺ វត្តំ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធតាំង
ឡាយ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៧៣៩] ធមិ វេលមិទក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិទក្កលៈ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ វេលក្កលៈ ដោយភាវនា ដោយ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាន គឺ វត្តំ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធតាំងឡាយ
វេលក្កលៈ ដោយភាវនា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៧៤០] ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ វេល
ក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទ វេលក្កលៈ
ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ខន្ធល . . . ។

[៧៤១] ធមិ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធមិ វេល
មិទក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិទក្កលៈ ដោយភាវនា ដោយអត្ថប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាន និងបត្តាជាន ។ សហជាន គឺ ខន្ធតាំងឡាយ
វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃកុចិត្តសម្មដ្ឋានរូប ដោយ
អត្ថប្បច្ច័យ ។ ឯបត្តាជាន គឺ ខន្ធតាំងឡាយ វេលក្កលៈ ដោយ
ទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ វេលកើតមុន ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។

[៧៤២] នស្សនេន បហាតត្វោ ធម្មោ នស្ស-
នេន បហាតត្វស្ស ច ខេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ
បហាតត្វស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថប្បត្ថយេន បច្ចយោ
នស្សនេន បហាតត្វោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណាដ្ឋំ
ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋាធានេត្យ រូតានំ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។
ភាវនាយ បហាតត្វោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតត្វស្ស
ធម្មស្ស . . . តិណិ ។ នស្សនេន សេនិសំ កាតត្វំ ។

[៧៤៣] ខេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តត្វោ ធម្មោ ខេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តត្វស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បត្ថយេន បច្ចយោ សហជាតំ
បុរេជាតំ បន្ទាជាតំ រាហារំ វេទ្រិយំ ។ សហ-
ជាតោ ខេវ នស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តត្វោ ឯកោ ខន្ធា តិណ្ណាដ្ឋំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋា-
ធានេត្យ រូតានំ អត្ថប្បត្ថយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ-
ក្កុណោ ខន្ធា វត្តស្ស វត្ត ខន្ធានំ អត្ថប្បត្ថយេន
បច្ចយោ ឯកំ មហាក្ខតំ ។ សន្ធិត្តំ ។ អសញ្ញា-
សត្តានំ ឯកំ មហាក្ខតំ . . . ។ បុរេជាតំ បត្តិ
អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ សោតំ . . .

[៧៤៤] ធមិ វែលគ្គុល្លរ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ វែលចិ
វែលគ្គុល្លរ ដោយទស្សនៈផង ធមិ វែលមិទគ្គុល្លរ ដោយទស្សនៈ
មិទគ្គុល្លរ ដោយភាវនាផង ដោយអត្ថប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធា វែលគ្គុ
ល្លរ ដោយទស្សនៈ (ជាបច្ច័យ) ខន្ធា ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ខន្ធា ៦ . . . ។ ធមិ វែលគ្គុល្លរ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ)
ខន្ធា វែលគ្គុល្លរ ដោយភាវនា . . . គឺ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត
គប្បី ធ្វើឱ្យប្រហែលគ្នាដោយទស្សនៈដែរ ។

[៧៤៥] ធមិ វែលមិទគ្គុល្លរ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គុល្លរ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ ខន្ធា វែលមិទគ្គុល្លរ ដោយទស្សនៈ
មិទគ្គុល្លរ ដោយភាវនា ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត
បន្ទាជាត អាហារ វិនិវ្រ្មិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធា វែល
មិទគ្គុល្លរ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គុល្លរ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ
ខន្ធា ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ខន្ធានំ
ឡាយ (ជាបច្ច័យ) ខែវត្ត ក្នុងខណៈវែលចដិសន្ធិ វត្ត ជាបច្ច័យ
ខន្ធានំឡាយ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ មហាក្ខត ១ ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។
មហាក្ខត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ . . . ។ ឯបុរេជាត គឺ បុគ្គល
យើងឮស្តី ខ្ញុំចក្ខុ ថាមិនរឿង ជាខ្ញុំ មិនមែនខ្ញុំ ខ្ញុំវាសាតៈ . . .

អភិធម្មចិដ្ឋពេ អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

កាយំ រូបេ ... ដោដ្ឋត្វេ ... វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ
 អនត្តតោ វិបស្សនំ ទិព្វេន ចក្កុយា រូបំ បស្សនំ
 ទិញាយ សោតនាតុយា សន្នំ សុណាតិ រូបាយតនំ
 ចក្កុវិញាណស្ស ដោដ្ឋញាយតនំ កាយវិញាណស្ស
 ចក្កាយតនំ ចក្កុវិញាណស្ស កាយាយតនំ កាយ-
 វិញាណស្ស វត្ថុំ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ
 បហាតញ្ចំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
 បច្ឆាជាតា នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតញ្ច
 ខត្វា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្ប-
 ច្ចយេន បច្ចយោ ។ កតតធិកាពោ អាហារោ
 ឥមស្ស កាយស្ស រូបដិវិត្តិយំ កដត្តារូបំ ។

[៧២២] នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
 តញ្ចា នម្មោ ទស្សនេន បហាតញ្ចស្ស ទម្មស្ស
 អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ ចក្កុំ អស្សាទេតិ
 អភិធម្មតិ តំ អាវត្ត ទស្សនេន បហាតញ្ចោ រាតោ
 ទុប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋំ ទុប្បជ្ជតិ វិចីកិច្ឆា ទុប្បជ្ជតិ នោ-
 មទស្សំ ទុប្បជ្ជតិ សោតំ ... វត្ថុំ អស្សាទេតិ
 វត្ថុំ ទស្សនេន បហាតញ្ចំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។

កាយ ព្ពកុរូប ... ព្ពកុរោវ្យាគ្គៈ ... ឃើញាច្យាសំ បុរេវត្ថុ ជាមិន
 ទៀង ជាខុក មិនមែនខ្លួន ឃើញាច្យាសំ ដោយវិញាច្យាសំ ព្ពកុរោវ្យាគ្គៈ ដោយ
 ទិព្វសោតនាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្កវិញាណ ដោដ្ឋញ-
 យតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញាណ ចក្កាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃ
 ចក្កវិញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញាណ រត្ថុ ជាបច្ច័យ
 នៃខន្ធានំខ្យាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
 ភាវនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធានំខ្យាយ ដែល
 មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃកាយ
 នេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ កតតធិកាពហោ (ជាបច្ច័យ)
 នៃកាយនេះ រូបដិវិត្តិយ (ជាបច្ច័យ) នៃព្ពកុរោវ្យាគ្គៈ ។

[៧២២] ធមិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
 ភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធមិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអត្ថិ-
 ប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ បុគ្គល ក្រេតករ រីកាយ ចំពោះចក្ក
 រាតៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រាជ្ញា ខ្យុចក្កនោះ ទើបកើតឡើង
 ទិដ្ឋំ កើតឡើង វិចីកិច្ឆា កើតឡើង ទោមទស្ស កើតឡើង ចំពោះ
 សោតៈ ... បុគ្គល ក្រេតករ ចំពោះវត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធា
 នំខ្យាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៧៤៥] នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-

តញ្ចា ធម្មា ភាវនាយ បហាតត្វុស្ស ធម្មស្ស
អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ ចក្កំ អស្សាទេតិ
អភិទទ្គតិ តំ អារត្ត ភាវនាយ បហាតញ្ចា វគោ
ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ភាវនាយ បហាតត្វំ
នោមទស្សំ ... សោតំ ... វត្តំ អស្សាទេតិ អភិទទ្គតិ
វត្តំ ភាវនាយ បហាតត្វានំ ខន្ធានំ អត្តិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៧៤៦] ទស្សនេន បហាតញ្ចា ច នេវ ទស្ស-

នេន ន ភាវនាយ បហាតញ្ចា ច ធម្មា ទស្សនេន
បហាតត្វុស្ស ធម្មស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ ទស្សនេន
បហាតញ្ចា វគោ ខន្ធានា ច វត្តំ ច តិណ្ណាដ្ឋំ ខន្ធានំ
អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទេ ខន្ធា ច វត្តំ ច ... ។

[៧៤៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ

ដោយការនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ដោយ
អត្តិប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ បុគ្គល គ្រេកអរ រីករាយ ចំពោះចក្ក
វគៈ ដែលគួរលះ ដោយការនា ប្រាជ្ញា ខ្ញុំចក្កនោះ ទើបកើតឡើង
ទិដ្ឋិ កើតឡើង ពោមទស្ស ដែលគួរលះ ដោយការនា ... ចំពោះ
សោតៈ ... បុគ្គល គ្រេកអរ រីករាយ ចំពោះវត្ត វត្ត ជាបច្ច័យ នៃ
ខន្ធានំខ្សោយ ដែលគួរលះ ដោយការនា ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[៧៤៨] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ ដែល

មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាក្តី ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់សហ-
ជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធទ ដែលគួរលះ ដោយ
ទស្សនៈក្តី វត្តក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទ ៣ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធទ ២
ក្តី វត្តក្តី ... ។

(៧៤៧) ទស្សនេន បហានត្យោ ច ខេវ ទស្សនេន ធន ភាវនាយ បហានត្យោ ច ធម្មា ខេវ ទស្សនេន ធន ភាវនាយ បហានត្យស្ស ធម្មស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ វេទ្រិយំ ។ សហជាតា ទស្សនេន បហានត្យា ខត្តា ច បហានត្យតា ច ចិត្តសមុប្បាទានំ រូតានំ អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ទស្សនេន បហានត្យា ខត្តា ច កតតធិការោ អាហារោ ច វេទស្សកាយស្ស អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ទស្សនេន បហានត្យា ខត្តា ច រូបជីវិតិវ្រិយញ្ចកដត្តារូទានំ អត្តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧៤៨) ភាវនាយ បហានត្យោ ច ខេវ ទស្សនេន ធន ភាវនាយ បហានត្យោ ច ធម្មា ភាវនាយ បហានត្យស្ស ធម្មស្ស . . . ។ បេ ។ ទ្វេ បញ្ញា កាតត្យា ។

(៧៤៩) ទស្សនេន បហានត្យោ ធម្មា ទស្សនេន បហានត្យស្ស ធម្មស្ស ធនិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិតតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧៤៧) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ ខែធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បុនដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងវេទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធនាំធិឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី មហាកូតនាំធិឡាយក្តី ជាបច្ច័យ ខែត្ថកចិត្តសមុប្បាទរូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធនាំធិឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី កតតធិការហារក្តី ជាបច្ច័យ វិទកាយនេះ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធនាំធិឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី រូបជីវិតិវ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ ខែត្ថកកដត្តារូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

(៧៤៨) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី (ជាបច្ច័យ) ខែធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . ។ បេ ។ បញ្ញា ២ គប្បិធ្វើចុះ ។

(៧៤៩) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ ខែធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិតតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិតតប្បច្ច័យ ។

[៧៩០] ហេតុយា សត្ត ការម្មណោ អដ្ឋ អធិ-

បតិយា នស អនន្តរេ សត្ត សមនន្តរេ សត្ត

សហជាតេ ធវ អញ្ញមញ្ញោ តីណិ ធិស្ស័យេ តេរស

ឧបធិស្ស័យេ អដ្ឋ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ

តីណិ អាសវនេ តីណិ កម្មេ សត្ត វិចារតេ

ឯកំ អាហារេ សត្ត វ័ទ្ធិយេ សត្ត ណារេ សត្ត

មត្តេ សត្ត សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ បរា

អត្ថិយា តេរស នត្ថិយា សត្ត វិគតេ សត្ត អវិគតេ

តេរស ។ ឯវំ កណោតត្ថំ ។

អនុណមំ ។

[៧៩១] ធិស្ស័យេន បហាតញ្ញោ ធិម្ពោ ធិស្ស័-

យេន បហាតត្ថស្ស ធិម្ពស្ស ការម្មណាប្បច្ចយេន

បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបធិស្ស័-

យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងការបណ្តាប្បច្ច័យ

មានវារៈ ៨ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តប្បច្ច័យ

មានវារៈ ៧ ក្នុងសមនន្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ

មានវារៈ ៨ ក្នុងអតាមនាប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ១៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសវនប្បច្ច័យ

មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិចារកប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវ័ទ្ធិយប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ៧ ក្នុងណារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងមត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧

ក្នុងសម្បយុតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥

ក្នុងអត្ថប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនត្ថប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិគ-

តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។ បណ្ឌិត

តប្បិកវ័យ៉ាវិននៈចុះ ។

ឯបំ អនុណម ។

[៧៩១] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌

ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ

សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

[៧៥២] និស្សនេន បហានត្យា ធម្មោ នេវ
និស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្យស្ស ធម្មស្ស
អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដ្ឋាជា-
តប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៥៣] និស្សនេន បហានត្យា ធម្មោ និស្ស-
នេន បហានត្យស្ស ច នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ
បហានត្យស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៧៥៤] ភាវនាយ បហានត្យា ធម្មោ ភាវនាយ
បហានត្យស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៧៥៥] ភាវនាយ បហានត្យា ធម្មោ និស្សនេន
បហានត្យស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ

[៧៥៦] ធម៌ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ វេលមិនក្កលៈ ដោយទស្សនៈ មិនក្កលៈ ដោយភាវនា
ដោយការម្បណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៥៧] ធម៌ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ វេលមិនក្កលៈ ដោយ
ទស្សនៈ មិនក្កលៈ ដោយភាវនាផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៥៨] ធម៌ វេលក្កលៈ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
វេលក្កលៈ ដោយភាវនា ដោយការម្បណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧៥៩] ធម៌ វេលក្កលៈ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
វេលក្កលៈ ដោយទស្សនៈ ដោយការម្បណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧៥៦] ភាវនាយ បហានត្យោ ធម្មោ នេវ
និស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្យស្ស ធម្មស្ស
អាម្ពណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បន្តាជា-
តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៥៧] ភាវនាយ បហានត្យោ ធម្មោ ភាវនាយ
បហានត្យស្ស ច នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
នត្យស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៥៨] នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
នត្យោ ធម្មោ នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
នត្យស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បន្តាជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៥៩] នេវ និស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
នត្យោ ធម្មោ និស្សនេន បហានត្យស្ស ធម្មស្ស
អាម្ពណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៥៦] ធម៌ វិសេក្ការូលៈ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ ខែធម៌
វិសេមិទ្ការូលៈ ដោយទស្សនៈ មិទ្ការូលៈ ដោយភាវនា ដោយ
អាម្ពណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៥៧] ធម៌ វិសេក្ការូលៈ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ ខែធម៌
វិសេក្ការូលៈ ដោយភាវនាផង ធម៌ វិសេមិទ្ការូលៈ ដោយទស្សនៈ
មិទ្ការូលៈ ដោយភាវនាផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៥៨] ធម៌ វិសេមិទ្ការូលៈ ដោយទស្សនៈ មិទ្ការូលៈ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ ខែធម៌ វិសេមិទ្ការូលៈ ដោយទស្សនៈ
មិទ្ការូលៈ ដោយភាវនា ដោយអាម្ពណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[៧៥៩] ធម៌ វិសេមិទ្ការូលៈ ដោយទស្សនៈ មិទ្ការូលៈ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ ខែធម៌ វិសេក្ការូលៈ ដោយទស្សនៈ
ដោយអាម្ពណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៦០] ទេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វោ
ធម្មា ភាវនាយ បហានត្វស្ស ធម្មស្ស អាម្មណា-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបទិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរេជានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៦១] ទស្សនេន បហានត្វោ ច ទេវ ទស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហានត្វោ ច ធម្មា ទស្សនេន
បហានត្វស្ស ធម្មស្ស ... សហជានំ បុរេជានំ ។

[៧៦២] ទស្សនេន បហានត្វោ ច ទេវ ទស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហានត្វោ ច ធម្មា ទេវ
ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វស្ស ធម្មស្ស ...
សហជានំ បច្ឆាជានំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។

[៧៦៣] ភាវនាយ បហានត្វោ ច ទេវ ទស្សនេន
ន ភាវនាយ បហានត្វោ ច ធម្មា ភាវនាយ បហា-
នត្វស្ស ធម្មស្ស ... សហជានំ បុរេជានំ ។

[៧៦៤] ភាវនាយ បហានត្វោ ច ទេវ ទស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហានត្វោ ច ធម្មា ទេវ
ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហានត្វស្ស ធម្មស្ស ...
សហជានំ បច្ឆាជានំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។

[៧៦០] ធមិ វេលមិទគ្គាលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គាលៈ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ វិនធមិ វេលគ្គាលៈ ដោយភាវនា ដោយ
អាម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
បុរេជានប្បច្ច័យ ។

[៧៦១] ធមិ វេលគ្គាលៈ ដោយទស្សនៈ ធមិ វេលមិទគ្គា-
លៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គាលៈ ដោយភាវនាភិ (ជាបច្ច័យ) វិនធមិ
វេលគ្គាលៈ ដោយទស្សនៈ... បានដល់សហជាន និងបុរេជាន ។

[៧៦២] ធមិ វេលគ្គាលៈ ដោយទស្សនៈ ធមិ វេលមិទ-
គ្គាលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គាលៈ ដោយភាវនាភិ (ជាបច្ច័យ) វិនធមិ
វេលមិទគ្គាលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គាលៈ ដោយភាវនា ...
បានដល់សហជាន បច្ឆាជាន អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

[៧៦៣] ធមិ វេលគ្គាលៈ ដោយភាវនាភិ ធមិ វេល-
មិទគ្គាលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គាលៈ ដោយភាវនាភិ (ជាបច្ច័យ)
វិនធមិ វេលគ្គាលៈ ដោយភាវនា ... បានដល់សហជាន និង
បុរេជាន ។

[៧៦៤] ធមិ វេលគ្គាលៈ ដោយភាវនាភិ ធមិ វេលមិទ-
គ្គាលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គាលៈ ដោយភាវនាភិ (ជាបច្ច័យ) វិន-
ធមិ វេលមិទគ្គាលៈ ដោយទស្សនៈ មិទគ្គាលៈ ដោយភាវនា ...
បានដល់សហជាន បច្ឆាជាន អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

[៧៦៥] នហេតុយា ចុទ្ឋស នអារម្មណោ ចុទ្ឋស
 នអធិបតិយា ចុទ្ឋស នអនន្តរេ ចុទ្ឋស នសមនន្តរេ
 ចុទ្ឋស នសហជាតេ នស នអញ្ញាមញ្ញោ នស
 នធិស្ស្រយេ នស នឧបធិស្ស្រយេ ចុទ្ឋស នបុរេជាតេ
 ផ្ទ្លានស នបញ្ញាជាតេ ចុទ្ឋស នអាសេវនេ ចុទ្ឋស
 នកម្មេ ចុទ្ឋស នវិចារកេ ចុទ្ឋស នអាហារេ ចុទ្ឋស
 នឥន្ទ្រិយេ ចុទ្ឋស នឈានេ ចុទ្ឋស នមក្កេ ចុទ្ឋស
 នសម្បយុត្តេ នស នវិប្បយុត្តេ អដ្ឋ នោអត្តិយា
 អដ្ឋ នោអត្តិយា ចុទ្ឋស នោវិគតេ ចុទ្ឋស នោ-
 អវិគតេ អដ្ឋ ។ ឯវំ គណោតត្បំ ។

(៧៦៥) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១៤ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១៤ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនសហជា-
 តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុង
 នធិស្ស្រយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនឧបធិស្ស្រយប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ១៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនបញ្ញាជាតប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១៤ ក្នុងនវិចារកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១៤ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១៤ ក្នុងនមក្កប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១០ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោអត្តិប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៤ ក្នុងនោអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១៤ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ បណ្ឌិត តប្បកប់
 យ៉ាងនេះចុះ ។

អភិវឌ្ឍន៍ដីកេ អនុលោមត្រូវប្តូរ

(៧៤៦) ឃោតុប្បវ្វយា អារម្មណេ សត្ត . . .

អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ សត្ត ធសមនន្តរេ
សត្ត អត្តាមត្តោ តិណិ ឧបស្សយេ សត្ត
ធិបុរោគេ សត្ត ធិបុរោគេ សត្ត ធិអាសវនេ សត្ត
ធិកម្មេ សត្ត ធិវិភាគេ សត្ត ធិអាហារេ សត្ត
ធិស្រ្តិយេ សត្ត ធិឈានេ សត្ត ធិមត្តេ សត្ត
ធិសម្បយុត្តេ តិណិ ធិប្បយុត្តេ តិណិ ធិនត្តិយា
សត្ត ធិវិភាគេ សត្ត ។ ឃី កណោតត្ថំ ។

អនុលោមប្បវ្វនិយំ ។

(៧៤៧) ធិឃោតុប្បវ្វយា អារម្មណេ អដ្ឋ . . .

អធិបតិយា ធិស អនន្តរេ សត្ត សមនន្តរេ សត្ត
សហជាតេ ធិ អត្តាមត្តោ តិណិ ធិស្សយេ
តោស ឧបស្សយេ អដ្ឋ បុរោគេ តិណិ

អភិវឌ្ឍន៍ដីកេ អនុលោមត្រូវប្តូរ

(៧៤៦) ក្នុងការប្តូរណាមួយ មានព័រៈ ៧ ព្រោះហេតុមួយ

. . . ក្នុងអធិបតិយមួយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងអនន្តរមួយ មានព័រៈ
៧ ក្នុងសមនន្តរមួយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងអត្តាមត្តមួយ មាន
ព័រៈ ៧ ក្នុងធិស្សយមួយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងធិបុរោគមួយ
មានព័រៈ ៧ ក្នុងធិបុរោគមួយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងធិអាសវនមួយ
មានព័រៈ ៧ ក្នុងធិកម្មមួយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងធិវិភាគមួយ មាន
ព័រៈ ៧ ក្នុងធិស្រ្តិយមួយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងធិមត្តមួយ មានព័រៈ ៧
ក្នុងធិសម្បយុត្តមួយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងធិប្បយុត្តមួយ មានព័រៈ ៧
ក្នុងធិនត្តិមួយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងធិវិភាគមួយ មានព័រៈ ៧ ។
បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

ចម្លើយ អនុលោមប្បវ្វនិយំ ។

(៧៤៧) ក្នុងការប្តូរណាមួយ មានព័រៈ ៨ ព្រោះហេតុមួយ

. . . ក្នុងអធិបតិយមួយ មានព័រៈ ១០ ក្នុងអនន្តរមួយ មានព័រៈ ៧
ក្នុងសមនន្តរមួយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងសហជាតមួយ មានព័រៈ ៨
ក្នុងអត្តាមត្តមួយ មានព័រៈ ៧ ក្នុងធិស្សយមួយ មានព័រៈ ១៧
ក្នុងធិបុរោគមួយ មានព័រៈ ៨ ក្នុងធិបុរោគមួយ មានព័រៈ ៧

ឧប្បន្ទ្តិកេ បញ្ញាវារោ

បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ សត្ត
 វិចារកេ ឯកំ អាហារេ សត្ត ឥន្ទ្រិយេ សត្ត
 ឈានេ សត្ត មក្កេ សត្ត សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្ប-
 យុត្តេ បញ្ច អត្តិយា តោស នត្តិយា សត្ត វិគតេ
 សត្ត អវិគតេ តោស ។ ឯវំ កលោតត្ថំ ។

បច្ចនិយានុលោមំ ។

ឧប្បន្ទ្តិកំ អដ្ឋមំ ចិន្ទិកំ

ឧប្បន្ទ្តិកៈ បញ្ញាវារៈ

កងបច្ឆាជកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣
 កងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ កងវិចារកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ កង
 អាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ កងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ កង
 ឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ កងមក្កប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ កងសម្ប-
 យកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កងវិប្បយកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ កង
 អត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ កងនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ កងវិគតប្ប-
 ច្ច័យ មានវារៈ ៧ កងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។ បណ្ឌិត
 គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនិយានុលោម ។

ចប់ ឧប្បន្ទ្តិកៈ ទី ៥

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋានស្ស បត្តត្ថរាគ រាណោ
អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋានំ បច្ច័មិ

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា	អង្គ
វិភក្តិកំ	
បដិច្ចវករោ	១
អនុលោមំ	”
បច្ចនីយំ	៣៧
អនុលោមប្បច្ចនីយំ	៦៦
បច្ចនីយានុលោមំ	”
បច្ចយវករោ	”
អនុលោមំ	”
បច្ចនីយំ	៧២
សំសដ្ឋវករោ	៧៨
អនុលោមំ	”
បច្ចនីយំ	៨១
បញ្ញាវករោ	៨២
អនុលោមំ	”
បច្ចនីយំ	២៣០

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន បត្តត្ថរាគ
អនុលោមត្ថិកប្បដ្ឋាន ខាងចុង

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
វិភក្តិកៈ	
បដិច្ចវករោ	១
អនុលោម	”
បច្ចនីយៈ	៣៧
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ	៦៦
បច្ចនីយានុលោម	”
បច្ចយវករោ	”
អនុលោម	”
បច្ចនីយៈ	៧២
សំសដ្ឋវករោ	៧៨
អនុលោម	”
បច្ចនីយៈ	៨១
បញ្ញាវករោ	៨២
អនុលោម	”
បច្ចនីយៈ	២៣០

មាតិកា	អង្ក
អនុលោមប្បច្ចនីយ៍	២២០
បច្ចនីយានុលោម	២២១

បីតិវិធី

បដិច្ចវារៈ	២២៣
អនុលោម	"
បច្ចនីយ៍	២២៧
អនុលោមប្បច្ចនីយ៍	២៥២
បច្ចនីយានុលោម	"

បញ្ញាវារៈ	២៥៣
អនុលោម	"
បច្ចនីយ៍	២៧២
អនុលោមប្បច្ចនីយ៍	២៧៧
បច្ចនីយានុលោម	"

ទស្សនវិធី

បដិច្ចវារៈ	៣០១
អនុលោម	"
បច្ចនីយ៍	៣១០
អនុលោមប្បច្ចនីយ៍	៣១៥

មាតិកា	ទំព័រ
អនុលោមប្បច្ចនីយ៍:	២២០
បច្ចនីយានុលោម	២២១

បីតិវិធី

បដិច្ចវារៈ:	២២៣
អនុលោម	"
បច្ចនីយ៍:	២២៧
អនុលោមប្បច្ចនីយ៍:	២៥២
បច្ចនីយានុលោម	"

បញ្ញាវារៈ:	២៥៣
អនុលោម	"
បច្ចនីយ៍:	២៧២
អនុលោមប្បច្ចនីយ៍:	២៧៧
បច្ចនីយានុលោម	"

ទស្សនវិធី

បដិច្ចវារៈ:	៣០១
អនុលោម	"
បច្ចនីយ៍:	៣១០
អនុលោមប្បច្ចនីយ៍:	៣១៥

មាតិកា	រង្វង់
បច្ចុន័យានុលោម	៣១៧
សហគារករ	៣២០
បច្ចុយករ	"
អនុលោម	"
បច្ចុន័យ	៣២៧
អនុលោមប្បច្ចុន័យ	៣៣៧
បច្ចុន័យានុលោម	"
សិស្សករ	៣៣៧
អនុលោម	"
បច្ចុន័យ	៣២១
អនុលោមប្បច្ចុន័យ	៣២៣
បច្ចុន័យានុលោម	"
សម្បយុត្តករ	៣២២
បញ្ហាករ	"
អនុលោម	"
បច្ចុន័យ	៣៧៣
អនុលោមប្បច្ចុន័យ	៣៧៧
បច្ចុន័យានុលោម	"

មាតិកា	ទំព័រ
បច្ចុន័យានុលោម	៣១៧
សហគារករ	៣២០
បច្ចុយករ	"
អនុលោម	"
បច្ចុន័យ	៣២៧
អនុលោមប្បច្ចុន័យ	៣៣៧
បច្ចុន័យានុលោម	"
សិស្សករ	៣៣៧
អនុលោម	"
បច្ចុន័យ	៣២១
អនុលោមប្បច្ចុន័យ	៣២៣
បច្ចុន័យានុលោម	"
សម្បយុត្តករ	៣២២
បញ្ហាករ	"
អនុលោម	"
បច្ចុន័យ	៣៧៣
អនុលោមប្បច្ចុន័យ	៣៧៧
បច្ចុន័យានុលោម	"

វិទ្យុបាលី	អវិទ្យុបាលី	អង្ក	រដ្ឋលេខាយិ	ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
សវតក្ក	សវតក្ក	១	១៣	ចិត្តសមដារូប	ចិត្តសមដារូប	៦៧	១៧
អវិចារេ	អវិចារេ	៤	៦	គប្បរាប	គប្បរាប	១៧	១៧
សវតក្ក	សវតក្ក	៦៥	៣	ប្រកបវិចារៈ	ប្រកបដោយវិចារៈ	៧២	៦
អវតក្កវិចារ-	អវតក្កវិចារ-	១៧៧	១០	កាលរំលឹក	កាលយល់តាម	៨១	៤
វិចារស្ស	វិចារស្ស	១៨១	៦	វតក្កៈ	វតក្កៈ	៨៧	១៧
អវតក្កវិចារ-	អវតក្កវិចារ-	១៧៤	៤	មិនមានខ្លួន	មិនមែនខ្លួន	៧៥	១៨
មតស្ស	មតស្ស	១៧៥	៤	ដែលមិនមានវតក្កៈ	ដែលមិនមានវតក្កៈ	៧៧	១៧
ឥមនា	ឥមនា	១៧៨	១០	ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ	ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ	១០១	៤
សវតក្កសវិចារេ	សវតក្កសវិចារេ	២៣៧	៥	ជាទីឲ្យគោរព	ជាទីគោរព	១០៦	១៧
បីតិសហគតតោ	បីតិសហគតតោ	២៤៥	៤០	ឲ្យជាទីឲ្យគោរព	ឲ្យជាទីគោរព	"	"
នវិចារេ	នវិចារេ	២៧៨	១០	ហិកម្មនៃចក្កក្នុងជ្ជាន	ហិកម្មនៃចក្កក្នុងជ្ជាន ...	១១២	៧
ការម្ម	ការម្ម-	៣២៦	៤	ដោយអន្តរប្បច្ច័យ	ដោយអន្តរប្បច្ច័យ	១១៥	៧
ឧប្បនិស្សយប្បច្ចយា	ឧប្បនិស្សយប្បច្ចយា	៣២៧	១៤	វិចារៈផង	វិចារៈផង	១៤០	៥
នសមនប្បច្ចយា	នសមនប្បច្ចយា	៣៣២	១០	ប្រកដោយ	ប្រកបដោយ	១៤៨	៤
	សម្បយតិវារោ	៣៤៤	៤	ពួកចិត្តស	ពួកចិត្តស-	១៥៣	១៥
ទស្ស	ទស្ស-	៣៧២	៨	ដោយការសេវនប្ប-	ដោយការសេវនប្ប-	១៧៧	១៤
ចច្ចយា	ចច្ចយា	៣៧៥	៦				

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
អាភិព្វញ្ញាយគនៈ	ខែអាភិព្វញ្ញាយគនៈ	១៧៨	៧
វិប្បយភ្នប្បច័យ	វិប្បយភ្នប្បច័យ	២១៦	៨
ដោយអត្ថប្បច័យ	ដោយអត្ថប្បច័យ	២២៥	១០
សម្មដានុប	សម្មដានុប	២២៧	២
ប្របក	ប្រកប	២៣០	១២
ដែលប្រកដោយ	ដែលប្រកបដោយ	២៣២	២
ខែដិសន្និ	ខែបដិសន្និ	២៤៦	១០
បកភ្នបនិស្ស័យ	បកភ្នបនិស្ស័យ	២៧៦	១២
ដែលគួរលះ	ដែលគួរលះ	៣៣០	៣
	សម្បយុត្តិវិវៈ	៣៤៤	២
ដែលមិនគួរលះ	ដែលគួរលះ	៣៤៨	៣
កងកណ្ត	កងកណ្ត	៣៦៦	៤